

URZĄD MIASTA TARNOWA

RAPORT O STANIE MIASTA 2020

TARNÓW MAJ 2021

Przedstawiam Państwu „Raport o stanie miasta”, który zawiera dane o Tarnobrzegu, tarnobrzegianach i sytuacji miasta w roku 2020.

To był rok wielce nietypowy, stojący pod znakiem wydarzeń, z jakimi nie mieliśmy do czynienia nie tylko w najnowszej, ale w ogóle w historii grodu nad Białą. Mam, oczywiście, na myśli pandemię koronawirusa, która dotknęła nas wszystkich, wywierając olbrzymi wpływ na nasze życie, plany, aktywność zawodową, codzienne zachowania, ale też rzeczywistość gospodarczą i społeczną kraju i miasta.

Powiedzieć, że był to trudny rok, to tak jakby nic nie powiedzieć.

Praktycznie z dnia na dzień musieliśmy zmienić sposób funkcjonowania, sposób myślenia o zarządzaniu miastem, musieliśmy dostosować się do nowych realiów ekonomicznych, codziennie stawaliśmy przed wyzwaniem, z którym dotychczas nikt nie miał do czynienia i w żaden sposób nie mógł się na nie przygotować. Musieliśmy też błyskawicznie zmienić priorytety i dostosowywać się na bieżąco do sytuacji pandemicznej, która zmieniała się z miesiąca na miesiąc. Takim priorytetem była np. opieka nad najbardziej potrzebującymi pomocy mieszkańcami miasta – samotnymi, chorymi, seniorami... Z pomocą setek wolontariuszy podołaliśmy temu i innym wyzwaniom.

Mimo wielkiej niepewności i wielu zagrożeń możemy dzisiaj powiedzieć, że miasto zdało egzamin w tym trudnym roku. Mimo poważnych programów oszczędnościowych nie zahamowaliśmy trwających inwestycji, rozpoczęliśmy kolejne, pojawiły się nowe inicjatywy rozwojowe, zrealizowaliśmy uchwalony budżet uzyskując nadwyżkę finansową.

Chciałoby się powiedzieć, że najgorsze za nami, ale musimy pamiętać, że pandemiczne zagrożenie całkowicie nie minęło i sytuacja może rozwijać się w sposób, którego nie potrafimy dzisiaj przewidzieć. Powinniśmy być jednak dobrej myśli i wspólnie stawiać czoło nowym wyzwaniom.

Roman Ciepiela

Prezydent Tarnobrzega

SPIS TREŚCI

1. CHARAKTERYSTYKA MIASTA	
1.1. Położenie geograficzne, obszar i struktura przestrzenna	7
1.2 Demografia	7
1.3 Gospodarka w liczbach	9
1.4 Poziom i struktura bezrobocia, działania na rzecz bezrobotnych	10
1.5 Uspołecznienie zarządzania miastem	18
1.5.1 Działalność ciał doradczych	19
1.5.2 Rady osiedli	27
1.5.3 Budżet obywatelski	28
1.5.4 Organizacje pozarządowe	31
1.5.5 Ochrona konsumentów	35
2. FINANSE MIASTA	
2.1 Wykonanie planu dochodów i wydatków budżetu Miasta za 2020 rok	38
2.2 Realizacja projektów dofinansowanych ze środków UE i innych źródeł zewnętrznych	40
2.3 Pomoc publiczna	62
3. MIENIE KOMUNALNE	
3.1 Informacja o stanie mienia komunalnego	65
3.2 Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miasta Tarnowa	74
4. GOSPODARKA PRZESTRZENNA	
4.1 Struktura funkcjonalno – przestrzenna miasta	75
4.2 Realizacja programu rewitalizacji miasta	79
5. REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW, STRATEGII ORAZ UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ TARNOWA	
5.1 Realizacja w 2020 r. Strategii Rozwoju Miasta	84
5.2 Realizacja polityk, programów i strategii	94
5.3 Informacja o realizacji uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie podjętych w 2019 roku, będących w realizacji w 2020 roku oraz sposobie wykonania uchwał podjętych w 2020 roku - dyrektorzy zgodnie z kompetencjami	128
6. ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	
6.1 Strefy Aktywności Gospodarczej	129
6.2 Działania na rzecz lokalnej gospodarki	130
7. E-MIASTO	
7.1 Cyfrowy urząd	132
8. INWESTYCJE	
8.1 Inwestycje prowadzone przez Wydział Infrastruktury Miejskiej	134
8.1.1 Projekty inwestycyjne dofinansowane ze środków UE i innych źródeł zewnętrznych	134
8.1.2 Pozostałe inwestycje realizowane przez Wydział Infrastruktury Miejskiej	136
8.2 Inwestycje prowadzone przez TOSiR	139

8.3 Inwestycje prowadzone przez ZDIK	139
8.3.1 Zestawienie wszystkich inwestycji	139
8.3.2 Projekty inwestycyjne dofinansowane ze środków zewnętrznych	152
8.4 Projekty nieinwestycyjne	153
9. NADZÓR WŁAŚCICIELSKI	
9.1 Spółki z udziałem Gminy Miasta Tarnowa	159
9.2 Realizacja inwestycji, programów i polityk przez spółki z udziałem Gminy Miasta Tarnowa	163
10. GOSPODARKA KOMUNALNA	
10.1 Gospodarka odpadami i oczyszczanie miasta	173
10.2 Gospodarka wodno – ściekowa	175
10.3 Zieleń miejska i place zabaw	178
10.4 Cmentarnictwo	179
10.5 Oświetlenie uliczne	180
10.6 Publiczny transport zbiorowy	180
11. OCHRONA ŚRODOWISKA	
11.1 Stan środowiska	182
11.2 Edukacja ekologiczna	182
11.3 Realizacja programów	184
11.4 Jakość powietrza atmosferycznego	185
12. OCHRONA ZDROWIA	
12.1 Podmioty lecznicze Gminy Miasta Tarnowa	187
12.2 Programy polityki zdrowotnej	190
12.3 Promocja zdrowia i profilaktyka	192
12.4 COVID-19	193
13. POLITYKA SPOŁECZNA	
13.1 Pomoc dla osób uzależnionych i współuzależnionych	196
13.2 Działania podejmowane na rzecz osób niepełnosprawnych	198
13.3 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	206
13.4 Działania podejmowane na rzecz osób starszych	207
13.5 Prace społecznie użyteczne	209
13.6 Świadczenia rodzinne, pomoc osobom uprawnionym do alimentów oraz dodatki mieszkaniowe	210
13.7 Pomoc tarnowskim rodzinom w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych	211
13.8 Pomoc dzieciom pozbawionym opieki biologicznych rodziców	215
13.9 Działalność miejskich jednostek pomocy społecznej	216
13.10 Niepubliczne domy pomocy społecznej	229
13.11 Środowiskowe domy samopomocy	230
13.12 Praca socjalna i działania niestandardowe	231
13.13 Pomoc mieszkaniowa	232
14. EDUKACJA	
14.1 Edukacja w liczbach	237
14.2 Oferta edukacyjna Tarnowa	240

14.3 Edukacja, wychowanie i profilaktyka zagrożeń, opieka i bezpieczeństwo, programy edukacyjno-wychowawcze	244
14.4 Pomoc materialna dla uczniów, stypendia i wyróżnienia	255
15. KULTURA	
15.1 Wydarzenia artystyczne	259
15.2 Instytucje kultury i ich działalność	260
15.3 Nagrody, stypendia	266
16. SPORT I REKREACJA	
16.1 Organizacje sportowe	268
16.2 Organizacja imprez i wydarzeń sportowych	286
16.3 Nagrody, stypendia	291
17. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE, OCHRONA PRZECIWPÓŻAROWA	
17.1 Działalność policji i straży miejskiej	292
17.2 Działalność Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej i OSP w Tarnowie –Rzędzinie	302
18. ADMINISTRACJA	
18.1 Organizacja Urzędu Miasta Tarnowa	311
18.2 System zarządzania jakością	313
18.3 Audyt i kontrola	324
18.4 Infrastruktura informatyczna	326
18.5 Decyzje administracyjne	326
18.6 Nieodpłatna pomoc prawna	326
19. PROMOCJA MIASTA – WSPÓŁPRACA KRAJOWA I MIĘDZYNARODOWA	
19.1 Miasta i regiony partnerskie	328
19.2 Uczestnictwo w związkach i stowarzyszeniach jednostek samorządu terytorialnego	330
19.3 Działania promocyjne	331
19.4 Działalność Tarnowskiego Centrum Informacji	339
20. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	
20.1 Decyzje administracyjne wydane w 2020 roku.	
20.2 Uchwały Rady Miejskiej podjęte w 2020 roku.	
20.3 Uchwały Rady Miejskiej podjęte w 2019 roku i realizowane w 2020 roku.	
20.4 Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Miasta Tarnowa za 2020 rok.	
20.5 Sprawozdanie z realizacji Programu Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2016-2020 za 2020 rok.	
20.6 Sprawozdanie z realizacji Programu Działań na Rzecz Osób Starszych na lata 2015-2020 za 2020 rok.	

- 20.7 Informacja o realizacji Gminnego Programu Profilaktyki,
Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania
Narkomanii za 2020 rok.
- 20.8 Informacja z realizacji programu Karta Tarnowskiej Rodziny za 2020R.
- 20.9 Raport monitoringowy dotyczący stanu realizacji projektów i programów
Strategii rozwiązywania problemów społecznych na lata 2017 – 2020 za
2020 rok.

1. CHARAKTERYSTYKA MIASTA

1.1. Położenie geograficzne, obszar i struktura przestrzenna

Tarnów to druga w kolejności aglomeracja w Małopolsce. Jedną z najmocniejszych stron miasta jest jego położenie - na skrzyżowaniu ważnych europejskich szlaków handlowych. Międzynarodowa trasa E4 z zachodu na wschód (Zgorzelec - Medyka) krzyżuje się z drogą krajową nr 73 z północy na południe (Warszawa - Nowy Sącz - granica ze Słowacją). Miasto Tarnów posiada połączenie z Krakowem autostradą A4 oraz bezpośrednie połączenia kolejowe z Kijowem, Odessą, Bukaresztem, Budapesztem, Koszycami, a także Krakowem, Warszawą, Poznaniem, Szczecinem i Gdańskiem. Najbliższe lotniska (obsługujące także połączenia międzynarodowe) znajdują się w odległości około 100 km od Tarnowa: w Krakowie – Balicach oraz w Jasionce koło Rzeszowa.

Miasto zajmuje obszar 72,38 km². Pod względem administracyjnym Gmina Miasta Tarnowa jest miastem na prawach powiatu – powiatem grodzkim. Sąsiaduje z 17 miejscowościami należącymi do pięciu gmin będących częścią powiatu tarnowskiego – powiatu ziemskiego.

Dane z Ewidencji Gruntów i Budynków

Wyszczególnienie	Wartość
Powierzchnia geodezyjna	7.238 ha
Liczba obrębów geodezyjnych	174
Liczba działek ewidencyjnych	46.037
Liczba budynków (ujawnionych w EGiB)	24.827
Liczba lokali o wyodrębnionym prawie własności	18.883

Źródło: Wydział Geodezji i Nieruchomości Urzędu Miasta Tarnowa

1.2 Demografia

W porównaniu z rokiem 2019 liczba mieszkańców Tarnowa zmniejszyła się o 1.481 osób, co stanowiło 1,4 % ogółu mieszkańców. W tej liczbie było 753 kobiety (1,34 % ogółu kobiet) i 728 mężczyzn (1,5 % ogółu mężczyzn). W Tarnowie żyje więcej kobiet niż mężczyzn – w 2020 roku kobiety stanowiły 53,2 % mieszkańców, mężczyźni 46,8 %. Dane demograficzne wskazują na utrzymujący się od wielu lat, trend zmniejszania się liczby mieszkańców.

Liczba ludności Tarnowa w latach 2018 – 2020

Wyszczególnienie	Liczba osób w 2018	Liczba osób w 2019	Liczba osób w 2020	Dynamika w %
Mieszkańców ogółem, w tym:	107.954	106.894	105.413	98,61
zameldowani na pobyt stały	105.612	104.485	103.302	98,87
zameldowani na pobyt czasowy	2.342	2.409	2.111	87,63
kobiety	57.383	56.828	56.075	98,67

mężczyźni	50.571	50.066	49.338	98,55
uprawnieni do głosowania w wyborach powszechnych	88.329	87.442	86.461	98,88

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

W stosunku do roku poprzedniego odnotowano spadek liczby osób, które wymeldowały się z pobytu stałego w Tarnowie (m.in. do innych gmin lub za granicę), podobnie jak osób przybywających do Tarnowa z innych gmin lub zagranicy na pobyt stały.

W kwestii migracji godnym podkreślenia jest fakt, że znacznie zmniejszyła się liczba mieszkańców, którzy zgłosili w ramach obowiązku meldunkowego czasowy (ponadpółroczny) wyjazd za granicę. Natomiast mniej mieszkańców zmieniło miejsce zamieszkania w obrębie miasta, co świadczy o stabilizacji w tym zakresie.

Migracja w latach 2018 – 2020

Wyszczególnienie	Liczba osób w 2018	Liczba osób w 2019	Liczba osób w 2020	Dynamika w %
przybyło do Tarnowa z innych gmin na pobyt stały	914	855	734	85,85
zmieniło miejsce zamieszkania na terenie Tarnowa	1.431	1.370	1.106	80,73
wymeldowało się z pobytu stałego w Tarnowie (do innych gmin, za granicę)	1.600	1.447	1.365	94,33
zgłosiło czasowy wyjazd za granicę	106	69	43	62,32

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

Migracja w ramach tarnowskich osiedli wskazuje, że w 2020 r. dodatnią dynamikę odnotowano w osiedlu Krakowska, Klikowa, Krzyż, choć nie był to znaczny przyrost, to tam przybyło stałych mieszkańców. Natomiast na pozostałych osiedlach nastąpił niewielki spadek. Najmniejszy na osiedlu Westerplatte (o 0,08%), a największy na osiedlu Grabówka (o 2,39%).

Liczba stałych mieszkańców w osiedlach w latach 2018 – 2020

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	Dynamika w %
Osiedle nr 1 „Starówka”	8.751	8.557	8.400	98,17
Osiedle nr 2 „Strusina”	14.278	14.072	13.839	98,34
Osiedle nr 3 „Piaskówka”	10.946	10.794	10.652	98,68
Osiedle nr 4 „Grabówka”	11.523	11.312	11.042	97,61
Osiedle nr 5 „Rzędzin”	2.719	2.716	2.707	99,67
Osiedle nr 6 „Gumniska-Zabłocie”	6.090	6.052	6.023	99,52
Osiedle nr 7 „Krakowska”	3.093	3.046	3.078	101,05
Osiedle nr 8 „Mościce”	10.172	10.157	10.097	99,41
Osiedle nr 9 „Chyszów”	2.043	2.013	1.982	98,46
Osiedle nr 10 „Klikowa”	2.590	2.583	2.597	100,54
Osiedle nr 11 „Krzyż”	5.946	5.970	5.994	100,40

Osiedle nr 12 „Jasna”	11.547	11.403	11.196	98,18
Osiedle nr 13 „Westerplatte”	5.941	5.919	5.914	99,92
Osiedle nr 14 „Legionów”	2.244	2.212	2.184	98,73
Osiedle nr 15 „Koszyce”	2.327	2.312	2.294	99,22
Osiedle nr 16 „Zielone”	5.402	5.367	5.303	98,81
Razem	105.612	104.485	103.302	98,87

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

Utrzymujące się niewielkie zmniejszenie gęstości zaludnienia na terenie miasta jest naturalnym pokłosiem zmniejszenia się liczby zameldowanych mieszkańców przy stałej powierzchni miasta.

Gęstość zaludnienia w latach 2018 – 2020

Rok	Powierzchnia w km ²	Liczba ludności	Liczba ludności na 1 km ²
2018	72,4	107.954	1.491
2019	72,4	106.894	1.476
2020	72,4	105.413	1.455

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

W dalszym ciągu niepokojącym zjawiskiem demograficznym jest odnotowywany spory spadek przyrostu naturalnego mimo funkcjonowania programów prorodzinnych, wspomagających ekonomicznie rodziny rozwojowe. Zmniejszenie się liczby urodzeń, przy jednoczesnym zwiększeniu się liczby zgonów, powoduje pogłębiający się ujemny przyrost naturalny.

Tabela nr 9: Przyrost naturalny w latach 2018 – 2020

Lata	Liczba urodzeń	Dynamika w %	Liczba zgonów	Dynamika w %	Przyrost naturalny	Dynamika w %
2018	885	97,90	1.177	108,98	-292	165,91
2019	814	91,98	1.200	101,95	-386	132,19
2020	785	96,43	1.420	118,33	-635	164,50

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

1.3 Gospodarka w liczbach

W 2020 r. w Tarnowie działalność prowadziło 12 326 podmiotów gospodarki narodowej. Dane statystyczne dot. liczby firm, za lata 2015-2020, przedstawiają się następująco:

2020 - 12 326
2019 - 12 013
2018 - 11 686

2017 - 11 549

2016 - 11 442

2015 - 11 358

Branża	31.12.2020
Przetwórstwo przemysłowe	953
Budownictwo	1357
Handel hurtowy i detaliczny, naprawa samochodów	2682
Transport i gospodarka magazynowa	731
Zakwaterowanie i usługi gastronomiczne	275
Informacja i komunikacja	439
Finanse i ubezpieczenia	398
Obsługa rynku nieruchomości	638
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1509
Usługi administrowania i działalność wspierająca	395
Edukacja	489
Opieka zdrowotna	1028
Kultura, rozrywka i edukacja	280
Pozostała działalność usługowa	986
Pozostałe branże	166
Ogółem	12 326

Liczba przedsiębiorców obsługiwanych w Punkcie Obsługi Przedsiębiorców (ul. Nowa 4/ Tarnowskie Centrum Przedsiębiorczości, ul. Wałowa 10) – 2 898, w tym spoza Tarnowa - 454.

Liczba przedsiębiorców obsługiwana stacjonarnie na stanowisku doradztwa podatkowego (dyżury pełnione przez Krajową Izbę Doradców Podatkowych dwa dni w miesiącu), dane za okres 02.01.2020 r. – 31.12.2020 r. – 15. Większość konsultacji, z uwagi na wprowadzone obostrzenia, doradcy przeprowadzili w formie zdalnej.

1.4 Poziom i struktura bezrobocia

Na koniec grudnia 2020 roku bez pracy pozostawało 2963 mieszkańców Tarnowa. W 2020 roku liczba bezrobotnych zwiększyła się o 26,9% tj. o 629 osób z 2 334 osób w grudniu 2019 r. do 2 963 osób na koniec grudnia 2020 r. Jest to pierwszy rok wzrostu bezrobocia po siedmiu latach spadków.

Z analizy sytuacji na tarnowskim rynku pracy wynika, że wzrost bezrobocia zaobserwowany w 2020 roku, który przypadał na okres pandemii COVID-19, nie był spowodowany większą liczbą rejestracji w urzędzie, ale zdecydowanie mniejszym odpływem

bezrobotnych. W porównaniu do 2019 roku liczba podjęć pracy w roku 2020 była o 213 osób niższa, a liczba wyłączeń z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy była niższa aż o 745 osób. Jest to skutek zmiany sposobu obsługi osób bezrobotnych, która nastąpiła w czasie powszechnej izolacji, gdy zrezygnowano z kontaktów bezpośrednich, na rzecz obsługi telefonicznej i on-line przez internet.

Po wzroście liczby bezrobotnych w styczniu i lutym, w marcu nastąpił spadek do 2 514 osób i był to najniższy stan bezrobotnych w 2020 roku. Od kwietnia do sierpnia bezrobocie ponownie wzrosło. Kolejne trzy miesiące przynoszą znowu spadek liczby bezrobotnych. W grudniu bezrobocie wzrosło i ostatecznie osiągnęło poziom 2 963 osób – najwyższy stan bezrobotnych w 2020 r.

Na tarnowskim rynku pracy w 2020 roku wystąpiły następujące zjawiska:

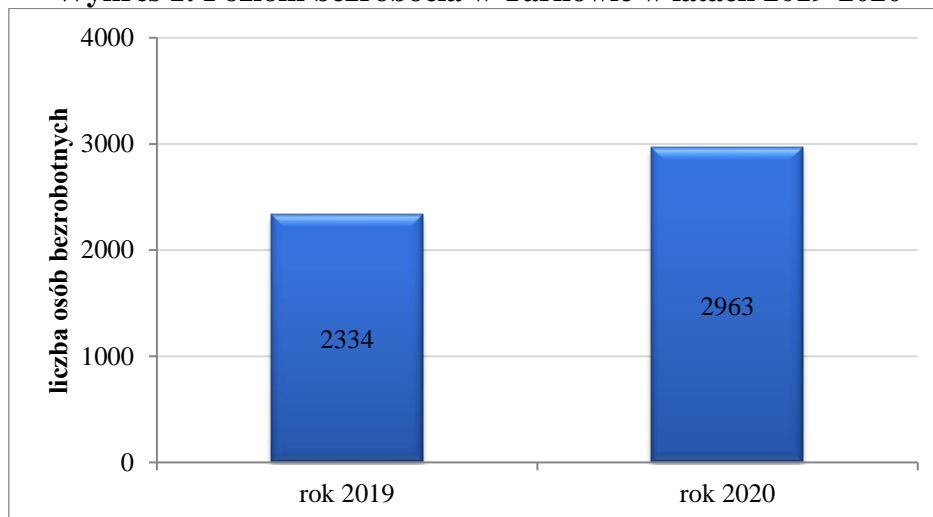
- 1) Wzrost bezrobocia o 629 osób, do poziomu 2963 osoby;
- 2) Stopa bezrobocia w trakcie roku wzrosła o 1,1 punktu procentowego do poziomu 5,3%, na koniec grudnia 2020 r.;
- 3) Na przestrzeni 2020 roku od pracodawców z Tarnowa wpłynęło 3 829 (w całym regionie 6 910) miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej;
- 4) Zmniejszyła się liczba bezrobotnych rejestrujących się w ciągu 2020 roku w porównaniu do roku 2019. W 2020 roku zarejestrowały się 3 823 osoby tj. o 505 mniej niż w 2019 roku;
- 5) Zmniejszyła się liczba osób wyłączonych z ewidencji osób bezrobotnych. W 2019 roku liczba wyłączonych z ewidencji to 4 927 osób. W 2020 roku wyłączono 3 194 osoby, czyli o 1 733 osoby mniej;
- 6) Spośród wyłączonych z ewidencji w 2020 roku pracę podjęło 1 796 osób bezrobotnych, co stanowiło 56,2% osób wyrejestrowanych;
- 7) Jeden pracodawca z terenu Tarnowa w ramach zwolnień grupowych rozwiązał umowy o pracę z trzema pracownikami. Było to o 134 osoby mniej niż w 2019 roku;
- 8) Zwiększył się odsetek oraz liczba bezrobotnej młodzieży z 7,6% w 2019 roku, do 8,4% w 2020 roku. Na koniec 2020 roku bez pracy pozostawało 249 osób w wieku do 25 lat tj. o 71 osób więcej niż w końcu 2019 roku;
- 9) Zwiększyła się liczba osób bezrobotnych w wieku powyżej 50. roku życia o 77 osób - z poziomu 737 osób w 2019 roku do poziomu 814 osób w 2020 roku. Osoby w wieku powyżej 50 lat stanowiły w końcu 2020 roku 27,5% ogółu bezrobotnych, tj. o 4,1% mniej niż w 2019 roku;
- 10) Spadła liczba niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy o 7 osób - z poziomu 362 osób w 2019 roku do poziomu 355 osób na koniec 2020 roku.
- 11) Zwiększyła się liczba długotrwale bezrobotnych o 171 osób - z poziomu 1 313 osób w 2019 roku do poziomu 1 484 osób w 2020 roku. Pomimo wzrostu liczby długotrwale bezrobotnych ich odsetek od ogółu w 2020 roku zmniejszył się o 6,2%. W końcu 2020 stanowili oni 50,1% ogółu bezrobotnych.

Aktywne działania Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie przyniosły pozyskanie środków finansowych z Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego na aktywizację bezrobotnych w kwocie 20,5 mln zł. Środki te w 2020 roku, pozwoliły objąć wsparciem znaczną grupę bezrobotnych mieszkańców regionu tarnowskiego w tym osób z Tarnowa. Zaktywizowano 487 osób bezrobotnych z Tarnowa, z tego 184 osoby podjęły staż. 103 osoby otrzymały jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, a 55 osób rozpoczęło pracę na utworzonych miejscach w ramach doposażenia stanowisk pracy. Również 55 osób uczestniczyło w pracach społecznie użytecznych. Ponadto osoby bezrobotne z Tarnowa podejmowały prace interwencyjne, zatrudnienie w ramach robót publicznych, podejmowały prace w ramach refundacji wynagrodzenia, nagród i składek ZUS dla bezrobotnych do 30 roku

życia, podejmowały pracę lub działalność gospodarczą w ramach przyznania bonu na zasiedlenie oraz uczestniczyły w szkoleniach zawodowych.

W związku z wystąpieniem w 2020 roku pandemii wywołanej wirusem SARS-COV-2 na urzędy pracy zostały nałożone nowe zadania wynikające z ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. W związku z powyższym w ramach Tarczy Antykryzysowej Urząd pozyskał 117,2 mln zł na sfinansowanie instrumentów realizowanych w ramach pomocy przedsiębiorcom. Przedsiębiorcy mogli skorzystać z: dofinansowania części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art. 15zzb), organizacji pozarządowych (art. 15zze), kościelnej osoby prawnej (art. 15zze2); dofinansowania części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorców samozatrudnionych (art. 15zxc); niskoprocentowanej pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla mikroprzedsiębiorców (art. 15zxd), organizacji pozarządowych (art. 15zxda); dotacji na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy i małego przedsiębiorcy (art. 15zze4).

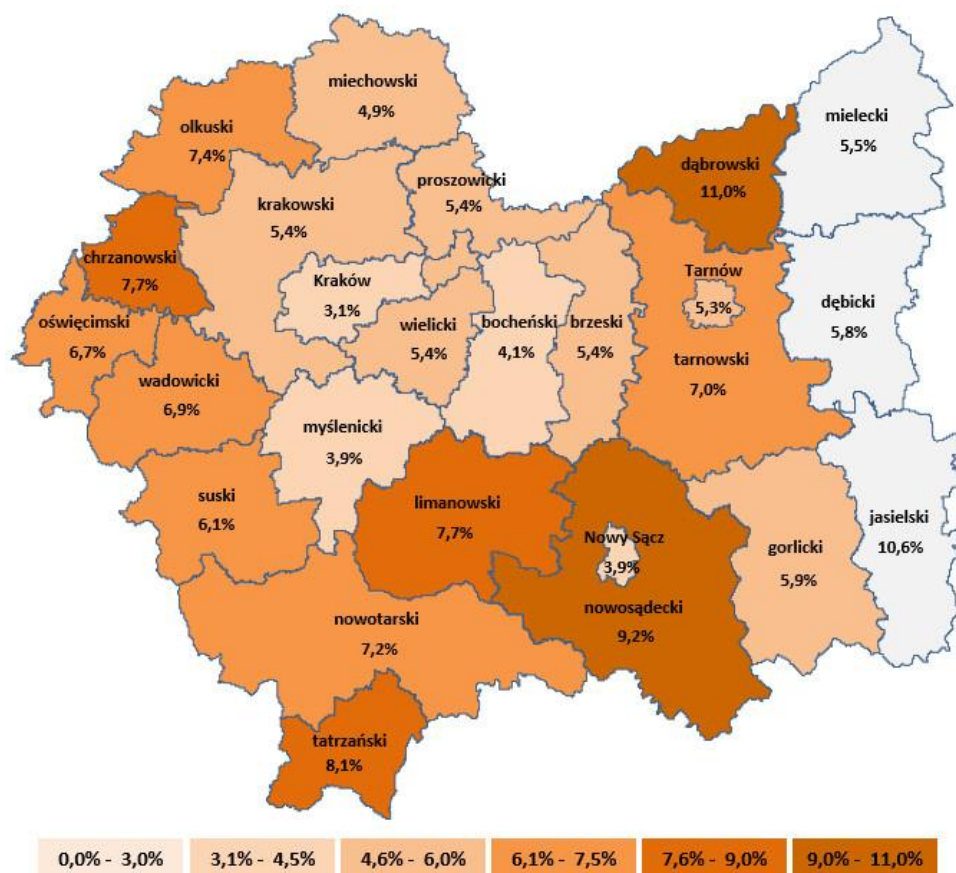
Wykres 1: Poziom bezrobocia w Tarnowie w latach 2019-2020

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

Na koniec 2020 roku stopa bezrobocia w Tarnowie wyniosła 5,3% i na przestrzeni 2020 roku, wzrosła o 1,1 punktu procentowego. Średnia stopa bezrobocia w Małopolsce wynosiła 5,3% i w ciągu 2020 roku wzrosła o 1,2 punktu procentowego. Natomiast stopa bezrobocia w Polsce wyniosła 6,2% i była o punkt procentowy wyższa niż w końcu 2019 roku.

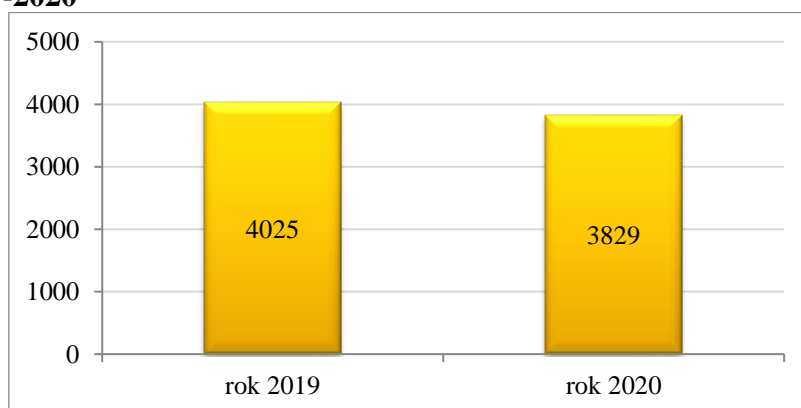
Wykres 2: Stopa bezrobocia w Małopolsce – stan na 31 grudnia 2020 r.

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

W 2020 roku Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie pozyskał 3829 miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej od pracodawców z terenu Tarnowa (z całego regionu 6910 miejsc) i było to o 196 miejsc mniej w porównaniu do 2019 roku. Spadek miejsc pracy i aktywizacji zawodowej spowodowany był zmniejszeniem się liczby ofert na miejsca subsydiowane. Liczba miejsc niesubsydiowanych wzrosła o 7%.

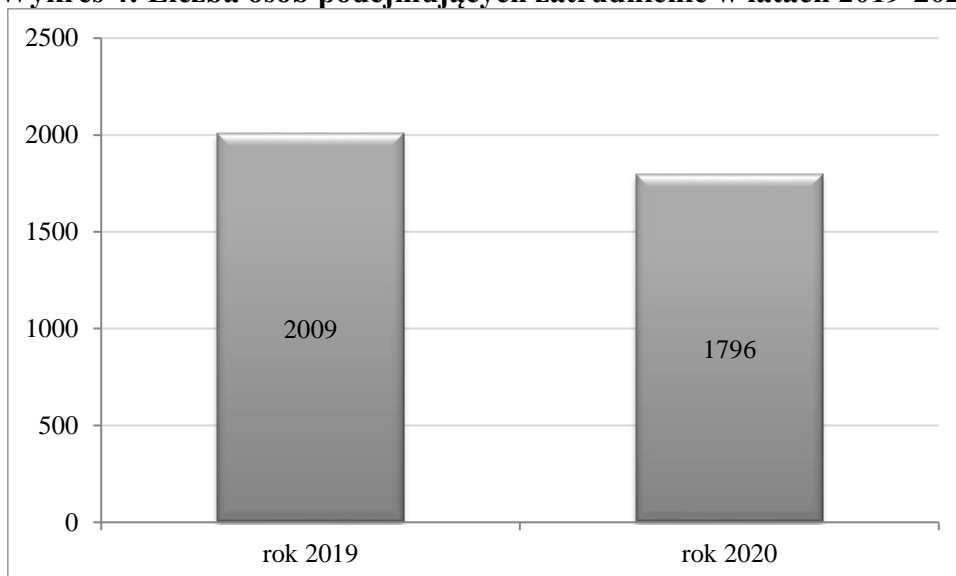
Wykres 3: Liczba miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w Tarnowie w latach 2019-2020

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

W 2020 roku zatrudnienie podjęło 1 796 bezrobotnych mieszkańców Tarnowa, którzy stanowili 56,2% osób wyrejestrowanych. Odsetek zatrudnionych był na nieco wyższym poziomie niż w 2019 roku, stanowiły one wówczas 40,8% osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych.

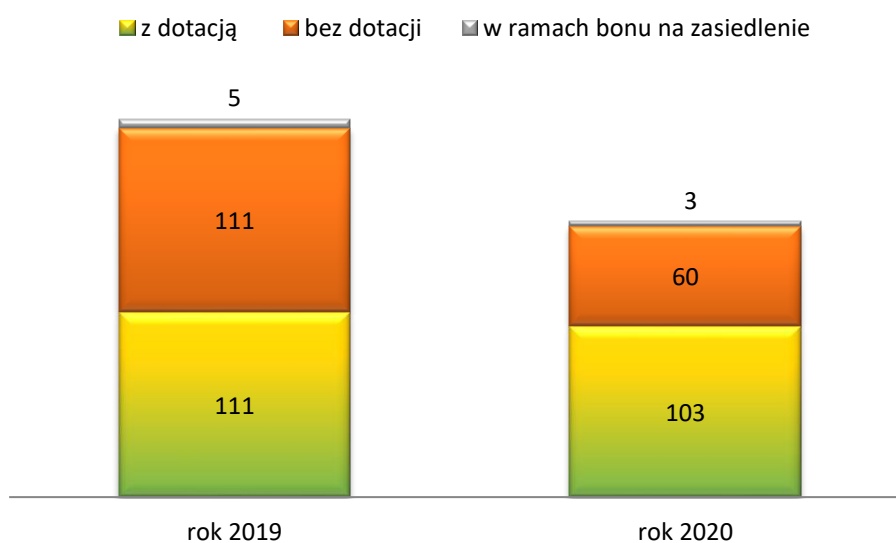
Wykres 4: Liczba osób podejmujących zatrudnienie w latach 2019-2020

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

W 2020 roku 166 bezrobotnych mieszkańców Tarnowa podjęło działalność gospodarczą, w tym 103 osoby skorzystało z dotacji udzielonej przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie na uruchomienie własnej działalności, a 3 osoby rozpoczęło działalność gospodarczą w ramach bonu na zasiedlenie.

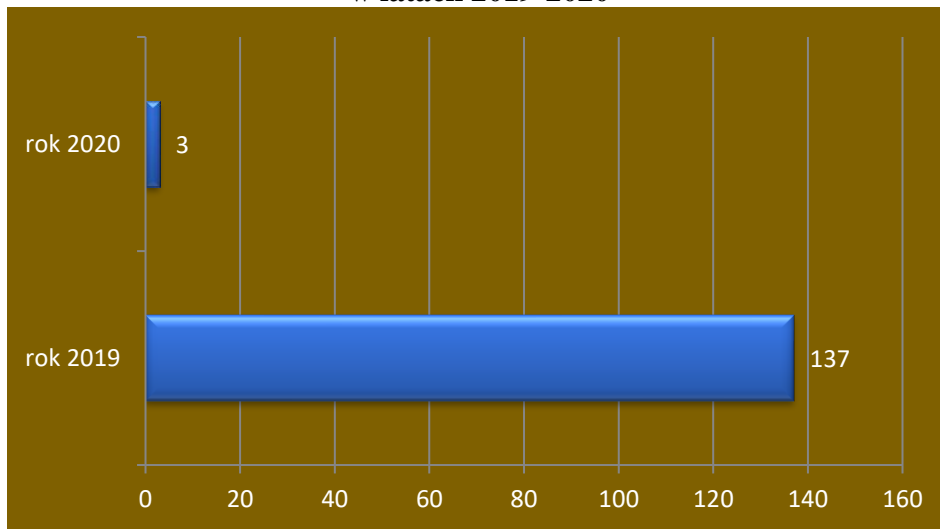
Wykres 5: Bezrobotni mieszkańcy, którzy podjęli działalność gospodarczą w latach 2019-2020

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

W 2020 roku zmniejszyła się liczba osób zwolnionych w ramach zwolnień grupowych z zakładów pracy w regionie tarnowskim. Na przestrzeni 2020 roku z terenu miasta Tarnowa jedynie Elektrobudowa Katowice S.A. dokonała zwolnienia grupowego 3 osób.

Wykres 6: Liczba osób zwolnionych w ramach zwolnień grupowych w latach 2019-2020

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

Działania na rzecz bezrobotnych

Środki finansowane z Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego pozyskane w 2020 r. przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie, na aktywizację zawodową osób bezrobotnych oraz pomoc przedsiębiorcom w zakresie ochrony miejsc pracy, zachowania płynności finansowej w związku z wystąpieniem w naszym kraju pandemii COVID-19, wyniosły: 137.676,6 tys. zł, w tym:

- I. 22.722,6 tys. zł - środki Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, w tym:
  - 1) 11.088,3 tys. zł na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w ramach Programu Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020;
  - 2) 5.873,2 tys. zł na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020, w tym 600,0 tys. zł na finansowanie zadania określonego w art. 15zcc ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842, z późn. zm.);
  - 3) 4.261,1 tys. zł - Fundusz Pracy (algorytm), w tym:
    - a) 1.630,0 tys. zł na finansowanie zadania określonego w art. 15zdd ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842, z późn. zm.),
    - b) 187,3 tys. zł na realizację programu regionalnego „Firma +1”,
    - c) 24,7 tys. zł na realizację programu regionalnego „Konserwator”;
  - 4) 1.500,0 tys. zł dodatkowe środki Funduszu Pracy z rezerwy ministra właściwego do spraw pracy na realizację Programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi;
- II. 112.954,0 tys. zł - dodatkowe środki Funduszu Pracy z rezerwy ministra właściwego do spraw pracy na finansowanie zadań określonych w art. 15zbb – 15zbe i art. 15 zze² ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób

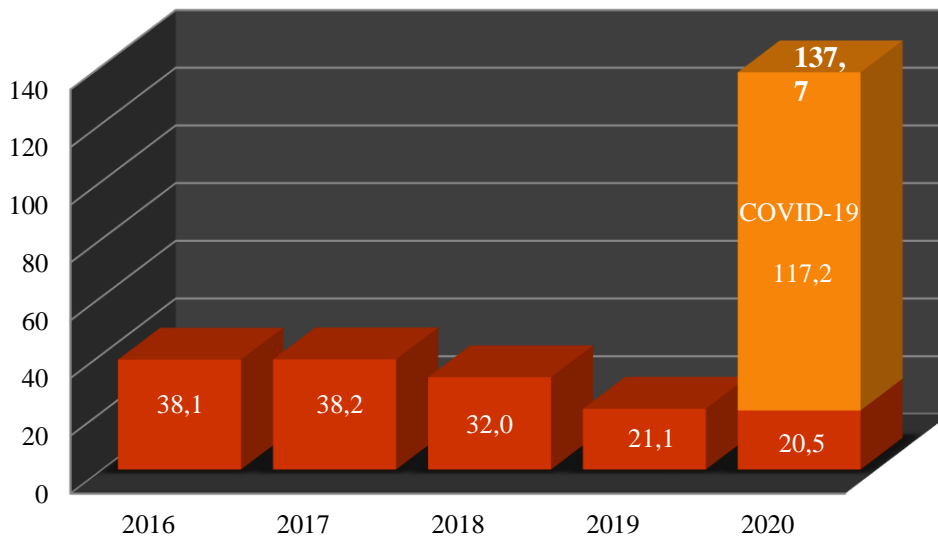
zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842, z późn. zm.), w tym:

- 1) 4.191,9 tys. zł w ramach projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnowskim i m. Tarnów (V) – Młodzi na start” wdrażanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, współfinansowanego z EFS,
  - 2) 3.161,7 tys. zł w ramach projektu „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie tarnowskim i m. Tarnów (VI) Mój rozwój, moja szansa” wdrażanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020, współfinansowanego z EFS;
- III. 2.000,0 tys. zł - środki Funduszu Pracy na finansowanie zadania określonego w art. 15z⁴ ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842, z późn. zm.).

Ponadto w 2020 roku Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie dysponował środkami Funduszu Pracy, w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego na finansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców w kwocie:

- 1.529,0 tys. zł – limit podstawowy środków FP w ramach KFS ustalony na 2020 r.
- 800,0 tys. zł – środki Funduszu Pracy z rezerwy Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

Wykres 7: Środki FP i EFS oraz z rezerwy MRPiT w latach 2016-2020 (w mln zł)

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

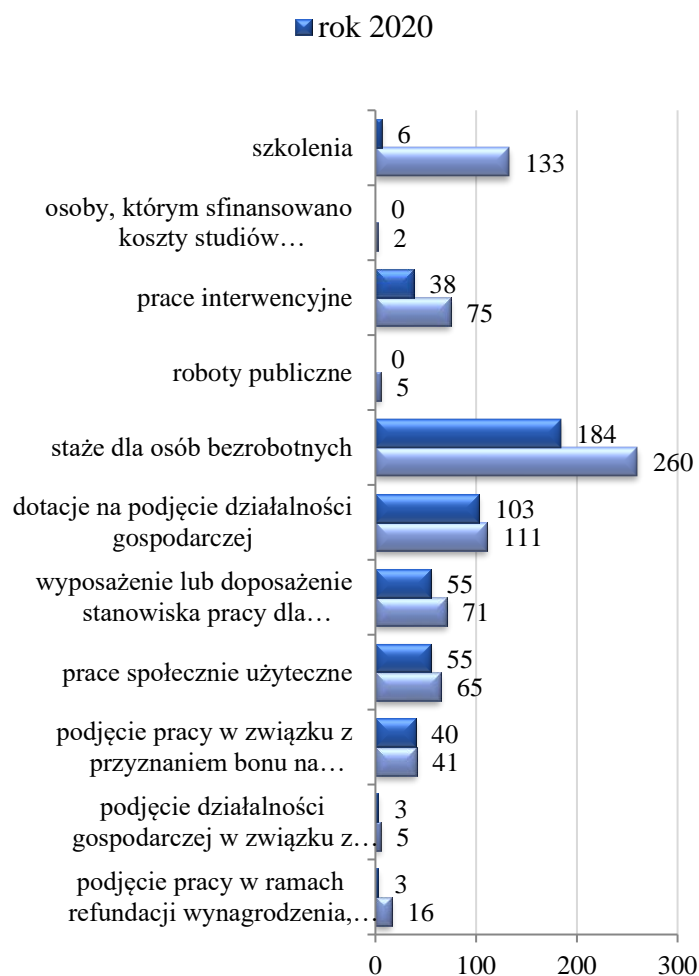

Tabela 1: Nowe instrumenty realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie w 2020 roku w ramach Tarczy Antykryzysowej.

Instrumenty realizowane w ramach Tarczy Antykryzysowej	Liczba wniosków, które wpłynęły do urzędu	Liczba podmiotów, którym wypłacono dofinansowanie	Kwota wypłaconego dofinansowania w PLN
Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art. 15zzb), organizacji pozarządowych (art. 15zze), kościelnej osoby prawnej (art. 15zze2)	1 709	1 452	37 137 669,69 zł
W ramach tego instrumentu 8 569 pracowników otrzymało dofinansowanie do wynagrodzenia			
Dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorców samozatrudnionych (art. 15zcc)	2 875	2 505	13 280 219,33 zł
Niskooprocentowana pożyczka na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla mikroprzedsiębiorców (art. 15zzd), organizacji pozarządowych (art. 15zdda)	13 896	13 022	64 730 713,78 zł
Dotacja na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy i małego przedsiębiorcy (art. 15zze4)	271	78	390 000,00 zł
RAZEM	18 751	17 057	115 538 602,80 zł

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

Wykres 8: Osoby bezrobotne i poszukujące pracy z Tarnowa zaktywizowane w ramach programów wsparcia finansowanych z EFS i FP w latach 2019 - 2020

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnobrzegu

1.5. Uspołecznienie zarządzania miastem

1.5.1. Działalność ciał doradczych

W 2020 r. przy Prezydencie Miasta Tarnobrzegu działały następujące ciała doradcze:

- 1) Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnobrzegu,
- 2) Rada Sportu Gminy Miasta Tarnobrzegu,
- 3) Rada Kultury Miasta Tarnobrzegu,
- 4) Komisja Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Tarnobrzegu,
- 5) Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna,
- 6) Tarnobrzegska Rada Seniorów,
- 7) Tarnobrzegiński Komitet Rewitalizacji,
- 8) Rada Gospodarcza.

POWIATOWA SPOŁECZNA RADA DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Do zakresu działania Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych, zwanej dalej „radą”, należy:

- 1) inicjowanie projektów zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
- 2) realizacja praw osób niepełnosprawnych,
- 3) opiniowanie projektów miejskich programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 4) ocena realizacji programów,
- 5) opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Miejską pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

W związku z upływem w 2019 r. kadencji rady, zarządzeniem Nr 1/2020 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie powołania członków Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa na lata 2020-2023, został powołany nowy skład rady:

- 1) przewodnicząca – Dorota Budzyńska,
- 2) wiceprzewodniczący – Mateusz Śliwa,
- 3) sekretarz – Sylwia Borowińska,
- 4) członek – Maria Chwałek,
- 5) członek – Kazimierz Curyło.

W 2020 r. odbyło się 10 posiedzeń rady. W związku z obostrzeniami wprowadzonymi rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii, w okresie od marca do grudnia 2020 r. posiedzenia rady odbywały się w formie zdalnej. W toku posiedzeń rada zajmowała się następującymi sprawami:

- 1) wydała cztery opinie do projektów uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie w sprawie określenia zadań, na które przeznacza się środki PFRON przyznane powiatom wg. algorytmu oraz wysokość kwot przeznaczonych na poszczególne zadania, zgodnie z aktualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- 2) ustaliła zasady dofinansowania ze środków PFRON zadań realizowanych w 2020 r. przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych (dofinansowanie przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych, sprzętu rehabilitacyjnego, likwidacji barier architektonicznych, likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych oraz turnusów rehabilitacyjnych),
- 3) wydała opinię w sprawie sprawozdania z realizacji „Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Tarnowie na lata 2016-2020” w 2019 r.,
- 4) dokonała analizy trudnej sytuacji życiowej czterech osób niepełnosprawnych, które złożyły wnioski o dofinansowanie ze środków PFRON w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarnowie i zajęła w tych sprawach stanowisko.

RADA SPORTU GMINY MIASTA TARNOWA

Rada Sportu, zgodnie z Ustawą o sporcie, jest ciałem doradczym i opiniodawczym dla organu wykonawczego danej jednostki samorządu terytorialnego. Członkowie Rady Sportu wykonują swoje funkcje społecznie.

Do zadań Rady Sportu należy w szczególności opiniowanie:

- 1) strategii rozwoju Gminy Miasta Tarnowa w zakresie kultury fizycznej,
- 2) projektu budżetu Gminy Miasta Tarnowa w części dotyczącej kultury fizycznej,
- 3) projektów uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie dotyczących rozwoju kultury fizycznej,
- 4) programów dotyczących bazy sportowej na terenie Gminy Miasta Tarnowa, w tym w szczególności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie dotyczącym terenów wykorzystywanych na cele kultury fizycznej,
- 5) projektów uchwał, o których mowa w art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie,
- 6) wniosków o przyznanie wyróżnień, nagród i stypendiów sportowych zgodnie z odpowiednią uchwałą Rady Miejskiej w tym zakresie.

W roku 2020 Rada Sportu działała w składzie:

- 1) Marek Niemczura - przewodniczący,
- 2) Jarosław Wałaszek - zastępca przewodniczącego,
- 3) Jakub Drwal - zastępca przewodniczącego,
- 4) Marek Baran - sekretarz.
- 5) członkowie: Piotr Górnikiewicz, Marek Małek, Ryszard Surdej, Wojciech Nowak Tomasz Matyjewicz, Robert Maślanka, Mariusz Liszka, Andrzej Ziembowski (do lipca 2020 r.), Mariusz Siedlik, Leszek Kępiński, Andrzej Łoś, Urszula Świerczek, Jacek Ćwik, Jarosław Wołowicz, Paweł Holcman.

W 2020 r., ze względu na panującą epidemię, Rada Sportu odbyła jedynie w dniu 5 czerwca 2020 r., konsultację w sprawie poparcia dla stanowiska Klubu Sportowego ZKS Unia Tarnów dotyczącego terminów meczów barażowych o wejście do III ligi piłki nożnej mężczyzn, kierowanego do Małopolskiego Związku Piłki Nożnej w Krakowie.

RADA KULTURY MIASTA TARNOWA

Rada Kultury Miasta Tarnowa nie jest organem powoływanym obligatoryjnie. Stanowi organ opiniodawczo-doradczy Prezydenta Miasta Tarnowa w sprawach dotyczących kultury. Rada Kultury Miasta Tarnowa powoływana jest na okres trwania kadencji Prezydenta Miasta Tarnowa.

Na podstawie zarządzenia Nr 112/2019 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 12 marca 2019 r. w sprawie powołania Rady Kultury Miasta Tarnowa, ustalenia jej składu oraz wprowadzenia regulaminu, powołana została na okres trwania obecnej kadencji Prezydenta Miasta Tarnowa, Rada Kultury Miasta Tarnowa w następującym składzie:

- 1) Krystyna Latała - przewodnicząca,
- 2) Adam Bartosz – zastępca przewodniczącej,
- 3) Ewa Łączyńska-Widz - sekretarz,
- 4) Członkowie: Rafał Balawejder, Bartłomiej Bałut, Grzegorz Gawlik, Tomasz Kapturkiewicz, Agnieszka Kawa, Piotr Kopa, Dorota Omylska-Bielat, Marcin Sobczyk, Ewa Stańczyk, Andrzej Szpunar.

W 2020 r. Rada Kultury Miasta Tarnowa spotkała się dwa razy. Na spotkaniu 25 lutego 2020 r. rada się ukonstytuowała oraz omówiono m.in. plany dotyczące rewitalizacji i tworzenia nowych przestrzeni dla tarnowskiej kultury. Na spotkaniu 22 października 2020 r. głównym tematem była dyskusja na temat mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń sektora kultury w Tarnowie.

KOMISJA BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU DLA MIASTA TARNOWA

W 2020 r. w związku z zakończeniem VI kadencji Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla miasta Tarnowa, Prezydent Miasta Tarnowa zarządzeniem nr 146/2020 z dnia 30 marca 2020 r. w sprawie powołania Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla miasta Tarnowa VII kadencji, powołał członków Komisji VII kadencji.

Skład osobowy Komisji VII kadencji przedstawia się następująco:

- 1) Roman Ciepiela - Przewodniczący,
- 2) Katarzyna Łacka-Sutkowska - zastępczyni przewodniczącego,
- 3) radni delegowani przez Radę Miejską w Tarnowie: Sebastian Stepek, Józef Gancarz,
- 5) osoby powołane przez prezydenta Tarnowa: Małgorzata Proszowska, Bogumiła Porębska, Stefan Piotrowski,
- 6) przedstawiciele delegowani przez Komendanta Miejskiego Policji w Tarnowie: Witold Ślęzak, Paweł Jantoń - Członek,
- 7) prokurator wskazany przez Prokuratora Okręgowego w Tarnowie –Barbara Glazer-Podobińska,
- 8) do udziału w pracach komisji z głosem doradczym powołani zostali: Krzysztof Tomasik, Piotr Szpunar.

Z uwagi na wprowadzenie stanu zagrożenia epidemicznego, a następnie stanu epidemii związanego z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, w okresie sprawozdawczym 2020 r. komisja nie obradowała.

MIEJSKA KOMISJA URBANISTYCZNO-ARCHITEKTONICZNA

Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna w Tarnowie, zwana dalej „komisją”, powołana została zarządzeniem Nr 316/2007 Prezydenta Miasta Tarnowa z 6 września 2007 r. w sprawie powołania Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej w Tarnowie (z późn. zm.). Jest organem doradczym Prezydenta Miasta Tarnowa w sprawach zagospodarowania przestrzennego.

Komisja powołana jest do opiniowania projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz dokonywanych przez Prezydenta Miasta Tarnowa ocen i analiz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy.

W 2020 r. Komisja pracowała w składzie:

- 1) Barbara Knapik - Przewodnicząca,
- 2) Małgorzata Abramowicz - Wiceprzewodnicząca,
- 3) Marek Maślanka - Sekretarz,
- 4) Członkowie: Małgorzata Przybysz – Ławnicka, Ewa Bień, Artur Michałek, Andrzej Banach.

W 2020 r. odbyły się cztery posiedzenia komisji i wydano, na podstawie art. 17 pkt 6 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, opinie o dwóch projektach planu miejscowego oraz opinię dotyczącą ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej. Na posiedzeniu 9 marca 2020 r. opiniowano wniosek o ustalenie lokalizacji inwestycji mieszkaniowej polegającej na budowie dziesięciu budynków mieszkalnych jednorodzinnych w zabudowie szeregowej z infrastrukturą techniczną na działce nr 100 obr. 193, przy ulicy Chemicznej w Tarnowie. Na posiedzeniu 1 czerwca 2020 r. oraz 17 sierpnia

2020 r. opiniowano projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa w rejonie ulicy Tuchowskiej, linii kolejowej nr 96 Tarnów – Leluchów oraz drogi krajowej nr 94. Projekt planu opracowany został w oparciu o uchwałę Nr LVIII/601/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 sierpnia 2018 r. Obszar ten zgodnie z ustaleniami Studium przeznaczono pod funkcje produkcyjno – usługowe w strefie aktywności gospodarczej, z pasem zieleni otwartej po jego południowej stronie.

Na posiedzeniu w dniu 23 listopada 2020 r. w oparciu o uchwałę Nr XXI/220/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 listopada 2019 r., zmienioną uchwałą Rady Miejskiej w Tarnowie Nr XXXVI/334/2020 z dnia 27 sierpnia 2020 r. opiniowano projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Tarnowie w rejonie ulic Czerwonych Klonów i R. Traugutta. Najważniejszą zmianą wprowadzoną w projekcie było dookreślenie przeznaczenia terenu która umożliwi uzupełnienie podstawowego przeznaczenia o dodatkową formę usług oraz stworzy dogodne warunki realizacji inwestycji i użytkowania obszaru zgodnie z obowiązującymi zapisami, dopuszczonymi w Studium i zapotrzebowaniem społecznym.

W 2020 roku Komisja podjęła cztery uchwały, wydając opinie pozytywne dotyczące przedłożonych opracowań.

TARNOWSKA RADA SENIORÓW

W związku z upływem poprzedniej kadencji Tarnowskiej Rady Seniorów, zwanej dalej „Radą”, w 2020 r. została powołana Rada na kolejną kadencję na lata 2020-2023, która pracowała w 13-osobowym zespole, z udziałem przedstawicieli podmiotów działających na rzecz seniorów na terenie miasta Tarnowa, w następującym składzie:

- 1) Lidia Jaźwińska - przedstawicielka Prezydenta Miasta Tarnowa - przewodnicząca,
- 2) Grażyna Kondracka - przedstawicielka Stowarzyszenia „Senior Na Czasie” - wiceprzewodnicząca,
- 3) Maria Gogojewicz-Pęcherek - przedstawicielka Katolickiego Centrum Edukacji Młodzieży KANA - sekretarz,
- 4) Edward Bukowski - przedstawiciel Katolickiego Centrum Edukacji Młodzieży KANA,
- 5) Zofia Buryło - przedstawicielka Stowarzyszenia Absolwentów i Przyjaciół Szkoły Sportowej w Tarnowie,
- 6) Halina Gawle - przedstawicielka Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów Oddział Okręgowy w Tarnowie,
- 7) Ludwika Gawron - przedstawicielka Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy PWSZ w Tarnowie,
- 8) Danuta Kisielewska - przedstawicielka Fundacji Zielona Przyszań,
- 9) Ewa Łabno - przedstawicielka Zarządu Rejonowego w Tarnowie Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej,
- 10) Jakub Kwaśny - przedstawiciel Rady Miejskiej w Tarnowie,
- 11) Mirosław Biedroń - przedstawiciel Rady Miejskiej w Tarnowie,
- 12) Marian Wardzała - przedstawiciel Rady Miejskiej w Tarnowie,
- 13) Stanisław Wiatr - przedstawiciel Prezydenta Miasta Tarnowa.

Zgodnie z założeniami statutowymi rada została powołana w celu zapewnienia seniorom wpływu na sprawy dotyczące społeczności lokalnej, w tym w szczególności pokolenia seniorów. Stanowi ciało o charakterze inicjatywnym, doradczym i konsultacyjnym.

Rada ma charakter apolityczny i neutralny światopoglądowo. Realizując swoje zadania jest otwarta na partnerstwo i współpracę ze wszystkimi organizacjami działającymi na rzecz

seniorów oraz innymi środowiskami senioralnymi, dla wspólnego rozwiązywania problemów senioralnych, tworzenia godnych warunków życia osób starszych w mieście, a przede wszystkim przełamywania stereotypów na temat seniorów i starości, w tym budowanie ich autorytetu.

Działania rady w 2020 r.:

- 1) patronat Rady nad akcją „Razem dla Seniora” realizowaną przez partnerskie organizacje i instytucje na rzecz wspierania seniorów w czasie pandemii Covid-19, działania informacyjno–edukacyjne na temat pandemii i organizacji życia seniora w czasie pełnego lockdownu i narodowej kwarantanny,
- 2) udział w kampanii społecznej „Tarnów Pomaga” realizowanej przez Urząd Miasta Tarnowa,
- 3) udział w akcjach: „Obiad dla seniora” oraz „Paczka dla seniora” realizowanych w ramach akcji "POMAGAM, BO CHCĘ”,
- 4) udział w akcji „Senior dla seniora”, w której seniorzy muzycy, poeci, malarze prezentowali swoją twórczość dla innych seniorów w formie online na Facebooku Tarnowskiej Rady Seniorów, YouTube,
- 5) udział w wystawie online w przestrzeni Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie pn. „Aktywni i twórczy seniorzy”. Prezentacja twórczości plastycznej słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy PWSZ w Tarnowie,
- 6) cykl zajęć online „Muzealny Salon Trzeciego Wieku” – spotkania z podróżnikami, autorami książek, artystami,
- 7) Senioralne Andrzejki „50 x 5” – spotkania pięcioosobowe w domu seniorów,
- 8) udział w akcjach pn. „Wolontariat ma sens” i „Mój sąsiad senior” z udziałem środowisk młodzieżowych i mieszkańców Tarnowa,
- 9) szycie maseczek przez seniorów, członków rady, dla tarnowskich Domów Pomocy Społecznej, tarnowskich medyków i środowisk senioralnych,
- 10) „Aktywni seniorzy to zdrowi seniorzy” - senioralny marsz po zdrowie w przestrzeni ZAZ Słoneczne Wzgórze oraz „Spacerkiem po Piaskówce”, „Ćwicz w domu seniorze” – cykl ćwiczeń dla seniorów opracowany przez fizjoterapeutów z akcji „Razem dla seniora”,
- 11) udział w akcji Międzyosiedlowych Centrów Aktywności Senioralnej w Tarnowie „Rusz się z domu seniorze”, aktywizacja seniorów do aktywności fizycznej po pierwszej części narodowej kwarantanny,
- 12) szeroko pojęta edukacja seniorów w zakresie bezpieczeństwa, ochrony zdrowia oraz szczepień ochronnych przeciwko Covid-19.

Działania rady w dużej mierze opierały się na poprawie warunków socjalno-bytowych osób starszych.

Ze względu na sytuację epidemiologiczną związaną z pandemią Covid-19 oraz obostrzeniami w 2020 r. odbyły się dwa posiedzenia Rady oraz pięć posiedzeń Prezydium Rady.

Na facebookowym profilu rady zamieszczano na bieżąco informacje na temat prowadzonych działań na rzecz lokalnych seniorów. Bardzo dużą pomoc w tym zakresie rada otrzymuje od Niezależnego Serwisu Informacyjnego KADR. Promuje on seniorów zarówno na Facebooku, jak i stronie www.niezaleznyserwiskadr.com.pl.

W lokalnej telewizji STARnowaTV kontynuowano emisję programu „Senior na czasie”, skierowanego do środowiska senioralnego, który można było obejrzeć zarówno w internecie jak i w telewizji kablowej.

Praca rady i poszczególnych środowisk senioralnych jest na bieżąco dokumentowana. Powstało wiele ciekawych filmów, serwisów zdjęciowych oraz materiałów opisowych. Pokazują one nie tylko dorobek seniorów, ale także wielu partnerów, instytucji

i osób wspierających. Pokazują od strony praktycznej wiele obszarów realizacji zadań polityki senioralnej miasta.

TARNOWSKI KOMITET REWITALIZACJI

Powołany w pierwszym kwartale 2018 r. Tarnowski Komitet Rewitalizacji, zwany dalej „komitetem”, stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy Miasta Tarnowa w sprawach dotyczących rewitalizacji, wspiera działania Prezydenta Miasta Tarnowa w tym obszarze oraz pełni funkcje opiniodawczo-doradcze w sprawach związanych z opracowaniem i wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Tarnowa na lata 2017-2022 oraz oceną przebiegu procesu rewitalizacji w Tarnowie. Tarnowski Komitet Rewitalizacji uprawniony jest do wyrażania opinii oraz podejmowania inicjatyw związanych z procesami rewitalizacji, realizowanymi na obszarze Tarnowa.

Tarnowski Komitet Rewitalizacji inicjuje oraz uczestniczy w opiniowaniu projektów uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie i zarządzeń Prezydenta Miasta Tarnowa związanych z rewitalizacją na obszarze Tarnowa. Skutkuje to tym, że Rada Miejska w Tarnowie może podjąć uchwały dotyczące procesu rewitalizacji wyłącznie po zapoznaniu się z opinią Tarnowskiego Komitetu Rewitalizacji, dzięki czemu Tarnowski Komitet Rewitalizacji może faktycznie wpływać na politykę naszego miasta.

Do podstawowych zadań Tarnowskiego Komitetu Rewitalizacji należy opiniowanie:

- 1) planowanych zmian i modyfikacji Gminnego Programu Rewitalizacji, w tym także udział w ocenie zgłaszanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- 2) projektów dokumentów programowych Gminy Miasta Tarnowa oraz aktów planistycznych związanych z problematyką rewitalizacji,
- 3) sprawozdań, raportów z monitoringów i ewaluacji Gminnego Programu Rewitalizacji oraz projektów rewitalizacyjnych.

W 2020 r. Tarnowski Komitet Rewitalizacji pracował w następującym składzie:

- 1) Jakub Kwaśny - przewodniczący,
- 2) Członkowie: Piotr Górnikiewicz, Grażyna Barwacz, Agnieszka Danielewicz, Sebastian Stepek, Dawid Solak - Członek, Angelika Świtalska, Mirosław Biedroń, Tomasz Żmuda, Rafał Koścień, Marzena Bac, Wiesław Izworski, Katarzyna Jabłońska, Krystyna Drozd, Adam Bochenek, Marcin Jamróg, Anna Adamek, Ryszard Chudy, Marek Fistek, Krystyna Latała, Ludwika Gawron, Marek Niemczura, Ewa Bień, Katarzyna Łącka – Sutkowska.

W 2020 roku odbyły się cztery spotkania Tarnowskiego Komitetu Rewitalizacji, w tym dwa tzw. dyżury konsultacyjne Tarnowskiego Komitetu Rewitalizacji. Dodatkowo Tarnowski Komitet Rewitalizacji uczestniczył w spotkaniu z interesariuszami rewitalizacji dotyczącym opracowywanego w terminie do końca października 2020 r. projektu miejskiego „Tarnów – Nowe Spojrzenie”, w ramach programu „Rozwój lokalny” ze środków norweskich i Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Ideą dyżurów Tarnowskiego Komitetu Rewitalizacji jest ułatwienie jego bezpośredniego kontaktu z mieszkańcami miasta, którzy stanowią odbiorców procesu rewitalizacji – tj. interesariuszy rewitalizacji w Tarnowie. Problemy poruszane podczas w/w dyżurów będą stanowić podstawę dalszej pracy Tarnowskiego Komitetu Rewitalizacji, jako ciała doradczego prezydenta Tarnowa.

Pierwsze dwa dyżury Tarnowskiego Komitetu Rewitalizacji z interesariuszami rewitalizacji, które odbyły się 16 stycznia i 13 lutego 2020 r., dotyczyły menadżera centrum. Temat ten poruszany był na spotkaniach z przedsiębiorcami organizowanych przez koordynatora procesu rewitalizacji w mieście. Działające w obrębie osiedla Starówka Stowarzyszenie Zmieńmy Stare Miasto Tarnów rozpoczęło pierwsze rozmowy

z przedsiębiorcami centrum miasta nt. powołania podmiotu reprezentującego interesy przedsiębiorców z obszaru rewitalizacji i reprezentującego ich głos w rozmowach z przedstawicielami władz miasta. Kolejne dyżury zostały odwołane w związku z trwającą w Polsce od marca 2020 r. sytuacją epidemiologiczną wynikłą z zagrożenia wirusem Covid-19.

Trwający reżim sanitarny wpłynął na zmianę w funkcjonowaniu Tarnowskiego Komitetu Rewitalizacji, który od tego czasu organizował spotkania w formule online, na platformie zoom.

Trzecie spotkanie Tarnowskiego Komitetu Rewitalizacji odbyło się w dniu 10 lipca 2020 r. Zasadniczym celem spotkania było podjęcie decyzji, czy Tarnowski Komitet Rewitalizacji popiera ujęcie w Gminnym Programie Rewitalizacji dwóch nowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zgłoszonych przez Fundację Rosetto. Uzasadnieniem w/w zgłoszenia było ubieganie się fundacji o pożyczkę na działania rewitalizacyjne ze środków Funduszu rewitalizacji i odnowy Małopolski w ramach działania 11.3 z 11. Osi Priorytetowej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego, którego operatorem jest Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego w Krakowie.

Podczas spotkania zapoznano się bliżej z w/w projektami dotyczącymi kultury żydowskiej, wpisanej na trwale w historię i tradycję miasta. W spotkaniu wziął udział pełnomocnik Fundacji państwa Małgorzaty i Renato Rosetto, który przedstawił przedsięwzięcie pt. Muzeum Życia Żydów „Der Yiddisher Huiz” w obiekcie pod adresem: Rynek 18 oraz przedsięwzięcie pt. hotel „CITY” wraz z kosztą restauracją „Der Yiddisher Huiz” przy ulicy Wałowej 21. W/w projekty Fundacji zostały pozytywnie ocenione przez Tarnowski Komitet Rewitalizacji, którego członkowie poparli wniosek Fundacji o wpisanie ich na listę tzw. uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących cele strategiczne i kierunki działań, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (głosowanie przeprowadzono w trybie obiegowym, ze względu na brak pełnego składu Tarnowskiego Komitetu Rewitalizacji na spotkaniu online).

31 lipca 2020 r., w ramach prowadzonych wówczas prac nad projektem miejskim w ramach programu „Rozwój Lokalny” ze środków norweskich i Europejskiego Obszaru Gospodarczego, odbyło się spotkanie ws. rewitalizacji i współpracy przedsiębiorców w centrum z zastępczynią prezydenta Tarnowa, Agnieszką Kawą, w którym brali udział także członkowie komitetu. Spotkanie odbyło się online na platformie Zoom. Dyskutowano nt. idei Town Center Management, która została przyjęta w Gminnym Programie Rewitalizacji i opiera się na zaangażowaniu w procesy rewitalizacji wielu interesariuszy oraz kształtowaniu polityki rewitalizacyjnej w ścisłej współpracy z podmiotami prywatnymi, mieszkańcami i władzami miasta oraz nt. projektów miękkich rozwiązujących problemy centrum, które należy pilnie podjąć.

Czwarte spotkanie Tarnowskiego Komitetu Rewitalizacji odbyło się w dniu 8 grudnia 2020 r. i dotyczyło kolejnego wniosku o wpisanie do Gminnego Programu Rewitalizacji nowego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego. Wniosek złożyła Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Rybnej 2, ubiegająca się o pożyczkę rewitalizacyjną z Małopolskiej Agencji Rozwoju Regionalnego. Członkowie jednogłośnie poparli w/w wniosek.

W związku z powyższym, w dniu 17 grudnia 2020 r. Rada Miejska w Tarnowie przyjęła uchwałę Nr XLIII/384/2020 w sprawie zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji dla miasta Tarnowa na lata 2017-2022. W wyniku przeprowadzonych działań, zapoczątkowanych przez Tarnowski Komitet Rewitalizacji, zgłoszone trzy nowe przedsięwzięcia zostały wpisane do tarnowskiego Gminnego Programu Rewitalizacji na tzw. listę b przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

W grudniu 2020 r. Tarnowski Komitet Rewitalizacji pracował nad przygotowanym przez koordynatora procesu rewitalizacji raportem z oceny aktualności i stopnia realizacji Gminnego

Programu Rewitalizacji dla miasta Tarnowa na lata 2017-2022 w celu przygotowania opinii Tarnowskiego Komitetu Rewitalizacji w tej sprawie, zgodnie z art. 22 ustawy o rewitalizacji.

RADA GOSPODARCZA

Rada Gospodarcza pełni funkcję ciała doradczego Prezydenta Miasta Tarnowa, m.in. w zakresie rozwoju tarnowskiej przedsiębiorczości oraz opiniowania spraw istotnych z punktu widzenia rozwoju miasta. W skład Rady Gospodarczej w kadencji 2021-2023 wchodzi reprezentanci tarnowskich samorządów gospodarczych oraz przedsiębiorcy, nominowani do tych funkcji na podstawie Aktów Powołania.

Skład Rady Gospodarczej w kadencji 2020-2023:

- 1) Ryszard Półtorak – przewodniczący,
- 2) Członkowie: Janusz Wiśniewski - wiceprezes Krajowej Izby Gospodarczej w Warszawie, prezes Polsko – Brazylijskiej Izby Gospodarczej w Warszawie; Grzegorz Szczepański – dyrektor Departamentu Korporacyjnego Nadzoru Inwestycji Grupy Azoty S.A.;
- 3) Krzysztof Wolański - prezes Zarządu Tarcon Sp. z o.o.;
- 4) Henryk Łabędź - prezes Zarządu Zakładów Mechanicznych „Tarnów” S.A.;
- 5) Wojciech Wiatr - prezes Zarządu Control Process S.A.;
- 6) Andrzej Strzelczyk – członek Rady Izby Przemysłowo - Handlowej w Tarnowie;
- 7) Andrzej Kuta - prezes Izby Rzemieślniczej oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Tarnowie;
- 8) Renata Łabędź - prezes Zarządu Naczelnej Organizacji Technicznej - Rada w Tarnowie;
- 9) Aleksander Szymański - wiceprezes zarządu, Dyrektor Zakładu w Tarnowie Can-Pack Metal Closures Sp. z o.o.;
- 10) Robert Wardzała - prezes zarządu Tarnowskiego Klastra Przemysłowego S.A.;
- 11) Sławomir Pater - prezes zarządu Tarnowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A.;
- 12) Marcin Majko –dyrektor zarządzający Lenze Tarnów Sp. z o.o.;
- 13) Wojciech Przybylski – prezes zarządu Krakowskiego Parku Technologicznego Sp. z o.o.;
- 14) Jacek Siedlik – prezes zarządu MGGP Aero Sp. z o.o.;

W 2020 r. Rada Gospodarcza obradowała trzykrotnie. Tematy poszczególnych posiedzeń dotyczyły m.in.:

- 1) działań realizowanych przez tarnowski samorząd w zakresie wsparcia dla przedsiębiorców, w związku z wprowadzeniem rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii,
- 2) układu komunikacyjnego Tarnowa z uwzględnieniem dostępności komunikacyjnej terenów inwestycyjnych (stan obecny oraz inwestycje planowane w tym zakresie),
- 3) podsumowania wsparcia udzielonego przedsiębiorcom w 2020 r., w związku z wprowadzonymi obostrzeniami epidemiologicznymi.

Ponadto w trakcie trzeciego posiedzenia, w dniu 24 listopada 2020 r., na zaproszenie Prezydenta Tarnowa, prof. dr hab. Jerzy Hausner – polski polityk i ekonomista, profesor nauk ekonomicznych wygłosił wykład, pt.: „Polska gospodarka w czasie i po pandemii”, który dotyczył aktualnej sytuacji gospodarczej, w ujęciu krajowym i globalnym oraz po zwalczeniu pandemii wywołanej wirusem SARS-CoV-2.

1.5.2. Rady osiedli

Rady osiedli są jednostkami pomocniczymi Gminy Miasta Tarnowa, do których zakresu działania należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców osiedli i wspieranie organów miasta w wykonywaniu ich zadań.

Do zadań rad osiedli należy m.in.:

- 1) określanie przedsięwzięć dotyczących osiedli z zakresu infrastruktury technicznej, potrzeb kulturalnych, oświatowych, zdrowotnych, ekologicznych, ład estetycznego itp., wymagających sfinansowania z budżetu miasta w granicach kwot przeznaczonych na te cele, określonych przez Prezydenta Miasta Tarnowa,
- 2) zarządzanie powierzonymi składnikami mienia miasta,
- 3) udział w rozpatrywaniu i przygotowywaniu projektów rozstrzygnięć dotyczących zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców osiedli,
- 4) opiniowanie zagadnień poddanych konsultacjom przez Radę Miejską w Tarnowie,
- 5) organizowanie samopomocy mieszkańców, czynów społecznych i imprez osiedlowych.

Zarządzeniem nr 356/2019 Prezydenta Miasta Tarnowa z 14 sierpnia 2019 r. zostały określone kwoty dla poszczególnych osiedli w Gminie Miasta Tarnowa, przeznaczone w roku 2020 na potrzeby rad osiedli w zakresie infrastruktury technicznej, kulturalne, oświatowe, zdrowotne, ekologiczne, ład estetycznego itp.

Kwota na zadania wskazane przez rady osiedli na rok 2020

1	Starówka	263 233,00
2	Strusina	382 989,00
3	Piaskówka	372 143,00
4	Grabówka	286 941,00
5	Rzędzin	216 261,00
6	Gumniska-Zabłocie	359 207,00
7	Krakowska	166 782,00
8	Mościce	540 081,00
9	Chyszów	150 561,00
10	Klikowa	265 254,00
11	Krzyż	484 396,00
12	Jasna	300 238,00
13	Westerplatte	144 644,00
14	Legionów	62 802,00
15	Koszyce	93 584,00
16	Zielone	126 607,00

Rady osiedli, w uzgodnieniu z mieszkańcami, dokonały wyboru przedsięwzięć, zaproponowane projekty oraz plany wydatków podlegały weryfikacji przez właściwe jednostki organizacyjne Urzędu Miasta Tarnowa lub Gminy Miasta Tarnowa w zakresie formalnej możliwości realizacji zgłoszonych przedsięwzięć, ich zakresu rzeczowego i prawidłowości ustalenia kosztów realizacji.

Opis poszczególnych zadań i zaawansowanie ich realizacji zawarty jest w zestawieniach przygotowanych przez poszczególne wydziały merytoryczne.

27 września 2020 r. odbyły się wybory na nową, tym razem pięcioletnią kadencję rad osiedli. Pierwotnie wybory miały odbyć się w marcu, termin ten jednak został dwukrotnie przesunięty m.in. z powodu ogłoszenia stanu epidemii.

Prawomocne wybory, w których wzięło udział ponad 1 % uprawnionych do głosowania, odbyły się w 15 osiedlach: nr 1 „Starówka”, nr 2 „Strusina”, nr 3 „Piaskówka”, nr 4 „Grabówka”, nr 5 „Rzędzin”, nr 6 „Gumniska –Zabłocie”, nr 7 „Krakowska”, nr 8 „Mościce”, nr 9 „Chyszów”, nr 10 „Klikowa”, nr 11 „Krzyż”, nr 12 „Jasna”, nr 13 „Westerplatte”, nr 14 „Legionów H. Dąbrowskiego”, nr 15 „Koszyce”.

Rada Osiedla nr 16 „Zielone” nie została wybrana na kadencję 2020-2025 z powodu braku minimalnej liczby kandydatów wymaganej do przeprowadzenia wyborów.

1.5.3 Budżet obywatelski

Budżet obywatelski to forma uczestnictwa mieszkańców w podejmowaniu decyzji dotyczących najbliższego otoczenia, w której każdy mieszkaniec może decydować, na jaki cel zostaną wydane pieniądze stanowiące część budżetu miejskiego.

Pod głosowanie w ramach Budżetu Obywatelskiego Miasta Tarnowa na 2020 r. poddano 26 projektów zgłoszonych przez mieszkańców, które spełniły wymagania formalne i zostały zaopiniowane przez Komisję Strategii Rozwoju Miasta Rady Miejskiej w Tarnowie. Całkowita kwota wydatków przeznaczonych na sfinansowanie projektów wybranych do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego na 2020 r. wyniosła 3.945 582 zł.

Głosowanie trwało od 10 do 24 czerwca 2019 r. Mieszkańcy mogli głosować poprzez stronę internetową www.bo.tarnow.pl, za pomocą Tarnowskiej Karty Miejskiej i poprzez formularz głosowania oraz za pomocą tradycyjnych kart do głosowania.

Łącznie oddano 12.000 głosów, w tym elektronicznie (za pomocą Tarnowskiej Karty Miejskiej oraz za pomocą formularza głosowania) – 11 961 głosów, przy użyciu kart papierowych – 39 głosów. Głosowało łącznie 8 204 mieszkańców.

Projekty wybrane do realizacji w ramach Budżetu Obywatelskiego Miasta Tarnowa na 2020 r.

Lp.	Nazwa zadania	Liczba oddanych głosów	Kwota realizacji zadania wg projektu
1.	Prowadzenie Międzyosiedlowych Centrów Aktywności Senioralnych – 2020	1349	400 000,00
2.	Ogród włoski w Parku Sanguszków	1040	500 000,00
3.	Budowa ulicy Poziomkowej – etap 2	959	500 000,00
4.	Prowadzenie klubu zdrowej mamy i dziecka 2020	795	130 000,00
5.	Budowa ulicy Czereśniowej – etap 1	756	500 000,00
6.	Bike Park Marcinka	654	500 000,00
7.	Ożywiamy Starówkę	654	500 000,00
8.	Fortepian dla Tarnowa	605	500 000,00
9.	Boisko do piłki nożnej ze sztucznej nawierzchni i lodowisko „Terlikówka”	585	500 000,00

Przebieg realizacji w/w zadań w 2020 r. przedstawiał się następująco:

Ad. 1. Prowadzenie Międzyosiedlowych Centrów Aktywności Senioralnej.

W/w projekt został wybrany ponownie przez mieszkańców Tarnowa w ramach Budżetu Obywatelskiego Miasta Tarnowa na 2020 rok. W ramach zadania kontynuowano działalność czterech Centrów Aktywności Senioralnej prowadzonych przez Stowarzyszenie Medycyna

Polska – lidera projektu, Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży „KANA”, Stowarzyszenie „Senior Na Czasie”, Stowarzyszenie „KANON”. Na jego realizację w okresie od 2 marca do 31 grudnia 2020 r. wydatkowanych zostało 278.254,11 zł pochodzących z budżetu Gminy Miasta Tarnowa, natomiast wkład własny organizacji, w tym osobowy i rzeczowy, wyniósł 76.900 zł. W różnych działaniach i wydarzeniach uczestniczyło łącznie 462 osoby powyżej 55 roku życia.

Zrealizowano:

- 546 zajęć mających na celu poprawę sprawności intelektualnej uczestników, w tym: język angielski, warsztaty komputerowe, warsztaty motywacyjne, warsztaty artystyczne,
- 900 zajęć mających na celu poprawę sprawności fizycznej uczestników, w tym: Zumba, Tai-chi, Fitness, Tańce, Pilates, Nordic Walking, zajęć usprawniających z fizjoterapeutą,
- 3 wyjazdy integracyjne,
- kampanie społeczne pn. „Razem dla Seniorów” i „Nie daj się oszukać”.

Ze względu na sytuację epidemiologiczną i zagrożenie zakażeniem Covid-19 poszczególne rezultaty zostały osiągnięte w części lub nie zostały zrealizowane, m.in.: zajęcia na basenie, spotkania z ciekawymi ludźmi oraz Tarnowski Dzień Seniora i Tarnowski Tydzień Seniora.

W związku z ogłoszonym stanem epidemii oraz poleceniem wojewody małopolskiego zostały zawieszona wszelkie formy działalności stacjonarnej MCAS w okresie od marca do końca maja 2020 r. i zostały zastąpione działaniami wirtualnymi, prowadzonymi przez serwis YouTube. Od czerwca Kluby wróciły do działalności w trybie stacjonarnym z zachowaniem wszelkich wytycznych i zaleceń. Od października do odwołania wojewoda zawiesił działalność MCAS, a następnie przywrócił decyzją z listopada 2020 r. w której placówki dla osób starszych zostały zobowiązane do realizacji swoich zadań z wykorzystaniem metod i technik porozumiewania się na odległość.

Kluby działające w ramach wszystkich centrów ze względu na sytuację epidemiologiczną i zagrożenie zakażeniem Covid-19 były czynne w miarę możliwości a spotkania odbywały się z zachowaniem reżimu sanitarnego. Przez cały okres realizacji zadania prowadzony był internetowy portal dla seniorów www.centrasenioralne.pl oraz Facebook Międzyosiedlowych Centrów Aktywności Senioralnej.

Ad. 2. Ogród włoski w Parku Sanguszków.

W 2020 roku na realizację tego zadania wydatковано kwotę 56 891,92 zł. Realizacja Ogrodu włoskiego w Parku Sanguszków jest **zadaniem wieloletnim**. W 2020 r. opracowano dokumentację techniczną dot. zadania „Rewitalizacja południowej części Parku Sanguszków”, obejmującą wykonanie ogrodu włoskiego w tym zagospodarowanie terenu, w rejonie fontanny w Parku Sanguszków oraz pozostałą część południową parku.

Ad. 3. Budowa ulicy Poziomkowej – etap 2.

Realizacja w/w projektu została podzielona na rok 2020 oraz 2021. Do dnia 31.12.2021 r. zrealizowano wykonanie warstw konstrukcyjnych podbudowy oraz częściowo ułożono krawężnik. Termin realizacji tego zadania został przewidziany na dzień 30.05.2021 r. Wartość realizacji budowy ul. Poziomkowej etap 2 wynosi 608 434,63 zł brutto, natomiast wg stanu na dzień 31.12.2021 r. zafakturowano kwotę 225 971,66 zł brutto.

Ad. 4. Prowadzenie klubu zdrowej mamy i dziecka 2020.

Prowadzenie klubu zdrowej mamy i dziecka realizowano jako jedno z zadań miasta finansowanych ze środków budżetu obywatelskiego. Bezpośrednim wykonawcą zadania była Spółdzielnia Socjalna BioVitaMed z siedzibą w Tarnowie. Działania podejmowane w ramach realizacji zadania wpisują się w obszar edukacji zdrowotnej i profilaktyki wstępnej skierowanej do matki i małego dziecka. Zakres przedmiotowy zadania obejmował organizację i prowadzenie planowanych, cyklicznych działań edukacyjno-profilaktycznych (indywidualnych i grupowych) sprzyjających zdrowiu kobiety w okresie prokreacyjnym oraz

zdrowiu dziecka, w tym dziecka z trudnościami rozwojowymi – w formie stacjonarnego (dziennego) klubu dla matki i dziecka. Były to następujące działania:

- 1) wspieranie rodzicielstwa przez prowadzenie grup wsparcia dla kobiet w ciąży i po porodzie lub dla obojga rodziców, w tym: grup wsparcia dla kobiet w ciąży i po porodzie w przypadku tzw. samotnego macierzyństwa, pomocy w tzw. kryzysach w macierzyństwie, indywidualne i grupowe wsparcie psychologiczne dla kobiet po poronieniach lub stracie dziecka,
- 2) przygotowanie kobiet do roli „mamy” w formie warsztatów doskonalących umiejętności wykonywania zabiegów pielęgnacyjno–higienicznych u noworodków i niemowląt, warsztatów karmienia piersią, zajęć edukacyjnych w zakresie właściwego odżywiania, higieny jamy ustnej i higieny ciała,
- 3) prowadzenie działań aktywizujących i zajęć poprawiających sprawność fizyczną u kobiet w ciąży i po porodzie, w tym fitnessu, gimnastyki poporodowej ogólnie usprawniającej, ćwiczeń dna miednicy, zabiegów fizjoterapeutycznych wzmacniających mięśnie brzucha, zajęć gimnastyczno–ruchowych dla matki i dziecka,
- 4) prowadzenie działań aktywizujących i kompensacyjnych dla dzieci, w tym przeciwdziałających zaburzeniom rozwojowym w ramach zajęć sensoryczno–motorycznych, korekcyjno–motorycznych, ćwiczeń neurorozwojowych, gimnastyki korekcyjnej oraz zabaw interaktywnych dla dzieci i ćwiczeń ogólnorozwojowych.

Wszyscy uczestnicy zajęć mieli możliwość skorzystania z kawiarenki edukacyjnej, w której była dostępna ciepła herbata i kawa, mały poczęstunek oraz można było zjeść swój posiłek. Pomimo, iż rozpoczęcie realizacji zadania nastąpiło z dwumiesięcznym opóźnieniem spowodowanym ogłoszeniem pandemii koronawirusa SARS CoV-2 na terenie całego kraju, wykonawca zrealizował zadanie w 98%. Pandemia spowodowała jednak częściową zmianę organizacji form wdrażania poszczególnych jego elementów, ograniczając działania grupowe na rzecz indywidualnych oraz bezpośrednich spotkań edukacyjnych na rzecz edukacji w formie online za pośrednictwem mediów społecznościowych.

Na realizację zadania w 2020 r. miasto przeznaczyło kwotę 130 000 zł, z czego Spółdzielnia Socjalna „BioVitaMed” wykorzystwała kwotę 127 541,92 zł. Działaniami w ramach zadania objęto 337 osób, w tym 168 dorosłych i 169 dzieci.

Ad. 5. Budowa ulicy Czereśniowej – etap 1.

Realizacja tego zadania została zakończona 29.12.2020 r. W ramach zrealizowanych prac wykonano infrastrukturę podziemną i nadziemną (kanalizacja deszczowa, oświetlenie) oraz przełożenie sieci elektroenergetycznej. Wartość realizacji zadania wyniosła 447 286,62 zł brutto.

Ad. 6. Bike Park Marcinka.

W 2020 roku na realizację tej inwestycji wydatkowano kwotę 23 370,00 zł. Budowa tras rowerowych w rejonie Góry Św. Marcina jest **zadaniem wieloletnim**. W 2020 r. opracowano dokumentację projektowo - kosztorysową tego projektu.

Ad. 7. Ożywiamy Starówkę.

W 2020 r. w ramach w/w zadania zrealizowano następujące czynności:

- 1) wykonanie dokumentacji do videomappingu (2 950,00 zł),
- 2) wykonanie dzieła w postaci opracowania (wg własnego autorskiego scenariusza) i kompleksowego przygotowania pokazu multimedialnego łączącego światło, obraz i dźwięk (videomapping) dotyczącego historii Tarnowa od jego założenia do odzyskania przez miasto i Polskę niepodległości z przeznaczeniem do przeprowadzenia w przyszłości publicznego pokazu na fasadzie budynku Urzędu Statystycznego w Tarnowie przy pl. Kazimierza 2 w Tarnowie (15 500,00 zł).

Łącznie na ten cel wydatkowano kwotę 18 450,00 zł.

W ramach tej inwestycji realizowane jest również zadanie pn. „Budowa parkletów”. Termin zakończenia zadania został określony na dzień 24.05.2021 r. Zakres zamówienia obejmuje wykonanie dokumentacji projektowej niezbędnej do budowy trzech szt. parkletów (przy ul. Goldhammera, przed budynkiem Wałowa 22 oraz Wałowa 12). Wartość zlecenia wynosi 56 026,50 zł brutto.

Ad. 8. Fortepian dla Tarnowa.

Fortepian został zakupiony w ramach wyposażenia Sali Koncertowej Zespołu Szkół Muzycznych w Tarnowie za kwotę 489 000,00 zł brutto.

Ad. 9. Boisko do piłki nożnej ze sztucznej nawierzchni i lodowisko „Terlikówka”.

W 2020 r. zabezpieczono kwotę 20.000,00 zł na wykonanie dokumentacji technicznej, jednak z uwagi na brak ustaleń w kwestii nowej lokalizacji obiektu realizacja zadania w 2020 r. została wstrzymana. Zadanie jest przewidziane do realizacji w całości w 2021 r.

Ponieważ teren kolejnej planowanej lokalizacji boiska jest objęty ochroną konserwatorską, konieczne jest uzyskanie zgody na realizację od Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków.

1.5.4. Organizacje pozarządowe

Wg stanu na koniec 2020 r. Prezydent Miasta Tarnowa pełnił nadzór formalno-prawny nad 376 stowarzyszeniami, oddziałami terenowymi i związkami stowarzyszeń oraz fundacjami mającymi swoją siedzibę na terenie miasta Tarnowa.

W 2020 r. zostało zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym siedem nowych stowarzyszeń i pięć fundacji z siedzibą w Tarnowie, utworzono cztery stowarzyszenia zwykłe, natomiast wykreśleniu uległo 1 stowarzyszenie oraz 1 fundacja, która przeniosła swoją siedzibę na inny teren (poza granice Miasta).

Tabela nr 1: Stowarzyszenia i fundacje z siedzibą w Tarnowie

Stowarzyszenia, oddziały i związki stowarzyszeń	272
Stowarzyszenia zwykłe	23
Fundacje	81
Razem:	376

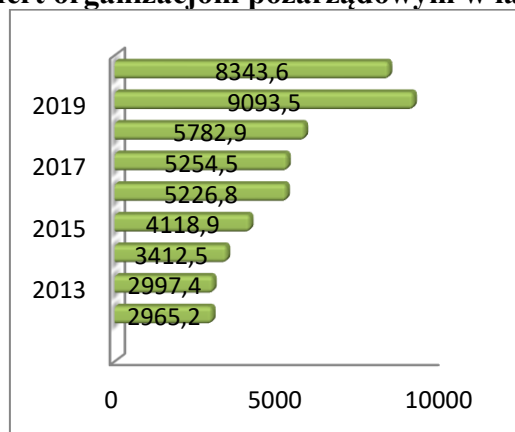
Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich w Urzędzie Miasta Tarnowa

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Miasto od lat aktywnie współpracuje z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Poprzez udzielane dotacje wspiera ich działalność na rzecz mieszkańców Tarnowa, w szczególności na rzecz osób ubogich, starszych, chorych i niepełnosprawnych, uzależnionych i wykluczonych społecznie, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, a także dzieci i młodzieży z rodzin patologicznych. Wspiera ponadto organizacje wielu imprez i przedsięwzięć sportowych, kulturalnych, edukacyjnych oraz tych skierowanych do przedsiębiorców.

Współpraca Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi w 2020 r. realizowana była w oparciu o przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie i zgodnie z uchwalonymi przez Radę Miejską w Tarnowie: „Programem współpracy Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2020 rok.” oraz „Wieloletnim program współpracy Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2016-2020”.

Wysokość dotacji z budżetu Gminy Miasta Tarnowa przyznanych w otwartych konkursach ofert organizacjom pozarządowym w latach 2012-2020

Źródło: Samodzielne stanowisko pracy ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi w Urzędzie Miasta Tarnowa

Współpraca o charakterze finansowym odbywała się w formie powierzania lub wspierania wykonania zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie jego realizacji.

Na wszystkie realizowane w 2020 r. w wyniku rozstrzygnięć konkursów ofert zadania Prezydent udzielił dotacji w łącznej wysokości 8.343.632 zł z budżetu GMT, 4.228.401 zł z budżetu państwa i 21.909 zł ze środków unijnych.

Dodatkowo na realizacje zadań w trybie pozakonkursowym (tzw. małych grantów) Prezydent udzielił dotacji na kwotę 103.655 zł.

Na zadania publiczne zaplanowane do realizacji w „Programie współpracy Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2020 rok” oraz realizowane poza programem wyłonione w wyniku otwartych konkursów ofert, a także w trybie pozakonkursowym wydatkowano łącznie kwotę 12.697.597zł.

Zadania publiczne realizowane przez organizacje pozarządowe i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w 2020 r. oraz wysokość udzielonych dotacji

Lp.	Obszar/nazwa zadania publicznego	Kwota dotacji (w zł)	Środki rozliczone (w zł)
Pomoc społeczna			
1.	Udzielanie wszechstronnej pomocy osobom bezdomnym	736.320	725.434
2.	Dożywianie uprawnionych klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnobrzegu w formie posiłków gorących jednodaniowych	40.000 ¹⁾	20.837 ²⁾
3.	Prowadzenie mieszkań chronionych	200.000	189.007
4.	Prowadzenie środowiskowego domu samopomocy typu A dla osób przewlekle psychicznie chorych oraz typu C dla osób wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych	995.420 ³⁾	995.420 ³⁾
5.	Prowadzenie środowiskowego domu samopomocy dla osób niepełnosprawnych intelektualnie (typ B) o zasięgu ponadgminnym	1.451.070 ³⁾	1.451.070 ³⁾

6.	Prowadzenie domu pomocy społecznej dla dzieci, młodzieży i dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie o zasięgu ponadgminnym	1.536.088 ³⁾	1.536.088 ³⁾
7.	Prowadzenie domu pomocy społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie o zasięgu ponadgminnym	227.246 ³⁾	227.246 ³⁾
8.	Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania	3.925.801	3.352.235
Razem:		9.111.945	8.497.337
Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej			
9.	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie specjalistycznej	883.200	847.911
Razem:		883.200	847.911
Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym			
10.	Prowadzenie punktu opieki nad osobami nietrzeźwymi	899.960	892.655
11.	Prowadzenie psychoedukacji i profilaktyki oraz udzielanie pomocy psychologicznej osobom w trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem nowoczesnych środków w komunikowaniu się	50.000	50.000
Razem:		949.960	942.655
Ochrona i promocja zdrowia, działalność na rzecz osób niepełnosprawnych			
12.	Aktywizacja ruchowa i rehabilitacja dzieci, młodzieży i osób dorosłych	86.000 ⁴⁾	86.000 ⁴⁾
13.	Program opieki domowej dla obłożnie i terminalnie chorych (prowadzenie wypożyczalni sprzętu medycznego)	0 ⁵⁾	0 ⁵⁾
14.	Prowadzenie na terenie Gminy Miasta Tarnowa mieszkania wspomaganego	47.940 ⁶⁾	47.940 ⁶⁾
15.	Prowadzenie usług mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi	171.900 ⁷⁾	0 ⁷⁾
16.	Prowadzenie klubu zdrowej mamy i dziecka	129.550 ⁴⁾	127.542 ⁴⁾
Razem:		435.390	261.482
Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym			
17.	Prowadzenie Międzyosiedlowych Centrów Aktywności Senioralnej	400.000	278.254
Razem:		400.000	278.254
Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej			
18.	Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	600.000	600.000
19.	Upowszechnianie sportu wśród niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa	40.000	40.000
20.	Niepełnosprawny - sprawny w wodzie - bezpłatne zajęcia pływania dla niepełnosprawnych ruchowo dzieci i młodzieży	5.000	5.000

	w wieku od 6 do 15 lat, mieszkających na terenie Tarnowa lub uczących się w tarnowskich szkołach		
21.	Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągnięcie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	910.500	909.700
22.	Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	50.000	37.900
Razem:		1.605.500	1.592.600
Działalność wspomagająca rozwój gospodarczy Tarnowa, w tym rozwój przedsiębiorczości			
23.	Prowadzenie Strefy Przedsiębiorcy DESK	124.900	124.900
Razem:		124.900	124.900
Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka			
24.	Prowadzenie Klubu Rodzica	50.000	48.803
Razem:		50.000	48.803
25.	Zadania, na które udzielono dotacji w trybie pozakonkursowym		
25.1	Być rodzicem. Promocja rodzicielstwa poprzez cykl spotkań edukacyjnych dla rodziców i planujących rodzicielstwo	10.000	8.127
25.2	Razem dla Seniorów	10.000	9.259
25.3	Studia Romologica nr 12	10.000	10.000
25.4	Street ART. na 1,5 m. Działania plastyczne i fotograficzne dla każdego	4.000	4.000
25.5	Strażnicy kirkutu - wystawa	6.000	6.000
25.6	Akademia Edukacji Hybrydowej. Szkolenia i działania wspierające nauczycieli tarnowskich szkół w okresie pandemii Covid-19	10.000	10.000
25.7	Tarnów ma głos. Edycja 2020	6.000	4.595
25.8	Wydanie jubileuszowego 25. tomu pisma – „Rocznik Tarnowski 2020”	10.000	10.000
25.9	Wykonanie i odsłonięcie tablicy upamiętniającej 5 Pułk Strzelców Konnych w Tarnowie	6.000	6.000
25.10	Razem dla Seniorów – jesień 2020	10.000	10.000
25.11	Świadczenie usług opiekuńczych na rzecz osób z terenu Miasta Tarnowa w ich miejscu zamieszkania przebywających na kwarantannie lub u których stwierdzono COVID-19	10.000	5.674
25.12	Czas wolny z Pegazem w tle	10.000	10.000
25.13	Kultura a wrażliwość społeczna	10.000	10.000
Razem:		112.000	103.655

Łącznie z budżetu GMT:	9.234.685	8.447.287
Łącznie z budżetu państwa:	4.271.424	4.228.401
Łącznie z funduszy UE:	166.786	21.909
Łącznie:	13.672.895	12.697.597

- 1) W tym 32.000 zł z budżetu państwa.
- 2) W tym 16.000 zł z budżetu państwa.
- 3) Dotacja udzielona z budżetu państwa.
- 4) Dotacje udzielone w konkursach ogłoszonych na podstawie ustawy o zdrowiu publicznym.
- 5) Urząd Miasta Tarnowa zawarł umowę wsparcia, której przedmiotem było prowadzenie wypożyczalni sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego. Zadanie realizowane było bez dotacji, wkład Miasta stanowił sprzęt medyczny i rehabilitacyjny zakupiony w 2010 i 2011 r. o łącznej wartości 122.729,58 zł.
- 6) W tym 2.577 zł z budżetu państwa i 21.909 zł ze środków unijnych.
- 7) Oferent zrezygnował z podpisania umowy na realizację zadania ze względu na wprowadzony stan epidemii Covid-19.

Źródło: Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w Urzędzie Miasta Tarnowa

Wybór podmiotów realizujących zadania publiczne wymienione w tabeli w pkt. 1-24 odbył się w drodze otwartych konkursów ofert. W pkt. 25 ujęto zadania zlecone do realizacji w trybie pozakonkursowym w ramach art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (przyznanie dotacji na zadanie o charakterze lokalnym, którego realizacja nie trwa dłużej niż 90 dni, a kwota dotacji nie przekracza 10.000 zł na dany projekt).

1.5.5 Ochrona konsumentów

Powiatowi (miejscy) rzecznicy konsumentów działają w powiatach (miastach na prawach powiatu) wykonując zadania własne samorządu powiatowego w zakresie ochrony praw konsumentów. Instytucja ta obecna jest w polskim systemie ochrony konsumentów od 1 stycznia 1999 r. Podstawowym aktem prawnym dotyczącym działalności rzeczników konsumentów (w tym Miejskiego Rzecznika Konsumentów w Tarnowie) jest ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, zgodnie z którą Miejski Rzecznik Konsumentów w Tarnowie (dalej: rzecznik) wykonuje zadania doradcze i procesowe w interesie indywidualnych konsumentów. Do zadań rzecznika należą:

- 1) prowadzenie edukacji konsumenckiej,
- 2) zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów,
- 3) występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów,
- 4) współdziałanie z właściwymi miejscowo delegaturami Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, organami Inspekcji Handlowej oraz organizacjami konsumenckimi,
- 5) przekazywanie na bieżąco delegaturom Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wniosków i sygnalizowanie problemów dotyczących ochrony konsumentów, które wymagają podjęcia działań na szczeblach administracji rządowej,
- 6) wykonywanie innych zadań określonych w ustawie lub w przepisach odrębnych.

Ponadto Rzecznik może, w szczególności:

- 1) wytaczać powództwa na rzecz konsumentów oraz wstępować, za ich zgodą, do toczącego się postępowania w sprawach o ochronę interesów konsumentów,
- 2) występować w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenia na szkodę konsumentów w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenie,
- 3) występować do organów ścigania z zawiadomieniem o możliwości popełnienia wykroczenia przez podmiot, który narusza obowiązek udzielenia rzecznikowi wyjaśnień

i informacji będących przedmiotem wystąpienia rzecznika lub ustosunkowania się do uwag i opinii rzecznika.

Prawo konsumenckie jest gałęzią prawa, która rozwija się w sposób niezwykle dynamiczny, zaś jego najważniejszymi prawnymi normami prawa wspólnotowego oraz krajowego (odnoszącymi się i zarazem regulującymi ochronę konsumentów) są: art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 169 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

W Tarnowie, sprawami konsumentów zajmuje się Miejski Rzecznik Konsumentów wspomagany przez dwuosobowe biuro, który udziela bezpłatnych porad i informacji prawnych w zakresie prawa konsumenckiego. Biuro zapewnia rzecznikowi pomoc w realizacji nałożonych na niego zadań. Wszyscy pracownicy Biura posiadają wyższe wykształcenie.

W 2020 roku udzielono 3.009 porad konsumenckich i informacji prawnych osobiście, przez telefon lub w formie elektronicznej. Dodatkowo, we wskazanym okresie sprawozdawczym, do biura wpłynęły 202 skargi zgłoszone w formie pisemnej, z których zakończono 147 spraw – 74 sprawy zakończyły się uznaniem roszczeń konsumentów. Pozostałe sprawy są to nie tylko sprawy, w których działania polubowne rzecznika nie odniosły zamierzonego skutku, ale także sprawy, w których konsumenci wykazując się brakiem zainteresowania nie odpowiadali na wezwania rzecznika o ustosunkowanie się do propozycji przedsiębiorcy (na marginesie należy zaznaczyć, że dalsze prowadzenie tych spraw mogłoby w konsekwencji doprowadzić do pozytywnego ich rozstrzygnięcia) oraz takie, w których po otrzymaniu stanowiska przedsiębiorcy rzecznik stwierdził, że prawa konsumenta nie zostały naruszone i roszczenia były bezzasadne. Dodatkowo, w 2020 roku kontynuowano 76 spraw z roku poprzedniego (2019 roku). Reasumując, ogółem w ubiegłym roku rzecznik prowadził 278 spraw, z czego 55 spraw pozostało do załatwienia w roku 2021.

Wartości przedmiotu sporu w sprawach, w których rzecznik występował do przedsiębiorców w 2020 roku wynosiła od 13 zł (odstąpienie od umowy zawartej na odległość) do 63.200 zł (reklamacja samochodu zakupionego w salonie). Analizując natomiast zgłaszane przez konsumentów problemy, zainteresowani najczęściej zgłaszali się po pomoc z zakresu odzieży i obuwia (669 porad), z kolei w sferze usług dominującą kategorią były problemy związane z usługami telekomunikacyjnymi (167 porad) oraz z zakresu turystyki i rekreacji (160 porad). Ponadto, udzielane porady i interwencje dotyczyły także reklamacji urządzeń elektrycznych i gospodarstwa domowego oraz sprzętu komputerowego.

Poza wyżej wymienianymi skargami, w 2020 roku, rzecznik kontynuował współpracę z administracją rządową i stowarzyszeniami konsumenckimi, takimi jak: Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: UOKIK), Urząd Regulacji Energetyki, Inspekcja Handlowa czy też Stowarzyszenie Rzeczników Konsumentów, na polu wymiany doświadczeń, konsultacji bądź też udziału w organizowanych konferencjach i szkoleniach. Ponadto, współpracując z UOKIK w zakresie prowadzonych przez ten Urząd spraw, odpowiadał, m.in. na zapytania dotyczące działalności przedsiębiorców. Oprócz tego, w większości pism kończących sprawę negatywnie dla konsumentów, informował ich o możliwości wszczęcia postępowania polubownego, np. przed Inspekcją Handlową.

Dodatkowo, mając na uwadze przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, które zobowiązują przedsiębiorcę, do udzielenia rzecznikowi wyjaśnień i informacji będących przedmiotem wystąpienia oraz ustosunkowania się do uwag i opinii rzecznika (art. 42 ust. 4) – niedopełnienie tego obowiązku, stanowi wykroczenie i może podlegać karze grzywny nie mniejszej niż 2.000 zł (art. 114) – rzecznik współpracował również z Komendą Miejską Policji w Tarnowie, Referatem ds. Wykroczeń w Wydziale Prewencji, kierując do niej 5 zawiadomień o możliwości popełnienia wykroczenia polegającego na nie zastosowaniu się przez przedsiębiorców do tego przepisu.

W 2020 roku rzecznik wytoczył również siedem powództw. Dotyczyły one spraw: turystycznych (2), handlu poza lokalem przedsiębiorstwa (odstąpienia od umowy – 2), reklamacji towaru (2) oraz transportowych (1). Trzy z nich (handel poza lokalem przedsiębiorstwa (2) i reklamacja towaru (1)) znalazły pozytywny dla konsumentów finał w sądzie. Dodatkowo, trzy sprawy, w których powództwa wytoczono w 2019 roku również zostały zakończone prawomocnymi wyrokami uwzględniającymi żądania konsumentów. W trzech sprawach Rzecznik wszczął postępowania egzekucyjne.

Ponadto, w roku sprawozdawczym przygotowano jeden pozew o wydanie sądowego nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym. Pozew ten dotyczył roszczeń konsumentki (zwrot pieniędzy) związanych z wadliwością obuwia. Z informacji otrzymanej od konsumentki sprawa została zakończona pozytywnie zgodnie z żądaniem zgłoszonym w pozwie tj. zwrot gotówki.

W związku z obowiązującym w Polsce, od 20 marca 2020 r., stanem epidemii, podejmując wszelkie działania mające na celu zminimalizowanie ryzyka rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2, w komentowanym okresie prowadzenie edukacji konsumenckiej ograniczono do niezbędnego minimum, tj. do przekazywania konsumentom ulotek, broszur i innego rodzaju materiałów informacyjnych i edukacyjnych o tematyce konsumenckiej oraz udzielania konsumentom informacji oraz porad konsumenckich na etapie załatwiania ich spraw.

2. FINANSE MIASTA

2.1. Wykonanie planu dochodów i wydatków budżetu Tarnowa za 2020 rok.

Plan budżetu Tarnowa na koniec grudnia 2020 r. wyniósł po stronie dochodów 811.183 160,47 zł. Łączne zrealizowane dochody Tarnowa wyniosły 823.534 414,06 zł, stanowiąc 101,52 % uchwalonego planu rocznego.

Wykonanie dochodów według działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	% wykonania
010	ROLNICTWO I ŁOWIECTWO	56 911,62	56 172,31	98,70%
500	HANDEL	1 125 000,00	958 260,71	85,18%
600	TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	34 216 219,00	30 729 832,04	89,81%
630	TURYSTYKA	115 200,00	130 217,59	113,04%
700	GOSPODARKA MIESZKANIOWA	17 045 425,00	17 646 413,00	103,53%
710	DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	3 053 714,63	2 974 278,53	97,40%
750	ADMINISTRACJA PUBLICZNA	2 714 957,00	4 252 628,87	156,64%
751	URZĘDY NACZELNYCH ORGANÓW WŁADZY PAŃSTWOWEJ, KONTROLI I OCHRONY PRAWA ORAZ SĄDOWNICTWA	710 976,00	705 376,00	99,21%
752	OBRONA NARODOWA	145 650,00	145 650,00	100,00%
754	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWOŻAROWA	20 847 684,00	20 626 124,36	98,94%
755	WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	264 000,00	251 139,79	95,13%
756	DOCHODY OD OSÓB PRAWNYCH, OD OSÓB FIZYCZNYCH I OD INNYCH JEDNOSTEK NIEPOSIADAJĄCYCH OSOBOWOŚCI PRAWNEJ ORAZ WYDATKI ZWIĄZANE Z ICH POBOREM	250 156 925,56	256 351 565,83	102,48%
758	RÓŻNE ROZLICZENIA	227 562 824,75	238 678 305,57	104,88%
801	OŚWIATA I WYCHOWANIE	25 557 963,37	21 127 174,71	82,66%
851	OCHRONA ZDROWIA	5 882 995,00	5 601 460,28	95,21%
852	POMOC SPOŁECZNA	19 551 636,00	20 073 838,98	102,67%
853	POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	12 986 017,73	15 689 824,26	120,82%
854	EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	1 686 845,00	859 096,56	50,93%
855	RODZINA	136 250 505,48	136 440 568,35	100,14%
900	GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA	38 161 350,25	41 242 858,06	108,07%
921	KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO	5 005 005,08	4 779 942,02	95,50%
925	OGRODY BOTANICZNE I ZOOLOGICZNE ORAZ NATURALNE OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONEJ PRZYRODY	4 800,00	4 800,00	100,00%
926	KULTURA FIZYCZNA	8 080 555,00	4 208 886,24	52,09%
	OGÓLEM	811 183 160,47	823 534 414,06	101,52%

Wykonanie dochodów w podziale na najważniejsze źródła dochodów w porównaniu do roku 2019 przedstawia poniższa tabela:

Źródło dochodów	Wykonanie 2019 r.	2020			Dynamika % 4:2	% wyk. 2019 r.
		plan roczny	wykonanie	wyk. %		
1	2	3	4	5	6	7
Dochody ogółem	799 629 932,60	811 183 160,47	823 534 414,06	101,52%	102,99%	100,00%
z tego:						
a/ subwencje	210 579 111,00	222 950 143,00	222 950 143,00	100,00%	105,87%	27,07%
b/ dotacje	161 815 540,06	188 279 905,01	189 075 873,46	100,42%	116,85%	22,96%
c/ dochody własne	362 829 322,22	350 016 698,17	363 961 082,64	103,98%	100,31%	44,20%
w tym:						
- PIT	142 717 284,00	129 636 828,00	135 368 575,00	104,42%	94,85%	16,44%
- podatek od nieruchomości	86 817 251,94	85 800 000,00	87 408 131,00	101,87%	100,68%	10,61%
- dochody z majątku	11 014 403,99	17 292 904,00	16 526 879,27	95,57%	150,05%	2,01%
d/ środki zewnętrzne pomocowe	64 405 959,32	49 936 414,29	47 547 314,96	95,22%	73,82%	5,77%

Plan wydatków na koniec 2020 r. wyniósł 844.937 532,47 zł. Wydatki zostały wykonane w 95,01 % i wyniosły 802.805 813,00 zł.

Wykonanie planu wydatków w ujęciu działowym:

Dział	Opis	2020 r.			Struktura % wyk.
		plan roczny	wykonanie	% wyk.	
010	Rolnictwo i łowiectwo	66.911,62	60.485,22	90,40	0,01
020	Leśnictwo	3.500,00	3.365,36	96,15	0,00
150	Przetwórstwo przemysłowe	113.000,00	112.949,64	99,96	0,01
500	Handel	1.706.801,00	1.689.595,23	98,99	0,21
600	Transport i łączność	95.410.811,00	89.794.437,82	94,11	11,18
630	Turystyka	1.132.790,00	1.057.893,52	93,39	0,13
700	Gospodarka mieszkaniowa	2.185.511,00	1.904.935,36	87,16	0,24
710	Działalność usługowa	2.723.017,27	2.492.760,43	91,54	0,31
750	Administracja publiczna	37.755.432,69	35.303.478,36	93,51	4,40
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	710.976,00	705.376,00	99,21	0,09
752	Obrona narodowa	145.650,00	145.650,00	100,00	0,02
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	25.391.221,00	25.169.722,26	99,13	3,14
755	Wymiar sprawiedliwości	264.000,00	251.139,79	95,13	0,03
757	Obsługa długu publicznego	10.650.000,00	10.095.743,52	94,80	1,26
758	Różne rozliczenia	6.534.487,65	144.300,00	2,21	0,02
801	Oświata i wychowanie	310.175.564,13	299.081.405,28	96,42	37,25
851	Ochrona zdrowia	9.652.295,00	8.851.013,78	91,70	1,10
852	Pomoc społeczna	49.938.769,00	47.870.014,51	95,86	5,96
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	17.601.186,20	15.160.410,25	86,13	1,89
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	27.529.737,00	25.564.308,16	92,86	3,18
855	Rodzina	149.320.554,48	148.163.320,02	99,22	18,46
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	54.856.037,43	52.086.719,24	94,95	6,49
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	21.614.995,00	20.218.483,16	93,54	2,52
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	6.000,00	6.000,00	100,00	0,00
926	Kultura fizyczna	19.448.285,00	16.872.306,09	86,75	2,10
	Ogółem	844.937.532,47	802.805.813,00	95,01	100,00

Budżetowe wykonanie dochodów i wydatków w podziale na działalność bieżącą i majątkową w porównaniu do wykonania za 2019 r. przedstawia się następująco:

Rodzaj wydatków	Wykonanie 2019 r.	2020			Dynamika % 4:2	Struktura 2020 r. %
		plan roczny	wykonanie	wyk. %		
1	2	3	4	5	6	7
Wydatki ogółem	853 315 361,74	844 937 532,17	802 805 813,00	95,01%	94,08%	100,00%
z tego:						
a/ majątkowe	155 149 913,96	78 260 585,58	66 687 358,61	85,21%	42,98%	8,31%
b/ bieżące	698 165 447,78	766 676 946,59	736 118 454,39	96,01%	105,44%	91,69%

Rodzaj dochodów	Wykonanie 2019 r.	2020			Dynamika % 4:2	Struktura 2020 r. %
		plan roczny	wykonanie	wyk. %		
1	2	3	4	5	6	7
Dochody ogółem	799 629 932,60	811 183 160,47	823 534 414,06	101,52%	102,99%	100,00%
z tego:						
a/ majątkowe	65 043 502,87	52 537 530,88	61 655 101,82	117,35%	94,79%	7,49%
b/ bieżące	734 586 429,73	758 645 629,59	761 879 312,24	100,43%	103,72%	92,51%

WYNIK OPERACYJNY	25 760 857,85
-------------------------	----------------------

Na 31 grudnia 2020 r. obciążenie gminy z tytułu zaciągniętych pożyczek w Narodowym i Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie wynosiło 702 210,96 zł, kredytów w bankach krajowych – 260.020 503,00 zł, wyemitowanych obligacji 166.774 147,45 zł; łącznie 427.496 861,41 zł. W stosunku do 31 grudnia 2019 r. było mniejsze o 1.537 677,55 zł.

Od zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji zostały zapłacone odsetki w łącznej kwocie 9.002 022,21 zł.

2.2 Realizacja projektów dofinansowanych ze środków UE i innych źródeł zewnętrznych:

Projekty inwestycyjne

2.2.1 „Rewitalizacja Parku Strzeleckiego w Tarnowie”

Umowę o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 podpisano dn. 05.05.2017 r. Okres realizacji to lata 2015-2021. Wartość całkowita zadania wynosi 9.655 268,70 zł (plus dodatkowe koszty nadzoru konstrukcyjno-budowlanego 5 859,50 zł). Pozyskano dofinansowanie w kwocie 4.921 865,87 zł (75% kosztów kwalifikowanych).

Celem projektu jest powstrzymanie procesu postępującej degradacji infrastruktury zabytkowego Parku Strzeleckiego w Tarnowie oraz zwiększenie jego atrakcyjności i funkcjonalności dla lokalnego i zewnętrznego odbiorcy. Cel ten zostanie osiągnięty m.in. poprzez odrestaurowanie i konserwację zdegradowanych zabytkowych elementów parku,

poprawę ładu przestrzennego i estetyki przestrzeni oraz eksponowanie wartości kulturowych i estetycznych parku, uporządkowanie i zachowanie różnorodności biologicznej parku, wprowadzenie nowych funkcji i możliwości rozszerzenia dla już prowadzonej aktywności kulturalnej, poprawę bezpieczeństwa użytkowania.

Zakres rzeczowy projektu obejmuje m.in. promocję projektu, opracowanie dokumentacji budowlanej, powykonawczej i dokumentacji niezbędnej do wniosku o dofinansowanie oraz roboty budowlane, prace konserwatorskie i renowacyjne. Zaplanowano modernizację i przebudowę alejek parkowych, renowację: bramy wejściowej, budowli przy bramie wejściowej, fontanny, Mauzoleum, ogrodzenia parku, modernizację ogrodzenia stawu, utworzenie Sensorycznego Ogrodu Sztuki, przebudowę: oświetlenia i iluminacji oraz instalacji wod-kan fontanny wraz z budową instalacji filtrowania wody w stawie, nadzór autorski i inwestorski. Prace dotyczące zagospodarowania terenów zielonych obejmą wycinkę drzew i krzewów, prace pielęgnacyjne w drzewostanie, wysadzenia drzew, krzewów i bylin w parku i Sensorycznym Ogrodzie Sztuki oraz zakładanie trawników z nawożeniem na terenie parku.

W 2020 r. kontynuowano pracę przy sensorycznym ogrodzie sztuki oraz wysadzaniu drzew, krzewów i bylin w parku i ogrodzie sensorycznym. Inspektorzy nadzoru inwestorskiego nadzorowali prowadzone roboty budowlane.

Wydatki 2020: 618 196,53 zł Dochody 2020: 215 712,07 zł.

2.2.2 „Rozbudowa Zespołu Szkół Muzycznych w Tarnowie o salę koncertową”

Umowa o dofinansowanie projektu w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 podpisana została dnia 07.04.2017 r. Okres realizacji projektu to lata 2013-2020. Wartość zadania wyniesie 28.131 784,86 zł, w tym dofinansowanie w kwocie 13.232 671,28 zł (85% kosztów kwalifikowanych). Celem projektu było stworzenie warunków do realizacji przez Zespół Szkół Muzycznych w Tarnowie pełnej oferty kulturalnej, w tym dużych koncertów i festiwali.

W 2020 r. kontynuowano prace budowlane oraz podpisano umowy z dostawcami wyposażenia oraz mebli. Zakończono prace wykończeniowe, prace sanitarne wewnętrzne i zewnętrzne, prace elektryczne, prace teletechniczne, zagospodarowanie terenu oraz prace przy trasach kablowych dla instalacji oświetlenia scenicznego, instalacji inspicjenta i instalacji elektroakustyki oraz dostawy wyposażenia podstawowego i dodatkowego. Poniesiono koszty nieprzewidzianych robót dodatkowych. Dostarczono i zamontowano wyposażenie oraz meble, systemy inspicjenta, nagłośnienia, oświetlenia i mech. scenicznej, audio-video. Zbudowane w sali koncertowej strojeniu i intonacji organów piszczalkowych w sali koncertowej. Wykonano foldery/ulotki promujące projekt. Inspektorzy nadzoru inwestorskiego nadzorowali prowadzone roboty budowlane. Pozwolenie na użytkowanie obiektu uzyskano w 03.2020 r.

W ramach projektu powstały:

- sala koncertowa (384 m²) z widownią na 238 miejsc z możliwością dostawek, z pętlą indukcyjną, sceną (162,16 m²), wyposażona w 20-głosowe organy piszczalkowe, fortepian koncertowy, profesjonalny sprzęt nagłaśniający i oświetlenie sceniczne, projektor laserowy, ośmiometrowy ekran oraz zaplecze (3 garderoby, reżyserka – studio nagrań),
- hall (270 m²) z kurtyną akustyczną, oświetleniem punktowym, laserowymi projektorami, bezprzewodowym nagłośnieniem (z możliwością projekcji obrazu i dźwięku z sali koncertowej),
- sale rytmiczne wyposażone w lustra, pianina, bezprzewodowe zestawy nagłośnieniowe
- sale instrumentalne z fortepianami, komputerami i TV,
- sale teorii muzyki z pianinami, mobilną wielkoformatową tablicą interaktywną, projektorami, smart-tv, sprzętem audio,

- sala gimnastyczno-baletowa (197 m²) z mobilnymi lustrami, nagłośnieniem muzyczno-konferencyjnym wraz z zapleczem (szatnie, prysznic),
- fonoteka z sześcioma zestawami komputerowymi z odtwarzaczami CD i treści cyfrowych
- boisko sportowe i plac zabaw,
- parking (99 miejsc postojowych).

Dnia 11.07.2020 r. odbyło się uroczyste otwarcie sali koncertowej przy Zespole Szkół Muzycznych oraz koncert inauguracyjny w wykonaniu Tarnowskiej Orkiestry Kameralnej.

Wydatki 2020: 6.011 726,39 zł Dochody 2020: 3.881 674,96 zł

Realizacja projektu zakończona w 2020 r.

2.2.3 „Zintegrowany produkt turystyczny Subregionu Tarnowskiego „Trasy rowerowe Pogórza”

We wrześniu 2018 r. podpisano umowę na realizację projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 poddziałania 6.1.4 Lokalne trasy turystyczne – SPR. Wydłużono termin zakończenia realizacji projektu do 26.09.2021 r. W projekt, którego liderem będzie Tarnowska Organizacja Turystyczna, włączyli się partnerzy z subregionu tarnowskiego – gminy: Borzęcin, Brzesko, Dębno, Szczurowa, Tarnów, Wietrzychowice, powiat brzeski, powiat dąbrowski (Odstąpił od UoD-Aneks nr 2 z dn.25 maja 2020 r.) oraz Gmina Miasta Tarnowa. Planowany termin zakończenia realizacji inwestycji to drugi kwartał 2020 roku. Wartość zadania realizowanego przez GMT wyniesie 4.010 855,01 zł. Wnioskowano o dofinansowanie w kwocie 2.503 976,74 zł. Przedmiotem projektu jest modernizacja, budowa i rozbudowa tras rowerowych oraz infrastruktury towarzyszącej. Zakres rzeczowy projektu realizowany przez ZDiK w imieniu Gminy Miasta Tarnowa obejmuje budowę ścieżek rowerowych, oznakowanie, przebudowa istniejącej infrastruktury, budowę miejsc obsługi rowerzystów, budowa miejsc postojowych. Łącznie planuje się budowę czterech odcinków tras rowerowych (Rezygnacja z części zakresu rzeczowego zadania. W podpisie Aneks nr 3 z dnia 09 listopada 2020 r., na podstawie którego wartość zadania wynosi 748 333,15 PLN a dofinansowanie dla GMT wynosi 467 184,38 PLN. W 2019 r. z uwagi na problemy z wyłonieniem w przetargach wykonawcy rozpoczęto budowę tylko jednego odcinka tras rowerowych. W 2019 r. wydatkowano na tą inwestycję kwotę w wysokości 248.135,00 PLN.

2.2.4 „Przebudowa drogi krajowej nr 73 do drogi krajowej nr 94 w mieście Tarnowie – etap I”

Projekt dofinansowany jest z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Wniosek o dofinansowanie został złożony w kwietniu 2016 r. Umowa z Centrum Unijnych Projektów Transportowych została podpisana 21 lutego 2017r. Przewidywany zakres przedsięwzięcia obejmuje rozbudowę DK73 w ciągu ul. Lwowskiej w km 0+590-km 1+555,99 przez poszerzenie jej do przekroju 2x2, przebudowę Ronda Zesłańców Sybiru (skrzyżowanie ul. Lwowskiej, Okrężnej i Marusarz) do dwupasmowego, budowę jednopoziomowych skrzyżowań z drogami przecinającymi wraz z sygnalizacją świetlną na dwóch skrzyżowaniach, budowę parkingów, chodników i ścieżek rowerowych, dróg dojazdowych dla zapewnienia komunikacji lokalnej, zjazdów zapewniających dostęp do terenów przyległych, budowę, przebudowę lub zabezpieczenie urządzeń infrastruktury technicznej, budowę urządzeń ochrony środowiska, kanalizacji deszczowej, budowę oświetlenia drogi, budowę systemu informacji., systemu monit. natężenia ruchu i klasyfikacji pojazdów oraz budowę monitoringu przejazdu na czerwonym świetle (ITS), wykonanie oznakowania drogi oraz urządzeń BRD, wycinkę i nasadzenia zieleni, rozbiórki budynków i dróg istniejących, przebudowa ogrodzeń, budowę i przebudowę urządzeń infrastruktury technicznej w zakresie wynikającym z konieczności

usunięcia kolizji lub potrzeby obsługi urządzeń, budowę kanału technologicznego na całym odcinku rozbudowywanej drogi.

W 2019 r. otrzymano decyzję ZRID i rozpoczęto realizację prac budowlanych oraz wykupów. Planowany okres realizacji projektu to lata 2017 - 2022 r. Całkowite wydatki zgodnie z umową o dofinansowanie wynoszą 37.852 738,03zł, natomiast dofinansowanie wynosi 14.589 987,35 zł. Kwota wydatków poniesionych w 2020r. wyniosła 10.758 112,23zł.

2.2.5 „Zwiększenie dostępności transportowej tarnowskich stref aktywności gospodarczej wraz z poprawą parametrów ruchu tranzytowego w subregionie tarnowskim”

Projekt dofinansowany jest ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Wniosek o dofinansowanie został złożony w listopadzie 2016r. Umowa o dofinansowanie została podpisana 30 października 2017r. Planowany termin realizacji inwestycji to lata 2017-2021. Przewidziany do rozbudowy odcinek ul. Spokojnej rozpoczynający się od skrzyżowania ul. Krzyskiej i Spokojnej i kończący się przed skrzyżowaniem z al. Piaskową, obejmuje łącznie odcinek o długości 854,5 m. Zamierzenie budowlane objęte projektem obejmują rozbudowę drogi, tj. rozbudowę ul. Spokojnej w Tarnowie do przekroju poprzecznego dwujezdniowego 2x2; rozbudowę skrzyżowania ul. Krzyskiej i Spokojnej wraz z sygnalizacją świetlną; budowę odwodnienia drogi; przebudowę i rozbiórkę magistrali wodociągowej Dąbrowa Tarnowska; przebudowę gazociągów średniego ciśnienia PSG Tarnów; przebudowę i budowę sieci i urządzeń elektroenergetycznych nn i SN; przebudowę i budowę sieci i urządzeń telekomunikacyjnych; budowę muru oporowego od km 0+200 do km 0+430; rozbiórki budynków i innych obiektów; wycinki drzew i krzewów oraz nasadzenie zieleni ozdobnej i ochronnej. W 2018 r. zakończono realizację prac budowlanych i oddano ulicę Spokojną do użytkowania.

Na rok 2021 przewidziano zakończenie procedury wykupów nieruchomości. Kwota wydatków poniesionych w 2020r. wyniosła 750 zł. Planowany koszt całkowity projektu wg umowy to 21.061 667,92 zł, natomiast kwota dofinansowania wg umowy wynosi 12.497 968,02zł.

2.2.6 „Budowa połączenia węzła autostrady A4 w Wierchosławicach ze Strefą Aktywności Gospodarczej w Tarnowie – zadanie 2: Przebudowa DW 973 na obszarze Tarnowa wraz z infrastrukturą”

Projekt dofinansowany jest ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Wniosek o dofinansowanie został złożony w grudniu 2016r. Umowa o dofinansowanie została podpisana 30 października 2017r. Planowany termin realizacji inwestycji 2017-2021r. Zakres prac obejmuje rozbudowę ul. Elektrycznej w Tarnowie do przekroju poprzecznego dwujezdniowego 2x2 wraz z chodnikiem, ścieżkami rowerowymi, ciągami pieszo-rowerowymi, zatokami autobusowymi, budowę skrzyżowań z drogami poprzecznymi, w tym dwa ronda, budowę odwodnienia drogi, zasileń infrastruktury związanej z drogą, budowę oświetlenia drogowego, przebudowę i rozbiórkę sieci kanalizacji ogólnospławnej, przebudowę gazociągów niskiego i średniego ciśnienia PSG Tarnów, przebudowę gazociągów wysokiego ciśnienia GAZ-SYSTEM, przebudowę i budowę sieci oraz urządzeń elektroenergetycznych nn i SN, przebudowę i budowę sieci oraz urządzeń telekomunikacyjnych, budowę przepustu na potoku Klikowskim, przebudowę rowów i cieków, budowę ekranów akustycznych, rozbiórkę budynków i innych obiektów, przebudowę przejazdów kolejowych, wycinkę kolidujących z drogą drzew i krzewów oraz nasadzenia zieleni ozdobnej i ochronnej.

W 2018r. rozpoczęto realizację prac związanych z przygotowaniem terenu, rozbiórką budynków i innych obiektów a także rozpoczęto prace budowlane. W roku 2019 zł została zrealizowana większość prac budowlanych a w I kwartale 2020r. ulica Elektryczna została oddana do użytkowania. Na 2021 zaplanowano zakończenie procedury wykupów nieruchomości. Kwota wydatków poniesionych w 2020r. wyniosła 3.838 506,38zł. Planowany koszt całkowity projektu wyniesie wg umowy: 39.851 513,69zł. Planowana kwota dofinansowania wg umowy to: 25.412 531,40zł.

2.2.7 „Obniżenie poziomu niskiej emisji w Tarnowie”

Projekt otrzymał dofinansowanie w ramach Poddziałania 4.4.2 Obniżenie poziomu niskiej emisji – SPR Działanie 4.4 Redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza Oś 4 Regionalna polityka energetyczna Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Tarnów zakwalifikowano do obszarów, na których konieczne jest podjęcie działań naprawczych polegających na likwidacji niskosprawnych urządzeń grzewczych, wskazanych w Programie Ochrony Powietrza dla woj. Małopolskiego. Projekt wskazano w Programie Gospodarki Niskoemisyjnej, który został pozytywnie zaopiniowany przez WFOŚiGW w Krakowie.

Pierwotnie w ramach projektu przewidziano dofinansowanie do wymiany 600 źródeł ciepła jednak dzięki powstałym oszczędnościom udało się zwiększyć ilość do 648 źródeł ciepła wraz z instalacjami dla mieszkańców indywidualnych posiadających lokale na terenie Tarnowa. Przyczyni się to do redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł indywidualnych. Przed realizacją projektu emisje pyłów wynoszą: PM10 6,906 Mg/rok i PM2,5 2,906 Mg/rok oraz emisja CO₂ – 1174,98 Mg/rok. Po realizacji projektu emisja CO₂ wyrażona w tonach równoważnika wyniesie 715,73. Emisja pyłów PM10 i PM2,5 po realizacji będzie kształtować się na poziomie 0,0026 i 0,0026 Mg/rok. W ramach projektu nastąpi redukcja emisji CO₂ o 62,14 % i redukcja emisji PM10 i PM2,5 odpowiednio o 99,96 % i 99,91 %. Trwa przyjmowanie zgłoszeń od mieszkańców miasta i rozliczanie wykonanych instalacji. Projekt realizowany będzie do końca listopada roku 2021.

2.2.8 „Integracja e-usług w informacji przestrzennej”

Od 2016 r. realizowany jest projekt „Integracja e-usług w informacji przestrzennej”, który otrzymał dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 (poddziałanie 2.1.4). Wartość zadania wynosi 4.784 310,42 zł., wysokość dofinansowania z Unii Europejskiej i budżetu państwa w dyspozycji marszałka województwa to 4.305 879,34 zł, a 10% wkładu własnego do kosztów bezpośrednich zapewnił wojewoda małopolski.

W wyniku realizacji projektu zostaną dostosowane do obowiązujących przepisów publiczne rejestry danych przestrzennych (baz danych) w zakresie:

- a) ewidencji gruntów i budynków (EGIB),
- b) geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu (GESUT),
- c) dane o obiektach topograficznych (BDOT500)

Dysponując bazą danych przestrzennych poszerzoną o wysoko rozdzielczą ortofotomapę, cyfrowe zdjęcia ukośne, lotniczy skaniny laserowy, numeryczny model terenu i model pokrycia terenu, stworzone będą portale dostępne. Dzięki nim możliwe będzie udostępnienie przez miasto usług danych przestrzennych tj. wyszukiwania, przeglądania, pobierania i przekształcania danych oraz umożliwią zdalny kontakt z urzędem, w sposób umożliwiający zamówienie dokumentu, mapy lub zaświadczenia, pochodzące z zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz zdalnie załatwienie niektórych spraw, co w znacznym stopniu ułatwi i przyspieszy czynności związane z pozyskaniem potrzebnych dokumentów.

W 2020 trwały prace związane z przygotowaniem dokumentacji przetargowej dla pozostałych zadań projektowych dotyczących uruchomienia portali dostępowych dla Geodezji i Nieruchomości oraz portalu wymiany danych z Małopolską Infrastrukturą Informacji Przestrzennej.

PORTAL DOSTĘPOWY GEODEZJI I NIERUCHOMOŚCI składać się będzie z sześciu paneli dedykowanych interesariuszom zewnętrznym:

1. PORTAL INTERESANTA
2. PORTAL GESTORA
3. PORTAL NARAD KOORDYNACYJNYCH
4. PORTAL GEODETY
5. PORTAL KOMORNIKA
6. PORTAL RZECZOZNAWCY

PORTAL MIIP umożliwi transfer danych zawartych w bazach: Ewidencji Gruntów i Budynków, Geodezyjnej Ewidencji Sieci Uzbrojenia Terenu, Bazy Danych Obiektów Topograficznych do systemu Małopolskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej.

Uruchomienie powyższych portali zapewni dostęp do informacji publicznej w sektorze informacji przestrzennej. Wdrożenie zadań projektowych przyczyni się do osiągnięcia standardów funkcjonowania cyfrowego urzędu i osiągnięcia awansu cyfrowego w ramach administracji samorządowej, poprzez wdrożenie nowych rozwiązań informatycznych związanych z przetwarzaniem danych, a także zapewni bezpieczeństwo teleinformatyczne.

Pod koniec roku 2020 ogłoszono dwa kolejne przetargi związane z realizacją zadań projektowych: „Modernizacja platformy ZSIP razem z organizacją obiegu dokumentów” oraz przetarg, który jest kontynuacją prac związanych z budową cyfrowego repozytorium operatów geodezyjnych – „Digitalizacja geodezyjnych operatów prawnych”. Przewidywane zakończenie realizacji projektu planowane jest w 2021 roku.

2.2.9 „Utworzenie Strefy Aktywności Gospodarczej w Tarnowie „Piaskówka-Komunalna” w Tarnowie”

Projekt dofinansowany jest ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Wniosek o dofinansowanie został złożony w listopadzie 2016 roku natomiast umowa o dofinansowanie została podpisana 6 października 2017 r. Planowany okres realizacji inwestycji to lata 2018-2020. Przedmiotem projektu było przygotowanie terenów inwestycyjnych dla potrzeb przedsiębiorców poprzez niwelację i odwodnienie terenów, a także budowę infrastruktury drogowej i sieciowej, tworząc dwa kompleksy, tj. pierwszy SAG Piaskówka, drugi SAG Komunalna.

Na terenach obu ww. powstałych kompleksów zrealizowany został układ drogowy wraz z jego włączeniem do dróg miejskich. Drogi wyposażone zostały w chodniki, odwodnienie deszczowe do zbiorników retencyjnych, zjazdy do działek inwestycyjnych i oświetlenie. Drogi te posiadają status publicznych dróg gminnych. Powyższe kompleksy SAG wyposażone zostały również w sieci: wodociągową i kanalizacyjną sanitarną oraz kanały technologiczne dla lokalizacji przewodów zasilających w energię elektryczną, gaz i teletechnikę. W ramach kosztów niekwalifikowanych oba tereny stały wykarczowane i w miarę możliwości przeprowadzona została niwelacja terenu. W 2019 r. zakończyły się prace związane z kompleksem SAG Piaskówka, natomiast w roku 2020 zakończono roboty związane z kompleksem SAG Komunalna. Realizacja przedmiotowego projektu zakończona została 15.12.2020 r., w roku 2021 przeprowadzona zostanie przez IZ RPO WM kontrola końcowa projektu, po zatwierdzeniu której rozpocznie się pięcioletni okres trwałości. Koszt całkowity projektu wyniósł: 15.560 388,72 zł, dofinansowanie projektu objęło kwotę: 7.344 607,90 zł.

2.2.10 „Integracja transportu publicznego w Tarnowie”

Projekt pn. „Integracja Transportu Publicznego w Tarnowie”, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Poddziałania 4.5.2 Niskoemisyjny transport miejski – SPR, Działanie 4.5 Niskoemisyjny transport miejski, Oś priorytetowa 4. Regionalna polityka energetyczna, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020: Umowa nr RPMP.04.05.02-12-0387/17-00-XVII/442/FE/17 z dnia 07.12.2017. W związku z podpisanymi aneksami planowany termin realizacji inwestycji przewidziany jest na 30.04.2021 r. (Obecnie GMT czeka na odp. IZ na prośbę o zmianę terminu realizacji zadania do dn. 30.09.2021 r.)

W ramach projektu do zrealizowania jest cztery główne zadania, w tym:

- Budowa dwóch zintegrowanych węzłów przesiadkowych o powierzchni do 0,5 ha każdy, wyposażonych w miejsca parkingowe (w tym dla osób niepełnosprawnych), zadane perony, tablice informacji pasażerskiej, toalety, punkty hot-spot. Pierwszy z nich, węzeł Kochanowskiego – Chyszowska, został zakończony i prace odebrano protokołem z dn. 10.12.2020 r. Drugi węzeł Krakowska -Planty w realizacji.
- Budowa Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej wraz z uruchomieniem 50-tablic SDIP na przystankach - zadanie zakończone i odebrane protokołem odbioru z dn. 29 lipca 2019r.
- Budowa i uruchomienie Inteligentnego Systemu Transportowego (ITS) obejmującego 12 działań, w tym:
  - System sterowania ruchem
  - Instalacja trzech tablic zmiennej treści VMS
  - System monitoringu wizyjnego skrzyżowań
  - System Pomiaru Natężenia i Klasyfikacji Ruchu
  - Priorytet przejazdu pojazdów komunikacji miejskiej
  - Centrum Sterowania Ruchem
  - Budowa łączy telekomunikacyjnych – ok. 18 km sieci światłowodowej
  - Instalacja trzech stacji meteo
  - Rozbudowa serwerowni
  - Dostawa platformy integrującej systemy
  - Modernizacja 26-ciu skrzyżowań i 2 przejść dla pieszych
  - System informacji parkingowej, obejmujący opomiarowanie zajętości ok. 600 miejsc parkingowych na ok. 20 parkingach, portal WWW i aplikację na telefony komórkowe oraz 10 tablic rozlokowanych w pięciu miejscach na terenie miasta, informujących o zajętości parkingów -Zadanie zakończone i prace odebrane protokołem z dn. 17 grudnia 2020 r.
- Budowa systemu roweru miejskiego miasta Tarnowa – zadanie zakończone i odebrane 09 października 2018 r.

Koszt całego projektu (po Aneksie nr 3) to: 31.485 307,38 PLN, w tym dofinansowanie: 17.288 457,34 PLN. Do końca 2020 r. rozliczono prace i roboty na kwotę: 20.238 170,73 PLN.

2.2.11 „Nowe Przestrzenie Zdarzeń w Tarnowie”

Projekt dofinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 - Poddziałanie 11.01.01. - Rewitalizacja głównych ośrodków miejskich, na podstawie umowy podpisanej 7 maja 2018 r. Wartość dofinansowania to 13.737 334,99 zł (w tym 11.905 690,32 zł środki europejskie oraz 1.831 644,67 zł - środki krajowe z budżetu państwa).

Projekt obejmuje szereg zadań dotyczących rewitalizacji zabytkowego centrum Tarnowa:

- Rewitalizacja zabytkowego budynku zlokalizowanego przy ul. Rynek 4 – działania obejmują m.in. prace rozbiórkowe i budowlane, wykonanie instalacji sanitarnych,

elektrycznych i teletechnicznych oraz wyposażenie obiektu na potrzeby Tarnowskiego Parku Doświadczeń; Wykonano prace rozbiórkowe i duża część prac budowlanych, instalacji sanitarnej i elektrycznej. Planowany termin zakończenia inwestycji to I kwartał 2022 r.

- Renowacja murów miejskich w Tarnowie przy ul. Bernardyńskiej w rejonie Małych Schodów - Zadanie obejmuje renowację Małych Schodów oraz prace rozbiórkowe, ziemne i murowe murów miejskich po ich wschodniej i zachodniej stronie oraz stworzenie iluminacji; Zadanie zostało zakończone w 2019 r.
- Remont ulicy Kapitulnej, Katedralnej, Placu Kazimierza – zadania obejmują m.in. prace rozbiórkowe, budowlane (w tym wykonanie koryt, podbudów, nawierzchni, wymianę rur, montaż i renowację małej architektury), konserwację lamp, nasadzenie zieleni, organizację ruchu, ekspertyzy i badania laboratoryjne i nadzór archeologiczny. Zadania zakończone w 2018 i 2019 r.
- Remont ulicy Krótkiej – zadanie obejmuje m.in. prace rozbiórkowe, budowlane (w tym wykonanie koryt, podbudów, nawierzchni, wymianę rur, montaż i renowację małej architektury). Zadanie zakończone w roku 2020.
- Remont płyty Rynku – zadanie obejmuje m.in. prace rozbiórkowe, budowlane (w tym wykonanie koryt, podbudów, nawierzchni, wymianę rur, montaż i renowację małej architektury), konserwację lamp, nasadzenie zieleni, organizację ruchu, ekspertyzy i badania laboratoryjne i nadzór archeologiczny. Prace zostały zakończone w roku 2020. Termin ostatecznego zakończenia inwestycji to I kwartał 2021 r.
- Zagospodarowanie posesji przy ul. Wałowej 25 wraz z wyeksponowaniem zabytkowej półbaszty - Zadanie obejmuje prace rozbiórkowe, budowlane i instalacyjne, w tym przebudowę piwnic, osuszenie i odgrzybienie ich ścian, wyk. ściany konstrukcyjnej, klatki schodowej z przenośnikiem dla osób niepełnosprawnych, pawilonu wejściowego i stropu nad piwnicami, a także utworzenie Multimedialnego Centrum Artystycznego (zakup wyposażenia); Inwestycja realizowana jest od maja 2018 r., do końca 2019 r. wykonano znaczną część robót budowlanych, Pozostałe prace budowlane, wykończeniowe oraz niezbędne wyposażenie pomieszczeń będą kontynuowane w roku kolejnym.
- Zagospodarowanie skweru przy ul. Bernardyńskiej - zadanie obejmuje zagospodarowanie terenu wraz z budową fontanny kaskadowej i posadzkowej, wykonaniem muralu oraz wyposażeniem terenu w miejsca do siedzenia (w formie siedzisk z drewna). W 2019 r. wykonano mural na budynku znajdującym się obok skweru. Zadanie zostało zakończone w 2020 r.

Z uwagi na znaczne wydłużenie okresu realizacji inwestycji pn.: Rewitalizacja zabytkowego budynku zlokalizowanego przy ul. Rynek 4, ze względu na fakt, iż prace prowadzone są na terenach objętych nadzorem konserwatorskim oraz związanymi z tym faktem trudnościami, termin zakończenia realizacji projektu został wydłużony do końca czerwca 2022 roku.

2.2.12 „Gospodarowanie wodami opadowymi w zlewni potoku Stary Wątok w Tarnowie”

Projekt obejmuje:

1. Budowę przepompowni nadmiaru wód opadowych, w skład której wejdą:
  - zbiornik dopływowy
  - po 2 kolektory dopływu i odpływu
  - dwukomorowy zbiornik o konstrukcji żelbetowej
2. Odbudowę – renaturyzację koryta Starego Wątku w km 0+417 do km 1+006 tj. odcinka o długości w osi koryta wynoszącej 589 mb. Prace budowlano-

montażowe związane z remontem odcinka potoku Stary Wątok obejmą cały przekrój koryta tj. dno, skarpy wraz z zielenią niską oraz likwidacją istniejących lokalnych prowizorycznych umocnień skarp - reprofilację dna i skarp, budowę zabezpieczeń przeciwerozyjnych.

3. Obiekty towarzyszące:

- plac manewrowy/postojowy dla pojazdów obsługujących pompownię,
- zjazd z drogi publicznej wraz z drogą wewnętrzną,
- przyłącza infrastruktury niezbędnej do obsługi pompowni,
- ogrodzenie wokół obiektu pompowni,
- tymczasowy kanał obiegowy o długości około 80m (na czas realizacji projektu).

Celem projektu jest stworzenie prawidłowej gospodarki wodnej w zlewni dla której odbiornikiem jest potok Stary Wątok. W tym między innymi retencjonowanie wód opadowych i wykorzystanie ich w porze suchej oraz przeciwdziałanie podtapianiu okolicznych terenów w okresach nawalnych deszczy. W roku 2019 przygotowano niezbędną dokumentację projektową i uzyskano wszystkie niezbędne decyzje administracyjne. Pomimo opóźnień wynikających z sytuacji epidemiologicznej w kraju wyłoniono wykonawców robót budowlanych i rozpoczęto prace. Trwają roboty budowlane w ramach inwestycji.

Projekty nieinwestycyjne

2.2.13 Projekt zintegrowany LIFE „Wdrażanie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze”

Z programu LIFE finansowane są innowacyjne projekty w zakresie ochrony środowiska w Europie, a projekty zintegrowane są nowym sztanदारowym instrumentem wspierania realizacji strategii poprawy jakości środowiska na dużym obszarze. Projekt LIFE, koordynowany przez województwo małopolskie, angażuje łącznie 62 partnerów, a jego celem jest przyspieszenie wdrażania działań służących poprawie jakości powietrza, które zostały zaplanowane w ramach „Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego”. W 2020 roku w Tarnowie zorganizowano konkurs plastyczny z okazji Dnia Ziemi, pt. „Świat zadymiony ma tylko złe strony”, skierowany do uczniów klas I-III tarnowskich szkół podstawowych. W konkursie wzięło udział 34 uczestników i uczestniczek. Z uwagi na pandemię Covid-19 nie było możliwości poprowadzenia innych akcji edukacyjnych w 2020 r.

2.2.14 „Wsparcie opiekunów nieformalnych osób niesamodzielnych w subregionie tarnowskim”

Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnych Bezpieczna Przystań, jako jednostka organizacyjna Gminy Miasta Tarnowa, realizuje projekt pn. „Wsparcie opiekunów nieformalnych osób niesamodzielnych w subregionie tarnowskim” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 2020. Wszystkie oferowane formy wsparcia realizowane są nieodpłatnie.

Centrum zlokalizowane jest przy ul. Sanguszków 28A i zapewnia usługi opieki zastępczej, umożliwiające czasowe przebywanie jednocześnie 15 osób niesamodzielnych pod profesjonalną opieką w przypadku braku możliwości sprawowania opieki przez ich opiekunów. Dla tych, którzy nie mają możliwości samodzielnie dojechać do ośrodka, zabezpieczona została usługa transportu osób niesamodzielnych z miejsca ich zamieszkania lub pobytu do placówki i z powrotem.

Jednostka realizuje również opiekę środowiskową, które ze względu na przeciwwskazania lekarskie nie mogą zostać przewiezione do ośrodka. W budynku jest również ulokowana wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego. Wypożyczalnia jest wyposażona w kilkaset sztuk różnego rodzaju sprzętu rehabilitacyjno-pielęgnacyjnego (m.in. łóżka rehabilitacyjne, materace przeciwodleżynowe, wózki inwalidzkie, balkoniki, akcesoria ułatwiające kąpiel, chodziki, koncentratory tlenu, rotory) oraz „opaski życia”, które umożliwiają zdalne monitorowanie stanu zdrowia osoby niesamodzielnej przez Centrum Zdalnej Opieki Medycznej, a także w razie potrzeby, wezwanie pomocy poprzez naciśnięcie przycisku SOS. Wypożyczalnia zapewnia również transport sprzętu, a w przypadku łóżek montaż i demontaż w domu osoby niesamodzielnej wraz z przeszkoleniem opiekuna co do obsługi sprzętu.

Opiekunowie osób niesamodzielnych otrzymują wsparcie w postaci warsztatów z zakresu opieki, szkoleń cyfrowych, grup wsparcia oraz indywidualnego poradnictwa.

Znajdujące się w Centrum pokoje i pomieszczenia bez barier architektonicznych dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych.

W 2020 roku z opieki zastępczej skorzystało 170 osób, w tym 130 osób, które skorzystały ze wsparcia po raz pierwszy i 40 osób, które korzystały ze wsparcia również w roku 2019. Zawarto 880 umów na wypożyczenie sprzętu rehabilitacyjno-pielęgnacyjnego. Zorganizowano warsztaty z zakresu opieki nad osobami niesamodzielnymi dla pięciu grup, w których udział wzięło łącznie 60 osób oraz szkolenia cyfrowe dla pięciu osób. Zorganizowano 18 spotkań grup wsparcia dla opiekunów osób niesamodzielnych. Wsparciem coacha objęto 34 opiekunów osób niesamodzielnych. Z uwagi na sytuację epidemiologiczną ośrodek zmuszony był odwołać planowaną konferencję. W zamian zrealizowano 11 spotkań informacyjno-edukacyjnych dla pracowników służby zdrowia i pomocy społecznej.

Gmina Miasta Tarnowa zapewniła środki własne w ramach wkładu własnego w wysokości 189 320,47 zł, a środki finansowe otrzymane w ramach dofinansowania to 1.322 617,50 zł (w tym UE: 1.213 537,62 zł, BP: 109 079,88 zł).

2.2.15 „Sami-Dzielni! Nowe standardy mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi”

Gmina Miasta Tarnowa jest partnerem we wspólnej realizacji projektu pn. „Sami-Dzielni! Nowe standardy mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, II Oś Priorytetowa – Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym. Liderem projektu jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie, a pozostałymi partnerami są Gmina Miejska Kraków, gmina Wieprz, Stowarzyszenie na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego „KLUCZ” oraz gmina Zakliczyn.

Celem głównym projektu jest opracowanie i przetestowanie standardu funkcjonowania mieszkań wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi (w tym co najmniej osobom z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną, osobom głuchoniewidomym, osobom niewidomym z niepełnosprawnością fizyczną oraz osobom chorującym psychicznie z niepełnosprawnością fizyczną) jako form zdeinstytucjonalizowanych.

Standard usług mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi został opracowany w ramach I etapu projektu przez pracowników Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa. Obecnie projekt znajduje się w fazie testowania - II etap.

W 2020 r. dwukrotnie został ogłoszony otwarty konkurs ofert, w wyniku którego finalnie nie wyłoniono organizacji pozarządowej, która miałaby testować standard. Po rozmowach przeprowadzonych z organizacjami pozarządowymi realizującymi podobne

zadania na terenie Tarnowa oraz biorąc pod uwagę panującą sytuację epidemiologiczną ogłoszenie kolejnego konkursu było działaniem bezcelowym. W grudniu 2020 r. projekt został przekazany do realizacji Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Tarnowie. Zadania niezbędne do wykonania w ramach pilotażu obejmują świadczenie usług mieszkalnictwa wspomaganego, w tym m.in. rekrutowanie, kwalifikowanie i wskazywanie osób do udziału w projekcie, zawieranie kontraktów z uczestnikami, opracowywanie Indywidualnych Planów Wsparcia, a także prowadzenie treningów w mieszkaniach własnych osób testujących wypracowany standard.

2.2.16 „Od bierności do aktywności w Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej w Zakładzie Aktywności Zawodowej <Słoneczne Wzgórze>”

Projekt „Od bierności do aktywności”, nr projektu: RPMP.09.01.02-12-0314/17, realizowany przez Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” i Gminę Miasta Tarnowa jest dofinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa 9. Region spójny społecznie, Działanie 9.1, Poddziałanie 9.1.2. Celem projektu jest rehabilitacja społeczno – zawodowa osób niepełnosprawnych z terenu Tarnowa i subregionu tarnowskiego poprzez uzyskanie kompetencji oraz umiejętności zwiększających ich szanse na zatrudnienie na otwartym rynku pracy, zgodnie z ich możliwościami, co jest możliwe przez zaoferowanie uczestnikom form wsparcia dostosowanych do indywidualnych potrzeb.

W 2020 roku do projektu zostało zrekrutowanych 79 osób. W ramach projektu zostały przeprowadzone diagnozy indywidualne z psychologiem, doradcą zawodowym i terapeutą zajęciowym, w których wziął udział każdy Uczestnik zrekrutowany do projektu. Uczestnicy odbyli też grupowe treningi umiejętności społecznych, w których wzięło udział 21 osób, a także staże, z których skorzystało 58 osób. W formie wsparcia w postaci mieszkania wspomaganego wzięło udział pięcioro uczestników. W 2020 roku 20 osób zakończyło staże zawodowe, a osiem osób rozpoczęło pracę po zakończeniu okresu stażowego.

W związku z pandemią COVID-19, która ograniczyła możliwości realizacji założonych celów na 2020 roku, działania projektowe oraz prowadzenie poszczególnych form wsparcia (m.in. staży, szkoleń oraz uczestnictwa w WTZ), projekt został przedłużony. Celem na 2021 rok jest rekrutacja uczestników na pozostałe w projekcie miejsca oraz zaoferowanie zrekrutowanym uczestnikom, dostosowanych do ich potrzeb form wsparcia przewidzianych w projekcie.

Całkowita wartość projektu: 6.277 834,86 zł. Wkład własny: 313 891,75 zł (5%). Dofinansowanie: 5.963 943,11 zł (95%). W 2020 roku w ramach projektu zostało wydatkowane 1.441 890,51 zł.

2.2.17 „Nowa kamienica – aktywna dzielnica”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie realizował projekt „Nowa kamienica-aktywna dzielnica” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego priorytet 9, Działania 9.2 Usługi społeczne i zdrowotne, Poddziałanie 9.2.1 Usługi społeczne i zdrowotne w regionie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014- 2020. Typ projektu C. wsparcie dla tworzenia i/lub działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.

Głównym założeniem projektu jest prowadzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży do 18. roku życia oraz wsparcie dla ich rodzin. Placówka Wsparcia Dziennego „Akademia Aktywności” w Tarnowie przeznaczona jest dla dzieci i młodzieży do

18. roku życia zamieszkującej teren przy ul. Spytki z Melsztyna w Tarnowie. Działalność placówki obejmuje wsparcie i pomoc dla 15 dzieci oraz ich rodzin. Na 2020 r. zapisano w planie wydatków kwotę 193 690,11 zł z czego wydatkowano kwotę 63 132,45 zł.

Projekt został zakończony z dniem 31.08.2020 r. Od 1 września 2020 r. Placówka funkcjonuje w ramach trwałości projektu a koszty związane z jej funkcjonowaniem w całości pokrywane są ze środków własnych Gminy.

Placówka ma charakter opiekuńczo - podwórkowy, przeznaczona jest dla 15 dzieci. Na zajęcia w 2020 r. uczęszczało łącznie 11 dzieci. W ramach działalności placówki dzieci korzystały z pomocy w formie zajęć wychowawczo-edukacyjnych, mających na celu zminimalizowanie deficytów szkolnych oraz nabycie umiejętności prawidłowego funkcjonowania w środowisku. Równocześnie prowadzone były zajęcia dodatkowe, takie jak plastyczno-muzyczne i animacyjne. Ponadto uczestnicy mieli możliwość uczestniczenia w imprezach okolicznościowych i integracyjnych (takich jak zabawa karnawałowa, wyjścia do kina itp.). Uczestnicy Projektu objęci zostali również wsparciem psychologa, w ramach indywidualnych spotkań z rodzicami oraz grupowych zajęć z uczestnikami PWD.

Z uwagi na wystąpienie pandemii w roku 2020 działalność placówki została zawieszona (zgodnie z poleceniem wojewody małopolskiego) w okresie od 12 marca 2020 r. do 7 czerwca 2020 r. oraz od 26 października 2020 r. do odwołania. Zajęcia w tym czasie nie odbywały się, a kontakt z uczestnikami utrzymywany był poprzez portal społecznościowy Facebook – profil placówki, komunikator, telefon oraz pocztę email. W okresie działalności „Akademii Aktywności” dzieci objęte były wsparciem w formie zajęć dodatkowych (plastyczno-muzyczne, animacyjne) oraz pomocy w nauce, a także miały możliwość skorzystania z wyjść do kina oraz zajęcia na świeżym powietrzu z wykorzystaniem technik animacyjnych.

Zadania realizowane w ramach działalności placówki pozwalają na wzmocnienie poczucia własnej wartości wśród uczestników, dają możliwość poczucia przynależności do grupy, motywują do podejmowania działań na rzecz poprawy sytuacji szkolnej uczestników a także wzmacniają pozycję rodzica jako autorytetu. Ważnym aspektem funkcjonowania placówki jest wspólne dążenie do prawidłowego rozwoju społecznego, emocjonalnego oraz intelektualnego dzieci, a także wsparcie rodzin, które na co dzień borykają się z wieloma trudnościami powodującymi dysfunkcje w rodzinie.

2.2.18 „Kwalifikacje zawodowe sukcesem na rynku pracy II”

Centrum Kształcenia Zawodowego od 1 marca 2020 r. realizuje drugą edycję projektu „Kwalifikacje zawodowe sukcesem na rynku pracy”. Wartość projektu to: 8.719 998,80 zł, w tym wartość unijnego dofinansowania: 7.847 998,92 złotych. W projekcie uczestniczy 9 szkół zawodowych.

W 2020 r. Zrealizowano kursy zawodowe dla 489 uczniów, którzy zdobyli dodatkowe kwalifikacje zawodowe lub kompetencje cyfrowe Zrealizowane zostały też dwudniowe warsztaty na uczelniach wyższych dla 400 osób. Dzięki wizytom zawodoznawczym u pracodawców 885 uczniów mogło zapoznać się funkcjonowaniem firmy/ przedsiębiorstwa. W 2020 r. realizowano kursy dla 31 nauczycieli, podnosząc ich kwalifikacje zawodowe. Dopuszono pracownie kształcenia zawodowego w sprzęt i pomoce dydaktyczne Udzielono wsparcia 144 uczniom w postaci zajęć dydaktyczno – wyrównawczych z języka angielskiego branżowego oraz zajęć z zakresu ICT.

W ramach współpracy z przedsiębiorcami podpisano ponad 20 umów o staże/praktyki zawodowe. 185 uczniów mogło realizować staż/praktykę zawodową u pracodawców. Pracodawcy biorą czynny udział w działaniach CKZ. Powstałe Centrum prowadzi działania zmierzające do włączenia pracodawców i przedsiębiorców w system egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe, dąży do udziału pracodawców, przedsiębiorców w egzaminach potwierdzających kwalifikacje w zawodach w charakterze egzaminatorów,

a także współpracuje z przedsiębiorcami w zakresie modyfikacji treści programów nauczania na kierunkach już istniejących. Dzięki czynnej współpracy zapewniona jest wysoka efektywność realizowanej praktyki zawodowej oraz staży, a prowadzone na bieżąco działania zmierzają do unowocześniania bazy dydaktycznej, uwzględniając wymogi jakościowe określone w Małopolskich Standardach Usług Edukacyjno – Szkoleniowych. Projekt realizowany będzie do 30.06.2023 r.

2.2.19 „Omnibus budowlany”

Omnibus Budowlany to projekt partnerski dofinansowany z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Realizatorem projektu jest Zespół Szkół Budowlanych w Tarnowie, natomiast partnerem-Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie. Dzięki realizacji projektu w 2020r.:

- 60 osób uzyskało kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia;
- 135 uczniów podniosło kompetencje w wyniku uczestnictwa w zajęciach wyrównawczych;
- 82 uczniów podniosło umiejętności zawodowe po ukończeniu stażu u pracodawcy;
- 181 uczniów zwiększyło umiejętności poruszania się po rynku pracy po przeprowadzonym poradnictwie zawodowo – edukacyjnym.

Poniesione wydatki w 2020 roku w kwocie 525 751,19 zł obejmują: wynagrodzenia nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz zajęć wyrównawczych za przeprowadzone kursy, wynagrodzenia doradcy zawodowego i tłumaczy języka migowego, wypłaty stypendiów dla najlepszych uczniów, zakupy materiałów zużywalnych i pomocy dydaktycznych do realizowanych kursów, zapłaty za prowadzenie kursów zleconych, stypendia stażowe dla uczniów wraz ze zwrotem kosztów dojazdu na staż oraz wynagrodzenia za realizację kursów dla partnera.

Dochody w 2020 roku opiewały na kwotę 341 371,74 zł. Wartość całkowita projektu opiewa na kwotę 4.841 240,88 zł, w tym dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej i budżetu państwa wynosi 4.357 046,88 zł.

2.2.20 „Budowlane Centrum Kompetencji”

Od 1 września 2020 r. w Zespole Szkół Budowlanych w Tarnowie realizowany jest projekt Budowlane Centrum Kompetencji. To projekt partnerski dofinansowany w ramach działania 10.2 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 Rozwijanie oferty szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe uczniów ze specjalnymi potrzebami - typ B. Realizatorem projektu jest Zespół Szkół Budowlanych w Tarnowie, natomiast partnerem-Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie.

Przewidziane w projekcie zadania uwzględniają:

- rozwój kompetencji kadry dydaktycznej
- 30 kursów prowadzonych przez ZSB
- 7 kursów zawodowych zleconych
- staże i praktyki zawodowe dla uczniów
- zajęcia wyrównawcze

Projekt obejmuje wzmocnienie też współpracy szkół zawodowych z uczelniami oraz Stypendia dla najlepszych uczniów. W projekcie przewidziano także Doradztwo zawodowe dla uczniów oraz doposażenie placówki. Projekt realizowany będzie do 31.08.2023 r

Wartość całkowita projektu opiewa na kwotę 4.459 012,41 zł, w tym dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej i budżetu państwa wynosi 3.983 084,21 zł.

Poniesione w 2020 roku wydatki obejmują: wynagrodzenia nauczycieli zajęć wyrównawczych oraz doradcy zawodowego za przeprowadzone kursy, wypłaty stypendiów dla najlepszych uczniów, zakup pomocy dydaktycznych dla doradcy zawodowego do prowadzenia

doradztwa, oraz zapłatę za studia podyplomowe dla dwóch nauczycieli na kierunku BIM 6 – technologie cyfrowe w architekturze i budownictwie.

2.2.21 „Małopolska Chmura Edukacyjna – projekty szkół”

W 2020 r. kontynuowano realizację sześciu projektów dotyczących realizacji dodatkowych zajęć edukacyjnych w ramach Małopolskiej Chmury Edukacyjnej, a także rozpoczęto realizację sześciu kolejnych. Projekty zostały przygotowane przez następujące szkoły:

Projekty kontynuowane

- I LO: „MCHE w I LO - 2019/2020”
- II LO: „Rozwój kompetencji kluczowych uczniów ZSO nr 2 w Tarnowie cz. 3”
- III LO: „Małopolska Chmura Edukacyjna 2019 – III LO w Tarnowie”
- V LO: „Małopolska Chmura Edukacyjna 2019 – V LO w Tarnowie”
- XVI LO: „Małopolska Chmura Edukacyjna - XVI LO w Tarnowie”
- ZSO1: „Małopolska Chmura Edukacyjna – IV LO edycja 2019”

Nowe projekty

- I LO: „MCHE w I LO w Tarnowie - 2020/2021”
- II LO: „Rozwój kompetencji kluczowych uczniów II LO w Tarnowie”
- III LO: „Małopolska Chmura Edukacyjna 2020 – III LO w Tarnowie”
- V LO: „Małopolska Chmura Edukacyjna 2020/2021 - V LO w Tarnowie”
- XVI LO: „Małopolska Chmura Edukacyjna - XVI LO w Tarnowie 2020/21”
- ZSO1: „Małopolska Chmura Edukacyjna – IV LO edycja 2020”

Wszystkie te projekty otrzymały dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 i stanowią kontynuację pilotażowego projektu, dofinansowanego ze środków pochodzących z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oraz kolejnych projektów konkursowych.

Głównym celem przedsięwzięcia Małopolska Chmura Edukacyjna jest stworzenie ram współpracy krakowskich uczelni wyższych z liceami z terenu województwa małopolskiego, która ma przyczynić się do rozwijania zainteresowań młodzieży kierunkami kształcenia zgodnymi z inteligentną specjalizacją regionu. W ramach projektu w liceach wdrażane są programy rozwojowe, zakładające m.in. realizację eksperymentalnego systemu wirtualnych zajęć w modelu „odwróconych lekcji” (flipped classroom) w czasie rzeczywistym (zajęcia on-line) w różnych obszarach tematycznych. W 2020 r. były to głównie zajęcia z zakresu nauk przyrodniczych i przedmiotów ścisłych: biologia, chemia, fizyka, informatyka, a także z geografii, języka angielskiego i francuskiego oraz rozwijania kompetencji uczenia się). Projekt V LO obejmował również realizację kół naukowych.

Całość możliwa była do realizacji dzięki zainstalowanej uprzednio (w ramach komplementarnego projektu infrastrukturalnego) nowoczesnej platformie informatycznej dostarczania usług i aplikacji edukacyjnych wykorzystującej technologię chmury obliczeniowej, umożliwiającej interaktywną współpracę pomiędzy szkołami a uczelniami na terenie województwa Małopolskiego, poprzez wykorzystanie nowoczesnych technologii takich jak video-konferencje, multimedia, mobilny dostęp, etc. Okres realizacji: lata 2019-2021.

Każdy z projektów dotyczących realizacji MCHE opiewał na kwotę od kilku do kilkudziesięciu tys. zł. Projekty te otrzymały dofinansowanie zewnętrzne na poziomie 95% kosztów całkowitych.

2.2.22 „Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce II”

W 2020 r. kontynuowano realizację partnerskiego projektu pn. „Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce II”, którego liderem jest województwo małopolskie, zaś partnerem Gmina Miasta Tarnowa. Projekt otrzymał dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Jest to projekt pozakonkursowy.

To jeden z najważniejszych i największych projektów edukacyjnych w skali całego kraju w dobiegającej końca perspektywie finansowej – w partnerstwie uczestniczy sto kilkanaście podmiotów, zarówno z sektora finansów publicznych jak i spoza niego. Głównym jego celem jest wzmocnienie kształcenia zawodowego w poszczególnych branżach, lepsze powiązanie jego oferty z potrzebami rynku pracy i poprawa społecznego wizerunku kształcenia zawodowego, szczególnie wśród młodzieży oraz rodziców. Na projekt składają się dwa główne komponenty: 1. realizacja Małopolskiej Chmury Edukacyjnej w zakresie obszarów zawodowych (w Tarnowie jest ona realizowana w Zespole Szkół Budowlanych w Tarnowie oraz w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Tarnowie); 2. Utworzenie Szkolnych Punktów Informacji i Kariery (w Gminie Miasta Tarnowa punkty te zostały utworzone w 7 gimnazjach).

W 2020 r. kontynuowane były działania polegające na organizacji zajęć on-line MCHE z wykorzystaniem sprzętu „chmurowego” oraz wyjazdów na uczelnie wyższe. Wybrane obszary zawodowe to budownictwo, środowisko (ZSB) oraz język angielski i obszar elektryczno – elektroniczny (ZSME). Szkolne Punkty Informacji i Kariery, w których prowadzone było doradztwo zawodowe dla uczniów w wieku gimnazjalnym (uczniów wygaszanych stopniowo gimnazjów oraz klas VII-VIII szkół podstawowych) zostały w 2020 r. zamknięte, zgodnie z założeniami projektu. W omawianym roku, ze względu na pandemię covid-19, podjęto decyzję o wprowadzeniu do projektu dodatkowego zadania: „Wsparcie organów prowadzących szkoły i placówki kształcenia zawodowego w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom COVID-19”, w ramach którego w Gminie Miasta Tarnowa zakupiono sprzęt komputerowy (laptopy) wraz z oprogramowaniem dla sześciu szkół zawodowych/technicznych/branżowych.

Okres realizacji obejmuje lata 2016-2021. Planowana wartość projektu w części realizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa to prawie 510 tys. zł, z czego 90% zostanie dofinansowane ze środków Unii Europejskiej i budżetu państwa.

2.2.23 Projekty edukacyjne, związane z mobilnością uczniów i nauczycieli

Na przestrzeni kilku ostatnich lat tarnowskie szkoły chętnie włączały się w projekty edukacyjne, na które ponoszono stosunkowo niewielkie nakłady finansowe. Projekty polegają na współpracy ich wychowanków z uczniami w innych europejskich miast, wymianach młodzieżowych oraz wyjazdach osób kształcących się oraz kadry nauczycielskiej na zagraniczne praktyki zawodowe. Realizacja tego typu projektów przyczynia się do poznania przez młodych ludzi kultury mieszkańców innych krajów, a także do wzmocnienia kluczowych umiejętności uczniów biorących udział w wyjazdach oraz do zdobycia cennych doświadczeń zawodowych i życiowych, zarówno przez uczniów, jak i przez nauczycieli i wychowawców. Także w 2020 r. realizowane były tego typu projekty, dofinansowane przede wszystkim ze środków Programu Erasmus+ oraz Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój i Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży.

Pandemia covid-19 utrudniła realizację projektów polegających na mobilności uczniów i nauczycieli. W 2020 r. zrezygnowano z realizacji projektów wymiany młodzieży w ramach programu Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży. W tarnowskich szkołach realizowane

były natomiast projekty w ramach Programu Erasmus+. Jest to program dofinansowujący ze środków europejskich projekty edukacyjne i rozwojowe – obejmujące zdalną współpracę pomiędzy europejskimi instytucjami partnerskimi lub wyjazdy zagraniczne w celu wspólnej realizacji zadań, nauki i zdobywania doświadczeń – realizowane przez szkoły, uczelnie wyższe i stowarzyszenia. Projekty realizowane w ramach tego programu w niektórych przypadkach musiały zostać jednak przeformułowane, np. zdecydowano się na spotkania pomiędzy młodzieżą z różnych krajów w formie on-line. Również z uwagi na pandemię, terminy realizacji części projektów zostały przedłużone o rok.

Kilka projektów realizowanych w ramach Programu Erasmus+ rozpoczęto w latach ubiegłych i kontynuowano w roku 2020. Część z nich zostało zakończonych w terminie określonym w umowie o dofinansowanie, zaś dla części przesunięto termin zakończenia projektu.

Projekt pn. **„Tarnowscy technicy praktykują bez granic”** realizowany był w ramach Programu Erasmus+ przez Zespół Szkół Technicznych, w partnerstwie z Bragamob z Portugalii, Veszprémi SZC Jendrassik-Venezs Középiskolája és Szakiskolája z Węgier i euroMind z Hiszpanii. Miał na celu pogłębienie wiedzy i szeregu umiejętności, niezbędnych w dalszym procesie uczenia się i w przyszłym środowisku pracy uczniów technikum.

W ramach projektu odbyły się staże zagraniczne dla uczniów, w grupach zawodowych: technik: elektronik, elektryk, mechanik, informatyk, analityk i technologii chemicznej. Pracując 8h dziennie uczniowie pogłębiali wiedzę zawodową i zdobywali praktyczne doświadczenie poprzez wykonywanie rzeczywistych zadań na określonym stanowisku pracy, ściśle powiązanych ze swoim zawodem. Uczniowie przygotowywali się do wykonywania konkretnych zadań na określonych stanowiskach pracy, poszerzając wiedzę zawodową i odkrywając nowe możliwości działania. Poprawili komunikowanie się w języku obcym, usamodzielnili się, podnieśli świadomość międzykulturową.

Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to 114 402.00 €. Czas trwania projektu: wrzesień 2018 r. – sierpień 2020 r. Projekt zakończony w 2020 r.

Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych kontynuował w 2020 r. realizację projektu pn. **„Zagraniczne staże szansą podwyższenia kompetencji zawodowych i społecznych”**. Projekt ten został dofinansowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, jednak jego realizacja odbywała się na zasadach Programu Erasmus+, w partnerstwie ze szkołą z Plymouth z Wielkiej Brytanii. W projekcie uczestniczyła grupa 38 uczniów wraz z 4 opiekunami, w zawodach technik ekonomista, technik handlowiec, technik żywienia i usług gastronomicznych oraz technik hotelarstwa. Uczniowie wyjeżdżali do Wielkiej Brytanii w dwóch grupach, jedna w marcu 2019 r., druga na przełomie sierpnia i września 2019 r. Przed wyjazdem uczniowie odbywają dodatkowe zajęcia z przygotowania językowego, kulturowego i psychologicznego.

Głównymi założeniami projektu były: wzmocnienie europejskiego wymiaru kształcenia zawodowego poprzez zagraniczne szkolenie zawodowe 38 uczniów, zwiększenie praktycznych umiejętności i kompetencji społecznych oraz mobilności uczestników w celu podniesienia ich atrakcyjności na rynku pracy, zdobycie doświadczenia zawodowego w międzynarodowym środowisku, rozwinięcie umiejętności komunikacyjnych z j. angielskiego, ze szczególnym uwzględnieniem języka branżowego, wzmocnienie pewności siebie uczestników pozwalającej na swobodne poruszanie się na europejskim rynku pracy, a także wzmocnienie wizerunku szkoły otwartej na współpracę międzynarodową.

Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to 409 253,65 zł. Czas trwania projektu: październik 2018 r. – styczeń 2020 r. Projekt zakończony w 2020 r.

Projekt Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1 pn. **„Kreatywny nauczyciel - kreatywna szkoła - kreatywny uczeń”** również otrzymał dofinansowanie z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój i jest realizowany na zasadach programu Erasmus+.

Podstawowymi celami projektu były: podniesienie kompetencji zawodowych nauczycieli poprzez poznawanie nowoczesnych metod nauczania i technologii TIK, rozwój umiejętności komunikowania się w języku angielskim i kształtowanie kompetencji miękkich, szczególnie międzykulturowych. Beneficjentami projektu było 18 nauczycieli szkoły. Uznano za konieczny udział dyrektora szkoły, nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej, geografii, języków obcych, historii, wychowania fizycznego, muzyki oraz przedsiębiorczości.

Projekt zakłada udział nauczycieli w szkoleniach w Portugalii, Norwegii i na Malcie. Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to 451 746,07 zł. Czas trwania projektu: wrzesień 2018 r. – sierpień 2020 r. Projekt zakończony w 2020 r.

Projekt **„Prawo do edukacji uchodźców i odrobina empatii”** Szkoły Podstawowej nr 1 otrzymał dofinansowanie w ramach Programu Erasmus+ i był realizowany w partnerstwie z instytucjami z Rumunii, Grecji, Bułgarii, Turcji i Włoch. SP1 pełniła rolę partnera. Głównym tematem projektu było naświetlenie problemu uchodźców, imigrantów oraz osób powracających z zagranicy. Problem ten stał się międzynarodowym w ostatnich latach, zaczyna dotyczyć prawie wszystkich krajów Unii Europejskiej.

Głównym celem projektu było zminimalizowanie społecznych i ekonomicznych zagrożeń stwarzanych przez ten problem w społeczeństwie poprzez edukację. Projekt miał na celu również wniesienie innej perspektywy w postrzeganiu uchodźców i imigrantów. Podczas realizacji projektu nauczyciele spotkali się i wymienili doświadczeniami edukacyjnymi oraz wypracowali dobre praktyki w pracy z uchodźcami i imigrantami.

Projekt zakładał też zwiększenie świadomości uczniów i nauczycieli na temat uchodźców, pobudzenie empatii i pozytywnego nastawienia. Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to 26 792,00 €. Czas trwania projektu: wrzesień 2018 r. – sierpień 2020 r. Projekt zakończony w 2020 r.

„Get in Shape for Europe” to drugi projekt Zespołu Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych, realizowany w 2020 r. w ramach Programu Erasmus+. Tarnowska szkoła pełni w nim rolę partnera, natomiast jego koordynatorem jest szkoła z Rumunii. Pozostałymi partnerami są instytucje z Grecji, Bułgarii i Włoch. Celem projektu jest wzmocnienie postaw proeuropejskich wśród młodzieży poprzez międzynarodową współpracę szkół z różnych krajów Europy, opartą na pogłębianiu wiedzy o Unii Europejskiej, rozwijaniu kompetencji społecznych, obywatelskich i międzykulturowych, promowaniu wartości demokratycznych i podstawowych praw oraz włączenie w społeczne i aktywne obywatelstwo. Projekt ma również na celu uspołecznienie uczniów, walkę z dyskryminacją, nietolerancją i manipulacją oraz umożliwienie młodym ludziom poznania innych kultur i rówieśników z innych krajów, a także udoskonalenie umiejętności językowych, informatycznych i komunikacyjnych.

Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to 32 525,00 €. Realizacja projektu rozpoczęła się we wrześniu 2018 r. i planowo miała się zakończyć w sierpniu 2020 r., jednak ze względu na pandemię Covid-19 realizację przedłużono o około rok.

„Rozwój kompetencji kadry pedagogicznej Przedszkola Publicznego Nr 8 „Pod Stokrotką” w Tarnowie w zakresie wykorzystania TIK i języka angielskiego” to projekt realizowany przez Przedszkole Publiczne nr 8, które w 2019 r. otrzymało dofinansowanie z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (projekt jest realizowany na zasadach Programu Erasmus+). Główne działania ukierunkowane są na szkolenie kadry pedagogicznej przedszkola (ponad 70%) z zakresu języka angielskiego na terenie przedszkola oraz podczas wyjazdów zagranicznych do Włoch i na Maltę, a także szkolenia w zakresie wykorzystywania nowoczesnych technik informacji komunikacyjnej w pracy z dziećmi przedszkolnymi podczas mobilności do Niemiec, Hiszpanii i Zjednoczonego Królestwa.

Projekt zakłada prowadzenie zajęć przez nauczycielki przedszkola z wykorzystaniem TIK oraz języka angielskiego w Turcji oraz obserwowanie prowadzonych zajęć z wykorzystaniem TIK oraz języka angielskiego, tzw. „praca w cieniu” podczas wyjazdu do

Turcji. Dzięki udziałowi w projekcie kadra przedszkola podniesie własne kompetencje w zakresie korzystania z TIK, zdobędzie wiadomości i umiejętności w zakresie wykorzystywania różnych narzędzi komunikacyjnych w bezpośrednim działaniu z dziećmi oraz podniesie poziom języka angielskiego.

Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to prawie 110 tys. zł. Okres realizacji projektu: od listopada 2019 r. do października 2022 r. (przedłużony ze względu na pandemię).

Projekt „**Praktyki zawodowe bez granic**” to kolejny projekt realizowany w ramach Programu Erasmus+ przez Zespół Szkół Technicznych w Tarnowie. Szkoła przy realizacji projektu współpracuje z partnerami z Portugalii, Węgier i Hiszpanii. Uczestnikami projektu jest 65 uczniów w zawodach technik: elektronik (13), elektryk (9), mechanik (10), informatyk (20), analityk (8) i technologii chemicznej (5). Będą oni odbywać dwutygodniowe staże u zagranicznych pracodawców. Uczniowie będą pracować 7-8 h dziennie, wykonując zadania zawodowe zgodne z kierunkiem kształcenia. Udział w stażu przygotuje uczniów do wykonywania konkretnych zadań na określonych stanowiskach pracy, pogłębi ich zawodową wiedzę. Poznają nowoczesne technologie. Zwiększą swoje umiejętności językowe, zyskają świadomość międzykulturową.

Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to 114 402,00 €. Okres realizacji projektu: od września 2019 r. do września 2021 r.

O popularności Programu Erasmus+ świadczy to, że każdego roku szkoły chętnie i licznie wnoszą wnioski o dofinansowanie swoich projektów. W 2020 r., mimo trwającej pandemii Covid-19, złożono wnioski o dofinansowanie projektów w ramach programu i/lub dołączono do zgłoszonych za granicą projektów jako szkoła partnerska i rozpoczęto realizację trzech kolejnych wieloletnich przedsięwzięć:

Projekt pn. „**Nowe miejsca i przyjaźnie**” złożony został przez Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych w Tarnowie. Projekt ten został dofinansowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, jednak jego realizacja odbywa się na zasadach Programu Erasmus+. Instytucją partnerską jest Siegmundsbürger Haus Werraquelle GmbH z Niemiec. Projekt wiąże się z mobilnościami zagranicznymi uczniów, podczas których młodzi ludzie odbywać będą praktyki, nabywając nowe umiejętności i zdobywając cenne doświadczenia praktyczne: zawodowe, społeczne i osobiste.

Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to 305 283,32 zł. Czas trwania projektu: październik 2020 r. – wrzesień 2022 r.

Również XVI Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie rozpoczęło w 2020 r. swoją przygodę z Programem Erasmus+. Dołączyło jako partner do dwóch projektów, które zostały złożone przez zagraniczne szkoły czy instytucje. Pierwszym z nich jest projekt pod polską nazwą „**Współpraca i nauczanie zintegrowane w oparciu o tradycyjne słowa mądrości**”. Jego koordynatorem jest szkoła z Presova na Słowacji, zaś partnerami, oprócz XVI LO, są placówki z Turcji, Włoch, Rumunii oraz Hiszpanii. Głównym celem tego projektu jest usprawnienie procesu edukacyjnego poprzez zaimplementowanie kooperatywnego uczenia się, które będzie wspierać współpracę uczniów o różnych potrzebach edukacyjnych. Oczekiwanym efektem jest wzrost poziomu wiedzy i zainteresowania uczenia się języków obcych. Będzie się to odbywać poprzez przekazywanie dorobku kulturowego naszych języków młodym pokoleniom.

W projekcie chcemy zapewnić kontynuację idiomatycznego bogactwa języków, wzrost zainteresowania bogactwem języka poprzez poznawanie przysłów, aby pomóc uczniom uświadomić sobie wspólne elementy naszych języków i promować szerokie stosowanie przysłów i idiomów na zajęciach i pomóc uczniom usprawnić proces uczenia się i przyswajania języków, wrażliwość społeczną i umiejętności artystyczne. Studiując przysłowia i idiomy w różnych językach, uczniowie będą mogli zidentyfikować cechy swojej kultury w innych

językach europejskich. W ten sposób poczucie wielokulturowości, współpracy międzynarodowej, tolerancji i akceptacji uświadomi młodym ludziom, że Europejczycy dzielą nie tylko kontynent, ale także wspólną kulturę.

W ramach projektu zaplanowano trzy krótkoterminowe wspólne szkolenia dla pracowników (Słowacja, Hiszpania i Rumunia) oraz trzy krótkoterminowe wymiany uczniów (Włochy, Polska, Turcja). Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to 29 894,00 euro. Czas trwania projektu: wrzesień 2020 r. – sierpień 2022 r.

Drugim projektem, który w 2020 r. uzyskał dofinansowanie w Programie Erasmus+, a w którym partnerem zostało XVI LO w Tarnowie, jest przedsięwzięcie o polskim tytule „**Szanuj siebie, innych oraz środowisko dla lepszej przyszłości**”. W projekcie, oprócz XVI Liceum Ogólnokształcącego w Tarnowie, biorą udział szkoły średnie z Włoch, Macedonii, Turcji i Rumunii. Celem projektu jest pomoc uczniom w uświadomieniu sobie, jak ważne jest szanowanie siebie, innych i środowiska. W ramach realizacji projektu planowanych jest pięć wymian uczniów ze szkół partnerskich, szkolenie dla pracowników szkół biorących udział w projekcie oraz przygotowywanie materiałów i działań związanych z tematyką projektu przez uczniów i nauczycieli w czasie pomiędzy wyjazdami zagranicznymi.

Podczas wymian uczniowie będą wspólnie pracować nad szeroką gamą światopoglądowych tematów takich jak: zapobieganie używaniu substancji uzależniających takich jak: alkohol, narkotyki, tytoń; zdrowy tryb życia, ekologia. Będą wyjeżdżać na wspólne wycieczki, przeprowadzać doświadczenia związane ze sztuką kulinarną, poznawać sposoby uprawiania ekologicznej żywności, a nawet tworzyć ekologiczne opakowania.

Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to 24 854,00 euro. Czas trwania projektu: wrzesień 2020 r. – sierpień 2022 r.

W II połowie 2020 r. Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji (Narodowa Agencja Programu Erasmus+) ogłosiła nabór wniosków o akredytację do Programu Erasmus na lata 2021-27. Uzyskanie akredytacji ma ułatwić i usprawnić proces aplikowania o dofinansowanie dla konkretnych, planowanych w tym okresie projektów. Cztery tarnowskie placówki edukacyjne złożyły takie wnioski: Przedszkole Publiczne nr 13, Szkoła Podstawowa nr 1, Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych oraz Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Tarnowie.

2.2.24 Projekty umożliwiające zdalną pracę uczniów „Zdalna szkoła”

Aby ułatwić uczniom zdalny dostęp do zajęć szkolnych on-line Gminie Miasta Tarnowa przyznano dwa granty, w całości finansowane ze środków Unii Europejskiej i budżetu państwa. Granty te były realizowane w ramach Działania 1.1 Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020.

Każda ze szkół uczestniczących w projekcie opracowała regulamin wypożyczenia sprzętu komputerowego i na jego podstawie laptopy udostępniono nieodpłatnie uczniom, którzy zobowiązali się do korzystania ze sprzętu tylko i wyłącznie w celach edukacyjnych. Część laptopów pozostaje w szkołach z przeznaczeniem do nauki zdalnej prowadzonej przez nauczycieli. Grant „Zdalna szkoła” umożliwił zakup 60 laptopów dla 11 szkół.

Wartość projektu opiewała na kwotę 99 999,94 zł. Grant „Zdalna szkoła +” pozwolił na zakup 124 używanych laptopów, które służyć pomocą uczniom 14 szkół. Oprócz 104 uczniów (w tym 79 uczniów z rodzin wielodzietnych) z laptopów korzysta też 19 nauczycieli. Wartość grantu wyniosła 164 999,8 zł. Nauczyciele i wychowawcy monitorują udział uczniów, którym użyty został laptop z programu „Zdalna szkoła” w zajęciach lekcyjnych online odbywających się w czasie rzeczywistym. Po zakończeniu nauki zdalnej czy zakończeniu Projektu laptopy będą wykorzystane do potrzeb edukacyjnych uczniów i nauczycieli poszczególnych szkół realizujących projekty.

2.2.25 Aktywizacja rynku pracy

Projekty realizowane w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

Projekt „**Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnowskim i m. Tarnów (IV) - Młodzi na start**”, wdrażany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś I Osoby młode na rynku pracy, Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe, Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego i współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Realizacja projektu rozpoczęła się 1.01.2019 r. i trwała do 30.06.2020 r. Koszt realizacji projektu wyniósł ogółem 10.868 993,70 PLN, w tym współfinansowanie z UE; 9.160 387,89 PLN.

Celem projektu było zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych w wieku od 18. do 29. roku życia, zarejestrowanych jako bezrobotne w PUP w Tarnowie, zakwalifikowanych do profilu pomocy I (tzw. bezrobotni aktywni) lub profilu pomocy II (tzw. wymagający wsparcia). Do uczestnictwa w projekcie, spośród wyżej wymienionej grupy, były kierowane przede wszystkim osoby, które nie uczestniczyły w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET).

Na każdym etapie realizacji projektu była zachowana/realizowana zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Realizując projekt, beneficjent zapewniał możliwość skorzystania ze wsparcia byłym uczestnikom projektów z zakresu włączenia społecznego, realizowanych w ramach celu tematycznego 9 w RPO oraz współpracuje w tym zakresie z działającymi na obszarze realizacji projektu instytucjami pomocy i integracji społecznej.

Osoby bezrobotne w ramach projektu zostały objęte kompleksowym i indywidualnym pośrednictwem pracy w zakresie wyboru oferty pracy zgodnie z kwalifikacjami i kompetencjami lub/i poradnictwem zawodowym w zakresie planowania rozwoju kariery zawodowej, w tym podnoszenia lub uzupełniania kompetencji i kwalifikacji zawodowych. W ramach projektu zostało zrekrutowanych 1 138 osób (w tym 591 kobiet), w tym w 2020 r. 60 osób (w tym 21 kobiet). Każdy z uczestników projektu skorzystał co najmniej z jednej z zaplanowanych w projekcie form wsparcia, tj.:

- ze staży – 603 osoby (w tym 386 kobiet),
- z jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej – 247 osób (w tym 83 kobiety),
- z subsydiowanego zatrudnienia (prace interwencyjne) – 51 osób (w tym 29 kobiet),
- z bonu na zasiedlenie – 121 osób (w tym 54 kobiety),
- ze szkoleń zawodowych – 40 osób (w tym 18 kobiet),
- ze szkoleń z zakresu prowadzenia własnej działalności gospodarczej – 191 osób (w tym 58 kobiet),
- z refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego – 80 osób (w tym 22 kobiety).

Efektywność zatrudnieniowa w projekcie wyniosła 73,25 % (tj. 586 osoby, w tym 323 kobiety) oraz 247 osób, w tym 83 kobiety założyło własną działalność gospodarczą.

Projekt „**Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnowskim i m. Tarnów (V) - Młodzi na start**”, wdrażany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś I Osoby młode na rynku pracy, Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe, Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego i współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Realizacja projektu rozpoczęła się 1.01.2020 r. i trwać będzie do 30.06.2021 r. Wartość projektu wynosi 13.023 902,84 PLN, w tym kwota dofinansowania ze środków wspólnotowych; 11. 575 439,00 PLN.

Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych w wieku od 18 do 29 roku życia, zarejestrowanych jako bezrobotne w PUP w Tarnowie oraz przeciwdziałanie skutkom pandemii COVID-19 poprzez udzielanie instrumentów dofinansowania na podstawie Ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (*Dz. U. z 2020 r. poz. 374 z późn. zm.*), skierowane do osób młodych w wieku od 18 do 29 roku życia, aktywnych zawodowo, będących pracownikami przedsiębiorstw, organizacji pozarządowych, osobami samozatrudnionymi.

Osoby bezrobotne w ramach projektu zostały objęte kompleksowym i indywidualnym pośrednictwem pracy w zakresie wyboru oferty pracy zgodnie z kwalifikacjami i kompetencjami lub/i poradnictwem zawodowym w zakresie planowania rozwoju kariery zawodowej, w tym podnoszenia lub uzupełniania kompetencji i kwalifikacji zawodowych.

W 2020 r. do uczestnictwa w projekcie zostało zrekrutowanych 797 osób (w tym 448 kobiet). Każdy z uczestników projektu skorzystał co najmniej z jednej z zaplanowanych w projekcie form wsparcia, tj.:

- staże – 419 os. (w tym 279 kobiet),
- prace interwencyjne – 34 os. (w tym 22 kobiety),
- refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego – 55 os. (w tym 17 kobiet),
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 125 os. (w tym 41 kobiet),
- pozostałe formy wsparcia wymienione w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (z wyłączeniem robót publicznych), uwzględniające indywidualne potrzeby uczestników/uczestniczek projektu i kompleksową pomoc – 164 os. (w tym 89 kobiet),

Do uczestnictwa w projekcie, spośród grupy osób bezrobotnych, były kierowane przede wszystkim osoby, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET) oraz osoby znajdujące się w trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. osoby z niepełnosprawnościami i/lub osoby długotrwale bezrobotne i/lub osoby o niskich kwalifikacjach.

Realizując projekt beneficjent zapewnia możliwość skorzystania ze wsparcia byłym uczestnikom projektów z zakresu włączenia społecznego, realizowanych w ramach celu tematycznego 9 w RPO oraz współpracuje w tym zakresie z działającymi na obszarze realizacji projektu instytucjami pomocy i integracji społecznej.

Efektywność zatrudnieniowa w opisanej powyżej grupie docelowej wyniosła 67,4 % (tj. 275 osoby, w tym 158 kobiet) oraz 125 osób, w tym 41 kobiet założyło własną działalność gospodarczą.

Osoby aktywne zawodowo od 18. do 29. roku życia będące pracownikami przedsiębiorstw, org. pozarządowych, osobami samozatrudnionymi, zostały objęte wsparciem w postaci instrumentów dofinansowania zgodnie z ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (*Dz. U. z 2020 r. poz. 374, z późn. zm.*).

W 2020 roku, z opisanej powyżej grupy docelowej, do projektu zrekrutowano 1117 os.

Projekty realizowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

Projekt „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie tarnowskim i m. Tarnów (V) Mój rozwój, moja szansa” był wdrażany w ramach RPO WM 2014-2020, Oś 8 Rynek Pracy, Działanie 8.1 Aktywizacja zawodowa – projekty Powiatowych Urzędów Pracy i współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Projekt był realizowany w okresie od 1.01.2019 r. do 30.06.2020 r., a jego wartość wyniosła 4.878 768,63 zł, w tym kwota dofinansowania z Unii Europejskiej 4.146 953,33 zł. Celem projektu było zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w wieku 30 lat i więcej, pozostających bez pracy w powiecie tarnowskim i m. Tarnów, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowie, jako osoby bezrobotne zakwalifikowane do profilu pomocy I (tzw. bezrobotni aktywni) lub profilu pomocy II (tzw. wymagający wsparcia) należących, co najmniej do jednej z poniższych grup:

- osoby w wieku 50 lat i więcej,
- osoby o niskich kwalifikacjach,
- osoby długotrwale bezrobotne,
- osoby z niepełnosprawnościami,
- kobiety,
- bezrobotni mężczyźni w wieku 30-49 (nienależący do w/w grup, których sytuacja na rynku pracy jest najtrudniejsza), przy założeniu, że ta grupa docelowa nie może stanowić więcej niż 20% ogółu bezrobotnych objętych wsparciem w projekcie.

Zgodnie z kryterium kompleksowości projektu oraz udzielonego wsparcia, każdy uczestnik projektu skorzystał, z co najmniej trzech form wsparcia dobranych indywidualnie dla każdego uczestnika (wynikających z IPD), w tym obowiązkowo z poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy.

Z oferowanego w ramach projektu wsparcia skorzystało ogółem 425 osób (w tym 219 kobiet), w tym:

- ze staży – 128 osoby (w tym 101 kobiety),
- ze szkoleń z zakresu prowadzenia własnej działalności gospodarczej – 95 osób (w tym 32 kobiet),
- z jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej – 112 osoby (w tym 40 kobiet),
- z refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego – 77 osób (w tym 32 kobiety),
- z prac interwencyjnych – 55 osób (w tym 32 kobiety),
- ze szkoleń zawodowych – 55 osób (w tym 16 kobiet).

Efektywność zatrudnieniowa w projekcie wyniosła 73,44%. Ponadto, 111 osoby (w tym 40 kobiet) założyło własną działalność gospodarczą. Realizacja projektu rozpoczęła się 1.01.2020 r. i zakończy się 30.06.2021 r. Wartość projektu wynosi 9.197 955,41 zł, w tym współfinansowanie z Unii Europejskiej 7.818 262,10 zł. Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w wieku 30 lat i więcej, pozostających bez pracy w powiecie tarnowskim i m. Tarnowie, zarejestrowanych jako bezrobotne w PUP w Tarnowie, należących co najmniej do jednej z poniższych grup: z niepełnosprawnościami, powyżej 50. roku życia, długotrwale bezrobotne, o niskich kwalifikacjach, kobiety.

Drugim celem projektu jest przeciwdziałanie skutkom pandemii COVID-19 poprzez udzielanie instrumentów dofinansowania na podstawie Ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U.

z 2020 r. poz. 374, z późn. zm.), skierowanych do osób **aktywnych zawodowo**, w wieku 30 lat i więcej, będących pracownikami przedsiębiorstw, organizacji pozarządowych, osobami samozatrudnionymi.

Osoby bezrobotne. Każdy uczestnik projektu skorzysta, z co najmniej trzech form wsparcia dobranych indywidualnie dla każdego uczestnika (wynikających z IPD), w tym obligatoryjnie z poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy.

W 2020 r. do uczestnictwa w projekcie zostało zrekrutowanych 401 osób (w tym 214 kobiet). Każdy z uczestników projektu skorzystał co najmniej z jednej z zaplanowanych w projekcie form wsparcia, tj.:

- staże – 129 osób (w tym 97 kobiet),
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 139 osób (w tym 59 kobiet),
- refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego – 67 osób (w tym 20 kobiet),
- prace interwencyjne – 57 osób (w tym 38 kobiet),
- szkolenia zawodowe – 9 osób (mężczyzn).

Realizując projekt, beneficjent zapewnia możliwość skorzystania ze wsparcia byłym uczestnikom projektów z zakresu włączenia społecznego, realizowanych w ramach celu tematycznego 9 w RPO oraz współpracuje w tym zakresie z działającymi na obszarze realizacji projektu instytucjami pomocy i integracji społecznej.

Efektywność zatrudnieniowa w opisanej powyżej grupie docelowej wyniosła 81,95%. Ponadto 99 osób (w tym 39 kobiet) założyło własną działalność gospodarczą.

Osoby aktywne zawodowo w wieku 30 lat i więcej, będące pracownikami przedsiębiorstw, org. pozarządowych, osobami samozatrudnionymi zostały objęte wsparciem w postaci instrumentów dofinansowania zgodnie z ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 374, z późn. zm.):

W 2020 r., z opisanej powyżej grupy docelowej, do projektu zrekrutowano 886 os. (w tym 312 kobiet).

2.3 Pomoc publiczna

W 2020 roku, kwota pomocy publicznej udzielonej przez Gminę Miasta Tarnowa wyniosła 130.613 217,86 zł, w tym 115.964 980,05 zł stanowiła pomoc związana z prowadzeniem działalności gospodarczej, niektórych grup przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19. Pomoc tą udzielano na podstawie n/w aktów prawnych:

- 1) Ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1842, z późn. zm.):
  - a) dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od nich składek na ubezpieczenia społeczne dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców - art. 15zzb;
  - b) dotacja na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy i małego przedsiębiorcy określonych branż - art. 15zze4;
  - c) dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorców samozatrudnionych - art. 15zzc;
  - d) niskoprocentowana pożyczka z Funduszu Pracy dla mikroprzedsiębiorców - art. 15zsd;

- e) niskooprocentowana pożyczka z Funduszu Pracy dla organizacji pozarządowych - art. 15zzda;
  - f) dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz składek na ubezpieczenia społeczne dla organizacji pozarządowych – art. 15zze;
  - g) dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz składek na ubezpieczenia społeczne dla kościelnej osoby prawnej działającej na podstawie przepisów o stosunku państwa do Kościoła katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancji wolności sumienia i wyznania, oraz jej jednostce organizacyjnej – art. 15zze2
- 2) Uchwały Nr XXVIII/286/2020 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 23 kwietnia 2020 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości: gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, niektórych grup przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19.
  - 3) Uchwały Nr XXXIX/354/2020 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 października 2020 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości: gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, niektórych grup przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19

Ponadto Powiatowy Urząd Pracy (PUP), w Tarnowie. udzielił pomocy na podstawie:

- 1) Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409, z późn. zm.):
  - a) refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego - art. 46 ust. 1 pkt 1;
  - b) jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej dla osoby bezrobotnej - art. 46 ust. 1 pkt. 2;
  - c) prace interwencyjne - art. 51, art. 59;
  - d) bon na zasiedlenie - art. 66n;
  - e) rozłożenie na raty zwrotu refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego - art. 76 ust. 7;
  - f) finansowanie działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców w ramach środków KFS - art. 69b.
- 2) Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426, z późn. zm.):
  - a) jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej dla osoby niepełnosprawnej ze środków PFRON - art. 12a;
  - b) wyposażenie stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej ze środków PFRON - art. 26e.
- 3) Ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2085, z późn. zm.):
  - a) zwrot opłaconych składek, o których mowa w art. 12 ust. 3a.

Pozostała kwota udzielonej pomocy publicznej dotyczyła, m.in.:

- 1) zwolnień, umorzeń, ulg, odroczenia terminów płatności oraz rozłożenia na raty podatku od nieruchomości;
- 2) zwolnień, umorzeń, odroczenia terminów płatności, rozłożenia na raty opłat z tytułu wieczystego użytkowania gruntu;
- 3) pomocy z tytułu zbycia mienia będącego własnością Skarbu Państwa albo jednostek

samorządu terytorialnego lub ich związków, na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku;

- 4) dotacji udzielonych w związku z poniesionymi kosztami kształcenia młodocianych pracowników;
- 5) pomocy stanowiącej rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym lub rekompensatę za realizację usług publicznych w sektorze transportu lądowego.

3. MIENIE KOMUNALNE

3.1. Informacja o stanie mienia komunalnego

Ogólna wartość majątku Gminy Miasta Tarnowa na koniec 2020 r. wyniosła 2.207.361 494,19 zł.

Tabela nr 1: Wielkość poszczególnych składników mienia komunalnego

Wyszczególnienie	Wartość mienia na koniec 2020 r. wg wartości księgowej brutto [zł]
Mienie rozdysponowane	
Jednostki i zakłady budżetowe (z wył. szkół i przedszkoli)	1 296 140 011,89
Szkoły podstawowe	69 796 860,00
Szkoły ponadpodstawowe	140 268 031,68
Przedszkola	44 723 217,58
Instytucje kultury	38 161 740,25
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	105 436 901,41
Jednoosobowe spółki Gminy	360 562 691,38
Udziały i akcje Gminy w spółkach	152 272 040,00
Mienie nierozdysponowane	
Budynki pozostające w zasobie i budynki administrowane przez MZB Sp. z o.o.:	190 300 589,63
Inne środki trwałe i pozostałe środki trwałe	13 161 201,54
Wartości niematerialne i prawne	2 828 964,72
Dobra kultury	1 177 265,00
Grunty	179 488 990,31

Źródło: Wydział Geodezji i Nieruchomości Urzędu Miasta Tarnowa

Stan mienia komunalnego na dzień 31.12.2019 r.

Ogólna wartość majątku Gminy Miasta Tarnowa na dzień 31.12.2019 r. wynosiła:

1. 994. 563 186,33 zł.

Stan mienia komunalnego na dzień 31.12.2020 r.

Ogólna wartość majątku Gminy Miasta Tarnowa na dzień 31.12.2020 r. wynosiła

2. 207. 361 494,19 zł.

Mieniem komunalnym według ustawy o samorządzie gminnym „jest własność i inne prawa majątkowe należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych komunalnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw”.

Na mienie Gminy Miasta Tarnowa składają się:

- majątek szkół podstawowych i ponadpodstawowych,
- majątek przedszkoli,
- majątek pozostałych jednostek i zakładów budżetowych,
- majątek instytucji kultury,
- udziały i akcje gminy w spółkach,
- grunty stanowiące własność gminy, zarówno te będące przedmiotem użytkowania wieczystego, użytkowania, trwałego zarządu jak i te, które pozostają w zasobie i są oddane w dzierżawę, najem i użyczenie, bądź są przygotowywane do zagospodarowania,
- budynki i budowle,

- urządzenia, środki transportu i pozostałe składniki majątku trwałego.
Wartość poszczególnych składników mienia na dzień 31.12.2020 r. przedstawia się następująco:
  - Jednostki i zakłady budżetowe (z wyłączeniem szkół i przedszkoli): **1.296.140 011,89 zł**, w tym Urząd Miasta Tarnowa - mienie komunalne nierozdysponowane:
    - budynki pozostające w zasobie i budynki zarządzane przez Miejski Zarząd Budynków Sp. z o. o.: **190.300.589,63 zł**;
    - inne środki trwałe i pozostałe środki trwałe (budowle, maszyny i urządzenia techniczne, środki transportu, narzędzia, przyrządy): **13.161 201,54 zł**;
    - wartości niematerialne i prawne: **2.828 964,72 zł**;
    - dobra kultury: **1.177.265,00 zł**;
    - grunty: **179.488 990,31 zł**.
      - Szkoły podstawowe: **69.796 860,00 zł**.
      - Szkoły ponadpodstawowe: **140.268 031,68 zł**.
      - Przedszkola: **44.723 217,58 zł**.
      - Instytucje kultury: **38.161 74,25 zł**.
      - Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej gminy: **105.436 901,41 zł**.
      - Jednoosobowe spółki gminy: **360.562 691,38 zł**.
      - Udziały i akcje gminy w spółkach: **152.272 040,00 zł**.

Zmiany w stanie mienia komunalnego w okresie od 31.12.2019 r. do 31.12.2020 r.

Przez cały okres objęty niniejszą informacją dokonywano zakupów i uzupełniano zasób nieruchomości stanowiących własność gminy, mając na celu podnoszenie efektywności działania jednostek gminy, spółek komunalnych itp. Równocześnie prowadzono sprzedaż lokali mieszkalnych, nieruchomości gruntowych niezabudowanych, dokonano zamian nieruchomości, darowizny nieruchomości, przeprowadzono likwidację środków trwałych, przez co zmianie uległa wartość majątku komunalnego. Struktura zmian przedstawia się następująco:

Majątek jednostek i zakładów budżetowych (z wyłączeniem szkół) zwiększył się o kwotę: 124.924 281,06 zł i wynosi 1.296.140 011,89 zł w konsekwencji działań tych jednostek, a w szczególności:

- zakupu nowego sprzętu komputerowego i wyposażenia oraz likwidacji przestarzałego sprzętu komputerowego i oprogramowania przez Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Eugenii Gierat;
- zakupu nowego sprzętu komputerowego i wyposażenia oraz likwidacji przestarzałego oprogramowania przez Zespół Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących;
- zakupu nowego sprzętu komputerowego i wyposażenia przez Zespół Specjalnych Szkół Przychodni;
- zakupu nowego sprzętu komputerowego, likwidacji przestarzałego sprzętu komputerowego i oprogramowania przez Centrum Kształcenia Zawodowego;
- zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania oraz likwidacji wyeksploatowanego sprzętu przez Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego;
- zakupu sprzętu komputerowego, kasacji sprzętu nie nadającego się do dalszej eksploatacji przez Pałac Młodzieży;
- zakupu mebli oraz sprzętu komputerowego przez Bursę Międzyszkolną;
- zakupu sprzętu komputerowego i pomocy dydaktycznych przez Specjalistyczną Poradnię Profilaktyczno-Terapeutyczną;
- zakupu mebli, sprzętu komputerowego i pomocy dydaktycznych oraz likwidacji przestarzałego sprzętu komputerowego i oprogramowania przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną;

- zakupu sprzętu komputerowego oraz likwidacji przestarzałego sprzętu komputerowego i oprogramowania przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- zakupu sprzętu medycznego (koncentratory tlenu, ozonatory, ssaki medyczne, aparat EKG), łóżek, wyposażenia niezbędnego do prawidłowego funkcjonowania Domu Pomocy Społecznej przy ul. Czarna Droga;
- zakupu sprzętu medycznego (koncentratory tlenu, ozonatory, ssaki medyczne) i gospodarczego oraz kasacji sprzętu nienadającego się do dalszej eksploatacji przez Dom Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta;
- zakupu sprzętu komputerowego przez Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych;
- zakupu sprzętu komputerowego i mebli przez Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej;
- zakupu sprzętu komputerowego i wyposażenia przez Miejski Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności;
- zakupu sprzętu komputerowego i wyposażenia przez Zespół Żłobków;
- zakupu mebli przez Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnych „Bezpieczna Przystań”;
- zakupu sprzętu komputerowego, oprogramowania, wyposażenia oraz modernizacji budynku przez Powiatowy Urząd Pracy;
- zakupu pawilonów handlowych, oprogramowania komputerowego oraz likwidacji przestarzałego sprzętu komputerowego i oprogramowania przez Targowiska Miejskie;
- zakupu drona, sprzętu komputerowego przez Straż Miejską;
- zakupu sprzętu komputerowego i wyposażenia oraz inwestycji-izolacji przeciwwilgociowej budynku przez Tarnowskie Centrum Informacji;
- modernizacji stadionu lekkoatletycznego przy ul. Traugutta, zakupu maszyn i wyposażenia oraz likwidacji wyposażenia przez Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji;
- wykonaniu systemu telewizji przemysłowej w budynkach: przy ul. Nowa 3, ul. Nowa 4, ul. Gumniska 30, ul. Goldhamera 3, ul. Mickiewicza 2, jak również nieodpłatnego przekazania i kasacji sprzętu komputerowego i wyposażenia przez Urząd Miasta Tarnowa;
- zakupu wyposażenia oraz likwidacji przestarzałego sprzętu przez Miejski Zarząd Cmentarzy;
- zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania dla nowych stanowisk pracy, rozbudowy systemu Tarnowskiego Roweru Miejskiego, dokonaniu budowy oświetlenia ulicznego, poprawie infrastruktury drogowej oraz likwidacji wyposażenia przez Zarząd Dróg i Komunikacji.

Urząd Miasta Tarnowa – mienie komunalne nierozdysponowane:

- wykonania okablowania strukturalnego sieci komputerowej w budynku Wałowa 10,
- sprzedaż lokali mieszkalnych w budynkach komunalnych,
- sprzedaż nieruchomości przy ul. Morelowej 7,
- sprzedaż nieruchomości zabudowanej obiektami przy ul. Szklanej,
- aport budynków ul. Graniczna 8a, ul. 3 Maja 2, ul. Pułaskiego 93, ul. Pułaskiego 2, ul. Brodzińskiego 1, ul. Pułaskiego 91 do Miejskiego Zarządu Budynków Sp. z o.o.,
- budowy kanalizacji deszczowej ul. Głęboka,
- wykonania drenażu placu zabaw na Osiedlu Nauczycielskim,
- zakupu domku dla łabędzi w Parku Piaskówka,
- wykonania oświetlenia alejek w Parku Piaskówka,
- wykonania fontanny w Parku Sanguszków,
- budowy parkingu przy ul. Szujskiego przy XXI Liceum Ogólnokształcącym,
- wykonania muralu na budynku ul. Bernardyńska 16 oraz skweru z fontannami przy ul. Bernardyńskiej,

- budowy wiaty magazynowej Klubu Sportowego „Iskra”,
- przyjęcia darowizny przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych na terenie miasta od prywatnych inwestorów;
- doposażenia placu zabaw w urządzenia zabawowe przy ul. Skowronków, na osiedlu Westerplatte 12, w parku Legionów, przy ul. Pułaskiego, w parku Piaskówka,
- likwidacji wyeksploatowanych urządzeń zabawowych na placach zabaw,
- rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych.

Urząd Miasta Tarnowa mienie komunalne – grunty:

Wartość gruntów uległa zwiększeniu o łączną kwotę: 7.636 882,87 zł w związku z:

nabyciem gruntów na zasób, w tym w drodze zamiany	157 917,24 zł
przejęciem z mocy prawa gruntów pod drogi (związane z podziałami nieruchomości zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego, art. 98 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami)	136 490,00 zł
przejęciem nieruchomości pod drogi (art. 73 ustawy z dnia 13 października 1998 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną)	68 350,00 zł
przejęciem nieruchomości pod drogi (ustawa o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych)	71 745,11 zł
komunalizacją	128 401,78 zł
podziałami i połączeniem nieruchomości oraz ujawnieniem w ewidencji	6 875 146,48 zł
przyjęciem darowizny	189 200,00 zł
zwiększeniem powierzchni działek w skutek przeliczenia współrzędnych	9 632,26 zł

Wartość gruntów uległa zmniejszeniu o łączną kwotę 12.733 252,40 zł w związku z:

zbyciem nieruchomości (w tym darowizny, zamiany) *	685 339,10 zł
zwrotami*	158 370,49 zł
podziałami i połączeniem nieruchomości	6 818 575,68 zł
zasiedzeniem	3 865,19 zł
przekształceniem prawa użytkowania wieczystego w prawo własności*	4 812 045,06 zł
wygaśnięciem prawa użytkowania wieczystego*	177 145,22 zł
aportem	76 469,42 zł
zmniejszeniem powierzchni działek wskutek przeliczenia współrzędnych	1 442,24

* wartości gruntów zmniejszające wartość majątku są wartościami księgowymi jakie figurą w księgach rachunkowych, natomiast faktyczne wartości ze zbycia są znacznie wyższe i przedstawione w pkt. 6 „Dochody z mienia komunalnego”

Majątek szkół podstawowych zwiększył się o kwotę 141 942,40 zł i łącznie wynosi 69.796 860,00 zł w konsekwencji działań tych jednostek, a w szczególności:

- zakupu sprzętu komputerowego i wyposażenia oraz likwidacji zużytego sprzętu przez Szkołę Podstawową Nr 1 im. Klementyny Hoffmanowej;
- zakupu sprzętu komputerowego i wyposażenia, uzupełnieniu księgozbioru oraz likwidacji zużytego sprzętu przez Szkołę Podstawową Nr 2 im. Stanisława Konarskiego;
- zakupu wyposażenia i pomocy dydaktycznych oraz likwidacji sprzętu komputerowego nie nadającego się do dalszej eksploatacji przez Szkołę Podstawową Nr 3 im. Marii Konopnickiej;

- zakupu sprzętu komputerowego i pomocy dydaktycznych oraz zwiększeniu księgozbioru przez Szkołę Podstawową Nr 5 im. Tadeusza Kościuszki;
- zakupu sprzętu komputerowego przez Szkołę Podstawową Nr 8 im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego;
- zakupu sprzętu komputerowego przez Szkołę Podstawową Nr 9 im. Orłąt Lwowskich;
- zakupu sprzętu komputerowego i podręczników oraz likwidacji sprzętu przez Szkołę Podstawową Nr 10 im. Romana „Sybiraka” Sanguszki;
- zakupu sprzętu komputerowego, pomocy dydaktycznych oraz likwidacji zużytego sprzętu i książek z biblioteki szkolnej przez Szkołę Podstawową Integracyjną Nr 11 im. Marii Dąbrowskiej;
- zakupu zestawów komputerowych wraz z oprogramowaniem, jak również likwidacji oprogramowania przez Szkołę Podstawową Nr 14 im. Stefana Jaracza;
- zakupu wyposażenia i pomocy dydaktycznych, sprzętu komputerowego, oprogramowania, zakupu książek do biblioteki przez Szkołę Podstawową Nr 15 im. Gen. Józefa Bema;
- zakupu sprzętu komputerowego i wyposażenia oraz książek, jak również likwidacji wyposażenia i książek z biblioteki szkolnej przez Szkołę Podstawową Nr 18 im. Jana Kochanowskiego;
- modernizacji boiska, zakupu sprzętu komputerowego i książek do biblioteki oraz likwidacji książek przez Szkołę Podstawową Nr 20 z Oddziałami Sportowymi im. Polskich Olimpijczyków;
- zakupu sprzętu komputerowego, podręczników przez Szkołę Podstawową Nr 24 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Mikołaja Kopernika.

Majątek szkół ponadpodstawowych zwiększył się o kwotę: 28.419 565,21 zł i łącznie wynosi 140.268 031,68 zł w konsekwencji działań tych jednostek, a w szczególności:

- zakupu sprzętu komputerowego, pomocy dydaktycznych, wyposażenia i książek do biblioteki szkolnej oraz likwidacji wyeksploatowanego sprzętu przez I Liceum Ogólnokształcące im. Kazimierza Brodzińskiego;
- zakupu sprzętu komputerowego przez II Liceum Ogólnokształcące im. Hetmana Jana Tarnowskiego;
- zakupu serwera i pomocy dydaktycznych i zwiększeniu księgozbioru oraz likwidacji zniszczonego wyposażenia przez III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza;
- zakupu sprzętu komputerowego i pomocy dydaktycznych oraz likwidacji zużytego sprzętu komputerowego przez V Liceum Ogólnokształcące im. Janusza Korczaka;
- zakupu sprzętu komputerowego oraz likwidacji zniszczonych i zużytych pomocy naukowych, książek i wyposażenia przez Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych im. Tadeusza Kościuszki;
- zakupu sprzętu komputerowego i wykonania monitoringu przez Zespół Szkół Budowlanych;
- zakupu sprzętu komputerowego, oprogramowania, pomocy dydaktycznych i wyposażenia przez Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych im. Józefa Piłsudskiego;
- zakupu sprzętu komputerowego przez VII Liceum Ogólnokształcące;
- zakupu sprzętu komputerowego, wyposażenia i pomocy dydaktycznych oraz likwidacji wyeksploatowanego sprzętu przez Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych;
- zakupu sprzętu komputerowego i likwidacji sprzętu przez Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika;
- zakupu sprzętu komputerowego, wyposażenia i pomocy dydaktycznych oraz likwidacji zużytego sprzętu przez Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1;
- zakupu oprogramowania i komputerów oraz kasacji nieaktualnych programów komputerowych i zużytego sprzętu przez Zespół Szkół Techniczno-Zawodowych;

- zakupu sprzętu komputerowego oraz kasacji nieaktualnych programów komputerowych i zużytego sprzętu Zespołu Szkół Technicznych im. Ignacego Mościckiego;
- zakupu sprzętu komputerowego, likwidacji oprogramowania i wyposażenia przez Zespół Szkół Plastycznych;
- zakupu organów piszczalkowych i wyposażenia Sali Koncertowej, zakupu wyposażenia i instrumentów, sprzętu komputerowego oraz książek przez Zespół Szkół Muzycznych im. Ignacego Jana Paderewskiego;
- zakupu sprzętu komputerowego oraz likwidacji wyeksploatowanego sprzętu przez XVI Liceum Ogólnokształcące im. Armii Krajowej;
- zakupu maszyn ogrodniczych, pomocy dydaktycznych, sprzętu komputerowego przez Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4;
- zakupu wyposażenia, pomocy dydaktycznych, sprzętu komputerowego oraz likwidacji zużytego wyposażenia i sprzętu przez Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi;
- zakupu sprzętu komputerowego, wyposażenia oraz książek przez XXI Liceum Ogólnokształcące Sportowe.

Majątek przedszkoli zwiększył się o kwotę: 1.443 181,67 zł i łącznie wynosi 44.723 217,58 zł w konsekwencji działań tych jednostek, a w szczególności:

- zakupu wyposażenia i pomocy dydaktycznych przez Przedszkole Publiczne Nr 3;
- zakupu wyposażenia i pomocy dydaktycznych przez Przedszkole Publiczne Nr 4;
- zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne Nr 5;
- zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne Nr 6;
- zakupu i otrzymania sprzętu komputerowego przez Przedszkole Publiczne Nr 8;
- zakupu wyposażenia kuchni przez Przedszkole Publiczne Nr 12;
- zakupu wyposażenia i urządzeń placu zabaw przez Przedszkole Publiczne Nr 13;
- zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne Nr 14;
- zakupu wyposażenia i likwidacji urządzeń ogrodowych przez Przedszkole Publiczne Nr 15;
- zakupu wyposażenia i kasacji zużytego sprzętu i wyposażenia przez Przedszkole Publiczne Nr 17;
- zakupu sprzętu komputerowego i wyposażenia przez Przedszkole Publiczne Nr 18;
- zakupu wyposażenia i pomocy dydaktycznych przez Przedszkole Publiczne Nr 19;
- zakupu wyposażenia i likwidacji zużytych pomocy dydaktycznych przez Przedszkole Publiczne Nr 20;
- zakupu sprzętu komputerowego i wyposażenia oraz likwidacji zużytego sprzętu przez Przedszkole Publiczne Nr 21;
- zakupu wyposażenia i mebli przez Przedszkole Publiczne Nr 24;
- zakupu wyposażenia i sprzętu oraz kasacji wyeksploatowanego sprzętu przez Przedszkole Publiczne Nr 26;
- zakupu sprzętu komputerowego i wyposażenia oraz likwidacji zużytego wyposażenia przez Przedszkole Publiczne Nr 27;
- zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne Nr 29;
- modernizacji budynku przedszkola, zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne Nr 31;
- modernizacji kuchni przedszkolnej oraz zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne Nr 32;
- zakupu wyposażenia i sprzętu oraz likwidacji zużytego sprzętu komputerowego i wyposażenia przez Przedszkole Publiczne Nr 33;
- zakupu wyposażenia oraz likwidacji zużytego sprzętu przez Przedszkole Publiczne Nr 34;

- zakupu wyposażenia oraz likwidacji zużytego sprzętu przez Przedszkole Publiczne Nr 35.

Majątek instytucji kultury zwiększył się o kwotę: 341 050,56 zł i łącznie wynosi 38.161 740,25 zł w konsekwencji działań tych instytucji, a w szczególności:

- zakupu księgozbioru, sprzętu komputerowego i wyposażenia, nieodpłatnego przyjęcia książek, oraz likwidacji zużytego sprzętu przez Miejską Bibliotekę Publiczną;
- zakupu przyczepy ciężarowej i lampy bakteriobójczej przez Teatr im. Ludwika Solskiego w Tarnowie;
- wykonania izolacji przeciwwilgociowej pionowej fundamentów budynku Rynek 5 przez Tarnowskie Centrum Kultury;
- zakupu sprzętu komputerowego przez Biuro Wystaw Artystycznych.

Majątek Specjalistycznego Szpitala im. Edwarda Szczeklika w Tarnowie zwiększył się o kwotę 14.082 680,00 zł i łącznie wynosi 105.436 901,41 zł w konsekwencji działań tej jednostki, a w szczególności:

- zakończenia budowy nowego budynku szpitalnego – pawilonu Kardiologii wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą techniczną;
- wyposażenia nowego budynku Kardiologii w sprzęt i aparaturę medyczną;
- zakupu ze środków otrzymanych w formie darowizny: przewoźnego aparatu RTG, respiratora reanimacyjno-transportowego, komory laminarnej, sterylizatora niskotemperaturowego, urządzenia do dekontaminacji pomieszczeń;
- zakupu sprzętu, aparatury medycznej, urządzeń technicznych (w tym sprzętu informatycznego) oraz licencji;
- kasacji sprzętu i aparatury medycznej, likwidacji urządzeń technicznych i nieaktualnego oprogramowania.

Majątek jednoosobowych spółek gminy zwiększył się o kwotę 43. 446 306,96 zł i wynosi 360. 562 691,38 zł w konsekwencji działań spółek, a w szczególności:

- modernizacji kompostowni, zakupu nowych oraz likwidacji starych pojazdów przeznaczonych do prowadzenia działalności, zakupu urządzeń i monitoringu przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.;
- wykonania inwestycji w budynkach stanowiących własność Gminy, w tym kompleksowa budowa instalacji centralnego ogrzewania i centralnej ciepłej wody w budynkach przy ul. Mickiewicza 25, ul. Wekslarska 6 i 2, Rynek 17, wykonania instalacji centralnej ciepłej wody w budynkach ul. Duchy 11, ul. Wilsona 63, ul. Westwalewicza 4, ul. Urszulańska 12a, ul. Kołłątaja 3, ul. Ferdry 16a, wykonaniu kanalizacji opadowej z wylotem do potoku Wątok przy ul. Spytki, zakupu sprzętu komputerowego przez Miejski Zarząd Budynków Sp. z o. o oraz aportu Gminy Miasta Tarnowa w postaci budynków ul. Graniczna 8a, ul. 3 Maja 2, ul. Pułaskiego 93, ul. Pułaskiego 2, ul. Brodzińskiego 1, ul. Pułaskiego 91;
- powiększenia taboru (zakup 6 używanych autobusów zasilanych gazem CNG), dostosowanie warsztatu napraw bieżących do napraw pojazdów zasilanych CNG, zakupu wyposażenia autobusów (systemu liczenia pasażerów, autokomputery, defibrylatory) zakupu trzech systemów usprawniających ruch komunikacji miejskiej, sprzedaży bądź likwidacji wysłużonych pojazdów przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o. o.;
- zakupu ciągnika, walca i 4 samochodów ciężarowych na potrzeby realizacji zadań, kontynuacji budowy Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów na ul. Komunalnej 13 i ul. Kąpielowej 4B w ramach projektu współfinansowanego środkami unijnymi „System PSZOK w Tarnowie”, wykonania ogrodzenia przy ul. Kąpielowej oraz likwidacji sprzętu nie nadającego się do użytku przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.;

- wykonania instalacji sygnalizacji pożaru, zakupu 10 koncentratorów tlenu, aparatu do znieczulenia, termowizyjnego systemu pomiaru temperatury ciała, unitu stomatologicznego, sprzętu komputerowego, wyposażenia i innego sprzętu medycznego oraz kasacji wyeksploatowanego sprzętu medycznego, wyposażenia i sprzętu komputerowego przez Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.;
- zakupu aparatu RTG, modernizacji piwnic dla archiwum, wykonania chodnika, zakupu sprzętu komputerowego, oprogramowania i licencji, sprzętu medycznego oraz likwidacji sprzętu medycznego i sprzętu komputerowego przez Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.;
- zakończeniem budowy budynku B mieszkalnego przy ul. Sportowej, wykonania monitoringu budynku ul. Sportowa 7A, zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania przez Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.

Udziały gminy w spółkach zmniejszyły się o 700,00 zł i wynoszą 152. 272 740,00 zł.

W 2020 r. nastąpiło połączenie Tarnowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. (spółka przejmująca) z Małopolskim Rynkiem Hurtowym S.A. (spółka przejmowana). Spółka MRH S.A. została wykreślona z Krajowego Rejestru Handlowego w dniu 31 grudnia 2020 r. Po połączeniu spółek Gmina Miasta Tarnowa posiada 3 252 akcji Tarnowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. o łącznej wartości nominalnej 325 200 zł, co stanowi 1,54% w kapitale zakładowym spółki.

Gospodarowanie nieruchomościami komunalnymi

Znaczną częścią mienia komunalnego w ogólnym rozumieniu stanowią nieruchomości. Prezydent Miasta Tarnowa prowadzi działania związane z efektywnym ich wykorzystaniem. Do takich działań należą:

- wykupy gruntów - do zasobu i pod planowane inwestycje,
- sprzedaż gruntów pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne i wielorodzinne, usługi i przemysł,
- sprzedaż lokali mieszkalnych,
- oddanie w wieczyste użytkowanie - pod usługi, przemysł,
- oddanie w zarząd jednostkom gminnym,
- oddanie w użytkowanie,
- oddanie w dzierżawę,
- przejęcia nieruchomości za zaległości podatkowe,
- zamiany nieruchomości,
- przekazanie aportów do spółek.

Zamierzenia w zakresie obrotu nieruchomościami komunalnymi

Do czasu sporządzenia kolejnej informacji o stanie mienia komunalnego przewiduje się działania zmierzające do sprzedaży następujących nieruchomości:

- pod usługi i przemysł:
  - nieruchomości niezabudowanej położonej przy Al. Piaskowej,
  - nieruchomości położonej na terenie SAG przy Al. Piaskowej
  - kompleks nieruchomości położonych na terenie SAG przy ul. Komunalnej
  - nieruchomości niezabudowanej położonej przy ul. Stalowej,
  - nieruchomości niezabudowanej położonej przy ul. Chemicznej,
  - kompleksów nieruchomości niezabudowanych położonych przy Al. Jana Pawła II (6 nieruchomości),
  - kompleks nieruchomości zabudowanej położonej przy ul. Cichej,
  - nieruchomości zabudowanej położonej przy ul. Kochanowskiego,
  - nieruchomości niezabudowanej położonej przy ul. Ogrodniczej,

- nieruchomości niezabudowanej położonej przy ul. Czarna Droga
- zabudowanych:
  - nieruchomości zabudowanej położonej przy ul. Mickiewicza 9,
  - nieruchomości zabudowanej położonej przy ul. Ordonówny 8,
  - lokal mieszkalny położony w Krakowie przy ul. Sołtysowska 35A/49
  - lokal użytkowy położony przy ul. Boya Żeleńskiego 4A
- pod budownictwo mieszkaniowe:
  - nieruchomości niezabudowanej położonej przy Al. Tarnowskich,
  - nieruchomości niezabudowanych położonych przy ul. Sosnowej (sześciu nieruchomości),
  - nieruchomości niezabudowanej położonej przy ul. Miodowej,
  - nieruchomości niezabudowanych położonych przy ul. Czesława Miłosza (dwóch nieruchomości),
  - nieruchomości niezabudowanej położonej przy ul. Czarna Droga,
  - nieruchomości niezabudowanej położonej przy ul. Spokojnej.

Dochody z mienia komunalnego

Dzięki zawierającym transakcjom Gmina Miasta Tarnowa osiągnęła w 2020 r. korzyści finansowe w postaci dochodu w łącznej kwocie **16.526 879,29 zł** w tym:

- w wysokości **143 577,66 zł** z tytułu opłat za trwałe zarząd, użytkowanie i służebności,
- w wysokości **1.862 464,07 zł** z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste,
- w wysokości **486 665,64 zł** z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności,
- w wysokości **55 408,28 zł** ze sprzedaży składników majątkowych,
- w wysokości **11.650 333,61 zł** wpłat z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości,
- w wysokości **2.107 225,03 zł** z dzierżawy i najmu składników majątkowych,
- w wysokości **221 205,00 zł** z tytułu odszkodowania za przejęte nieruchomości pod inwestycje celu publicznego.

Udziały i akcje Gminy Miasta Tarnowa

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o. o. w Tarnowie:

100% udziałów = 7.778 000,00 zł.

Miejski Zarząd Budynków Sp. z o. o. w Tarnowie:

100% udziałów = 13.495 000,00 zł.

Kapitał zakładowy półki został podwyższony o kwotę 11. 130 500 zł, to jest do wysokości 13. 495 000 zł. Wszystkie udziały powstałe w wyniku podwyższenia kapitału zakładowego, w ilości 22 261 objęła Gmina Miasta Tarnowa pokrywając je aportem rzeczowym w postaci zabudowanych nieruchomości o łącznej wartości 10.986 200 zł oraz gotówką w kwocie 144 300 zł.

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Tarnowie:

100% udziałów = 3.195 500,00 zł.

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. w Tarnowie:

56,11% akcji = 25.681 602,00 zł.

Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.:

47,52% udziałów = 80.731 500,00 zł.

Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o. o.:

100% = 28.370 500,00 zł.

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o w Tarnowie.:

100% = 32.733 500,00 zł.

Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o. o.:

100% = 21.986 500,00 zł.

Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o. o.:

100% = 17.273 500,00 zł.

Tarnowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.:

1,54% = 325 200,00 zł.

Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.:

99,72% = 45.517 100,00 zł.

Concorde Investissement S.A.:

0,14% = 16 638,00zł.

Lokaty Gminy Miasta Tarnowa

Gmina Miasta Tarnowa na dzień 31 grudnia 2020 r. nie posiadała lokat bankowych.

3.2. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miasta Tarnowa i Skarbu Państwa

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy. Gminnym zasobem nieruchomości Gminy Miasta Tarnowa gospodaruje Prezydent Miasta Tarnowa zgodnie z zasadami racjonalnej gospodarki, kierując się przy tym zaspokajaniem potrzeb społeczności lokalnej i realizacją zadań publicznych. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miasta Tarnowa nakreśla jedynie główne kierunki działań. Realizacja programu zagospodarowania nieruchomości następuje zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu gospodarki nieruchomościami samorządowymi oraz ustaleniami wynikającymi z wieloletniego planu finansowego.

W stosunku do każdej nieruchomości rozstrzygnięcia o sposobie i formie jej zagospodarowania zapadają indywidualnie. Nieruchomości na rzecz Gminy Miasta Tarnowa nabywa się do zasobu nieruchomości według potrzeb, w związku z koniecznością realizacji zadań własnych, obowiązkami wynikającymi z przepisów szczególnych oraz realizacją innych celów publicznych w drodze kupna, darowizny, zamiany lub w innych formach przewidzianych prawem.

W 2020 r. tytułem gospodarowania gminnym zasobem nieruchomości zrealizowano ogółem wydatki w wysokości 570 319,69 zł. Wydatki te stanowią głównie koszt wycen, podziałów nieruchomości, sporządzania dokumentacji geodezyjnej, koszty notarialne, sądowe oraz publikacji ogłoszeń w prasie. Ponadto związane są z wypłatą odszkodowań za grunty przejęte pod drogi. W 2020 r. tytułem gospodarowania gminnym zasobem nieruchomości uzyskano wpływy w wysokości: 15.323 280,55 zł. Wpływy te stanowią m.in.: opłaty za użytkowanie wieczyste nieruchomości, opłaty z tytułu trwałego zarządu, a także sprzedaży i dzierżawy nieruchomości.

4. GOSPODARKA PRZESTRZENNA

4.1. Struktura funkcjonalno - przestrzenna

Strukturę funkcjonalno – przestrzenną miasta Tarnowa tworzą:

- 1) zurbanizowana tkanka miejskiej zabudowy usługowo – mieszkaniowej, obejmująca historyczne centrum wraz z przyległymi do niego terenami,
- 2) zlokalizowany we wschodniej części miasta zwarty zespół zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług, obejmujący między innymi osiedla: Jasna, Westerplatte, Legionów oraz Zielone (w tym budynki Tarnowskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego),
- 3) zespoły uporządkowanej zabudowy mieszkaniowej, głównie jednorodzinnej, obejmujące osiedla:
  - Mościce, w zachodniej części miasta,
  - Krzyża i Piaskówki, w północnej części,
  - Rzędzina („Osiedle Nauczycielskie”), we wschodniej części,
  - Koszyce - w części południowo – zachodniej miasta,
  - Gumniska – Zabłocie, w części południowej miasta,
- 4) pozbawione kompozycji przestrzennej i podlegające procesom przekształceń tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Klikowej, Chyszowie, Rzędzinie,
- 5) tereny przemysłowe i przemysłowo – składowe zlokalizowane w zachodniej i północno – zachodniej części miasta, w tym: Grupy Azoty S.A., Tarnowskiego Kłastera Przemysłowego S.A., Zakładów Mechanicznych w Tarnowie i zakładów przy granicy osiedli Piaskówka i Krzyż,
- 6) tereny usługowe i handlowo – hurtowe zlokalizowane w zachodniej części miasta – w rejonie ul. Czystej, Giełdowej i południowej części miasta - w rejonie ul. Przemysłowej, Tuchowskiej i Krakowskiej,
- 7) tereny zieleni i krajobrazu bez zabudowy, obejmujące m.in. parki miejskie, rezerwat „Debrza” oraz obszary w rejonie Góry Św. Marcina, Stawów Krzyskich i Lasu Lipie.

W stanie istniejącym układ przestrzeni miejskiej charakteryzuje się rozczłonkowaną, zurbanizowaną strukturą przestrzenną, której uzupełnienie stanowią tereny nieusystematyzowanej zieleni niskiej i wysokiej oraz obszary wolne od zabudowy.

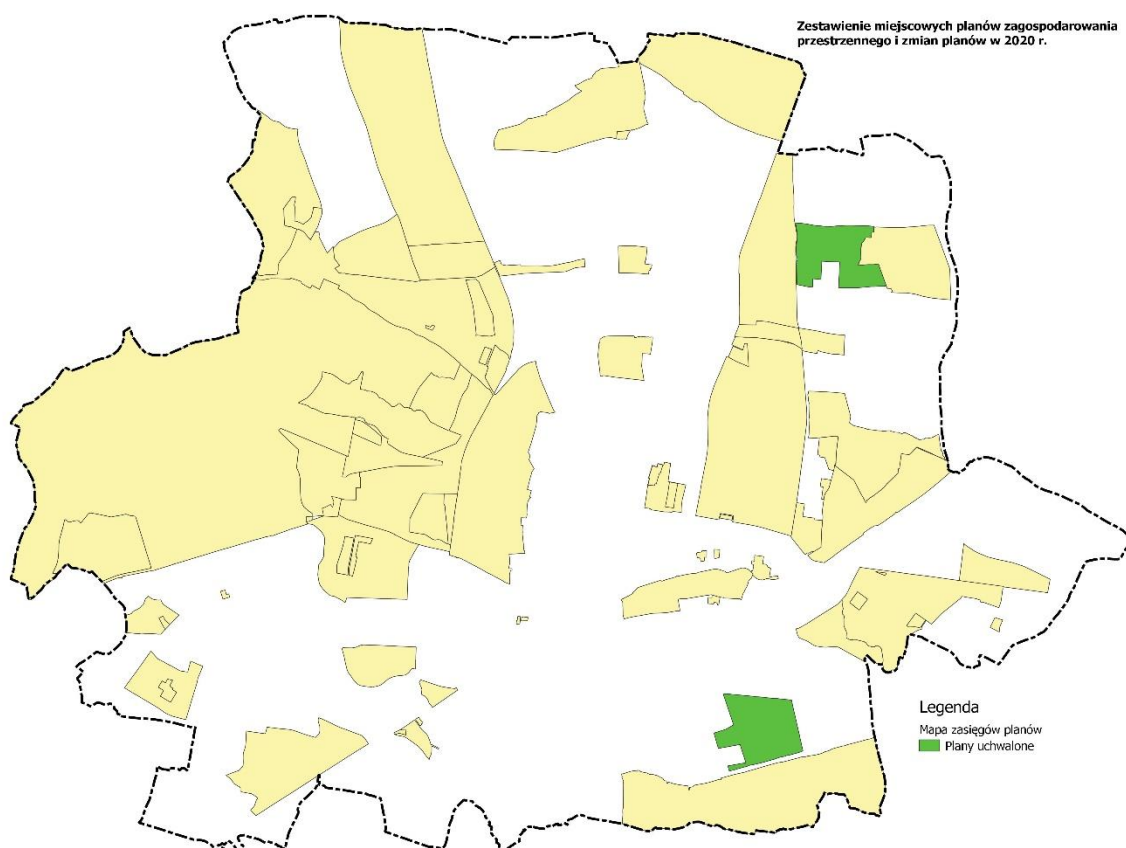
Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

Realizując politykę przestrzenną miasta zakreśloną w zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa i w ustaleniach „Oceny aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowa” w 2020 r. uchwalono dwa miejscowe plany dla terenów o powierzchni ok. 98 ha, z czego pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną przeznaczono ok. 24 ha, pod zabudowę produkcyjną ok. 33 ha, pod zabudowę usługową ok. 3 ha, pod zieleni i lasy ok. 26 ha.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone w 2020 r.:

- 1) w rejonie ulic Lotniczej, Modelarskiej oraz al. Tarnowskich i drogi krajowej nr 94,
- 2) w rejonie ulicy Komunalnej - "Krzyż Wschód III".

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone w 2020 r. na tle planów obowiązujących w mieście

Źródło: Wydział Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela: Zestawienie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uchwalonych w 2020 r.

Nazwa planu (pow. obszaru objętego planem)		Nazwa zmiany planu	Nr uchwały Rady Miejskiej w Tarnowie	Cel planu/zmiany planu
1		2	3	4
1	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, w rejonie ulic Lotniczej, Modelarskiej oraz al. Tarnowskich i drogi krajowej nr 94.		Uchwała Nr XXV/257/2020 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 lutego 2020 r.	Głównym celem opracowania planu było umożliwienie realizacji wielofunkcyjnego osiedla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wyposażonego w niezbędne usługi oraz zieleni urządzonej, o wysokich walorach kompozycyjnych.
2	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego		Uchwała Nr XXX/298/2020 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 maja 2020	Głównym celem opracowania planu było ustalenie zasad zagospodarowania dla

	w Tarnowie w rejonie ulicy Komunalnej - "Krzyż Wschód III".		r.	inwestycyjnych terenów produkcyjno-usługowych w rejonie Strefy Aktywności Gospodarczej „Komunalna”. W planie wyznaczono tereny pod lokalizację obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej, w tym w ramach strefy aktywności gospodarczej, tereny zieleni, tereny lasów, tereny wód powierzchniowych śródlądowych oraz tereny komunikacyjne – drogi publiczne klasy lokalnej.
--	---	--	----	---

W 2020 r. przystąpiono do sporządzenia jednej zmiany miejscowego planu.

Tabela: Zestawienie podjętych w 2020 r. procedur planistycznych

Obszar planu		Podstawa prawna	Cel planu/zmiany planu
1		3	4
1	wyznaczone ulicami: Orkana, Wolańskiej i Marii Dąbrowskiej	Uchwała nr XLII/367/2020 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 listopada 2020 r.	Po analizie wniosków mieszkańców zasadnym jest dokonanie korekty w układzie komunikacyjnym oraz wprowadzenie możliwości realizacji zabudowy jednorodzinnej w terenie o wyłącznej funkcji usługowej.

Ocena aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa.

Rada Miejska w Tarnowie uchwałą Nr LX/609/2018 z dnia 6 września 2018 r. przyjęła ocenę aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa.

W wyniku dokonanej analizy Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy miasta Tarnowa przyjęto, że obowiązujące studium uznaje się za aktualne, lecz wymagające uzupełnienia lub wprowadzenia zmian w zakresie:

- 1) uwzględniania bilansów terenów przeznaczonych pod zabudowę w części kierunkowej;
- 2) obszarów zdegradowanych;
- 3) złóż kopaliny, terenów i obszarów górniczych – w zakresie przebiegu oraz lokalizacji terenów i obszarów górniczych w rejonie złoża KN11432 Klikowa-Tarnów;
- 4) obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych;

5) form ochrony przyrody – w zakresie granic Obszaru Chronionego Krajobrazu Pogórza Ciężkowickiego.

Wszystkie zbadane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego sporządzone w trybie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym nie wyczerpują obligatoryjnego zakresu przedmiotowego planu miejscowego określonego w art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Jednakże uznaje się je za aktualne w zakresie ustaleń funkcjonalno-przestrzennych oraz określonych zasad zagospodarowania, lecz wymagające dostosowania do pełnej zgodności z obecnie obowiązującymi przepisami. Pozostałe miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uznaje się za aktualne.

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę do obowiązującej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa

Wyniki przyjętego z końcem 2019 roku bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę do obowiązującej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa, przyjętej 25 września 2014 r. zgodnie z wymogami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadzonymi ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. wskazują, że ilość powierzchni użytkowej zabudowy mieszkalnej, usługowej i produkcyjnej zabezpieczonej w planach miejscowych i obszarach zainwestowanych przewyższa zapotrzebowanie jakie może zaistnieć w perspektywie najbliższych 30 lat. Oznacza to, że w przypadku sporządzania nowego studium lub zmiany nie można wyznaczać nowych terenów do lokalizacji zabudowy, za wyjątkiem obszarów zabudowy wynikających z obowiązujących planów miejscowych oraz obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej.

Wieloletni program opracowywania planów miejscowych

Ochrona ładu przestrzennego wymaga długofalowego podejścia do problemu realizacji polityki przestrzennej. Pierwszym krokiem w takim podejściu powinna być weryfikacja polityki przestrzennej gminy, która określona jest w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa, w tym konieczność dostosowania zapisów i rysunku Studium do obowiązujących przepisów prawa.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa z 2014 r. wskazano obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego tzn. nowe tereny UC, stanowiące obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² – teren przy ul. Błonie, teren przy ul. Hodowlanej. Dla obszarów tych uchwalono miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto studium wskazało obszary, dla których wskazane jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z proponowaną kolejnością sporządzania:

- 1) obszary, dla których wskazane jest sporządzenie planu w pierwszej kolejności:
  - I. obszar objęty strefą przekształceń, związany z koniecznością regeneracji urbanistycznej,
  - II. obszar południowej strefy rekreacyjnej jako kluczowy teren rekreacyjny Tarnowa wraz z wyznaczeniem terenów z zakazem zabudowy na zasadach określonych w zmianie studium.

Teren I został częściowo objęty uchwałą Nr XXIII/251/2016 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 kwietnia 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego południowo - zachodniej części śródmieścia Tarnowa, wyznaczonego ulicami: Krakowską, Ujejskiego, Kościuszki, Bema, Bandrowskiego, Narutowicza, Wita Stwosza, Towarową, Spytki z Melsztyna i Do Huty oraz potokiem Wątok.

Przeprowadzono procedurę planistyczną i przedstawiono Radzie Miejskiej w Tarnowie do uchwalenia projekt planu. Rada Miejska w Tarnowie odrzuciła uchwałę w całości.

Teren II został częściowo objęty uchwałą Uchwała nr XVI/168/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 5 września 2019 r. w sprawie uchwalenia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, obejmującego teren pomiędzy drogą krajową nr 94, wschodnią i południową granicą miasta oraz ulicą Tuchowską.

- 2) obszary, dla których wskazane jest sporządzenie planu w dalszej kolejności:
  - III. obszar nowych zespołów zabudowy mieszkaniowej we wschodniej części miasta – część północna,
  - IV. obszar nowych zespołów zabudowy mieszkaniowej we wschodniej części miasta – część południowa,
  - V. obszar obejmujący centralną strefę rekreacyjną, związaną z planowanymi inwestycjami w zakresie sportu i rekreacji, kultury, nauki,
  - VI. obszar nowych zespołów zabudowy mieszkaniowej w Klikowej,
  - VII. obszar obejmujący tereny osiedla Nauczycielskiego,
  - VIII. obszar obejmujący zabudowę mieszkaniową w Rzędzinie,
  - IX. obszar usługowy w rejonie ulicy Hodowlanej,
  - X. obszar objęty strefą aktywności gospodarczej Krzyż,
  - XI. obszar położony w północnej części osiedla Krzyż, obejmujący tereny rekreacyjne Stawów Krzyskich wraz z wyznaczeniem terenów z zakazem zabudowy na zasadach określonych w zmianie studium,
  - XII. obszar położony w północnej części osiedla Krzyż, obejmujący rozbudowywane zespoły zabudowy mieszkaniowej.

Dla terenu VIII przeprowadzono procedurę planistyczną i przedstawiono Radzie Miejskiej w Tarnowie plan miejscowy do uchwalenia. Rada Miejska w Tarnowie odrzuciła uchwałę w całości. Dla części terenu X prowadzona jest nadal procedura planistyczna, po podjęciu przez Radę Miejską w Tarnowie uchwały o konieczności dokonania zmian w przedstawionym Radzie Miejskiej w Tarnowie do uchwalenia planie miejscowym. Teren X objęty został uchwałą o przystąpieniu do opracowania planu. Trwa procedura jego sporządzenia. Dla terenu VI zakończono procedurę planistyczną uchwalając miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Klikowskiej i Ścieżki. Dla terenów IX i XII uchwalono plan miejscowy.

Stopień pokrycia obszaru gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wynosi 45,47 %.

4.2. Realizacja programu rewitalizacji miasta

Zasadniczym etapem procesu rewitalizacji w Tarnowie, rozpoczętym wyznaczeniem na terenie Tarnowa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji (Uchwała nr XXXII/322/2016 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 1 grudnia 2016 r.), było przyjęcie uchwałą nr XXXVII/368/2017 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 30 marca 2017 r. Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Tarnowa na lata 2017-2022.

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Tarnowa na lata 2017-2022 (w skrócie GPR) identyfikuje problemy i potrzeby w zakresie rewitalizacji obszaru zdegradowanego na terenie Tarnowa w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Jego bezpośrednim celem, zgodnie z ustawą z dnia 9 października o rewitalizacji (Dz. U. 2020 poz. 1086), jest wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszaru rewitalizacji przy pomocy ujętych w programie przedsięwzięć rewitalizacyjnych (cele strategiczne, cele operacyjne i główne kierunki działań GPR zostały zdefiniowane w rozdziale III. GRP pt. „Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji”, natomiast lista proponowanych

przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawarta została w rozdziale V. GPR pt. „Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych”).

Ww. program został opracowany w powiązaniu z innymi dokumentami strategicznymi miasta Tarnowa, takimi jak Strategia Rozwoju Miasta – Tarnów 2020, Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla miasta Tarnowa na lata 2017-2020 czy Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa.

Najważniejsze informacje dot. tarnowskiego GPR w syntetycznym ujęciu, przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Syntetyczna informacja dot. GPR dla miasta Tarnowa na lata 2017-2022

Uchwała przyjmująca GPR dla Tarnowa	Uchwała nr XXXVII/368/2017 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie Gminnego Programu Rewitalizacji dla miasta Tarnowa na lata 2017-2022
Liczba podobszarów rewitalizacji	1 obszar rewitalizacji (OR)
Powierzchnia obszaru rewitalizacji (OR)	558,49 ha (18,88% pow. zurbanizowanej miasta i 7,71% całkowitej powierzchni miasta)
Liczba osób zamieszkałych na OR	31 242 mieszkańców (28,17% całkowitej liczby ludności miasta)
Liczba tzw. podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	ogółem: 132, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • na obszarze rewitalizacji: 128 • poza obszarem rewitalizacji: 4
<u>w tym</u> liczba przedsięwzięć o charakterze nieinfrastrukturalnym	28
Wartość podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	ogółem: 389 841 320,42 zł, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • na obszarze rewitalizacji: 365 614 235,62 zł • poza obszarem rewitalizacji: 24 227 084,80 zł
<u>w tym</u> wartość przedsięwzięć o charakterze nieinfrastrukturalnym	97 218 748,63 zł
Liczba pozostałych/ dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	82
Wartość pozostałych/ dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	39 852 250,00 zł
Łączna wartość tarnowskiego GPR	429 693 570,42 zł
Wizja dla OR	jedna, spójna dla całego OR: OR jako nowe miejsce do mieszkania, pracy i rekreacji.
Liczba celów strategicznych GPR (filary)	3
Liczba celów operacyjnych	9 – po 3 cele operacyjne w każdym celu strategicznym
Kierunki działań	23, w tym: 8 w I filarze, 8 w II filarze 2, 7 w III filarze
Liczba zdiagnozowanych problemów, na które odpowiada wizja GPR	15 (wyludnienie, bezrobocie, niekorzystna struktura demograficzna, zagrożenie bezpieczeństwa, niski poziom: konkurencyjności oferty gospodarczej, jakości dróg i dostępności parkingów, aktywności społecznej mieszkańców; występowanie: problemów społecznych, obiektów wymagających generalnego remontu, obiektów wymagających termomodernizacji, obiektów całkowicie wyeksploatowanych, zabudowy wymagającej uporządkowania lub uzupełnienia, niezagospodarowanych terenów przemysłowych, problemów środowiskowych (niska emisja i zagrożenia środowiskowe); przestrzeń publiczna, tereny zieleni, kultury, rekreacji i wypoczynku wymagające budowy, uzupełnienia lub odnowy oraz poszerzenia funkcjonalności
Nr tarnowskiego GPR w Wykazie programów rewitalizacji gmin woj. małopolskiego	38

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Tarnowa na lata 2017-2022 otworzył możliwość pozyskania dofinansowania ze środków europejskich na szereg ujętych w nim przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

W Małopolsce, do głównych możliwości współfinansowania tego typu przedsięwzięć należą przede wszystkim środki dostępne z 11. Osi Priorytetowej – Rewitalizacja przestrzeni regionalnej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 (RPO WM). Dla Tarnowa istotne znaczenie mają działania: 11.1. Rewitalizacja miast, Poddziałanie 11.1.1 Rewitalizacja głównych ośrodków miejskich w regionie oraz 11.3. Fundusz rewitalizacji i odnowy Małopolski, 11. Osi Priorytetowej RPO WM. Ostatni nabór wniosków konkursowych do działania 11.1. zakończył się w 2017 roku, natomiast od II kwartału 2018 r. trwa nabór wniosków do Małopolskiej Agencji Rozwoju Regionalnej S. A. w Krakowie o środki zwrotne dostępne na preferencyjnych warunkach w formie pożyczek z Banku Gospodarstwa Krajowego. Podstawowym i koniecznym wymogiem dla ubiegania się o ww. pożyczki jest wpis projektu rewitalizacyjnego do gminnego programu rewitalizacji, zaakceptowanego przez Zarząd Województwa Małopolskiego i wpisanego do Wykazu programów rewitalizacji gmin województwa małopolskiego

Aktualne informacje dot. GPR publikowane są co roku w Raporcie o stanie miasta.

Zgodnie z art. 22 ust. 1 ww. ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, gminny program rewitalizacji podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji, co najmniej raz na trzy lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w tym programie. Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Tarnowa na lata 2017-2022 został przyjęty uchwałą nr XXXVII/368/2017 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie Gminnego Programu Rewitalizacji dla miasta Tarnowa na lata 2017-2022. Jego pełna treść stanowi załącznik do ww. uchwały. Do końca 2020 r., przyjęte zapisy GPR zostały dwukrotnie zmieniane (ostatnia zmiana została ujęta w uchwale, podjętej podczas sesji Rady Miejskiej w Tarnowie w dniu 17 grudnia 2020 r., pierwsza zmiana - Uchwała nr X/87/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 11 kwietnia 2019 r. w sprawie zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji dla miasta Tarnowa na lata 2017-2022), ze względu na wnioski interesariuszy rewitalizacji, którzy ubiegając się o pozyskanie preferencyjnych pożyczek finansujących procesy rewitalizacyjne w ramach działania 11.3, prosili o wpisanie zgłoszonych przez nich działań/projektów.

W roku 2020, do Urzędu Miasta Tarnowa do Wydziału Rozwoju Miasta wpłynęły 2 wnioski z prośbą o wpisanie w sumie 3 projektów do Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Tarnowa na lata 2017-2022, na listę przedsięwzięć rewitalizacyjnych uzupełniających, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. 2020 poz. 1086): jeden od przedstawiciela Fundacji Państwa Rosetto, zarejestrowanej w Tarnowie, drugi od Wspólnoty mieszkaniowej z kamienicy przy ul. Rybnej 2. Są to następujące przedsięwzięcia:

1. Hotel 'CITY' w Tarnowie wraz z Koszerną Restauracją „Der Yiddisher Huiz” (dawny Hotel Polonia), przy ul. Wałowej 21.
2. Muzeum Życia Żydów 'Der Yiddisher Huiz' (English version: Jews Life Museum „Der Yiddisher Huiz”) w Rynku.
3. Rewitalizacja i uatrakcyjnienie wizualne nieruchomości „Wspólnota mieszkaniowa Rybna 2 w Tarnowie”.

Wyżej wymienione projekty wpisują się w główne filary i cele GPR dla Miasta Tarnowa na lata 2017-2022, zdefiniowane w rozdziale III GPR pt. „Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji” i uzyskały jednogłośnie poparcie Tarnowskiego Komitetu Rewitalizacji podczas spotkań ww. ciała doradczego Prezydenta Miasta Tarnowa, które ze względu na sytuację epidemiologiczną odbyły się w trybie online na platformie Zoom 10 lipca 2020 r. oraz 8 grudnia 2020 r. Uchwałą zmieniającą GPR w ww. zakresie podjęto w dniu 17

grudnia 2020 r. – „Uchwała nr XLIII/384/2020 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji dla miasta Tarnowa na lata 2017-2022”. Projekty te uzupełniły listę przedsięwzięć rewitalizacyjnych filaru II, tj. celu strategicznego: Zintegrowana polityka społeczno-kulturalno-edukacyjna, koordynowana przez interesariuszy – wzmocnienie roli kapitału społecznego i stopnia integracji lokalnej, cel operacyjny 1. Stworzenie nowych miejsc o funkcjach społeczno-kulturalno-edukacyjnych oraz cel operacyjny 2. Integracja i koordynacja polityki społeczno-kulturalnej, a projekt zgłoszony przez Wspólnotę mieszkaniową przy ul. Rybnej 2 filaru I, tj. celu strategicznego: Nowoczesna polityka mieszkaniowa miasta - zwiększenie atrakcyjności obszaru rewitalizacji, jako miejsca do zamieszkania, cel operacyjny 2. Zagospodarowanie i poprawa jakości przestrzeni.

Wskazane projekty poszerzyły listę proponowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które zawarte zostały w rozdziale V GPR pt. „Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych”. Opis, charakterystyka oraz szacunkowe informacje finansowe dot. zgłoszonych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jak również stopień ich komplementarności względem innych przedsięwzięć realizujących pozostałe cele GPR, przedstawiają zaktualizowane tabele 34, 36 oraz 41 w GPR.

Ostatecznie, po dokonaniu ostatnich zmianach w GPR dot. wpisania do Programu nowych działań rewitalizacyjnych na listę tzw. uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych, liczba wszystkich ujętych tam projektów wyniosła w grudniu 2020 r. 214:

- 132 tzw. podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (na liście a, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. a ustawy o rewitalizacji) i 82 tzw. uzupełniających (na liście b – art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. b ww. ustawy).

Wśród ww. 132 przedsięwzięć podstawowych - 104 to zadania infrastrukturalne i 28 to działania nieinfrastrukturalne (społeczne).

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne realizowane są przez szereg różnych podmiotów, zarówno publicznych, jak i prywatnych. Wśród przedsięwzięć podstawowych:

- 46 zgłosiły spółdzielnie mieszkaniowe, 4 wspólnoty mieszkaniowe, część z nich realizowana jest w partnerstwie. Dotyczą one remontów i termomodernizacji części wspólnych budynków.
- 35 projektów zgłosiły pozostałe instytucje i podmioty działające na OR (przedsiębiorstwa - 17, stowarzyszenia, instytucje i organizacje pozarządowe – 15 oraz kościoły - 3).

Wśród przedsięwzięć uzupełniających:

- 4 projekty zgłosiły spółdzielnie mieszkaniowe, 1 projekt wspólnota mieszkaniowa, dwa projekty zgłosili przedsiębiorcy, 5 organizacje pozarządowe.

Na koniec grudnia 2020 r. w GPR ujętych było 117 projektów miejskich – 47 podstawowych na liście a i 70 uzupełniających na liście b.

Aktualizacja GPR, wynikająca z ww. przesłanek, dotyczyła wyłącznie zmian w zapisach powyższych tabel i podlegała kolejnej ocenie Zarządu Województwa Małopolskiego, który weryfikuje zapisy dot. Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Tarnowa na lata 2017-2022, ujętego w wykazie programów rewitalizacji gmin województwa małopolskiego pod nr 38.

Zgodnie z art. 23 ust. 2 ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r., zmiana gminnego programu rewitalizacji nie wymaga uzyskania opinii, o których mowa w art. 17 ust. 2 pkt 4, ani przeprowadzenia konsultacji społecznych, jeżeli nie dotyczy przedsięwzięć rewitalizacyjnych, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. a ww. ustawy., a tak było w ww. sytuacji. Wg art. 19 ww. ustawy, gminny program rewitalizacji nie stanowi aktu prawa miejscowego, w związku z czym niniejsza uchwała nie podlega konieczności publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

W marcu 2020 roku minął trzeci rok realizacji postanowień GPR dla Miasta Tarnowa na lata 2017-2022 i zgodnie z art. 22 ust. 1 ww. ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. 2020 poz. 802 z późn. zm.), zaszła konieczność dokonania oceny

aktualności i stopnia realizacji tarnowskiego Gminnego Programu Rewitalizacji. Ze względu na sytuację epidemiologiczną wynikającą z zagrożenia wirusem covid 19 i utrudnienia w zgromadzeniu koniecznych do oceny danych, proces monitorowania został przedłużony do końca 2020r.

Z końcem roku, koordynator procesu rewitalizacji opracował raport z ww. oceny GPR, który po podpisaniu przez Prezydenta Miasta Tarnowa, został zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej BIP Urzędu Miasta Tarnowa pod następującym adresem: <https://bip.malopolska.pl/umtarnow,a,1864205,gminny-program-rewitalizacji-dla-miasta-tarnowa-na-lata-2017-2022.html>

Zgodnie z zapisami obowiązującymi w tarnowskim GPR ww. ocena została przygotowana w oparciu o sprawozdania złożone przez interesariuszy programu, których wzór zawiera GPR (przedstawiony w punkcie 3. raportu) i stanowi syntezę zebranych informacji. Kolejne działania związane z procedurą dokonania przedstawionej oceny zgodnie z art. 22 ustawy o rewitalizacji, prowadzono w kolejnym, 2021 roku (m. in. o zaopiniowanie raportu z oceny aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla miasta Tarnowa przez Tarnowski Komitet Rewitalizacji).

5. REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW, STRATEGII ORAZ UCHWAŁ RADY

5.1. Realizacja Strategii Rozwoju Miasta w roku 2020

Strategia rozwoju miasta jest najważniejszym i podstawowym dokumentem, definiującym obszary i cele prowadzonej lokalnie polityki rozwoju. Zapisy tego dokumentu kierują wytyczne dla dokumentów wdrożeniowych i planowania przestrzennego. Stanowi ona punkt odniesienia dla wszelkiej późniejszej aktywności samorządu, pozwala wykorzystać szanse i możliwości rozwojowe, bazując jednocześnie na mocnych stronach danego ośrodka.

„Strategia Rozwoju Miasta – Tarnów 2020” przyjęta została uchwałą nr XI/111/2011 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 30 czerwca 2011 roku. Strategia ta formułuje następującą wizję: *„Tarnów – miasto komfortu i rozwoju, pomnażające bogactwa”* oraz *misję, która brzmi „misją władz samorządowych Tarnowa jest jak najlepsze zaspokajanie potrzeb mieszkańców oraz podnoszenie poziomu życia w mieście, poprzez świadczenie nowoczesnych usług i wspieranie rozwoju”*.

Zawarte w tym dokumencie priorytety zgrupowane zostały w trzech obszarach polityki rozwoju: „Rozwój gospodarczy”, „Komfort życia” oraz „Regionalne oddziaływanie”.

Dla każdego z wymienionych obszarów wskazano cel strategiczny, będący oczekiwanym wyróżnikiem Tarnowa w danym obszarze oraz wyrażający jego pożądany stan w 2020 r., zaproponowano listę celów operacyjnych i głównych przedsięwzięć. Poniżej przedstawiono krótką charakterystykę poszczególnych obszarów polityki rozwoju.

Obszar **„Rozwój gospodarczy”** podkreśla znaczenie rozwoju gospodarczego dla przyszłości miasta. Położono w nim nacisk na cztery podstawowe kierunki, którymi są: rozwój miejskich stref aktywności gospodarczej, wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców i rozwój gospodarki opartej na wiedzy, poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej Tarnowa, zwiększenie rozpoznawalności Tarnowa, jako atrakcyjnego miejsca do prowadzenia biznesu. Działania podejmowane w tym obszarze mają przede wszystkim na celu zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej miasta oraz pobudzenie lokalnej przedsiębiorczości.

Priorytetowymi zadaniami inwestycyjnymi są zadania związane z rozwojem stref aktywności gospodarczej oraz rozbudową infrastruktury drogowej i poprawa parametrów połączenia Tarnowa z autostradą oraz z sieciami dróg krajowych i wojewódzkich. Tendencje zachodzące obecnie w gospodarce ukierunkowały działania zawarte w strategii również na wspieranie lokalnej przedsiębiorczości.

Obszar **„Komfort życia”** ma najbardziej złożony charakter. Zakłada on realizację szeregu przedsięwzięć z różnych dziedzin, mających doprowadzić do poprawy warunków życia mieszkańców. Głównym celem w tym obszarze jest podejmowanie działań podnoszących standardy miejskich usług i infrastruktury oraz gwarantujących wysoką estetykę przestrzeni miejskich. Zamierzenia te realizowane są przede wszystkim poprzez budowę nowej i modernizację dotychczasowej infrastruktury użyteczności publicznej, a także poprzez rewitalizację miejskich obszarów.

W ramach tego obszaru realizowane są zadania infrastrukturalne związane z budową i przebudową układu komunikacyjnego miasta, ulepszeniem systemu transportu miejskiego, a także gospodarką zasobami i ochroną środowiska. Realizacja przedsięwzięć zawartych w drugim obszarze zmierza również do podniesienia jakości kształcenia i stworzenia wsparcia dla młodzieży uzdolnionej, a także do rozwoju i popularyzacji inicjatyw społecznych i współpracy z organizacjami pozarządowymi. W ramach tego obszaru zawarto też szereg działań związanych z pomocą oraz długoterminową opieką dla mieszkańców oraz wpływających na poprawę bezpieczeństwa w mieście.

Obszar „**Regionalne oddziaływanie**” zawiera przede wszystkim przedsięwzięcia mające na celu umocnienie pozycji Tarnowa jako ośrodka regionalnego, silnie oddziałującego na swoje otoczenie. Realizowane zadania i prowadzona aktywność powinna wykraczać poza granice miasta i dotyczyć także mieszkańców z terenów przyległych do Tarnowa.

Przedsięwzięcia realizowane w ramach tego obszaru, to zadania wpływające na rozwój kształcenia akademickiego i ponadlokalnego, a także zadania związane ze specjalistycznymi usługami medycznymi. Ponadto, realizowane przedsięwzięcia zmierzają do wzmocnienia funkcji miasta jako obszaru kultury i rekreacji. W obszarze tym przewidziano również działania opierające się na współpracy z samorządami sąsiadujących gmin, polegające m.in. na prowadzeniu polityki rozwojowej bądź opracowaniu modeli współpracy w podstawowych sferach życia mieszkańców.

Strategia była realizowana w każdym z trzech przyjętych obszarów strategicznych. Należy zauważyć, że prowadzone działania (w tym również te uwzględniające przedsięwzięcia wpisujące się w kierunki strategiczne, ale nie wymienione bezpośrednio na liście głównych przedsięwzięć) charakteryzowały się różnym zasięgiem, intensywnością i skutecznością i dotyczyły zdecydowanej większości przyjętych w „Strategii Rozwoju Miasta - Tarnów 2020” celów operacyjnych, kierunków polityki rozwoju oraz głównych przedsięwzięć. Działania te charakteryzowały się różnym zasięgiem, intensywnością i skutecznością oraz towarzyszyły im liczne oddziaływania zewnętrzne (europejskie, krajowe i regionalne). Ponadto, wpływ na realizację strategii miała również aktywność podejmowane przez partnerów społeczno-gospodarczych, publiczne i prywatne z obszaru Tarnowa.

Strategia była realizowana przez szereg dokumentów z niej wynikających (budżet, WPF, strategie sektorowe), a w szczególności przez programy wykonawcze, takie jak Program „Tarnów 2015” (przyjęty w kwietniu 2012 r., zarządzeniem Nr 162/2012 Prezydenta Miasta Tarnowa w sprawie określenia priorytetowych kierunków rozwojowych do 2015 r.) oraz Program Rozwoju Przedsiębiorczości (przyjęty w styczniu 2016 r. zarządzeniem Nr 01/2016 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia w sprawie wprowadzenia „Programu wykonawczego do Strategii Rozwoju Miasta »Tarnów 2020. Aktywny, Komfortowy, Silny«, w zakresie rozwoju przedsiębiorczości na lata 2016-2020”).

Monitoring skuteczności realizowanych działań strategicznych oparto na bazie wskaźników osiągnięć. Wskaźniki osiągnięć przedstawiają miary długoterminowych rezultatów aktywności strategicznej w poszczególnych obszarach.

W 2020 r., w porównaniu do roku poprzedniego, w znaczącej większości ujętych w dokumencie strategii wskaźników osiągnięć, nie zaobserwowano istotnych zmian w kierunku ich trendu. Należy jednak mieć na uwadze, że sytuacja związana z pandemią COVID 19 negatywnie wpłynęła na część wskaźników, w szczególności monitorujących liczbę wydarzeń czy aktywność uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych czy korzystania z infrastruktury sportowej.

Tabela poniżej prezentuje zestawienie wskaźników w danych obszarach strategicznych wraz ze wskazaniem trendu ich zmiany w porównaniu do wartości początkowej, tj. z okresu przyjęcia Strategii. Trend pozytywny oznaczony został strzałką zieloną skierowaną w górę, trend bez zmian znakiem „=”, trend negatywny strzałką czerwoną, skierowaną w dół.

OBSZAR: ROZWÓJ GOSPODARCZY

WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Trend
Powierzchnia terenów przygotowanych do zainwestowania w ramach Stref Aktywności Gospodarczej (w ha)	ha	↑
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w systemie REGON na 10 tys. ludności	szt.	↑
Przeciętny czas dojazdu do miejskich SAG z autostrady A4	minuty	↑

Spółki na 10 tys. ludności	szt.	↑
Liczba ważnych wydarzeń gospodarczych o randze krajowej i międzynarodowej (rocznie)	szt.	=

OBSZAR: KOMFORT ŻYCIA

WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Trend
Odsetek mieszkańców Tarnowa oceniających jakość życia w Tarnowie jako wysoką	%	↑
Liczba zarejestrowanych w systemie REGON fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych przypadających na 10 tys. mieszkańców	%	↑
Udział środków przeznaczonych na projekty NGO w budżecie gminy	%	↑
Relacja ilości miejsc w przedszkolach do liczby dzieci w wieku przedszkolnym	%	↑
Dzieci objęte opieką w żłobkach	%	↑
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² na 1 mieszkańca	m ²	↑
Wydatki na zieleni urządzoną na 1 mieszkańca do średniej z wybranych miast powiatowych	%	=
Wydatki na kulturę, sport, turystykę i rekreację na mieszkańca w stosunku do średniej z wybranych miast powiatowych	%	=
Wyniki egzaminów na zakończenie szkoły podstawowej	%	=
Wyniki testów gimnazjalnych	średnia liczba punktów	=
Wyniki egzaminów maturalnych	%	=
Zdawalność egzaminów maturalnych	%	=
Liczba laureatów olimpiad do 1000 uczniów ogółem	os.	=
Odsetek odpadów segregowanych poddanych recyklingowi	%	↑
Liczba osób korzystających z e-usług	osoby	↑
Średni czas przejazdu przez miasto na kierunku wschód-zachód oraz północ-południe	minuty	↑
Jakość dróg (stosunek długości dróg gminnych ze stanem określanym jako „dobry” do długości dróg gminnych ogółem)	%	↑
Spoleczne poczucie bezpieczeństwa	%	=

Udział osób w gospodarstwach korzystających ze % środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem	↑
--	---

OBSZAR: REGIONALNE ODDZIAŁYWANIE

WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Trend
Studenci szkół wyższych na 10 tys. ludności	osoby	↓
Udział uczniów spoza Tarnowa w liczbie uczniów ogółem	S%	=
Lekarze na 10 tys. ludności	osoby	↑
Korzystający z noclegów na 10 tys. ludności	osoby	↑
Uczestnicy imprez kulturalnych	osoby	=
Liczba osób korzystających z wybranych obiektów rekreacyjnych	osoby	=
Przychody spółek miejskich z usług świadczonych poza Tarnowem do przychodów ogółem	%	bd.
Liczba zrealizowanych projektów we współpracy z okolicznymi gminami i powiatami	szt.	↑

W Strategii Rozwoju Miasta „Tarnów 2020” ujętych zostało 137 głównych przedsięwzięć strategicznych, odpowiednio w obszarze „Rozwój gospodarczy” – 22, w obszarze „Komfort życia” – 71, w obszarze „Regionalne oddziaływanie” – 44.

Ogólny stopień realizacji i zaawansowania realizacji głównych przedsięwzięć przekracza ogółem 80% i nie zmienił się w stosunku do 2019 r. Powyższe jest spowodowane faktem realizacji zasadniczej części fazy operacyjnej w latach wcześniejszych, dezaktualizacji niektórych zapisów, jak również z końcowego okresu obowiązywania Strategii Rozwoju Miasta „Tarnów 2020”. Realizacja danych przedsięwzięć graficznie została przedstawiona w załączniku pn. „Realizacja celów i głównych przedsięwzięć strategicznych”.

Niezrealizowanie niektórych przedsięwzięć strategicznych lub ich realizacja w innej formule wynikała w szczególności z ograniczonych środków finansowych oraz konieczności pozyskania dofinansowania. Do podstawowych przyczyn nie rozpoczęcia przedsięwzięć (niewiele ponad 10% wszystkich przedsięwzięć zapisanych w strategii) można zaliczyć:

- ograniczone możliwości finansowe i zmiany zewnętrznych uwarunkowań (np.: budowa stacji termicznej utylizacji odpadów, budowa lotniska lokalnego);
- złożoność przedsięwzięć i konieczność zaangażowania partnerów spoza jednostek gminy (np. utworzenie parku naukowo-technologicznego związanego z medycyną, bezpieczeństwem rozwojem technologii cyfrowych),
- brak akceptacji społecznej (np. budowa lotniska lokalnego, budowa centrum administracji, budowa stacji termicznej utylizacji odpadów),
- niezależność przedsięwzięć wyłącznie od działań miasta (przede wszystkim działania zapisane w obszarze III – Regionalne oddziaływanie).

Wśród głównych inicjatyw podejmowane w poszczególnych obszarach strategicznych w okresie realizacji strategii można wymienić m.in.:

Obszar I – Rozwój gospodarczy

- rozbudowę Strefy Aktywności Gospodarczej „Mechaniczne” – etap I, II, III
- utworzenie inkubatora przedsiębiorczości

- utworzenie strefy przedsiębiorcy DESK (Darmowa E-biznesowa Strefa Kreatywności)
- budowę ronda na skrzyżowaniu Al. Jana Pawła II - Błonie w ciągu drogi krajowej nr 73
- budowę połączenia z węzłem Krzyż autostrady A4
- budowę ronda na skrzyżowaniu ulic Kwiatkowskiego i Witosa
- modernizację ciągu ulic Spokojna-Elektryczna
- modernizację ciągu drogi krajowej nr 73 na obszarze miasta

Obszar II – Komfort życia

- budowę parkingu typu „Park&Ride”
- przebudowę Miejskiego Domu Sportu
- budowę monitoringu wizyjnego na Stadionie Miejskim
- modernizację obiektów użyteczności publicznej w Tarnowie – poprawa efektywności energetycznej
- modernizację przedszkoli publicznych w Tarnowie – poprawa efektywności energetycznej
- termomodernizację obiektów użyteczności publicznej
- budowę nowego budynku Przedszkola Publicznego nr 8 przy ul. Olszynowej,
- rewitalizację centrum miasta
- przebudowę placu handlowego „Burek”
- rewaloryzację budynku Bractwa Strzeleckiego w Tarnowie wraz z otoczeniem i adaptacją na potrzeby Galerii Miejskiej
- uruchomienie platformy zintegrowanych E-usług dla mieszkańców Tarnowa z elementami Karty Mieszkańca
- budowę zintegrowanego systemu informacji przestrzennej, wspomagającego zarządzanie Gminą Miasta Tarnowa
- rekultywację sektorów składowiska
- adaptację budynku przy ul. Pszennej na lokale komunalne
- budowę domu dla bezdomnych
- budowę hali widowiskowo-sportowej

Obszar III - Regionalne oddziaływanie

- budowę budynku szkolno-dydaktycznego w Zespole Szkół Muzycznych
- budowę sali koncertowej w Zespole Szkół Muzycznych
- Centrum Kształcenia Budowlanego w Zespole Szkół-Budowlanych
- przebudowę Zespołu Szkół Plastycznych
- budowę „Poligonu Energooszczędności” w ramach projektu „Małopolskie laboratorium budownictwa pasywnego” (przy Zespole Szkół Budowlanych)
- wdrożenie elektronicznego systemu obiegu i archiwizacji badań obrazowych w specjalistycznym szpitalu im. E. Szczeklika
- budowę pawilonu zabiegowego w szpitalu im. E. Szczeklika
- podpisanie porozumienia o współpracy gospodarczej z gminami aglomeracji tarnowskiej

Podobnie jak w przypadku przedsięwzięć strategicznych, w ciągu okresu obowiązywania strategii, zdecydowana większość zapisanych w tym dokumencie celów została również zrealizowana - przyjęte cele strategiczne i operacyjne w pełni lub w znacznym stopniu. Szczegółowy stopień realizacji poszczególnych celów strategicznych zaprezentowano w tabeli w załączniku pn. „Realizacja celów i głównych przedsięwzięć strategicznych”.

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA – TARNÓW 2030+

Obowiązująca dotychczas Strategia Rozwoju Miasta „Tarnów 2020” bazowała na uwarunkowaniach z 2010 r. W ciągu ostatnich lat, zmiany, jakie zaszły zarówno w samym mieście, jak i w jego otoczeniu, spowodowały, że niektóre z zapisów tego dokumentu są już nieaktualne lub nieprzystające do współczesnych wyzwań.

Mając powyższe na uwadze, a w szczególności stopień zaawansowania realizacji przyjętych celów strategicznych oraz upływający w 2020 r. okres obowiązywania strategii w 2019 r., przystąpiono do opracowania nowego dokumentu.

Za organizację prac nad nowym dokumentem strategicznym odpowiada Prezydent Miasta Tarnowa. W tym celu w Urzędzie Miasta Tarnowa w lutym 2019 r. powołany został zespół ds. opracowania strategii (zarządzenie nr 52/2019 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 08 lutego 2019 r. w sprawie powołania Zespołu ds. Strategii Rozwoju Miasta Tarnowa), którego celem jest opracowanie projektu średniookresowej strategii rozwoju miasta Tarnowa i przedstawianie jej do przyjęcia w drodze uchwały Radzie Miejskiej w Tarnowie.

Zasadniczym wyzwaniem w procesie tworzenia strategii była i jest właściwa identyfikacja potencjałów rozwojowych oraz osiągnięcie jak najszerzej akceptacji społecznej dla przyjmowanych na przyszły okres celów i zamierzeń strategicznych.

Podstawową rolę w konstruowaniu nowych założeń strategicznych pełnił proces konsultacji społecznych. Część dziedzinowych konsultacji – organizowanych w ramach Forum Dialogu - przeprowadzono w IV kwartale 2019 r. i cykl ten był jeszcze kontynuowany w pierwszych miesiącach 2020 r.

W lutym 2020 r. na sesji Rady Miejskiej w Tarnowie przedawniona została informacja na temat przygotowań do opracowania Strategii Rozwoju Miasta na lata 2021 – 2030, obejmująca prezentację przyjętych założeń, m.in. misji, obszarów strategicznych, celów strategicznych i operacyjnych, opracowanych w oparciu o metodykę modelu Ashridge. Założenia te pozostają aktualne.

Model Ashridge obejmuje cztery elementy istotne z punktu tworzenia strategii: formułuje odpowiedź w zakresie głównej aspiracji rozwojowej (podstawowy cel), wartości, na których opierać się będą podstawy strategii, podstawowe obszary działań, w których prowadzone będzie aktywność strategiczna oraz standardy organizacyjne, jakimi podmiot realizujący strategię będzie się kierować. Uwzględnienie tych aspektów pozwala na sformułowanie tzw. misji rozwoju wg modelu Ashridge - kompleksowej i wielowątkowej deklaracji (w odróżnieniu od „tradycyjnej” misji, będącej często jednozdaniową formułą).

W 2020 r. sformułowano następującą propozycję celu podstawowego - misji:

Główną aspiracją rozwojową Tarnowa jest bycie **miastem wygodnym** dla jego mieszkańców i użytkowników.

Tarnów wygodny to miasto, które oferuje dobrej jakości, dostępną, ekologiczną komunikację zbiorową i kreuje (szczególnie w historycznym centrum) przestrzeń miejską opartą o ideę **geometrii równości**, czyli priorytet ruchu pieszego, rowerowego (w tym UTO) i zbiorowego nad indywidualnym samochodowym.

Wygoda to także **kompaktowość i bliskość**. Miasto w zasięgu kilkunastominutowego spaceru umożliwia skorzystanie z usług i infrastruktury społecznej (tj. przedszkole, szkoła, przychodnia zdrowia, apteka, sklep) i dotarcie do przestrzeni publicznej lub bazy sportowej pozwalającej na aktywne spędzanie czasu wolnego i sąsiedzka integrację.

Tarnów to miasto **łatwe w obsłudze i dostępne**, nie tworzące zbędnych barier, likwidujące istniejące ograniczenia (m.in. fizyczne, proceduralne) i pobudzające aktywność swoich mieszkańców w sferze wspólnotowej, społecznej i zawodowej.

Miasto tworzy warunki dla rozwoju dobrej jakości miejsc pracy, wspiera inwestorów, oferując mieszkańcom wygodę **dobrego, harmonijnego życia** stanowiącego alternatywę wobec wielkomiejskiego pośpiechu.

Tarnów jako polski biegun ciepła dąży do stania się **miastem o dodatnim bilansie energetycznym**, korzystając i promując nowoczesne rozwiązania bazujące na odnawialnych źródłach energii i efektywnym zarządzaniu energią w mieście.

Tarnów umacnia swoją pozycję jako **stolica subregionu i miasto ważne dla najbliższych sąsiadów**, pełniąc funkcje ośrodka ponadlokalnego dla 600-700 tysięcy mieszkańców miasta i okolic w sferze edukacji, kultury, zatrudnienia oraz jako ważny ośrodek życia miejskiego.

Miasto stawia na wysokiej jakości edukację na poziomie ponadpodstawowym i wyższym, edukację reagującą i wpisującą się w trendy obserwowane w otoczeniu. Staje się faktyczną **kuźnią talentów i inkubatorem karier zawodowych**.

Tarnów stanowi także kluczowy dla aglomeracji ośrodek kulturalny i rekreacyjny, oferujący zróżnicowane usługi w tych obszarach, w tym przedsięwzięcia o znaczeniu regionalnym, unikalne i niszowe.

Wszystko to sprawia, że mieszkańcy czują **więź ze swoim miastem** i jego dziedzictwem historycznym (wielokulturowość, średniowieczny układ urbanistyczny i in.), a kolejne pokolenia wzrastają w poczuciu dumy z dorobku przeszłości, Tarnowa dziś i przyszłych aspiracji.

Zaproponowano oparcie realizacji przyszłej strategii na następujących wartościach:

1. **Dziedzictwo kulturowe i zachowanie tradycji** – zachowujemy pamięć o tym co było, ale tworzymy także nowe dziedzictwo, stale pamiętamy o tym co zostawimy po sobie kolejnym pokoleniom.
2. **Szacunek do innych i otwartość na różnorodność** – Tarnów to miasto włączające a nie wykluczające.
3. **Wspólnotowość jest ważna** – każdy jest równoprawnym członkiem wspólnoty, wierzymy w partnerstwo i współpracę w ramach wspólnoty miejskiej i na zewnątrz.
4. **Rodzina i więzi międzypokoleniowe** – Tarnów to miasto rodzinne, pamiętające o wszystkich grupach wiekowych, wzmacniające więzi międzypokoleniowe.
5. **Kreatywność jako koło zamachowe rozwoju w wymiarze indywidualnym i miejskim** – rozbudzamy i wzmacniamy kreatywność Tarnowian w aspekcie edukacyjnym, kulturalnym, gospodarczym i sportowym.
6. **Gospodarność i stabilność.**
7. **Praworządność.**

Propozycja standardów zachowań organizacyjnych:

1. **Miasto otwarte na różnorodność, budujące w oparciu o wielokulturowość.**
2. **Dzielenie się doświadczeniem i budowanie efektywnej współpracy z innymi samorządami.**
3. **Czytelne procedury pozyskiwania, dystrybuowania i wydatkowania środków publicznych z wykorzystaniem budżetu zadaniowego.**
4. **Transparentność** i jasne komunikowanie priorytetów i działań miasta.
5. **Wykorzystanie nowoczesnych technologii – smart Tarnów city** – śledzimy trendy, jesteśmy promotorem innowacji, czasem ryzykujemy by zdobyć rentę pierwszeństwa.
6. **Tworzenie warunków dla dialogu i partycypacji społecznej.**
7. **Miasto stawia na efektywność, a docelowo samowystarczalność energetyczną.**

Założono realizację strategii w pięciu obszarach strategicznych:

1. Aglomeracja tarnowska - wzmocnienie funkcjonalnych powiązań i subregionalnego znaczenia miasta.
2. Tarnów wygodny i klimatyczny
3. Wyspecjalizowane usługi, nowoczesny biznes
4. Aktywni mieszkańcy, aktywna wspólnota

5. Tarnów przepelniony energią

Obszar **Aglomeracja tarnowska - wzmocnienie funkcjonalnych powiązań i subregionalnego znaczenia miasta** dotyczy takich elementów jak powiązania funkcjonalne w wybranych obszarach (m.in. komunikacja i transport, obsługa inwestora, oferta kulturalna), jakość obsługi mieszkańców i użytkowników miasta, działania ukierunkowane na wzmocnienie partnerskiej współpracy z gminami ościennymi (np. porozumienia, strategia rozwoju aglomeracji).

Obszar **Tarnów wygodny i klimatyczny** obejmuje takie aspekty jak, jakość przestrzeni publicznych w mieście, rozwiązania komunikacyjno-infrastrukturalne (geometria równości), zieleń miejska, bezpieczeństwo, oferta czasu wolnego, oferta dla seniorów, kultura w wymiarze lokalnym, reakcja na pilne problemy/potrzeby społeczne (oferta wsparcia psychologicznego dla najmłodszych, uwolnienie „więźniów mieszkaniowych” itd.).

Obszar **Wyspecjalizowane usługi, nowoczesny biznes** obejmuje takie dziedziny jak, wspieranie rozwoju przedsiębiorczości, wzmocnianie branż kluczowych dla rozwoju miasta (m.in. BPO, mechanika – automatyka, usługi medyczne, usługi okołoturystyczne), rozwój oferty edukacyjnej dostosowanej do potrzeb ww. branż, pozyskiwanie i zatrzymywanie pracowników do pracy w ww. branżach.

Obszar **Aktywni mieszkańcy, aktywna wspólnota** zakłada m.in. rozwój lokalnych NGOs, promocję wolontariatu, rozwój oferty działań sąsiedzkich i inicjatyw oddolnych – aktywizację wspólnot sąsiedzkich, wzmocnianie partycypacji społecznej, opracowanie i realizację koncepcji rozwoju centrum miasta jako miejsca kluczowego dla tarnowskiej wspólnoty.

Obszar **Tarnów przepelniony energią** dotyczy m.in. rozwoju systemów zbilansowanego zarządzania energią w mieście, rozbudowy i modernizacji infrastruktury z wykorzystaniem OZE w kierunku budynków pasywnych i miasta dodatniego energetycznie (Klaster Energetyczny), walki ze smogiem, podnoszenia świadomości społecznej (działania edukacyjne) i systemu wspierania mieszkańców w tym zakresie (np. ulgi podatkowe, mikro-granty na działania związane z korzystaniem z „zielonej” energii).

Szczegółową propozycję celów strategicznych i operacyjnych w każdym z powyższych obszarów zawarto w załączniku pn. „Tarnów 2030+ propozycja celów strategicznych i operacyjnych w poszczególnych obszarach”.

Należy podkreślić, że w procesie tworzenia miejskiej strategii rozwoju, istotną kwestią było skoordynowanie z nowo opracowywaną strategią rozwoju województwa małopolskiego, (ostatecznie przyjętą w grudniu 2020). Odniesienie się w strategii gminy do priorytetów strategii wojewódzkich, nie tylko jest wymogiem prawa¹, ale powinno sprzyjać przyszłemu zrównoważonemu rozwojowi regionu, prowadzonego zgodnie z priorytetami i oczekiwaniami lokalnych społeczności, a także w przyszłości pozwolić na zewnętrzne wsparcie finansowe na działania zmierzające do realizacji przyjętych cele.

Pierwotnie zakładano przyjęcie strategii w II kwartale 2020 r. jednak ze względu na zaistniałą w minionym roku sytuację epidemiczną, doszło do czasowego wstrzymania prac nad strategią. Głównymi czynnikami wynikającymi z epidemii COVID, a determinującymi takie działanie były w szczególności:

- niemożność prowadzenia konsultacji społecznych w zaplanowanej formie i konieczność rozpoznania i wdrożenia nowych (głównie „zdalnych”) rozwiązań w tym zakresie.
- niewiadoma co do wielkości negatywnego wpływu lockdownu na finanse miasta w perspektywie krótko i średnioterminowej.

---

¹ Zgodnie z przepisami wprowadzonymi ustawą z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 1378), które weszły w życie 13 listopada 2020 r.

- niewystarczające informacje na temat pożądanego ukierunkowania przyszłych działań rozwojowych, a wynikających z przyszłych wyzwań i problemów dla samorządów związanych z „postcovidową” rzeczywistością.

Uwzględniając powyższe czynniki w 2020 r. kontynuowano jednak analizę strategiczną, w szczególności wykorzystując możliwości i narzędzia, jakie były dostępne dla podmiotów zakwalifikowanych do II etapu Programu „Rozwój Lokalny”, współfinansowanego z Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 (tzw. „funduszy norweskich”).

W ramach powyżej aktywności, dokonano pogłębionej analizy istniejących problemów i wewnętrznych potencjałów rozwojowych, które posłużyły do przygotowania kompletnej propozycji projektu „Tarnów – Nowe Spojrzenie” (Projekt). Zapisy tego dokumentu są zgodne z opisanymi wcześniej założeniami polityki rozwojowej „Tarnów 2030+”.

Należy podkreślić, że dokument ten, którego wnioski wykorzystane zostaną w pracach dot. przyszłej strategii rozwoju miasta, opracowany został przy dużym włączeniu różnych grup interesariuszy.

Celem szerokiego włączenia społecznego i ułatwienia bezpośrednich kontaktów z interesariuszami Projektu, po uzyskaniu informacji o zakwalifikowaniu miasta do drugiego etapu konkursu, zarządzeniami prezydenta miasta powołano m.in. Grupę Sterującą (Zarządzenie Nr 62/202 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 11 lutego 2020 r.) oraz Radę Rozwoju (Zarządzenie Nr 130/2020 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 20 marca 2020 r.).

Najczęstszą formułą zaangażowania się partnerów społecznych wchodzących w skład ww. ciał, jak i innych zainteresowanych interesariuszy był udział w:

- otwartych warsztatach i roboczych dyskusjach diagnostycznych – prowadzonych w formule zwykłego posiedzenia (luty 2020) i w formule online
- dwóch spotkaniach fokusowych zorganizowanych w formule zwykłego posiedzenia
- bezpośredni kontakt z członkami grupy roboczej przygotowującej projekt
- udział w spotkaniach ciał doradczych – w szczególności Tarnowskiego Komitetu Rewitalizacji,
- bezpośrednie spotkania tematyczne, przy udziale ekspertów ZMP w tematykach: rewitalizacja, przedsiębiorczość, mieszkalnictwo i zagadnienia „smart”.

Na potrzeby diagnozy dokonano szczegółowej analizy oczekiwań (poprzez przeprowadzenie badań ankietowych) kluczowych interesariuszy (luty-marzec 2020), tj.:

- młodzieży ostatnich roczników szkół ponadpodstawowych
- przedsiębiorców (oraz maj 2020 ankieta dot wpływu COVID)

Ponadto, wykorzystano badania ankietowe klientów Urzędu (styczeń 2020) oraz przeprowadzono badania interesariuszy wewnętrznych PRI (styczeń i wrzesień 2020).

W analizach dot. Projektu wykorzystano także wnioski, zgłaszane przez partnerów społecznych w toczonym równolegle procesie tworzenia Strategii Rozwoju Miasta Tarnów 2030, a płynące w szczególności z:

- otwartych i tematycznych debat publicznych prowadzonych w formule „Forum Dialogu” (październik 2019-styczeń 2020)
- badań ankietowych CATI na reprezentatywnej próbie mieszkańców Tarnowa odnośnie pożądanego kierunku rozwoju (grudzień 2019)
- dyskusji rozwojowych prowadzonych na forum Tarnowskiego Komitetu Rewitalizacji
- warsztatów strategicznych z udziałem radnych rady miejskiej (luty 2020)

- spotkań z przedstawicielami JST tworzącymi aglomeracją tarnowską (sierpień 2019, styczeń 2020)

Uzyskane w drodze powyższych działań wyniki, pozwoliły zdefiniować wizję miasta, bazującą na założeniach strategicznych, ale skoncentrowaną wykorzystaniu wewnętrznych potencjałów miasta. I tak, wizja projektu „Tarnów – Nowe Spojrzenie” kształtuje się następująco:

„Główną aspiracją Tarnowa jest odblokowanie i wzmacnianie lokalnych potencjałów oraz włączenie i zaangażowanie mieszkańców w procesy rozwojowe miasta.

Wizja rozwoju: Tarnów - miasto dialogu i partnerskiej współpracy, tworzące poczucie wspólnotowości wśród mieszkańców. Miasto wzmacniające więzi i poczucie dumy z bycia mieszkańcem Tarnowa. Tarnów - miasto atrakcyjne do życia, dające satysfakcję swoim mieszkańcom i przyciągające osoby podejmujące decyzje o wyborze miejsca do zamieszkania. Miasto zapewniające dostępność usług publicznych i przestrzeni miejskich o wysokiej jakości. Tarnów - miasto stawiające na nowoczesną gospodarkę, generującą miejsca pracy odpowiadające aspiracjom wykształconych osób z miasta i regionu. Miasto wzmacniające lokalną przedsiębiorczość, promujące wewnętrzną współpracę oraz lokalne wybory konsumenckie.

Tarnów to także:

- miasto dostępne, kompaktowe i bliskie, stanowiące alternatywę wobec wielkomiejskiego pośpiechu;
- miasto oferujące dobrej jakości, dostępną, ekologiczną komunikację zbiorową i przestrzeń miejską (szczególnie w historycznym centrum) opartą o ideę geometrii równości, czyli priorytet ruchu pieszego i rowerowego oraz zbiorowego nad indywidualnym samochodowym;
- miasto stawiające na wysokiej jakości edukację na poziomie ponadpodstawowym i wyższym, reagującą i wpisującą się w trendy obserwowane w otoczeniu - kuźnia talentów i inkubator karier zawodowych;
- stolica subregionu i ważny ośrodek życia miejskiego dla najbliższych sąsiadów, pełniące funkcje ośrodka ponadlokalnego dla 600-700 tysięcy mieszkańców miasta i okolic w sferze edukacji, kultury, zatrudnienia.”

Projekt „Tarnów – Nowe Spojrzenie” definiuje następujące cele:

CEL NADRZĘDNY

Likwidacja istotnych barier tłumiących lokalne impulsy rozwojowe, który będzie osiągnięty poprzez realizację celów bezpośrednich, tj. niższego rzędu:

CEL BEZPOŚREDNI 1

Prowadzenie skutecznego wewnętrznego dialogu w Tarnowie

CEL BEZPOŚREDNI 2

Podniesienie atrakcyjności miasta jako miejsca do zamieszkania

CEL BEZPOŚREDNI 3

Zwiększenie zróżnicowania i atrakcyjności ofert lokalnego rynku pracy

Powyższe cele (nadrzędny i bezpośrednie) są odpowiedzialne za poniższe oczekiwane skutki:

OCZEKIWANY SKUTEK 1 - wzmocnienie rangi i wizerunku miasta.

OCZEKIWANY SKUTEK 2 - zmniejszenie skali suburbanizacji.

OCZEKIWANY SKUTEK 3 - zmniejszenie stopnia migracji osób młodych.

OCZEKIWANY SKUTEK 4 - powstrzymanie depopulacji i spadku atrakcyjności centrum miasta.

OCZEKIWANY SKUTEK 5 - poprawa stanu finansów miasta.

OCZEKIWANY SKUTEK 6 - stworzenie atrakcyjnej przestrzeni publicznej i społecznej, dostosowanej do oczekiwań "współczesnego człowieka"

Wyniki prac diagnostycznych związanych z projektem „Tarnów Nowe Spojrzenie”, w szczególności wizja, misja i cele tego projektu, jak i ich wnioski płynące z przeprowadzonych konsultacji, ze względu występujące powiązania (zarówno metodologiczne, jak i tematyczne) na zostaną uwzględnione w kolejnych procesie opracowania strategii rozwoju miasta do 2030 r.

5.2. Realizacja polityk, programów i strategii

Polityka społeczna

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tarnowa na lata 2017 - 2020

Została przyjęta uchwałą Rady Miejskiej w Tarnowie Nr XXXIV/344/2017 z dnia 26 stycznia 2017 r. Dokument składał się z trzech zasadniczych części: wprowadzającej, diagnostyczno-analitycznej i projektowej. Część projektowa była najważniejsza z punktu widzenia przeciwdziałania i rozwiązywania problemów społecznych, zawierała bowiem katalog projektów, dzięki realizacji których możliwe stało się osiągnięcie założonych celów strategicznych i realizacja wyznaczonych kierunków działań.

W strategii zapisano siedem celów strategicznych projektowanych zmian wraz z kierunkami niezbędnych działań. Koordynatorem realizacji działań wyznaczonych w strategii był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie przy współudziale Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej w Urzędzie Miasta Tarnowa. Za każdy rok obowiązywania strategii przedstawiany był „Raport monitoringowy” dotyczący stanu realizacji strategii, opracowywany w oparciu o sformułowane w niej wskaźniki monitoringowe oraz „Kartę monitoringu projektu”. Raport sporządzony za 2020 r. stanowi załącznik do niniejszego „Raportu o stanie miasta” i oprócz danych za rok sprawozdawczy zawiera również podsumowanie lat 2017 - 2020.

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Miasta Tarnowa na lata 2018 - 2020

Program został przyjęty uchwałą Nr LVII/591/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 czerwca 2018 r. i stanowił realizację zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Celem głównym programu było wspieranie rozwoju pieczy zastępczej w Tarnowie, ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia form rodzinnych, pozyskanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz wspieranie tych rodzin zastępczych, które już funkcjonują. Zapisy programu dotyczyły również działających placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Odbiorcami Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018-2020 były: dzieci przebywające w pieczy zastępczej, usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej, rodzice biologiczni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe, zawodowe, kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, rodziny pomocowe sprawujące czasową opiekę nad dzieckiem, instytucje i organizacje działające na rzecz wspierania dzieci przebywających w pieczy.

Finansowanie programu odbywało się przy udziale środków finansowych Gminy Miasta Tarnowa, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych ze źródeł zewnętrznych. Koordynatorem Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Miasta Tarnowa na lata 2018 - 2020 był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie.

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście podlegał zarówno monitoringowi, jak i ewaluacji. Corocznie sporządzane sprawozdanie z realizacji programu stanowi integralną

część Sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie, przedstawianego Radzie Miejskiej w Tarnowie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2016 - 2020

Program przyjęty Uchwałą Nr XXXII/303/2016 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 30 listopada 2016 r., był dopełnieniem zasadniczego zadania określonego w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zgodnie z którą do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Program łączył dwa podstawowe, uzupełniające się wzajemnie zadania: profilaktykę i edukację. Działania w ramach jego realizacji podejmowane były na wielu płaszczyznach przez instytucje i organizacje wyznaczone do realizacji zadań na rzecz zapobiegania i przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony osób jej doznających.

Celem głównym programu było zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Gminy Miasta Tarnowa.

Realizowane w ramach programu działania obejmowały cztery obszary:

- 1) podniesienie świadomości indywidualnej i społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie,
- 2) zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy w rodzinie,
- 3) intensyfikacja działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 4) poprawa skuteczności działań osób i instytucji zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz jakości i dostępności świadczonych usług, w tym zakresie poprzez podniesienie kwalifikacji i kompetencji kadr.

Sprawozdanie z realizacji programu stanowi załącznik do niniejszego „Raportu o stanie miasta”.

Program „Karta Tarnowskiej Rodziny”

Program przyjęty uchwałą Nr XXIV/355/2012 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 czerwca 2012 r., zmieniony uchwałą Nr XLIII/585/2013 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 listopada 2013 r., „Karta Tarnowskiej Rodziny” jest elementem polityki prorodzinnej realizowanej przez GMT, adresowany do tarnowskich rodzin wielodzietnych, posiadających troje lub więcej dzieci, bez względu na wysokość dochodów.

W ramach programu wydawana jest Karta Tarnowskiej Rodziny (hologram na dany rok naklejany jest na Tarnowskiej Karcie Miejskiej) uprawniająca do korzystania z systemu ulg i zniżek. Osoby posiadające Kartę Tarnowskiej Rodziny mogą korzystać z ulg na przejazdy komunikacją miejską, korzystanie z basenów, obiektów sportowych i lodowisk, udział w spektaklach rodzinnych w tarnowskim teatrze, w wystawach w BWA Galerii Miejskiej. Pozostałe ulgi na usługi lub zakupy świadczone są przez różne firmy komercyjne z terenu Tarnowa i innych rejonów Polski.

Informacja o realizacji programu w 2020 r. stanowi załącznik do niniejszego „Raportu o stanie miasta”.

Program „Karta Tarnowskiego Seniora”

Program przyjęty uchwałą Nr LI/657/2014 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 maja 2014 r. w sprawie Programu „Karta Tarnowskiego Seniora” jest elementem polityki prosenioralnej realizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa. Adresowany jest do wszystkich osób w wieku 65+ zameldowanych na terenie Tarnowa. Ma na celu wzmocnienie kondycji materialnej seniorów, umożliwiając im korzystanie z oferty usług i zakupów na

preferencyjnych finansowo warunkach, a także zachęcenie do korzystania z różnorodnych i interesujących form spędzania wolnego czasu.

W ramach uczestnictwa w programie wydawana jest Karta Tarnowskiego Seniora (hologram naklejany jest na Tarnowskiej Karcie Miejskiej) uprawniająca do korzystania z ulg i zniżek, które oferowane są przez instytucje miejskie oraz podmioty zewnętrzne, komercyjne, w następujących kategoriach: edukacja i rozwój, sport i rekreacja, kultura i rozrywka, usługi medyczne, apteki, usługi motoryzacyjne, gastronomia i hotelarstwo, doradztwo, Internet, usługi różne. Szczegółowy wykaz ulg i zniżek znajduje się na stronie internetowej www.tarnow.pl, podstronie dedykowanej seniorom.

Program Działań na Rzecz Osób Starszych w Mieście Tarnowie na lata 2015 – 2020

Program Działań na Rzecz Osób Starszych w Mieście Tarnowie na lata 2015 – 2020 został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Tarnowie nr XVIII/178/2015 z dnia 26 listopada 2015 r. Program powstał w celu określenia warunków bytowych i potrzeb osób starszych oraz podejmowania działań, które w sposób planowy i celowy wpłyną na poprawę jakości ich życia w Tarnowie. Tarnowski samorząd, zgodnie z przyjętymi ogólnopolskimi założeniami, podejmuje działania mające na celu wieloaspektowe wsparcie seniorów oraz podtrzymywanie ich aktywności społecznej, a tym samym przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu tej grupy wiekowej.

Program Działań na Rzecz Osób Starszych w Mieście Tarnowie na lata 2015 – 2020 jest dokumentem perspektywicznym, wytyczającym w sposób ogólny kierunki realizacji zdefiniowanych priorytetów. Program ten stanowi odpowiedź na coraz bardziej istotne zjawisko starzenia się społeczeństwa, w tym również społeczności miasta Tarnowa. W dokumencie tym wskazano kilka najważniejszych obszarów, w ramach których powinny być podejmowane działania mające na celu poprawę życia osób starszych. Te obszary to: zdrowie i samodzielność, aktywność edukacyjna, społeczna i kulturalna, srebrna gospodarka oraz relacje międzypokoleniowe.

Głównymi źródłami finansowania programu są środki finansowe pochodzące z budżetu Gminy Miasta Tarnowa, budżetu państwa, środki pozyskiwane przez organizacje pozarządowe oraz środki pochodzące z wkładu własnego tych organizacji, w tym wkładu finansowego, wkładu osobowego, pracy wolontariuszy oraz pracy społecznej członków tych organizacji, a także programów rządowych.

Sprawozdanie z realizacji programu w 2020 r. stanowi załącznik do niniejszego „Raportu o stanie miasta”.

Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Tarnowie na lata 2016-2020

Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Tarnowie na lata 2016-2020 przyjęty Uchwałą Nr XVIII/177/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 listopada 2015 r. został opracowany w oparciu o doświadczenia z realizacji Programów przyjętych przez Radę Miejską w Tarnowie na lata 2003-2015, rezultatów konsultacji z Powiatową Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa i podmiotów zaangażowanych w kształtowanie systemu wsparcia i pomocy dla osób niepełnosprawnych.

Jest dokumentem, który wyznacza tarnowskiemu samorządowi kierunek polityki społecznej poświęconej zagrożonej wykluczeniem i marginalizacją społeczności osób niepełnosprawnych. Program stanowi nie tylko kontynuację trzech poprzednich edycji, ale zawiera również nowe zadania uwzględniające aktualne potrzeby osób niepełnosprawnych oraz dostępne nowości techniczne. Pierwszą częścią składową programu jest diagnoza tarnowskiego środowiska osób niepełnosprawnych. Następnie określono cel strategiczny programu oraz

przedstawiono siedem celów szczegółowych, zgodnych z „Kartą Praw Osób Niepełnosprawnych” oraz zadania umożliwiające ich realizację w następujących obszarach:

- prawa osób niepełnosprawnych,
- opieka i rehabilitacja medyczna,
- rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych,
- edukacja,
- likwidacja barier,
- dostęp do kultury, sportu, turystyki i rekreacji.

Na końcu opracowania zamieszczono informacje o sposobie monitorowania programu.

Głównymi źródłami finansowania Programu są środki finansowe: PFRON, budżetu Gminy Miasta Tarnowa, Funduszu Pracy, budżetu państwa, pozyskiwane przez organizacje pozarządowe, pracodawców z sektora prywatnego lub spółdzielczego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego i innych funduszy Unii Europejskiej.

Program stanowi niezbędny dokument przy pozyskiwaniu dla miasta dodatkowych środków finansowych z programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i innych źródeł pozabudżetowych.

Koordynatorem Programu jest Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa, który współpracuje przy jego realizacji z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Powiatowym Urzędem Pracy, Wydziałem Sportu oraz Wydziałem Edukacji Urzędu Miasta Tarnowa, a także z tarnowskimi organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

Sprawozdanie z realizacji programu w 2020 r. stanowi załącznik do niniejszego „Raportu o stanie miasta”.

Program Wspierania Rodziny dla Miasta Tarnowa na lata 2019 – 2021

Program został przyjęty uchwałą nr IX/71/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 marca 2019 r. Obowiązek realizacji przez gminę zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej nakłada ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z którą do zadań gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Opracowany program jest jednym z elementów realizacji postanowień ustawy.

Program ma na celu zbudowanie spójnego, harmonijnego systemu pomocy rodzinie, angażującego w sposób optymalny zasoby materialne i osobowe miasta z obszaru polityki społecznej, w tym w szczególności pomocy społecznej, zdrowia, edukacji, sportu i kultury. Uwzględniono również działalność organizacji pozarządowych na rzecz wspierania tarnowskich rodzin. Adresatami są w szczególności rodziny wychowujące dzieci, a jednocześnie niewydolne wychowawczo, ubogie i zagrożone ubóstwem, dotknięte przemocą, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a także rodziny, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

W pierwszej części programu zasygnalizowano niekorzystne tendencje demograficzne dla Tarnowa. Wymieniono też programy - akty prawa lokalnego, w których występuje problematyka rodziny i dzieci w pewnym, określonym zakresie. Zebrano i pokrótce opisano potencjał materialny Tarnowa w obszarze polityki społecznej, zdrowia, edukacji, kultury, sportu oraz realizowane działania na rzecz rodzin i dzieci z ww. obszarów. Uwzględniono możliwość pomocy rodzinom przez instytucje w opiece nad dziećmi, ale również nad osobami zależnymi w rodzinie, np. niepełnosprawnymi członkami rodzin, osobami starszymi, chorymi.

W drugiej części zdefiniowano cel główny programu, czyli stworzenie wielopłaszczyznowego, spójnego i sprawnego systemu wsparcia, angażującego w sposób

optymalny zasoby materialne i osobowe miasta. Ustalono pięć priorytetów wpierających interdyscyplinarnie tarnowskie rodziny:

1. Wspieranie prawidłowej funkcji rodziny.
2. Wzmacnianie roli rodziny.
3. Wsparcie w edukacji dzieci i młodzieży.
4. Wspieranie form organizacji wolnego czasu.
5. Aktywizacja lokalnej społeczności do harmonijnej i skoordynowanej współpracy na rzecz tarnowskich rodzin.

Dla każdego priorytetu sprecyzowano cele szczegółowe, wykaz zadań do ich realizacji oraz wskaźniki pozwalające ocenić stopień ich realizacji.

Program finansowany jest z budżetu Gminy Miasta Tarnowa, budżetu państwa programów rządowych, PFRON oraz funduszy Unii Europejskiej

Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2020 rok.

Program został przyjęty uchwałą Nr XXII/232/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 19 grudnia 2019 r. i stanowił kontynuację działań prowadzonych w latach poprzednich. Powstał w oparciu o przeprowadzoną w 2018 r. na grupie 1 144 mieszkańców miasta Tarnowa diagnozę, jak również dane przekazane przez jednostki i instytucje będące realizatorami i partnerami uczestniczącymi w realizacji zadań ujętych w Gminnych Programach w latach ubiegłych.

W ramach zapewnienia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem (zadanie 1 programu) zaplanowano między innymi kontynuację działalności Miejskiego Punktu Konsultacyjnego Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jak również wsparcie psychoedukacji, profilaktyki i pomocy psychologicznej skierowanych do osób w trudnej sytuacji życiowej, prowadzonych przy wykorzystaniu nowoczesnych środków w komunikowaniu się. W zadaniu 2 ujęte zostały formy pomocy psychospołecznej i prawnej skierowanej do rodzin, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii (w tym ochrony przed przemocą w rodzinie), a w zadaniu 3 przedstawione zostały formy profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży. Sposoby wspomagania działalności instytucji i stowarzyszeń oraz osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii zostały ujęte w zadaniu 4. W zadaniu 5 przedstawiono działania w głównej mierze realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, a skierowane do osób uzależnionych i ich rodzin, osób dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Zadanie 6 przedstawia sposób podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela sądowego. Zasady ograniczania dostępności alkoholu na terenie Tarnowa ujęto w zadaniu 7. W zadaniu 8 zaplanowano wsparcie funkcjonowania centrów integracji społecznej.

W programie zawarto również zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zbiorcze zestawienie wydatków finansowych planowanych na 2020 r.

Zadania zawarte w programie finansowane były ze środków budżetu Miasta Tarnowa pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Na realizację zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 r. zaplanowane zostały środki w wysokości 2.540.300 zł.

Realizacja programu przebiegała w szczególnych warunkach w związku z panującą od marca 2020 r. na terenie kraju pandemią COVID-19 i wprowadzonymi obostrzeniami i zakazami. Z powodu panującej sytuacji epidemiologicznej nie zrealizowano części zadań

zaplanowanych na 2020 r., realizacja innych była mocno ograniczona. Szczegółowa informacja z realizacji „Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2020 rok” stanowi załącznik do niniejszego „Raportu o stanie miasta”.

Miejski Program Polityki Zdrowotnej w Obszarze Promocji Zdrowia i Profilaktyki Chorób Społecznych na lata 2016-2020

Polityka zdrowotna prowadzona przez samorządy wszystkich szczebli i realizacja programów zdrowotnych musi być oparta na osiągnięciach nauki w tym zakresie, wynikać z rzeczywiście rozpoznanych potrzeb zdrowotnych oraz być realizowana w sposób przemyślany i dobrze zaplanowany. Temu celowi służą opracowywane przez jednostki samorządu terytorialnego strategie określające zakres potrzeb oraz planowane interwencje wraz z celami do ich osiągnięcia i nakładami finansowymi koniecznymi do realizacji przyjętych założeń strategii. Tarnów posiada w definiowanym obszarze dokument strategiczny o nazwie Miejski Program Polityki Zdrowotnej w Obszarze Promocji Zdrowia i Profilaktyki Chorób Społecznych na lata 2016 – 2020, przyjęty przez Radę Miejską.

Program ten opisuje przedmiot oraz charakter działań w zakresie polityki zdrowotnej w obszarze promocji zdrowia i profilaktyki chorób populacyjnych, planowanych do realizacji przez samorząd i jest kontynuacją wcześniejszych planów wieloletnich, które miasto wdrażało w latach 2007 – 2015. Kolejna, aktualnie wdrażana edycja programu zbiegła się z przyjęciem nowych regulacji prawnych, które mają zasadnicze znaczenie w planowaniu działań prozdrowotnych przez organy administracji publicznej zarówno pod względem przyjętych kierunków oddziaływania, jak i finansowania tych działań. Istotne znaczenie w tym aspekcie mają: ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym, określająca zadania z zakresu zdrowia publicznego, podmioty uczestniczące w ich realizacji i zasady finansowania tych zadań oraz Narodowy Program Zdrowia na lata 2016 – 2020, oparty na współdziałaniu organów administracji rządowej, jednostek samorządu terytorialnego i innych podmiotów działających w obszarze zdrowia publicznego. Tym samym, korzystając z istniejących możliwości prawnych, miasto Tarnów uwzględniło w opracowanej strategii zróżnicowane formy podejmowanych działań, w tym interwencji prozdrowotnych, profilaktycznych i rehabilitacyjnych.

W 2020 r. w ramach realizacji zadań Miejskiego Programu Polityki Zdrowotnej w Obszarze Promocji Zdrowia i Profilaktyki Chorób Społecznych na lata 2016–2020 wdrożono łącznie dwa programy polityki zdrowotnej, tj. program szczepień przeciwko zakażeniom wirusem HPV u 13-letnich dziewcząt i program szczepień ochronnych przeciwko grypie w populacji osób starszych zamieszkałych w Tarnowie, których realizatorami były tarnowskie podmioty lecznicze. Przy realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego Urząd Miasta Tarnowa współpracował również z organizacjami pozarządowymi. W tej formule realizowano cztery interwencje zdrowotne z obszaru profilaktyki III stopnia, czyli programów i zadań terapeutyczno-rehabilitacyjnych. Ponadto w 2020 r. realizowano zadanie z zakresu edukacji zdrowotnej o znacznym zasięgu społecznym. Realizowano w ramach środków pochodzących z budżetu obywatelskiego zadanie z obszaru edukacji zdrowotnej i prewencji pierwszego stopnia skierowane do kobiet ciężarnych, po porodzie, kobiet planujących ciążę, kobiet po stracie dziecka oraz kobiet wychowujących małe dzieci.

Łączne środki finansowe pochodzące z budżetu Gminy Miasta Tarnowa przeznaczone w 2020 r. na programy polityki zdrowotnej, zadania z zakresu zdrowia publicznego oraz zadania edukacyjne wyniosły 281 732,92 zł.

Program Rozwoju Przedsiębiorczości

Cel 1 - Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości dla nowopowstałych oraz funkcjonujących już firm.

- Utworzenie Tarnowskiego Centrum Przedsiębiorczości (TCP) – kompleksowa obsługa przedsiębiorców i inwestorów przez Wydział Rozwoju Gospodarczego oraz następujące instytucje: Krakowski Park Technologiczny Sp. z o.o., Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Małopolsce, Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A., Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Krajowa Izba Doradców Podatkowych, Strefa coworkingowa „DESK”.
- Zwolnienia od podatku od nieruchomości (Regionalna Pomoc Inwestycyjna, pomoc de minimis, inkubatory przedsiębiorczości, modernizacja i remont elewacji, pomoc covidowa);
- Inkubator Przedsiębiorczości (zajęte 100% powierzchni: 8 600 m² dla produkcji, 4 500 m² przestrzeni biurowej);
- Strefa Przedsiębiorcy DESK (ponad 390 użytkowników, działa od 02.09.2015 r.);
- Strefy Aktywności Gospodarczej-SAG (powierzchnia: 91ha w PP Mechaniczne, "Piaskówka-Komunalna" o powierzchni około 19 ha);
- Specjalna Strefa Ekonomiczna (SSE) - Polska Strefa Inwestycji - zwolnienia od podatku dochodowego dla inwestorów;
- Indywidualny Opiekun Inwestora (bieżąca obsługa potencjalnych inwestorów);
- Małopolskie Forum Obsługi Inwestora koordynowane przez Krakowski Park Technologiczny Sp. z o.o. (współpraca, wymiana doświadczeń od 2015 r.);
- Wsparcie w procesie administracyjno – rekrutacyjnym dla przedsiębiorców;
- Organizacja cyklu warsztatów z programowania w języku PHP, pn. „Hello World! Hello Tarnów”;
- Projekt warsztatowo – szkoleniowy dla przedsiębiorców, pn.: „Google Internetowe Rewolucje – jak rozwinąć biznes globalnie”;
- Spotkania informacyjne dla przedsiębiorców ws. instrumentów tarcz anty kryzysowych.
- 5 edycji spotkań informacyjnych dla przedsiębiorców, w związku z wprowadzeniem Pracowniczych Planów Kapitałowych, z udziałem ekspertów Polskiego Funduszu Rozwoju;
- Projekt warsztatowo – szkoleniowy z marketingu internetowego dla przedsiębiorców;
- Projekt warsztatowy dla przedsiębiorców i mieszkańców Tarnowa z „MS Excel” – trzy stopnie zaawansowania.

Cel 2 - Edukacja biznesowa wśród młodzieży prowadząca do rozwijania i kształtowania postaw przedsiębiorczych.

- 7 edycji Konkursu „Tarnowski Junior Biznesu” (łącznie: 119 uczestników, suma nagród 72 000 zł);
- Tarnowska Innowacja (I edycja: 2016 10 uczestników, pula nagród: 54 000 zł.; II edycja: wrzesień 2017, pula nagród: 57 000 zł, III edycja 2018, pula nagród: 57 000 zł);
- Projekt Spółdzielni uczniowskie „Młodzi na start” (powstało 5 spółdzielni);
- Prelekcje wśród poborowych w ramach kwalifikacji wojskowej (probiznesowa edukacja na temat zakładania działalności gospodarczej);
- Ogólnopolski Tydzień Kariery (edukacja z zakresu przedsiębiorczości dla uczniów tarnowskich szkół);
- Światowy Tydzień Przedsiębiorczości (eksperckie wsparcie w zakresie edukacji i doradztwa);
- Międzyszkolny Konkurs Menadżerski Organizowany przez Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych we współpracy z Wydziałem Rozwoju Gospodarczego.
- Zajęcia z przedsiębiorczości prowadzone przez pracowników Wydziału Rozwoju Gospodarczego w tarnowskich szkołach ponadpodstawowych.

- Webinarium „Biznes & Internet. Tarnowska przedsiębiorczość przyszłości” – prelekcje w formule online, w ramach Małopolskiego Festiwalu Innowacji, przeprowadzone w tarnowskich szkołach ponadpodstawowych.

Cel 3 - Promocja gospodarcza Tarnowa jako miejsca przyjaznego przedsiębiorcom.

- Projekt „Business Boost for Małopolska” 2017-2018, m.in.: warsztaty z internacjonalizacji działalności gospodarczej; wyjazdy targowe krajowe i zagraniczne; promocja potencjału firm z Tarnowa i aglomeracji;
- Projekt „Business Boost for Małopolska 2” 2021-2022, m.in.: wyjazdy targowe krajowe i zagraniczne, opracowania dokumentów analitycznych w zakresie tarnowskiej i regionalnej gospodarki, wspierających również instrumenty pozyskiwania nowych inwestorów;
- 11 edycji Forum Inwestycyjnego/Forum Innowacji (największe gospodarcze wydarzenie w regionie; konkursy: Robot Show i Startup Award);
- 5 edycji Forum Gospodarczego Polonii Świata (miejsce dialogu oraz integracji dla Polonii).

Cel 4 - Współpraca z samorządami ościennych gmin, przedsiębiorstwami Instytucjami Otoczenia Biznesu, organizacjami pozarządowymi oraz uczelniami wyższymi na rzecz rozwoju przedsiębiorczości.

- Porozumienie z 11 gminami aglomeracji tarnowskiej (od 2015 r., ponad 700 ha gminnych i prywatnych terenów inwestycyjnych w ofercie, w 2017 dołączyły Tuchów i Pleśna, a w 2019 Wietrzychowice);
- Rada Gospodarcza przy Prezydencie Tarnowa (dialog z instytucjami otoczenia biznesu i największymi pracodawcami);
- Współpraca z Izbą Gospodarki Elektronicznej (nowe formy wsparcia e-biznesu);
- Współpraca z instytucjami otoczenia biznesu (IGE, KPT Sp. z o.o., MARR S.A., TARR S.A., Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.).

Cel 5 - Dostosowanie kształcenia na poziomie technicznym, zawodowym oraz wyższym, do potrzeb lokalnego rynku pracy.

- Oferta tarnowskich szkół technicznych i zawodowych (promocja szkolnictwa zawodowego, analizy rynku);
- Nowe kierunki kształcenia w PWSZ: Technologia Chemiczna (I stopnia), Ekonomia, Praca socjalna i Technologia chemiczną (II stopnia), Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (jednolite studia magisterskie);
- „Omnibus Budowlany” – projekt Zespołu Szkół Budowlanych;
- „Kwalifikacje zawodowe sukcesem na rynku pracy” – projekt TCKP.

Sport

Wykaz dotacji dla klubów sportowych 2020 rok - wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej

L.p.	Organizacja	Tytuł zadania	Środki dotacji
1.	Klub Sportowy „Błękitni” ul. Piłsudskiego 32, 33-100 Tarnów	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	26.700

		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągnięcie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	11.700
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	---
		Razem:	38.400
2.	Uczniowski Klub Sportowy „Westovia”, ul. Westerplatte 12/84, 33-100 Tarnów	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	2.900
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągnięcie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	---
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie	----

		dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	
		Razem:	2.900

3.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Iskierka Tarnów przy SP Nr 14 w Tarnowie, ul. Krzyska 118, 33-103 Tarnów	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	17.000
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	12.600
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	---
		Razem:	29.600
4.	Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy w Tarnowie przy SP Nr 23,	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	15.300
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez	--

	33-100 Tarnów, Os. Legionów H. Dąbrowskiego 16	członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	2.400
		Razem:	17.700
5.	Uczelniany Klub Sportowy Jedyńka w Tarnowie, 33-100 Tarnów, ul. Okrężna 8	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	25.400
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	179.200
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	--
		Razem:	204.600
6.	Klub Sportowy „Iskra”	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych	7.400

	ul. Krzyska 116, 33-103 Tarnów	działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągnięcie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	3.800
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	---
		Razem:	11.200
7.	Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka” przy I LO w Tarnowie ul. Piłsudskiego 4, 33-100 Tarnów	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	23.000
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągnięcie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	15.100
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	--

		Razem:	38.100
8.	Miejski Klub Sportowy „Tarnovia”, ul. Bandrowskiego 9, 33-100 Tarnów	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	56.200
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	121.000
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	---
		Razem:	177.200
9.	Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych Start w Tarnowie ul. Bitwy pod Studziankami 5, 33-100 Tarnów	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	4.400
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	5.000
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	---

		4. Upowszechnianie sportu wśród niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa	32.300
		5. „Niepełnosprawny – sprawny w wodzie” - bezpłatne zajęcia pływania dla niepełnosprawnych ruchowo dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 15 lat, mieszkających na terenie Tarnowa lub uczących się w tarnowskich szkołach	5.000
		Razem:	46.700
10.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „1811” w Tarnowie ul. Szujskiego 15, 33-100 Tarnów	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	41.800
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	44.600
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	---
		Razem:	86.400
11.	Klub Sportowy „ZKS UNIA” Tarnów	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych	57.400

	ul. Traugutta 5a – hotel klubowy, 33-101 Tarnów	działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągnięcie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	46.100
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	---
		Razem:	103.500
12.	Międzyszkolny Klub Sportowy „Pałac Młodzieży” w Tarnowie ul. Piłsudskiego 24, 33-100 Tarnów	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	95.800
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągnięcie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	32.900
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	----

		Razem:	128.700
--	--	--------	----------------

13.	Klub Uczelniany AZS PWSZ 33-100 Tarnów, ul. Mickiewicza 8	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	24.600
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	29.200
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	---
		Razem:	53.800
14.	Uczniowski Klub Sportowy Sokół Mościce 33-101 Tarnów, ul. Zbylitowska 7	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	13.100
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	---
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach	2.000

		systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	
		Razem:	15.100
15.	Akademia Unia Tarnów 33-101 Tarnów, ul. Traugutta 5a hotel klubowy	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	9.400
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	10.600
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	--
		Razem:	20.000
16.	Polskie Towarzystwo Boksu 33-100 Tarnów, ul. Gumniska 28	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	18.600
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	12.700

		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	---
		Razem:	31.300
17.	Fundacja Górnik Tarnów 33-101 Tarnów, ul. Zbylitowska 7	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	8.000
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągnięcie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	---
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	----
		Razem:	8.000
18.	Klub Piłkarski Błękitni 1947 Tarnów 33-100 Tarnów, ul. Aleja Piaskowa 38	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	11.400
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągnięcie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych	10.800

		w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	--
		Razem:	22.200
19.	Stowarzyszenie Kępa Sport 33-100 Tarnów, ul. Brandstaettera 6/26	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	---
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	--
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	10.300
		Razem:	10.300
20.	Tarnowski Klub Sportowy Oyama Karate 33-100 Tarnów, ul. Traugutta 5a, hotel klubowy	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	3.100

		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągnięcie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	3.600
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	---
		Razem:	6.700
21.	Stowarzyszenie Sportowe Sokół Tarnów 33-100 Tarnów, ul. Przybyłkiewicza 61	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	3.600
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągnięcie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	---
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	19.900
		Razem:	23.500
22.	Polskie Towarzystwo Gimnastyczne Sokół Świat Pracy	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów	---

	33-100 Tarnów, ul. Mickiewicza 4	sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągnięcie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	2.600
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	7.500
		Razem:	10.100
23.	Uczniowski Klub Sportowy Grabówka 33-100 Tarnów, ul. Zagumnie 147	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	3.000
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągnięcie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	2.600
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	---
		Razem:	5.600

24.	Tarnowskie Towarzystwo Sportowo-Kulturalne K-Team 33-100 Tarnów, ul. Kochanowskiego 30/6	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	9.100
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	5.000
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	---
		Razem:	14.100
25.	Tarnowskie Stowarzyszenie Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki, Niewidomych i Słabowidzących „Pogórze” 33-100 Tarnów, ul. Paderewskiego 3B/26	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	---
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	3.400
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	---

		4. Upowszechnianie sportu wśród niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa	7.700
		Razem:	11.100
26.	Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Tarnów, 33-101 Tarnów, ul. Traugutta 3b	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	20.100
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	---
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	----
		Razem:	20.100
27.	„Jaskółka Tarnów” Sp. z o.o. 33-100 Tarnów, ul. Mickiewicza 8	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	---
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	275.200
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach	---

		systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	
		Razem:	275.200
28.	Tarnowski Klub Kyokushin Karate 33-100 Tarnów, ul. Bitwy pod Monte Cassino 5/4	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	3.900
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	---
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	---
		Razem:	3.900
29.	Tarnowska Akademia Karate i Kobudo 33-100 Tarnów, ul. Pułaskiego 93	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	3.000
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	---

		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	---
		Razem:	3.000
30.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Tarnowska Akademia Piłkarska 33-101 Tarnów, ul. Chemiczna 2	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	3.700
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	---
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	---
		Razem:	3.700
31.	KS Metal 33-100 Tarnów, ul. Warsztatowa 2	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	13.600
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym	11.000

		współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	---
		Razem:	24.600
32.	Tarnowski Klub Tenisowy 33-100 Tarnów, ul. Elektryczna 2	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	6.100
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym	---
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	---
		Razem:	6.100
33.	Tarnowskie Towarzystwo Sportowe Futar 33-100 Tarnów, ul. Westerplatte 12/84	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	---

		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągnięcie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	2.800
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	----
		Razem:	2.800
34.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej DELFIN w Tarnowie, 33-100 Tarnów, ul. Sanguszków 12	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	13.000
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągnięcie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	---
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	----
		Razem:	13.000
35.	Tarnowski Klub Strzelecki LOK	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci	11.000

	33-100 Tarnów, ul. Krzyska 17	i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągnięcie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	7.800
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	---
		Razem:	18.800
36.	Klub Sportowy Dragon Sports 33-100 Tarnów, ul. Olszynowa 9B	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	2.600
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągnięcie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	---
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	---
		Razem:	2.600

37.	Stowarzyszenie Shiva Dance Academy 33-112 Tarnowiec ul. Środkowa 68	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	2.200
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	---
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	---
		Razem:	2.200
38.	Klub Sportowy Sportiva 33-100 Tarnów, ul. Królowej Jadwigi 47	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	6.500
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	10.000
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	---

		Razem:	16.500
39.	Unia Tarnów ŹSSA 33-101 Tarnów, ul. Zbylitowska 3	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	---
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	37.200
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	---
		Razem:	37.200
40.	Uczniowski Klub Sportowy A.C.T. Sport 33-100 Tarnów, ul. Wojska Polskiego 12	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	2.400
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	---
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja	---

		impresz sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	
		Razem:	2.400
41.	Uczniowski Klub Sportowy Kung Fu Vo Thuat Thanh Quyen 33-100 Tarnów, ul. H. Marusarz 132/3	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	3.300
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	3.800
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	---
		Razem:	7.100
42.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Sokół-Gumniska 33-100 Tarnów, ul. Szewska 7	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	6.100
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	3.400
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach	---

		systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	
		Razem:	9.500
43.	Uczniowski Klub Sportowy Jaskółki 33-131 Łęg Tarnowski ul. Zacisze 19	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	14.400
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	---
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	---
		Razem:	14.400
44.	Uczniowski Klub Sportowy KANA 33-100 Tarnów, ul. Mościckiego 12	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	2.900
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	---

		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	---
		Razem:	2.900
45.	Uczniowski Klub Sportowy „Ogrodnik” przy ZSE-O w Tarnowie 33-100 Tarnów, ul. Sanguszków 12	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	---
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	---
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	7.900
		Razem:	7.900
46.	Tarnowski Związek Brydża Sportowego 33-100 Tarnów, ul. Ks. Kmiecika 18a	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	3.000
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym	3.800

		lub krajowym współzawodnictwie sportowym	
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	---
		Razem:	6.800
47.	Klub Sportowy Thai Gym 33-100 Tarnów, ul. Marynarki Wojennej 12/31	1. Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	5.000
		2. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	3.000
		3. Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	---
		Razem:	8.000

5.4. Informacja o realizacji uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie podjętych w 2019 roku, będących w realizacji w roku 2020 r. oraz o sposobie realizacji uchwał podjętych w roku 2020

Rada Miejska w Tarnowie VIII kadencji w 2020 r. podjęła ogółem 140 uchwał. Z liczby tej 32 uchwały dotyczyły gospodarki finansowej miasta Tarnowa. W 2020 r. zrealizowanych zostało 123 uchwały, przy czym część z nich realizowana będzie w latach następnych. Od 1 stycznia 2021 r. 15 uchwał pozostaje w realizacji. Stwierdzono nieważność 2 uchwał.

Szczegółowe opisy sposobu realizacji uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie podjętych w 2019 roku będących w realizacji w 2020 roku oraz sposobu realizacji uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie podjętych w 2020 roku stanowią załączniki do raportu.

6. ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

6.1. Strefy Aktywności Gospodarczej (SAG)

W Tarnowie funkcjonują Strefy Aktywności Gospodarczej: Park Przemysłowy „Mechaniczne”, Piaskówka-Komunalna”, Zielony Park Przemysłowy „Kryształowy”, Park Przemysłowy „Czysta I” i „Czysta II” oraz Inkubator Przedsiębiorczości. Łącznie prowadzi w nich działalność ok. 80 podmiotów gospodarczych, reprezentujących branże: budowlaną, przetwórstwa drzewnego, konstrukcji stalowych, usługową, produkcyjną, przetwórstwa metali, elektryczną, spożywczą, logistyczną, chemiczną, przetwórstwa tworzyw sztucznych, poligraficzną, informatyczną, automatyki i mechatroniki.

Nowa Strefa Aktywności Gospodarczej „Piaskówka-Komunalna” zrealizowana została przy współfinansowaniu Unii Europejskiej (ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na Lata 2014-2020, 3. Oś priorytetowa Przedsiębiorcza Małopolska, Działanie 3.1 Strefy aktywności gospodarczej, Poddziałanie 3.1.2 Strefy aktywności gospodarczej – SPR), której celem było zwiększenie potencjału gospodarczego Tarnowa poprzez stworzenie nowych terenów inwestycyjnych. Wartość projektu: 15.560 388,72 zł, dofinansowanie projektu z UE: 7.344 607,90 zł.

Przedmiotem projektu było przygotowanie terenów inwestycyjnych, poprzez budowę infrastruktury drogowej, sieciowej oraz odwodnienia terenu, na potrzeby funkcjonowania Strefy Aktywności Gospodarczej „Piaskówka - Komunalna”. Powierzchnia całkowita SAG „Piaskówka” – 5,82 ha, w tym działki inwestycyjne 4,48 ha. Powierzchnia całkowita SAG „Komunalna” – 12,91 ha, w tym działki inwestycyjne 12,13 ha.

Efektem końcowym realizacji projektu są dwa nowe, w pełni uzbrojone obszary dla działalności gospodarczej w Tarnowie, o łącznej powierzchni około 19 ha, atrakcyjne dla inwestorów również ze względu na skomunikowanie z autostradą A4. Zakres inwestycji, w obu przypadkach, obejmował uzbrojenie w niezbędne media oraz układ drogowy z jego włączeniem do dróg miejskich. Drogi wyposażono w chodniki, odwodnienie do zbiorników retencyjnych, zjazdy do działek inwestycyjnych, oświetlenie, kanały technologiczne oraz ścieżki rowerowe. SAG-i są również wyposażone w sieć wodociągową i kanalizacyjną oraz kanały technologiczne dla lokalizacji przewodów zasilających w energię elektryczną, teletechnikę. Tereny zostały wykarczowane (zielen średnia i wysoka) oraz przeprowadzone zostały prace niwelacyjne nieruchomości.

W 2019 r. zakończono realizację SAG „Piaskówka”, natomiast w 2020 r. ukończono SAG „Komunalna”. Pierwsze tereny w SAG „Piaskówka” przeznaczono do sprzedaży w listopadzie 2020 r. Do końca roku inwestorzy zakupili 4 spośród 8 działek i były to firmy z branży: informatycznej, logistyki dla przemysłu energetycznego oraz branży poligraficznej (nadruki na odzieży). Firmy zostały również objęte zwolnieniem od podatku od nieruchomości, na okres 5 lat.

W Tarnowie działa również Inkubator Przedsiębiorczości, w którym firmy, działające na rynku nie dłużej niż dwa lata, mogą wynająć powierzchnie biurowe oraz produkcyjno-usługowo-magazynowe po preferencyjnych cenach. Jest to największy tego typu obiekt w Małopolsce, zlokalizowany w Strefie Aktywności Gospodarczej „Mechaniczne”, administrowany przez Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A., który zapewnia przedsiębiorcom kompleksową opiekę i pełne wsparcie na każdym etapie procesu inwestycyjnego. Powierzchnia przeznaczona dla przedsiębiorców to 8 304,16 m² w części produkcyjnej i 2 119,54 m² przestrzeni biurowej. Według stanu na dzień 31.12.2020 r., obiekt był w 80,75%

zagospodarowany w części produkcyjno-usługowo-magazynowej i w 87,48% w części biurowej.

Rok 2020 to również drugi rok, kiedy pierwsi najemcy zakończyli okres inkubacji, zwalniając wynajmowaną powierzchnię, co pozwoliło na przyjęcie nowych firm, potrzebujących wsparcia. W 2020 r. TKP S.A. uruchomił także kolejny park przemysłowy, zlokalizowany tym razem w gminie Żabno – Park Przemysłowy „Niedomice”, który w stosunkowo krótkim okresie czasu został zagospodarowany przez jedną z tarnowskich firm.

6.2. Działania na rzecz lokalnej gospodarki

Przedsiębiorczość zapewnia lokalnym środowiskom rozwój w wymiarze finansowym i społecznym. Nie bez powodu jest to jedna z najważniejszych dziedzin działalności tarnowskiego samorządu, która wyraźnie warunkuje pozostałe sfery życia mieszkańców.

Wybuch pandemii SARS-CoV-2, w 2020 r., oprócz wpływu na dochody i wydatki samorządów zmienił także wymiar miejskich strategii rozwoju biznesu. Zadania, dotąd z powodzeniem realizowane stacjonarnie, trzeba było przenieść do Internetu, nie tracąc przy tym na ich atrakcyjności oraz efektach. Mimo początkowych trudności i dezorientacji wywołanej pierwszymi informacjami o epidemii, Urząd Miasta Tarnowa w styczniu przeprowadził cykl 7 warsztatów z zakresu programowania w języku PHP pn. „Hello World! Hello Tarnów!”, z których bezpłatnie, pod okiem specjalistów z firmy Gate-Software, skorzystało kilkudziesięciu Tarnowian, uzyskując certyfikat ukończenia kursu.

Na kilka tygodni przed wprowadzeniem nauczania zdalnego, pracownicy Wydziału Rozwoju Gospodarczego przeprowadzili również zajęcia z przedsiębiorczości dla uczniów tarnowskich szkół ponadpodstawowych. Z tej formy dodatkowej edukacji łącznie skorzystało 31 klas, w 12 tarnowskich placówkach oświatowych. Działania samorządu wspierają także przedsiębiorczą młodzież, w 2020 r. ogłoszono kolejną edycję konkursu Tarnowski Junior Biznesu, który z uwagi na zaostrzającą się sytuację epidemiczną nie mógł zostać rozstrzygnięty, w dotychczas przyjętej formule. Złożone przez uczniów prace zostały tym samym zakwalifikowane do edycji przewidzianej w roku 2021, w nieco innej, cyfrowej formule.

Wśród innych, istotnych aktywności Wydziału Rozwoju Gospodarczego, w tym wymagającym i trudnym roku, znalazły się m.in.:

- Wsparcie w procesie administracyjnym i rekrutacyjnym firmy Tarnwell;
- Projekt warsztatowo-szkoleniowy dla firm, pn.: „Google Internetowe Rewolucje – jak rozwinąć biznes globalnie?”;
- Prezentacja dla przedsiębiorców, dot. instrumentów tarcz antykryzysowych, zorganizowana w Izbie Rzemieślniczej oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości, z udziałem zarządu Cech Rzemiosł Różnych - koło w Tarnowie;
- 5 edycji spotkań informacyjnych dla przedsiębiorców, z zakresu wprowadzania Pracowniczych Planów Kapitałowych w firmach, z udziałem ekspertów Polskiego Funduszu Rozwoju;
- Projekt warsztatowo-szkoleniowy z marketingu internetowego dla przedsiębiorców;
- Forum Gospodarcze Polonii Świata - formuła hybrydowa;
- Webinarium „Biznes & Internet. Tarnowska przedsiębiorczość przyszłości” – prelekcje w formule online, w ramach Małopolskiego Festiwalu Innowacji, przeprowadzone w tarnowskich szkołach ponadpodstawowych;
- Trzystopniowy projekt warsztatowy dla przedsiębiorców i mieszkańców Tarnowa z „MS Excel”.

Jednym z ważniejszych wydarzeń tego roku dla lokalnego biznesu było uruchomienie 14 września Tarnowskiego Centrum Przedsiębiorczości (TCP), które w jednym miejscu skupia przedstawicieli kilku instytucji działających na rzecz przedsiębiorców oraz wspierających

inwestorów, są to: Wydział Rozwoju Gospodarczego UMT, Krakowski Park Technologiczny Sp. z o.o., Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Małopolsce, Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A., Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie czy Zakład Ubezpieczeń Społecznych. W ramach TCP działania również bezpłatna strefa coworkingowa DESK, która służy przedsiębiorcom swoim zapleczem biurowo-konferencyjnym. Ułatwienie dostępu do w/w instytucji oraz wydłużenie pracy Centrum do godziny 18 pozwala zagwarantować przedsiębiorcom komfort w dostępie do szerokiego wachlarza usług oferowanych przez te instytucje.

W 2020 r. Wydział Rozwoju Gospodarczego złożył wniosek o dofinansowanie projektu, z zakresu promocji gospodarczej, pn.: „Business Boost for Małopolska 2”, który w dniu 16 listopada 2020 r. uzyskał pozytywną ocenę, pozyskując tym samym dla Gminy dofinansowanie w wysokości 1.628 187,75 zł, na szereg działań wspierających przedsiębiorczość Regionu, tj. m.in.: wyjazdy targowe krajowe i zagraniczne, opracowania dokumentów analitycznych w zakresie tarnowskiej i regionalnej gospodarki, wspierających również instrumenty pozyskiwania nowych inwestorów.

Jako stolica subregionu tarnowskiego miasto nadal pełni funkcję lidera, kreując oraz koordynując współpracę w zakresie promocji oraz oferty inwestycyjnej. Tarnów, wspólnie z 11 gminami aglomeracji (Lisia Góra, Pleśna, Radłów, Ryglice, Skrzyszów, Tarnów, Tuchów, Wierzchosławice, Wietrzychowice, Wojnicz, Żabno) prowadzi współpracę, czerpiąc również z potencjału partnerów. Pozycja lidera subregionu pozwala również na wykorzystanie jednego z najważniejszych czynników, z punktu widzenia wyboru miejsca inwestycji lub ulokowania działalności, czyli kapitału ludzkiego. Potencjał ludzki aglomeracji tarnowskiej to ponad 260 tys. mieszkańców, z czego kilkadziesiąt tysięcy odwiedza Tarnów każdego dnia, korzystając z oferty: edukacyjnej, ochrony zdrowia, zakupowej i zawodowej.

Od 2015 r. prowadzona jest Strefa Przedsiębiorcy DESK, której powstanie było odpowiedzią na rosnące zapotrzebowanie, głównie wśród mniejszych firm, na miejsce do pracy indywidualnej, spotkań biznesowych czy po prostu wymiany doświadczeń i networkingu. Potrzeba organizacji szybkich spotkań z kontrahentami w centrum miasta, praca przy stanowiskach, tzw. hot-desk czy też możliwość korzystania z zaplecza konferencyjnego, stanowi ważną formę wspierania lokalnego biznesu. Wśród atutów strefy wymienia się głównie możliwość nawiązania kontaktów biznesowych oraz oszczędności w wydatkach na wyposażenie i wynajem własnego biura. Jest to szczególnie popularna forma działalności w środowisku freelancerów, czyli osób działających bez etatu, realizujących zlecenia w dziedzinie, w której są specjalistami. Dodatkowym atutem jest lokalizacja punktu w samym centrum Tarnowa, czyniąca tą ofertę niezwykle atrakcyjną. Co za tym idzie bliskie sąsiedztwo różnych przedsiębiorstw, organizacji pozarządowych czy urzędów, bywa bardzo pomocne w prowadzeniu własnej działalności. Spotkania biznesowe, rozmowy rekrutacyjne, szkolenia, warsztaty, konferencje prasowe, a nawet przenośne studio fotograficzne – wykorzystanie Strefy Przedsiębiorcy DESK zależy od aktualnych potrzeb przedsiębiorców. To wszystko sprawia, iż jest to miejsce nietuzinkowe i chętnie odwiedzane.

W 2020 r. strefa odnotowała 45 nowych użytkowników, a ich łączna liczba, na dzień 31.12.2020 r., wyniosła 392.

7. E-MIASTO

7.1 Cyfrowy urząd

Rok 2020 to szereg działań w zakresie działania Centrum Usług Wspólnych (CUW). Działania te dotyczyły bezpieczeństwa teleinformatycznego, unowocześnienia infrastruktury oraz udostępniania usług zarówno informacyjnych, finansowych, komunalnych.

7.1.1 Bezpieczeństwo

Obecnie realizowane w urzędzie miasta jak i jednostkach organizacyjnych gminy, zadania ustawowe w znacznym stopniu wykonywane są z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych i stanowisk komputerowych. Wprowadzone w 2020 roku ograniczenia pracy bezpośrednio w urzędzie spowodowały zmiany organizacji pracy, procedur bezpiecznego przetwarzania danych, umożliwiając zdalną pracę pracowników urzędu jak i szkół. Ograniczanie kontaktów bezpośrednich realizowane było z wykorzystaniem platform szkoleniowych jak i wideokonferencyjnych. Zmiana organizacji pracy dotyczyła w szczególności sposobu pracy Rady Miasta na etapie spotkań, komisji i sesji. Wyposażono osoby decyzyjne w instrument podpisu kwalifikowanego, a tym samym powszechne stało się wykorzystanie, podpisywanie i wymiana dokumentów w formie elektronicznej.

7.1.2 Nowoczesna infrastruktura

W roku 2020 kontynuowano prace w zakresie rozbudowy „infrastruktury wirtualnej serwerowni”. Technologia ta umożliwiła przeniesienie systemów finansowych ze szkół, przedszkoli, jednostek pomocy społecznej do CUW.

Kolejne budynki użyteczności publicznej w centrum uzyskały dostęp światłowodowy, przebudowano węzły sieci światłowodowej budynków urzędu. Budynek przy ul. Nowej 4 został wyposażony w system informacji wizualnej ułatwiający poruszanie się po obiekcie.

7.1.3 Udostępnianie usług

Kontynuowano prace nad udostępnianiem mieszkańcom kolejnych usług elektronicznych. e-Urząd to zarówno dostępny ze strony tarnow.pl punkt informacyjny stanowiący uzupełnienie platformy gov.pl jak i komplet usług, spraw, które można rozpocząć lub załatwić kompleksowo nie wychodząc z domu.

Dział e-Urząd udostępnia usługi Tarnowskiej Karty Miejskiej, Zintegrowanego Systemu Informacji Przestrzennej, usług edukacyjnych portalu EduNet czy rezerwacji niezbędnej dla rejestracji pojazdu w Wydziale Komunikacji. To miejsce, gdzie w multimedialnej formie odnajdziemy atrakcyjne treści historyczne oraz kalendarz imprez kulturalnych. Nowinką są „tarnowskie panoramy” oraz aplikacja mobilna „Przewodnik po subregionie tarnowskim”.

W roku 2020 kontynuowano prace nad rozwojem systemu elektronicznego obiegu dokumentów zintegrowanego z systemem zarządzania finansami oraz systemem EPUAP. System udostępniania informacji personalizowaną wykorzystując mechanizmy powiadamiania, śledzenia spraw, swoistej karty obiegowej stanowiącej stan wzajemnych rozliczeń. Każdy z mieszkańców bez wychodzenia z domu może sprawdzić tzw. obiegówkę mieszkańca – czyli stan swoich rozliczeń z urzędem. Dzięki temu dowie się, czy nie zalega np. z opłatami za wywóz śmieci, podatkiem od gruntów. Po raz kolejny zmodernizowano system Tarnowskiej Karty Miejskiej. Oprogramowanie zmodernizowano i przygotowano do pracy na najnowszych systemach operacyjnych. Udostępniono usługi online dla posiadaczy karty takie

jak złożenie online wniosków o wydanie karty czy płatności internetowe. Kolejnym systemem zmodernizowanym CUW jest system obsługujący tarnowską edukację. Księgowe, kadrowe osoby realizujące rozliczenia płacowe korzystając z przeglądarki internetowej mogą w okresie pandemii realizować swoje zadania z dowolnego miejsca, co ma szczególne znaczenie w przypadku zastępstw.

Integracja systemu EduNet z systemem księgowym Gminy umożliwiła płynne, ciągle, spójne i bezpieczne realizowanie zadań jednostek z zakresu planowania i realizacji budżetu.

2020 to kolejny rok stosowania systemów elektronicznych ankiet, głosowań i innych technik zdalnego kontaktu.

7.1.4 Zdalne nauczanie

W 2020 roku Gmina Miasta Tarnowa otrzymała dwa granty na zakup laptopów potrzebnych uczniom i nauczycielom w przeprowadzeniu zdalnej nauki

Pierwszy projekt jest realizowany w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej nr I „Powszechny dostęp do szybkiego Internetu” działania 1. 1 „Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach” i dotyczy realizacji projektu grantowego pn.: Zdalna Szkoła – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Dzięki realizacji tego projektu zakupiono 60 sztuk laptopów a łączna kwota dofinansowania wyniosła 99 999,35 złotych i pozwoliła na zakup 60 laptopów

Dzięki realizacji kolejnego projektu pn. „Zdalna Szkoła+ w ramach Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej” w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej nr I „Powszechny dostęp do szybkiego Internetu” działania 1. 1: „Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach” otrzymano dofinansowanie a następnie zakupiono 124 laptopy potrzebne uczniom i nauczycielom w przeprowadzeniu zdalnej nauki. Łączna kwota dofinansowania wyniosła 164 999,80 złotych.

8. INWESTYCJE

8.1. Inwestycje prowadzone przez Wydział Infrastruktury Miejskiej

8.1.1. Projekty inwestycyjne dofinansowane ze środków UE i innych źródeł zewnętrznych.

Utworzenie Strefy Aktywności Gospodarczej "Piaskówka - Komunalna" w Tarnowie.

W 2020 roku na inwestycję wydatkowano 5.345 992,72 zł. Zadanie wieloletnie - zakończone. Zadanie finansowane ze środków zewnętrznych Projekt „Utworzenie Strefy Aktywności Gospodarczej "Piaskówka - Komunalna" w Tarnowie” nr RPMP.03.01.02-12-0/585/16 w ramach działania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. W 2019 r. powstała infrastruktura drogowa i sieciowa SAG Piaskówka, wydatkowano kwotę 10.093 337,44 zł. W 2020r. realizowano SAG Komunalna, wydatkowano kwotę 5.345 992,72 zł. W ramach SAG „Piaskówka-Komunalna" powstała infrastruktura drogowa i sieciowa na obszarze o łącznej powierzchni około 19 ha. Zakres wykonywanych prac obejmował budowę układu drogowego wraz z chodnikami sieci kanalizacji deszczowej wraz z zbiornikiem retencyjnym wód opadowych, sieci kanalizacji sanitarnej oraz kanały technologiczne do przewodów zasilających w energię elektryczną, gaz i teletechnikę.

Rozbudowa Zespołu Szkół Muzycznych w Tarnowie o salę koncertową.

W 2020 roku na inwestycję wydatkowano 6.011 726,39 zł. Zadanie wieloletnie - zakończone. Zadanie finansowane ze środków zewnętrznych Projekt „Rozbudowa Zespołu Szkół Muzycznych w Tarnowie o salę koncertową” nr POIS.08.01.00-00-1029/16 w ramach działania 8.1 Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury oś priorytetowa VIII Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020. W 2019r. wydatkowano kwotę 16.225 527,83 zł. Zakres zadania obejmował budowę budynku dydaktycznego z salą koncertową, salą gimnastyczno-baletową połączonych przewiązką z istniejącym budynkiem Domu Perkusisty wraz zagospodarowaniem terenu obejmującym budowę parkingu, boiska zewnętrznego, placu zabaw i infrastruktury towarzyszącej. W ramach zadania wyposażono obiekt w system inspicjenta, nagłośnienia, oświetlenia i mechaniki scenicznej, audio-video, wykonano i zamontowano organy piszczałkowe, zakupiono meble i instrumenty muzyczne. W 2020r. kontynuowano roboty budowlane i wyposażono obiekt.

Nowe przestrzenie zdarzeń - adaptacja budynku Rynek 4 w Tarnowie na potrzeby Tarnowskiego Parku Doświadczeń.

W 2020 roku na inwestycję wydatkowano 2.690 021,38 zł. Zadanie wieloletnie. Zakres zadania obejmuje przebudowę ze zmianą sposobu użytkowania istniejącego zabytkowego budynku mieszkalnego z usługami przy ul. Rynek 4 w Tarnowie wraz z adaptacją poddasza z przeznaczeniem na potrzeby Tarnowskiego Parku Doświadczeń. W 2019r. wydatkowano kwotę 2.298 294,00 zł.

W 2020r. kontynuowano prace, wykonano roboty ogólnobudowlane w zakresie instalacji wod.-kan., c.o., wentylacji w lokalu „Cafe Galeria”, wykonano przyłącz wodociągowy budynku, c.o., instalacji hydrantowej w piwnicy budynku, wykonano instalacje rurowe i podejścia wod.-kan. na parterze, I i II piętrze budynku, wykonano również część instalacji c.o. oraz część robót konserwatorskich polichromii. Z uwagi na kolizje

projektowanych instalacji hydrantowej i c.o. na poszczególnych kondygnacjach z odkrytymi polichromiami oraz brak możliwości wykonania projektowanej wentylacji grawitacyjnej w części pomieszczeń zlecono opracowanie projektu zamiennego dla tych instalacji co spowodowało przesunięcie terminu realizacji inwestycji.

Zaawansowanie robót budowlanych na koniec roku 2020r. wyniosło ok.60%. Ponadto zlecono opracowanie projektu w zakresie docelowych założeń funkcjonalnych obiektu, aranżacji pomieszczeń wraz z wyposażeniem oraz opracowanie strategii i marketingu obiektu.

Nowe przestrzenie zdarzeń - zagospodarowanie posesji przy ul. Wałowej 25.

W 2020 roku na inwestycję wydatkowano 436 348,00 zł Zadanie wieloletnie. Zakres zadania obejmuje rozbiórkę części nadziemnej budynku, przebudowę istniejących piwnic i klatki schodowej wraz ze zmianą sposobu użytkowania oraz budowę pawilonu wejściowego na Multimedialne Centrum Artystyczne (dla Tarnowskiego Centrum Kultury) oraz zagospodarowanie terenu (placu) i infrastrukturą techniczną. W 2019r. wykonano część robót budowlanych rozbiórkowych, przebudowano istniejące piwnice i klatkę schodową oraz wybudowano pawilon, jednak w trakcie realizacji inwestycji wykonawca odstąpił od umowy i nie dokończył prac, wydatkowano kwotę 375 844,20 zł. Wskutek odstąpienia od umowy Wykonawcy zaszła konieczność wykonania inwentaryzacji i wybrania nowego wykonawcy celem kontynuacji przerwanych prac budowlanych. W 2020r. przystąpiono do kontynuacji prac, w tym wykonano część hydroizolacji ścian fundamentowych, wykonano roboty naprawcze przy elewacji dla budynku Wałowa 23, wykonano roboty naprawcze w zakresie instalacji sanitarnych uzupełniono uszkodzone w wyniku robót rozbiórkowych podejścia kanalizacyjne posadzkowe, prace przy nadprożach w przejściach pomieszczeń oraz wykonano prace przy uzupełnieniu tynków renowacyjnych wewnętrznych.

Nowe przestrzenie zdarzeń - zagospodarowanie skweru przy ul. Bernardyńskiej.

W 2020 roku na inwestycję wydatkowano 1.693 586,78 zł. Zadanie wieloletnie zakończone. Zakres zadania obejmował budowę fontann wraz z niezbędną instalacją elektryczną, wodociągową i kanalizacyjną. W 2019r. opracowano dokumentację i wykonano część prac ziemnych, wydatkowano kwotę 273 250,66 zł. W 2020r. kontynuowano prace budowlane wraz z zagospodarowaniem terenu (nasadzenia zieleni, wykonano siedziska, pergole) oraz wykonano fontannę kaskadową z górnym lustrem wzdłuż muru o szerokości około 1,5 m i dolnym około 8 m2, wykończoną kamieniem naturalnym z zasilaniem pomp – dysze wachlarzowe oraz dysze obrotowe (typu warkocz) wraz z oświetleniem taśmą LED na całym wewnętrznym obwodzie poniżej poziomu wody, kaskady podświetlane punktowo od spodu (dwie lampy LED na stopień), oraz fontannę posadzkową o powierzchni około 36 m2 wykończoną kamieniem naturalnym z zasilaniem pomp i sterowaniem programowanie pod utwory muzyczne – min. ilość dysz 25 szt., (zmienna wysokość tryskania do 3 m) oraz dyszami do wytwarzania mgły wodnej przeznaczonej do pokazów laserowych wraz z oświetleniem LED RGB -16,7 mln kolorów wraz z sterowaniem (programowanie) dla każdej dyszy.

Ponadto wykonano mural na ścianie szczytowej kamienicy przylegającej do zachodniej części działki wraz z podświetleniem, wykonano montaż makiety starego miasta o wymiarach blatu około 2 m x 1,4 m z opisem w języku polskim, angielskim i Braille'a, wykonano oświetlenie zewnętrzne przy wykorzystaniu lamp typu parkowego i ogrodowego, podświetlenie klonu pospolitego.

„Kantoria" Centrum Wypoczynku i Rekreacji - budowa amfiteatru wraz z budową zjazdów i parkingów.

Zadanie wieloletnie. W 2019r. zakończono I etap, wydatkowano 249 097,11 zł. Realizacja II etapu uzależniona od decyzji instytucji zarządzającej dofinansowaniem.

Gospodarowanie wodami opadowymi w zlewni potoku Stary Wątok w Tarnowie.

W 2020 roku na inwestycję wydatkowano 2.879 927,89 zł. Zadanie wieloletnie. W 2019 roku zaktualizowano dokumentację, wydatkowano kwotę 7 380,00 zł. Zakres zadania obejmuje

budowę pompowni przevalowej wód opadowych na potoku Stary Wątok na odcinku od wału przeciwpowodziowego rzeki Biała Tarnowska do wylotu w rejonie ul. Krakowskiej (w tym budowę zbiornika dopływowego zabudowanego na korycie potoku Stary Wątok, budowę rurociągu 2xDN1200 o długości ok.12m, budowę dwukomorowego zbiornika pompowni wód opadowych o wymiarach 10m x12,9m, budowę infrastruktury towarzyszącej w tym budowę zjazdu z drogi publicznej z drogą dojazdową, plac manewrowy o wymiarach 26mx22m wraz z ogrodzeniem oraz wykonanie sieci uzbrojenia terenu (zasilanie urządzeń, oświetlenie).

W 2020r. wykonano część robót budowlanych przy budowie pompowni oraz remoncie koryta potoku. W związku z opóźnieniem w dostawach materiałów i urządzeń niezbędnych do realizacji zadania oraz stwierdzeniem kolizji gazociągu dn 200 przechodzącego kilkanaście centymetrów ponad dnem Wątku i koniecznością opracowania dokumentacji projektowej zawarto aneks na zmianę terminu realizacji inwestycji. Zaawansowanie robót na koniec 2020r. wyniosło ok 60%.

Rewitalizacja Parku Strzeleckiego.

W 2020 roku na inwestycję wydatkowano 618 196,53 zł. Zadanie wieloletnie. Zakres zadania obejmuje rozbiórkę istniejących alejek, elementów małej architektury; wykonanie nowych nawierzchni alejek z kostki brukowej betonowej; dostawę i montaż ławek parkowych; wykonanie odwodnienia, montaż wpustów i studzienek; wykonanie wymiany odwodnienia liniowego wokół stawu; odrestaurowanie bramy wejściowej; odrestaurowanie budki przy bramie głównej; odrestaurowanie fontanny; odrestaurowanie ogrodzenia wraz z bramami i furtkami; odrestaurowanie ogrodzenia stawu; budowę sensorycznego ogrodu sztuki; przebudowę instalacji wod-kan fontanny; budowę oświetlenia, iluminacji mauzoleum oraz wybranych drzew; wycinkę drzew i krzewów, prace pielęgnacyjne w drzewostanie; wysadzenia drzew, krzewów, bylin; zakładanie trawników z nawożeniem. W 2019r. wydatkowano 1.663 648,33zł. W 2020r. kontynuowano prace przy ogrodzie sensorycznym oraz nasadzeniach.

8.1.2. Pozostałe inwestycje realizowane przez Wydział Infrastruktury Miejskiej

Tarnowskie Gniazda Innowacyjnych Specjalizacji - w 2020 roku na inwestycję wydatkowano 71 000,00 zł. Zadanie wieloletnie. W 2020 r. wykonano aktualizację koncepcji budynku administracyjno-usługowego Tarnowskich Gniazd Innowacyjnych Specjalizacji w Tarnowie. Przedsięwzięcie planowane do realizacji na podstawie umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym. Trwa postępowanie przetargowe w procedurze dialogu konkurencyjnego.

Utworzenie Strefy Aktywności Gospodarczej „Piaskówka - Komunalna” w Tarnowie. Odszkodowanie za przejęcie działek pod SAG Piaskówka-Komunalna - w 2020 roku na inwestycję wydatkowano 209 577,45 zł.

Wykonanie miejsc parkingowych przy XXI Liceum Ogólnokształcącym - w 2020 roku na inwestycję wydatkowano 44 752,55 zł. Inwestycja została zrealizowana. Zakres zadania obejmował wykonanie parkingu o nawierzchni z płyt ażurowych wraz z okrawężnikowaniem dla 10 samochodów osobowych.

Budowa ciągu pieszo-rowerowego łączącego ul. Mroźka z ul. Piłsudskiego - Pozyskano od ZDiK-u projekt zagospodarowania terenu dla budowy ul. Mroźka, przeanalizowano możliwości budowy połączenia z uwzględnieniem planowanej budowy amfiteatru przy stawie Kantoria. Ustalono koncepcyjny przebieg ciągu pieszo-rowerowego.

Utwardzenie terenu na błoniach przy ul. Romanowicza - w 2020 roku na inwestycję wydatkowano 7 840,60 zł. Opracowano dokumentację projektową na wykonanie chodnika wraz z oświetleniem.

Izolacja przeciwwilgociowa podpiwniczenia budynku Rynek 12 - w 2020 roku na inwestycję wydatkowano 225 101,40 zł. Inwestycja została zrealizowana. Zakres zadania obejmował roboty budowlane polegające na izolacji przeciwwodnej ścian i stropu komory piwnicznej kamienicy ul. Rynek 12

Izolacja przeciwwilgociowa piwnic przy budynku Rynek 11 - w 2020 roku na inwestycję wydatkowano 144 459,20 zł. Inwestycja została zrealizowana. Zakres zadania obejmował roboty budowlane polegające na izolacji przeciwwilgociowej ścian i sklepienia komory piwnicznej pod płytą Rynku przed kamienicą Rynek 11.

Przebudowa, rozbudowa i nadbudowa budynku Przedszkola Publicznego nr 15 - w 2020 roku na inwestycję wydatkowano 100 000,00 zł. Zadanie wieloletnie. W 2019r. wydatkowano kwotę 8 364,00 zł. W 2020r. wykonano aktualizację kosztorysów inwestorskich wraz z przedmiarami oraz zlecono wykonanie zestawienia kosztów urządzeń i sprzętu dla potrzeb kuchni zgodnie z projektem technologii oraz mebli stałych i ruchomych pozostałych pomieszczeń przedszkola.

Zakres zadania obejmuje rozbudowę, przebudowę i nadbudowę wraz ze zmianą sposobu użytkowania istniejącego budynku Przedszkola Publicznego nr 15 wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą techniczną. W 2020r. rozpoczęto roboty rozbiórkowe, wykonano część izolacji przeciwwilgociowej ścian fundamentowych istniejącego budynku oraz roboty związane z przyłączem kanalizacji sanitarnej.

Rozbudowa Przedszkola Publicznego nr 31 - w 2020 roku na inwestycję wydatkowano 972 298,98 zł. Zadanie wieloletnie - zakończone. W 2019r. wydatkowano kwotę 100 000,00 zł. Zakres zadania obejmował dobudowę dwóch sal wraz zapleczem połączonych przewiązką z istniejącym przedszkolem wraz z wykonaniem instalacji rurowej wod.-kan., c.o. wewnętrznej oraz kanalizacji deszczowej i sanitarnej na zewnątrz obiektu. W 2020r. kontynuowano prace i zakończono realizację zadania.

Dostosowanie budynku przy ul. Brodzińskiego 14 do potrzeb niepełnosprawnych. Opracowano dokumentację projektową na wykonanie kompleksowego remontu i przebudowy budynku przy ul. Brodzińskiego 14 na potrzeby pomocy społecznej wraz z zagospodarowaniem terenu, koszt dokumentacji wyniósł 49 815,00 zł.

Zakres zadania obejmuje rozbudowę budynku o windę osobową, dostosowanie sanitariatów do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz przystosowanie pomieszczenia na potrzeby węzła dla MPEC.

W 2020r. zrealizowano roboty konstrukcyjne szybu dźwigu windowego oraz roboty w zakresie instalacji sanitarnych podlegających przebudowie i wykonaniu jako instalacje podlegające zakryciu, oraz roboty ogólnobudowlane wykończeniowe i instalacyjne pomieszczenia węzła ciepłowniczego.

W związku z opóźniającym się terminem w dostawie materiałów i urządzeń ze względu na obecną sytuację epidemiologiczną kwota 508 235,70zł została umieszczona w wykazie wydatków niewygasających z upływem 2020 roku.

Przebudowa i adaptacja części pomieszczeń Pogotowia Opiekuńczego przy ul. Szarych Szeregów 1 – w 2020 roku opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową, kwota 12 000,00 zł. Zakres zadania obejmował remont i dostosowanie istniejących pomieszczeń dla potrzeb placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego. W 2020r. Wykonawca zakończył wszystkie prace na obiekcie na koniec grudnia 2020r., a płatność w kwocie 129 870,21 zł została umieszczona w wykazie wydatków niewygasających z upływem 2020 roku. Ponadto w przyszłym roku planowane jest doposażenie obiektu.

Rozbudowa placu zabaw przy ul. Pułaskiego. Zadanie zrealizowano. Zakres zadania obejmował dostawę i montaż urządzeń zabawowych. Podczas realizacji inwestycji nastąpiło opóźnienie spowodowane sytuacją epidemiologiczną w kraju, co spowodowało wydłużenie terminu dostawy urządzeń, mimo to udało się zakończyć zadanie w 2020r., a jedynie płatność

kwoty 43 997,10 zł została umieszczona w wykazie wydatków niewygasających z upływem 2020 roku.

Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej na terenie Tarnowa - w 2020 roku na inwestycję wydatkowano 79 949,00 zł. Wykonano aktualizację dokumentacji oraz wykonanie ekspertyzy ornitologicznej i chiropterologicznej dla 6 obiektów w tym: Zespół Szkół Ogólnokształcących i technicznych ul. Brodzińskiego 9, Zespół Szkół Budowlanych ul. Legionów 15, Ośrodek Geodezyjny przy ZSB ul. Legionów 15, Warsztaty szkolne ZSB ul. M. B. Fatimskiej 28, Szkoła Podstawowa nr 8 i Gimnazjum nr 4 ul. Bitwy pod Studziankami 5, Zespół Szkół Ekonomiczno- Ogrodniczych ul. Sanguszków 28. Złożono wnioski o dofinansowanie.

Budowa obiektu użyteczności publicznej na terenie os. Westerplatte - zadanie wieloletnie W 2019r. opracowano dokumentację projektową, koszt dokumentacji 50 800,00 zł. Zakres prac obejmuje roboty budowlane polegające na rozbiórce istniejącego obiektu oraz budowie nowego obiektu wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem terenu. W 2020r. wykonano prace rozbiórkowe istniejącego budynku, przyłączył ciepłowniczy MPEC oraz wykonano i zaizolowano ławy fundamentowe, wykonane zostały słupy parteru, ściany parteru i wieniec oraz podejścia kanalizacji sanitarnej podposadzkowej, wydatkowano 95 000,00zł.

Rewitalizacja zabytkowej kamienicy przy ul. Legionów w Tarnowie - w 2020 roku na inwestycję wydatkowano 342 994,71 zł. Zadanie zrealizowano. Zakres zadania obejmował dostawę i montaż stolarki okiennej i drzwiowej w zabytkowej kamienicy.

Przebudowa zabytkowej kamienicy przy ul. Legionów w Tarnowie - w 2020 roku na inwestycję wydatkowano 108 625,00 zł. Zadanie wieloletnie. Zlecono aktualizację kosztorysów inwestorskich wraz z przedmiarami robót z uwzględnieniem robót niewykonanych przez Wykonawcę wskutek odstąpienia od umowy w I etapie zadania.

Zakres zadania obejmuje przebudowę wraz ze zmianą sposobu użytkowania zabytkowego budynku mieszkalnego na cele biurowe związane z działalnością Urzędu Miasta Tarnowa. W 2020r. wykonano rozproszanie instalacji elektrycznej na poziomie, piwnic, parteru, I i II piętra, dokonano weryfikacji stanu i uzupełnienia izolacji stropu poddasza, przystąpiono do wykonania przebiegów instalacyjnych (pod instalację c.o.) w stropach budynku oraz wykonano prace pod rozproszania instalacji wodnej w pomieszczeniach sanitariatów i pomieszczeniach socjalnych oraz rozproszanie instalacji c.w.u.

Rewitalizacja zabytkowego pałacu przy ul. Gumniskiej w Tarnowie - w 2020 roku na inwestycję wydatkowano 41 035,50 zł. Wykonano aktualizację dokumentacji projektowo-kosztorysowej, uzyskano pozwolenie na budowę. Złożono wniosek o dofinansowanie do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Wykonanie kostki brukowej wraz z podbudową i montaż ławek przy kapliczce Matki Boskiej - w 2020 roku na inwestycję wydatkowano 10 481,91 zł. Zadanie zrealizowano. Zakres obejmował roboty budowlane polegające na wykonaniu chodnika z płyt granitowych o pow. 15,9m² wraz z dwoma ławkami parkowymi - dojście do kapliczki Matki Boskiej przy ul. Klikowskiej.

Wykonanie płyty upamiętniającej pobyt Jana Pawła II w Tarnowie - w 2020 roku na inwestycję wydatkowano 14 000,00 zł. Zadanie zrealizowano. Zadanie obejmowało wykonanie kamienia pamiątkowego upamiętniającego pobyt Jana Pawła II wraz z wykonaniem nawierzchni kostki granitowej (33m²)

Przebudowa Stadionu Miejskiego w Tarnowie ul. Zbylitowska 3 - zadanie wieloletnie. W 2019r. opracowano dokumentację projektową na przebudowę Stadionu Miejskiego wraz z wyposażeniem oraz budowę i przebudowę układu komunikacyjnego i parkingów wraz z zagospodarowaniem otoczenia obiektu i wydatkowano 477 955,20 zł. W 2020r. odebrano dokumentację i wydatkowano pozostałą kwotę 119 488,80 zł.

Budowa tras rowerowych w rejonie Góry św. Marcina - w 2020 roku na inwestycję wydatkowano 23 370,00 zł. Zadanie wieloletnie. Opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową.

Budowa wiaty przy KS Iskra - w 2020 roku na inwestycję wydatkowano 17 900,30 zł. Opracowano dokumentację projektową i wykonano roboty budowlane polegające na budowie wiaty wolnostojącej o powierzchni 18m² wraz z utwardzeniem terenu (dojścia i obszar pod wiatą).

Budowa połączenia "Kantorii" Centrum Wypoczynku i Rekreacji z al. Piaskową - w 2020 roku na inwestycję wydatkowano 21 917,87 zł. Zakres zadania obejmował koszenie usunięcie zakrzaczeń, plantowanie oraz utwardzenie korą ciągu pieszo-rowerowego pomiędzy „Kantorią” a al. Piaskową.

Przebudowa fontanny w Parku Sanguszków - w 2020 roku na inwestycję wydatkowano 211 161,48 zł. Zadanie wieloletnie zakończone. Zakres zadania obejmował przebudowę budynku studni wraz z instalacjami i urządzeniami technologicznymi fontanny (w tym wykonaniem przyłącza wodociągowego, energetycznego, instalacji technologicznych i elektrycznych fontanny). W 2019 roku wydatkowano 1.083 063,00zł. W 2020r. dokończono roboty budowlane i zrealizowano zadanie.

Ogród włoski w Parku Sanguszków - w 2020 roku na inwestycję wydatkowano 56 891,92 zł. Zadanie wieloletnie. Opracowano dokumentację techniczną na zadanie Rewitalizacja południowej części Parku Sanguszków obejmującą wykonanie ogrodu włoskiego w tym zagospodarowanie terenu, w rejonie fontanny w Parku Sanguszków oraz pozostałą część południową parku.

Zakup i montaż urządzenia nagłaśniającego do fontanny w Parku Sanguszków - w 2020 roku na inwestycję wydatkowano 39 360,00 zł.

8.2 Inwestycje prowadzone przez TOSIR

W roku 2020, w związku z redukcją budżetu miasta, Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji nie realizował zadań inwestycyjnych, w tym dotyczących modernizacji miejskiej bazy sportowej. Dokonano jedynie zwiększenia wartości środków trwałych w związku z przekazaniem przez Urząd Miasta Tarnowa poniesionych nakładów na Stadion Lekkoatletyczny przy ul. Traugutta – kwota 224 257,49 zł.

8.3 Inwestycje prowadzone przez ZDiK

8.3.1. Zestawienie opisowe wszystkich inwestycji

Przebudowa ul. Orkana wraz z budową kanalizacji opadowej z odprowadzeniem do potoku Mrozówka.

Plan: 0 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020r.: 0,00 zł

Informacje o zadaniu: Termin uzależniony jest od uregulowania własności gruntów, na których planowana jest inwestycja.

Przed rozpoczęciem należy: zlecić podział gruntów, przeprowadzić procedurę wywłaszczeniową, uzyskać pozwolenie na budowę.

Prowadzone są postępowania i rozmowy z właścicielami prywatnych nieruchomości, które muszą być wykupione przed rozpoczęciem realizacji zadania. Sprawa prowadzona jest przez Wydział Geodezji i Nieruchomości UMT. Realizacja zadania musi być poprzedzona uzyskaniem pozwolenia na budowę, a tej decyzji nie można uzyskać bez prawa dysponowania nieruchomościami, na których prowadzone będą prace.

Przebudowa drogi krajowej nr 73 do drogi krajowej nr 94 w mieście Tarnowie - etap II.

Plan: 0 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020r.: 0,00 zł.

Informacje o zadaniu: Wykonawca jest w trakcie realizacji zadania – etap przygotowania wniosku ZRID. Planowany termin zakończenia (aktualnie ustalany na bazie wniosku wykonawcy): 04.2021r.

Zakres robót: Rozbudowa drogi krajowej do przekroju 2+1 wraz z budową ciągów pieszych i rowerowych na odcinku od granic miasta do skrzyżowania z ul. Szarą.

Oczekiwano na ostateczność decyzji ZRID dla etapu I w celu kontynuacji procedur administracyjnych. W międzyczasie prowadzone były prace nad projektem budowlanym i kompletowaniem załączników do wniosku ZRID. W związku z powyższym zaszła konieczność uzyskania prolongat do warunków technicznych i uzgodnień. W marcu zostało wydane postanowienie o udzielenie zgody na odstępstwo od warunków technicznych. Pod koniec września 2020 r. decyzja ZRID na etap I otrzymała walor ostateczności, co umożliwiło wprowadzenie zmian (nowych podziałów wynikających z decyzji ZRID Etapu I) w ewidencji gruntów. Dodatkowo z uwagi na zmianę przepisów dotyczących szerokości w liniach rozgraniczających drogi, projektant musiał dokonać korekty w dokumentacji.

Przebudowa drogi krajowej nr 73 do drogi krajowej nr 94 w mieście Tarnowie - etap III

Plan: 15 000 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020r.: 0,00 zł.

Informacje o zadaniu: Dokumentacja projektowa jest w trakcie realizacji. Planowany termin zakończenia realizacji przedmiotu umowy określony jest na dzień 30.06.2021r. Dokumentacja dotyczy rozbudowy ul. Lwowskiej na odcinku od skrzyżowania z ul. Słoneczną do km 0+590 (most na potoku Małochlebówka). Zakres dokumentacji obejmuje rozbudowę do dwóch pasów ruchu w każdym kierunku, przebudowę infrastruktury towarzyszącej, budowę kładki dla pieszych wraz z uzyskaniem decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID).

Modernizacja ulic Braci Saków i Okrężnej wraz z budową ronda

Plan: 177 981 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 177 981,00 zł.

Informacje o zadaniu: Dokumentacja zakończona. Został złożony wniosek o wydanie decyzji ZRID, zawieszono postępowanie. Zadanie obejmowało wykonanie dokumentacji projektowej pod uzyskanie decyzji ZRID w zakresie rozbudowy ulicy Braci Saków do drogi klasy Z, wraz z budową ronda na skrzyżowaniu ulicy Braci Saków i ul. Okrężnej. W zakresie jest przebudowa jezdni, chodników, budowa ścieżek rowerowych, zatok autobusowych, kanalizacji deszczowej, przebudowa istniejącej infrastruktury, podział działek, wyburzenia budynków.

Remont drogi krajowej nr 73 (al. Jana Pawła II) od km 126+558,00 do km 127+074,00

Plan: 10 000 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020r.: 9 950,27 zł.

Informacje o zadaniu: Opracowano materiały do zgłoszenia robót budowlanych na remont nawierzchni jezdni wraz z podbudową i ciągami pieszo-rowerowymi w km 126+588 do 127+074.

Wykonanie projektu zatoki autobusowej na ulicy Mościckiego przy skrzyżowaniu z ul. Rolniczą

Plan: 29 600 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 29 600,00 zł.

Informacje o zadaniu: Zadanie polegało na wykonaniu dokumentacji projektowej do zgłoszenia robót budowlanych obejmujących budowę zatoki autobusowej, przebudowę istniejącej infrastruktury, inwentaryzacji zieleni,

Modernizacja al. Solidarności

Plan: 148 270,00 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 148 269,69 zł.

Informacje o zadaniu: W roku 2019 r. zlecono wykonanie modernizacji al. Solidarności na odcinku od przejścia dla pieszych przy Urzędzie Wojewódzkim do skrzyżowania z ul. Klikowską. Zakres prac obejmował m.in. wykonanie nowej nawierzchni na tej części ulicy. W trakcie odbiorów powykonawczych stwierdzono koleinowanie masy na części ulicy. W związku z powyższym wezwano wykonawcę o przedstawienie dodatkowych badań i opinii technicznej dotyczącej ustalenia przyczyn powstania przedwczesnej deformacji nawierzchni al. Solidarności w Tarnowie.

W lutym 2020 r. została przedstawiona przez wykonawcę opinia niezależnego, akredytowanego Instytutu Badawczego Dróg i Mostów Zakładu Technologii Nawierzchni w Warszawie, na podstawie której zamawiający zażądał wykonania robót, które wyeliminują nieprawidłowości tj. wymianę nawierzchni na tej części ulicy. Wykonawca miał przystąpić do prac naprawczych - wymiany nawierzchni. Ostatecznie prace te z przyczyn niezależnych od zamawiającego nie zostały wykonane do końca czerwca. W dniu 29 czerwca został spisany protokół odbioru robót oraz kosztorys powykonawczy na kwotę 148 269,69 zł, która została zapłacona wykonawcy 14.07.2020 r. Natomiast za wykonanie warstw wiążącej i ścieralnej z uwagi na jej wadliwość pozostała kwota 540 431,87 zł nie została wypłacona. Pomimo kilkukrotnego wezwania do wykonania robót związanych z wymianą warstw wiążącej i ścieralnej jezdni na AL. Solidarności, Wykonawca nie przystąpił do ich realizacji.

Odbiór końcowy robót, a tym samym wypłata pozostałego wynagrodzenia będzie możliwa po wymianie wadliwie wykonanych warstw wiążącej i ścieralnej na AL. Solidarności na całym odcinku robót, tj. od przejścia dla pieszych na wysokości Delegatury Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego do skrzyżowania z ul. Klikowską.

Rozbudowa węzła komunikacyjnego wraz z drogami dojazdowymi w rejonie Owintaru - etap I

Plan: 1 000 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 0,00 zł.

Informacje o zadaniu: W ramach przygotowania dokumentacji do przetargu wystąpiono do gestorów sieci o wydanie warunków technicznych do projektowania.

Etap I: „Rozbudowa węzła komunikacyjnego wraz z drogami dojazdowymi w rejonie Owintaru – etap I” obejmuje wykonanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem decyzji pozwolenia na budowę z dostosowaniem do kategorii ruchu KR5 na następujący zakres: budowa ronda turbinowego u zbiegu ulic Gabriela Narutowicza, gen. Władysława Sikorskiego i ulicy Krakowskiej, przebudowa/rozbudowa ww. ulic wraz z dowiązaniem się do istniejącego przebiegu, na odcinkach: ul. Sikorskiego od projektowanego ronda do przejścia dla pieszych w poziomie ulicy (włącznie) w rejonie ulicy Tadeusza Kościuszki działka 167/5 obr. 250, ul. Gabriela Narutowicza od projektowanego ronda na długości ok. 70m do granicy działki 19/19 obr. 251, ul. Krakowska na odcinku od ul. Zygmunta Krasińskiego (dołączenie do wyremontowanego odcinka ul. Krakowskiej) do ulicy Kornela Ujejskiego z dowiązaniem się do projektowanej dokumentacji dla zadania pn. „Budowa węzła przesiadkowego Krakowska-Planty”, budowa zatoki postojowej dla autobusów na ul. Krakowskiej (o nawierzchni z betonu cementowego), budowa bus-pasów, e) budowa i przebudowa chodników i ścieżek rowerowych, przebudowa zatok autobusowych (o nawierzchni z betonu cementowego), budowa wiaty rowerowej na działce 118/10 obr. 252, h) budowa i przebudowa sieci kanalizacji deszczowej,

budowa i przebudowa oświetlenia ulicznego, j) budowa kanału technologicznego, budowa sieci światłowodowej i informatycznej związanej z ITS – sieć teletechniczna, zgodnie z wydanymi warunkami, zabezpieczenie, przełożenie, przebudowa urządzeń infrastruktury technicznej podziemnej i nadziemnej (w tym linii i kabli energetycznych, linii i kabli telekomunikacyjnych, wodociągów, kanalizacji sanitarnej, gazociągów, sieci ciepłowniczej, z uwzględnieniem urządzeń ITS w tym światłowodów– sieć teletechniczna), wynikająca z uzyskanych warunków technicznych od ich użytkowników i w zakresie koniecznym do usunięcia kolizji z drogą lub potrzebami obsługi urządzeń towarzyszących drodze, dostosowanie rozwiązań projektowych do osób niepełnosprawnych,

Remont chodnika na ul. Czerwonej

Plan: 25 000 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 24 774,25 zł.

Informacje o zadaniu: Zakres zadania obejmował remont chodnika z kostki brukowej betonowej o gr. 6 cm na powierzchni 69,35 m² w tym: rozebranie obrzeży i krawężników betonowych na dł. 54 mb, rozebranie nawierzchni z kostki w ilości 62 m², wykonanie ław pod obrzeża i krawężniki, wykonanie podbudowy z kruszyw, ułożenie obrzeży i kostki brukowej betonowej, regulacja studzienki, humusowanie i obsianie skarp na powierzchni 83,5 m².

Montaż barier ochronnych na długości 24 mb.

Dokumentacje drogowe

Plan: 33 920 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020r.: 3 187,37 zł

Informacje o zadaniu:

Dokumentacja drogowa - Przebudowa ul. Gospodarczej na odc. od os. Zielonego do ul. Zielonej. Wykonano aktualizację mapy do celów projektowych w celu uzyskania pozwolenia na budowę.

Dokumentacja drogowa - ul. Dworcowa - EuroVelo4 Dokumentacja projektowa przygotowana jest w trybie niezbędnym do uzyskania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID). Zakres obejmuje między innymi: budowę ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Krakowskiej oraz w kierunku dworca PKP wzdłuż ulicy Dworcowej, budowę prawoskrętu w ciągu ulicy Krakowskiej i ul. Dworcowej, budowę kanalizacji deszczowej, miejsc postojowych przed dworcem autobusowym, przebudowę oświetlenia ulicznego oraz przebudowę istniejącej infrastruktury, wykup terenu. Trwają prace związane z uzgodnieniem dokumentacji projektowej u gestorów sieci.

Dokumentacja drogowa - Budowa nowych ścieżek rowerowych oraz dostosowanie istniejących do obowiązujących przepisów. Pozyskanie dwóch map do celów opiniodawczych w celu wykonania zgłoszenia robót budowlanych niewymagających uzyskania pozwolenia na budowę.

Projekt przebudowy ul. Sikorskiego od ul. Krakowskiej do ul. Szujskiego wraz ze skrzyżowaniem przy ul. Mościckiego. Dokumentacja projektowa przygotowana jest w trybie niezbędnym do uzyskania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID). Zakres obejmuje między innymi: budowę ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Szkotnik i ul. Sikorskiego w kierunku ul. Krakowskiej, budowę kanalizacji deszczowej, przebudowę węzła komunikacyjnego przy ul. Szkotnik, przebudowę oświetlenia ulicznego oraz przebudowę istniejącej infrastruktury, przebudowę zatoki autobusowej, wykupy terenu. Trwają prace związane z uzgodnieniem dokumentacji projektowej u gestorów sieci.

Dokumentacja drogowa - ul. Mościckiego. Uzyskano warunki techniczne od ORANGE.

Dokumentacja drogowa - Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach samorządowych na przejściach dla pieszych. Pozyskanie warunków od TAURON S.A. w ramach programu: „Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach samorządowych” na następujących przejściach dla pieszych: w km 0+781 odcinka ul. Słonecznej przy ul.

Ochronek i ul. Bitwy o Wał Pomorski, w km 0+610 odcinka ul. Słonecznej (os. Niepodległości), w km 3+570 odcinka ul. Krakowskiej (ul. Liściasta), w km 1+206 odcinka ul. Orkana (dawna pętla autobusowa).

Dokumentacja drogowa - Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach samorządowych na przejściach dla pieszych. Pozyskanie warunków technicznych do projektowania od ORANGE w ramach programu: „Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach samorządowych” na następujących przejściach dla pieszych: w km 0+781 odcinka ul. Słonecznej przy ul. Ochronek i ul. Bitwy o Wał Pomorski, w km 0+610 odcinka ul. Słonecznej (os. Niepodległości), w km 3+570 odcinka ul. Krakowskiej (ul. Liściasta), w km 1+206 odcinka ul. Orkana (dawna pętla autobusowa). Zarząd Województwa Małopolskiego uchwałą nr 1351/20 z dnia 29.09.2020r. odwołał ww. zadanie.

UCHWAŁA NR 1351/20 ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO z dnia 29 września 2020 r. w sprawie odwołania zadania pn.: „Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach samorządowych” ogłoszonego Uchwałą Nr 256/20 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 25 lutego 2020 r.: UZASADNIENIE: Na podstawie § 8 ust. 7 Regulaminu realizacji zadania pn.: „Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach samorządowych” Województwo odwołuje ww. Zadanie. Powyższa decyzja zostaje uwarunkowana dynamicznie zmieniającą się sytuacją epidemiologiczną występowania wirusa SARS-CoV-2, wywołującego chorobę o nazwie COVID-19 w Europie i na świecie. Samorząd Województwa Małopolskiego zobligowany jest do zabezpieczenia w pierwszej kolejności środków na podejmowane działania bezpośrednio związane z ograniczaniem niekontrolowanego rozprzestrzeniania się patogenu. Priorytetem w chwili obecnej są zintensyfikowane działania nakierowane na skuteczną walkę z koronawirusem, w tym zdecydowane wsparcie sektora ochrony zdrowia oraz łagodzenie skutków epidemii dla małopolskiej gospodarki.

Przebudowa ul. Jarzynowej

Plan: 92 381 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020r.: 92 380,90 zł.

Informacje o zadaniu: Wyplacono dwie decyzje do wartosci 70% z 10 dokumentow.
Wyplata odszkodowan mieszkancom.

Przebudowa ulicy Jeżynowej - etap II

Plan: 27 000 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 26 878,33 zł.

Informacje o zadaniu: Termin zakonczenia: 20.05.2020 r. Zakres zadania obejmowal wykonanie nawierzchni z kostki betonowej na podsypce cementowo-piaskowej na dlugosci 75 mb szerokosci 5m.

Budowa ul. Mrożka wraz z remontem ul. Iwaszkiewicza

Plan: 64 000 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 63 960,00 zł

Informacje o zadaniu: Dokumentacja projektowa zostala zakonczona. Wykonawca uzyskal decyzje pozwolenia wodnoprawnego. Zrealizowano dokumentacje projektowa, ktora obejmuje remont istniejacej nawierzchni na ul. Iwaszkiewicza, budowe ul. Mrozka na dlugosci 163,75m, w tym budowe jezdni szer. 5,5m, budowe chodnika, ciagu pieszo-rowerowego, zatoki postojowej, oswietlenia ulicznego, kanału technologicznego, kanalizacji deszczowej oraz przebudowe infrastruktury towarzyszacej. Ponadto zostal zaprojektowany kolektor kanalizacji deszczowej laczacy ul. Lippoczy'ego z ul. Mrozka.

Rozbudowa ul. Ablewicza wraz z budową dróg lokalnych

Plan: 0zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020r.: 0,00 zł.

Informacje o zadaniu: Procedowanie przygotowania postępowania przetargowego. Zakres zadania obejmuje wykonanie dokumentacji projektowej pod uzyskanie decyzji ZRID. Dokumentacja obejmuje budowę drogi jednojezdniowej o klasie technicznej Z z włączeniem do ulicy Jana Pawła II poprzez istniejące skrzyżowanie z wyspą centralną, budowę dróg lokalnych, budowę ścieżki rowerowej i chodników, budowę zatok autobusowych, kanalizacji deszczowej, oświetlenia ulicznego, wykonanie kanału technologicznego, przebudowę istniejących sieci podziemnych i naziemnych. pozyskanie warunków od gestorów sieci, wykonanie inwentaryzacji zieleni.

Budowa połączenia ulicy Tuchowskiej z al. Tarnowskich wraz z przebudową ul. Tuchowskiej do granic miasta

Plan: 0 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020r.: 0,00 zł.

Informacje o zadaniu: Dokumentacja została podzielona na części z uwagi na brak możliwości procedowania dokumentacji ze względu na trwającą do dnia dzisiejszego przebudowę al. Tarnowskich przez PKP. Pozostała część ul. Tuchowskiej od ulicy Zamkowej do granic miasta jest w fazie końcowej realizacji przedmiotu umowy. Zakres dokumentacji obejmuje budowę nowego odcinka drogi wraz z rondem, od al. Tarnowskich do skrzyżowania z ulicą Zamkową, budowę parkingu w rejonie ulicy Św. Trójcy oraz przebudowę ulicy Tuchowskiej na odcinku od ul. Zamkowej do granic miasta. W zakres robót budowlanych przewidziano budowę i przebudowę ulicy Tuchowskiej wraz z podbudową przebudowę istniejących sieci podziemnych i naziemnych, budowę ścieżek rowerowych i chodników dla pieszych, budowę oświetlenia drogowego, budowę kanalizacji deszczowej wraz ze zbiornikami retencyjnymi, budowę kanału technologicznego, przebudowę przepustu na potoku Strusinka.

Budowa ulic: Równoległej i Pasterskiej wraz z kolektorem odwadniającym w ulicy Czarna Droga, Równoległa i Pasterska

Plan: 98 000 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020r.: 93 062,00 zł.

Informacje o zadaniu: Opracowanie dokumentacji projektowej dotyczącej rozbudowy ul. Równoległej w Tarnowie. W ramach zadania rozbudowa drogi o długości 546m wraz z budową ciągu pieszego, rozbudowa dwóch sięgaczy dochodzących od strony południowej o długości 69m i 90m. Budowa oświetlenia ulicznego, kanału technologicznego oraz kanalizacji deszczowej odprowadzającej wody opadowe do potoku Bródka. Przebudowa infrastruktury towarzyszącej. Aktualizacja mapy do celów projektowych niezbędna do zakończenia prac projektowych. Usługa okazania punktów granicznych w terenie oraz wykonanie szczegółowego opisu przejmowanych nieruchomości pod inwestycję decyzją ZRID.

Budowa miejsc parkingowych przy ulicy Wilsona

Plan: 0 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020r.: 0,00zł.

Informacje o zadaniu: Termin realizacji: II kwartał 2021. W roku 2020 wykonano zgłoszenie robót budowlanych niewymagających uzyskania pozwolenia na budowę oraz uzyskano decyzje na wycinkę drzew. Zadanie obejmuje odcinek od ul. Ułańskiej do ul. Mościckiego, na którym zostanie wykonane poszerzenie jezdni poprzez likwidację zieleńców po stronie wschodniej. Poszerzenie umożliwi parkowanie wzdłuż jezdni na przebudowywanym odcinku.

Budowa ulicy Rady Europy - I etap

Plan: 0 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020r.: 0,00 zł.

Informacje o zadaniu: Realizacja robót budowlanych zgodnie z wykonaną dokumentacją projektową będzie możliwa po uregulowaniu stanu prawnego nieruchomości. Wystąpiono do WGN UMT z wnioskiem o uregulowanie stanu prawnego działek.

Modernizacja parkingu przy ul. Skowronków 11 i Szkole Podstawowej nr 5

Plan: 0 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 0,00 zł.

Informacje o zadaniu: Dokumentacja w trakcie realizacji. Zakres zadania obejmuje wykonanie dokumentacji projektowej na budowę 17 miejsc postojowych (w tym dwa dla osób niepełnosprawnych), prostopadle do jezdni, wraz z przełożeniem chodnika.

Modernizacja ulicy Błonie - etap I

Plan: 76 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020r.: 76,00 zł.

Informacje o zadaniu: Zadanie obejmuje rozbudowę ul. Błonie, na odcinku od skrzyżowania z ul. Nowodąbrowską do wjazdu do jednostki PSP, polegające na wykonaniu dwóch jezdni po dwa pasy ruchu w każdym kierunku oraz budowę węzła przesiadkowego na zbiegu ulic Błonie i Jana Pawła II.

Modernizacja ulicy Garbarskiej

Plan: 0 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 0,00 zł.

Informacje o zadaniu: Trwa przygotowanie realizacji zadania. Zadanie polega na remoncie jezdni, chodników i zatok parkingowych na ul. Garbarskiej na odcinku od ul. Lwowskiej do os. Niepodległości. Zakończenie robót planowane jest w 2021 roku.

Modernizacja ulicy Zakątnej

Plan: 4 100 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 4 079,90 zł.

Informacje o zadaniu: Pozyskano materiały niezbędne do opracowania dokumentacji technicznej, opracowano projekt, uzgodniono zakres robót z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków oraz dokonano zgłoszenia robót budowlanych nie wymagających pozwolenia na budowę.

Budowa kanalizacji deszczowej na ul. Warsztatowej

Plan: 22 500 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 22 500,00 zł.

Informacje o zadaniu: Dokumentacja projektowa związana z budową kanalizacji deszczowej na ul. Warsztatowej, na odcinku pomiędzy ul. Sportową a ul. św. Katarzyny, została wykonana i odebrana we wrześniu 2020r. W IV kwartale 2020 roku podpisano umowę z wykonawcą. Brak realizacji robót budowlanych w roku 2020. W 2021 r. planowane do wykonania roboty obejmują budowę odcinka kanalizacji deszczowej w ul. Warsztatowej od ul. Sportowej do ul. Św. Katarzyny o długości 180 m wraz z przykanalikami i wpustami ulicznymi.

Rozbudowa ul. Ks. Indyka

Plan: 242 528 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 242 527,60 zł.

Informacje o zadaniu: Wypłata odszkodowań na podstawie wydanych decyzji z tytułu zajęcia terenu pod inwestycję. W roku 2019 zakończyło się zadanie pn. Rozbudowa ul. Ks. Indyka będącej dojazdem do Areny Jaskółka

Przebudowa ul. Rady Europy - dokumentacja

Plan: 57 017 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 57 017,00 zł.

Informacje o zadaniu: Dokumentacja projektowa została odebrana. Brak własności działek. Zrealizowano dokumentację projektową, która obejmuje budowę drogi na długości 280m, szer. 5m, budowę chodnika, oświetlenia ulicznego, kanału technologicznego, kanalizacji

deszczowej z włączeniem do kanalizacji ogólnospławnej biegnącej wzdłuż ul. Wyszyńskiego oraz przebudowę infrastruktury towarzyszącej.

Remont nawierzchni - Pasaż Tertila

Plan: 10 000 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 8,40 zł.

Informacje o zadaniu: Umowa użyczenia z GUS jest obustronnie podpisana. Pozyskano materiały niezbędne do opracowania dokumentacji technicznej.

Modernizacja nawierzchni - ul. Chyszowska

Plan: 392 000zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020r.: 386 394,94 zł.

Informacje o zadaniu: Wykonano remont ul. Chyszowskiej na odc. od ul. Kochanowskiego do Małopolskiej Kolumny Transportu Sanitarnego w zakresie wymiany nawierzchni jezdni wraz z podbudową na odcinku dł. 95 m, wymiany nawierzchni asfaltowej na jezdni (bez podbudowy) na odcinku dł. 124,5 m, wymiany krawężników, remontu odwodnienia jezdni, lokalnego wyrównania nawierzchni chodników oraz utwardzenia pobocza kostką betonową na długości 104,5 m (powierzchnia 125 m2).

Remont ul. Krasińskiego - dokumentacja projektowa

Plan: 10 000 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 4 071,50 zł.

Informacje o zadaniu: Wykonano dokumentację projektową na zgłoszenie robót budowlanych niewymagających pozwolenia na budowę na remont odcinka o długości 637mb o kategorii ruchu KR2. Dokumentacja obejmuje remont nawierzchni jezdni na całym odcinku i lokalnie remont chodników wraz z wymianą podbudowy i galanterii drogowej. Uzyskano zgłoszenie robót budowlanych.

Remont ul. Nowy Świat - dokumentacja projektowa

Plan: 10 000 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 4 071,50 zł.

Informacje o zadaniu: Wykonano dokumentację projektową na zgłoszenie robót budowlanych niewymagających pozwolenia na budowę na remont odcinka o długości 750mb o kategorii ruchu KR2. Dokumentacja obejmuje remont nawierzchni jezdni na całym odcinku i lokalnie remont chodników wraz z wymianą podbudowy i galanterii drogowej. Uzyskano pozwolenie konserwatorskie oraz zgłoszenie robót budowlanych w sierpniu 2020r.

Remont ul. Bernardyńskiej

Plan: 275 925 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020r.: 199 577,69 zł.

Informacje o zadaniu: Wykonano wymianę nawierzchni jezdni i chodników po obu stronach ulicy wraz z podbudową na odcinku dł. 56 m, wymianę krawężników, remont odwodnienia jezdni. Łączna powierzchnia wyremontowanych chodników to 202,5 m2.

Budowa kanalizacji opadowej przy ul. Matuszewskiego - etap I

Plan: 40 000,00 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 39 996,83zł.

Informacje o zadaniu: Zakres zadania obejmował budowę kanalizacji deszczowej w ul. Matuszewskiego od strony ul. Okrężnej. Wykonano kanalizację opadową z rur HDPE DN 400 mm, dł. 16 m wraz z włączeniem do kolektora w ul. Okrężnej. Na wykonanym odcinku zostały zabudowane dodatkowo 2 studnie rewizyjne oraz 1 studzienka ściekowa z przykanalikiem.

Remont ul. Zagrodowej

Plan: 43 000,00 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 42 816,18 zł.

Informacje o zadaniu: Zakres zadania obejmował powierzchniowe utrwalenie emulsyjno - grysowe ulicy Zagrodowej, w tym: ścinanie poboczy i wyrównywanie mechaniczne i ręczne nawierzchni w ilości 555,81 m², remont cząstkowy nawierzchni tłuczniowej w ilości 199 m² oraz dwukrotne utrwalenie nawierzchni emulsją asfaltową z zastosowaniem odpowiednich grysów w ilości 1200 m².

Remont ul. Gołębiej

Plan: 53 000,00 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 52 925,81 zł.

Informacje o zadaniu: Zakres zadania obejmował wykonanie nowej nawierzchni z masy asfaltowej na odcinku ul. Gołębiej począwszy od skrzyżowania z ul. Klikowską o powierzchni 208 m² w tym: roboty ziemne, profilowanie i zagęszczanie podłoża, skropienia międzywarstwowe, ułożenie mieszanki mineralno-bitumicznej warstwa wiążąca i warstwa ścieralna o powierzchni 208 m², uzupełnienie poboczy kruszywem łamanym i ilości 48 m², ułożenie krawężników, przebudowę studzienki ściekowej i kolektora.

Utwardzenie nawierzchni przy deptaku ul. Jasna

Plan: 23 000,00 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 21 543,07 zł.

Informacje o zadaniu: Wykonano utwardzenie pobocza kostką betonową i płytami ażurowymi, pomiędzy deptakiem ul. Jasna, a parkingiem, o łącznej powierzchni 133,0 m²

Przebudowa oświetlenia na ulicy Krakowskiej

Plan: 200 000 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 148 114,00 zł.

Informacje o zadaniu: Wykonano dokumentację projektową oraz roboty budowlane w zakresie przebudowy oświetlenia ulicznego w ciągu ul. Krakowskiej po stronie północnej, na odc. od ul. Przemysłowej do ul. Strusińskiej o dł. 440 m (wymieniono 10 szt. latarni).

Budowa oświetlenia ulicznego na ul. B. Prusa

Plan: 40 000,00 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 40 000,00 zł.

Informacje o zadaniu: Zakres zadania: Ustawienie dwóch słupów oświetlenia ulicznego wraz z wykonaniem przyłącza zasilającego.

Remont drogi powiatowej nr 1363 od km 1+018,60 do km 1+358,60 (ul. Romanowicza w Tarnowie)

Plan: 0 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 0,00 zł.

Informacje o zadaniu: Wykonanie nowej nawierzchni jezdni, z betonu asfaltowego, na odcinku około 340 metrów – pomiędzy skrzyżowaniami z Kasprowicza a skrzyżowaniem z Jastruna. Zostanie również wyremontowana nawierzchnia wraz z podbudową zatoki postojowej oraz chodnik po południowej stronie ulicy. Nawierzchnie zatoki i chodnika zostaną wykonane z kostki betonowej. Nawierzchnia chodnika po północnej stronie Romanowicza zostanie „przedrukowana”. Remont obejmie również wymianę krawężników i obrzeży. Wymiary geometryczne ulicy zostaną zachowane.

Remont drogi gminnej nr 201186K od km 0+122,00 do km 0+318,00 (ul. Warsztatowa w Tarnowie), Miasto Tarnów

Plan: 0 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020r.: 0,00 zł.

Informacje o zadaniu: Wykonanie nawierzchni wraz z podbudową i remontem chodników i zjazdów na odcinku od ul. Św. Katarzyny do ul. Sportowej.

Remont drogi gminnej nr 201115K (ul. Sportowa) w km 0+014-0+582 w Tarnowie

Plan: 4 282 856 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 4 273 410,61 zł.

Informacje o zadaniu: Remont ul. Sportowej polega na wymianie istniejącej podbudowy oraz wykonaniu jezdni o nawierzchni asfaltowej, wykonaniu zjazdów i chodników, przebudowie i zabezpieczeniu sieci wodociągowej, przebudowie i zabezpieczeniu sieci gazowej, zabezpieczeniu sieci elektroenergetycznej, zabezpieczeniu sieci teletechnicznej, zabezpieczeniu sieci ciepłowniczej, budowie kanału technologicznego, budowie sieci kanalizacji deszczowej.

Budowa drogi oraz miejsc parkingowych wzdłuż budynku przy ul. Kochanowskiego 30

Plan: 0,00 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020r.: 0,00 zł.

Informacje o zadaniu: Zakres przedmiotu umowy obejmuje budowę drogi wzdłuż budynku ul. Kochanowskiego 30, budowę chodnika oraz miejsc postojowych, budowę kanalizacji deszczowej oraz przebudowę infrastruktury towarzyszącej. Projektowana droga będzie dowiązywała się do zaprojektowanej drogi w ramach przedsięwzięcia pn. „Skomunikowanie obiektów Izby Rzemieślniczej Małej i Średniej Przedsiębiorczości, szkoły, obiektu szwalni oraz obiektów po byłej Wyższej Szkole Biznesu z drogą w ramach SAG III w Tarnowie”. Dokumentacja projektowa przygotowana zostanie w trybie niezbędnym do uzyskania decyzji ZRID.

Budowa parkletów

Plan: 0 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020r.: 0,00 zł.

Informacje o zadaniu: Wykonanie dokumentacji projektowej na budowę trzech sztuk parkletów na ul. Wałowej. Zakres zamówienia wprowadza zmiany funkcjonalności i zagospodarowania w obrębie Starego Miasta na ul. Wałowej w Tarnowie, obejmuje wykonanie dokumentacji projektowej na budowę parkletu na ul. Wałowej przy ul. Goldhammera pomiędzy budynkami ul. Wałowa 26 a ul. Wałowa 30, budowę parkletu przed budynkiem ul. Wałowa 22 (na wprost Zakątku Spycimira Leliwity) oraz budowę parkletu przed budynkiem ul. Wałowa 12

Koncepcja zagospodarowania ul. Wałowej wraz z ul. przyległymi

Plan: 0 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 0,00 zł.

Informacje o zadaniu: Zakres zamówienia obejmuje wykonanie koncepcji urbanistyczno–architektonicznej, która będzie podstawą do opisu przedmiotu zamówienia na wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy i modernizacji przestrzeni publicznej ulicy Wałowej wraz z ulicami przyległymi. Koncepcja dotyczy następujących ulic/placów: ulica Wałowa na odcinku od skrzyżowania z ul. Krakowską do skrzyżowania z ul. Lwowską, ulica Szeroka na odcinku od ul. Wałowej do ul. Bernardyńskiej, ulica Lwowska na odcinku od ul. Wałowej do ul. Drzewnej, ulica Bernardyńska na odcinku od ul. Dąbrowskiego do ul. Targowej, ulica Kołłątaja na odcinku od ul. Dąbrowskiego do ul. Drzewnej, ulica Dąbrowskiego na odcinku od ul. Lwowskiej do ul. Bernardyńskiej, ulica Drzewna na odcinku od ul. Lwowskiej do ul. Kołłątaja, ulica Kupiecka, ulica Wielkie Schody, plac Ofiar Katynia.

Remont chodnika przy ul. Orkana (Zadanie z Rad Osiedli):

Plan: 54 066 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 54 044,56 zł.

Informacje o zadaniu: Remont chodnika w ciągu ul. Orkana w kierunku granicy miasta, do wysokości środków.

Remont drogi powiatowej nr 1356K (ul. Krakowska) od km 1+491,70 do km 1+931,73

Plan: 3.275 268 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020r.: 3.271 056,25 zł.

Informacje o zadaniu: Realizacja zakończona i odebrana. Zadanie polegało na wykonaniu remontu jezdni, chodników i zatok autobusowych, wymianie odwodnienia ulicznego i lokalnym poszerzeniu chodników.

Integracja transportu publicznego w Tarnowie – ITS, Węzeł przesiadkowy Krakowska - Planty

Plan: 8.862 962 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 8.858 056,71 zł.

Informacje o zadaniu: Odbiór Etapu III nastąpił w dniu 17 marca 2020 r. i obejmował: modernizację skrzyżowania: S14/ Szujskiego przed Rolniczą, S22/ Lwowska - Jasna (przeście).

Odbiór Etapu IV nastąpił w dniu 16 czerwca 2020 r. i obejmował:

- tablice VMS, - przełącznik szkieletowy, - 6 szt. przełączników dostępowych;
- oprogramowanie do monitoringu sieci, - dwa pierwsze etapy sieci światłowodowej;
- modernizację skrzyżowania: S19/ Mickiewicza - Al. Matki Bożej Fatimskiej – Bóznic, S24/ Słoneczna - Jana Pawła II, S26/ Słoneczna - Al. Matki Bożej Fatimskiej - ks. Sitko, S25/ Słoneczna - Jasna przeście), - wykonanie detekcji zajętości miejsc parkingowych

Odbiór Etapu V nastąpił w dniu 15 września 2020 r. i obejmował:

- 22 szt. kamer obrotowych, - 79 szt. kamer ANPR/ARCP, - 3 szt. przełączników szkieletowych, - 10 szt. przełączników dostępowych, - wykonanie sieci światłowodowej - etap 3;
- 3 szt. stacji meteo, - 3 szt. kamer obrotowych, - 3 szt. kamer stałopozycyjnych;
- modernizację skrzyżowania: S1 / Krakowska - Czerwona – Koszycka, S07 / Sikorskiego - Mościckiego – Szkotnik, S11 / Kwiatkowskiego - Czerwonych Klonów, S18 / Al. Solidarności - Nowy Świat, S21 / Konarskiego - Dąbrowskiego – Gumniska, S23 / Lwowska - Orkana – Słoneczna, S27 / Nowodąbrowska - Spokojna – Błonie, S32 / Ks. Sitko - Piłsudskiego – Słowackiego, S33 / Lwowska – Skowronków, S34 / Jana Pawła II – Odległa, S38 / Jana Pawła II – Długa, S42 / Nowodąbrowska - 16-go Pułku Piechoty;

Odbiór etapu VI nastąpił w dniu 9 grudnia 2020 r. i obejmował:

- przyłącza światłowodowe i zasilające do Tablicy zmiennej treści (VMS) wraz z uruchomieniem;
- 13 szt. kamer obrotowych, - 48 szt. kamer ANPR/ARCP, - uruchomienie systemu priorytetu dla komunikacji publicznej, - 4 szt. przełączników szkieletowych, - 7 szt. przełączników dostępowych;
- wykonanie sieci światłowodowej - etap 4, - dostawę platformy APD – aplikacji integrującej systemy;
- Skrzyżowanie S02 / Krakowska - Radosna – Główna, - modernizację skrzyżowania: S03 / Krakowska - Warsztatowa – Zakładowa, S04 / Krakowska – Przemysłowa, S05 / Krakowska - Dworcowa – Pułaskiego, S09 / Mościckiego – Pułaskiego, S15 / Szujskiego – Pułaskiego, S16 / Szujskiego – Szkotnik, S17 / Szujskiego - Klikowska – Chopina, S36 / Starodąbrowska - Nowodąbrowska - Os. Legionów H.D., S39 / Krakowska Galeria Tarnovia, S44 / Gumniska – Mostowa;
- oprogramowanie WWW i na urządzenia mobilne, - 10 szt. tablic informacji parkingowej.

Odbiór końcowy całości zadania nastąpił w dniu 17 grudnia 2020 r. i obejmował:

- całościowe wykonanie sieci światłowodowej, kanalizacji kablowych dla sygnalizacji świetlnych, konstrukcji wsporczych dla tablic parkingowych, tablic VMS i stacji meteorologicznych;
- zestawienie wszystkich dostarczonych urządzeń, zainstalowanego oprogramowania, wykonanych usług, dostarczonego wyposażenia;
- dokumentację: serwerów blade, macierzy dyskowej, klasy UTM (Fortigate), przełącznik Ethernet do podłączenia CSR, biblioteki taśmowej, zasilacza awaryjnego (UPS), zestawu

komputerowego PC, monitora do PC, monitorów do ściany wizyjnej, monitora do sali narad, laptopa, urządzenia wielofunkcyjnego w sali operatorów, drukarki sieciowa w pomieszczeniu kierownika Centrum;

- sterownika sygnalizacji świetlnej, kamery obrotowej CCTV, kamery stałopozycyjnej CCTV, kamery ANPR, stacji meteo, tablicy VMS, urządzeń wchodzących w skład systemu parkingowego;

Węzeł przesiadkowy „Krakowska - Planty”:

W dniu 16.07.2020 roku podpisano umowę w trybie przetargu nieograniczonego z terminem realizacji przypadającym na rok 2021. Zamawiający wykona zamówienie w systemie „zaprojektuj i wybuduj”. Zakres zadania obejmuje budowę węzła przesiadkowego Krakowska - Planty w tym peron przeznaczony do obsługi podróżnych z 4 podświetlanymi zadaszeniami peronowymi, miejsce postojowe Kiss & Ride (równoległe) zlokalizowane przy ul. Dworcowej, miejsca parkingowe dla samochodów osobowych wykorzystywane wyłącznie na potrzeby osób parkujących samochód i przesiadających się na środek komunikacji zbiorowej, zadaszoną wiatę rowerową wyposażoną w stojaki rowerowe (barierki typu odwróconego „U” na 30 szt. rowerów), samoobsługową stację napraw dla rowerów, strefę ładowania urządzeń mobilnych w formie automatu, kamery monitoringu obejmujące cały teren węzła przesiadkowego, które włączone będą do projektowanego systemu ITS, szafę teletechniczną z podpięciem do sieci teletechnicznej w rejonie skrzyżowania ulicy Dworcowej i ulicy Krakowskiej, hot-spot (darmowy dostęp do sieci bezprzewodowej Wi-Fi), budowa/przebudowa kanalizacji deszczowej.

Integracja transportu publicznego w Tarnowie – Węzeł przesiadkowy Kochanowskiego - Chyszowska

Plan: 4.391 896 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 4.385 528,59 zł.

Informacje o zadaniu: Zadanie w systemie „zaprojektuj i wybuduj”. Roboty zrealizowane na podstawie zgłoszenia robót budowlanych i pozwolenia na budowę na podstawie opracowanych przez Wykonawcę projektów w tym: rozbiórkę wiat, peronów i elementów dróg istniejących, wykonanie nawierzchni betonowej wraz z konstrukcją Węzła Przesiadkowego, peronów dla komunikacji, zadaszeń peronów pod obsługę podróżnych, miejsc postojowych dla autobusów, miejsc postojowych typu Kiss&Ride zlokalizowanych przy ul. Chyszowskiej, miejsc parkingowych dla samochodów osobowych, w tym 2 miejsca dla osób niepełnosprawnych oraz 2 miejsca postojowe przygotowane pod montaż stacji do ładowania pojazdów elektrycznych, ciągu pieszego, zadaszeń stojaków dla rowerów, samoobsługowej stacji napraw dla rowerów, tablic pasażerskiej informacji przystankowej, automatycznej toalety, strefy ładowania urządzeń mobilnych w formie automatu, kamer monitoringu, hot-spot (darmowy dostęp do sieci bezprzewodowej Wi-Fi), oświetlenia węzła, wykonanie systemu kanalizacji pod wykonanie przyłącza światłowodowego do: monitoringu, tablic pasażerskiej informacji przystankowej oraz biletomatu, wraz ze studniami rewizyjnymi, przyłącze energetyczne do: tablic pasażerskiej informacji przystankowej, biletomatu i monitoringu, toalety, wiat autobusowych, wiat rowerowych, punktu ładowania urządzeń mobilnych, punktu ładowania samochodów elektrycznych, wycinka i nasadzenia zieleni (drzew, krzewów, trawników), budowa, przebudowa oraz zabezpieczenie urządzeń infrastruktury technicznej (w tym linii, instalacji i kabli energetycznych, linii, instalacji i kabli teletechnicznych, kanalizacji, gazociągów, sieci oświetlenia, budowy kanału technologicznego, sieci ciepłowniczych).

Tarnowski Rower Miejski

Plan: 1.362 707 zł

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020r.: 1.362 500,00 zł

Informacje o zadaniu: Tarnowski Rower Miejski - Rozbudowa Tarnowskiego Roweru Miejskiego - dostawa i uruchomienie 6 stacji w tym 2 stacje rowerowe z 16 stojakami i terminalem, 3 stacje rowerowe z 15-oma stojakami i terminalem oraz 1 stacja rowerowa z 13 stojakami i terminalem: na osiedlu Westerplatte (okolice ul. Marynarki Wojennej), osiedlu Legionów Henryka Dąbrowskiego (sąsiedztwo szkoły), ul. Słonecznej (sąsiedztwo biurowca), ul. Lwowskiej (nieдалеko skrzyżowania z Kowalską), ul. Klikowskiej (w pobliżu kościoła pw. Miłosierdzia Bożego) i ul. Mościckiego (wylot ul. Reymonta) wraz z 60 rowerami w tym 50 rowerów zwykłych i 10 rowerów posiadających fotelik rowerowy dla dzieci. W dniu 30.06.2020 roku podpisano umowę w trybie przetargu nieograniczonego na kwotę 1 217 000,00 zł. Zadanie wykonano 1 września 2020 r.

Dostawa wiat rowerowych Bike&Ride - dostawa i montaż trzech wiat rowerowych wyposażonych w stojaki rowerowe przy ul. Goldhammera, w Mościcach przy ul. Kwiatkowskiego (pętla autobusowa) oraz Chemicznej (w pobliżu stacji kolejowej). W dniu 27.08.2020 roku podpisano umowę w trybie przetargu nieograniczonego na kwotę 145 500,00 zł. Zadanie wykonano 23 września 2020 r.”

Budowa połączenia węzła autostrady A4 w Wierzchosławicach ze Strefą Aktywności Gospodarczej w Tarnowie - zadanie 2: Przebudowa DW 973 na obszarze Miasta Tarnów wraz z infrastrukturą

Plan: 3.992 570 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 3.838 506,38 zł.

Informacje o zadaniu: Roboty budowlane zakończone, odebrane protokołem odbioru z dnia 10.02.2020 r. Termin zakończenia: 4.02.2020 r. Zakres obejmował rozbudowę ul. Elektrycznej do przekroju poprzecznego dwujezdniowego 2x2 wraz z chodnikiem oraz ścieżką rowerową, budowę skrzyżowań z drogami poprzecznymi w tym 2 ronda, budowę: kanalizacji deszczowej, oświetlenia ulicznego, ekranu akustycznego, przebudowę przejazdu kolejowego oraz przebudowę niezbędnej infrastruktury podziemnej.

Przebudowa drogi krajowej nr 73 do drogi krajowej nr 94 w mieście Tarnowie - etap I

Plan: 10.891 348 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020r.: 10.758 112,23 zł.

Informacje o zadaniu: Firma Strabag w ramach kontraktu w formule Projektuj-Buduj do momentu wypowiedzenia jej umów wykonała roboty ziemne na stronie północnej oraz frezowanie nawierzchni wraz z budową i przebudową części uzbrojenia. Trwa budowa zbiorników retencyjnych, Podpisano z Firmą PDM Dębica Umową na realizację pozostałego zakresu, po firmie Strabag. Aktualnie rozpoczęto wstępne prace na budowie realizowane przez PDM. Termin wykonania prac III kwartał 2021.

Zwiększenie dostępności transportowej tarnowskich stref aktywności gospodarczej wraz z poprawą parametrów ruchu tranzytowego w subregionie tarnowskim - etap I: rozbudowa ulicy Spokojnej

Plan: 650 000 zł

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 750,00 zł.

Informacje o zadaniu: Roboty budowlane zostały zakończone w grudniu 2018 r. Trwa procedura odszkodowawcza w zakresie trzech działek.

Zintegrowany produkt turystyczny subregionu tarnowskiego „Trasy rowerowe Pogórza”

Plan: 4.511 289 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020 r.: 1.114 678,92 zł.

Informacje o zadaniu: Wykonano ścieżkę rowerową wraz z organizacją ruchu na odcinku od ul. Czerwonych Klonów wzdłuż ul. Traugutta poprzez tereny sąsiadujące z Ogrodem Działkowym do ul. Kwiatkowskiego. W ramach zadania wybudowano nawierzchnie ścieżki

wraz z warstwami konstrukcyjnymi. W zadaniu ujęto również budowę miejsc obsługi rowerzystów (przy skrzyżowaniu ulic Traugutta - Indyka oraz zadaszoną wiatę rowerową naprzeciwko Miejskiego Domu Sportu w Mościcach oraz wymieniono oświetlenie uliczne na odcinku od drogi wew. prowadzącej z basenu do przejazdu kolejowego Grupy Azoty.

Nowe przestrzenie zdarzeń - odnowienie zabytkowego centrum miasta - remont pl. Kazimierza oraz ulic Katedralnej, Krótkiej i Kapitulnej w Tarnowie

Plan: 448 637 zł.

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020r.: 439 822,06 zł.

Informacje o zadaniu: Remont ul. Krótkiej został zakończony i odebrany protokołem odbioru dnia 28.05.2020 r. Termin zakończenia 19.06.2020 r. Remont obejmował wymianę istniejącej podbudowy oraz wykonanie nawierzchni jezdni i chodników z materiałów kamiennych, dostawę i montaż stojaków rowerowych, wymianę oraz regulację studzienek kanalizacyjnych wraz z wymianą rur przykanalikowych i rynien.

Nowe przestrzenie zdarzeń - modernizacja płyty Rynku w Tarnowie

Plan: 2.621 395 zł

Stan zaawansowania wydatków finansowych do 31.12.2020r.: 2.621 393,41 zł.

Informacje o zadaniu: Wykonano remont płyty Rynku w zakresie nawierzchni z płyt kamiennych o powierzchni 600 m², wykonano podbudowę oraz nawierzchnię na ciągu jezdni z kostki kamiennej o powierzchni 1495 m², wykonano podbudowę oraz nawierzchnię z płyt kamiennych na ciągach pieszych o powierzchni 1825 m². Łącznie w ramach całej inwestycji wyremontowano nawierzchnię wraz z podbudowami łącznie ok. 6700 m².

8.3.2. Projekty inwestycyjne dofinansowane ze środków zewnętrznych

Integracja transportu publicznego w Tarnowie – ITS, Węzeł przesiadkowy Krakowska – Planty.

Dane zaprezentowano powyżej.

Integracja transportu publicznego w Tarnowie – Węzeł przesiadkowy Kochanowskiego – Chyszowska.

Dane zaprezentowano powyżej.

Tarnowski Rower Miejski. Dane zaprezentowano powyżej.

Budowa połączenia węzła autostrady A4 w Wierzchosławicach ze Strefą Aktywności Gospodarczej w Tarnowie - zadanie 2: Przebudowa DW 973 na obszarze Tarnowa wraz z infrastrukturą.

Dane zaprezentowano powyżej.

Przebudowa drogi krajowej nr 73 do drogi krajowej nr 94 w mieście Tarnowie - etap I.

Dane zaprezentowano powyżej.

Zwiększanie dostępności transportowej tarnowskich stref aktywności gospodarczej wraz z poprawą parametrów ruchu tranzytowego w subregionie tarnowskim - etap I: rozbudowa ulicy Spokojnej.

Dane zaprezentowano powyżej.

Zintegrowany produkt turystyczny subregionu tarnowskiego „Trasy rowerowe Pogórza”.

Dane zaprezentowano powyżej.

Nowe przestrzenie zdarzeń - odnowienie zabytkowego centrum miasta - remont pl. Kazimierza oraz ulic Katedralnej, Krótkiej i Kapitulnej w Tarnowie.

Dane zaprezentowano powyżej.

Nowe przestrzenie zdarzeń - modernizacja płyty Rynku w Tarnowie.

Dane zaprezentowano powyżej.

Remont drogi powiatowej nr 1356K (ul. Krakowska) od km 1+491,70 do km 1+931,73.

Dane zaprezentowano powyżej.

Remont drogi powiatowej nr 1363 od km 1+018,60 do km 1+358,60 (ul. Romanowicza w Tarnowie).

Dane zaprezentowano powyżej.

Remont drogi gminnej nr 201186K od km 0+122,00 do km 0+318,00 (ul. Warsztatowa w Tarnowie), miasto Tarnów.

Dane zaprezentowano powyżej.

Remont drogi gminnej nr 201115K (ul. Sportowa) w km 0+014-0+582 w Tarnowie.

Dane zaprezentowano powyżej.

8.4 Projekty nieinwestycyjne

8.4.1 Projekty z zakresu polityki społecznej

„Wsparcie opiekunów nieformalnych osób niesamodzielnych w subregionie tarnowskim”.

Projekt został omówiony w dziale 2.2.14.

„Nowa kamienica – aktywna dzielnica”.

Projekt został omówiony w dziale 2.2.17.

„Sami-Dzielni! Nowe standardy mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi”.

Projekt został omówiony w dziale 2.2.15.

„Od bierności do aktywności w Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakładzie Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze”.

Projekt został omówiony w dziale 2.2.16.

8.4.2 Projekty z zakresu rynku pracy realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

Projekty realizowane w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

Projekty zostały omówione w dziale 2.2.15

Projekty realizowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

Projekty zostały omówione w dziale 2.2.15

Programy realizowane w 2020 r. ze środków Funduszu Pracy

Małopolski Program Regionalny „Konservator” 2019-2020 był realizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie w porozumieniu z trzynastoma urzędami pracy Województwa Małopolskiego, w tym z Powiatowym Urzędem Pracy w Tarnowie. Realizacja programu trwała od 01.01.2019 r. do 31.12.2020 r. Wartość realizowanego programu dla Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie wyniosła 24 603,60 zł w 2020 roku. Wsparciem objęto trzy osoby bezrobotne (w tym 1 kobieta) z powiatu tarnowskiego. Efektywność zatrudnieniowa w programie w 2020 roku wyniosła 66,67%.

Małopolski Program Regionalny „Firma+1” 2019-2020 był realizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie w porozumieniu z osiemnastoma urzędami pracy Województwa Małopolskiego, w tym z Powiatowym Urzędem Pracy w Tarnowie. Realizacja programu trwała od 01.01.2019 r. do 31.12.2020 r. Wartość realizowanego programu dla Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie wyniosła 187 162,28 zł w 2020 roku. Wsparciem objęto 11 osób bezrobotnych (w tym 10 kobiet) z Tarnowa i powiatu tarnowskiego.

Efektywność zatrudnieniowa w programie w 2020 roku wyniosła 81,82%, wśród osób w wieku 40 lat i więcej 100%, a wśród długotrwale bezrobotnych 50,00%.

8.4.3 Projekty z zakresu edukacji

Kwalifikacje zawodowe sukcesem na rynku pracy II (*II edycja konkursu*)

Projekt realizowany w Centrum Kształcenia Zawodowego. Budżet projektu wynosi 8.719.998,80 zł, w tym wartość unijnego dofinansowania to 7.847.998,92 zł. Planowany okres realizacji projektu: marzec 2020-czerwiec 2023. Zajęcia w ramach projektu odbywają uczniowie Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych, Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych, Zespołu Szkół Technicznych, Zespołu Szkół Techniczno-Zawodowych, Zespołu Szkół Specjalnych dla Niesłyszących i Słabo Słyszących, Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, III Liceum Ogólnokształcącego i IV Liceum Ogólnokształcącego.

W ramach projektu organizowane są dla uczniów: kursy kwalifikacyjne zawodowe i zawodowe, zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, warsztaty w specjalistycznych pracowniach i laboratoriach na uczelniach, staże i praktyki zawodowe, wizyty zawodoznawcze, doradztwo zawodowe oraz są przyznawane stypendia dla najzdolniejszych uczniów.

W 2020 r. na realizację projektu wydatkowano kwotę 2.687.209,98 zł, którą przeznaczono na:

- realizację kursów zawodowych dla 489 uczniów, którzy zdobyli dodatkowe kwalifikacje zawodowe lub kompetencje cyfrowe (kurs diagnosty samochodowego z elementami mechatroniki, kurs montaż i demontaż elementów THT, SMD i BGA, kurs technolog, programista, operator obrabiarek sterownych numerycznie, kurs operator obrabiarek sterowanych numerycznie z egzaminem czeladniczym, kurs spawania metodą MAG, kurs spawania metodą TIG, kurs grafika komputerowa, kurs programowanie aplikacji internetowych, kurs Programowanie gier komputerowych, kurs zmiana opon i prostowanie felg). Największym zainteresowaniem cieszyły się kursy kończące się egzaminem, dające kwalifikacje zawodowe,
- organizację dwudniowych warsztatów na uczelniach wyższych dla 400 osób,
- organizację jednodniowych wizyt zawodoznawczych u pracodawców dla 885 uczniów, gdzie uczniowie mogli zapoznać się funkcjonowaniem firmy/przedsiębiorstwa,
- organizację dla ponad 185 uczniów stażu/praktyki zawodowej u pracodawców. Podczas 150 godzin zajęć uczniowie poznali środowisko pracy już w trakcie procesu kształcenia zawodowego, zdobyli rozeznanie jak odbywa się wykonywanie zawodu w poszczególnych branżach,
- realizację kursów dla 31 nauczycieli, podnoszących ich kwalifikacje zawodowe (kurs PDR, kurs zmiana opon i prostowanie felg, kurs czujników i przetworników sterowanych mikrokontrolerem, studia podyplomowe, kurs z zakresu RFID).
- organizację dla 144 uczniów zajęć dydaktyczno – wyrównawczych z języka angielskiego branżowego oraz zajęć z zakresu ICT.

Ponadto doposażono pracownie w CKZ: pracownię grafiki komputerowej i aplikacji internetowych, pracownię mechatroniki z elementami diagnostyki, pracownię lokalnych sieci komputerowych, pracownię elektroniki cyfrowej, pracownię maszyn elektrycznych, napędu i sterowania, pracownię innowacyjna nauka projektowania i tworzenia produktów, pracownię nowe technologie obróbki ubytkowej, pracownię napraw nadwozi i układów jezdnych pojazdów oraz pracownię w Zespole Szkół Techniczno – Zawodowych w Tarnowie. Za kwotę prawie 700 tys. złotych zakupiono 70 zestawów komputerów, sprzęt, maszyny oraz narzędzia niezbędne przy realizacji zajęć na najwyższym poziomie technologicznym. Zakupiono

wszelkie materiały niezbędne do realizacji przewidzianych w projekcie kursów i szkoleń z branży elektryczno – elektronicznej oraz mechanicznej i górniczo – hutniczej.

Omnibus budowlany

Omnibus Budowlany to projekt partnerski dofinansowany z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Realizatorem projektu w latach 2017-2020 był Zespół Szkół Budowlanych w Tarnowie, natomiast Partnerem-Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie. Wartość całkowita projektu opiewa na kwotę 4.841.240,88 zł, w tym dofinansowanie to 4.357.046,88 zł. W 2020 r. wydatkowano kwotę 525 751,19 zł.

Dzięki realizacji projektu w 2020r.:

- 60 osób uzyskało kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia,
- 135 uczniów podniosło kompetencje w wyniku uczestnictwa w zajęciach wyrównawczych;
- 82 uczniów podniosło umiejętności zawodowe po ukończeniu stażu u pracodawcy;
- 181 uczniów zwiększyło umiejętności poruszania się po rynku pracy po przeprowadzonym poradnictwie zawodowo – edukacyjnym.

Budowlane Centrum Kompetencji w ZSB

Projekt realizowany w latach 2020-2023 w Zespole Szkół Budowlanych. Jego realizacja pozwoli uczniom na uzyskanie dodatkowych certyfikowanych kwalifikacji, pogłębienie zdobytych umiejętności na płatnych stażach u przedsiębiorców, przygotowanie do egzaminów zawodowych i studiów technicznych. W ramach projektu zaplanowano następujące zadania: 1. Rozwój kompetencji kadry dydaktycznej, 2. Kursy prowadzone przez ZSB (30 kursów), 3. Kursy zawodowe zlecone (7 kursów), 4. Staże i praktyki zawodowe dla uczniów, 5. Zajęcia wyrównawcze, 6. Wzmocnienie współpracy szkół zawodowych z uczelniami, 7. Stypendia dla najlepszych uczniów, 8. Doradztwo zawodowe, 9. Dopuszczenie placówki, 10. Rozwijanie oferty szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe uczniów ze specjalnymi potrzebami.

Wartość całkowita projektu opiewa na kwotę 4.429.012,41 zł, w tym dofinansowanie projektu z UE to 3.790.160,54 zł.

W 2020 r. wydatkowano 41 156,29 zł, którą przeznaczono na: wynagrodzenia nauczycieli zajęć wyrównawczych oraz doradcy zawodowego, wypłaty stypendiów dla najlepszych uczniów, zakup pomocy dydaktycznych dla doradcy zawodowego oraz zapłatę za studia podyplomowe dla dwóch nauczycieli na kierunku BIM 6 – technologie cyfrowe w architekturze i budownictwie.

Małopolska Chmura Edukacyjna

To przedsięwzięcie, które stanowi innowacyjną propozycję przekazywania wiedzy oraz przybliżania osiągnięć naukowych uczelni wyższych przy wykorzystaniu technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych uczniom w Małopolsce.

Projekty kontynuowane w 2020 r.:

- I LO - „Małopolska Chmura Edukacyjna w I Liceum Ogólnokształcącym w Tarnowie”- Podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw niezbędnych na rynku pracy oraz indywidualizacja podejścia w szczególności do uczniów o szczególnych potrzebach (2019-2020),
- III LO – Małopolska Chmura Edukacyjna 2019 – Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów III LO (2019-2020),
- IV LO - Małopolska Chmura Edukacyjna edycja 2019 - Podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw niezbędnych na rynku pracy oraz

indywidualizacja podejścia w szczególności do uczniów o szczególnych potrzebach (2019-2020),

- V LO – Małopolska Chmura Edukacyjna (2019-2020) - Rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów V LO, kształtowanie postaw niezbędnych na rynku pracy oraz indywidualne podejście przede wszystkim do uczniów o szczególnych potrzebach edukacyjnych (2019-2020),
- XVI LO - Małopolska Chmura Edukacyjna (2019-2020) - Podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw niezbędnych na rynku pracy oraz indywidualizacja podejścia w szczególności do uczniów o szczególnych potrzebach (2019-2020),

Nowe projekty:

- I LO - „Małopolska Chmura Edukacyjna w I Liceum Ogólnokształcącym w Tarnowie” - Podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw niezbędnych na rynku pracy oraz indywidualizacja podejścia w szczególności do uczniów o szczególnych potrzebach (2020-2021),
- III LO – Małopolska Chmura Edukacyjna - Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów III LO (2020-2021),
- IV LO - Małopolska Chmura Edukacyjna - Podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw niezbędnych na rynku pracy oraz indywidualizacja podejścia w szczególności do uczniów o szczególnych potrzebach (2020-2021),
- V LO – Małopolska Chmura Edukacyjna - Rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów V LO, kształtowanie postaw niezbędnych na rynku pracy oraz indywidualne podejście przede wszystkim do uczniów o szczególnych potrzebach edukacyjnych poprzez współpracę z małopolskimi uczelniami wyższymi w ramach obszarów j. angielski i j. francuski (2020-2021),
- XVI LO - Małopolska Chmura Edukacyjna - Podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw niezbędnych na rynku pracy oraz indywidualizacja podejścia w szczególności do uczniów o szczególnych potrzebach (2020-2021).

Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce II

W 2017 r. rozpoczęto realizację partnerskiego projektu „Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce II”, którego liderem jest województwo małopolskie a partnerem - Gmina Miasta Tarnowa. Projekt otrzymał dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

Jest to projekt pozakonkursowy. Jego głównym celem jest wzmocnienie kształcenia zawodowego w poszczególnych branżach, lepsze powiązanie jego oferty z potrzebami rynku pracy i poprawa społecznego wizerunku kształcenia zawodowego, szczególnie wśród młodzieży oraz rodziców.

Na projekt składają się dwa główne komponenty: realizacja Małopolskiej Chmury Edukacyjnej w zakresie obszarów zawodowych oraz utworzenie Szkolnych Punktów Informacji i Kariery. Realizacja chmury edukacyjnej polega na działaniach analogicznych do działań „chmurowych” w ramach obszarów ogólnych, takich, jak realizowane przez ZSO nr 1, ZSO nr 2 i ZSB w ramach oddzielnych projektów, tj. na organizacji zajęć on-line, kół naukowych oraz wyjazdów na uczelnie wyższe.

Wybrane obszary zawodowe to budownictwo, środowisko (ZSB) oraz język angielski i obszar elektryczno – elektroniczny (ZSME). W Szkolnych Punktach Informacji i Kariery jest natomiast prowadzone doradztwo zawodowe. Okres realizacji obejmuje lata 2017-2021. Planowana wartość projektu w części realizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa to prawie

510.000 zł, z czego 90% zostanie dofinansowane ze środków Unii Europejskiej i budżetu państwa. W 2020 r. na realizację projektu wydatkowano: 152 304,48 zł.

Rozwój kompetencji kluczowych uczniów ZSO nr 2 w Tarnowie cz. 3

Projekt realizowany w latach 2019-2020 i 2020-2021. Jego celem było osiągnięcie przez uczniów II LO takiego poziomu z poszczególnych obszarów tematycznych, który znacząco ułatwi im podjęcie kształcenia na uczelniach wyższych i w rezultacie zagwarantuje im lepszą pozycję na rynku pracy. Kwota wydatkowana w 2020 r. to 6 036,41 zł.

Rozwój kompetencji kluczowych uczniów II LO w Tarnowie

Celem realizacji projektu jest osiągnięcie przez uczniów takiego poziomu z poszczególnych obszarów tematycznych, który znacząco ułatwi im podjęcie kształcenia na uczelniach wyższych i w rezultacie zagwarantuje im lepszą pozycję na rynku pracy. Projekt będzie realizowany w latach 2020-2021. W 2020 r. wydatkowano kwotę 7 737,96 zł.

Projekty edukacyjne związane z mobilnością uczniów i nauczycieli

Na przestrzeni kilku ostatnich lat tarnowskie szkoły chętnie włączały się w projekty edukacyjne o stosunkowo niewielkich nakładach finansowych, polegające na współpracy ich wychowanków z uczniami z innych europejskich miast, wymianach młodzieżowych oraz wyjazdach osób kształcących się oraz kadry nauczycielskiej na zagraniczne praktyki zawodowe. Realizacja tego typu projektów przyczynia się do poznania przez młodych ludzi kultury mieszkańców innych krajów, a także do wzmocnienia kluczowych umiejętności uczniów biorących udział w wyjazdach oraz do zdobycia cennych doświadczeń zawodowych i życiowych zarówno przez uczniów, jak i przez nauczycieli i wychowawców.

Także w 2020 r. realizowane były tego typu projekty, dofinansowane przede wszystkim ze środków programu Erasmus+ oraz Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój i Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży.

W 2020 roku w tarnowskich szkołach realizowane były projekty w ramach programu Erasmus+. Jest to program dofinansowujący ze środków europejskich projekty edukacyjne i rozwojowe – obejmujące zdalną współpracę pomiędzy europejskimi instytucjami partnerskimi lub wyjazdy zagraniczne w celu wspólnej realizacji zadań, nauki i zdobywania doświadczeń – realizowane przez szkoły, uczelnie wyższe i stowarzyszenia.

W tym roku zakończono realizację następujących projektów:

- 1) Projekt „Get in Shape for Europe”** realizowany przez ZSE-G w ramach programu Erasmus+. Projekt został omówiony w dziale **2.2.23**.
- 2) Projekt „Kreatywny nauczyciel - kreatywna szkoła - kreatywny uczeń”**, realizowany przez Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1. Projekt został omówiony w dziale **2.2.23**.
- 3) Projekt „Prawo do edukacji uchodźców i odrobina empatii”**, realizowany przez Szkołę Podstawową nr 1. Projekt został omówiony w dziale **2.2.23**.
- 4) Projekt „Tarnowscy technicy praktykują bez granic”** realizowany jest w ramach programu Erasmus+ przez Zespół Szkół Technicznych w partnerstwie z Braga Mob z Portugalii, Veszprémi SZC Jendrassik-VeneszKözépiskolájaésSzakiskolája z Węgier i euroMind z Hiszpanii. Projekt został omówiony w dziale **2.2.23**

W roku 2020 kontynuowano również projekty, których realizacja rozpoczęła się w 2019 roku:

- 1) Projekt „Rozwój kompetencji kadry pedagogicznej Przedszkola Publicznego nr 8 „Pod Stokrotką” w Tarnowie w zakresie wykorzystania TIK oraz języka angielskiego”.**

Projekt jest realizowany na zasadach programu Erasmus+ sektora Edukacji szkolnej, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (POWER) w ramach projektu "Międzynarodowa mobilność kadry edukacji szkolnej". Czas trwania projektu: listopad 2019 r. – październik

2022 r. Przyznane dofinansowanie: 24 922 euro. W roku 2020 wydatkowano kwotę 31 981,91 zł.

2) Projekt „Praktyki zawodowe bez granic”

Projekt realizowany przez Zespół Szkół Technicznych w Tarnowie. Ma na celu zwiększenie kompetencji i rozwoju uczniów poprzez zdobycie praktycznego doświadczenia zawodowego za granicą (Węgry, Portugalia, Hiszpania) oraz podwyższenie ich umiejętności. W projekcie biorą udział uczniowie kształcący się w zawodach: technik elektryk, technik elektronik, technik mechanik, technik technologii chemicznej, technik informatyk oraz technik analityk. Projekt realizowany w latach 2019-2021. W 2020 r. na realizację projektu wydatkowano kwotę: 28 823,17 zł.

9. NADZÓR WŁAŚCICIELSKI

9.1 Spółki z udziałem Gminy Miasta Tarnowa.

Na koniec 2020 roku Gmina Miasta Tarnowa była wyłącznym udziałowcem siedmiu spółek prawa handlowego:

- Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.,
- Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.,
- Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.,
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych sp. z o.o.,
- Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.,
- Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o.,
- Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o.,

i większościowym akcjonariuszem w Tarnowskim Klasterze Przemysłowym S.A. (99,7%) i Miejskim Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej S.A. (56,1%) oraz mniejszościowym udziałowcem w spółce Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o. (47,5%).

Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o. sprawuje zwykły zarząd w imieniu Prezydenta Miasta Tarnowa nad budynkami stanowiącymi mienie komunalne Gminy Miasta Tarnowa oraz budynkami administrowanymi na zlecenie będącymi własnością osób fizycznych, zapewniając równocześnie odpowiedni stan techniczny tych zasobów.

Zadania własne z zakresu budownictwa mieszkaniowego Gmina Miasta Tarnowa realizuje poprzez utworzone do tego celu w 1999 roku Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. Od początku swojej działalności Spółka wybudowała 12 budynków mieszkalnych o łącznej liczbie 776 mieszkań, położonych przy ul. M. Dąbrowskiej, Abpa J. Ablewicza, na Osiedlu Zielonym oraz przy ul. Sportowej w Tarnowie, nad którymi prowadzi stały zarząd administracyjny.

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. świadczy usługi w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych, wywozu nieczystości stałych, a także oczyszczania Miasta. MPGK, realizując zadania własne Gminy Miasta Tarnowa, działa jako jej podmiot wewnętrzny. Głównym z zadań powierzonych Spółce jest eksploatacja instalacji do mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, posiadającej status instalacji komunalnej.

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych sp. z o.o. jako podmiot wewnętrzny Gminy Miasta Tarnowa wykonuje szereg zadań powierzonych przez Miasto, między innymi w zakresie zarządzania gminnym składowiskiem odpadów, zagospodarowania odpadów komunalnych zielonych i wielkogabarytowych, prowadzenia punktów selektywnej zbiórki odpadów, utrzymania czystości i porządku w Mieście oraz wykonywania robót drogowych.

Podstawową działalnością **Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Sp. z o.o.** jest świadczenie usług w zakresie przewozów pasażerskich, które od lipca 2016 roku Spółka świadczy jako podmiot wewnętrzny w ramach zadań powierzonych przez Miasto. Spółka na potrzeby działalności podstawowej prowadzi również szeroko rozwiniętą działalność pomocniczą.

Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o. oraz Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o. zajmują się świadczeniem usług medycznych. Przychodnie realizują swoje zadania szczególnie w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, ambulatoryjnych specjalistycznych świadczeń medycznych, rehabilitacji leczniczej, psychiatrii oraz diagnostyki medycznej. Wykonują również świadczenia medyczne dla pacjentów komercyjnie, a także na rzecz innych podmiotów w ramach zawartych umów.

Głównym celem działalności **Tarnowskiego Klastera Przemysłowego S.A.** jest dążenie do tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi gospodarstwu Tarnowa i regionu, między innymi poprzez budowę stabilnego i odpowiadającego potrzebom inwestora systemu zachęt dla uruchamiania na terenie Miasta przedsięwzięć produkcyjno-usługowych, a tym samym tworzenia nowych miejsc pracy.

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. to druga pod względem wielkości majątku spółka komunalna, świadcząca usługi w zakresie zaopatrywania odbiorców zasilanych ze źródeł i węzłów ciepłych Spółki w energię ciepłą i ciepłą wodę użytkową.

Tarnowskie Wodociągi prowadzą działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Tarnowa oraz sąsiednich gmin, zapewniając ciągłość dostawy wody o odpowiedniej jakości oraz niezawodnego odprowadzania ścieków. Jest to największa co do wielkości majątku spółka komunalna.

9.1.1. Struktura kapitałowa.

Wielkość zaangażowanego przez miasto majątku w spółkach komunalnych wyrażona wartością udziałów/akcji objętych przez Gminę Miasta Tarnowa w kapitale zakładowym spółek w zamian za wniesioną gotówkę bądź aporty rzeczowe wynosi 276,8 mln zł, co stanowi 71,7% łącznej wartości kapitału zakładowego spółek komunalnych stanowiącej kwotę 386,1 mln zł.

Struktura kapitałowa na koniec 2020 roku

Nazwa spółki	Nazwa podmiotu	Wartość udziałów/akcji (w tys. zł) procentowy udział
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	GMT	13 495,0
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	GMT	28 370,5
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	GMT	3 195,5
Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych sp. z o.o.	GMT	32 733,5
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	GMT	7 778,0
Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o.	GMT	21 986,5
Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o.	GMT	17 273,5
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	GMT	45 517,1 (99,7%)
	Pozostali akcjonariusze	128,5 (0,3%)
	Ogółem	45 645,6
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	GMT	25 681,6 (56,1%)
	NFOŚ i GW	18 000,0 (39,3%)
	WFOŚ i GW	2 085,0 (4,6%)
	Ogółem	45 766,6
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	GMT	80 731,5 (47,5%)

	Gmina Tarnów	40 912,0 (24,1%)
	Gmina Skrzyszów	27 182,0 (16,0%)
	Grupa Azoty S.A.	21 050,0 (12,4%)
	Ogółem	169 875,5

Źródło: Biuro Nadzoru Właścicielskiego UMT

9.1.2. Wyniki finansowe spółek na koniec 2020 roku.

Na koniec 2020 roku wszystkie spółki komunalne, z wyjątkiem Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych sp. z o.o., osiągnęły dodatni wynik finansowy. Sumaryczna kwota zysku netto wypracowanego przez spółki za 2020 rok wynosi 7,4 mln zł, co stanowi 94,9% kwoty zysku osiągniętego za 2019 rok oraz 60,7% zysku za rok 2018.

Największy zysk, zarówno za 2020 rok jak i za lata poprzednie, wypracowany został w Miejskim Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej S.A. Zyski ze swojej działalności spółki przeznaczają głównie na działalność inwestycyjną.

Wyniki finansowe miejskich spółek na koniec 2020 roku

Nazwa spółki	Wynik finansowy netto (w tys. zł)		
	2018	2019	2020
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	120	8	150
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	1 290	1 331	1 667
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	146	145	66
Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych sp. z o.o.	102	-1 000	-558
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	-361	50	707
Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o.	345	328	367
Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o.	61	327	124
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	336	177	14
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	7 432	5 362	4 022
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	2 779	1 105	877

Źródło: Biuro Nadzoru Właścicielskiego UMT

9.1.3. Wielkość składników majątkowych spółek na koniec 2020 roku.

Wartość składników majątkowych spółek komunalnych na koniec 2020 roku kształtuje się na poziomie 982,6 mln zł, z czego majątek trwały wynosi 828,5 mln zł, majątek obrotowy 154,1 mln zł. Największy majątek posiadają Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o., którego wartość stanowi 41,6% ogółu majątku spółek.

Wartość składników majątkowych na koniec 2020 roku

Nazwa spółki	Aktywa trwałe w mln zł	Aktywa obrotowe w mln zł
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	23,5	2,7
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	102,8	5,9
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	14,3	6,2
Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych sp. z o.o.	34,9	16,6
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	51,8	6,6
Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o.	29,9	7,3
Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o.	19,1	3,5
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	38,8	8,2
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	119,2	82,4
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	394,2	14,7

Źródło: Biuro Nadzoru Właścicielskiego UMT

9.1.4. Wielkość zatrudnienia w spółkach na koniec 2020 roku.

Spółki komunalne według stanu na koniec 2020 roku zatrudniały 1 411 osób na 1 380,5 etatach. Najwięcej zatrudnionych, tj. 271 osób było w Miejskim Przedsiębiorstwie Komunikacyjnym Sp. z o.o.

Wielkość zatrudnienia w osobach i etatach na koniec 2020 roku

Nazwa spółki	Zatrudnienie w osobach	Zatrudnienie w etatach
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	58	56,0
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	16	12,6
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	138	137,0
Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych sp. z o.o.	113	111,3
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	271	269,5
Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o.	230	217,0
Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o.	142	134,3
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	7	7,0
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	199	198,8
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	237	237,0

Źródło: Biuro Nadzoru Właścicielskiego UMT

9.2 Realizacja inwestycji, programów i polityk przez spółki z udziałem Gminy Miasta Tarnowa.

W 2020 roku wartość ogółem zrealizowanych przez spółki nakładów inwestycyjnych wyniosła 44,4 mln zł, tj. o 28,6% mniej od wartości nakładów poniesionych w 2019 roku i o 53,2% mniej od nakładów poniesionych w 2018 roku. Największe nakłady inwestycyjne poniosły Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o. (13,7 mln zł), Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. (10,6 mln zł) oraz Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. (10,0 mln zł).

Wielkość inwestycji zrealizowanych w 2020 roku

Nazwa spółki	Nakłady inwestycyjne (w mln zł)		
	2018	2019	2020
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	2,6	1,0	1,3
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	2,5	8,3	1,5
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	1,1	2,8	2,0
Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych sp. z o.o.	0,2	8,7	2,3
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	34,8	2,5	10,0
Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o.	0,9	1,6	0,4
Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o.	2,9	0,1	0,9
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	18,1	5,3	1,7
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	13,0	12,4	10,6
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	18,8	19,5	13,7

Źródło: Biuro Nadzoru Właścicielskiego UMT

9.2.1. Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.

W oparciu o „Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Tarnowa na lata 2018-2022” oraz „Strategię rozwoju Miejskiego Zarządu Budynków Sp. z o.o. w Tarnowie na lata 2019-2023” spółka w 2020 roku realizowała szereg zadań inwestycyjnych i remontowych mających na celu utrzymanie zasobów w pełnej sprawności technicznej.

W 2020 roku spółka wydatkowała na inwestycje kwotę 1,3 mln zł, która została przeznaczona między innymi na likwidację niskiej emisji spalin. Wyeliminowano w części Starego Miasta ogrzewania piecowe, wprowadzając ciepło systemowe do celów centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej (ul. Rynek 17, Bernardyńska 24, Krasieńskiego 16, Starowolskiego 14). Ponadto spółka partycypowała w kosztach wykonania instalacji centralnego ogrzewania i centralnej ciepłej wody w mieszkaniach komunalnych i lokalach użytkowych zlokalizowanych w budynkach wspólnot mieszkaniowych. W budynkach, które nie były wyposażone w ciepło systemowe, a istniała konieczność likwidacji ogrzewania piecowego, wykonano indywidualne ogrzewania gazowe etażowe (dwa mieszkania). Spółka wykonała również kanalizację opadową dla budynków przy ul. Spytki 1A i 1C.

Spółka, w miarę możliwości finansowych, w oparciu o coroczne przeglądy techniczne oraz w wyniku systematycznej kontroli budynków realizowała programy remontowe. Prace te

obejmowały remonty elewacji, klatek schodowych (z dużym naciskiem na rewitalizację Starówki), instalacji elektrycznych, wodno - kanalizacyjnych, gazowych i wentylacyjnych. Na remonty budynków i mieszkań komunalnych spółka przeznaczyła kwotę 1,8 mln zł, natomiast na remont lokali użytkowych wydatkowano 0,4 mln zł.

9.2.2. Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.

W 2020 roku Spółka poniosła nakłady inwestycyjne w kwocie 1,5 mln zł, które związane były głównie z realizacją budowy drugiego budynku wielorodzinnego przy ul. Sportowej (Segment B), a także przygotowaniem do budowy kolejnego, trzeciego budynku (Segment C) w tym rejonie miasta.

Spółka realizowała swoją działalność w oparciu o przyjętą Strategię rozwoju spółki na lata 2019 – 2023. Misja i cele przyjęte przez spółkę były spójne z celami przyjętymi w Strategii Rozwoju Miasta Tarnowa na lata 2011 – 2020. Wpisując się w działania miasta spółka swoje działania realizowała głównie w ramach kierunku przyjętego przez miasto zdefiniowanego pod nazwą: „Zwiększenie atrakcyjności lokalnej infrastruktury społecznej i estetyki miasta” i wyznaczonego celu operacyjnego jakim jest „posiadanie atrakcyjnej oferty mieszkaniowej, w tym wspieranie budowy mieszkań w ramach społecznego budownictwa czynszowego”.

Spółka w okresie objętym strategią zamierza dostarczyć na rynek około 350 mieszkań. Zamierzenie to ma być zrealizowane w ramach zadań inwestycyjnych obejmujących wybudowanie 8 budynków mieszkalnych o łącznej liczbie 207 mieszkań oraz wynajęcie około 150 mieszkań nowym najemcom w zasobie istniejącym.

9.2.3. Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.

Łączne wydatki inwestycyjne Spółki w 2020 roku wyniosły ponad 2 mln zł i dotyczyły głównie kontynuacji rozbudowy Regionalnej Stacji Segregacji Odpadów Komunalnych, posiadającej status instalacji komunalnej w zakresie mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów. W ramach tego zadania przeprowadzono następujące działania:

- modernizacja budynku do przyjmowania zmieszanych odpadów komunalnych,
- prace modernizacyjne w obrębie hali stabilizacji tlenowej,
- rozbudowa stacji trafo.

Łączna wartość tego zadania w 2020 r. wyniosła 560 tys. zł.

Ponadto spółka przeprowadziła proces wyposażenia wszystkich nieruchomości zamieszkałych w pojemniki na bioodpady, ze względu na wchodzące z dniem 1 stycznia 2021 roku zmiany organizacyjne w zakresie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Tarnowa, nakazującej selektywnej zbiórki frakcji BIO. Wartość zadania wyniosła 893 tys. zł.

Pozostałe działania inwestycyjne przeprowadzone w 2020 r. dotyczyły nabycia pojazdów przeznaczonych do prowadzenia działalności operacyjnej, a także drobnych prac modernizacyjnych w obrębie siedziby spółki.

Spółka w 2020 roku realizowała przyjętą na lata 2016 - 2020 strategię działań, funkcjonując jako podmiot wewnętrzny Gminy Miasta Tarnowa. W obszarze odbioru odpadów z nieruchomości zamieszkałych, poza dostosowaniem infrastruktury do nowych wymogów w zakresie selektywnej zbiórki bioodpadów, Spółka konsekwentnie dokonywała wymiany

wyeksplotowanych pojazdów na jednostki gazowe, spełniające wytyczne ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych.

Natomiast w kwestii zagospodarowania odpadów, realizacja określonych w strategii celów jest uwarunkowana pozyskaniem nowych terenów inwestycyjnych oraz planami gminy w zakresie realizacji inwestycji termicznego przekształcania odpadów.

9.2.4. Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych sp. z o.o.

W 2020 roku spółka poniosła nakłady inwestycyjne w kwocie 2,3 mln zł, które dotyczyły głównie budowy dwóch Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych oraz zakupu urządzeń do prowadzenia działalności operacyjnej spółki.

Zgodnie z przyjętą „Strategią Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych sp. z o.o. w Tarnowie do 2020 roku” misją i nadrzędnym celem strategicznym spółki jest wykonywanie powierzonych zadań własnych przez Gminę Miasta Tarnowa służących bieżącemu i nieprzerwanemu zaspokajaniu zbiorowych potrzeb mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa o charakterze użyteczności publicznej w zakresie gospodarki komunalnej, a także na rzecz gmin, z którymi Gmina Miasta Tarnowa zawarła porozumienie i przejęła realizację ich zadań w tym zakresie lub związku międzygminnego, którego członkiem będzie Gmina Miasta Tarnowa.

Wizją spółki jest dążenie do bycia nowoczesną pod względem organizacyjnym i technicznym, starającą się jak najlepiej odpowiadać na potrzeby klientów oraz dążącą do zapewnienia ciągłości i trwałości wykonywania powierzonych jej zadań.

Spółka realizuje cele w czterech perspektywach:

- perspektywie finansowej: osiągnięcie i utrzymanie płynności finansowej podmiotu, długoterminowy wzrost wartości Spółki, osiągnięcie zadowalającego poziomu rentowności sprzedaży,
- perspektywie klienta: dostosowanie oferty do zmieniających się oczekiwań i potrzeb mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa,
- perspektywie wewnętrznej: doskonalenie struktury organizacyjnej spółki,
- perspektywie rozwoju: permanentny rozwój zakresu działalności, modernizacja istniejących obszarów działania.

Realizując cele szczegółowe spółka:

- sukcesywnie zwiększa zakres przekazywanych przez gminę zadań,
- podejmuje działania dostosowawcze w zakresie zwiększenia potencjału technicznego (zakupy nowych urządzeń i sprzętu),
- podejmuje działania dostosowawcze w zakresie potencjału kadrowego (szkolenia i podnoszenie kwalifikacji obecnie zatrudnionych pracowników, współpraca z zakładami karnymi, Powiatowym Urzędem Pracy),
- wzmacnia strategiczne obszary funkcjonowania firmy poprzez nowe inwestycje w tym zakresie, finansowane ze środków pomocowych UE (budowa nowej kompostowni i dwóch Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych).

9.2.5. Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.

Nakłady inwestycyjne spółki w 2020 roku wyniosły 10 mln zł, z czego kwota 9,1 mln zł to nakłady w ramach dofinansowania unijnego. W ramach projektów unijnych spółka zakupiła przede wszystkim sześć nowych autobusów zasilanych CNG, system zliczający pasażerów, autokomputery, defibrylatory oraz trzy systemy informatyczne wspomagające system informacji pasażerskiej.

Spółka inwestuje w systematyczną wymianę przestarzałych i wysokoemisyjnych autobusów na pojazdy zasilane gazem ziemnym CNG. Dzięki ogromnym inwestycjom unijnym w latach 2017 - 2020 oraz wymianom autobusów na nowsze i nowocześniejsze, obecnie 55% autobusów z taboru spółki posiada normę emisji spalin EURO 6. Spółka ciągle dąży do uzyskania jak najwyższego stanu pojazdów niskoemisyjnych. W rezultacie średni wiek taboru na koniec 2020 roku wynosił sześć lat, a 48% pojazdów posiada nie więcej niż trzy lata. Obecnie MPK Sp. z o.o. posiada 100% taboru niskopodłogowego, klimatyzowanego z zabezpieczeniem przeciwpożarowym, monitoringiem oraz dynamiczną informacją pasażerską. W wyniku nakładów na niskoemisyjne autobusy w ostatnich czterech latach spółka na koniec 2020 roku posiadała 33 autobusy napędzane CNG (35% posiadanego taboru).

W ramach pozostałych zakupów inwestycyjnych bardzo ważną inwestycją w 2020 roku był zakup kasowników do 95 autobusów, umożliwiających zakup biletów w autobusie przy użyciu zbliżeniowej, bankowej karty płatniczej. To bardzo nowoczesna, komfortowa i bezkontaktowa forma zakupu biletu, a w dobie COVID - 19 bardzo bezpieczny kanał dystrybucji biletów.

W 2020 roku spółka realizowała „Strategię rozwoju Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Sp. z o.o. w Tarnowie na lata 2013-2020”, której celem jest zapewnienie transportu publicznego na terenie objętym zasięgiem działania Zarządu Dróg i Komunikacji w Tarnowie poprzez: efektywną realizację zadań przewozowych, systematyczną odnowę taboru autobusowego oraz poprawę jego stanu technicznego, wprowadzenie coraz to nowszych rozwiązań technologicznych w zakresie informacji pasażerskiej, osiągnięcie stanu autobusów zasilanych CNG na poziomie 35%, utrzymanie stanu taboru w 100% klimatyzowanego, czy w 100% posiadającego niską podłogę.

Kluczowe zadania inwestycyjne spółka realizuje dzięki współfinansowaniu środkami unijnymi zachowując przy tym należyta dbałość o płynność finansową. Zakupy pojazdów spełniających najwyższe normy czystości spalin i przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych realizowane przez spółkę są kontynuacją prowadzonych działań mających na celu poprawę jakości transportu publicznego oraz ochronę środowiska.

9.2.6. Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o.

Spółka w 2020 roku wydatkowała na inwestycje kwotę 0,4 mln zł, która została przeznaczona głównie na zakup sprzętu medycznego i komputerowego.

Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o. w ciągu 2020 roku realizował programy oraz strategię przyjęte w 2019 roku, mające na celu rozwój spółki i podniesienie jakości świadczonych usług.

W 2020 r. wykonano łącznie 212 362 porad lekarskich, logopedycznych, diabetologicznych i psychologicznych, 4 113 porad w ramach lekarskiej opieki rehabilitacyjnej, 9 582 w ramach poradni lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, 59 031 procedur stomatologicznych oraz 198 195 zabiegów fizjoterapeutycznych. Zrealizowano 8 713 osobodni w oddziałach dziennych z zakresu psychiatrii i rehabilitacji oraz tlenoterapii w warunkach domowych i 738 zabiegów w ramach Oddziału Chirurgii Szpitala Chirurgii Ogólnej.

Od 1 kwietnia 2020 roku w spółce funkcjonuje Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży I poziom referencyjny w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia.

Spółka w 2020 roku poszerzyła ofertę usług komercyjnych. Zawarte zostały nowe umowy z podmiotami gospodarczymi w zakresie badań profilaktycznych oraz nowe umowy w pełnym zakresie świadczonych usług z prywatnymi ubezpieczycielami i innymi zakładami opieki zdrowotnej w zakresie diagnostyki medycznej i konsultacji specjalistycznych.

Z uwagi na epidemię SARS-CoV-2 utworzono strefy weryfikacji przy wejściu do przychodni, wyposażone w kamerę termowizyjną. Dodatkowo zamontowany został specjalny system, który informuje pacjentów, do której poradni mogą się bezpiecznie udać mając pewność, że nie będzie tam zbyt wiele osób. Na monitorach przed wejściem do przychodni wyświetlają się nazwy poradni podświetlane na zielono i czerwono. Kolor zielony oznacza, że można wejść, natomiast czerwony, że należy poczekać aż liczba osób się zmniejszy.

W przychodni został zastosowany ciąg komunikacyjny oddzielający pacjentów wchodzących na teren przychodni i wychodzących z niej. Kierunki w jakich powinni poruszać się pacjenci zostały oznaczone czerwonymi liniami i szlabanami. Dodatkowo na terenie przychodni funkcjonują komunikaty głosowe, informujące o aktualnych zaleceniach epidemiologicznych obowiązujących w spółce.

W trosce o zdrowie i bezpieczeństwo pacjentów wprowadzono nowe rozwiązania w rejestracji. Od listopada 2020 r. każdy pacjent chcąc zarejestrować się na pierwszą lub kolejną wizytę do specjalisty nie musi oczekiwać w kolejce do rejestracji. Wystarczy, że wypełni specjalny formularz i wrzuci go do specjalnie przygotowanej skrzynki z napisem „Rejestracja”, znajdującej się przy wejściu lub wyjściu do przychodni. Wszystkie formularze i skierowania są codziennie wyciągane ze skrzynek, po czym pracownik rejestracji informuje telefonicznie pacjenta o ustalonym wcześniej terminie jego wizyty lekarskiej.

9.2.7. Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o.

W 2020 roku wydatki inwestycyjne spółki wyniosły 0,9 mln zł i dotyczyły głównie zakupu sprzętu medycznego, w tym aparatu RTG oraz zakupu sprzętu komputerowego wraz z licencjami i oprogramowaniem. Zaadaptowano również pomieszczenia oraz zakupiono sprzęt medyczny w ramach realizacji programu „Bezpieczny dom”.

MCM realizuje „Plan strategiczny na lata 2020 - 2022 Mościckiego Centrum Medycznego Sp. z o.o. w Tarnowie”. Spółka w dalszym ciągu kontynuuje realizację projektu „Pomocna dłoń”. Wartość projektu wynosi 4 mln zł, w tym dofinansowanie 3,9 mln zł. Projekt ten obejmuje:

- usługi opieki zastępczej, umożliwiające czasowy całodobowy pobyt osoby niesamodzielnej w Ośrodku w przypadku okresowego braku możliwości sprawowania opieki przez jej opiekuna nieformalnego,
- wsparcie edukacyjno - doradcze opiekunów nieformalnych, obejmujące między innymi infolinię, poradnictwo indywidualne, szkolenia praktyczne opiekunów,
- zwiększanie dostępu dla opiekunów i kadr zajmujących się opieką nad pacjentem do informacji o różnych systemach wsparcia.

Realizacja projektu zakończy się końcem czerwca 2021 roku.

9.2.8. Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.

W roku 2020 nakłady inwestycyjne wyniosły 1,6 mln zł. Kwotę 1,5 mln zł stanowiły prace budowlane, które miały na celu poprawę stanu technicznego budynków na terenie Parku

Przemysłowego „Mechaniczne” oraz budowa stacji trafo. Pozostała kwota 0,1 mln zł dotyczyła zakupu nieruchomości gruntowych oraz sprzętu i wyposażenia.

W 2020 roku spółka realizowała zadania wynikające z przyjętej „Strategii Tarnowskiego Klastera Przemysłowego S.A. na lata 2014-2020”, zmierzające do osiągnięcia głównego celu, jakim jest tworzenie korzystnych warunków do wszechstronnego rozwoju gospodarczego regionu oraz miejsc pracy. Działania spółki ukierunkowane były przede wszystkim na zarządzaniu terenami przemysłowymi, administrowaniu majątkiem spółki i polepszaniu jego stanu technicznego, a także pozyskiwaniem inwestorów. Swoją misję spółka realizowała na terenie parków przemysłowych. W 2020 roku kluczowymi zadaniami ukierunkowanymi na pozyskiwanie inwestorów była sprzedaż nieruchomości, a także wynajem powierzchni w Parku Przemysłowym „Mechaniczne”, Inkubatorze Przedsiębiorczości oraz w budynku przy ul. Kochanowskiego 32. Łączna powierzchnia sprzedanych nieruchomości wyniosła 5,7399 ha, w tym największą nieruchomość o powierzchni 4,5442 ha sprzedano w Niedomicach.

W roku 2020 Spółka nabyła od prywatnych właścicieli nieruchomość o powierzchni 0,1583 ha zlokalizowaną przy ulicy Traktorowej, w celu zespolenia i uzupełnienia terenu Zielony Park Przemysłowy „Kryształowy”.

Od początku swojej działalności spółka dokonała sprzedaży terenów inwestycyjnych 38 inwestorom w Parkach Przemysłowych „Czysta”, „Mechaniczne” oraz „Kryształowy”, którzy w ramach prowadzonej działalności gospodarczej na dzień 31 grudnia 2020 roku zatrudniali 910 osób.

Niezależnie od powyższego spółka na terenie Parku Przemysłowego „Mechaniczne” wynajmuje swoje obiekty i pomieszczenia przedsiębiorcom, których firmy według stanu na 31 grudnia 2020 roku zatrudniały łącznie 750 osób. Dotyczy to:

- 14 budynków, wynajmowanych 19 przedsiębiorcom (84 osoby),
- Inkubatora Przedsiębiorczości, w którym funkcjonuje 15 firm (205 osób),
- budynku przy ul. Kochanowskiego 32, w którym funkcjonuje 6 firm (461 osób).

Spółka jako partner strategiczny Gminy Miasta Tarnowa uczestniczyła w realizacji projektu pod nazwą „Rozbudowa Strefy Aktywności Gospodarczej w Tarnowie” składającego się z trzech etapów: SAG I, SAG II, SAG III. Projekt zakończony został w roku 2015, natomiast okres trwałości projektu kończy się w 2022 roku. Powyższe projekty objęte trwałością, w odniesieniu do zakresu działalności TKP S.A. mają określone wskaźniki do realizacji, które na koniec 2020 roku zostały osiągnięte.

9.2.9. Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.

Łączna wartość zrealizowanych przez spółkę zadań inwestycyjnych wyniosła 10,6 mln zł. W 2020 roku aktywność inwestycyjna MPEC Tarnów prowadzona była zgodnie z określonymi w strategii celami.

Konkurencyjne ciepło systemowe, dostarczane cały rok z inteligentnej sieci ciepłowniczej poprzez indywidualne węzły pośrednie świadomemu odbiorcy, zarządzającemu popytem.

1. Zwiększenie udziału w rynku – spółka dostawcą ciepła z wyboru.
2. Osiągnięcie parametrów efektywnego systemu ciepłowniczego przy zastosowaniu dywersyfikacji produkcji.
3. Wykorzystanie energii paliwa z odpadów komunalnych w miejskiej sieci ciepłowniczej.

4. Spółka aktywnym realizatorem strategii miasta Tarnowa w zakresie rozwoju infrastruktury ciepłowniczej, likwidacji niskiej emisji oraz wzrostu efektywności energetycznej.
5. Implementacja elementów systemów zarządzania zgodnych ze standardami społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR).

W 2020 roku spółka realizowała przyjętą przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki „Strategię Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej S.A. w Tarnowie na lata 2016 – 2030”, zmienioną w 2019 roku przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy „Ewaluacją Strategii Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej S.A. w Tarnowie na lata 2016 – 2030”.

Najważniejsze zadania zrealizowane przez spółkę w 2020 roku w ramach realizacji celów strategicznych:

1. Dostarczenie ciepła dla nowych terenów miejskich i likwidacja niskiej emisji

W 2020 roku MPEC Tarnów kontynuowało realizację projektu budowy miejskiej sieci ciepłowniczej w rejonie tarnowskiej starówki. Spółka przyłączyła do sieci miejskiej 10 kamienic zlokalizowanych we wschodniej części Starego Miasta przy ul. Bernardyńskiej, Franciszkańskiej i Żydowskiej oraz w Rynku. W kolejnych latach MPEC Tarnów planuje dalszą rozbudowę miejskiej sieci ciepłowniczej i przyłączenie kolejnych budynków w tym rejonie miasta.

W ramach programu likwidacji niskiej emisji w Tarnowie łącznie w 12 budynkach przyłączonych w 2020 roku do miejskiej sieci ciepłowniczej zlikwidowano kotły na paliwo stałe.

2. Przyłączenia nowych odbiorców ciepła systemowego

W 2020 roku do systemu ciepłowniczego MPEC Tarnów przyłączono 28 budynków mieszkalnych i obiektów usługowych, w tym między innymi przy ulicach: Bernardyńskiej, Dąbrowskiego, Franciszkańskiej, Garbarskiej, Kochanowskiego, Krakowskiej, Langnera, Lippóczego, Mościckiego, Pułaskiego, Romanowicza, Rozwojowej, Sportowej, Staszica, Szkotnik, Ułańskiej, Zbylitowskiej, Żydowskiej oraz Rynku i placu Dworcowym. Łączna moc przyłączeniowa tych obiektów wyniosła 1,825 MW.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku MPEC Tarnów ogrzewało łącznie 2 140 807 m² powierzchni użytkowej i mieszkalnej.

3. Realizacja programu „Centralna Ciepła Woda – komfort i bezpieczeństwo”

W 2020 roku z w ramach programu „Centralna Ciepła Woda – komfort i bezpieczeństwo” odnotowano włączenie 181 lokali, o łącznej mocy zamówionej ponad 0,15 MW. Wcześniej odbiorcy ci korzystali z alternatywnych form podgrzewania wody użytkowej za pośrednictwem piecyków gazowych i elektrycznych podgrzewaczy wody. W latach 2007 – 2020 do programu „Centralna Ciepła Woda – komfort i bezpieczeństwo” włączono w sumie 323 budynki wielorodzinne w Tarnowie, w których przyłączono 14 251 mieszkań. Z programu skorzystało dotąd ponad 35,6 tys. tarnowian.

4. Modernizacja sieci i węzłów ciepłych

W 2020 roku MPEC Tarnów zmodernizowało 1 035 mb przyłączy i sieci ciepłowniczych rozdzielczych. Wykonano planowany zakres modernizacji węzłów ciepłych oraz elementów telemetrii i systemu kontroli szczelności. Zmodernizowano 40 indywidualnych węzłów pośrednich co oraz ccw, o łącznej mocy 8,1 MW. Zmodernizowane węzły posiadały ponad dwudziestoletni okres eksploatacji.

5. Rozbudowa telemetrycznego systemu nadzoru pracy sieci i węzłów

MPEC Tarnów posiada nowoczesny system telemetrycznego nadzoru pracy sieci i węzłów. System każdego roku jest rozwijany w ramach programu „Inteligentne-ciepło”. W systemie telemetrii pracuje obecnie 1 115 obiektów (węzły ciepłe, kotłownie i przepompownie) oraz dodatkowo 120 węzłów ze zdalnym odczytem liczników PSION.

Dane z systemu telemetrycznego pozwalają na optymalizację pracy sieci i węzłów, automatyczne dostosowanie parametrów dostaw ciepła do rzeczywistych i prognozowanych temperatur. Dzięki monitoringowi on-line systemu ciepłowniczego sygnalizowane są zaburzenia pracy węzłów i sieci, co umożliwia natychmiastową reakcję służb technicznych Spółki i usuwanie ich przyczyn, zanim odbiorcy odczują spadek komfortu cieplnego.

6. Dostosowanie Elektrociepłowni „Piaskówka” do wymagań ochrony środowiska

Spółka realizuje program dostosowania Elektrociepłowni „Piaskówka” do wymagań ochrony środowiska w zakresie emisji przemysłowych. Podejmowane działania są niezbędne dla utrzymania ciągłości produkcji ciepła w EC „Piaskówka” i osiągnięcia przez źródło granicznych dopuszczalnych wielkości emisji pyłów, dwutlenku siarki i tlenków azotu (niedostosowanie wielkości emisji w określonych prawem terminach granicznych, będzie skutkowało zamknięciem instalacji, a w konsekwencji zatrzymaniem produkcji ciepła). Program polega na dostosowaniu źródeł węglowych do wymagań emisyjnych i zakłada migrację źródła węglowego do systemu średnich źródeł spalania (MCP), tj. źródeł poniżej 50MW mocy nominalnej. Rozwiązanie to wymaga rezygnacji ze spalania węgla energetycznego w dwóch kotłach WR-25 (z trzech zainstalowanych). Cel ten zostanie osiągnięty poprzez: modernizację instalacji oczyszczania spalin na jednym kotle węglowym, przebudowę drugiego kotła węglowego na kocioł gazowy oraz wyłączenie z użytkowania trzeciego kotła węglowego. Planowane nakłady inwestycyjne wynoszą 22 mln zł i będą rozłożone w czasie do końca 2029 roku.

W 2020 roku spółka podjęła działania w obszarze logistycznym celem realizacji pakietu zadań w 2021 roku m.in. prowadzono postępowania przetargowe na poszczególne elementy instalacji oraz zawarto umowy z wykonawcami. W 2020 roku wykonano ponadto projekty techniczne na dostosowanie budynku elektrociepłowni do wymagań przeciwpożarowych oraz na przebudowę stacji redukcyjnej gazu i budowę instalacji gazowych od stacji redukcyjnej.

7. Działania w obszarze pozyskania źródeł finansowania na realizację strategii spółki

W 2020 roku podejmowane były działania w zakresie montażu finansowego i pozyskania przez Spółkę źródeł finansowania na określone w Strategii cele, ze szczególnym uwzględnieniem realizacji projektu „Budowy instalacji kogeneracji do produkcji energii z przetworzonych odpadów komunalnych z wykorzystaniem ciepła do miejskiej sieci ciepłowniczej w Tarnowie”. Planowane koszty budowy tej instalacji przyjęto na poziomie 200 mln zł. W celu pozyskania źródeł finansowania podjęto następujące działania:

- 25 maja 2020 roku odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie, na którym podjęto uchwałę dotyczącą zmiany statutu spółki. Celem dokonanych zmian statutu była stabilizacja kapitałów spółki poprzez usunięcie zapisów dotyczących przymusowego umorzenia akcji Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz przekształcenie kapitału celowego na umorzenie akcji w kapitał celowy na realizację inwestycji „Budowa instalacji kogeneracji do produkcji energii z przetworzonych odpadów komunalnych z wykorzystaniem ciepła do miejskiej sieci ciepłowniczej w Tarnowie”.

- Spółka w ramach programu priorytetowego nr 2.1.2 „Racjonalna gospodarka odpadami” Część 2) Instalacje gospodarowania odpadami” złożyła do NFOŚiGW wnioski o dotację oraz wnioski o pożyczkę na finansowanie inwestycji „Budowa instalacji kogeneracji do produkcji energii z przetworzonych odpadów komunalnych z wykorzystaniem ciepła do miejskiej sieci ciepłowniczej w Tarnowie”. W dniu 28 maja 2020 r. zarząd spółki zawarł z NFOŚiGW umowę pożyczki w kwocie 145,5 mln zł oraz umowę dotacji w kwocie 20 mln zł na finansowanie wnioskowanego zadania

inwestycyjnego. Oprocentowanie pożyczki wynosi WIBOR 3M + 0,5% - nie mniej niż 2% i stanowi całkowity koszt obsługi; okres na jaki zostanie udzielona pożyczka: 02.01.2023 r. – 20.12.2037.

Zgodnie z wprowadzoną w statucie w maju 2020 roku zmianą warunkiem pozostania NFOSiGW w spółce była realizacja projektu i umieszczenie na „liście instalacji przeznaczonych do termicznego przekształcania odpadów komunalnych lub odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych” w rozporządzeniu Ministra Klimatu. W dniu 31 grudnia 2020 r. weszła w życie ustawa o zmianie Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, na mocy której uchylono upoważnienie do wydania przez Ministra Klimatu rozporządzenia w sprawie listy instalacji. Zmiany otoczenia prawnego wymagają dostosowania statutu spółki poprzez usunięcie automatycznego umorzenia akcji NFOSiGW bez warunków dotyczących umieszczenia instalacji na liście. Zrealizowanie zawartego w strategii scenariusza działań wymaga zgodnego współdziałania akcjonariuszy i organów spółki oraz osiągnięcia porozumienia zarówno co do dalszej realizacji zatwierdzonej przez akcjonariuszy strategii, uregulowań statutowych i wypłat dywidend.

9.2.10 Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.

Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o. w 2020 roku przeznaczyły na inwestycje kwotę 13,6 mln zł. Realizowane zadania związane były głównie z rozbudową oraz modernizacją sieci wodociągowych i kanalizacyjnych.

Inwestycje o charakterze sieciowym, na które zostały przeznaczone znaczne środki finansowe to rozbudowa sieci wodociągowej w ulicach: Słoneczna – Orkana, Przyjazna, Boczna – Nowodąbrowska, Bieszczadzka, Żurawinowa, Matuszewskiego, Solskiego, Fabryczna, Jesionowa, Skrzyszowska, Promienna, Rzędzińska, Szczytowa, Tarnowskich, Mechofera, Miłosza, Mokra, Lisia, Kilińskiego, Elektryczna, Niedojadły, Kwiatowa, Klikowska, Wolańska, Niska, Rady Europy. Powyższe inwestycje umożliwiły przyłączenie do sieci nowych odbiorców.

Realizowana była również rozbudowa sieci kanalizacyjnej w ulicach: Przyjazna, Szarych Szeregów, Westerplatte, Fabryczna, Rzędzińska, Matuszewskiego, Mokra, Kilińskiego, Krzyska, Kwiatowa, Kalinowa, Wolańska, Niska, Burkiewicza, Klikowska. Realizacja powyższych zadań inwestycyjnych umożliwiła odbiór ścieków sanitarnych od nowych odbiorców. Jednym z głównych zadań inwestycyjnych była budowa nowej przepompowni ścieków z Dzielnicy Mościce przy ulicy Kwiatkowskiego, której realizacja pochłonęła łącznie 4,4 mln zł.

Kolejnym zadaniem inwestycyjnym realizowanym przez Spółkę było wykonanie modernizacji sieci wodociągowej w ulicach: Kasztanowa, Klikowska (od Elektrycznej do Romanowicza), Traugutta, Krakowska, Kochanowskiego, Jeżynowa, Wojska Polskiego – Monte Casino 5, Niedojadły – Lutosławskiego oraz sieci kanalizacyjnej w ulicach: Polna, Sportowa, Krakowska, Wyszyńskiego, Prosta, Skorupki. Przeprowadzone modernizacje poprawiły pracę systemu wodociągowego i kanalizacyjnego.

Spółka realizowała także zadania związane z modernizacją Zakładów Uzdatniania Wody, Zakładu Oczyszczalni Ścieków oraz sieciowych przepompowni ścieków.

Spółka, realizując przyjętą jeszcze w 2008 roku strategię na lata 2008 – 2020, zmienioną w listopadzie 2019 roku przez nową „Strategię Spółki Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o. na lata 2019 - 2025” oraz realizując zadania wynikające z zatwierdzonego uchwałą Rady Miejskiej nr XLVIII/530/2018 z dnia 25 stycznia 2018 roku „Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urzędzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na lata 2017-2022” sukcesywnie wykonuje stawiane przed nią przedsięwzięcia inwestycyjno - modernizacyjne, ciągle dążąc do podniesienia standardu świadczonych usług poprzez właściwe prowadzenie

polityki gospodarczej i zabezpieczenie środków na realizację wyznaczonych celów, mając jednocześnie na uwadze zachowanie bezpieczeństwa finansowego spółki.

Do głównych zadań realizowanych w 2020 roku przez Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o. należały:

- aktywne wdrażanie nowych obowiązków wynikających z dynamicznie zmieniającego się prawa wodnego,
- rozwój systemu gospodarki osadami ściekowymi z maksymalizacją produkcji własnej energii elektrycznej i ciepłej, prowadzenie rozwoju kofermentacji z wysokoenergetycznymi odpadami generującymi duże ilości biogazu,
- aktywne poszukiwanie nowych rynków zbytu usług w gminach sąsiadujących z terenami dotychczas obsługiwanymi przez Spółkę w zakresie dostawy wody i odprowadzania ścieków.

10. GOSPODARKA KOMUNALNA

Gospodarka komunalna obejmuje cały szereg zadań z zakresu użyteczności publicznej, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych. Zadania Gminy Miasta Tarnowa z tego zakresu obejmują m. in.: gospodarkę wodno-ściekową, utrzymanie zieleni miejskiej i placów zabaw oraz gospodarkę odpadami i oczyszczanie miasta.

10.1 Gospodarka odpadami i oczyszczanie miasta

Zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi dotyczącymi gospodarki odpadami, od 1 lipca 2013 r. odpowiedzialnym za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest samorząd. Na terenie Tarnowa obsługę administracyjną systemu gospodarowania odpadami komunalnymi od 1 maja 2015 r. zgodnie z Zarządzeniem Nr 96/2015 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 24 marca 2015 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta Tarnowa, realizuje Referat Gospodarki Komunalnej przy Wydziale Infrastruktury Miejskiej Urzędu Miasta Tarnowa i Referat Opłat za Gospodarowanie Odpadami Komunalnymi przy Wydziale Podatków i Windykacji Urzędu Miasta Tarnowa.

Realizując zapisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2020 r., poz. 1439, 2320, 2361.), Wydział Infrastruktury Miejskiej oraz Wydział Podatków i Windykacji Urzędu Miasta Tarnowa wykonały następujące zadania:

- ✓ do 31 marca 2020 r. na podstawie przeprowadzonego w 2019 roku postępowania przetargowego - świadczone usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne znajdujących się na terenie Gminy Miasta Tarnowa.

W ramach realizacji tego zadania, od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych znajdujących się na terenie Miasta Tarnowa w I kwartale 2020 roku odebrane zostały następujące ilości odpadów [Mg]:

	Zmieszane odpady komunalne	Odpady komunalne zebrane selektywnie	Odpady zielone	Odpady wielkogabarytowe
Sektor I	627,16	28,74	0,00	6,18
Sektor II	389,20	25,02	4,12	1,76
Sektor III	1.007,42	55,12	3,58	4,28
Sektor IV	228,54	53,52	1,20	7,28

Łącznie odebranych zostało 2.443,12 Mg odpadów komunalnych. Zgodnie z uchwałą nr XXI/215/2019 z dnia 28 listopada 2019 r. Rady Miejskiej w Tarnowie, uchylającą uchwałę w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, położonych na terenie miasta Tarnowa, na których nie zamieszkują mieszkańcy, od 1 kwietnia 2020 r Gmina Miasta Tarnowa nie świadczy usługi odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych.

- ✓ nadzorowały wykonanie umowy zawartej w trybie *in-house* na świadczenie usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz od właścicieli nieruchomości, na których w części zamieszkują mieszkańcy, a w części nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, znajdujących się na terenie Gminy Miasta Tarnowa. Zadanie to zostało powierzone Miejskiemu Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Tarnowie i było realizowane od maja 2017 roku do końca roku 2020.

W ramach realizacji tego zadania, od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz od właścicieli nieruchomości, na których w części

zamieszkują mieszkańcy, a w części nie zamieszkują mieszkańcy znajdujących się na terenie Miasta Tarnowa w 2020 roku odebrane zostały następujące ilości odpadów [Mg]:

	Zmieszane odpady komunalne	Odpady komunalne zebrane selektywnie	Odpady zielone	Odpady wielkogabarytowe
Sektor I	4 551,48	968,44	186,38	384,68
Sektor II	4 576,62	1 421,03	674,34	570,16
Sektor III	5 854,20	1 451,36	1 373,80	733,32
Sektor IV	4 948,86	1 438,73	140,34	475,06

Łącznie odebranych zostało 29.748,80 Mg odpadów komunalnych.

- ✓ 31 grudnia 2020 r., na podstawie przeprowadzonego zgodnie z Ustawą Pzp. - w trybie *in-house* zawarto umowę na świadczenie usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz od właścicieli nieruchomości, na których w części zamieszkują mieszkańcy, a w części nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, znajdujących się na terenie Gminy Miasta Tarnowa na lata 2021-2024. Zadanie to zostało powierzone Miejskiemu Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej.
- ✓ powierzono wykonania zadania publicznego w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych spółkom komunalnym posiadającym instalacje wpisane do Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Małopolskiego, tj.: MPGK Sp. z o.o. (zagospodarowanie odpadów komunalnych zmieszanych i selektywnie zebranych: papier, szkło, metal, tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe) oraz PUK Sp. z o.o. (zagospodarowanie odpadów wielkogabarytowych – w tym odpadów elektrycznych i elektronicznych, tekstyliów oraz odpadów zielonych),
- ✓ zapewniono funkcjonowanie na terenie miasta dwóch punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), do których właściciele nieruchomości dostarczają różnorodne odpady problemowe. Niezależnie od możliwości przekazania przez mieszkańców tych odpadów do PSZOK zorganizowano również akcje odbierania mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, tekstyliów oraz odpadów zielonych bezpośrednio od właścicieli nieruchomości. Istniejące Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych są modernizowane na bieżąco, a ich wyposażenie dostosowywane do zapotrzebowania mieszkańców.
- ✓ kontrolowano prawidłowe wykonywanie zadań wynikających z zawartych umów w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych,
- ✓ kontrolowano poprawność złożonych przez mieszkańców deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami, w tym ich zgodność ze stanem rzeczywistym,
- ✓ kontrolowano poprawność i wywiązywanie się właścicieli nieruchomości z obowiązku segregacji odpadów komunalnych,
- ✓ prowadzone były kampanie informacyjno-edukacyjne na temat funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. W ramach kampanii wydrukowano materiały informacyjne. Prowadzenie takich kampanii jest niezbędne dla zapewnienia wywiązywania się z nałożonego na gminę obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz osiągnięcia założonych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych oraz budowlanych

- i rozbiórkowych, jak również ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
- ✓ prowadzono kampanie informacyjne dotyczące ekonomicznych aspektów gospodarki odpadami, mające na celu przedstawienie mieszkańcom gminy podstawowych problemów związanych z nieodpowiednim gospodarowaniem odpadami komunalnymi, wymogami związanymi z selektywną zbiórką odpadów komunalnych oraz ze zmianami wynikającymi z rozporządzeń Ministra Środowiska lub zmian ustaw z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi.
- ✓ zapewniano obsługę administracyjną systemu, w ramach której od właścicieli nieruchomości na bieżąco przyjmowane są deklaracje oraz ich korekty, jak również wpłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Od wejścia w życie nowego systemu gospodarowania odpadami, tj. od 1 lipca 2013 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. złożonych zostało 64 803 deklaracji i ich korekt (w tym w 2020 r. 6.554 deklaracji i ich korekt).
- ✓ w 2020 r. zwolniono z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na podstawie uchwały nr VII/68/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 7 marca 2019 roku oraz uchwały nr XXXIII/306/2020 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 4 czerwca 2020 roku 7 664 osoby członków rodzin wielodzietnych, o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny na łączną kwotę 961 300,50 zł oraz z tytułu posiadania przydomowego kompostownika 5 619 osób, na łączną kwotę 8 428,50 zł.
- ✓ udostępniono na stronach internetowych Gminy Miasta Tarnowa informacje wymagane w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, a także ustawą o odpadach.

Od 1 stycznia 2012 r. realizowany jest obowiązek prowadzenia rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Na koniec grudnia 2020 r. do rejestru prowadzonego przez Prezydenta Miasta Tarnowa wpisanych było 29 przedsiębiorców. Wydział Infrastruktury Miejskiej prowadzi także działania mające na celu usuwanie dzikich wysypisk. W tym zakresie działań w roku 2020 zebrano 84,78 Mg odpadów. Na ten cel przeznaczono 36.954,06 zł.

10.2 Gospodarka wodno – ściekowa

Prace podejmowane przez Wydział Infrastruktury Miejskiej na ciekach wodnych mają na celu zarówno ich bieżące utrzymanie, jak też przeciwdziałanie ewentualnym powodziom i podtopieniom, jakie mogą wystąpić na terenie naszego miasta po długotrwałych bądź intensywnych opadach atmosferycznych. Prace te polegają na koszeniu, konserwacji, remoncie, regulacji, przebudowie i odbudowie rowów i potoków zlokalizowanych na terenie Tarnowa. Wszystkie te działania mają na celu poprawę stanu technicznego cieków oraz zwiększenie przepustowości koryta i przepływu w nich wody poprzez ich wykoszenie, odmulenie, udroźnienie przepustów, usunięcie zakrzaceń i zatorów, likwidację wyrw, remont przepustów oraz umocnienie dna i skarp elementami kamiennymi bądź betonowymi zabezpieczającymi je przed obrywaniem się, szczególnie podczas przepływu wielkich wód. Dodatkowo, w ramach szeroko pojętej gospodarki wodno-ściekowej realizowane są również prace w zakresie odwadniania terenu i odprowadzania wód opadowych.

Wydział Infrastruktury Miejskiej wykonał w 2020r. w wyżej wymienionym zakresie następujące prace:

- 1) odcinkowe prace konserwacyjne na poniższych ciekach wodnych:
  - a) w zakresie – koszenie skarpi i dna cieków oraz miejscowe usuwanie zakrzaceń, na:
    - potoku Stary Wątok, w rejonie ul. Fabrycznej, na długości 360 mb,

- potoku Bródka, na odcinku od ujścia do rzeki Białej do przepustu w ul. Czarna Droga, na długości 1020 mb,
- potoku Czarna, na odcinku od ujścia rowu „Krótki” do przepustu w al. Jana Pawła II, na długości 464 mb,
- rowie „k/Tuczarni”, na odcinku od 50 m powyżej ul. Skrzyszowskiej do wylotu z kanału na os. Nauczycielskim, na długości 687 mb,
- rowie „k/Działek”, na całej długości, od ujścia do rowu Lotniczego w kierunku południowej obwodnicy Tarnowa, na długości 536 mb,
- rowie „Od Alei Tarnowskich, na odcinku od ujścia do rowu „k/Działek” do przepustu w al. Tarnowskich, na długości 240 mb,
- rowie Bagienko, na odcinku od wlotu do kanału na SAG Piaskówka do 200 m powyżej ul. Krzyskiej, na długości 600 mb,
- rowie „Od Huty”, na odcinku od przepustu w ul. Krzyskiej w dół ciek, na długości 120 mb,
- rowie Świerczkowskim, na odcinku od ok. 100 mb powyżej przepustu w ul. Czarna Droga do ok. 200 mb poniżej nasypu kolejowego przy ul. Podgórskiej, na łącznej długości 780 mb,
- rowie „k/Modrzewiowej”, na odcinku od ujścia do stawu do ul. Modrzewiowej, na długości 78 mb,
- rowie przy ul. Widok, na odcinku od ul. Widok do ul. Starodąbrowskiej, na długości 35 mb,
- rowie melioracyjnym przy ul. Robotniczej, na odcinku od ul. Robotniczej do wlotu do kanału przy nasypie kolejowym, na długości 180 mb,
- rowie „Krótki”, na odcinku od ujścia do potoku Czarna w górę ciek, na długości 250 mb,
- rowie „Z”, na odcinku od ujścia do rowu „Krótki” do 55 mb powyżej ul. Komunalnej, na długości 285 mb,
- rowie Olchowym, na odcinku od ujścia do potoku Czarna do przepustu w al. Jana Pawła II, na długości 50 mb,
- rowie Olszynowym, na odcinku od przepustu poniżej torów kolejowych przy ul. Wiadukt do przepustu poniżej ul. Orkana, na długości 230 mb,
- b) w zakresie – odmulenie dna cieków oraz usuwanie nawisów ze skarp, na:
- potoku Bródka, na odcinku od ujścia do rzeki Białej do przepustu w ul. Czerwonej, na długości 200 mb,
- rowie Olszynowym, na odcinku od przepustu pod torami kolejowymi przy ul. Wiadukt do przepustu poniżej ul. Orkana oraz na odcinku o długości 216 mb, od przepustu w ul. M. Dąbrowskiej w dół ciek, na łącznej długości 446 mb,
- rowie „Od Huty”, na odcinku od przepustu w ul. Krzyskiej w dół ciek, na długości 120 mb,
- rowie „k/Modrzewiowej”, na odcinku od ujścia do stawu do ul. Modrzewiowej, na długości 78 mb,
- rowie przy ul. Widok, na odcinku od ul. Widok do ul. Starodąbrowskiej, na długości 35 mb,
- rowie „k/Działek”, na odcinku od ujścia do rowu Lotniczego do ujścia rowu „Od Alei Tarnowskich”, na długości 335 mb,
- rowie Bagienko, na odcinku od wlotu do kanału na SAG Piaskówka do 200 m powyżej ul. Krzyskiej, na długości 600 mb,
- rowie „Od Strzelnicy”, na odcinku od pierwszego przepustu powyżej ujścia rowu Romanowicza w dół ciek, na długości 180 mb,

- rowie Romanowicza, na odcinku od ujścia do rowu „Od Strzelnicy w górę cieku, na długości 165 mb,
- 2) koszenie (2-3 razy w ciągu roku) niżej wymienionych cieków wodnych, w ramach utrzymania zieleni miejskiej:
  - a) potoku Wątok, na odcinkach: od 50 m powyżej wylotu burzowego w rejonie ul. Burtniczej do mostu w ul. Dąbrowskiego wraz z dopływem przy ul. Łyczków + od mostu w ul. Narutowicza do 40 m poniżej kościoła pw. Trójcy Św. + od wiaduktu kolejowego przy ul. Spytka z Melsztyna do mostu w ul. Rzecznej (wraz z terenami zalewowymi) + od mostu w ul. Do Huty do 100 m poniżej mostu w ul. Grunwaldzkiej; na łącznej długości 3140 mb,
  - b) potoku Klikowskiego, na odcinku od ul. Elektrycznej do granicy miasta, na długości 3758 mb,
  - c) rowu „Od Strzelnicy”, na odcinku od ROD „Kopernik” do ul. Elektrycznej, na długości 1830 mb,
  - d) rowu Lotniczego, na odcinku od obwodnicy m. Tarnowa do al. Tarnowskich, na długości 1367 mb,
  - e) rowu „k/Tuczarni”, na odcinku od 50 m powyżej ul. Skrzyszowskiej do ujścia do potoku Wątok, na długości 935 mb,
  - f) rowu „D”, na odcinku od cmentarza w Tarnowie-Mościcach i dalej do wlotu do studni przy ul. Sienkiewicza, na długości 733 mb,
  - g) rowu Romanowicza, na odcinku od wylotu z kolektora poniżej ul. Romanowicza do ujścia do rowu „Od Strzelnicy”, na długości 508 mb,
  - h) rowu Jaracza, na odcinku od wylotu z kolektora poniżej ul. Jaracza do łącznika autostrady A4, na długości 1350 mb,
  - i) rowu Olszynowego, na odcinku od przepustu w ul. M. Dąbrowskiej do przepustu w ul. Orkana, na długości 490 mb,
- 3) koszenie terenu wzdłuż rowu przy ul. Spytka z Melsztyna, na powierzchni 1.080 m²,
- 4) wykoszenie trawy i usunięcie zakrzaczeń ze skarp potoku Stary Wątok oraz pasa terenu do niego przyległego w rejonie ul. Fabrycznej, na łącznej powierzchni ok. 10 000 m²,
- 5) bieżąca konserwacja potoku Klikowskiego na odcinku od gurtu betonowego powyżej przepustu w ul. Sadowej do przepustu w ul. Niedomickiej oraz na odcinku od ok. 50 m powyżej do ok. 170 m poniżej przepustu w ul. Czajki, na długości 1596 mb,
- 6) bieżąca konserwacja potoku Klikowskiego na odcinku od ok. 50 m powyżej przepustu w ul. Czajki do ul. Niedomickiej, na długości 1504 mb,
- 7) oczyszczenie przepustu na rowie Bagienko w ciągu ul. Dwernickiego, długości 13 mb, oraz udrożnienie koryta rowu, na odcinku po 10 mb powyżej i poniżej tego przepustu,
- 8) likwidacja zatorów:
  - a) z koryta potoku Wątok: w rejonie Starego Cmentarza, w rejonie ul. Juraszka, poniżej i powyżej kładki na ul. Burtniczej, w rejonie posesji przy ul. Łyczków – 7 zatorów,
  - b) z koryta potoku Stary Wątok, w rejonie ul. Zakładowej – 1 zator,
- 9) likwidacja, poprzez zasypanie kamieniem i ziemią wraz z zagęszczeniem, nor bobrowych zlokalizowanych na prawym brzegu potoku Wątok, w rejonie Supermarketu Kaufland,
- 10) zabezpieczenie 9 szt. drzew siatką stalową przed zwaleniem przez bobry, zlokalizowanych w korycie potoku Wątok, powyżej kładki na ul. Burtniczej,
- 11) naprawa 1 szt. uszkodzonej kłapy zwrotnej, zlokalizowanej na skarpie potoku Klikowskiego poniżej przepustu w ul. Niedomickiej,
- 12) utrzymanie i konserwacja 5 sztuk kłap zwrotnych przepustów wałowych zlokalizowanych na wylotach rowów odwadniających do potoku Wątok wzdłuż ul. Spytki z Melsztyna,
- 13) remont sieci drenarskiej na działkach stanowiących własność Gminy Miasta Tarnowa, położonych przy ul. Harasymowicza, na długości 155,5 mb,

14) czyszczenie, przy użyciu WUKO:

- a) odcinka kolektora o długości 79 mb, doprowadzającego wodę z rowu Bagienko do stawu w Parku Piaskówka,
- b) sieci drenarskiej na działkach stanowiących własność Gminy Miasta Tarnowa nr 10/20 i 11/11 obręb 16, położonych przy ul. Harasymowicza,
- c) kanalizacji deszczowej $\varnothing$ 250 mm, zlokalizowanej na terenie Parku Sanguszków, na odcinku o długości 25 mb, w rejonie fontanny oraz 1 szt. studni na tym kolektorze.

Na realizację powyższych zadań wydatkowano kwotę 240 245,77 zł.

10.3 Zielen miejska i place zabaw

Tereny urządzonej zieleni miejskiej, stanowiące własność Gminy Miasta Tarnowa, w tym parki, były w 2020 r. podzielone na sześć rejonów i utrzymywane przez pięć firm wyłonionych na podstawie postępowania przetargowego oraz przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych na podstawie zamówienia „in house”.

Zakres realizowanych prac obejmował m.in. utrzymanie zimowe alejek i chodników, koszenie roślinności, sadzenie kwiatów, utrzymywanie w czystości terenów zieleni i urządzeń znajdujących na nich oraz bieżące utrzymanie fontann.

W roku 2020 zakupiono 51 866 sztuk kwiatów jednorocznych. Zostały one wysadzone przede wszystkim w centrum miasta.

Poza bieżącym utrzymaniem w roku 2020 Gmina Miasta Tarnowa zrealizowała na terenach zieleni miejskiej następujące zadania:

- Wykonano cięcia pielęgnacyjne drzew na terenach należących do Gminy Miasta Tarnowa (149 szt.),
- Wykonano rewitalizację terenów zieleni przed budynkiem przy ul. Nowa 4
- Wykonano renowację 10 szt. kopijników Forgona i Lippóczego za Bramą Seklerów na skwerze Sándora Petőfiego w Tarnowie,
- Wykonano remont dwóch totemów i wbudowano je na terenie skweru Artystów im. Jerzego Brauna w Tarnowie
- Wykonano i zamontowano kolejną tablicę pamiątkową na Alei Katyńskiej w Parku Westerplatte w Tarnowie
- Założono łąkę kwiatną w Parku Westerplatte w Tarnowie (770 m²)
- Wykonano ocieplenie budynku rozdzielni, obsługującej fontannę w Parku Sanguszków w Tarnowie, zamontowano sześć ławek i stalowy maszt do montażu czujnika wiatru przy ww. fontannie.
- Rozbudowano fontannę w Parku Sanguszków w Tarnowie o system nagłośnienia zewnętrznego
- Wymieniono drewnianą pergolę na „rózance” w Parku Sanguszków w Tarnowie
- Wykonano dokumentację techniczną: „Rewitalizacja południowej części Parku Sanguszków w Tarnowie” w tym „Ogród włoski”.
- Wykonano bieżące naprawy ławek w parkach i na zieleńcach, w szczególności wymieniono lub uzupełniono 69 elementów drewnianych.

Gmina Miasta Tarnowa zarządza 30 ogólnodostępnymi placami zabaw i 4 siłowniami zewnętrznymi, na których w 2020 roku zrealizowano następujące prace:

- Doposażono plac zabaw przy ul. Pułaskiego w urzędzenia zabawowe za kwotę: 43 997,10 zł.
- Doposażono plac zabaw w urzędzenia zabawowe przy ul. Cichej za kwotę: 5 808,00 zł.

- Wymieniono piasek w piaskownicach na placach zabaw na terenie miasta Tarnowa, administrowanych przez Urząd Miasta Tarnowa oraz dostarczenie, na teren PUK sp. z o. o., przy ul. Kąpielowej 4B w Tarnowie, 70m³ piasku płukanego za kwotę: 16 000,00 zł.
- W okresie od 21 kwietnia do 31 października 2020 r. postawiono na terenach Parku Piaskówka dwie kabin przenośnych TOI TOI za kwotę: 4 047,84 zł.
- Zakupiono nowych elementów do istniejących urządzeń zabawowych, za łączną kwotę ok. 21 021,15 zł.
- Zakupiono dwie siatki do tenisa na korty przy ul. Sucharskiego za kwotę: 1 197,45 zł.
- Zakupiono nowe naklejki, odbojników, rączek do siłowni zewnętrznych za kwotę: 2 939,70 zł.
- Wykonano malowanie/remont odcinka istniejącego ogrodzenia na palcu zabaw przy ul. Sucharskiego za kwotę: 19 999,54 zł.
- Pomalowano 8 leżaków oraz wykonano remont wiat w Parku Piaskówka za kwotę: 5 849,45 zł.
- Wymieniono płyty/sklejki na torze rowerowym „Dirt” na os. Legionów za kwotę: 506,25 zł.

10.4. Cmentarnictwo

Miejski Zarząd Cmentarzy zarządza i utrzymuje cmentarze komunalne zlokalizowane w Tarnowie: cmentarz zabytkowy Stary przy ul. Narutowicza, cmentarz w Krzyżu przy ul. Krzyskiej, cmentarz w Mościcach przy ul. Czarna Droga, cmentarz w Klikowej przy ul. Zagumnie 34A.

W ramach statutowej działalności świadczy usługi cmentarne i pogrzebowe.

W 2020 roku wykonano na cmentarzach komunalnych 956 pogrzeby, w tym 323 obsługiwane przez Miejski Zarząd Cmentarzy oraz 633 przez prywatne zakłady pogrzebowe.

Wpływy z usług cmentarno-pogrzebowych wyniosły 3.255 478,04 zł, a koszty działalności –3.212 979,81 zł.

W tabeli przedstawiono ważniejsze zadania i wydatki majątkowe wykonane w 2020 roku:

Remont grobowca wielokondygnacyjnego – cm. w Mościcach	10 414,60 zł
Budowa 7 grobów murowanych dwumiejscowych i 5 nisz urnowych – cm. w Mościcach	113 355,56 zł
Prace pielęgnacyjne drzewostanu i roślinności – na cmentarzach	13 316,43 zł
Naprawa pomp w przepompowni – cm. w Klikowej	6 819,79 zł
Projekt zagospodarowania kwater nr 19, 20, 21 i 22 – cm. w Klikowej	2 511,50 zł
Przystosowanie pomieszczeń biurowych do wymagań sanitarnych w związku ze stanem epidemicznym	4 621,16 zł
Wykonanie konstrukcji tablic informacyjnych – cm. Stary	723,97 zł
Aktualizacja elektronicznej inwentaryzacji pochowanych – cm. w Klikowej	768,45 zł
OGÓLEM:	152.531,46 zł

10.5. Oświetlenie uliczne – ZDiK

W roku 2020 przyjęto do utrzymania nowe obiekty oświetlenia ulicznego zlokalizowane na:

- ul. Doktora Józefa Koziola,
- ul. Prusa – w rejonie przystanku,
- ul. Elektrycznej, Spokojnej, Wyszyńskiego,
- Strefie Aktywności Gospodarczej „Piaskówka”,
- Strefie Aktywności Gospodarczej „Komunalna”,
- Parku Piaskówka,
- Parku Westerplatte.

Przeprowadzono także szereg prac eksploatacyjnych wynikających z bieżącego utrzymania oświetlenia ulicznego stanowiącego majątek Gminy Miasta Tarnowa w celu utrzymania go w odpowiednim stanie technicznym. W ramach tych prac zlecano zadania takie jak: wymiana słupów, opraw, źródeł światła, układów zapłonowych, prostowanie słupów, podnoszenie zapadniętych słupów, wymiana uszkodzonych drzwiczek wewnętrznych, montaż ochronnych odbojników przy słupach itp. Wiele prac awaryjnych, jak chociażby wymiany bezpieczników, bieżąca analiza stanu oświetlenia, przywracanie poprawnego działania sterowników, reduktorów itp. prowadzone były w ramach czynności ryczałtowych. Prowadzono także prace harmonogramowe polegające na grupowej wymianie źródeł światła oraz pomiarach instalacji uziemiającej, skuteczności zerowania, rezystancji czy badania izolacji linii kablowej. Koszt poszczególnych czynności wyniósł:

- ryczałt 73 800,00 zł brutto,
- prace harmonogramowe 57 900,00 zł brutto,
- prace zlecone 49 010,00 zł brutto.

W ramach umowy eksploatacyjnej ze spółką TAURON Dystrybucja Serwis S.A., prowadzone są czynności utrzymaniowe na sieci stanowiącej majątek spółki. Odtworzeniu poddawane są również urządzenia oświetlenia drogowego, których lokalizacje uzgadniane są wspólnie przez Gminę Miasta Tarnowa i spółkę TAURON. W roku 2020 wymieniono słupy i oprawy oświetlenia ulicznego na oprawy typu LED na Alei Jana Pawła II. Uzgodniono także wymianę na ul. Romanowicza, Pułaskiego, Słowackiego, które będą realizowane jako następne.

W ramach umowy eksploatacyjnej z Grupą Azoty S.A. wymianie poddano słupy oświetlenia drogowego wraz z oprawami na oprawy typu LED wzdłuż ul. Ks. Indyka prowadzącej bezpośrednio do Areny Jaskółka Tarnów.

Na czas świąteczny wynajmowano elementy dekoracyjne oraz zlecono ich montaż za kwotę łącznie 105 632,40 zł brutto.

10.6. Publiczny transport zbiorowy – ZDiK

10.6.1 Podstawowe parametry eksploatacyjne linii komunikacyjnych

W 2020 roku ZDiK był organizatorem 28 linii komunikacji miejskiej obsługiwanej autobusami, sieć linii charakteryzowała się następującymi danymi:

- liczba linii komunikacji miejskiej: 28,
- łączna długość linii komunikacyjnych: 339 km,
- łączna długość tras: 198 km, w tym na terenie miasta 115 km, a poza miastem 83 km,
- liczba autobusów w ruchu w szczycie przewozowym: 73 szt.

Średnio miesięcznie w 2020 roku autobusami komunikacji miejskiej w Tarnowie przewożono 625 tys. pasażerów. Znacznie zmniejszona liczba przewożonych pasażerów

odzwierciedla trudny okres związany z wprowadzanymi ograniczeniami w przemieszczaniu się ludności w związku z pandemią koronawirusa.

W 2020 r. wszystkie linie tarnowskiej komunikacji miejskiej obsługiwał jeden operator, którym było MPK Sp. z o.o. w Tarnowie. Operator świadczył usługi na podstawie umowy bezpośredniej zawartej z MPK Sp. z o.o. w Tarnowie jako z podmiotem wewnętrznym.

10.62 Sprzedaż biletów w 2020 r.

Ze sprzedaży biletów uzyskano wpływy w wysokości 5 680 952,83 zł netto. Powyższa kwota jest wynikiem sprzedaży następującej ilości sztuk biletów:

- bilety przeznaczone do kasowania: 935 602 szt.,
- 397 352 skasowania w elektronicznej taryfie odległościowej na wartość: 649 977,78 zł,
- bilety okresowe (o różnych okresach ważności): 24 848 szt.

10.6.3 Koszty związane z transportem publicznym w 2020 roku

W 2020 roku na wszystkich liniach tarnowskiej komunikacji miejskiej zostało wykonane 3 854 548,7 km (praca przewozowa operatora). Za kilometry wykonane w 2020 roku wypłacona została łącznie rekompensata w kwocie netto 28 022 569,03 zł (brutto 30 264 374,53 zł) dla MPK Sp. z o.o w Tarnowie jako jedyne operatora obsługującego linie tarnowskiej komunikacji miejskiej. Dodatkowo wypłacono operatorowi w 2020 roku kwotę w wysokości 500 000,00 zł brutto z tytułu należnej rekompensaty za poprzednie okresy rozliczeniowe. Z ogólnej liczby kilometrów na liniach tarnowskiej komunikacji miejskiej wykonanych zostało:

- na terenie Gminy Miasta Tarnowa: 3 204 519,2 km,
- na terenie Gminy Tarnów: 558 378,8 km,
- na terenie Gminy Lisia Góra: 53 485,5 km,
- na terenie Gminy Pleśna: 38 165,2 km.

Tereny gmin: Tarnów, Lisia Góra i Pleśna były obsługiwane na podstawie zawartych porozumień.

W roku 2020 Zarząd Dróg i Komunikacji w Tarnowie w ramach powierzonych zadań dokonał bieżących napraw wiat autobusowych oraz wymiany szyb w wiatkach. Konieczność działań naprawczych powstała w wyniku użytkowania, zdarzeń losowych (silne podmuchy wiatru) oraz aktów wandalizmu. W 2020 roku dokonano montażu wyremontowanej wiaty autobusowej na przystanku w sąsiedztwie Zakładów Mechanicznych Tarnów. Łączny koszt wszystkich wymienionych działań wyniósł 49 578,17 zł brutto.

11. OCHRONA ŚRODOWISKA

11.1 Stan środowiska

Badania jakości wód realizowane są w oparciu o wieloletnie programy monitoringu środowiska dla województwa małopolskiego. Klasyfikację stanu wód powierzchniowych dla miasta Tarnowa stworzono w oparciu o wyniki badań monitoringowych w 4 punktach pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych w 3 jednolitych częściach wód powierzchniowych (jcw), na 3 rzekach: Dunajec, Biała i Wątok. Jakość wód w zakresie elementów biologicznych w tym okresie wykazała: I klasę w jcw Dunajec od Zbiornika Czchów do ujścia, III klasę w jcw Biała od Rostówki do ujścia i jcw Wątok.

Elementy hydromorfologiczne odpowiadały I klasie jakości wód rzeki Białej. Wody Dunajca i Wątok odpowiadały II klasie elementów hydromorfologicznych. W zakresie badanych elementów fizykochemicznych w dwóch jcw: Dunajec od Zbiornika Czchów do ujścia, Wątok spełnione były wymagania określone dla stanu bardzo dobrego (I klasa). Wody jcw Biała od Rostówki do ujścia spełniły wymagania określone dla stanu dobrego (II klasa). W rezultacie interpretacja wyników badań wskaźników jakości wód wchodzących w skład elementów biologicznych, hydromorfologicznych i fizykochemicznych wykazała, że potencjał ekologiczny dobry osiągnęły wody Dunajca, natomiast potencjał ekologiczny umiarkowany występował w Białej i w Wątku.

Stan chemiczny oceniono w 2 punktach pomiarowych Dunajec – Ujście Jezuickie i Biała – Tarnów i określono jako dobry. Elementami jakości dla klasyfikacji stanu wód są elementy biologiczne, hydromorfologiczne, fizykochemiczne i chemiczne. Stan wód jest wypadkową potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, a określa go gorszy ze stanów. W wyniku przeprowadzonej klasyfikacji jednolitych części wód miasta Tarnowa stwierdzono, że w jednolitej części wód Dunajec od Zbiornika Czchów do ujścia stan wód był dobry zaś w dwóch jednolitych częściach wód: Biała od Rostówki do ujścia i Wątok stan wód był zły.

11.2. Edukacja ekologiczna

Edukacja ekologiczna znalazła stosowną rangę zarówno w Konstytucji RP (art. 5 i 74) jak i sektorowych uregulowaniach prawnych, przede wszystkim w ustawie Prawo ochrony środowiska, ustawie o ochronie przyrody oraz w ustawie o systemie oświaty. Ustawa o ochronie przyrody mówi, iż „Popularyzowanie, informowanie i promocja ochrony przyrody są obowiązkiem organów administracji publicznej, instytucji naukowych i oświatowych, a także publicznych środków masowego przekazu”. Istotne znaczenie dla edukacji ekologicznej wynika również z podpisanych przez Polskę dokumentów międzynarodowych, przede wszystkim Agendy 21.

W dobie silnego rozwoju technologii i pogoni za zaspokajaniem własnych potrzeb, wiedza przekazywana w teorii nie zawsze wystarcza, aby dotrzeć do młodego pokolenia, dlatego edukację ekologiczną pragniemy wzbogacać o działania praktyczne. Niezmiernie ważne jest kultywowanie dobrych praktyk i przekazywanie ich młodym ludziom, którzy z chęcią chłoną dostarczaną wiedzę.

Władze Tarnowa od wielu lat realizują aktywną politykę proekologiczną. Prowadzenie edukacji ekologicznej jest jednym z celów wyznaczonych w „*Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Tarnowa na lata 2017-2024*”, przyjętym uchwałą Nr XLVI/497/2017 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 30 listopada 2017 r.

Dużą wagę przywiązuje się do inwestycji i przedsięwzięć mających chronić środowisko naturalne. Organizujemy imprezy o tematyce ekologicznej, takie jak: „Sprzątanie Świata”,

„Posprzątajmy razem Tarnów”. Od wielu lat kontynuowana jest zbiórka i unieszkodliwianie przeterminowanych leków, zużytych baterii, butelek plastikowych, itp. Celem organizowanych konkursów i akcji jest pogłębianie świadomości ekologicznej tarnowian i rozwijanie poczucia współodpowiedzialności za stan środowiska, w którym żyjemy. Chcieliśmy pokazać, że los naszej planety zależy od nas samych.

Każde ze zrealizowanych zadań rozwija poczucia odpowiedzialności i potrzeby szybkiej reakcji na problemy ekologiczne poprzez pobudzenie odpowiedzialności za podejmowane działania, promowanie pozytywnych postaw w zakresie poszanowania środowiska naturalnego, pogłębianie szacunku i zamiłowania do przyrody. Corocznie na edukację ekologiczną Tarnów przeznaczają dziesiątki tysięcy złotych, które uzupełniane są o środki ze źródeł zewnętrznych, głównie WFOŚiGW w Krakowie.

W 2020 r. zorganizowano kampanię ekologiczną *"Klimat się zmienia - zmień sposób myślenia. Zmieniaj nawyki - nie klimat!"*, w ramach którego dofinansowano działania edukacyjno-ekologiczne prowadzone w tarnowskich przedszkolach, szkołach podstawowych oraz ponadpodstawowych. Edukacja ekologiczna w tarnowskich placówkach przybrała formę zabaw pozwalających na rozwijanie własnej inicjatywy, zajęć organizowanych przez nauczycielkę z całą grupą lub w małych zespołach, ukierunkowanych obserwacji, eksperymentów, wycieczek i spacerów po okolicy, uroczystości i imprez środowiskowych. Realizacja celów programowych nastąpiła poprzez:

- kształtowanie postawy proekologicznej, umożliwienie poznania otaczającej przyrody i zjawisk w niej zachodzących,
- budowanie świadomości szkodliwego działania zanieczyszczeń, zawartych w powietrzu jakim oddychamy, na zdrowie i otoczenie (wskazywanie, jakie to zanieczyszczenia, jak powstają i gdzie, jak można je rozpoznać w powietrzu oraz jak same dzieci wpływają na to, że te zanieczyszczenia powstają oraz jak zagrożona jest zieleń z powodu "kwaśnych deszczy"),
- uświadomienie, że za stan powietrza w swoim otoczeniu odpowiedzialny jest każdy człowiek, bez odwoływania się do skali globalnej, ale do własnego podwórka, rodziny, znajomych, sąsiadów oraz wskazywanie na odpowiedzialność za reagowanie na działania innych osób,
- aktywne uczestnictwo w poznawaniu przyrody poprzez szukanie, oglądanie, opisywanie porównawcze obiektów, obserwacje, badanie, eksperymentowanie.
- składową programu stanowił także Przegląd Filmów Ekologicznych EKOŚWIAT, skierowany głównie do tarnowskich dzieci i młodzieży. XXI edycja Przeglądu odbyła się w dniach 28 września - 1 października 2020 r. przyciągając rzeszę młodych widzów. Wyświetlono filmy „Młody Renifer Alex” oraz „Nasze miejsce na ziemi”.

Realizacja całego programu edukacji ekologicznej pochłonęła 48,49 tys. zł, z czego 29,95 tys. zł pochodziło ze środków WFOŚiGW w Krakowie.

Inne działania w zakresie promowania postaw proekologicznych mieszkańców:

1. Konkurs fotograficzny *„Wakacyjna Przyroda”* - ma na celu zachęcenie zarówno dzieci, młodzieży jak i dorosłych do obserwacji przyrody i wykonania fotografii ukazujących walory przyrodnicze i krajobrazowe terenu Tarnowa i najbliższych okolic, a także zagrożenia skarbów natury. Konkurs organizowany jest w kategorii *przyroda (w tym również krajobraz) Tarnowa i okolic*. W 2020 r. w konkursie udział wzięło 30 pasjonatów fotografii, którzy zaprezentowali swoje prace o tematyce przyrodniczej i krajobrazowej wykonane w Tarnowie i okolicy. Nakłady finansowe poniesione na realizację zadania wyniosły 3,9 tys. zł.
2. Konkurs na wykonanie budki lęgowej *„Zaprośmy ptaki do Tarnowa”* skierowany do dzieci przedszkolnych i uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych. Głównym celem konkursu jest pogłębienie świadomości ekologicznej dzieci, uczniów w tarnowskich

placówkach oświatowych i rozwijanie u nich poczucia współodpowiedzialności za ochronę bioróżnorodności.

Budki lęgowe są jedną z najpopularniejszych form pomocy ptakom na terenach miejskich. Ptaki spełniają w miastach wszystkie swoje podstawowe czynności życiowe, w tym najważniejsze – odżywianie i rozmnażanie się. Obszary miejskie dostarczają im zarówno pokarmu, jak i miejsc do założenia gniazd, opieki nad potomstwem, odpoczynku czy schronienia przed drapieżnikami. W Tarnowie możemy stworzyć wiele zakątków, które będą przyjazne ptakom. Musimy zapewnić im jednak bezpieczne miejsca do gniazdowania. Konkurs został przeprowadzony przy współpracy z Zespołem Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego. Nakłady finansowe poniesione na realizację zadania wyniosły 5,34 tys. zł

3. Akcje ekologiczne:

- W 2020 r. kontynuowano akcję usuwania odpadów zawierających azbest. Pomoc mieszkańcom Tarnowa w bezpiecznym pozbywaniu się odpadów azbestowych ma na celu ochronę środowiska i zdrowia ludzi przed szkodliwym oddziaływaniem włókien azbestowych, daje możliwość przekazania przez mieszkańców miasta posiadanych odpadów i elementów azbestowych. W 2020 r. z akcji skorzystało 37 osób, a unieszkodliwionych zostało 28,37 ton odpadów azbestowych. Koszt zadania wyniósł 10,8 tys. zł.
- W 2020 roku odebrano ponad 3 tony leków stanowiących odpady o kodzie 20 01 32 z 29 aptek znajdujących się na terenie miasta. Odpady te, zamiast trafić na składowisko, zostały bezpiecznie unieszkodliwione. Akcja przyczynia się do podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców i uczy właściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi, a także poprzez zapewnienie utylizacji tych niebezpiecznych odpadów zabezpiecza środowisko przed działaniem szkodliwych substancji. Koszt zadania wyniósł 19,99 tys. zł.
- W dniach 20 - 22 września 2020 r. odbyła się ogólnopolska akcja „Sprzątanie Świata - Polska 2020”. Akcja polegała na zbieraniu porzuconych odpadów i przekazaniu ich na bezpieczne wysypisko lub do powtórnego wykorzystania. XXVII edycja akcji „Sprzątanie Świata – Polska 2020 r.” przebiegała pod hasłem „Plastik? Rezygnuję. Redukuje. Segreguję.” Miała na celu wspomoczenie selektywnej zbiórki odpadów. W lokalnej akcji, zorganizowanej przez Urząd Miasta Tarnowa, wzięło udział 18 placówek, byli to głównie uczniowie tarnowskich szkół i przedszkolaki oraz podopieczni zakładów karnych w Tarnowie. Podczas akcji zebrano 0,72 tony odpadów oraz surowce wtórne, takie jak papier, metal oraz plastik. Koszt zadania wyniósł 2,66 tys. zł.
- Akcja ekologiczna „Zbieramy zużyte baterie”, w ramach której zgromadzono 4 736 kg zużytych baterii oraz akumulatorów i przekazano do zutylizowania w sposób niezagrażający środowisku. Koszt zadania wyniósł 8,32 tys. zł.
- Akcja ekologiczna „Drugie życie odpadów” zapewniła zebranie 5 708 kg opakowań plastikowych, które zostały dostarczone do recyklera w celu ich przetworzenia. Koszt zadania wyniósł 4,04 tys. zł.

11.3. Realizacja programów

„Obniżenie niskiej emisji w Tarnowie”. Miasto Tarnów realizuje projekt „Obniżenie niskiej emisji w Tarnowie”, umożliwiający udzielenie mieszkańcom dotacji do likwidacji nieekologicznych źródeł ciepła w gospodarstwach domowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020.

W grudniu 2017 r. podpisano umowę na wynoszące blisko 8 milionów złotych unijne dofinansowanie do zmiany ogrzewania na ekologiczne. Podmiot dofinansowujący: *Unia*

Europejska (środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020) „Obniżenie niskiej emisji w Tarnowie” – RPMP.04.04.02-12-0116/17-00-XVII/478/FE/17, Oś Priorytetowa 4. Regionalna polityka energetyczna, Działanie 4.4. Redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza, Poddziałanie 4.4.2. Obniżenie poziomu niskiej emisji – spr, środki finansowe z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Dzięki pozyskanym środkom w ciągu trzech lat w Tarnowie zlikwidowanych zostanie ponad 600 przestarzałych pieców i kotłów opalanych węglem. Projekt realizowany jest na podstawie uchwały Nr XLIII/436/2017 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 21 września 2017 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej w ramach projektu „Obniżenie poziomu niskiej emisji w Tarnowie” ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020. W roku 2020 podpisano 258 umów z beneficjentami, zlikwidowano 318 źródeł ogrzewania na paliwo stałe. Koszt zadania w roku 2020 to 3 125 950 zł.

Głównym celem projektu jest poprawa jakości powietrza w Tarnowie poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych oraz gazów cieplarnianych do powietrza, pochodzących z indywidualnego ogrzewania mieszkań. Cel ten zrealizowany zostanie poprzez wymianę przestarzałych źródeł ciepła (kotłów, pieców, innych urządzeń grzewczych na paliwa stałe) w indywidualnych gospodarstwach domowych na źródła ciepła wykorzystujące paliwo gazowe lub podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej, wraz z wykonaniem wewnętrznych instalacji niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania nowego systemu ogrzewania. Inwestycje polegające na wymianie źródeł węglowych na gazowe są wspierane jedynie w przypadku, gdy podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej na danym obszarze jest niemożliwe lub nieuzasadnione ekonomicznie. Równorzędnym celem projektu jest podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie niskiej emisji - jej szkodliwości dla zdrowia, metod jej likwidacji, czynników zmierzających do poprawy jakości powietrza.

1. Miasto Tarnów w 2020 r. także ze środków własnych udzielało mieszkańcom dotacji do likwidacji nieekologicznych źródeł ciepła w gospodarstwach domowych. W roku 2020 zrealizowano 70 umów z beneficjentami. Zlikwidowano 51 pieców węglowych oraz 43 kotły c.o. opalane węglem. Koszty zadania to 312 370 zł.
2. W roku 2020 miasto udzielało dotacji do zakupu i montażu mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii. Podpisano 3 umowy z beneficjentami na dofinansowanie zakupu i montażu kolektorów słonecznych w ramach których zamontowano 12 m² powierzchni kolektorów słonecznych, oraz 31 umów na dofinansowanie zakupu i montażu ogniw fotowoltaicznych o łącznej mocy ogniw PV 116,555 kW. Koszty zadania to 192 380 zł.
3. W roku 2020 miasto udzielało dotacji na dofinansowanie kosztów inwestycji mającej na celu gromadzenie wód opadowych i roztopowych. W ramach dofinansowania wykonano 14 zbiorników naziemnych oraz 11 zbiorników podziemnych gromadzących wody opadowe i roztopowe na 23 nieruchomościach gruntowych w Tarnowie. Koszty zadania to 38 800 tys. zł.

11.4. Jakość powietrza atmosferycznego

O stanie zanieczyszczenia atmosfery w Tarnowie decyduje emisja z miasta, emisja z okolicznych powiatów i emisja napływowa z kierunku zachodniego. Głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza w Tarnowie są kotłownie i paleniska indywidualne, komunikacja, zakłady przemysłowe oraz przedsiębiorstwo energetyki ciepłej.

Do zanieczyszczeń energetycznych (pochodzących z procesów spalania paliw) należą: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, dwutlenek węgla, pyły (PM₁₀, PM_{2,5}). Wśród zanieczyszczeń pochodzących z procesów technologicznych wymienić należy pyły zawierające

metale ciężkie (ołów, kadm, rtęć) oraz węglowodory m.in. benzo(a)piren, zanieczyszczenia gazowe nieorganiczne: chlor, chlorowódor, amoniak, zanieczyszczenia gazowe organiczne: metan, ksylen, toluen, styren, benzen, fenol, formaldehyd, chlorek winylu, freony, halony i in. Do atmosfery dostaje się wiele zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw silnikowych. Należą do nich tlenek węgla, węglowodory, tlenki azotu, dwutlenek siarki, aldehydy i pyły.

Jakość powietrza w Tarnowie na tle innych miast naszego województwa przedstawia się dobrze. W 2020 r. monitoring jakości powietrza w Tarnowie prowadzony był na dwóch stacjach pomiarowych, obsługiwanych przez Inspektorat Ochrony Środowiska.

Na stacji pomiarowej przy ul. Bitwy pod Studziankami najwyższe stężenie PM_{10} odnotowano w miesiącu styczniu i wynosiło $38 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i nie przekroczyło dopuszczalnej normy. Średnioroczna wartość pyłu zawieszonego PM_{10} wynosiła $23 \mu\text{g}/\text{m}^3$. W porównaniu z rokiem 2019 wartość średnioroczna zmniejszyła się o $3 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Dla tlenków azotu (NO_x), stężenie średnioroczne wyniosło $27 \mu\text{g}/\text{m}^3$ przy dopuszczalnej wartości $30 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Najwyższe stężenie zostało osiągnięte w styczniu i wyniosło $37 \mu\text{g}/\text{m}^3$, co spowodowało przekroczenie normy o $7 \mu\text{g}/\text{m}^3$, ponadto norma została przekroczona jeszcze tylko w grudniu o $4 \mu\text{g}/\text{m}^3$. W porównaniu z rokiem ubiegłym średnioroczne stężenie tlenków azotu zmniejszyło się o $1 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Stężenie dwutlenku azotu (NO_2) i dwutlenku siarki (SO_2) nie przekroczyło normy w żadnym miesiącu i w związku z tym również i średnioroczne stężenie nie zostało przekroczone, a wyniosło $19 \mu\text{g}/\text{m}^3$ dla dwutlenku azotu i $6 \mu\text{g}/\text{m}^3$ dla dwutlenku siarki.

Na stacji pomiarowej przy ul. Romana Sitki najwyższe stężenie $PM_{2,5}$ odnotowano w miesiącu styczniu i wyniosło ono $42,3 \mu\text{g}/\text{m}^3$ czyli norma została przekroczona o $13 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Przekroczenia wartości dopuszczalnej odnotowano jeszcze w miesiącach w marcu i grudniu, a w pozostałych miesiącach wartość stężenia była poniżej wartości dopuszczalnej. Średnia wartość roczna wyniosła $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i nie przekroczyła wartości dopuszczalnej, oraz była niższa o $3 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w porównaniu z rokiem 2019. Najwyższe stężenie PM_{10} miało miejsce w miesiącu styczniu, wyniosło $53 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i w związku z czym przekroczyło o $13 \mu\text{g}/\text{m}^3$ wartość dopuszczalną. Powyżej normy stężenie PM_{10} utrzymywało się jeszcze w marcu i kwietniu. Średnia wartość roczna PM_{10} wyniosła $29 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i nie przekroczyła wartości dopuszczalnej oraz była o $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ niższa niż w roku 2019. Średnie stężenie tlenków azotu (NO_x) wyniosło $43 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i przekroczyło o $13 \mu\text{g}/\text{m}^3$ wartość dopuszczalną. Przekroczenie odnotowano we wszystkich miesiącach w ciągu roku, a najwyższa wartość została osiągnięta w styczniu i wyniosła $70 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w związku z czym, wartość dopuszczalna została przekroczona o $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. W porównaniu z rokiem 2019 średnie stężenie tlenków azotu zmniejszyło się o $8 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Stężenie dwutlenku azotu (NO_2) nie przekroczyło normy w żadnym miesiącu i w związku z tym również i średnioroczne stężenie nie zostało przekroczone - wyniosło $23 \mu\text{g}/\text{m}^3$ przy normie której wartość jest równa $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Głównym źródłem pyłu zawieszonego w powietrzu jest energetyczne spalanie paliwa stałego, komunikacja i przemysł. Przekroczenia dopuszczalnych stężeń dla pyłu zdarzały się w okresie zimowym (grudzień, styczeń luty) w czasie trwania sezonu grzewczego. Na jakość powietrza w tym okresie wpływ ma stosowanie niskiej jakości węgla – zmieszanego z mułem węglowym, który ma dużą zawartość związków siarki, popiołu i przy spalaniu uwalnia wiele zanieczyszczeń, oraz korzystanie z niesprawnych, przestarzałych urządzeń grzewczych, nie gwarantujących optymalnych warunków spalania. W 2020 r. przeprowadzono około 200 kontroli spalania paliw w piecach domowych, w tym 10 kontroli z poborem prób popiołów do analizy na zawartość odpadów.

12. OCHRONA ZDROWIA

12.1 Podmioty lecznicze Gminy Miasta Tarnowa

W Tarnowie funkcjonują dwie placówki lecznictwa zamkniętego – Szpital Wojewódzki im. św. Łukasza i Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika oraz liczne placówki lecznictwa otwartego, zapewniające mieszkańcom opiekę medyczną w zakresie lecznictwa podstawowego i specjalistycznego.

W stanach nagłego zagrożenia życia i zdrowia pomoc zapewnia Powiatowa Stacja Pogotowia Ratunkowego w Tarnowie. Gminie Miasta Tarnowa podlegają trzy podmioty lecznicze: Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika, Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o. oraz Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.

Specjalistyczny Szpital im. Edwarda Szczeklika

Szpital jest największym podmiotem leczniczym podległym Gminie Miasta Tarnowa. Placówka posiada 379 łóżek szpitalnych w 12 oddziałach, stacji dializ oraz zakładzie opiekuńczo-leczniczym. Podstawowa działalność koncentruje się na lecznictwie stacjonarnym, którego uzupełnieniem są ambulatoryjne świadczenia specjalistyczne oraz pielęgnacyjno-opiekuńcze. Szpital jako jeden z dwóch podmiotów w Tarnowie, zapewnia także nocną i świąteczną opiekę zdrowotną dla mieszkańców miasta i okolicznych miejscowości.

Szpital to jeden z większych zakładów pracy w Tarnowie. Zatrudnia 860 osób, w tym m.in.: 156 lekarzy, 333 pielęgniarki i położne oraz 87 diagnostów i techników medycznych. Placówka posiada akredytację medyczną i certyfikat jakości, które świadczą o bezpieczeństwie i jakości realizowanych świadczeń zdrowotnych.

Rok 2020 w działalności szpitala był okresem walki z pandemią wirusa SARS-CoV-2 – placówka (wraz z drugim tarnowskim szpitalem) została wytypowana do leczenia chorych na COVID-19. Podczas dwóch fali pandemii ograniczono planową działalność szpitala. Okresowo 1/3 potencjału łóżek była przeznaczona na leczenie pacjentów „covidowych” - trzy całe oddziały przekształcono w oddziały „covidowe”, w innych wydzielono odcinki zakaźne, uruchomiono dodatkowe łóżka z respiratorami. W szpitalu wdrożony został wyjątkowy reżim sanitarny oraz specjalne procedury dotyczące postępowania z pacjentami.

Okres ten był wyjątkowo trudny w działalności placówki z uwagi na nieznane dotąd zagrożenie dla zdrowia i życia pacjentów, a także personelu szpitala. Trudności pogłębiał brak jednoznacznych rekomendacji dotyczących leczenia chorych, utrudnienia w dostępie pacjentów do lecznictwa otwartego, lęk kadry medycznej przed zakażeniem, braki personelu spowodowane zachorowaniem na COVID-19 oraz ogromne problemy z zaopatrzeniem placówki w odpowiednie ilości środków ochrony indywidualnej oraz do dezynfekcji w początkowym okresie epidemii.

W 2020 r. w szpitalu hospitalizowano ponad 13 tys. pacjentów (w tym ponad 600 z potwierdzonym zakażeniem SARS-CoV-2), urodziło się ponad 700 noworodków. Wykonano 2,8 tys. dużych zabiegów operacyjnych oraz ponad 1,7 tys. zabiegów inwazyjnych serca (koronarografii, koronaroplastyki i ablacji). Dokonano implantacji 203 stymulatorów serca oraz 48 defibrylatorów, wszczepiono ponad 400 endoprotez stawów biodrowych i kolanowych. W pracowniach obrazowych wykonano ponad 4,8 tys. badań tomografii komputerowej oraz 5,1 tys. rezonansu magnetycznego; w pracowniach analitycznych ponad 360 tys. badań.

Konieczność postawienia części bazy łóżkowej w stan gotowości do przyjęcia chorych z zakażeniem lub podejrzeniem zakażenia SARS-CoV-2 sprawiła, że działalność lecznicza Szpitala została ograniczona o około 25% w odniesieniu do lat ubiegłych.

W ramach zwalczania pandemii szpital otrzymał wsparcie finansowe od rządu, samorządu województwa oraz dużych państwowych przedsiębiorstw, przeznaczone na zakup sprzętu i aparatury medycznej oraz środków ochrony indywidualnej, niezbędnych w nowej sytuacji kryzysowej. Za kwotę 1,8 mln zł zakupiono m.in. dodatkowe respiratory, kardiomonitor, videoendoskop, echokardiograf, aparat RTG, aparat do znieczuleń, a także sterylizatory, urządzenia do dekontaminacji, bramki dezynfekcyjne. Ponadto w 2020 r. w ramach planowanych zakupów doposażono oddziały, blok operacyjny i pracownie diagnostyczne w sprzęt i aparaturę medyczną o łącznej wartości 3,3 mln zł.

Przychody szpitala z tytułu prowadzonej działalności w 2020 r. wyniosły 105,3 mln zł. Corocznie od 16 lat szpital osiąga dodatni wynik finansowy, a rok 2020 zamknął się zyskiem w wysokości 2,5 mln zł.

Szpital nieustannie rozwija się. W 2020 r. na inwestycje przeznaczone zostały środki w wysokości 14,4 mln zł (w tym 7,2 mln zł to środki własne szpitala, 0,5 mln zł dotacja Gminy Miasta Tarnowa, pozostałe to środki zewnętrzne, w tym 6 mln zł z Unii Europejskiej).

W czerwcu 2020 r. zakończyła się budowa nowego pawilonu szpitalnego wraz z przewiązką komunikacyjną od ul. Starodąbrowskiej, przeznaczonego na potrzeby Centrum Chorób Serca. Była to największa od lat inwestycja prowadzona w placówce, stanowiąca jednocześnie zakończenie rozbudowy bazy leczniczej Szpitala. Budowa pawilonu i przewiązki wraz z infrastrukturą towarzyszącą trwała 14 miesięcy, przez kolejne 3 miesiące wyposażano obiekt w nową aparaturę medyczną oraz pozostały sprzęt. Pawilon uruchomiono z końcem 2020 roku, w pierwszym okresie byli w nim hospitalizowani pacjenci z COVID-19 wymagający intensywnej opieki medycznej.

Dzięki powstaniu nowoczesnego obiektu możliwe stało się skoncentrowanie działalności pionu kardiologii w jednym obiekcie, tj. oddziałów, pracowni diagnostyczno-zabiegowych oraz poradni specjalistycznych. Rozszerzone zostaną możliwości diagnostyczno-terapeutyczne oraz nastąpi zdecydowana poprawa warunków hospitalizacji pacjentów. Pacjenci po zawałach serca będą objęci opieką koordynowaną w jej różnych formach. Kadra medyczna uzyskała znacznie lepsze warunki pracy. Koszt całej inwestycji (zrealizowanej w okresie lat 2019-2020) wyniósł 20 mln zł, z czego wartość dofinansowania z UE to 9 mln zł, dotacja Gminy Miasta Tarnowa 2 mln zł, pozostałe to środki szpitala.

Przeniesienie oddziału kardiologii i elektroterapii oraz oddziału kardiologii inwazyjnej do Centrum Chorób Serca pozwoliło na częściową restrukturyzację innych oddziałów szpitala oraz stworzyło możliwość pozostawienia części łóżek w gotowości do leczenia pacjentów „covidowych” bez ograniczania przyjęć pozostałych pacjentów.

Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.

Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o. w ciągu 2020 r. realizował programy oraz strategię przyjęte w 2019 r., mające na celu rozwój spółki i podniesienie jakości świadczonych usług. W 2020 r. wykonano łącznie 212.362 porady lekarskie, logopedyczne, diabetologiczne i psychologiczne, 4.113 porad w ramach lekarskiej opieki rehabilitacyjnej, 9.582 w ramach poradni lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, 59.031 procedur stomatologicznych oraz 198.195 zabiegów fizjoterapeutycznych. Zrealizowano 8.713 osobodni w oddziałach dziennych z zakresu psychiatrii i rehabilitacji oraz tlenoterapii w warunkach domowych i 738 zabiegów w ramach Oddziału Chirurgii Szpitala Chirurgii Ogólnej.

Od 01.04.2020 r. w ZPS funkcjonuje Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia. Ośrodek stanowi I poziom referencyjny w nowym modelu opieki psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży, którego wdrażanie rozpoczęto w 2020 r. W okresie od 01.04 do 31.12.2020 r. w Ośrodku udzielono 3.265 porad, ze świadczeń skorzystało 342 pacjentów.

W 2020 r. ZPS Sp. z o.o. poszerzył ofertę usług komercyjnych, zawarto nowe umowy z podmiotami gospodarczymi w zakresie badań profilaktycznych oraz nowe umowy w pełnym zakresie świadczonych usług z prywatnymi ubezpieczycielami i innymi podmiotami leczniczymi w zakresie diagnostyki medycznej i konsultacji specjalistycznych.

Z uwagi na epidemię SARS-CoV-2 przy wejściu do przychodni utworzono strefy weryfikacji wyposażone w kamerę termowizyjną. Dodatkowo zamontowano specjalny system, który informuje pacjentów, do której poradni mogą się bezpiecznie udać mając pewność, że nie będzie tam zbyt wiele osób. Na monitorach przed wejściem do przychodni wyświetlają się nazwy poradni podświetlane na zielono i czerwono. Kolor zielony oznacza, że można wejść, natomiast czerwony, że należy poczekać, aż liczba osób się zmniejszy. Wydzielony został ciąg komunikacyjny, oddzielający pacjentów wchodzących na teren przychodni i wychodzących z niej. Kierunki w jakich powinni poruszać się pacjenci oznaczono czerwonymi liniami i szlabanami. Ponadto na terenie przychodni funkcjonują komunikaty głosowe informujące o aktualnych zaleceniach epidemiologicznych. W trosce o zdrowie i bezpieczeństwo pacjentów wprowadzono również nowe rozwiązania w rejestracji. Od listopada 2020 r. pacjent chcący zarejestrować się na pierwszą lub kolejną wizytę do specjalisty nie musi czekać w kolejce do rejestracji. Wystarczy, że wypełni formularz i wrzuci go do specjalnie przygotowanej skrzynki z napisem „Rejestracja”, znajdującej się przy wejściu lub wyjściu do przychodni. Wszystkie formularze i skierowania są codziennie pobierane ze skrzynek, a po ustaleniu terminu wizyty pracownik rejestracji informuje o nim telefonicznie pacjenta.

Do najważniejszych zadań inwestycyjnych wykonanych przez Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o. w 2020 roku należą:

1) Zakup sprzętu:

- Rejestratory EKG 4 szt. – 22 105,22 zł,
- Unit stomatologiczny – 67 014,00 zł,
- Aparat do znieczulenia – 118 800,00 zł,
- Koncentratory tlenu 10 szt. – 27 310,60 zł,
- Termowizyjny system do pomiaru temperatury ciała – 25 830,08 zł,

2) Wymiana sprzętu komputerowego – 39 941,71 zł,

3) Zakup licencji komputerowych – 10 961,03 zł,

4) Wykonanie instalacji sygnalizacji pożaru oraz sterowania oddymiania klatki schodowej budynku przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 1 – 79 027,50 zł,

Łączne nakłady inwestycyjne poniesione w 2020 r. wyniosły 416 298,04 zł.

Według danych na dzień 31.12.2020 r. na umowy o pracę zatrudnionych było 230 osób, na etatach przeliczeniowych 217 osób oraz 170 osób na umowach cywilnoprawnych (zlecenia, kontraktowe). W 2020 r. spółka osiągnęła zysk netto w wysokości 367 010,26 zł.

Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.

Mościckie Centrum Medyczne świadczy usługi z zakresu podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej, opieki długoterminowej (zakład opiekuńczo-leczniczy), opieki psychologicznej i medycyny pracy. Usługami medycznymi obejmuje mieszkańców Tarnowa i okolicznych gmin.

W 2020 r. udzielono łącznie 91 837 porad lekarskich, stomatologicznych i psychologicznych, w tym między innymi 47 484 porady z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej oraz 7.709 porad z zakresu medycyny pracy. Wchodzący w skład Mościckiego Centrum Medycznego Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w 2020 r. stacjonarną opieką długoterminową w ramach: umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia, komercyjnie oraz w ramach projektu UE „Pomocna Dłoń”, obejmował łącznie 309 pacjentów, dysponując bazą 81 łóżek oraz realizując 26 342 osobodni. Ponadto wykonano 82 844 zabiegi z zakresu

rehabilitacji leczniczej oraz 9.804 badań w zakresie diagnostyki obrazowej (RTG, Mammografia, USG). Leczeniem stomatologicznym objęto 2 305 pacjentów.

Nakłady inwestycyjne w 2020 r. wyniosły 892 037,04 zł. Wykonano między innymi adaptację pomieszczeń Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego i modernizację piwnic dla archiwum. Zakupiono aparat RTG, którego koszt wraz z montażem wyniósł 539 700 zł, sprzęt komputerowy oraz oprogramowanie, podnośniki do kąpeli, autoklaw. W ramach środków uzyskanych z programu województwa małopolskiego „Bezpieczny Dom” zakupiono sprzęt medyczny za łączną kwotę 66.685,37 zł, w tym sterylizator powietrza, kardiomonitor, defibrylator, koncentratory tlenu i wózki do przewozu bielizny.

Kontynuowano realizację projektu „Pomocna dłoń” o łącznej wartości 4 mln zł, w tym dofinansowanie 3,9 mln zł. Projekt ten obejmuje:

- usługi opieki zastępczej, umożliwiające czasowy całodobowy pobyt osoby niesamodzielnej w Ośrodku w przypadku okresowego braku możliwości sprawowania opieki przez jej opiekuna nieformalnego,
- wsparcie edukacyjno-doradcze opiekunów nieformalnych (infolinia, poradnictwo indywidualne, szkolenia praktyczne opiekunów),
- zwiększanie dostępu dla opiekunów i kadr zajmujących się opieką nad pacjentem do informacji o różnych systemach wsparcia.

W 2020 roku projektem objętych było 103 pacjentów.

12.2 Programy polityki zdrowotnej

Mając na względzie potrzebę dbania o poprawę stanu zdrowia oraz podnoszenie jakości życia mieszkańców, samorząd aktywnie wspierał realizację programów polityki zdrowotnej z udziałem podmiotów leczniczych i realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego z udziałem organizacji pozarządowych, zgodnie z przyjętym Uchwałą nr XXII/238/2016 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 31 marca 2016 r. „Miejskim programem działań w obszarze promocji zdrowia i profilaktyki chorób społecznych na lata 2016-2020”.

Strategicznym celem programu była poprawa i umacnianie zdrowia i podnoszenie jakości życia mieszkańców miasta Tarnowa oraz zmniejszanie nierówności społecznych w zdrowiu. Program obejmował projekty skierowane do mieszkańców Tarnowa uwzględniając wiele grup populacyjnych, w tym dzieci, młodzież, osoby niepełnosprawne. W 2020 r. na realizację programów polityki zdrowotnej przy współpracy z podmiotami leczniczymi przeznaczono łącznie 68 191 zł w tym środki Gminy Miasta Tarnowa wyniosły 55 227 zł, środki Województwa Małopolskiego na realizację programów szczepień dla dzieci 5 341 zł, a środki Narodowego Funduszu Zdrowia na realizację szczepień osób starszych 7 623 zł. Ponadto przy współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2020 r. realizowano zadania z zakresu zdrowia publicznego na rzecz osób niepełnosprawnych, na które przeznaczono z budżetu Miasta 86 000 zł.

W 2020 podobnie jak w ubiegłych latach realizowano **Program zdrowotny profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) w Małopolsce**. Program został opracowany w 2014 roku na zlecenie województwa małopolskiego. Jego autorem jest lekarz pediatra, specjalista chorób zakaźnych dr n. med. Hanna Czajka. Program obejmował szczepieniami dziewczęta 13-letnie, zamieszkałe w Małopolsce. Realizacja programu przewidziana została na lata 2016-2020. W 2020 r. w trybie konkursowym wybrano trzech realizatorów szczepień na terenie miasta Tarnowa, z którymi zawarto umowy na realizację programu. Wykonawcy szczepień przeprowadzali każdorazowo u wszystkich dziewcząt badanie kwalifikujące do szczepienia oraz wykonywali szczepienia 1 dawką szczepionki. Szczepieniami objęto populację dziewcząt zameldowanych w Tarnowie, które rozpoczęły szczepienie w 2019 r. i zgodnie z przyjętym schematem szczepień otrzymały kolejną dawkę.

W trakcie realizacji programu prowadzono również kampanię informacyjno-edukacyjną. Program finansowany był ze środków budżetowych Gminy Miasta Tarnowa w wysokości 2 307 zł i środków województwa małopolskiego w wysokości 5s341 zł. Koszt realizacji Programu w 2020 r. na terenie miasta Tarnowa wyniósł 7 648 zł. Szczepieniami objęto 51 dziewcząt.

„Program szczepień ochronnych przeciwko grypie w populacji osób starszych zamieszkałych w Tarnowie” realizowany był przez 8 świadczeniodawców. Przed podaniem szczepionki osoby starsze zostały zbadane przez lekarza. Szczepienia realizowane były również w tarnowskich domach pomocy społecznej. Pensjonariusze domów pomocy społecznej zostali zbadani przez lekarza i zaszczepieni w miejscu swojego pobytu. Łącznie działaniami programu objęto 1.343 osoby, w tym w domach pomocy społecznej zaszczepiono 27 pensjonariuszy. Łączne środki wydatkowane na realizację programu wyniosły 60.543 zł, w tym 7.623 zł stanowiły środki Narodowego Funduszu Zdrowia i 52.920 zł środki Gminy Miasta Tarnowa.

W poniższym zestawieniu tabelarycznym przedstawiono zbiorcze dane, dotyczące realizowanych programów polityki zdrowotnej.

Zestawienie wydatków oraz liczby uczestników programów polityki zdrowotnej wykonywanych w 2020 r. przez publiczne i niepubliczne podmioty lecznicze na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa

Lp.	Nazwa programu	Liczba uczestników	Koszt realizacji programu
1.	„Program zdrowotny profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) w Małopolsce” realizowany na terenie Tarnowa przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego	51 dzieci	7.648 zł w tym 5.341 zł środki finansowe pochodzące z budżetu Województwa Małopolskiego
2.	„Program szczepień ochronnych przeciwko grypie w populacji osób starszych zamieszkałych w Tarnowie”	1.343 osoby dorosłe	60.543 zł w tym 7.623 zł środki Narodowego Funduszu Zdrowia
RAZEM		1.394 osoby	68.191 zł w tym środki Województwa Małopolskiego 5.341 zł oraz środki Narodowego Funduszu Zdrowia 7.623 zł oraz środki Gminy Miasta Tarnowa 55.227 zł

Zródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej w Urzędzie Miasta Tarnowa

Ponadto w 2020 r. realizowano zadania z zakresu zdrowia publicznego przy współpracy z organizacjami pozarządowymi. Zadania te skierowane zostały do osób niepełnosprawnych, stanowiąc dla nich formę wsparcia fizycznego i psychicznego, poprawiającą jakość życia tych osób.

W 2020 r. realizowano przy współpracy z organizacjami pozarządowymi cztery całoroczne zadania z zakresu zdrowia publicznego adresowane do mieszkańców Tarnowa.

Łączna kwota wydatkowana ze środków finansowych pochodzących z budżetu miasta Tarnowa na realizację tych zadań wyniosła 86 000 zł. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela nr Zadania z zakresu zdrowia publicznego realizowane przy współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2020 r.

Lp.	Nazwa programu	Liczba uczestników	Wysokość dotacji na realizację programu
1.	„Rehabilitacja medyczna ogólnoustrojowa poprawiająca sprawność manualną i lokomocję u osób (chodzących) ze znacznie ograniczoną sprawnością ruchową spowodowaną przewlekłą chorobą”.	15	10.000 zł
2.	„Rehabilitacja domowa osób przewlekle i obłożnie chorych z powodu chorób narządu ruchu lub powodujących dysfunkcję narządu ruchu”.	55	52.000 zł
3.	„Rehabilitacja psychofizyczna i profilaktyka wtórna u kobiet po mastektomii”.	41	14.000 zł
4.	Terapia i rehabilitacja dzieci z zespołem Downa i niepełnosprawnościami sprzężonymi	22	10.000 zł
RAZEM		133	86.000 zł

Źródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej w Urzędzie Miasta Tarnowa

12.3 Promocja zdrowia i profilaktyka

W 2020 r. podejmowano również działania z zakresu promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej. Przy współpracy ze Spółdzielnią Socjalną BioVitaMed realizowano w ramach środków pochodzących z budżetu obywatelskiego zadanie z obszaru edukacji zdrowotnej i prewencji pierwszego stopnia skierowane do kobiet ciężarnych, po porodzie, kobiet planujących ciążę, kobiet po stracie dziecka oraz kobiet wychowujących małe dzieci.

Przedmiotem zadania były następujące działania:

- wspieranie rodzicielstwa przez prowadzenie grup wsparcia dla kobiet w ciąży i po porodzie lub dla obojga rodziców,
- prowadzenie grup wsparcia dla kobiet w ciąży i po porodzie w przypadku tzw. samotnego macierzyństwa,
- wsparcie psychologiczne indywidualne i grupowe dla kobiet po poronieniach lub stracie dziecka,
- psychoterapia okołoporodowa,
- pomoc w tzw. kryzysach w macierzyństwie; prowadzenie działań przygotowujących do roli „mamy” w formie warsztatów doskonalących umiejętności wykonywania zabiegów pielęgnacyjno–higienicznych u noworodków i niemowląt, warsztatów karmienia piersią, zajęć edukacyjnych w zakresie właściwego odżywiania, higieny jamy ustnej i higieny ciała,
- prowadzenie działań aktywizujących i zajęć poprawiających sprawność fizyczną u kobiet w ciąży i po porodzie, w tym fitnessu, zumbi, gimnastyki poporodowej ogólnie usprawniającej, ćwiczeń dna miednicy, zabiegów fizjoterapeutycznych wzmacniających mięśnie brzucha, zajęć gimnastyczno-ruchowych dla matki i dziecka,

- prowadzenie działań aktywizujących i kompensacyjnych dla dzieci,
- przeciwdziałanie zaburzeniom rozwojowym w ramach zajęć sensoryczno–motorycznych, korekcyjno–motorycznych, ćwiczeń neurorozwojowych, gimnastyki korekcyjnej, przeciwdziałającej wadom postawy u dzieci, zabaw interaktywnych dla dzieci, ćwiczeń ogólnorozwojowych u dzieci.

Prowadzono także „kawiarenkę edukacyjną” dla mamy i dziecka, w której uczestnicy zadania korzystali z możliwości wypicia kawy i herbaty lub spożycia posiłku. Na realizację zadania przeznaczono w 2020 r. kwotę 127 541,92 zł. Działaniami w ramach zadania objęto 337 osób, w tym 168 osób dorosłych i 169 dzieci.

12.4 Pandemia COVID-19

Informacje o rozprzestrzenianiu się w Chinach nowego, wysoce zakaźnego koronawirusa SARS-CoV-2 i wywoływanej przez niego choroby COVID-19 zaczęły docierać w przekazie medialnym na przełomie 2019 i 2020 roku. Później, w styczniu i lutym 2020 r. ich nasilenie stopniowo zwiększało się. Narastało też i przybliżało się zagrożenie, wirus dotarł do Europy i szybko się rozprzestrzeniał. W pierwszych dniach marca 2020 r. wykryto w Polsce pierwszy przypadek zakażenia. Z dniem 13 marca 2020 r. Minister Zdrowia ogłosił na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan zagrożenia epidemicznego, zmieniony od 20.03.2020 r. na stan epidemii.

Pierwsze zakażenia wśród mieszkańców Tarnowa, potwierdzone pozytywnym wynikiem testu zaczęto odnotowywać w drugiej połowie marca 2020 r. W dniu 01.04.2020 r. łączna liczba potwierdzonych przypadków zakażeń wynosiła pięć, natomiast kwarantanną domową objętych było 525 osób. W kolejnych miesiącach zakażenia wykrywane były sporadycznie i tendencja ta utrzymała się do połowy lipca (łącznie 16 przypadków od początku pandemii według stanu na 16.07.2020 r.). Od drugiej połowy lipca tempo przyrostu nowych zakażeń zaczęło wzrastać. Silny wzrost rozpoczął się w październiku, a maksymalna dobowa ilość zakażeń miała miejsce 9 listopada i wyniosła 159 przypadków. Po tym dniu tempo zakażeń zaczęło słabnąć, osiągając średnią wartość 8,1 przypadków w ostatnim tygodniu 2020 roku. W szczytowym okresie zachorowań (dane na 10.11.2020 r.) liczba potwierdzonych aktywnych przypadków zachorowań (obliczana jako liczba przypadków ogółem pomniejszona o liczbę ozdowieńców oraz liczbę zgonów) wynosiła 1 228. Listopad 2020 r. charakteryzował się również wysoką liczebnością grupy osób kierowanych do odbycia kwarantanny domowej – najwięcej osób (2 276) realizowało ten obowiązek w dniu 07.11.2020 r.

Kształtowanie się dziennej liczby zakażeń w okresie od początku kwietnia do końca grudnia 2020 r. obrazuje poniższy wykres.

Skutkiem zachorowań na COVID-19 były również zgony mieszkańców Tarnowa. Od początku pandemii do 31.12.2020 r. choroba COVID-19 oraz choroby współistniejące z COVID-19 były przyczyną śmierci 88 mieszkańców.

Dla mieszkańców, którzy z różnych przyczyn nie mieli możliwości odbycia w domu nakazanej przepisami kwarantanny, miasto stworzyło możliwość jej zrealizowania w miejscu kwarantanny zbiorowej. Ośrodek kwarantanny zbiorowej utworzono, z zachowaniem ścisłego reżimu sanitarnego, w internacie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego przy ul. Romanowicza 9. W trudnym, początkowym okresie rozwijającej się pandemii opracowano we własnym zakresie, od podstaw, zasady działalności ośrodka oraz dokonano rekrutacji niezbędnego personelu. Osoby odbywające kwarantannę pozostawały pod całodobową opieką medyczną – pielęgniarską oraz lekarską. Miejsce kwarantanny zbiorowej funkcjonowało w okresie od 01.04.2020 r. do 30.06.2020 r. i skorzystało z niego łącznie 49 osób. Dla sporadycznie pojawiających się w okresie późniejszym potrzeb ze strony mieszkańców Tarnowa, zabezpieczono możliwość odbycia kwarantanny w ośrodku kwarantanny zbiorowej utworzonym przez Kraków.

W celu zapewnienia możliwości bezpłatnego wykonania testu w kierunku wirusa SARS-CoV-2 osobom posiadającym skierowanie lub też chcącym uzyskać tę usługę komercyjnie, utworzone zostały 3 punkty wymazowe, prowadzone przez: Szpital Wojewódzki im. św. Łukasza, Centrum Medyczne KOLMED oraz VITO-MED. Sp. z o.o.

Utrzymujący się stan epidemii i wynikające z niego uwarunkowania spowodowały głębokie zmiany w funkcjonowaniu służby zdrowia. Podmioty lecznicze wprowadziły szereg wymogów i ograniczeń w bezpośrednim dostępie do świadczeń zdrowotnych. W lecznictwie ambulatoryjnym podstawowym i specjalistycznym na szeroką skalę wprowadzono teleporady. Szczególnie ważną rolę w systemie ochrony zdrowia wypełniło leczenie szpitalne, umożliwiające hospitalizację pacjentów z ciężkim przebiegiem choroby COVID-19.

W pierwszej fazie epidemii pacjenci zakażeni SARS-CoV-2 kierowani byli na oddziały zakaźne w szpitalach, które prowadziły ten rodzaj świadczeń oraz do tzw. szpitali jednoimiennych, wskazanych przez Ministra Zdrowia. Rolę szpitala jednoimiennego w województwie małopolskim pełnił Szpital Uniwersytecki w Krakowie. Organizacja

lecznictwa szpitalnego dla pacjentów z COVID-19 uległa zmianie od września 2020 r., kiedy w hospitalizację pacjentów z podejrzeniem zakażenia oraz z potwierdzonym zakażeniem SARS-CoV-2 włączono szpitale powiatowe. Kolejnymi poleceniami Wojewoda Małopolski nakazywał zapewnienie w nich łóżek szpitalnych dla tego rodzaju pacjentów. W okresie największego nasilenia epidemii tarnowskie szpitale wydzieliły łącznie 307 łóżek, w tym:

- 1) Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika – 140 łóżek w strukturze:
  - 13 łóżek dla dzieci z podejrzeniem lub potwierdzonym zakażeniem,
  - 111 łóżek dla dorosłych z potwierdzonym zakażeniem,
  - 10 łóżek intensywnej terapii dla dorosłych z kardiomonitorem, tlenoterapią i wentylacją mechaniczną,
  - 4 stanowiska dializacyjne,
  - 2 łóżka wzmożonego nadzoru kardiologicznego z możliwością prowadzenia tlenoterapii i wentylacji mechanicznej,
- 2) Szpital Wojewódzki im. św. Łukasza – 167 łóżek w strukturze:
  - 8 łóżek dla dorosłych z podejrzeniem zakażenia,
  - 137 łóżek dla dorosłych z potwierdzonym zakażeniem,
  - 20 łóżek intensywnej terapii dla dorosłych z kardiomonitorem, tlenoterapią i wentylacją mechaniczną,
  - 2 stanowiska dializacyjne.

Istotne znaczenie dla wzajemnego informowania się o najważniejszych problemach w działalności w czasie trwania epidemii oraz wypracowywania optymalnych rozwiązań miały cykliczne wideokonferencje, organizowane przez prezydenta Tarnowa z kierownikami tarnowskich podmiotów leczniczych (publicznych i niepublicznych) oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

W okresie jesiennej fali epidemii, mając na uwadze potrzebę wyprzedzającego zabezpieczenia łóżek szpitalnych dla mieszkańców Tarnowa i regionu wymagających hospitalizacji z uwagi na COVID-19, prezydent Tarnowa wystąpił z inicjatywą udostępnienia obiektu ARENA JASKÓŁKA TARNÓW dla potrzeb szpitala tymczasowego. Obiekt był wizytowany przez wojewodę małopolskiego i uzyskał pozytywną ocenę pod kątem przydatności dla utworzenia w nim szpitala tymczasowego na około 200 łóżek. Jako szpital patronacki (prowadzący) wyznaczono Szpital Wojewódzki im. św. Łukasza w Tarnowie. Z uwagi na obserwowany w grudniu 2020 r. spadek zachorowań, szpital tymczasowy pozostawiony został na etapie przygotowania gotowego projektu z możliwością uruchomienia go w zależności od dalszego kształtowania się sytuacji epidemiologicznej.

Pracownikom medycznym bezpośrednio zaangażowanym w udzielanie świadczeń dla osób zakażonych wirusem SARS-CoV-2 zapewniono możliwość bezpłatnego korzystania z hotelu prowadzonego przez Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” w ramach inicjatywy „hotel dla medyka”. Do dyspozycji zainteresowanych oddano 12 pokoi, każdy z pełnym węzłem sanitarnym. Miasto zadeklarowało również pomoc psychologiczną dla pracowników medycznych.

Kluczowe znaczenie dla walki z epidemią miało rozpoczęcie szczepień w ramach Narodowego Programu Szczepień przeciw COVID-19. Oba tarnowskie szpitale uzyskały status tzw. szpitali węzłowych, których zadaniem była organizacja szczepień dla wskazanych w Programie grup zawodowych i społecznych. W pierwszej kolejności rozpoczęto szczepienia pracowników ochrony zdrowia (grupa 0). Pierwsze szczepienia wykonano w Tarnowie w dniu 27.12.2020 r. przy użyciu szczepionki Comirnaty firm Pfizer i BioNTech.

13. POLITYKA SPOŁECZNA

13.1 Pomoc dla osób uzależnionych i współuzależnionych

Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie

W 2020 r. punkt był czynny przez trzy dni w tygodniu: we wtorki i piątki w godz. 15.00 – 17.00 oraz poniedziałki w godz. 16.00 – 19.00. Dyżurujący w Punkcie specjaliści z zakresu terapii uzależnień i prawa oferowali mieszkańcom miasta następujące formy pomocy:

- udzielali porad w zakresie uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych,
- świadczyli pomoc terapeutyczną,
- udzielali wsparcia po odbytym leczeniu,
- wskazywali placówki, w których można podjąć leczenie odwykowe,
- świadczyli pomoc prawną z zakresu prawa rodzinnego, prawa pracy, ubezpieczeń społecznych, ochrony przed przemocą, pomagali w przygotowaniu pism procesowych.

Osoby dyżurujące w punkcie posiadają wieloletnie doświadczenie zawodowe w pracy z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi.

Działalność Miejskiego Punktu Konsultacyjnego Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba osób, które skorzystały z konsultacji i porad terapeutycznych	174	156	147	160	104
Liczba osób, które skorzystały z porad prawnych	232	269	259	240	140
Łączna liczba osób, którym udzielono konsultacji i porad terapeutycznych oraz porad prawnych z zakresu uzależnień i innych problemów pokrewnych	406	425	406	400	244

Źródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej w Urzędzie Miasta Tarnowa

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie

W 2020 r. odbyło się 39 posiedzeń zespołów Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA), w trakcie których rozpatrywano wnioski o wydanie postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu osób nadużywających alkoholu.

Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Wnioski	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Ogólna liczba wniosków o podjęcie przez komisję czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, które zostały skierowane do komisji w tym:	159	124	142	113	88

z Policji,	105	72	66	68	55
od członków rodzin,	32	34	43	24	23
inne (kuratorzy, MOPS, DPS, prokuratura),	22	18	33	21	10
w tym wobec kobiet	29	13	31	21	10
Liczba wniosków skierowanych do sądu w celu wydania postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	27	31	23	29	14
Liczba zaopiniowanych przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych/ liczba posiedzeń komisji	171/13	113/14	140/15	97/14	86/11

Źródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej w Urzędzie Miasta Tarnowa

Od marca 2020 r. znacznie obniżyła się liczba osób bezpośrednio korzystających z dostępnych form pomocy. Miało to związek z panującą epidemią SARS-CoV-2, ogłoszonym lockdownem oraz wprowadzanymi na poziomie rządowym obostrzeniami, a także wprowadzonymi w zarządzeniach Prezydenta Miasta ograniczeniami w wykonywaniu zadań przez Urząd Miasta Tarnowa.

Prowadzenie działalności profilaktycznej

Ze względu na panującą w kraju sytuację epidemiologiczną, w 2020 r. nie zrealizowano programów profilaktyczno-edukacyjnych dla tarnowskich uczniów mających na celu zwrócenie uwagi i przekazanie wiedzy nt. szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych spożywaniem alkoholu oraz używaniem narkotyków, a zaplanowanych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2020 rok.

Szkolenia różnych grup zawodowych pracujących w systemie obejmującym patologie i niedostosowanie społeczne, pomoc dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemem uzależnień, a także w systemie przeciwdziałania przemocy

„Jak diagnozować przemoc i udzielać wsparcia, w rodzinach z problemem alkoholowym? Zmiany w przepisach związanych z oddziaływaniem wobec osób stosujących przemoc w rodzinie” - szkolenie adresowane do różnych grup zawodowych pracujących w systemie obejmującym patologie, niedostosowanie społeczne, pomoc dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemem uzależnień, a także w systemie przeciwdziałania przemocy takich jak: członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie, Policji, oświaty.

Szkolenie zrealizowane zostało w dniu 27.11.2020 r. w czasie trwającej Kampanii Biała Wstążka, a z uwagi na panującą od marca 2020 roku na terenie kraju epidemię SARS-CoV-2 i obostrzeniami z tym związanymi odbyło się w formie online. W szkoleniu wzięło udział 11 osób.

Punkt Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi

Punkt opieki nad osobami nietrzeźwymi (PONON) przy ul. Tuchowskiej 21 sprawuje

opiekę nad osobami nietrzeźwymi dowiezionymi z terenu miasta Tarnowa. W 2020 r. Punkt utrzymywany był w stanie gotowości do przyjęcia 10 osób nietrzeźwych, przez wszystkie dni tygodnia, całodobowo, również w dni wolne od pracy i w święta. W przypadku ekstremalnych warunków atmosferycznych (szczególnie w zimie) punkt może zapewnić opiekę dodatkowo 4 osobom dowiezionym do wytrzeźwienia, W PONON dyżurują m.in.: lekarz, ratownicy medyczni, psycholog, socjoterapeuta i prawnik, zadaniem których jest:

- zapewnienie badania każdej osoby nietrzeźwej dowiezionej do punktu, przeprowadzonego przez lekarza i potwierdzonego zaświadczeniem lekarskim o braku wskazań do hospitalizacji, umożliwienie osobom nietrzeźwym dokonania zabiegów higieniczno-sanitarnych,
- zapewnienie środków dezynfekujących, środków higieny osobistej oraz odzieży zastępczej na czas pobytu w punkcie, a w koniecznych przypadkach wymianę odzieży,
- dokonywanie stałej obserwacji podstawowych parametrów życiowych osób nietrzeźwych przebywających w punkcie,
- zapewnienie systemu opieki profilaktycznej dla osób nietrzeźwych przyjętych do punktu oraz ich rodzin.

W 2020 r. opieką objęto 2.173 osoby dowiezione do Punktu przez Policję i Straż Miejską, w tym 52 osoby ze Szpitalnego Oddziału Ratunkowego, zgodnie z podpisaną umową ze Szpitalem Wojewódzkim św. Łukasza w Tarnowie. Badania lekarskie zapewniono ponadto 2.390 osobom zatrzymanym, które następnie zostały umieszczone w Pomieszczeniach dla Osób Zatrzymanych (Komisariat Policji Tarnów Centrum, ul. Narutowicza 6).

W związku z wprowadzeniem stanu epidemii na terenie kraju w następstwie zakażeń wirusem SARS-CoV-2 oraz zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego PONON w okresie od 20.03.2020 r. do 31.12.2020 r. działał z zachowaniem podwyższonego reżimu sanitarnego.

Realizatorem zadania jest Tarnowskie Towarzystwo Profilaktyki Społecznej, wyłonione w otwartym konkursie ofert. Kwota dotacji z budżetu GMT w 2020 r. wyniosła 892.655,05 zł.

13.2 Działania podejmowane na rzecz osób niepełnosprawnych

Punkty informacyjne dla osób niepełnosprawnych

W Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa oraz w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej funkcjonowały punkty informacyjne dla osób niepełnosprawnych oraz osób sprawujących nad nimi opiekę. W punktach można uzyskać informacje dotyczące szeroko rozumianej problematyki niepełnosprawności, m.in. programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym, wykazu placówek i organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz regulacji prawnych. Pracownicy punktów udzielają również pomocy w wypełnianiu wniosków dotyczących programów celowych PFRON oraz w przygotowywaniu wystąpień do różnych instytucji.

Ponadto w Urzędzie Miasta Tarnowa funkcjonowało od 2014 r. do końca kwietnia 2020 r. stanowisko konsultanta ds. osób niepełnosprawnych prowadzącego poradnictwo dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów. Do zadań konsultanta należała pomoc w rozwiązywaniu problemów życia codziennego oraz pomoc w załatwianiu spraw w urzędach administracji państwowej, samorządowej i innych instytucjach, współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych oraz przedkładanie Prezydentowi Miasta Tarnowa propozycji rozwiązań dotyczących poprawy jakości i warunków życia osób niepełnosprawnych w Tarnowie.

Od września 2020 r., zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w Urzędzie Miasta Tarnowa został powołany koordynator do spraw dostępności, do którego zadań należy:

- 1) przygotowanie i koordynacja wdrożenia planu działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami przez urząd,
- 2) wsparcie osób ze szczególnymi potrzebami w dostępie do usług świadczonych przez urząd,
- 3) monitorowanie działalności poszczególnych jednostek organizacyjnych urzędu, w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
- 4) opracowanie corocznych raportów o stanie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w Urzędzie.

Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych

W 2020 r. ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznanych Gminie Miasta Tarnowa, przeznaczonych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, wydatkowano kwotę 4.455 484,22 zł (w 2019 r. kwota ta wyniosła 4.181 079,09 zł).

W związku z ogłoszoną w 2020 r. w Polsce epidemią wirusa SARS-CoV-2 oraz wprowadzonymi obostrzeniami zmianie uległo funkcjonowanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie: ograniczono bezpośredni kontakt z pracownikiem, dostosowano pomieszczenia do obsługi mieszkańców z zachowaniem odpowiednich środków ostrożności oraz umożliwiono korzystanie z alternatywnych form komunikacji, w tym możliwość złożenia wniosku o dofinansowanie za pośrednictwem systemu SOW finansowanego ze środków PFRON.

Wprowadzony stan epidemii miał również wpływ na wysokość przekazanych środków na dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym oraz na organizację wydarzeń sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych i turystycznych. Z powodu wprowadzonych obostrzeń, w tym braku możliwości prowadzenia działalności przez podmioty organizujące turnusy, część osób zrezygnowała z dofinansowania do tej formy rehabilitacji. Lista oraz zasięg obostrzeń związanych z epidemią ulegały ciągłym zmianom. Wprowadzane zmiany powodowały zamieszanie i dezinformację wśród wnioskodawców i poddawały w wątpliwość możliwość realizacji wyjazdu na turnus rehabilitacyjny i wykorzystania przyznanego dofinansowania, co jednocześnie wpłynęło na znaczny spadek liczby osób, które skorzystały z 14-dniowego turnusu rehabilitacyjnego. Natomiast z 12 zaplanowanych wydarzeń dla osób niepełnosprawnych o charakterze sportowym, kulturalnym, rekreacyjnym i turystycznym odbyły się tylko 2.

Ponadto w 2020 r. działalność warsztatów terapii zajęciowej była dwukrotnie zawieszana. Aby przeciwdziałać poczuciu izolacji u uczestników WTZ pracownicy warsztatów utrzymywali stały kontakt ze swoimi podopiecznymi oraz dostarczali im pakiety do pracy w domu. W czasie funkcjonowania warsztatów zajęcia odbywały się stacjonarnie, w warunkach reżimu sanitarnego, z ograniczeniem liczby osób przebywających jednocześnie w siedzibie WTZ oraz zajęciami prowadzonymi zdalnie dla osób przebywających w domu.

Wydatki poniesione na realizację ww. zadań w latach 2018-2020 wraz ze wskazaniem liczby osób, które skorzystały z wypłaconych dofinansowań

Zadanie	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba osób przeszkolonych w ramach szkoleń zawodowych	zadanie nierealizowane	zadanie nierealizowane	zadanie nierealizowane
Liczba osób niepełnosprawnych zatrudnionych w związku z utworzeniem stanowisk pracy przez pracodawców, którzy otrzymali zwrot kosztów wyposażenia stanowisk	4 osoby (kwota: 143.188 zł)	1 osoba (kwota: 39.324,17 zł)	1 osoba (kwota: 40.000,00 zł)
Liczba osób niepełnosprawnych, które otrzymały środki finansowe na podjęcie działalności gospodarczej	1 osoba (kwota: 37.981 zł)	2 osoby (kwota: 88.000 zł)	1 osoba (kwota: 40.000,00 zł)
Liczba osób niepełnosprawnych, które korzystały z rehabilitacji zawodowej i społecznej w Warsztatach Terapii Zajęciowej na terenie miasta Tarnowa	130 osób koszt rehabilitacji: 2.397.200 zł, w tym 2.157.480 zł – środki PFRON, 239.720 zł – środki GMT	130 osób koszt rehabilitacji: 2.613.867 zł, w tym 2.352.480 zł – środki PFRON, 261.387 zł – środki GMT	130 osób koszt rehabilitacji 2.950.410 zł, w tym 2.655.370 zł – środki PFRON 295.039 zł – środki GMT*
Liczba osób, które skorzystały z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych	609 osoby (457 osób dorosłych, 32 dzieci i młodzieży, 120 opiekunów) (kwota: 584.470 zł)	602 osoby (452 osób dorosłych, 35 dzieci i młodzieży, 115 opiekunów) (kwota: 622.123 zł)	213 osób (142 osób dorosłych, 11 dzieci i młodzieży, 60 opiekunów) (kwota: 233.439 zł)
Liczba osób niepełnosprawnych, które uzyskały dotację na likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w miejscu zamieszkania	33 osoby (kwota: 174.627 zł)	38 osób (kwota: 199.492 zł)	44 osoby (kwota: 211.526 zł)
Liczba osób niepełnosprawnych, które otrzymały dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny,	671 osób niepełnosprawnych, w tym 37 dzieci i młodzieży (kwota: 701.969 zł)	747 osób niepełnosprawnych, w tym 41 dzieci i młodzieży (kwota: 840.622,18 zł)	879 osób niepełnosprawnych, w tym 46 dzieci i młodzieży (kwota: 1.269.507 zł)

przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze zgodnie z ich potrzebami			
Liczba zawartych umów na dofinansowanie sportu, kultury i turystyki dla osób niepełnosprawnych	14 umów (kwota: 40.628 zł)	14 umów (kwota: 39.037,74 zł)	2 umowy (kwota: 5.640 zł)
Liczba osób niepełnosprawnych, które wzięły udział w imprezach sportowych	572	522	150

Źródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej w Urzędzie Miasta Tarnowa

* Od 28.12.2020 r. nastąpiło zwiększenie (o cztery) liczby miejsc w Warsztatach Terapii Zajęciowej przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Eugenii Gierat w Tarnowie, ul. Klikowska 190, 33-100 Tarnów. Pobyt czworga uczestników w 2020 r. został w całości sfinansowany ze środków budżetowych Gminy Miasta Tarnowa (kwota: 1.012,50 zł).

Realizacja programu „Aktywny samorząd”

W 2020 r. Urząd Miasta Tarnowa ponownie przystąpił do realizacji programu „Aktywny samorząd”, finansowanego ze środków PFRON. Głównym celem programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym. W ramach programu osoby niepełnosprawne mogły ubiegać się o dofinansowanie do:

- zakupu i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- uzyskania prawa jazdy kategorii B,
- zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- szkolenia w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- utrzymania sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- zakupu protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- utrzymania sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- zakupu skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego,
- utrzymania aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dofinansowanie do pobytu dziecka w przedszkolu/żłobku),
- wykształcenia na poziomie wyższym.

W 2020 r. dofinansowanie otrzymały 93 osoby niepełnosprawne, którym do końca roku łącznie wypłacono środki finansowe w wysokości 158 702 zł. Wypłaty dofinansowań, dotyczące wniosków złożonych w 2020 r., będą dokonywane do dnia 15 kwietnia 2021 r. Ostateczna kwota poniesionych wydatków zależy od przedłożonych przez beneficjentów programu dokumentów rozliczeniowych.

W 2019 r. w ramach programu udzielono dofinansowania 96 osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę 441 605 zł, natomiast w 2018 r. w ramach programu udzielono dofinansowania 97 osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę 279 169 zł.

W związku z ogłoszoną w 2020 r. w Polsce epidemią wirusa SARS-CoV-2 zmianie uległo funkcjonowanie UMT i sposób obsługi mieszkańców wynikający z zarządzenia prezydenta miasta w sprawie wprowadzenia ograniczeń w wykonywaniu zadań przez Urząd Miasta Tarnowa oraz rodzaju i form tych ograniczeń, w tym m. in.: mniejsza liczba interesantów przebywających w jednym pomieszczeniu, wcześniejsze telefoniczne ustalenie terminu wizyty, zmiany zasad składania korespondencji - składanie wniosków w urnach znajdujących się przed budynkami UMT bądź elektronicznie za pomocą systemu SOW finansowanego ze środków PFRON, obowiązek dezynfekcji rąk oraz zakrywania ust i nosa przez urzędników i interesantów.

Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacjach kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 568), zarząd PFRON postanowił o uruchomieniu w 2020 r. realizacji Modułu III oraz Modułu IV programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” (uchwała zarządu PFRON nr 4/2020 z dnia 18 marca 2020 r.). Celem programu było zapewnienie pomocy osobom niepełnosprawnym poszkodowanym na skutek działania żywiołu lub wystąpienia sytuacji kryzysowych spowodowanych chorobami zakaźnymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Pomoc finansowa w ramach Modułu III udzielana była osobom niepełnosprawnym, które na skutek wystąpienia sytuacji kryzysowych spowodowanych chorobami zakaźnymi utraciły, w okresie od dnia 9 marca 2020 r. do dnia 16 listopada 2020 r., możliwość korzystania (przez okres co najmniej 5 kolejnych następujących po sobie dni roboczych) w danym miesiącu, za który przysługuje wsparcie, z opieki świadczonej w placówce rehabilitacyjnej. W 2020 r. dofinansowanie otrzymało 235 osób niepełnosprawnych, którym łącznie wypłacono środki finansowe w wysokości 522 000 zł.

Realizacja „Programu wyrównywania różnic między regionami III”

W 2020 r. Gmina Miasta Tarnowa w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III”, finansowanego ze środków PFRON, zrealizowała siedem projektów:

1) Dostosowanie budynku przy ul. Brodzińskiego 14 do potrzeb osób niepełnosprawnych. Całkowity koszt zadania wyniósł 414 096,62 zł, w tym ze środków PFRON 110 196,61 zł oraz 303 900,01 zł ze środków Gminy Miasta Tarnowa.

2) Remont i doposażenie pomieszczeń Warsztatu Terapii Zajęciowej mieszczącego się w Tarnowie przy ul. Klikowskiej 190. Całkowity koszt zadania wyniósł 79 805,42 zł, w tym ze środków PFRON 63 844,33 zł oraz 15 961,09 zł ze środków Gminy Miasta Tarnowa.

3) Likwidacja barier transportowych na terenie miasta Tarnów – zakup nowego samochodu przeznaczonego do przewozu osób niepełnosprawnych przebywających w Schronisku dla osób bezdomnych „Domu dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 150 000 zł, w tym ze środków PFRON 89 712,02 zł oraz 60 287,98 zł wkład własny organizacji.

4) Likwidacja barier transportowych na terenie miasta Tarnów – zakup samochodu przeznaczonego do przewozu osób niepełnosprawnych przebywających w Domu

Emerytów Placówki Pielęgnacyjno-Opiekuńczej Caritas Diecezji Tarnowskiej. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 150 000 zł, w tym ze środków PFRON 89 639,32 zł oraz 60 360,68 zł wkład własny organizacji.

5) Jedziemy po sprawność - zakup samochodu do przewozu osób z niepełnosprawnościami. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 149 518,80 zł, w tym ze środków PFRON 90 000 zł oraz 59 518,80 zł wkład własny organizacji.

6) Zakup samochodu osobowego, przystosowanego do transportu osób niepełnosprawnych, w tym na wózkach inwalidzkich na potrzeby Środowiskowego Domu Samopomocy im. Św. Kingi w Tarnowie. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 181 917 zł, w tym ze środków PFRON 90.000 zł oraz 91 917 zł wkład własny organizacji.

7) Remont, modernizacja oraz doposażenie pomieszczeń socjalnych i terapeutycznych Warsztatów Terapii Zajęciowej mieszczących się w Tarnowie przy ul. Ostrogskich 5b. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 195 487,17 zł, w tym ze środków PFRON 137 304,05 zł oraz 58 183,12 zł wkład własny organizacji.

Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztaty prowadzą terapię i rehabilitację społeczną z elementami rehabilitacji zawodowej. Uczestnikami warsztatów wg danych na koniec 2020 r. były 134 osoby niepełnosprawne intelektualnie, ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, w tym 79 mieszkańców Tarnowa. Od 28.12.2020 r. nastąpiło zwiększenie (o 4) ilości miejsc w Warsztatach Terapii Zajęciowej przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Eugenii Gierat w Tarnowie, ul. Klikowska 190, 33-100 Tarnów. Pobyt czworga uczestników w 2020 r. został w całości sfinansowany ze środków budżetowych Gminy Miasta Tarnowa (kwota: 1 012,50 zł).

Nadzór nad działalnością Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ) funkcjonujących na terenie miasta sprawuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie.

W Tarnowie funkcjonują trzy Warsztaty Terapii Zajęciowej prowadzone przez:

- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tarnowie, ul. Klikowska 190,
- Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną PSONI - Koło w Tarnowie, ul. Ostrogskich 5b,
- Fundację Rozwoju, Edukacji, Pracy, Integracji REPI, ul. Hodowlana 6.

Ponadto 12 mieszkańców Tarnowa na podstawie porozumienia uczęszczało do WTZ działającego przy Stowarzyszeniu Kulturalno-Oświatowym „Piaś” w Woli Rzędzińskiej.

Ze środków PFRON na dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej wydatkowano kwotę: 2.655 371 zł, co stanowi 90% kosztów działania, pozostałe 10% to dofinansowanie z budżetu Gminy Miasta Tarnowa. Wysokość dofinansowania działalności poszczególnych warsztatów terapii zajęciowej w 2020 roku obrazuje poniższa tabela.

Finansowanie działalności WTZ w 2020 r.

Lp	Warsztat terapii zajęciowej	Jednostka prowadząca warsztat	Wysokość dofinansowania ze środków PFRON	Wysokość dofinansowania z budżetu GMT	Wysokość dofinansowania łącznie
1.	Warsztaty Terapii Zajęciowej w Tarnowie, ul. Hodowlana 6	Fundacja Rozwoju Edukacji, Pracy, Integracji REPI w Tarnowie	922.320 zł	102.480 zł	1.024.800 zł

2.	Warsztaty Terapii Zajęciowej w Tarnowie, ul. Ostrogskich 5b	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną PSONI - Koło w Tarnowie	717.360 zł	79.707 zł	797.067 zł
3.	Warsztaty Terapii Zajęciowej w Tarnowie, ul. Klikowska 190	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tarnowie	1.015.691 zł	112.853 zł	1.128.544 zł
4.	Warsztaty Terapii Zajęciowej Wola Rzędzińska 287a	Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe „Piaś” w Woli Rzędzińskiej	-	26.297 zł	26.297 zł
Razem:			2.655.371 zł	321.337 zł	2.976.708 zł

Źródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej w Urzędzie Miasta Tarnowa

Usługi transportowe dla osób niepełnosprawnych

W 2020 r., podobnie jak w poprzednich latach, dofinansowywano usługi przewozowe dla osób niepełnosprawnych. Zgodnie z postanowieniami uchwały nr V/30/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 stycznia 2015 r. w sprawie ustalenia zasad korzystania, organizacji, uprawnień i odpłatności przy przejazdach osób niepełnosprawnych przystosowanym do tego celu samochodem, współfinansowanych przez Gminę Miasta Tarnowa, mogły z nich korzystać uprawnione osoby niepełnosprawne posiadające znaczne ograniczenia w samodzielnym poruszaniu się, poruszające się na stałe za pomocą przedmiotów ortopedycznych - wózka inwalidzkiego, balkoniku, posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności. Koszty transportu pokrywane były z budżetu miasta przy udziale osób niepełnosprawnych.

W 2020 r. ponoszona przez pasażera część stała opłaty wynosiła 2,50 zł, natomiast część zmienna naliczana za każdy rozpoczęty kilometr jazdy z pasażerem wynosiła 0,50 zł.

Z uwagi na pojawienie się pandemii COVID-19 liczba przewozów została znacznie ograniczona – zmalała liczba kursów (szczególnie z uwagi na zamknięcie domów pobytu dziennego). Aby wykorzystać posiadany potencjał i środki finansowe, w miesiącach, gdy nie realizowano przewozu osób niepełnosprawnych (marzec, kwiecień, maj aż do 15 czerwca 2020 r.), posiadane zasoby skierowano na realizację zadań pomocy dla mieszkańców w ramach akcji „Tarnów pomaga”. Przewozy osób niepełnosprawnych przywrócono od 15.06.2020 r., jednakże z uwagi na sytuację epidemiologiczną zapotrzebowanie na tę usługę okazało się znacznie niższe niż w miesiącach przed pandemią.

Wynagrodzenie umowne wypłacone z budżetu miasta z tytułu realizacji usług przewozowych osób niepełnosprawnych w 2020 r. oraz realizacji usług w ramach akcji „Tarnów pomaga” wyniosło 88 307,93 zł. Wykonano 1 669 przewozów osób niepełnosprawnych, w tym 519 na wózkach. Realizator zadania: TAXI OSOBOWE Adam Paprocki.

Mieszkania chronione wspierane dla osób niepełnosprawnych intelektualnie

W 2020 r. w Tarnowie funkcjonowały dwa mieszkania chronione wspierane przeznaczone dla osób niepełnosprawnych. Prawo do pobytu w mieszkaniu chronionym miały osoby, które ze względu na niepełnosprawność intelektualną potrzebowały wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu.

Mieszkanie chronione jest alternatywą dla pobytu w placówce całodobowej. Mieszkańcy pod opieką specjalistów (opiekuna, terapeuty, psychologa oraz pracownika socjalnego) przygotowują się do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, integrują się ze społecznością lokalną, rozwijają kontakty społeczne oraz przygotowują się do prawidłowego pełnienia ról społecznych. Pobyt w mieszkaniu chronionym stanowi niezbędny etap w drodze do uzyskania pełnej samodzielności życiowej.

Gmina Miasta Tarnowa zleciła prowadzenie obu mieszkań Polskiemu Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Tarnowie, wyłonionemu w drodze otwartego konkursu ofert. Oba mieszkania zlokalizowane są przy ul. Mościckiego. Jedno z nich przeznaczone jest dla pięciu kobiet niepełnosprawnych intelektualnie. Gmina Miasta Tarnowa na jego prowadzenie udzieliła dotacji w wysokości 75 000,00 zł. Drugie mieszkanie przeznaczone zostało dla trzech mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie. Gmina Miasta Tarnowa na jego prowadzenie udzieliła dotacji w wysokości 73 000,00 zł.

Pobyt w mieszkaniu chronionym ma charakter odpłatny. Szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności określa Uchwała nr XXXII/478/2013 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 marca 2013 r. w sprawie zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych.

W związku z ogłoszoną w 2020 r. w Polsce epidemią wirusa SARS-CoV-2 usługi w mieszkaniach chronionych realizowane były na poziomie obowiązujących standardów w pełnym reżimie sanitarnym, zgodnie z rekomendacjami i zaleceniami organów publicznych oraz wewnętrznymi procedurami. W ramach obostrzeń wprowadzono ograniczenia w przyjmowaniu gości, przebywania w miejscach publicznych, zrezygnowano z wyjść i wycieczek integracyjnych. Personel i mieszkańców wyposażono w środki ochrony indywidualnej, wprowadzono zasadę zachowania dystansu społecznego. Aby przeciwdziałać poczuciu izolacji u mieszkańców wszyscy pracownicy zaangażowani byli we wsparcie mieszkańców w tym trudnym czasie. Osobom potrzebującym zapewniono pomoc psychologiczną.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagały pomocy osób trzecich, a które były jej pozbawione, przyznawana była w środowisku zamieszkania pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Świadczenie w formie usług opiekuńczych obejmowało pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem, a w przypadku specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi usługi dostosowane były do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Świadczone były przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Ze względu na panującą sytuację epidemiologiczną organizacja realizująca na zlecenie GMT usługi opiekuńcze nie zrealizowała planowanej liczby godzin usług. Zdecydowany spadek liczby wypracowanych godzin nastąpił od kwietnia 2020 r., co korelowało z ogłoszeniem w kraju stanu epidemii. Do końca roku liczba świadczonych godzin usług w każdym miesiącu nie osiągnęła stanu sprzed epidemii. Osoby korzystające z usług opiekuńczych rezygnowały z przyznanego wsparcia ze względu na strach przed zarażeniem, a ich rodziny, które nie realizowały swojej pracy zawodowej ze względu na pandemię, podejmowały się opieki we własnym zakresie.

Pomocą w formie usług opiekuńczych w 2020 r. objętych było 488 osób, a specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi 9 osób. Na

realizację usług opiekuńczych wydatkowano 3.352 235 zł, a na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi 155 687 zł.

W 2020 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie realizował również specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci z niepełnosprawnościami, z których skorzystały 2 osoby. Koszt zrealizowanych usług wyniósł 4 828 zł.

Małopolskie Dni Osób Niepełnosprawnych

Obchodzone corocznie od 2013 r. Dni Osób Niepełnosprawnych nie odbyły się w 2020 r. ze względu na panującą w kraju sytuację epidemiologiczną. Do 2019 r. w ramach przedsięwzięcia cyklicznie organizowane były m.in. pikniki i spotkania integracyjne, wydarzenia muzyczne i taneczne, zawody sportowe oraz różnego rodzaju warsztaty, które przyciągały każdorazowo setki uczestników. W związku z wprowadzonym reżimem sanitarnym i obowiązującymi obostrzeniami oraz w celu ochrony życia i zdrowia mieszkańców nie było możliwe zorganizowanie obchodów w dotychczasowym zakresie.

13.3 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizował zadania określone w „Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2016 - 2020”.

W 2020 r. odbyły się 2 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego. W ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty” odbyły się 732 spotkania grup roboczych, których rolą było podejmowanie skutecznych działań zmierzających do rozwiązania problemu przemocy w rodzinie. Założonych zostało 195 „Niebieskich Kart”, w tym: pracownicy socjalni założyli 25 kart, a przedstawiciele innych instytucji 170 kart. Procedurą „Niebieskie Karty” objęto w 2020 r. 284 rodziny.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy

To jedyna w Tarnowie i regionie placówka świadcząca specjalistyczną pomoc dla ofiar przemocy w rodzinie. Placówka realizuje zadania:

1) ośrodka interwencji kryzysowej (OIK), w ramach którego udziela pomocy prawnej, psychologicznej i socjalnej (w tym całodobowego pobytu – cztery miejsca) osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych – mieszkańcom Tarnowa,

2) specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy (SOWdOP), w ramach którego udziela kompleksowej pomocy: psychologicznej, prawnej i socjalnej, w tym schronienia (20 miejsc całodobowego pobytu) osobom bez względu na miejsce zamieszkania – ofiarom przemocy domowej, prowadzi działalność o charakterze edukacji społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

3) opracowuje i realizuje programy korekcyjno-edukacyjne i psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Więcej informacji w części „*Działalność miejskich jednostek pomocy społecznej*”.

Kampania Społeczna „Biała Wstążka”

W 2020 r. już po raz dziewiąty Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie zorganizował w mieście kampanię społeczną pn. „Biała Wstążka”. W minionym roku ze względu na sytuację epidemiologiczną w kraju, kampania miała inny charakter niż

w poprzednich latach. Wszelkie działania podejmowane w trakcie kampanii odbywały się przy użyciu zdalnych środków komunikacji.

W trakcie kampanii mieszkańcy Tarnowa zostali zapoznani z instytucjami, które zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie powołane zostały do pracy na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc. Mieszkańcy miasta mieli również możliwość skorzystania z bezpłatnych konsultacji z psychologiem, prawnikiem oraz pedagogiem.

Hasłem przewodnim akcji były słowa „Przemoc w rodzinie - Kto może Ci pomóc”.

W dniu 27.11.2020 r. zorganizowane zostało szkolenie dla specjalistów zajmujących się procedurą „Niebieskie Karty” pod nazwą „Jak diagnozować przemoc i udzielać wsparcia w rodzinach z problemem alkoholowym? Zmiany w przepisach związanych z oddziaływaniem wobec osób stosujących przemoc w rodzinie”. Szkolenie miało charakter interdyscyplinarny, wzięło w nim udział 11 osób z różnych grup zawodowych pracujących w systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy zorganizował konkurs fotograficzny pn. „Zdemaskuj przemoc”. Prace laureatów zostały zaprezentowane na stronie WWW ośrodka oraz przed placówką w formie banerów. Ponadto wykonano materiał video (spoty profilaktyczne) prezentowany na stronie WWW oraz na Facebooku.

13.4 Działania podejmowane na rzecz osób starszych

Karta Tarnowskiego Seniora

Program Karta Tarnowskiego Seniora jest elementem polityki prosenioralnej realizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa od czerwca 2014 r. Program adresowany jest do wszystkich osób w wieku 65+ zameldowanych na terenie Tarnowa. Ma on na celu przede wszystkim wzmocnienie kondycji materialnej seniorów, umożliwiając im korzystanie z szerokiej oferty usług na preferencyjnych finansowo warunkach, a także zachęcenie seniorów do korzystania z różnorodnych i interesujących form spędzania wolnego czasu.

W ramach programu Karta Tarnowskiego Seniora uprawnia do korzystania z ulg i zniżek, które oferowane są przez instytucje miejskie oraz podmioty zewnętrzne, komercyjne w kategoriach: edukacja i rozwój, sport i rekreacja, kultura i rozrywka, usługi medyczne, usługi motoryzacyjne, gastronomia i hotelarstwo, doradztwo, Internet, apteki i usługi różne. Szczegółowy wykaz ulg i zniżek znajduje się na stronie internetowej dedykowanej seniorom, tj.: www.tarnow.pl, podstrona: Dla seniora.

W 2020 r. Kartę Tarnowskiego Seniora otrzymało 370 osób, a od początku programu wydano 3.924 karty. Według danych przekazanych przez Tarnowski Teatr im. Ludwika Solskiego w ramach Karty Tarnowskiego Seniora odnotowano 186 wejść.

W związku z panującą od marca 2020 r. epidemią SARS-CoV-2 wyraźnie spadło zainteresowanie nabyciem Karty Tarnowskiego Seniora, co jest związane z ogłoszonym lockdownem, powodującym zakaz poruszania się dla osób starszych oraz brak możliwości wykorzystania przysługujących zniżek (zamknięcie branż usługowych i handlowych).

Organizacja Tarnowskiego Tygodnia Seniora

Ze względu na panującą sytuację epidemiologiczną w 2020 r. nie odbyły się obchody Tarnowskiego Tygodnia Seniora, które co roku skupiały kilkaset osób i były przeznaczone głównie dla Seniorów, czyli grupy najbardziej narażonej na ciężki przebieg Covid-19.

Strona internetowa dla seniorów

W ramach strony internetowej Urzędu Miasta Tarnowa www.tarnow.pl, w zakładce „Polityka społeczna i zdrowie”, prowadzona jest podstrona „Dla seniora”, na której zamieszczane są informacje dotyczące problematyki osób starszych, w szczególności

możliwości pozyskania przez nich wsparcia w różnych obszarach życia. Na bieżąco aktualizowane są informacje o organizacjach pozarządowych oraz innych podmiotach działających na rzecz seniorów oraz ich ofercie.

Bezpłatny przejazd komunikacją miejską

Osoby, które ukończyły 70. rok życia są uprawnione do bezpłatnych przejazdów na wszystkich liniach tarnowskiej komunikacji miejskiej.

Międzyosiedlowe Centra Aktywności Senioralnej

W ramach zadania zostało utworzone sześć Centrów Aktywności Senioralnej zlokalizowanych na terenie Tarnowa, które umożliwiały dogodny dostęp do oferowanych zajęć seniorom z różnych części miasta. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie Medycyna Polska. W ramach zadania publicznego seniorzy mogli korzystać z szerokiej oferty zajęć mających na celu poprawę sprawności intelektualnej tj.: zajęć komputerowych, zajęć językowych, zajęć artystycznych, np.: decoupage, śpiew, warsztaty krawieckie oraz zajęć mających na celu poprawę sprawności fizycznej uczestników, tj.: zajęć usprawniających z fizjoterapeutą, zajęć fitness, pilates, nordic walking, zajęć na basenie, zajęć tanecznych, itp. Zajęcia artystyczne poprawiały zdolności manualne oraz pobudzały kreatywne myślenie seniorów.

Ze względu na zagrożenie epidemiologiczne oraz fakt, iż seniorzy znajdują się w grupie podwyższonego ryzyka zakażeniem Covid-19, zajęcia stacjonarne były czasowo wstrzymywane i w miarę możliwości odbywały się w sposób zdalny. Koordynatorzy, animatorzy oraz opiekunowie klubów wspierali seniorów m.in. poprzez kontakt telefoniczny. W miarę dobrych warunków atmosferycznych zajęcia mające na celu poprawę sprawności fizycznej uczestników odbywały się na świeżym powietrzu. Ponadto wiosną został utworzony kanał na YouTube pn.: „Dom bez Nudy”, na którym odbywały się m.in. zajęcia fizyczne, warsztaty artystyczne oraz wykłady historyczne dzięki którym osoby starsze mogły kontynuować aktywność w domu.

Przez cały okres realizacji zadania w zajęciach uczestniczyło łącznie 462 seniorów. Kwota dotacji z budżetu GMT wyniosła 278.254,11 zł.

Razem dla Seniorów

Zadanie realizowane było przez Fundację Zielona Przystań i polegało na przygotowaniu oraz dostarczeniu posiłków do seniorów, osób niesamodzielnych i niepełnosprawnych w trakcie pierwszej fali pandemii Covid-19. Fundacja Zielona Przystań wraz z wolontariuszami oraz lokalnymi firmami przygotowywała oraz dostarczała codziennie ciepłe posiłki.

Podczas realizacji zadania przygotowano oraz dostarczono 1 560 posiłków. Kwota dotacji z budżetu GMT wyniosła 9 259,12 zł.

Razem dla Seniorów – jesień 2020

W okresie od listopada do grudnia 2020 r. Fundacja Zielona Przystań realizowała zadanie publiczne pn.: Razem dla Seniorów – jesień 2020. Polegało ono na przygotowaniu oraz dostarczeniu z pomocą Straży Miejskiej w Tarnowie darmowych, ciepłych posiłków dla osób starszych, niesamodzielnych, ale również niepełnosprawnych, mających problem w codziennej samodzielnej egzystencji. Posiłki były przygotowywane na każdy dzień tygodnia, również w weekendy i święta, przez Restaurację Stara Łaźnia.

W ramach zadania przygotowano oraz dostarczono 2 000 posiłków. Wysokość dotacji przyznanej z budżetu GMT wynosiła 10 000 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie, realizując zapisy „**Programu Działań na Rzecz Osób Starszych w Mieście Tarnowie na lata 2015 – 2020,**” świadczył zarówno pomoc materialną, jak i pozamaterialną, mającą na celu wsparcie seniorów przez stworzenie optymalnych warunków do życia i funkcjonowania w społeczeństwie z uwzględnieniem potrzeb i stanu zdrowia.

W 2020 r. w ramach priorytetu II „Pomoc, wsparcie i zapewnienie osobom starszym bezpieczeństwa socjalnego” ośrodek podjął szereg działań mających na celu zapewnienie osobom starszym dostępu do dóbr i usług umożliwiających im pełne uczestnictwo w życiu społecznym. Do najistotniejszych zadań realizowanych w tym zakresie przez MOPS należało:

- udzielanie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej,
- zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych,
- wprowadzenie usług w miejscu zamieszkania dla osób starszych po przebytej hospitalizacji, umożliwiających dalsze funkcjonowanie w środowisku,
- stworzenie kompleksowego zabezpieczenia osoby w okresie oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej,
- zapewnienie miejsc i utrzymanie standardu usług w domach pomocy społecznej prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa,
- prowadzenie Punktu Informacyjnego dla Seniorów,
- praca socjalna prowadzona przez pracowników MOPS.

Z realizacji Programu corocznie sporządzane było sprawozdanie.

„Opłatek Maltański”

W dniu 15 grudnia 2020 r. odbyła się VIII edycja Opłatka Maltańskiego, współorganizowana z Fundacją Polskich Kawalerów Maltańskich w Krakowie

Tradycyjne spotkanie opłatkowe przy wspólnym wigilijnym stole nie odbyło się ze względu na sytuację epidemiologiczną w kraju, zorganizowane jednak zostały świąteczne paczki, które wydano podopiecznym - 50 osób otrzymało po trzy paczki. Łącznie zostało wydanych 150 paczek.

„S.O.S. dla Życia”

Projekt socjalny skierowany był do samotnych osób starszych i niepełnosprawnych. Głównym celem projektu było usprawnienie pracy służb medycznych podczas akcji ratunkowych przeprowadzanych w mieszkaniach samotnych osób starszych/niepełnosprawnych, poszerzenie zakresu form wsparcia świadczonych przez MOPS w Tarnowie we współpracy z Międzyosiedlowymi Centrami Aktywności Senioralnej oraz przeciwdziałanie poczuciu osamotnienia i bezradności osób starszych/niepełnosprawnych.

Specjalnie dla potrzeb projektu opracowana została karta informacyjna zawierająca najważniejsze dane osoby starszej/niepełnosprawnej, takie jak stan zdrowia (choroby przewlekłe, przyjmowane leki, ewentualne uczulenia), dane kontaktowe lekarza prowadzącego, dane kontaktowe osoby najbliższej itp. W 2020 r. w ramach projektu przekazano osobom starszym 40 kopert foliowych z kartami informacyjnymi. Koszt realizacji projektu w 2020 r. wyniósł 200 zł.

13.5 Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne realizowane we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Tarnowie mają na celu aktywizację oraz zmotywowanie osób bezrobotnych do podjęcia

zatrudnienia. Osoby uprawnione do wykonywania prac społecznie użytecznych kierowane przez Powiatowy Urząd Pracy w czasie ich wykonywania zachowują status osoby bezrobotnej.

W 2020 r. przedmiotowe prace realizowane były w ramach wsparcia i uzupełnienia usług opiekuńczych świadczonych przez opiekunki domowe na rzecz klientów MOPS (26 skierowanych osób). W ramach prac wsparciem objęto 31 środowisk. Ponadto dwie osoby wykonywały prace w charakterze pracownika gospodarczego oraz dwie osoby zostały skierowane jako pomoc na rzecz opiekuna osoby zależnej w ramach realizacji zapisów ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Działania finansowane były z budżetu miasta Tarnowa w 40% - 34 577,90 zł, a w 60% - 51 866,85 zł ze środków Funduszu Pracy - refundacja. Wyplacono łącznie 86 444,75 zł.

Praca z rodziną

Dla rodzin z terenu miasta Tarnowa przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie organizował pomoc w formie wsparcia asystenta rodziny.

Praca asystentów polegała na wspieraniu rodzin poprzez konsultacje i działania o charakterze edukacyjnym, np. w zakresie wychowywania i opieki nad dzieckiem czy prawidłowego gospodarowania budżetem. W 2020 r. asystenci rodziny współpracowali z 76 rodzinami (w tym z 71 rodzinami na wniosek pracownika socjalnego, a z 5 na wniosek rodziny), w których wychowywało się łącznie 194 dzieci. 18 rodzin było zobowiązanych przez Sąd do pracy z asystentem. Ponadto 6 zatrudnionych asystentów monitorowało w 2020 r. sytuację: osiem rodzin, z którymi asystent zakończył współpracę w 2019 r. i 14 rodzin, z którymi asystent zakończył współpracę w 2020 r.

MOPS dla rodzin współpracujących z asystentem rodziny, w szczególności rodziców dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz rodziców przeżywających trudności w realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, prowadził projekt socjalny „Intensywna praca asystenta rodziny z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.”

Asystentura w okresie od połowy marca do końca maja 2020 r. odbywała się głównie w formie rozmów telefonicznych. Od czerwca 2020 r. asystenci rodziny współpracowali także w miejscu zamieszkania rodzin lub poprzez kontakt osobisty w budynku ośrodka w wyznaczonych i odpowiednio do tego przygotowanych pod względem sanitarnym pomieszczeniach.

13.6 Świadczenia rodzinne, pomoc osobom uprawnionym do alimentów oraz dodatki mieszkaniowe

Świadczenia rodzinne

W 2020 r. pracownicy MOPS przyjęli 13.825 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych, w tym 2.374 wnioski o zasiłek rodzinny.

Na realizację tych świadczeń przeznaczono ponad 33 mln zł.

Realizacja i finansowanie dodatków mieszkaniowych

W 2020 r. wpłynęło 3 358 wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz wydano w tym zakresie 3 574 decyzje administracyjne. Dofinansowano wydatki mieszkaniowe dla 1 679 gospodarstw domowych. Dodatki mieszkaniowe wypłacane były osobom zajmującym zarówno lokale spółdzielcze, komunalne, zarządzane przez wspólnoty mieszkaniowe, jak również będące własnością prywatną.

Kwota wypłaconego dodatku mieszkaniowego zależała od osiąganego dochodu i ponoszonych wydatków. Minimalna wysokość dodatku wyniosła 22 zł miesięcznie, a maksymalna 1 029 zł miesięcznie. Wpłaty były finansowane z budżetu Gminy Miasta Tarnowa. W 2020 r. na realizację zadania wydatkowano łączną kwotę 4.968 071 zł.

Ponadto, w 2020 r. za okres stanu zagrożenia epidemiologicznego albo stanu epidemii, ogłoszonych z powodu COVID-19, dodatek mieszkaniowy mógł zostać przyznany z mocą wsteczną. W związku z tym za okres stanu epidemii wypłacono dodatki mieszkaniowe przyznane za okres wsteczny dla 15 osób w łącznej wysokości 10 904,86 zł.

Pomoc osobom uprawnionym do alimentów

W 2020 r. w stosunku do zamieszkałych na terenie Gminy Miasta Tarnowa dłużników alimentacyjnych prowadzono różnorodne działania, m.in. przeprowadzono wywiady alimentacyjne. Wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego na kwotę 3.459 404 zł.

Podjęwane działania oraz zmiana przepisów powodują systematyczny wzrost ściągальności wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W 2020 r. na konto Gminy Miasta Tarnowa dokonano wpłat od dłużników alimentacyjnych w wysokości 1.432 552 zł.

Szczegółowe dane dotyczące realizacji świadczeń rodzinnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz dodatków mieszkaniowych, zawarte są w sprawozdaniu z działalności MOPS za 2020 r.

13.7 Pomoc tarnowskim rodzinom w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Zapewnianie opieki nad dzieckiem w wieku do lat trzech

W mieście instytucjonalna opieka nad dziećmi w wieku do lat trzech sprawowana jest przez sześć żłobków wchodzących w skład Zespołu Żłobków w Tarnowie, posiadających aktualnie 465 miejsc dla dzieci oraz przez placówki niepubliczne.

Tabela nr Wykaz żłobków prowadzonych przez Gminę Miasta wraz z liczbą miejsc dla dzieci

Lp.	Nr żłobka i adres	Liczba miejsc
1.	Żłobek Nr 1, ul. Topolowa 4	124
2.	Żłobek Nr 2, ul. Wiejska 29	83
3.	Żłobek Nr 3, ul. Gosłara 5	51
4.	Żłobek Nr 4, ul. Westerplatte 12	25
5.	Żłobek Nr 5, ul. Do Prochowni 20	92
6.	Żłobek Nr 6, ul. Pracy 4c	90
	Łącznie:	465

Źródło: Zespół Żłobków w Tarnowie

Żłobki prowadzone przez GMT umożliwiają rodzinom korzystanie z usług opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych w formie zabawy przez pięć dni w tygodniu w godz. od 6 do 16 od poniedziałku do piątku, z wyjątkiem świąt i dni ustawowo wolnych od pracy, oraz korzystanie z wyżywienia przygotowanego w kuchni żłobka (cztery posiłki dziennie), uwzględniającego obowiązujące normy i zalecenia żywieniowe. Na wniosek rodzica wymiar opieki w żłobku może być wydłużony za dodatkową opłatą do godz. 18.

Żłobki dysponują nowoczesnym wyposażeniem dostosowanym do wieku i wzrostu dzieci. Każda grupa ma do dyspozycji bawialnię, jadalnię, sypialnię oraz łazienkę.

Pomieszczenia wyposażone są w sprzęt spełniający wszystkie normy i atesty. Tereny zielone wokół budynków, na których urządzono place zabaw, wyposażone są w odpowiedni sprzęt. Zasoby lokalowe, rozmieszczenie oraz wyposażenie żłobków zapewniają wysoki standard pobytu wszystkich dzieci uczęszczających do placówek.

W codziennej pracy pracownicy dbają o rozwijanie zainteresowań dzieci, organizowanie zabaw, zajęć manualnych, rozwijanie nawyków higienicznych, zapewniają bezpieczną zabawę oraz uczą funkcjonowania dzieci w grupie poprzez kontakt z rówieśnikami. W grupach prowadzone są zabawy dydaktyczne, ruchowe, manipulacyjno-konstrukcyjne. W każdym żłobku organizowane są imprezy okolicznościowe (m.in. z okazji Dnia Dziecka, Dnia Matki, zabawy choinkowe, zajęcia pokazowe).

Gmina Miasta Tarnowa uczestniczy w resortowym programie rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech „MALUCH+” w celu umożliwienia rodzicom i opiekunom małych dzieci obowiązków zawodowych i rodzinnych. W 2020 r. pozyskano dotację z budżetu państwa w wysokości 269 400 zł.

W związku z wprowadzeniem stanu epidemii, decyzją wojewody małopolskiego oraz rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki ograniczono funkcjonowanie form opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech, co polegało na zawieszeniu sprawowania opieki oraz zajęć opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych od 12.03.2020 r. do 03.05.2020 r. Zgodnie z wytycznymi Ministra Zdrowia, Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 kwietnia 2020 r. a także wytycznymi przeciwepidemicznymi Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 30 kwietnia 2020 r. dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej i innych form wychowania przedszkolnego oraz instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech, opracowano i zastosowano procedury bezpieczeństwa mające na celu zapobieganie i przeciwdziałanie w chorobie COVID-19 wśród dzieci, rodziców i pracowników żłobka w trakcie prowadzonych zajęć. Otwarcie żłobków prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa w reżimie sanitarnym odbyło się końcem maja 2020 r.

W Tarnowie funkcjonują ponadto cztery niepubliczne żłobki posiadające w sumie 95 miejsc.

Wykaz żłobków niepublicznych wraz z liczbą miejsc dla dzieci

Lp.	Nazwa Żłobka i adres	Liczba miejsc
1.	„CHATA SKRZATA” Żłobek Niepubliczny Agnieszka Kutek, ul. Piłsudskiego 31	40
2.	„LOKOMOTYWA” Żłobek Niepubliczny os. Legionów Henryka Dąbrowskiego 10 c	25
3.	Żłobek Niepubliczny "Małe Szczyścia" ul. Rogoyskiego 15/2	16
4.	Niepubliczny Żłobek FUN&PLAY ul. Klimeckiego 11	14
Łącznie:		95

Zródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UMT w Tarnowie, rejestr żłobków

Program Karta Tarnowskiej Rodziny

W 2020 r. z programem Karta Tarnowskiej Rodziny współpracowało 98 partnerów. Beneficjentami Programu zostało 951 rodzin (4 378 osób). Rodziny wielodzietne najczęściej korzystały ze zniżek oferowanych przez Zarząd Dróg i Komunikacji.

Dofinansowanie Gminy Miasta Tarnowa do przejazdów komunikacją miejską wyniosło w 2020 r. 91 006 zł (z ulgowej komunikacji miejskiej skorzystało łącznie 8 175 osób z rodzin wielodzietnych; w formie biletów okresowych – 2 192 osoby). Dofinansowanie do wypoczynku i rekreacji dla 12 233 osób posiadających kartę i korzystających z obiektów

sportowych (pływalni, a w okresie zimowym ze sztucznych lodowisk) Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Tarnowie wyniosło 102 216,50 zł. Dofinansowanie do sprzedaży biletów w Teatrze im. Ludwika Solskiego w Tarnowie wyniosło 165 zł. Kwota zwolnienia z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosła 961 300,50 zł. Łącznie w 2020 r. z budżetu Gminy Miasta Tarnowa udzielono ulg w wysokości 1.154 688 zł.

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny

Od czerwca 2014 r. tarnowskie rodziny wielodzietne, na mocy rządowego programu, mogą również starać się o uzyskanie Karty Dużej Rodziny o zasięgu ogólnopolskim, która od dnia 1 stycznia 2015 r. wydawana jest na mocy przepisów ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Karta ta oferuje otwarty katalog uprawnień oraz zniżek, a jej posiadacze mogą korzystać m.in. z oferty kulturalnej, rekreacyjnej, handlowej czy transportowej na terenie całego kraju.

Od 2018 r. Karta Dużej Rodziny została dostosowana do najnowszych rozwiązań technologii cyfrowej i jest dostępna w formie aplikacji do pobrania na urządzenia mobilne. W związku z wejściem w życie od 1 stycznia 2019 r. nowelizacji ustawy o Karcie Dużej Rodziny umożliwiającej przyznanie Karty rodzicom, którzy kiedykolwiek posiadali na wychowaniu troje i więcej dzieci, obserwuje się kilkukrotny wzrost liczby złożonych wniosków. W 2019 r. złożono ich rekordową liczbę tj. 2.393 wnioski dla 4 377 osób. Z kolei w 2020 r. przyjęto 1 264 wnioski o Kartę Dużej Rodziny dla 2 432 osób. Dla porównania w latach 2014 – 2018 przyjmowano średnio 400 wniosków rocznie.

Prowadzenie placówek wsparcia dziennego

W 2020 r. w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi, a także w ramach realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2020 rok, Gmina Miasta Tarnowa wspierała finansowo trzy placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej prowadzone przez:

- Stowarzyszenie Siemacha – placówka pn. SIEMACHA Spot Gemini Park, działająca przy ul. 16 Pułku Piechoty 12 w Tarnowie – dotacja w wysokości 537 600 zł dla 140 dzieci,
- Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Diecezji Tarnowskiej – Placówka Wsparcia Dziennego w formie specjalistycznej, działająca przy ul. Gumniska 25 w Tarnowie – dotacja w wysokości 172 800 zł dla 45 dzieci,
- Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży KANA – Placówka Specjalistyczna Wsparcia Dziennego KANA działająca przy ul. Mościckiego 12 w Tarnowie – dotacja w wysokości 172 800 zł dla 45 dzieci.

Oferta placówek skierowana była przede wszystkim do dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, z rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, z niepowodzeniami edukacyjnymi wynikającymi z zaniedbań środowiskowych, ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, z zaburzeniami komunikacji językowej, zaburzeniami zachowania. W placówce dokonywano okresowej oceny sytuacji każdego dziecka oraz zapewniano dzieciom zgodnie z potrzebą m.in. pomoc w nauce, organizację wolnego czasu, rozwój zainteresowań, zajęcia sportowe, zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne oraz profilaktyczne. Prowadzona była również współpraca z rodziną i szkołą dziecka.

Wszystkie placówki działały od poniedziałku do piątku przez co najmniej cztery godziny dziennie, przez cały rok w dni robocze (w tym również w wakacje i ferie). Dzieci w trakcie pobytu w placówce otrzymywały przynajmniej jeden posiłek.

W 2020 r. systematycznie z działalności placówek korzystało 136 dzieci.

W związku z wprowadzeniem stanu epidemii i decyzji wojewody małopolskiego w sprawie czasowego zawieszenia działalności niektórych placówek, placówki zawiesiły działalność stacjonarną od 12 marca i wprowadziły zajęcia online do końca maja. Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego zajęcia w placówkach od 1 czerwca do końca października prowadzone były z zachowaniem reżimu sanitarnego. Ponadto, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów, placówki wsparcia dziennego od 2 listopada do końca roku realizowały swoje zadania z wykorzystaniem metod i technik porozumiewania się na odległość

Ponadto, w 2020 r. w Tarnowie przy ul. Spytki z Melsztyna działała placówka wsparcia dziennego „Akademia Aktywności”, prowadzona w formie opiekuńczo-podwórkowej, przeznaczona dla 15 dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym w związku z zamieszkiwaniem obszaru zdegradowanego.

Placówka funkcjonuje w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie i do sierpnia 2020 r. dofinansowana była w ramach projektu „Nowa kamienica - aktywna dzielnica”, poddziałanie 9.2.1. Usługi społeczne i zdrowotne w regionie Typ projektu: C. wsparcie dla tworzenia i/lub działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Od 01.09.2020 r. Placówka funkcjonuje w ramach trwałości projektu, a koszty związane z jej funkcjonowaniem w całości pokrywane są ze środków własnych gminy. W 2020 r. koszt utrzymania i funkcjonowania placówki wyniósł 63 132,45 zł, w tym: 11 423,61 zł to środki własne, 51 708,84 zł to kwota dotacji z budżetu państwa i dotacji z UE. W okresie od września do grudnia 2020 r. koszt wyniósł 17 674,44 zł.

Z uwagi na wystąpienie pandemii w 2020 r. działalność placówki została zawieszona (zgodnie z poleceniem Wojewody Małopolskiego) w okresie od 12.03.2020 r. do 07.06.2020 r. oraz od 26.10.2020 r. do 15.02.2021 r. Zajęcia w tym czasie nie odbywały się, a kontakt z uczestnikami utrzymywany był poprzez portal społecznościowy Facebook – profil placówki, komunikator, pocztę email oraz telefon.

Na zajęcia w 2020 r. systematycznie uczęszczało łącznie 11 dzieci.

Klub Rodzica

Od sierpnia 2020 r. Stowarzyszenie „Mamy Tarnów” realizowało zadanie publiczne pn. Klub Rodzica. Zadanie przeznaczone było dla rodziców, rodziców z dziećmi oraz osób oczekujących na potomstwo. Klub dostępny był nieodpłatnie, pełnił funkcję przyjaznego miejsca spotkań, integracji oraz wymiany doświadczeń, zapobiegającego izolacji społecznej oraz wykluczeniu społecznemu w formie stacjonarnej i zdalnej w zależności od potrzeb. Prowadzono tam warsztaty i zajęcia edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne dla rodziców i dzieci oraz osób oczekujących na potomstwo a także dyżury pedagoga i psychologa. Zajęcia oraz warsztaty były prowadzone w zależności od potrzeb osób korzystających z klubu.

W związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną zajęcia odbywały się w formie stacjonarnej lub zdalnej.

Projekt był współfinansowany z budżetu Tarnowa w wysokości 48 803,37 zł. W zajęciach uczestniczyło 213 rodzin.

Stowarzyszenie „Mamy Tarnów” w 2020 r. realizowało również zadanie publiczne pn.: „Być Rodzicem. Cykl spotkań edukacyjnych dla rodziców i planujących rodzicielstwo”. W ramach zadania zorganizowano cykl trzech spotkań dla młodych rodziców i opiekunów oraz zajęcia sensoryczno-rozwojowe dla dzieci i rodziców (siedem spotkań). Spotkania dla rodziców i opiekunów prowadzone były przez specjalistów: położną, doradcę laktacyjnego, pedagoga oraz psychologa dziecięcego. Zajęcia dla dzieci i rodziców prowadził certyfikowany trener.

W zadaniu brało udział 78 osób. Wysokość dotacji przyznanej z budżetu GMT – 8 126,64 zł.

13.8 Pomoc dzieciom pozbawionym opieki biologicznych rodziców

Rodzinną i instytucjonalną pieczę zastępczą stanowią odrębne, poza systemem pomocy społecznej, zadania powiatu. Rodziny zastępcze i wychowujące się w nich dzieci mogły liczyć na pomoc pieniężną oraz pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych instytucji, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Rodziny zastępcze, prowadzący Rodzinny Dom Dziecka i rodziny pomocowe otrzymywały wynagrodzenie.

Prowadzenie mieszkania chronionego treningowego dla osób usamodzielnianych

Od 2013 r. w Tarnowie funkcjonuje mieszkanie chronione, w którym usamodzielniający się wychowankowie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej mogą przygotować się do prowadzenia samodzielnego życia, przeznaczone dla trzech osób.

Mieszkanie prowadzone było przez wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert Polskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Intellektualnie PSONI - Koło w Tarnowie.

Wysokość udzielonej w 2020 r. dotacji wyniosła 52 000,00 zł.

W związku z ogłoszoną w 2020 r. w Polsce epidemią wirusa SARS-CoV-2, usługi w mieszkaniu chronionym realizowane były na poziomie obowiązujących standardów w pełnym reżimie sanitarnym, zgodnie z rekomendacjami i zaleceniami organów publicznych oraz wewnętrznymi procedurami. W ramach obostrzeń wprowadzono ograniczenia w przyjmowaniu gości, przebywania w miejscach publicznych, zrezygnowano z wyjść i wycieczek integracyjnych. Personel i mieszkańców wyposażono w środki ochrony indywidualnej, wprowadzono zasadę zachowania dystansu społecznego. Aby przeciwdziałać poczuciu izolacji u mieszkańców wszyscy pracownicy zaangażowani byli we wsparcie mieszkańców w tym trudnym czasie. Osobom potrzebującym zapewniono pomoc psychologiczną.

Wspieranie rodzin zastępczych

Rodziny borykające się z problemami (tj. mające problemy wychowawcze z dziećmi czy też problemy związane z prawidłowym wypełnianiem funkcji rodziny zastępczej) mogły liczyć na pomoc specjalistów zatrudnionych w Dziale ds. Pieczy Zastępczej. Praca z rodzinami prowadzona była w sposób różnorodny i dostosowany do indywidualnych potrzeb.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej współpracowali z lokalnymi placówkami oświatowymi, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami medycznymi, kuratorami sądowymi i innymi instytucjami działającymi w obszarze pomocy dziecku i rodzinie. Uczestniczyli w zespołach okresowej oceny sytuacji dziecka i rodziny, organizowanych w ramach bieżącej pracy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Zorganizowali także grupę wolontariuszy celem pomocy w nauce dzieciom i młodzieży z rodzin zastępczych. Z uwagi jednak na sytuację epidemiologiczną w roku szkolnym 2019/2020 wychowankowie byli objęci pomocą wolontariuszy do marca 2020 r. W sumie z pomocy 7 wolontariuszy skorzystało 10 małoletnich.

W 2020 r. w reżimie sanitarnym zorganizowano i przeprowadzono szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze, w którym wzięło udział 9 osób, natomiast 1 osoba została doszkolona do pełnienia funkcji Rodzinnego Domu Dziecka. Ponadto 1 z rodzin niezawodowych przekwalifikowała się w rodzinę zawodową, a 1 rodzina zawodowa przekwalifikowała się na Rodzinny Dom Dziecka.

W ramach promowania rodzicielstwa zastępczego na stronie internetowej ośrodka zamieszczono informacje na temat rodzicielstwa zastępczego oraz wykaz niezbędnych dokumentów, jakie należy złożyć, aby zostać rodziną zastępczą.

Realizowano również projekty obejmujące swoim zasięgiem funkcjonujące rodziny zastępcze, gdyż były one nieodłącznym partnerem w poszukiwaniu nowych rodziców zastępczych oraz usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.

13.9 Działalność miejskich jednostek pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie od 1990 r. funkcjonuje jako samorządowa jednostka organizacyjna pomocy społecznej. Główna siedziba mieści się w budynku przy al. Matki Bożej Fatimskiej 9. Obszarem jego działania jest miasto Tarnów.

Środki na realizację zadań pomocy społecznej pochodzą z budżetu Gminy Miasta Tarnowa, dotacji celowych z budżetu państwa oraz ze środków Unii Europejskiej.

Koszt zadań realizowanych w ramach budżetu MOPS (z kosztami utrzymania ośrodka) wynosiły w 2020 r. 160.355 586,12 zł, w tym z budżetu GMT 18.472 504,59 zł. Zadania zlecone - środki dotacji 134.389 260,37 zł, a zadania własne dofinansowane środkami dotacji celowej - 7.493 821,16 zł. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie, w związku ze zwalczaniem pandemii COVID-19, w 2020 r. na środki ochrony osobistej, specjalną pomoc dla ludności i wrażliwych grup wydał 118 557,15 zł, z tego ze środków własnych 54 190,19 zł; koszty dodatkowych opłat pocztowych oraz rozmów telefonicznych - ze środków dotacji 64 366,96 zł, w tym „Kooperacje 3D” – 59 920,86 zł - na sprzęt ochrony osobistej i urządzenia sanitarne pomocne w zwalczaniu epidemii.

Środki wydatkowane na realizację zadań przedstawiały się następująco:

- świadczenia z pomocy społecznej - 10.835 921,59 zł;
- utrzymanie ośrodka - 8.049 577,25 zł;
- wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz dodatek wychowawczy (500+) dla rodzin zastępczych - 2.770 501,01 zł;
- świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, zasiłki dla opiekuna, świadczenia rodzicielskie, ustawa „Za życiem”, składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne - wraz z kosztami obsługi zadania - 33.089 824,39 zł;
- dodatki mieszkaniowe i energetyczne - 5.054 598,04 zł;
- projekt dofinansowany ze środków RPO - „Nowa Kamienica - Aktywna Dzielnica”, Akademia Aktywności – 63 132,45 zł;
- Placówka Wsparcia dziennego „Akademia Aktywności” – 17 674,44 zł;
- Dobry start 300+ (gmina) wraz z kosztami obsługi - 3.255 500,00 zł;
- Dobry start 300+ (rodziny zastępcze) wraz z kosztami obsługi – 39 990,00 zł;
- świadczenia wychowawcze 500 + wraz z kosztami obsługi zadania - 97.004 171,59 zł;
- projekt „Wspieraj Seniora” – 114 774,50 zł;
- projekt „Kooperacje 3D COVID 19” – 59 920,86 zł.

Pomocą na podstawie ustawy o pomocy społecznej objętych zostało 5.090 osób, w tym: świadczenia pieniężne otrzymało 1.753 osób, świadczenia niepieniężne 1 659 osób, świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych 9 osób, świadczenia przyznane w ramach zadań własnych 3 412 osób.

Na podstawie pozostałych realizowanych ustaw pomocą objęto:

- Ustawa o świadczeniach rodzinnych – 13 686 osób;
- Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów - 669 osób;
- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - 147 osób;
- Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych – 1 416 osób;

- Ustawa o dodatkach mieszkaniowych – 1 679 osób;
- Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – 15 369 osób;
- Ustaw prawo energetyczne - 859 osób;
- Ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów - 51 osób;
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego - 12 osób;
- Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” - 15 osób;
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” – 10 643 osoby.

Realizowane świadczenia materialne wynikające z ustawy o pomocy społecznej i ich finansowanie

Zasiłki stałe	2018 r. (zł)	2019 r. (zł)	2020 r. (zł)
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	655	645	616
Liczba świadczeń	6.517	6.368	6.291
Źródło finansowania/ wydatkowana kwota na świadczenie	Dotacja z budżetu państwa		
	3.174.472	3.310.798	3.256.010
Średnia wysokość zasiłku	487	520	517,56
Zasiłek okresowy	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	1.013	869	912
Liczba świadczeń	6.811	5.690	5.766
Źródło finansowania/wydatkowana kwota na świadczenie	Dotacja z budżetu państwa		
	1.853.874	1.594.953	1.618.900
	Środki własne		
	0	1.665	72.663
Średnia wysokość zasiłku	272	281	293,37
Zasiłek celowy	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	929	760	584
Liczba świadczeń	2.182	1.746	1.268
Wydatkowana kwota na świadczenie	355.921	250.147	126.901
Zasiłek celowy specjalny i na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	656	536	197
Liczba świadczeń	1.419	1.016	197
Wydatkowana kwota na świadczenie	329.354	196.045	39.941
Zasiłek celowy na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 oraz Wieloletniego rządowego	2018 r.	2019 r.	2020 r.

programu „Posilek w szkole i w domu na lata 2019-2023”			
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	1.583	1.427	1.440
Liczba świadczeń	4.411	4.238	4.421
Źródło finansowania/wydatkowana kwota na świadczenie	Środki własne		
	578.946	287.940	272.946
	Dotacja z budżetu państwa		
	868.419	1.109.151	1.089.727
	Łączny koszt świadczeń		
	1.447.365	3.397.091	1.362.673
Średnia wysokość zasiłku	328	330	308,23
Dożywianie dzieci i młodzieży w przedszkolach i szkołach, dożywianie dorosłych w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 oraz Wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu na lata 2019-2023”	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	912	784	582
Liczba świadczeń	86.670	76.876	29.139
Źródło finansowania/wydatkowana kwota na świadczenie	Środki własne		
	93.522	63.327	24.731
	Dotacja z budżetu państwa		
	218.218	207.642	91.932
	Łączny koszt świadczeń		
	311.741	270.969	116.663
Opał z przywozem	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Osoby, którym przyznano decyzją świadczenie	652	575	519
Wydatkowana kwota	578.592	501.317,25	470.511,90

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

W 2020 r. MOPS realizował również świadczenia w formie bonów towarowych w przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego marnotrawienia przyznawanych świadczeń, ich celowego niszczenia lub korzystania w sposób niezgodny z przeznaczeniem. Dotyczyło to także osób, które nie współpracowały z pracownikiem socjalnym. W 2020 r. świadczeniami w formie rzeczowej objęto 22 osoby korzystające z pomocy finansowej w formie zasiłków stałych, zasiłków okresowych i zasiłków celowych. Bony towarowe można było zrealizować w sieci sklepów TESCO na terenie Tarnowa. Wydano 1.940 sztuk bonów o łącznej wartości 19 400 zł.

W 2020 r. wydano 16 decyzji w sprawie o ustalenie prawa do zasiłków dla opiekunów.

Zasiłki dla opiekunów

Wyszczególnienie	2019 r.		2020 r.	
	Liczba świadczeń	Kwota (w zł)	Liczba świadczeń	Kwota (w zł)
Zasiłki dla opiekuna	757	464.944	604	372.029
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	389	65.416	277	46.185
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	556	30.811	457	25.277
Koszty obsługi zasiłku dla opiekuna	-	14.385	-	11.580

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

Zryczałtowany dodatek energetyczny

Zryczałtowany dodatek energetyczny, stanowi częściową rekompensatę kosztów ponoszonych z tytułu opłat za energię elektryczną. Był przyznawany osobom, które miały ustalone prawo do dodatku mieszkaniowego. W 2020 r. złożono 1.686 wniosków.

Tabela nr Wnioski o przyznanie dodatku energetycznego

Wyszczególnienie	2019 r.		2020 r.	
	Liczba świadczeń	Kwota (w zł)	Liczba świadczeń	Kwota (w zł)
Dla gospodarstw domowych liczących 1 osobę	3.204	36.405	2.636	29.314
Dla gospodarstw domowych liczących od 2 do 4 osób	3.954	62.423	2.901	44.813
Dla gospodarstw domowych liczących co najmniej 5 osób	749	14.188	578	10.703
Koszty obsługi dodatku energetycznego (2 %)	-	2.260	1.697	1.697
Ogółem	7.907	115.276	6.115	86.527

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

Świadczenie wychowawcze 500+

W 2020 r. do MOPS wpłynęło 1.401 wniosków dotyczących świadczenia wychowawczego. Uprawnionych było 15.369 dzieci. Wyplacono 194.086 świadczeń. Na realizację tego zadania w 2020 r. wydatkowano środki dotacji celowej z budżetu państwa w łącznej wysokości 97.004 172 zł.

Dodatek wychowawczy wypłacany przez Dział Do Spraw Pieczy Zastępczej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarnowie

W 2020 r. łączna kwota wypłaconych dodatków wychowawczych dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinny dom dziecka i rodzin pomocowych wyniosła 460 547,904 zł. Dodatek wychowawczy otrzymało 38 rodzin zastępczych spokrewnionych na 42 dzieci, 26

rodzin niezawodowych na 35 dzieci, 5 rodzin zawodowych na 16 dzieci, 4 rodziny pomocowe na 5 dzieci oraz 1 rodzina prowadząca Rodzinny Dom Dziecka na 6 dzieci.

Realizacja ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Na podstawie ww. ustawy jest przyznawane i wypłacane jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, w wysokości 4 000 zł.

W 2020 r. wpłynęło 8 wniosków o przyznanie świadczenia, przyznano 10 świadczeń.

Wykonanie finansowe w zakresie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „za życiem”	Kwota (zł)		
	2018	2019	2020
Wypłata świadczeń „Za życiem”	32.000	36.000	40.000
Koszty obsługi „Za życiem”	990	1.113	1.237

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

Świadczenie „Dobry start 300+”

W 2020 r. wpłynęło 7 879 wniosków. Tą formą pomocy objęto 10 514 dzieci. Łączna wydatkowana kwota to 3.255.500 zł, w tym na świadczenia 3.150 000 zł. Koszt obsługi świadczenia to kwota 105.500 zł.

Ośrodek realizuje świadczenie „Dobry start 300+” również na rzecz rodzin zastępczych. W 2020 r. przyjęto łącznie 129 wniosków złożonych przez rodziny zastępcze, dyrektorów placówek opiekuńczo- wychowawczych oraz uczące się osoby usamodzielniane. Wszystkie przyjęte wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie. Na realizację świadczenia „Dobry Start” przeznaczono 38.700 zł. Poniesione koszty obsługi związane z realizacją programu w 2020 r. to kwota 1.290 zł.

Sprawienie pogrzebu

W 2020 r. sprawiono pogrzeb 24 osobom nieposiadającym rodziny, która mogłaby się zająć organizacją pochówku. Ponadto po raz piąty zorganizowano pochówek zbiorowy dzieci martwo urodzonych. Wydatkowano na ten cel łączną kwotę 63 785,36 zł.

Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowie jest jednostką budżetową Gminy Miasta Tarnowa, której zadaniem jest:

- orzekanie o niepełnosprawności osób do 16. roku życia,
- orzekanie o stopniu niepełnosprawności osób powyżej 16. roku życia,
- orzekanie o wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy wydane przez inne organy orzecznicze,
- wystawianie legitymacji dokumentującej niepełnosprawność osobom niepełnosprawnym,
- wydawanie kart parkingowych osobom niepełnosprawnym oraz placówkom zajmującym się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

W 2020 r. wydano 678 legitymacji osobom niepełnosprawnym upoważniających do korzystania z ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów, w tym 637 legitymacji dla osób powyżej 16. roku życia i 41 legitymacji dla osób poniżej 16. roku życia. Ponadto zespół wydał 696 kart parkingowych, w tym 689 dla uprawnionych osób fizycznych i 7 dla placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowie od marca 2020 roku w związku z pandemią COVID-19 ograniczył kontakt interesantów z pracownikami. Posiedzenia składów orzekających odbywały się w trybie zaocznym, bez udziału osób zainteresowanych.

Liczba spraw rozpatrzonych przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowie w 2020 r.

Sprawy rozpatrzone:	Liczba
orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dla osób powyżej 16 roku życia	2.040
w tym wydanych po raz pierwszy	622
orzeczenia o niepełnosprawności dla osób do 16 roku życia	142
karty parkingowe dla osób niepełnosprawnych	696
legitymacje osób niepełnosprawnych	678

Źródło: Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowie

Najczęstszymi przyczynami niepełnosprawności wśród dorosłych mieszkańców Tarnowa są dysfunkcje narządu ruchu (28%), schorzenia układu krążenia i oddechowego (19%), choroby psychiczne (14%) i choroby neurologiczne (14%).

Najczęściej występującymi przyczynami niepełnosprawności u dzieci w 2020 r. były choroby neurologiczne oraz całościowe zaburzenia rozwojowe.

Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych

Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych (COPOW) prowadzi wspólną obsługę ekonomiczno-administracyjną i organizacyjną dla wszystkich tarnowskich placówek opiekuńczo-wychowawczych, tj.:

- 1) Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Słoneczny Dom w Tarnowie,
- 2) Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej im. Janusza Korczaka w Tarnowie,
- 3) Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Przyjazny Dom w Tarnowie,
- 4) Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Pogotowie Opiekuńcze w Tarnowie.

Przedmiotem działalności placówek opiekuńczo-wychowawczych jest:

1. Zapewnienie dziecku całodobowej opieki i wychowania oraz zaspokojenie jego niezbędnych potrzeb, w szczególności emocjonalnych, rozwojowych, zdrowotnych, bytowych, społecznych i religijnych.
2. Realizacja przygotowanego we współpracy z asystentem rodziny planu pomocy dziecku.
3. Umożliwienie kontaktu dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej.
4. Podejmowanie działań w celu powrotu dziecka do rodziny.
5. Zapewnienie dziecku dostępu do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych.
6. Obejmowanie dziecka działaniami terapeutycznymi.
7. Zapewnienie korzystania z przysługujących świadczeń zdrowotnych.

W trakcie pobytu w placówkach zespół specjalistów opracowuje plan pomocy dziecku oraz planuje najkorzystniejszą formę opieki. Równocześnie pomagają rodzinie w przeprowadzaniu konstruktywnych zmian oraz zrozumieniu problemów dziecka i ich rozwiązywaniu. Ponadto placówki realizują cel, jakim jest przygotowanie wychowanków do

godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, do pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, do nawiązania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, łagodzenia skutków doświadczenia straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych.

W 2020 r., w związku z epidemią wirusa COVID-19, w Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych zostały wprowadzone zabezpieczenia i procedury zgodnie z zaleceniami i wytycznymi Ministra Zdrowia, sanepidu oraz dyrektora COPOW. W placówkach rozmieszczono środki dezynfekujące i bakteriobójcze. Placówki zostały zabezpieczone w dodatkowe stroje ochronne, maseczki oraz rękawiczki jednorazowe. Ponadto codziennie dezynfekowane były podłogi, blaty, klamki i inne powierzchnie użytkowe w celu zapewnienia jak największej ochrony.

Zarządzeniem dyrektora został wprowadzony również regulamin w sprawie „wprowadzenia procedur bezpieczeństwa związanego z monitorowaniem stanu zdrowia dzieci powracających z urlopowań oraz pozostających w placówce dzieci i personelu placówki w związku z zagrożeniem epidemicznym związanym z koronawirusem COVID-19”, który był stosowany w każdej z placówek. Ze względów bezpieczeństwa ograniczone zostały wizyty rodziców, jak również innych osób, natomiast umożliwiono dzieciom stały kontakt ze swoimi rodzinami za pomocą telefonów, jak i komunikatorów internetowych. W razie konieczności bezpośredni kontakt z rodzicami był możliwy po wcześniejszym uzgodnieniu dnia i godziny odwiedzin z koordynatorem placówki.

W okresie pandemii w placówkach realizowane było nauczanie zdalne dzieci i młodzieży zgodnie z zaleceniami Ministra Edukacji.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Pogotowie Opiekuńcze

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Pogotowie Opiekuńcze w Tarnowie jest całodobową, koedukacyjną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu interwencyjnego, przeznaczoną dla 14 dzieci. Celem placówki jest doraźna opieka nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej do czasu jego powrotu do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej.

Do placówki przyjmowane są dzieci w wieku od 10. do 18. roku życia, skierowane przez MOPS na podstawie postanowień. W wyjątkowych przypadkach w placówce umieszczane są dzieci poniżej 10. roku życia, szczególnie gdy przemawia za tym stan zdrowia lub dotyczy to rodzeństwa.

Do zadań Pogotowia Opiekuńczego należą:

- organizowanie odpowiedniej działalności kompensacyjno-terapeutycznej i resocjalizacyjnej,
- zapewnienie każdemu dziecku warunków do wypełniania obowiązku szkolnego, aby w miarę możliwości mogło kontynuować naukę w szkole,
- opracowanie diagnozy pedagogicznej i psychologicznej oraz wskazań wychowawczych i dydaktycznych,
- kwalifikowanie dzieci do rodzin zastępczych i adopcyjnych oraz kwalifikowanie dzieci do odpowiednich placówek opiekuńczo-wychowawczych.

W 2020 r. placówka objęła całkowitą opieką 36 wychowanków, z czego 9 powróciło do rodziny naturalnej, 11 zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej, 7 zostało umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, a 1 zostało umieszczone w MOW.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. Janusza Korczaka

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. Janusza Korczaka w Tarnowie jest całodobową koedukacyjną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego, przeznaczoną dla 14 dzieci, w szczególności posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Wychowawcy prowadzą dla dzieci zajęcia wyrównawcze, organizują zajęcia

rekreacyjne, np. grę w piłkę, wyjścia do kina, wieczory filmowe, spacer, gry integracyjne i wycieczki.

W 2020 r. placówka objęła całkowitą opieką 15 wychowanków, z czego 3 wychowanków posiadało orzeczenie o niepełnosprawności, 1 dziecko zostało usamodzielnione, a 1 wróciło do rodziny zastępczej.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Przyjazny Dom

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Przyjazny Dom w Tarnowie jest całodobową placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego o charakterze koedukacyjnym, przeznaczoną dla 14 dzieci. Dzieci wspólnie z wychowawcami gotują i sprzątają, ucząc się samodzielności i prowadzenia gospodarstwa domowego. Na terenie placówki prowadzone są zajęcia wychowawcze, których celem jest wypracowanie właściwych systemów wartości, wzorców osobowych i zachowań akceptowanych społecznie oraz kształtowanie umiejętności interpersonalnych, które będą miały znaczenie w dorosłym życiu.

W 2020 r. placówka zapewniła opiekę 17 dzieciom.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Słoneczny Dom

Placówka Opiekuńczo Wychowawcza Słoneczny Dom w Tarnowie jest placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego, przeznaczoną dla 10 dzieci. Celem placówki jest w szczególności przygotowanie do samodzielnego życia ze względu na fakt, że trafiają do niej dzieci już w starszym wieku. Wspólnie z dziećmi wychowawcy gotują, pieką ciasta, przygotowują świąteczne uroczystości.

W 2020 r. opieką objęto 11 wychowanków, z czego 2 posiadało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, 1 dziecko zostało usamodzielnione.

Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Tarnowie realizuje także działania ponadstandardowe, jakimi w 2020 roku były m.in: wizyta wychowanków u pensjonariuszy Domu Pomocy Społecznej im. św. Brata Alberta w Tarnowie oraz przy ul. Czarna Droga z okazji Dnia Babci i Dziadka; organizacja projektu Słoneczna Akademia, którego celem jest zaproponowanie młodzieży z tarnowskich placówek opiekuńczo-wychowawczych atrakcyjnych form zdobywania doświadczeń i wiedzy na temat zagadnień dotyczących regionu, ekologii i ochrony środowiska; organizacja programu profilaktycznego w POW „Pogotowie Opiekuńcze” pod nazwą „Zagrożenia w sieci”, który miał na celu pokazać dzieciom zagrożenia wynikające z korzystania z Internetu i różnego rodzaju komunikatorów internetowych. Program został wdrożony w czasie, kiedy placówka zmagala się z nauczaniem zdalnym, co spowodowało zwiększenie korzystania z Internetu przez podopiecznych i przyczynił się do poprawy bezpieczeństwa i większej świadomości zagrożeń wynikających z korzystania z Internetu wśród dzieci. Program będzie miał kontynuację w następnym roku; organizacja programów profilaktycznych „Klub Młodego Ekologa”, „Gotowy do drogi”, „Strzeż się ty, wybierz zdrowy styl życia”; organizacja wypoczynku zimowego w Kluszkowcach oraz letniego w Sielpi, Krasnobrodzie oraz na obozie militarno-survivalowym w Rudence; organizacja wycieczek (z zachowaniem reżimu sanitarnego) w Pieniny, do Zakopanego, Krynicy Zdrój, Rabki Zdrój.

Tarnowskie placówki opiekuńczo-wychowawcze zostały dostosowane do wymaganej od 2020 r. europejskiej standaryzacji i funkcjonują w tzw. „systemie rodzinkowym”. System ten ma przede wszystkim stworzyć dzieciom pozbawionym opieki rodziców biologicznych odpowiednie warunki rozwoju, a także ma zapewnić zaspokojenie ich podstawowych potrzeb w warunkach jak dla domu jednorodzinnego. Mała liczba dzieci prowadzonych w oparciu o wzorzec systemu rodzinkowego sprzyja zapewnieniu poczucia bezpieczeństwa i akceptacji,

dostrzeganiu i realizacji ich indywidualnych potrzeb, kształtowaniu poczucia tolerancji i szacunku do samego siebie i innych.

Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie, ul. Czarna Droga 48

Dom jest placówką o zasięgu ponadgminnym, zapewnia całodobową opiekę osobom, które ze względu na wiek i stan zdrowia nie są w stanie samodzielnie funkcjonować w środowisku. Dysponuje 87 miejscami przeznaczonymi dla osób starszych.

Dom świadczy usługi bytowe, opiekuńcze i wspomagające dostosowane do indywidualnych potrzeb mieszkańców. W ramach usług wspomagających mieszkańcy mają do dyspozycji gabinet ze sprzętem do rehabilitacji. Seniorzy domu mogą uczestniczyć w różnych formach terapii zajęciowej. Zajęcia mają charakter indywidualny oraz grupowy i obejmują: muzykoterapie, kulturoterapię, malarstwo, prace ręczne, sylwoterapię, teatroterapię, biblioterapię, kinezyterapię itp.

W związku z ogłoszoną w 2020 r. w Polsce epidemią wirusa SARS-CV-2 Dom Pomocy Społecznej zapewniał całodobowe usługi opiekuńcze dla podopiecznych na poziomie obowiązujących standardów w reżimie sanitarnym, zgodnie z rekomendacjami i zaleceniami organów publicznych oraz wewnętrznymi procedurami. W związku z wprowadzonymi obostrzeniami zmianom uległo funkcjonowanie mieszkańców placówki: ograniczono zajęcia w ramach terapii zajęciowej do małych grup, zrezygnowano z wyjazdów na wycieczki, do teatru, muzeum, spotkań integracyjnych z młodzieżą szkolną, itp. Wprowadzono zakaz odwiedzin podopiecznych przez rodziny, z wyjątkiem ważnych przyczyn. Dom zapewnił całodobowy kontakt telefoniczny. Aby przeciwdziałać poczuciu izolacji u mieszkańców wszyscy pracownicy zaangażowani byli we wsparcie mieszkańców w tym trudnym czasie.

Zajęcia terapeutyczne i rehabilitacyjne prowadzone były w stałych grupach lub indywidualnie, organizowano dla mieszkańców spotkania w ogrodzie przy muzyce, przy ognisku, wspólne czytanie książek, oglądanie filmów itp. Osobom potrzebującym zapewniono pomoc psychologiczną.

Priorytetem było zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom i pracownikom domu związanego z zagrożeniem i skutkami COVID-19. W tym celu Dom pozyskał dodatkowe środki finansowe:

- Granty w ramach Modułu I i II Małopolskiej Tarczy Antykryzysowej pozyskane z Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Krakowie na łączną kwotę 361 083,74 zł, w tym środki finansowe Gminy Miasta Tarnowa w kwocie 16 759,83 zł. Wyżej wymienione granty przeznaczone były na doposażenie personelu oraz mieszkańców w środki ochrony indywidualne, sprzęt i wyposażenie niezbędne do przeciwdziałania epidemii COVID-19 oraz na wypłatę nagród dla pracowników świadczących usługi bytowe, opiekuńcze, edukacyjne i wspomagające w szczególnych warunkach zagrożenia epidemiologicznego, na zatrudnienie dodatkowych pracowników niezbędnych do świadczenia całodobowych usług opiekuńczych dla mieszkańców w okresie epidemii i dofinansowanie w zakresie wykonywania testów dot. zakażenia wirusem SARS-CoV-2 dla personelu placówki.
- Grant z Projektu „Zapewnienie bezpieczeństwa i opieki pacjentom oraz bezpieczeństwa personelowi zakładów opiekuńczo leczniczych, domów pomocy społecznej, zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych i hospicjów na czas COVID-19 w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020 współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na wypłaty dodatków do wynagrodzeń dla pielęgniarek oraz na zakup środków ochrony osobistej i środków do dezynfekcji – 65 694,19 zł.
- Dotacje celowe z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie w łącznej kwocie 224 837,85 zł, w tym środki finansowe Gminy Miasta Tarnowa w kwocie 42 994,85 zł na zakup środków ochrony osobistej i środków do dezynfekcji, wypłatę nagród dla pracowników za pracę w szczególnych warunkach w czasie epidemii wirusa SARS-CoV-2 oraz zapewnienie

kadry do świadczenia całodobowych usług w DPS w okresie zachorowań na COVID-19 oraz na zakup koncentratorów tlenu dla potrzeb mieszkańców.

Łącznie z ww. grantów i dotacji dom pozyskał 651 615,78 zł, w tym wkład własny z budżetu GMT wyniósł 59 754,68 zł. Dodatkowo DPS otrzymał środki finansowe z budżetu Gminy Miasta Tarnowa na 2020 r. w kwocie 34.000 zł na zakup środków ochrony osobistej i do dezynfekcji.

Dom Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta, ul. Szpitalna 53

Dom Pomocy Społecznej im. Świętego Brata Alberta w Tarnowie jest miejską jednostką organizacyjną o zasięgu ponadgminnym. DPS dysponuje 154 miejscami dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz 10 miejscami dla osób w podeszłym wieku. Działalność domu łączy całodobową opiekę nad mieszkańcami DPS oraz świadczenie usług opiekuńczych w Dziennym Domu Pobytu dla mieszkańców Tarnowa, którzy nie zamieszkują w DPS.

Dom dysponuje 50 miejscami dziennego pobytu. Jest to forma pomocy w trybie dziennego wsparcia dla osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych

W stacjonarnej placówce, oprócz sprawowania całodobowej opieki oraz zaspokajania niezbędnych potrzeb bytowych i opiekuńczych, prowadzona jest działalność rehabilitacyjna i terapeutyczna. Dla mieszkańców domu i podopiecznych domu dziennego wsparcia do dyspozycji są sale gimnastyczne wyposażone w specjalistyczny sprzęt do ćwiczeń, a dla mieszkańców Domu także gabinet rehabilitacji, fizykoterapii i masażu, co sprzyja podnoszeniu sprawności fizycznej i utrzymaniu dobrej kondycji.

Do marca 2020 dla mieszkańców zorganizowano zabawę karnawałową, walentynkową, ostatkową, spotkanie w klubie dyskusyjnym „Miszmasz” oraz „setne” urodziny mieszkanki.

Od początku epidemii realizowane były wytyczne GIS, Urzędu Wojewódzkiego i PSSE w Tarnowie z zakresu zachowania reżimu sanitarnego, dystansu społecznego, jak również zamknięcia domu. W celu minimalizowania skutków izolacji mieszkańcy domu, zwłaszcza w okresie letnim czy okołoswiątecznym, mogli spotkać się ze swoimi bliskimi, zgodnie z uzgodnieniami ze służbami sanitarnymi oraz lekarzami współpracującymi z domem. Wizyty odbywały się w reżimie sanitarnym zgodnie z obowiązującą procedurą odwiedzin mieszkańców. Mieszkańcy uczestniczyli w różnorodnych formach terapii zajęciowej indywidualnej oraz grupowej z zachowaniem reżimu sanitarnego: latem wspólne grillowanie, przygotowanie spektaklu teatralnego, dyskusje itp.

W okresie epidemii dom został doposażony w dodatkowe środki ochrony osobistej, jak również sprzęt specjalistyczny. Priorytetem było zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom i pracownikom domu związanego z zagrożeniem i skutkami COVID-19. W tym celu dom pozyskał dodatkowe środki finansowe:

- Granty w ramach Modułu I i II Małopolskiej Tarczy Antykryzysowej pozyskane z Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Krakowie na łączną kwotę 565 921,78 zł, w tym środki finansowe Gminy Miasta Tarnowa w kwocie 24 090,71 zł. Wyżej wymienione granty przeznaczone były na doposażenie stanowisk pracy personelu oraz mieszkańców w środki ochrony indywidualnej niezbędne do przeciwdziałania epidemii COVID-19 oraz sprzęt i wyposażenie niezbędne do walki z epidemią i jej skutkami oraz na wypłatę nagród dla pracowników świadczących usługi bytowe, opiekuńcze, edukacyjne i wspomagające w szczególnych warunkach zagrożenia epidemiologicznego oraz na zatrudnienie dodatkowych pracowników niezbędnych do świadczenia całodobowych usług opiekuńczych dla mieszkańców w okresie epidemii oraz dofinansowanie w zakresie wykonywania testów dot. zakażenia wirusem SARS-CoV-2 dla personelu placówki.

- Grant z projektu „Zapewnienie bezpieczeństwa i opieki pacjentom oraz bezpieczeństwa personelowi zakładów opiekuńczo leczniczych, domów pomocy społecznej, zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych i hospicjów na czas COVID-19 w ramach Programu

Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020 współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na wypłaty dodatków do wynagrodzeń dla pielęgniarek oraz na zakup środków ochrony osobistej i środków do dezynfekcji w wysokości 76 040,42 zł.
- Dotacje celowe z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie w łącznej kwocie 385.999 zł, w tym środki finansowe Gminy Miasta Tarnowa w kwocie 77 200 zł na zakup środków ochrony osobistej i środków do dezynfekcji wypłatę nagród dla pracowników za pracę w szczególnych warunkach w czasie epidemii wirusa SARS-CoV-2 oraz zapewnienie kadry do świadczenia całodobowych usług w DPS w okresie zachorowań, zakup koncentratorów tlenu dla potrzeb mieszkańców DPS.

Łącznie z ww. grantów i dotacji Dom pozyskał 1.027 961,20 zł, w tym wkład własny z budżetu GMT wyniósł 101 290,71 zł. Dodatkowo DPS otrzymał środki finansowe z budżetu Gminy Miasta Tarnowa na 2020 r. w kwocie 38.890 zł na zakup środków ochrony osobistej.

Ponadto w roku ubiegłym w placówce została wykonana wymiana instalacji przeciwpożarowej. Koszt tej inwestycji z budżetu GMT wyniósł 397 500 zł.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy

realizuje zadania:

a) **ośrodka interwencji kryzysowej (oik)**, w ramach którego udziela bezpłatnej, całodobowej pomocy prawnej, psychologicznej i socjalnej (w tym całodobowego pobytu) osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych – mieszkańcom miasta Tarnowa,

b) **specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy (sowdop)**, w ramach którego udziela bezpłatnej, całodobowej, kompleksowej pomocy psychologicznej, prawnej i socjalnej, w tym schronienia osobom - ofiarom przemocy domowej. Prowadzi też działalność o charakterze edukacji społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Jest jedną z 35 takich placówek w kraju, dofinansowywanych z budżetu państwa i jedną z trzech w województwie małopolskim,

c) opracowuje i realizuje **programy korekcyjno-edukacyjne i psychologiczno-terapeutyczne** dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Na realizację zadań ośrodka w 2020 r. uzyskano dotację z budżetu państwa w wysokości 421 595,83 zł, w tym na prowadzenie specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie – 419 996,57 zł, a na prowadzenie programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy – 1 599,26 zł (w związku z obostrzeniami pandemicznymi przerwano realizację zajęć). Gmina Miasta Tarnowa w 2020 r. przekazała na realizację zadania pn. „Prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej” środki w wysokości 516 398,20 zł, w tym środki z budżetu powiatu dąbrowskiego w wysokości 15 000,00 zł i środki z budżetu powiatu tarnowskiego w wysokości 50.000,00 zł na realizację zadania polegającego na zapewnieniu gotowości świadczenia usług ośrodka interwencji kryzysowej dla mieszkańców powiatu dąbrowskiego i powiatu tarnowskiego.

W 2020 r. z **pomocy interwencyjnej** skorzystało 108 mieszkańców powiatu tarnowskiego i 9 mieszkańców powiatu dąbrowskiego. W ramach realizacji zadań ośrodka interwencji kryzysowej osobom doświadczającym trudnej sytuacji życiowej udziela się natychmiastowej pomocy, w tym poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, socjalnego, prawnego, psychoterapii, a w uzasadnionych sytuacjach – całodobowego schronienia. Liczba przeprowadzonych interwencji – 2 936, liczba klientów – 980, liczba osób korzystających z całodobowego pobytu – 7. Ponadto na podstawie postanowień sądów na terenie Ośrodka odbywają się spotkania rodziców z dziećmi mieszkającymi z drugim rodzicem. Placówka współpracuje również z instytucjami i organizacjami pozarządowymi, zarówno w kwestiach dotyczących „wspólnych” klientów, jak i służy specjalistyczną pomocą pracownikom (np. spotkania z uczniami i rodzicami po traumatycznych zdarzeniach, na prośbę Policji – pomoc

uczestnikom traumatycznych wydarzeń w miejscu ich zdarzenia, udział w przesłuchaniach). Specjaliści przyjmują także połączenia z nr 112 (Centrum Powiadamiania Ratunkowego) przekierowywane do tut. Ośrodka.

W ramach realizacji zadań **specjalistycznego ośrodka wsparcia** dla ofiar przemocy w rodzinie ośrodek udzielał pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i osobom będącym świadkami przemocy domowej oraz ich rodzinom. Ośrodek prowadził również monitoring sytuacji osób po opuszczeniu Placówki. Liczba przeprowadzonych interwencji – 430, liczba klientów ambulatoryjnych – 77, liczba osób korzystających z całodobowego pobytu – 11, w tym 7 osób dorosłych i 4 dzieci.

Realizując powyższe dwa zadania ośrodek objął pomocą łącznie 1 083 osoby, przeprowadził 3.366 interwencji.

W 2020 r. Ośrodek rozpoczął wiosenną edycję Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie – skazanych przebywających w tarnowskim zakładzie karnym. Programem tym objęto 15 osób. Z powodu wprowadzenia stanu zagrożenia epidemicznego, wymienione zajęcia zostały jednak przerwane. Do końca roku nie było możliwości kontynuacji spotkań. Zgodnie z obowiązującymi przepisami TOIKiWOP prowadzi także monitoring zachowań uczestników Programu korekcyjno-edukacyjnego przez okres do 3 lat po jego ukończeniu. Działania monitorujące podejmowane są po upływie każdego kolejnego roku od zakończenia danej edycji.

W związku z ogłoszeniem stanu zagrożenia epidemicznego, a następnie stanu epidemii, ośrodek ograniczył pomoc ambulatoryjną świadczoną w bezpośrednim kontakcie z klientem. W sytuacjach wymagających osobistego kontaktu, po telefonicznym uzgodnieniu pracownicy udzielają pomocy interwencyjnej w Ośrodku lub, jeśli jest taka potrzeba, w miejscu zdarzenia. Ośrodek udziela także bez ograniczeń całodobowego schronienia.

Dla ułatwienia kontaktu i poszerzenia możliwości świadczenia pomocy ośrodek uruchomił dodatkowe kanały komunikacji. Klienci pozostają więc w kontakcie telefonicznym (stacjonarny i komórkowy), mailowym, a także poprzez komunikatory (Skype, Messenger). Wszystkie informacje umieszczane są na bieżąco, zarówno na drzwiach ośrodka, jak i na stronie internetowej oraz Facebooku.

Wszyscy pracownicy Ośrodka uczestniczą w regularnie prowadzonych (co 2 tygodnie) superwizjach, zarówno wewnętrznych, jak i prowadzonych przez uprawnionego, „zewnętrznego” superwizora.

W minionym roku specjaliści przeprowadzili także zajęcia profilaktyczne dla uczniów Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych, Rzemieślniczej Branżowej Szkoły I stopnia i Zespołu Szkół Niepublicznych. Ośrodek uczestniczył w Kampanii „#PoGodność” - akcji solidarności z osobami doświadczającymi kryzysu psychicznego.

Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnich Bezpieczna Przystań

Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnich Bezpieczna Przystań jako jednostka organizacyjna Gminy Miasta Tarnowa realizuje projekt pn. „Wsparcie opiekunów nieformalnych osób niesamodzielnich w subregionie tarnowskim” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

Centrum zlokalizowane jest przy ul. Sanguszków 28A i zapewnia usługi opieki zastępczej, umożliwiające czasowe przebywanie jednocześnie 15 osób niesamodzielnich pod profesjonalną opieką w przypadku braku możliwości sprawowania opieki przez ich opiekunów. Dla tych, którzy nie mają możliwości samodzielnie dojechać do ośrodka, zabezpieczona została usługa transportu osób niesamodzielnich z miejsca ich zamieszkania lub pobytu do placówki

i z powrotem. Jednostka realizuje również opiekę środowiskową dla osób, które ze względu na przeciwwskazania lekarskie nie mogą zostać przewiezione do ośrodka.

W budynku jest również ulokowana wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego. Wypożyczalnia jest wyposażona w kilkaset sztuk różnego rodzaju sprzętu rehabilitacyjno-pielęgnacyjnego (m.in. łóżka rehabilitacyjne, materace przeciwodleżynowe, wózki inwalidzkie, balkoniki, akcesoria ułatwiające kąpiel, chodziki, koncentratory tlenu, rotory) oraz „opaski życia”, które umożliwiają zdalne monitorowanie stanu zdrowia osoby niesamodzielnej przez Centrum Zdalnej Opieki Medycznej, a także w razie potrzeby, wezwanie pomocy poprzez naciśnięcie przycisku SOS. Wypożyczalnia zapewnia również transport sprzętu, a w przypadku łóżek montaż i demontaż w domu osoby niesamodzielnej wraz z przeszkoleniem opiekuna co do obsługi sprzętu.

Opiekunowie osób niesamodzielnych otrzymują wsparcie w postaci warsztatów z zakresu opieki, szkoleń cyfrowych, grup wsparcia oraz indywidualnego poradnictwa. Znajdujące się w centrum pokoje i pomieszczenia bez barier architektonicznych dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych.

Wszystkie oferowane formy wsparcia realizowane są nieodpłatnie.

W 2020 r. z opieki zastępczej skorzystało 170 osób, w tym 130 osób, które skorzystały ze wsparcia po raz pierwszy i 40 osób, które korzystały ze wsparcia również w roku 2019. Zawarto 880 umów na wypożyczenie sprzętu rehabilitacyjno-pielęgnacyjnego. Zorganizowano warsztaty z zakresu opieki nad osobami niesamodzielnymi dla 5 grup, w których udział wzięło łącznie 60 osób oraz szkolenia cyfrowe dla 5 osób. Zorganizowano 18 spotkań grup wsparcia dla opiekunów osób niesamodzielnych. Z uwagi na sytuację epidemiologiczną ośrodek zmuszony był odwołać planowaną konferencję. W zamian zrealizowano 11 spotkań informacyjno-edukacyjnych dla pracowników służby zdrowia i pomocy społecznej.

W 2020 r podczas pandemii COVID-19 największym wyzwaniem było zapewnienie bezpieczeństwa osobom niesamodzielnym przebywającym w ośrodku. Wprowadzono szereg procedur regulujących zachowanie ostrożności w celu zmniejszenia ryzyka zarażenia się podopiecznych oraz personelu. Wiązały się z wprowadzeniem dodatkowych środków ochrony, takich jak wzmożona dezynfekcja rąk i powierzchni płaskich, wymóg zakładania fartuchów ochronnych, przyłbic, maseczek. W ramach zapewnienia bezpieczeństwa został zakupiony ozonator. Po zakończeniu każdego turnusu ozonowany był cały ośrodek.

Zaobserwowano spadek zainteresowania oferowanymi formami wsparcia, który wynikał z obaw i strachu opiekunów i osób niesamodzielnych przed zarażeniem. Zmniejszono o połowę liczbę osób uczestniczących jednorazowo w warsztatach oraz szkoleniach cyfrowych. W okresie największej zachorowalności częściowo zawieszono zajęcia grupowe, co znacznie zmniejszyło interakcje społeczne wśród naszych podopiecznych. Wydawanie posiłków odbywało się w pokojach, ćwiczenia rehabilitacyjne wykonywane były indywidualnie z zachowaniem wszystkich wytycznych sanepidu. Wprowadzono zakaz odwiedzin przez najbliższych. Funkcjonowanie w ścisłym reżimie sanitarnym zmusiło do wprowadzenia alternatywnych formy usług, np. telefoniczne wsparcie psychologa. Dokumenty rekrutacyjne przyjmowane były elektronicznie, pocztą tradycyjną, do urny przed wejściem oraz w ośrodku Bezpieczna Przystań po wcześniej umówionym telefonicznie terminie spotkania.

Koszt prowadzenia i utrzymania placówki w 2020 r. wyniósł 1.738 300,55 zł, w tym: środki własne z budżetu gminy 226 362,58 zł, środki własne w ramach wkładu własnego 189 320,47 zł oraz środki finansowe otrzymane w ramach dofinansowania 1.322 617,50 zł.

Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej - Zakład Aktywności Zawodowej Słoneczne Wzgórze

Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej - Zakład Aktywności Zawodowej Słoneczne Wzgórze zlokalizowane jest przy ulicy Sanguszków 28A, zostało utworzone w maju

2017 r. i jest placówką zajmującą się zatrudnianiem osób niepełnosprawnych, a także ich rehabilitacją zawodową, społeczną i leczniczą oraz przygotowaniem do podjęcia zatrudnienia na chronionym rynku pracy w zakładach pracy chronionej i na otwartym rynku pracy.

W 2020 r. ZAZ prowadził działalność, która obejmowała: usługi oprawy obrazów i rękodzieła, usługi hotelarsko-restauracyjne (w tym organizacja imprez okolicznościowych), usługi konferencyjne, a także usługi cateringowe na zewnątrz oraz usługi rehabilitacyjne (dla pracowników i komercyjnie). Działała również pracownia ogrodnicza. Ponadto, kontynuowane były działania w ramach projektu „Od bierności do aktywności w Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej ZAZ Słoneczne Wzgórze”. ZAZ zaangażował się również w działania dotyczące walki z COVID-19 - w ramach wsparcia dla tarnowskich medyków w hotelu Centrum dwukrotnie, wiosną i jesienią, mieli możliwość zamieszkania pracownicy służby zdrowia, w kuchni ZAZ przygotowywano również posiłki dla osób przebywających w miejscu kwarantanny zbiorowej.

Każdego roku stan zatrudnienia osób niepełnosprawnych zwiększa się. Według stanu na dzień 31.12.2020 r. ZAZ zatrudniał ogółem 59 osób, z czego 22 to osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, a 20 to osoby posiadające umiarkowany stopień niepełnosprawności.

Źródłami finansowania jednostki są: dotacja Gminy Miasta Tarnowa, środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz środki województwa małopolskiego.

13.10 Niepubliczne domy pomocy społecznej

Poza domami pomocy społecznej prowadzonymi przez Gminę Miasta Tarnowa na terenie miasta prowadzą działalność dwa niepubliczne domy pomocy społecznej, które zapewniają całodobową opiekę, zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych, opiekuńczych, zdrowotnych, wspierających, religijnych i kulturalnych. Wymienione domy posiadają stałe zezwolenie wojewody małopolskiego na prowadzenie działalności. Niepubliczne domy pomocy społecznej są współfinansowane z dotacji pochodzącej z budżetu państwa w przypadku pobytu osób skierowanych do domu przed 01.01.2004 r. Organizacje prowadzące niepubliczne domy pomocy społecznej są wyłaniane w drodze postępowania konkursowego.

1) Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie przy ul. Robotniczej 4 prowadzony jest przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo. Posiada 80 miejsc statutowych. Zgodnie z decyzjami Wojewody Małopolskiego zmieniona została proporcja liczby miejsc i na koniec 2020 r. Dom przeznaczony był dla 61 dzieci i młodzieży oraz 19 dorosłych.

2) Dom Pomocy Społecznej dla Osób Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie przy ul. Modrzejewskiej 48 prowadzony jest przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną - Koło w Tarnowie. Placówka dysponuje 17 miejscami statutowymi.

W trwającej w 2020 r. sytuacji epidemiologicznej domy pomocy społecznej funkcjonowały z zachowaniem reżimu sanitarnego, zgodnie z rekomendacjami i zaleceniami Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, Głównego Inspektora Sanitarnego, Wojewody Małopolskiego oraz wewnętrznymi procedurami. Domy zostały wyposażone w dodatkowe środki ochrony osobistej, m.in. maseczki, płyny do dezynfekcji, rękawice i fartuchy ochronne. Z uwagi na sytuację epidemiologiczną w kraju musiał również zostać ograniczony kontakt osobisty mieszkańców z osobami z zewnątrz. Dlatego też początkowo możliwość odwiedzin została wstrzymana. Następnie odwiedziny u mieszkańców należało uzgadniać z personelem placówki, a wizyty odbywały się w reżimie sanitarnym zgodnie z obowiązującą procedurą

odwiedzin, z zachowaniem dystansu społecznego. Aby sprostać trudnej sytuacji umożliwiono również tradycyjny kontakt telefoniczny, ale także kontakt on-line mieszkańców i personelu z rodziną i otoczeniem.

W celu minimalizowania skutków izolacji mieszkańcy DPS uczestniczyli w różnorodnych formach terapii zajęciowej indywidualnej oraz grupowej z zachowaniem reżimu sanitarnego, a personel placówek wchodzący w skład zespołu terapeutyczno-opiekuńczego podejmował starania, aby udzielić wsparcia mieszkańcom adekwatnie do ich indywidualnych potrzeb.

13.11 Środowiskowe domy samopomocy

Na terenie miasta funkcjonują dwa środowiskowe domy samopomocy prowadzone przez organizacje pozarządowe na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa:

1) Środowiskowy Dom Samopomocy „Zielona Przystań” przy ul. P. Skargi 29a prowadzony przez Fundację Zielona Przystań (52 miejsca, w tym 25 miejsc typu A oraz 27 miejsc typu C),

2) Środowiskowy Dom Samopomocy im. św. Kingi przy Al. M.B. Fatimskiej 6, prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu (60 miejsc typu B).

Świadczą one usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Z usług świadczonych w ŚDS mogą korzystać osoby przewlekłe psychicznie chore (typ A), osoby niepełnosprawne intelektualnie (typ B) oraz osoby z różnymi postaciami otępienia, demencją starczą chorobą Alzheimera, chorobą Parkinsona, zaburzeniami osobowości i zachowania, zaburzeniami adaptacyjnymi oraz organiczną zmianą nastrojów lub wykazują inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (typ C). Oba środowiskowe domy samopomocy mają charakter ponadlokalny i są finansowane z dotacji pochodzącej z budżetu państwa. W 2020 r. z usług placówek skorzystało 130 uczestników, w tym 26 osób w typie A, 67 osób w typie B oraz 37 osób w typie C.

W związku z ogłoszeniem na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii oraz poleceniem wojewody małopolskiego środowiskowe domy samopomocy zawiesiły działalność stacjonarną od 12.03.2020 r. do 25.05.2020 r. W tym okresie placówki organizowały zajęcia w formie zdalnej, przeprowadzane były rozmowy telefoniczne, uczestnikom dostarczane były paczki terapeutyczne a w szczególnych przypadkach realizowana była domowa rehabilitacja i terapia zajęciowa. Od czerwca wróciły do działalności w trybie stacjonarnym z zachowaniem wszelkich obowiązujących wytycznych i zaleceń dotyczących przeciwdziałania epidemii. Wraz z nastaniem drugiej fali epidemii zgodnie z decyzją wojewody małopolskiego od połowy października została zawieszona działalność tych placówek, a następnie przywrócona decyzją z listopada 2020 r., w której ŚDS zostały zobowiązane do realizowania zadania z wykorzystaniem technik porozumiewania się na odległość oraz w formie alternatywnych sposobów realizacji zajęć, prowadzony był dyżur pracownika, który przeprowadzał indywidualne spotkania z uczestnikami, prowadzone były zajęcia grupowe dla nie więcej niż 5 osób przebywających jednocześnie na terenie placówki. Stan ten obowiązywał do końca realizacji zadania, a placówki działały w pełnym reżimie sanitarnym.

13.12 Praca socjalna i działania niestandardowe

Praca socjalna jest głównym narzędziem pozamaterialnego wsparcia klientów pomocy społecznej. W 2020 r. wsparciem w ramach pracy socjalnej zostało objętych 2 320 rodzin, tj. 4 459 osób w rodzinach. Działania podejmowane w ramach pracy socjalnej prowadzone były przede wszystkim w następujących obszarach:

- zapewnienia/uzyskania niezbędnych środków materialnych,
- zapewnienia odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- przeciwdziałania problemowi bezrobocia,
- poprawy stanu zdrowia,
- zapewnienia opieki osobom starszym i niepełnosprawnym,
- wykorzystania uprawnień osób niepełnosprawnych,
- zapewnienia właściwego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży,
- poprawy funkcjonowania: rodziny, osób z zaburzeniami psychicznymi, osób uzależnionych od alkoholu, osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością,
- poprawy funkcjonowania rodzin biologicznych w celu powrotu dzieci z pieczy zastępczej,
- monitorowania rodzin po zamknięciu procedury Niebieskiej Karty,
- motywowania do prowadzenia zdrowego stylu życia wolnego od nałogów oraz podjęcia działań zmierzających do wyjścia z nałogu,
- współpracy z policją, oświatą, jednostkami służb medycznych, kuratorami, sądami.

Prowadzenie pracy socjalnej w czasie stanu epidemii było znacznie utrudnione, szczególnie ze względu na ograniczenia w bezpośrednim kontakcie z klientem.

Kontrakt socjalny

W 2020 r. zawarto 196 kontraktów w ramach działań realizowanych przez pracowników socjalnych Działu Specjalistycznej Pomocy Środowiskowej. Realizacja ustaleń zawartych w kontraktach socjalnych przyczyniła się do odzyskania zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku i prawidłowego pełnienia ról społecznych.

Projekty socjalne

Dział Specjalistycznej Pomocy Środowiskowej realizował w 2020 r. projekt socjalny pn. „Intensywna praca asystenta rodziny z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych”. Z kolei Dział Pomocy Osobom Starszym i Niepełnosprawnym realizował projekty socjalne: „Punkt Informacyjny dla Seniorów”, „Punkt informacyjny dla osób Niepełnosprawnych” oraz „S.O.S dla życia”.

Akcja Tarnów Pomaga:

Akcja Tarnów Pomaga to akcja społeczna, podczas której szczególnie nacisk został położony na objęcie wsparciem najbardziej potrzebujących mieszkańców.

W akcję zaangażowane były: Fundacja Zielona Przyszań, Restauracja Stara Łąźnia, Restauracja Obsesja Smaku, EMES i Partnerzy, Stowarzyszenie MAMY TARNÓW, Straż Miejska w Tarnowie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie, Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Tarnowie, Tarnowska Rada Seniorów, Międzyosiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej, Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży „KANA”, Stowarzyszenie Medycyna Polska, Stowarzyszenie KANON, Polski Komitet Pomocy Społecznej w Tarnowie, Stowarzyszenie Malta Służba Medyczna oddział Tarnów, Fundacja REPI.

W pierwszej fali pandemii w ramach akcji zostało rozdysponowane ok. 60 000 maseczek. Pomocy w dystrybucji do tarnowskich seniorów 70+ udzieliły: Rady Osiedli, Spółdzielnie Mieszkaniowe, Miejski Zarząd Budynków, Tarnowskie Towarzystwo

Budownictwa Społecznego oraz prywatni zarządcy nieruchomości. Maseczki zostały również przekazane rodzinom tarnowskich przedszkolaków z publicznych i niepublicznych przedszkoli oraz uczniom szkół podstawowych. Rodzice i pracownicy szkół oraz przedszkoli szyli maseczki z wykrojów zakupionych przez miasto, które również były rozdysponowane w zależności od potrzeb.

Łącznie na zakup masek, wykrojów oraz środków ochrony z budżetu Gminy Miasta Tarnowa zostało wydane 165 254,17 zł.

13.13 Pomoc mieszkaniowa

W Gminie Miasta Tarnowa zasady gospodarowania mieszkaniowym zasobem reguluje Uchwała nr XLIX/540/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 1 marca 2018 r. w sprawie *Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Tarnowa na lata 2018-2022*. Natomiast realizację zadań nałożonych ustawowo umożliwia podjęta przez Radę Miejską w Tarnowie Uchwała nr XVIII/194/2019 z dnia 24 października 2019 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa.

Mieszkaniowy zasób gminy stanowi ogółem 2 500 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 105 247 m². Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. 199 lokali o łącznej powierzchni użytkowej 5 759 m² jest przedmiotem najmu socjalnego, a 17 lokali posiada status tymczasowych pomieszczeń o łącznej powierzchni użytkowej 225 m². Gmina w oparciu o zapisy uchwały w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa prowadzi ewidencję lokali, które mogą być przeznaczone do najmu socjalnego obejmującą 422 lokali. Lokale te są zajmowane zarówno przez osoby na podstawie umowy najmu lokalu socjalnego zawartej, zgodnie z zapisami ww. uchwały, na okres 1 roku (199 lokali), jak i przez osoby po wygaśnięciu umowy najmu socjalnego lokalu w związku z upływem czasu i nie spełnianiem przesłanek uzasadniających kontynuację najmu socjalnego. Należy podkreślić, że po opuszczeniu takiego lokalu przez obecnych lokatorów w intencji Miasta nadal jest przeznaczenie go na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych osób oczekujących na listach uprawnionych do najmu socjalnego bądź też na potrzeby realizacji wyroków eksmisyjnych z przyznanym prawem do takiego lokalu. Ponadto gmina dysponuje 336 lokalami użytkowymi o łącznej powierzchni 29 126 m².

Lokale wchodzące w skład zasobu mieszkaniowego gminy położone są w 147 budynkach stanowiących w 100% własność gminy oraz w 126 budynkach stanowiących własność gminy i osób fizycznych (wspólnoty mieszkaniowe).

Zasobem zarządza Miejski Zarząd Budynków Spółka z o. o. w Tarnowie, którego zakres działania ogranicza się do sprawowania zwykłego zarządu budynkami stanowiącym mienie komunalne gminy. Podstawowym źródłem utrzymania mieszkaniowego zasobu gminy są wpływy z czynszów z lokali mieszkalnych i użytkowych, które w całości pozostają w dyspozycji zarządcy.

W tabeli nr 1 przedstawiono wpływy i wydatki w mieszkaniowym zasobie Gminy Miasta Tarnowa za 2020 r.

Tabela 1. Wpływy i wydatki w mieszkaniowym zasobie Gminy Miasta Tarnowa (PLN)

Wyszczególnienie	Rok 2020
Należne wpływy z lokali mieszkalnych (zł)	7 265 905
Koszty utrzymania mieszkaniowego zasobu (zł)	9 717 000
SALDO	2 451 095
% pokrycie kosztów należnymi wpływami	74,8%
Należne wpływy z lokali użytkowych (zł)	3 507 904
Koszty utrzymania lokali użytkowych (zł)	1 757 700
SALDO	1 750 204
Rzeczywiste wpływy z lokali mieszkalnych (zł)	7 013 280
% ściągłości czynszów z lokali mieszkalnych	96,5 %
Rzeczywiste wpływy z lokali użytkowych (zł)	3 441 254
% ściągłości czynszów z lokali użytkowych	98,1 %

Dane dot. wielkości zasobu oraz wpływów i wydatków w mieszkaniowym zasobie GMT zostały przekazane przez Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.

Od 1 lipca 2020 r. obowiązuje stawka czynszu w wysokości 7,95 zł. za 1 m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych z wyłączeniem najmu socjalnego lokali. Może ona być obniżona maksymalnie o 45% przy uwzględnieniu czynników obniżających tj. położenie lokalu, wyposażenie itp. Natomiast za 1 m² powierzchni użytkowej najmu socjalnego lokali i tymczasowych pomieszczeń obowiązuje stawka czynszu w wysokości 2,18 zł. Poprzednio od 1 maja 2017 r. obowiązywała stawka czynszu w wysokości 6,70 zł. za 1 m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych z wyłączeniem najmu socjalnego lokali, natomiast za 1 m² powierzchni użytkowej najmu socjalnego lokali i tymczasowych pomieszczeń w wysokości 1,84 zł.

Dodatkowe źródło utrzymania zasobu stanowiła wpłata gminy na pokrycie udziałów objętych w podwyższonym kapitale zakładowym (Uchwała nr XXXIX/543/13 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 12.09.2013 r.), a także środki z podpisanych umów na dofinansowanie remontów i inwestycji w ramach „Osi Priorytetowej 11-Rewitalizacja Przestrzeni Regionalnej – Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020:

- 1) Projekt: „Renowacja budynku: Rynek 9” – środki własne Spółki oraz dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego;
- 2) Projekt: „Renowacja budynku przy ul. Spytki 1A wraz z otoczeniem budynków Spytki nr 1A i nr 1C” – remont drogi dojazdowej – środki własne Spółki oraz dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego;
- 3) Projekt: „Rewitalizacja budynku przy ul. Wekslarskiej 2” – środki własne spółki oraz dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego;
- 4) Projekt: „Rewitalizacja ciągu budynków przy ul. Żydowskiej” - zakończenie robót nastąpiło w listopadzie 2019 r., natomiast wniosek końcowy oraz wpływ dofinansowania w wysokości: 93 446,33 zł. w grudniu 2020 r. po przeprowadzonej kontroli i zatwierdzeniu wniosku końcowego.

W ramach założeń *Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Tarnowa na lata 2018 – 2022* w związku z realizacją remontów i modernizacji substancji mieszkaniowej Miejski Zarząd Budynków w 2020 r. wydatkował kwotę 3 721 889,68 zł. celem wykonania m.in.: remontów pustostanów, remontów instalacji: wod-kan, gazowej, elektrycznej, centralnego ogrzewania, robót dekarских, uszczelnienia kominów.

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020 na podstawie zawartych umów o dofinansowanie Spółka zrealizowała:

- 1) Projekt: „Renowacja budynku: Rynek 9” – kwota: 234 828,70 zł;
- 2) Projekt: „Rewitalizacja budynku przy ul. Wekslarskiej 2” – remont elewacji budynku – kwota: 1.311 530,68 zł;
- 3) Projekt: „Renowacja budynku przy ul. Spytki 1a wraz z otoczeniem budynków Spytki nr 1A i nr 1C” – remont drogi dojazdowej – kwota: 409 420,92 zł.

Wynajem lokali mieszkalnych i realizacja wyroków eksmisyjnych

Zasady wynajmu lokali mieszkalnych należących do Gminy reguluje ww. uchwała w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa, która określa między innymi wymogi jakie muszą spełniać wnioskodawcy czyniący starania o wynajem lokali, jak również procedurę rozpatrywania wniosków. W tabeli nr 2 przedstawiono realizacja uchwały w 2020 r.

Tabela 2. Realizacja uchwały w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa

Lp.	Wyszczególnienie	2020 r.
1.	Liczba wniosków złożonych w danym roku : - o wynajem lokalu na czas nieoznaczony - o najem socjalny lokali	106 39
2.	Liczba osób umieszczonych na listach osób uprawnionych do: - wynajmu lokalu na czas nieoznaczony - najmu socjalnego lokalu	31 20
3.	Liczba wniosków pozytywnie rozpatrzonych w trybie szczególnym /uprawnienie do wynajmu lokalu na czas nieoznaczony/	3
4.	Ilość skierowań do zawarcia umowy wynajmu lokalu wydanych w danym roku	20
5.	Skreślenia z list z uwagi na nie spełnianie kryteriów uchwały przy ponownej weryfikacji przed skierowaniem do wynajmu lokalu	30

W dniu 26 czerwca 2020 r. opracowano listy osób uprawnionych do wynajmu lokali mieszkalnych z zasobów Gminy na których ujęto 51 wnioskodawców. Ponadto 3 wnioskodawców uzyskało uprawnienie do otrzymania lokalu na czas nieoznaczony w trybie szczególnym (osoby te nie są objęte listami).

Na koniec 2020 r. na wynajem lokalu na czas nieoznaczony oczekuje łącznie 154 wnioskodawców ujętych na listach osób uprawnionych do wynajmu takiego lokalu (jeden uprawniony w 2016 r., 1 uprawniony w 2017 r., 40 uprawnionych w 2018 r., 85 uprawnionych w 2019 r. i 27 uprawnionych w 2020 r.). Natomiast na najem socjalny lokalu oczekuje łącznie 152 wnioskodawców ujętych na listach osób uprawnionych do najmu takiego lokalu (1 uprawniony w 2010 r., 1 uprawniony w 2014 r.,

18 uprawnionych w 2015 r., 19 uprawnionych w 2016 r., 25 uprawnionych w 2017 r., 32 uprawnionych w 2018 r., 36 uprawnionych w 2019 r. i 20 uprawnionych w 2020 r.). Do końca 2020 r. zrealizowano łącznie 5 wniosków o wynajem lokalu mieszkalnego na czas nieoznaczony z tytułu niskich dochodów i niezaspokojonych potrzeb mieszkaniowych oraz 12 wniosków o najem socjalny lokalu z tytułu bardzo niskich dochodów i niezaspokojonych potrzeb mieszkaniowych. W 2020 r. 30 osób skreślono z list uprawnionych z tytułu niespełniania kryteriów ww. uchwały przy ponownej weryfikacji przed skierowaniem do wynajmu lokalu.

W 2020 r. wpłynęło łącznie 145 wniosków, z czego 106 o wynajem lokalu na czas nieoznaczony, a 39 o najem socjalny lokalu. Z wniosków tych ostatecznie w dniu 26 czerwca 2020 r. rozpatrzono 16 wniosków o wynajem lokali na czas nieoznaczony i 10 o najem socjalny lokali. Tym samym do ostatecznego rozpatrzenia w 2021 r. pozostało 119 wniosków.

Oprócz wynajmu lokali na czas nieoznaczony na rzecz osób objętych listą, Gmina realizuje również wynajem takich lokali osobom uprawnionym w trybie szczególnym (osoby te nie są wykazywane na przedmiotowych listach). Oczekujących na wynajem lokalu na czas nieoznaczony w tym trybie jest 51 wnioskodawców.

Podsumowując: na koniec 2020 r. na wynajem lokalu na czas nieoznaczony oczekiwało łącznie 205 wnioskodawców, a na najem socjalny lokalu 152 wnioskodawców. Ponadto lokale na czas nieoznaczony wynajmowane są również jako lokale zamienne na rzecz rodzin zamieszkujących w budynkach komunalnych np. przeznaczonych do remontu, wyburzenia z uwagi na planowane przez Miasto inwestycje lub gdy zachodzi konieczność opróżnienia lokali położonych w gminnych budynkach szkół, placówek oświatowych czy w przypadku zapewnienia lokalu w związku z klęską żywiołową. W roku 2020 wydano 3 skierowania do objęcia tej kategorii lokalu, z czego 2 z tytułu zbycia przez Miasto nieruchomości przy ul. Sowińskiego 11, a 1 z tytułu zapewnienia lokalu w związku z klęską żywiołową.

Osoby, które uzyskały uprawnienie do najmu socjalnego lokalu w wyroku sądowym uprawnione są do zawarcia umowy najmu bez uprzedniego objęcia listą. W tym przypadku o kolejności realizacji wyroków decyduje nie tylko data wpływu wyroku i liczba odzyskiwanych lokali, ale również ich metraż czy też porozumienia z wierzycielami.

Na 31 grudnia 2019 r. łączna liczba niezrealizowanych wyroków eksmisyjnych wynosiła 102. W 2020 roku wpłynęło 10 wyroków eksmisyjnych, przy czym zrealizowano 19 wyroków. Tym samym do realizacji na koniec 2020 r. pozostało 93 wyroki orzekające eksmisję z czego 75 z prawem oraz 18 bez prawa do najmu socjalnego lokalu, które wpłynęły od wierzycieli z różnych zasobów. Gmina, po wezwaniu przez komornika sądowego realizującego wyrok, może być jeszcze zobowiązana do zapewnienia 12 tymczasowych pomieszczeń na rzecz osób objętych wyrokami eksmisyjnymi bez prawa do najmu socjalnego lokalu lub zamiennego.

Należy zaznaczyć, że w przypadku orzeczonych sądowo wyroków eksmisyjnych, w których sąd przyznał uprawnienie do najmu socjalnego lokalu, przy braku ich realizacji właścicielowi lokalu przysługuje pełne roszczenie odszkodowawcze. W 2020 roku gmina nie była zobowiązana do wypłaty odszkodowań z tego tytułu.

Zapisy ww. uchwały określają również zasady postępowania w przypadku zamian lokali oraz w zakresie regulacji tytułów prawnych do lokali należących do gminy.

W 2020 r. wpłynęły 3 wnioski o zamianę na inne większe lokale będące w dyspozycji Gminy, 1 wniosek o zamianę lokali pomiędzy stronami oraz 2 wnioski o zamianę lokali z tytułu niepełnosprawności. Rozpatrzono i pozytywnie zweryfikowano 1 wniosek o zamianę lokali między stronami.

Od m-ca października 2019 r. oferty do Banku Zamiany Mieszkań między stronami zamieszcza się na stronie internetowej Miasta. W 2020 r. sporządzono 15 ofert. Przeprowadzenie zamiany lokali pomiędzy najemcami realizowane jest na zgodny wniosek

najemców. Koszty związane z remontami zamienianych lokali ponoszą zainteresowani zamiana.

W zakresie regulacji tytułów prawnych wpłynęły 4 wnioski osób ubiegających się o zawarcie umowy najmu na zajmowane bez tytułu prawnego lokale mieszkalne, z czego 1 został rozpatrzony odmownie, 3 sprawy pozostały do rozpatrzenia w 2021 r. Wpłynęło również 11 wniosków o przywrócenie tytułu prawnego osobom, którym wypowiedziano najem z uwagi na zadłużenie, a które spłaciły zadłużenie oraz wpłaciły kaucje za lokal. Pozytywnie załatwiono 9 wniosków, 1 rozpatrzono negatywnie, a 1 sprawa pozostała do rozpatrzenia w 2021 r.

O uznanie wstąpienia w najem lokalu po zmarłym najemcy wpłynęło 20 wniosków, z czego uznano 10 wstąpień w najem, 5 wniosków rozpatrzono odmownie, a 5 wniosków pozostał do rozpatrzenia.

W 2020 r. kontynuowano wynajem lokali mieszkalnych „za remont”. Wynajem lokali w tej formule cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem mieszkańców miasta, którzy mają zbyt małe środki finansowe na zakup lokalu, ale dysponują wystarczającą kwotą na wykonanie remontu lokalu we własnym zakresie i legitymują się odpowiednimi dochodami, które zostały określone w ww. uchwale w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa. Na początku 2020 r. rozstrzygnięto II edycję programu, do której nabór wniosków miał miejsce w okresie od 20 listopada do 20 grudnia 2019 r. Zestawienie pustostanów do remontu obejmowało 23 lokale. W tym okresie wpłynęło 93 wnioski. W 2020 r. wydano 21 skierowań na zawarcie umowy najmu lokalu przeznaczonego do remontu, natomiast 2 lokale nie zostały wynajęte z uwagi na brak zainteresowania. Tym samym został ogłoszony nabór dodatkowy i wydano 1 skierowanie na zawarcie umowy najmu lokalu przeznaczonego do remontu.

W 2020 r. odbyły się dwa nabory wniosków. Pierwszy nabór odbył się w okresie od 1 do 30 czerwca 2020 r. i wpłynęło wówczas 88 wniosków. Zestawienie pustostanów do remontu przez najemców obejmowało 20 lokali. Wydano 20 skierowań do zawarcia umowy najmu lokalu przeznaczonego do remontu. Drugi nabór odbył się w okresie od 14 grudnia 2019 r. do 15 stycznia 2021 r. i cieszył się równie dużym zainteresowaniem. Zestawienie pustostanów do remontu obejmowało 19 lokali. W tym okresie wpłynęło 73 wnioski za remont. Rozstrzygnięcie tej edycji nastąpi w 2021 r.

Należy zaznaczyć, że uruchomienie powyższego programu w sposób pośredni wpłynęło na realizację uprawnień do wynajmu lokali z mieszkaniowego zasobu miasta poprzez wynajem na ich rzecz lokali przeznaczonych do remontu wykonywanego we własnym zakresie i na koszt przyszłego najemcy. W 2020 r. na rzecz osób uprawnionych do wynajmu lokali z mieszkaniowego zasobu gminy wynajęto w tej formule 24 lokale.

Wynajem lokali w tej formie będzie kontynuowane w kolejnych latach.

Podsumowując na udzielenie pomocy mieszkaniowej od gminy na koniec 2020 r. oczekiwało 227 gospodarstw domowych uprawnionych do najmu socjalnego z tytułu realizacji wyroków eksmisyjnych i najmu takich lokali w związku z osiągnięciem bardzo niskich dochodów i niezaspokojonych potrzeb mieszkaniowych, 205 gospodarstw domowych uprawnionych do wynajmu lokalu na czas nieoznaczony z tytułu osiągnięcia niskich dochodów i niezaspokojonych potrzeb mieszkaniowych oraz osób uprawnionych w trybie szczególnym zgodnie z uchwałą w sprawie zasad wynajmu lokali, jak również 12 gospodarstw domowych oczekujących na tymczasowe pomieszczenie.

14. EDUKACJA

14.1 Edukacja w liczbach

Tarnów pełni funkcję ponadregionalnego ośrodka edukacji. Funkcjonuje w nim większość typów placówek (zarówno publicznych jak i niepublicznych) wymienionych w ustawie o z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U z 2020 r. poz. 910 z późn. zm.)

Tabela nr 1. Liczba szkół i placówek oświatowych publicznych, dla których Gmina Miasta Tarnowa jest organem prowadzącym w roku 2020

Typ szkoły/placówki	2020
Przedszkola Publiczne	24
Szkoły Podstawowe	13
Licea Ogólnokształcące	7
Zespoły Szkół	13
Szkoły specjalne	3
Pozostałe placówki	5
Razem	65

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

Tabela nr 2. Liczba szkół i placówek oświatowych niepublicznych w latach 2019 i 2020

Wyszczególnienie	2019	2020
Przedszkola	19	20
Punkty przedszkolne	1	1
Oddział przedszkolny w szkole podstawowej	0	1
Szkoły podstawowe	8	8
Szkoły podstawowe specjalne	2	2
Licea ogólnokształcące dla młodzieży	2	3
Technika dla młodzieży	1	0
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży	2	2
Szkoły zawodowe specjalne	2	2
Szkoły specjalne przysposabiające do pracy	1	1
Licea ogólnokształcące dla dorosłych	4	3
Szkoły policealne	15	14
Bursy	3	3
Poradnie	4	3
Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii	1	1
Ogółem:	65	64

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

W 2020 r. w szkołach publicznych podstawowych i ponadpodstawowych kształciło się 17.598 uczniów, czyli o 80 uczniów więcej niż rok wcześniej (w 2019 r. – 17.518 uczniów).

Tabela nr 3. Liczba dzieci i młodzieży uczącej się w tarnowskim systemie edukacji ogółem w latach szkolnych 2018/2019, 2019/2020 i 2020/2021

Typ składowej	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Publiczne			
Przedszkola	3.102	3.106	3.057
Szkoły podstawowe	6.854	6.915	7.129
Gimnazja/ oddziały gimnazjalne	931	-	-
Szkoły ponadgimnazjalne/ponadpodstawowe	9.169	10.603	10.469
Suma	20.056	20.624	20.655
Szkoły policealne i dla dorosłych	277	227	241
Szkoły specjalne	247	253	286
Niepubliczne			
Przedszkola/punkty przedszkolne/oddział przedszkolny w szkole podstawowej	946	926	1.019
Szkoły i placówki *	4.268	3.979	3.846
Suma	5.214	4.905	4.865
Uczelnie wyższe	5.614	5.642	5.512
Suma końcowa	31.408	31.651	31.559

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

*Przez placówki należy rozumieć poradnie psychologiczno-pedagogiczne, internaty i bursy szkolne oraz młodzieżowy ośrodek socjoterapii.

Rekrutacja do tarnowskich przedszkoli i szkół ponadpodstawowych na rok szkolny 2020/2021 po raz kolejny została przeprowadzona z zastosowaniem elektronicznego systemu naboru. Natomiast nabór do szkół podstawowych odbywał się w sposób tradycyjny.

Łączna liczba dzieci przyjętych do przedszkoli publicznych na rok szkolny 2020/2021 wyniosła 3 057 dzieci: w tym 21 starszych niż sześćoletnie, 769 dzieci sześćoletnich, 795 dzieci pięcioletnich, 775 dzieci czteroletnich, 649 dzieci trzyletnich i 48 dzieci młodszych niż trzyletnie. W 2020 r. obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego w 24 przedszkolach publicznych realizowało 769 dzieci sześćoletnich.

Tarnowskie szkoły podstawowe zapewniły miejsca wszystkim chętnym dzieciom. W wyniku przeprowadzonej rekrutacji na rok szkolny 2020/2021 do klas pierwszych tarnowskich szkół podstawowych zostało przyjętych 863 uczniów (do ponad 42 oddziałów).

Natomiast do szkół policealnych i szkół dla dorosłych przyjętych zostało łącznie 241 uczniów.

We wszystkich niepublicznych jednostkach systemu oświaty w 2020 r. kształciło się średnio miesięcznie 4 865 uczniów (w 2019 r. – 4.905), czyli średnio o 40 uczniów miesięcznie mniej niż w roku poprzednim. Do przedszkoli niepublicznych uczęszczało średnio miesięcznie 1 019 dzieci (w 2019 r. – 926). Liczba uczniów niepublicznych jednostek systemu oświaty ogółem w roku bieżącym spadła w porównaniu do roku ubiegłego.

Liczba studentów tarnowskich szkół wyższych w 2020 r. wyniosła 5 512, czyli w porównaniu do roku ubiegłego spadła o 130 studentów (w 2019 r. – 5 642).

Tabela nr 4. Liczba studentów tarnowskich szkół wyższych w latach 2019 i 2020

L.p.	Nazwa uczelni	2019	2020
1	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa	3.906	3.816
2	Małopolska Wyższa Szkoła Ekonomiczna	595	533
3	Wyższa Szkoła Biznesu, National-Louis University - Wydział Zamiejscowy w Tarnowie	37	38
4	Uniwersytet Papieski Jana Pawła II - Wydział Teologiczny Sekcja w Tarnowie	107	63
5	Tarnowska Szkoła Wyższa	885	950
6	Wyższe Seminarium Duchowne	112	112
Razem		5.642	5.512

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa w oparciu o dane z wyższych uczelni

W roku akademickim 2019/2020 na sześciu tarnowskich uczelniach kształciło się 5 642 studentów (stan na 31.12.2019 r.). Obecnie w szkołach wyższych studiuje 5.512 osób (stan na 31.12.2020 r.). Największa z nich - Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa - posiada różnorodną ofertę edukacyjną obejmującą kierunki humanistyczne i ekonomiczne, matematyczno-przyrodnicze i techniczne, związane z ochroną zdrowia i kulturą fizyczną, a także kierunki artystyczne.

Od ponad 22 lat jest nie tylko jednostką dydaktyczną, umożliwiającą zdobycie wyższego wykształcenia tysiącom młodych ludzi, ale także coraz mocniejszym ośrodkiem wspierania rozwoju społeczno-gospodarczo-kulturalno-sportowego dla całego subregionu tarnowskiego. Uczelnia ta jest od sześciu lat najchętniej wybieraną PWSZ w Polsce (zgodnie z oficjalnymi danymi zbieranymi po zakończeniu procedury rekrutacyjnej przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego) oraz awansowała o dwie pozycje w najnowszym rankingu Perspektyw 2020. Czwarte miejsce w kraju (szóste w 2019 r.) oznacza zarazem najwyższą lokatę wśród wszystkich małopolskich wyższych szkół zawodowych. Została sklasyfikowana na 1. miejscu w klasyfikacji końcowej Akademickich Mistrzostw Polski w typie uczelni – WSZ.

Tabela nr 5. Liczba studentów tarnowskich szkół wyższych w latach 2019 i 2020 wg rodzajów studiów

Wyszczególnienie		Studenci ogółem	
		2019 r.	2020
studia licencjackie	ogółem w tym	3.076	2.667
	stacjonarne	2.076	1.764
	niestacjonarne	1.000	903
studia inżynierskie	ogółem w tym	551	559
	stacjonarne	551	559
	niestacjonarne	0	0
studia magisterskie	ogółem w tym	1.512	1.770

	stacjonarne	885	1.008
	niestacjonarne	627	762
studia podyplomowe	ogółem	503	516
studia doktoranckie	ogółem	0	0
Razem:		5.642	5.512

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa w oparciu o dane z wyższych uczelni

Decydujący wpływ na jakość kształcenia ma kadra pedagogiczna - jej kwalifikacje, staż pracy i poziom awansu zawodowego oraz inne kompetencje zawodowe. **Statystyczny nauczyciel Tarnowa** w roku szkolnym 2020/2021 to: nauczyciel wykwalifikowany z wykształceniem wyższym magisterskim, kobieta (77,87% K, 22,13% M), średnio z 18-letnim stażem pracy i najwyższym stopniem awansu zawodowego (jest nauczycielem dyplomowanym – 67,25% zatrudnionych nauczycieli). Na dzień 31.12.2020 r. w tarnowskich jednostkach oświatowych zatrudnionych było łącznie 2.913 nauczycieli, tj. 2.681 etatów przeliczeniowych.

14.2 Oferta edukacyjna Tarnowa

Tarnowska edukacja stwarza tarnowianom oraz osobom spoza miasta atrakcyjną i różnorodną ofertę kształcenia. W roku szkolnym 2020/2021 Gmina Miasta Tarnowa była organem prowadzącym 65 placówek oświatowych publicznych. Od 1 stycznia 2021 r. nastąpił spadek liczby szkół do 64 z uwagi na przekazanie do prowadzenia Zespołu Szkół Plastycznych w Tarnowie Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego na mocy porozumienia z dnia 17 września 2020 r. zawartego między Gminą Miasta Tarnowa a Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Liczba działających i pobierających dotację z budżetu gminy szkół i placówek niepublicznych w 2020 spadła z 65 do 64.

Głównymi celami przyjętymi do realizacji w nowym roku szkolnym przez szkoły podstawowe było zapewnienie pełnej opieki świetlicowej i bezpieczeństwa uczniów. Do głównych celów postawionych przed szkołami ponadpodstawowymi należało utrzymanie na wysokim poziomie kształcenia w liceach ogólnokształcących, a także dalszy rozwój szkolnictwa zawodowego.

Z uwagi na pandemię nie odbyły się Miejskie Targi Edukacyjne. Informator „Oferta edukacyjna publicznych szkół ponadpodstawowych w Tarnowie na rok szkolny 2020/2021” po raz pierwszy został wydany w wersji wyłącznie elektronicznej i opublikowany na stronie internetowej miasta.

Od kilku lat miasto czyni starania o wzmocnienie szkolnictwa zawodowego w kierunku podniesienia atrakcyjności szkół zawodowych, a także wyposażenia uczniów w kwalifikacje ułatwiające znalezienie miejsca na rynku pracy. Wyrazem tych działań jest:

- 1) **prowadzenie oddziału międzynarodowego** w II Liceum Ogólnokształcącym,
- 2) **lokalizacja kształcenia zawodowego w Tarnowie w kilku nowoczesnych centrach:**
  - a. o charakterze mechaniczno-elektrycznym (Centrum Kształcenia Zawodowego - CKZ, od 01.09.2019 r. zmiana nazwy, poprzednia do 31.08.2019r. Tarnowskie Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego),
  - b. kształcenia plastycznego (Zespół Szkół Plastycznych z możliwością kontynuacji na studiach w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej – Instytut Sztuki),
  - c. o charakterze budowlanym (Zespół Szkół Budowlanych we współpracy z Politechniką Krakowską – „Poligon Energooszczędności” jako element „Małopolskiego Laboratorium Budownictwa Energooszczędnego”). Projekt „Poligon energooszczędności” łączy badania naukowe z edukacją zawodową, przemysłem i usługami branży budowlanej. Jest elementem strategii wspierania przez Samorząd Województwa i Gminę Miasta Tarnowa

rozwoju technologii oraz wdrażania idei budownictwa o niskim zużyciu energii współfinansowanym z Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego.

3) umożliwianie uczniom nabywania dodatkowych kwalifikacji poprzez udział w projektach:

- a) **Omnibus budowlany** realizowany w Zespole Szkół Budowlanych. Budżet projektu wynosi 4 841 240,88 zł. W ramach projektu w zajęciach uczestniczą uczniowie Zespołu Szkół Budowlanych i Zespołu Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących. Projekt *Omnibus budowlany* wspiera edukację zawodową poprzez dofinansowanie: certyfikowanych kursów i szkoleń, zajęć przygotowawczych na studia, stażów i praktyk w przedsiębiorstwach oraz zajęć wyrównawczych. Uczniowie uzyskują dodatkowe kwalifikacje potwierdzone certyfikatami. Ponadto projekty zapewniają: opiekę wykwalifikowanego doradcy zawodowego, doświadczoną kadrę nauczycieli, wyjazdy zawodoznawcze do pracodawców, stypendia dla najlepszych uczniów w każdym roku szkolnym, nowoczesną bazę i wyposażenie techniczno – dydaktyczne.
- b) **Kwalifikacje zawodowe sukcesem na rynku pracy (*I edycja konkursu*)** realizowany w Centrum Kształcenia Zawodowego. Budżet projektu wynosi 8 641 380,00 zł. Zajęcia w ramach projektu odbywają uczniowie Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, Zespołu Szkół Budowlanych, Zespołu Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych, Zespołu Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych, Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych, Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych, Zespołu Szkół Technicznych, Zespołu Szkół Techniczno-Zawodowych, Zespołu Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących oraz Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego.

W kursach zawodowych wzięło udział 120 uczniów, z których ponad 40 zdobyło kwalifikacje zawodowe, zdając pozytywnie egzamin po zakończeniu wybranej formy wsparcia. Przeprowadzone w tym okresie kursy to: kurs spawania metodą MAG i TIG, kurs operatora obrabiarek sterowanych numerycznie z egzaminem czeladniczym, kurs diagnosty samochodowego, kurs lutowania pakietów elektronicznych, kurs programowania Autocad oraz kurs programowania robotów.

Ponad 40 osób zdobyło doświadczenie praktyczne podczas stażu/praktyki zawodowej u pracodawców. Podczas 150 godzin zajęć poznali środowisko pracy już w trakcie procesu kształcenia zawodowego, zdobyli rozeznanie jak odbywa się wykonywanie zawodu w poszczególnych branżach.

Podczas jednodniowych wizyt zawodoznawczych do przedsiębiorstw, uczniowie mieli okazję zapoznać się z organizacją i zasadami funkcjonowania przedsiębiorstwa w swojej branży oraz poznać potencjalne przyszłe miejsca pracy. W tej formie wsparcia wzięło udział ponad 170 uczniów.

W ramach dwudniowych warsztatów szkoleniowych w specjalistycznych pracowniach i laboratoriach na uczelniach wyższych, 50 uczniów miało dostęp do nowoczesnych technologii, wyposażenia oraz oprogramowania stosowanego w branżach.

W celu zmniejszenia dysproporcji między poziomem wiedzy wśród uczniów z zakresu ICT, języka angielskiego branżowego, 90 uczniów uczestniczyło w zajęciach wyrównawczych z tych zakresów.

W ramach realizacji doradztwa zawodowego 109 uczniów zdobyło informacje jak poruszać się po rynku pracy, gdzie szukać potencjalnych pracodawców, zidentyfikowało swoje mocne i słabe strony oraz odkryło własne kompetencje i możliwości zawodowe.

W ramach projektu, wsparciem zostali objęci również uczniowie z niepełnosprawnościami:

- kurs Autocad – 10 uczniów

- kurs programowania robotów – 10 uczniów
- zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze z zakresu ICT – 20 uczniów
- wizyty zawodoznawcze – 5 uczniów wzięło udział w 2 wizytach zawodoznawczych

c) **Kwalifikacje zawodowe sukcesem na rynku pracy II** (*II edycja konkursu*) realizowany w Centrum Kształcenia Zawodowego. Budżet projektu wynosi 8.719 998,80 zł (okres realizacji projektu: 01.03.2020-30.06.2023). Zajęcia w ramach projektu odbywają uczniowie Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych, Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych, Zespołu Szkół Technicznych, Zespołu Szkół Techniczno-Zawodowych, Zespołu Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących, Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, III Liceum Ogólnokształcącego i IV Liceum Ogólnokształcącego.

Zrealizowano kursy zawodowe dla 180 uczniów, którzy zdobyli dodatkowe kwalifikacje zawodowe (kurs diagnosty samochodowego z elementami mechatroniki, kurs montaż i demontaż elementów THT, SMD i BGA, kurs technolog, programista, operator obrabiarek sterowanych numerycznie, kurs operator obrabiarek sterowanych numerycznie z egzaminem czeladniczym, kurs spawania metodą MAG, kurs spawania metodą TIG).

Największym zainteresowaniem uczniów cieszą się kursy kończące się egzaminem, dające kwalifikacje zawodowe.

W ramach zadania ponad 100 uczniów mogło realizować staż/praktykę zawodową u pracodawców. Podczas 150 godzin zajęć poznali środowisko pracy już w trakcie procesu kształcenia zawodowego, zdobyli rozeznanie jak odbywa się wykonywanie zawodu w poszczególnych branżach.

Zrealizowano kursy dla 18 nauczycieli, podnosząc ich kwalifikacje zawodowe (kurs PDR, kurs zmiana opon i prostowanie felg, kurs czujników i przetworników sterowanych mikrokontrolerem).

Doposażono pracownie w CKZ: pracownię grafiki komputerowej i aplikacji internetowych, pracownię mechatroniki z elementami diagnostyki, pracownię lokalnych sieci komputerowych, pracownię elektroniki cyfrowej, pracownię maszyn elektrycznych, napędu i sterowania, pracownię innowacyjna nauka projektowania i tworzenia produktów, pracownię nowe technologie obróbki ubytkowej, pracownię napraw nadwozi i układów jezdnych pojazdów oraz pracownię w Zespole Szkół Techniczno – Zawodowych w Tarnowie. Za kwotę prawie 700 tys. złotych zakupiono 70 zestawów komputerów, sprzęt, maszyny oraz narzędzia niezbędne przy realizacji zajęć na najwyższym poziomie technologicznym.

Zakupiono wszelkie materiały niezbędne do realizacji przewidzianych w projekcie kursów i szkoleń z branży elektryczno – elektronicznej oraz mechanicznej i górnictwo – hutniczej.

d) **Projekt „Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce II”** jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, 10 Oś Priorytetowa Wiedza i Kompetencje, Działanie 10.2 Rozwój kształcenia zawodowego uczniów. W roku szkolnym 2019/20 kontynuowano realizację projektu. To jeden z najważniejszych i największych projektów edukacyjnych w skali całego kraju w nowej perspektywie finansowej – w partnerstwie uczestniczy 114 podmiotów, zarówno z sektora finansów publicznych jak i spoza niego. Jego głównym celem jest wzmocnienie kształcenia zawodowego w poszczególnych branżach, lepsze powiązanie jego oferty z potrzebami rynku pracy i poprawa społecznego wizerunku kształcenia zawodowego, szczególnie wśród młodzieży oraz rodziców.

Na projekt składają się dwa główne komponenty: 1. realizacja Małopolskiej Chmury Edukacyjnej w zakresie obszarów zawodowych (w Tarnowie jest ona realizowana w Zespole Szkół Budowlanych w Tarnowie oraz w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Tarnowie); 2. Utworzenie Szkolnych Punktów Informacji i Kariery. Realizacja chmury edukacyjnej polega na działaniach analogicznych do działań „chmurowych” w ramach obszarów ogólnych, takich, jak realizowane przez ZSO1, ZSO 2, I LO, III LO, V LO i XVI LO w ramach oddzielnych projektów, tj. na organizacji zajęć on-line oraz wyjazdów na uczelnie wyższe. Wybrane obszary zawodowe to: budownictwo, środowisko (ZSB) oraz język angielski i obszar elektryczno – elektroniczny (ZSME). W Szkolnych Punktach Informacji i Kariery jest natomiast prowadzone doradztwo zawodowe dla uczniów w wieku gimnazjalnym (uczniów wygaszonych gimnazjów oraz klas VII-VIII szkół podstawowych). Okres realizacji obejmuje lata 2016-2021.

Planowana wartość projektu w części realizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa to prawie 510 tys. zł, z czego 90% zostanie dofinansowane ze środków Unii Europejskiej i budżetu państwa.

- e) **„Małopolska Chmura Edukacyjna”** – to przedsięwzięcie realizowane w latach 2019-2020, które stanowiło innowacyjną propozycję przekazywania wiedzy oraz przybliżania osiągnięć naukowych uczelni wyższych przy wykorzystaniu technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych uczniom w Małopolsce.

Realizowane w roku szkolnym 2019/20 projekty **Małopolskiej Chmury Edukacyjnej**:

- ZSO1: „Małopolska Chmura Edukacyjna – IV LO edycja 2019”,
- ZSO2: „Rozwój kompetencji kluczowych uczniów ZSO nr 2 w Tarnowie cz. 3”,
- I LO: „MCHE w I LO - 2019/2020”,
- III LO: „Małopolska Chmura Edukacyjna 2019 – III LO w Tarnowie”,
- V LO: „Małopolska Chmura Edukacyjna 2019 – V LO w Tarnowie”,
- XVI LO: „Małopolska Chmura Edukacyjna - XVI LO w Tarnowie”.

W ramach projektu w liceach wdrażane były programy rozwojowe zakładające m.in. realizację eksperymentalnego systemu wirtualnych zajęć w modelu „odwróconych lekcji” (flipped classroom) w czasie rzeczywistym (zajęcia on-line) w różnych obszarach tematycznych w każdej ze szkół. W roku 2019/2020 były to głównie zajęcia z zakresu nauk przyrodniczych i przedmiotów ścisłych: biologii, chemii, fizyki, informatyki, a także z geografii, języka angielskiego i francuskiego oraz rozwijania kompetencji uczenia się. Projekt V LO obejmował również realizację kół naukowych. Całość była możliwa do realizacji dzięki zainstalowanej uprzednio (w ramach komplementarnego projektu infrastrukturalnego) nowoczesnej platformie informatycznej dostarczania usług i aplikacji edukacyjnych, wykorzystującej technologię chmury obliczeniowej, umożliwiającą interaktywną współpracę pomiędzy szkołami a uczelniami na terenie województwa małopolskiego, poprzez wykorzystanie nowoczesnych technologii, takich jak: video-konferencje, multimedia, mobilny dostęp, etc.

Każdy z projektów dotyczących realizacji MCHE opiewał na kwotę od kilku do kilkudziesięciu tys. zł. Projekty te otrzymały dofinansowanie zewnętrzne na poziomie 95% kosztów całkowitych.

- f) **Porozumienie patronackie** zawarte z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Tarnowie obowiązujące od dnia 1 września 2015 r. na czas nieokreślony. PWSZ obejmuje patronat nad klasami w poszczególnych szkołach: II Liceum Ogólnokształcącym, III Liceum Ogólnokształcącym i Zespole Szkół Technicznych. Na terenie PWSZ odbywają się zajęcia ćwiczeniowe (laboratoryjne) prowadzone przez

nauczycieli uczelni. Ilość grup, przedmiot, wymiar godzin i terminy zajęć określają harmonogramy ustalone między PWSZ a każdą ze szkół.

4) Wspomaganie szkolnictwa zawodowego – kształcenie ustawiczne prowadzi się w formie kwalifikacyjnego kursu zawodowego, czyli pozaszkolnej formie kształcenia ustawicznego, której program nauczania uwzględnia podstawę programową kształcenia w zawodach w zakresie jednej kwalifikacji. Jego ukończenie umożliwia przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie tej kwalifikacji. W roku szkolnym 2019/2020 realizowane były kursy kwalifikacyjne w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego

- zawód kucharz, kwalifikacja T.6 Sporządzanie potraw i napojów (305,5 godzin rocznie, liczba uczestników 23),
- zawód blacharz izolacji przemysłowych, kwalifikacja BD.02 Wykonywanie płaszczy ochronnych z blachy oraz konstrukcji wsporczych i nośnych izolacji przemysłowych (1140 godzin rocznie, liczba uczestników 23),
- zawód elektromechanik pojazdów samochodowych, kwalifikacja M.12. Diagnostyka i naprawa elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych (650 godzin rocznie, liczba uczestników 22).

Miasto Tarnów konsekwentnie wspiera edukację na każdym etapie kształcenia. Oferta edukacyjna uwzględnia preferencje dzieci, młodzieży i rodziców oraz zmiany w edukacji i na rynku pracy. Mocną stroną tarnowskiego systemu edukacji jest jego różnorodność i atrakcyjność potwierdzana co roku wysokimi wskaźnikami naboru do szkół, wykraczanie poza obowiązkowe zadania edukacyjne, dbałość o podnoszenie jakości kształcenia poprzez realizację licznych programów i projektów oraz rozwijanie bazy lokalowej i dydaktycznej.

14.3 Edukacja, wychowanie i profilaktyka zagrożeń, opieka i bezpieczeństwo, programy edukacyjno-wychowawcze

Rok 2020, w związku z pandemią koronawirusa oraz związanymi z nią ograniczeniami sanitarno-epidemiologicznymi oraz wprowadzeniem zdalnego nauczania, postawił przed szkołami nowe wyzwania, ale też pokazał, że wyznaczone w poprzednich latach priorytety były trafione.

Tarnowskie szkoły i przedszkola były na bieżąco dostosowywane do sytuacji epidemiologicznej. We wszystkich placówkach wdrożono wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczące m.in. liczebności oddziałów/klas, przestrzegania zasad higieny, zachowywania dystansu społecznego, dezynfekcji i wietrzenia pomieszczeń oraz ograniczenia kontaktów społecznych pomiędzy nauczycielami i uczniami z różnych klas. Placówki edukacyjne zostały zaopatrzone w płyny do dezynfekcji rąk i powierzchni. Dyrektorzy pozostawali w stałym kontakcie z organem prowadzącym, służbami sanitarnymi oraz rodzicami uczniów. Niewątpliwie w pierwszych tygodniach epidemii wyzwaniem było prowadzenie lekcji w sposób zdalny.

W celu poniesienia kompetencji nauczycieli w zakresie metod i technik kształcenia na odległość, w trybie „małego grantu”, zlecono organizacji pozarządowej przygotowanie materiałów szkoleniowych oraz przeprowadzenie szkoleń w postaci webinarów dotyczących narzędzi online przydatnych w edukacji hybrydowej i zdalnej. Z tej formy doskonalenia zawodowego skorzystało 460 nauczycieli. Na bieżąco rozwiązywano problemy występujące po stronie uczniów poprzez m.in. wypożyczanie komputerów czy umożliwienie korzystania ze sprzętu komputerowego na terenie szkoły. Podejmowano działania mające na celu minimalizowanie czasu spędzanego przez uczniów przed komputerem (poprzez modyfikację

planu lekcji czy w uzasadnionych przypadkach skracanie czasu trwania lekcji zdalnych do 30 min.).

W szkołach kontynuowano realizację przyjętych w poprzednich latach zadań priorytetowych: wspomaganie rozwoju dzieci i uczniów (z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji), „edukację włączającą” uczniów niepełnosprawnych, wspieranie kompetencji wychowawczych rodziców i wychowawców, zwłaszcza z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych, pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla dzieci i młodzieży, wzmacnianie bezpieczeństwa dzieci w szkołach i placówkach oświatowych oraz wspieranie ich zdrowia psychicznego. Działania te były pomocne w przezwyciężaniu najbardziej dotkliwych, występujących po stronie uczniów, problemów związanych z trwającą pandemią i izolacją społeczną.

14.3.1 Kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Tarnowski system oświaty zapewnia każdemu dziecku, w tym niepełnosprawnemu, uczęszczającemu do przedszkola, szkoły lub placówki wsparcie w rozwoju i pomoc psychologiczno-pedagogiczną stosownie do jego potrzeb. Wspomaga pełny rozwój dzieci i uczniów, akcentuje „edukację włączającą” uczniów niepełnosprawnych. Stwarza również odpowiednie warunki dla uczniów zdolnych.

Kształcenie specjalne jest specyficzną formą wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z zaburzeniami zachowania, deficytami rozwojowymi, psychofizycznymi lub schorzeniami.

Do głównych działań Gminy Miasta Tarnowa wspierających edukację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należą:

- sukcesywne wyposażanie przedszkoli i szkół w odpowiednie pomoce i technologie edukacyjne,
- usuwanie barier architektonicznych i komunikacyjnych w szkołach i przedszkolach,
- zapewnienie wykwalifikowanej kadry nauczycieli i specjalistów,
- wdrażanie projektów edukacyjnych uwzględniających specjalne potrzeby tej grupy dzieci i młodzieży,
- rozwijanie zintegrowanego systemu wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci od 0 do 7 lat w zakresie diagnozy, poradnictwa i terapii,
- prowadzenie wielostronnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych, w oddziałach integracyjnych i specjalnych, nauczania indywidualnego, różnych form zajęć dla osób niepełnosprawnych,
- wydawanie skierowań do młodzieżowych ośrodków wychowawczych i socjoterapii,
- zapewnienie uczniom niepełnosprawnym bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do szkoły i przedszkola oraz zwrot kosztów indywidualnego dowozu dziecka jego rodzicom lub opiekunom.

Na terenie Gminy Miasta Tarnowa prowadzone są różnorodne działania i formy kształcenia specjalnego na rzecz tarnowskich dzieci i młodzieży, z których korzystają również rówieśnicy z gmin ościennych. Uczniowie ci otrzymują skierowania na cały okres kształcenia do odpowiednich oddziałów lub klas.

Z uwagi na rosnącą liczbę dzieci (w wieku 0-6 lat) zdiagnozowanych i potrzebujących specjalistycznej pomocy, w Tarnowie działają trzy Zespoły Wczesnego Wspomaganie Rozwoju Dziecka: w Przedszkolu Publicznym Nr 18 przy ul. Westerplatte 10, w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej przy ul. Chyszowskiej 3 oraz w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym przy ul. Romanowicza 9. W 2020 r. udzielono pomocy ponad 96 dzieciom.

Tabela nr 6. Nadzorowane przez miasto placówki zajmujące się szkolnictwem specjalnym w latach 2018/2019 i 2019/2020

Szkoły/Przedszkola	2018/2019	2019/2020	Uwagi
Oddziały integracyjne			Funkcjonują w czterech przedszkolach (nr 1, 14, 18 i 35), trzech szkołach podstawowych (nr 3, 9, 11) oraz Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 6.
liczba oddziałów	53	48	
liczba uczniów ogółem	881	809	
liczba uczniów niepełnosprawnych	220	191	
Oddziały specjalne dla uczniów autystycznych i dzieci z innymi niepełnosprawnościami (sprzężenia)			Oddziały specjalne dla uczniów autystycznych i dzieci z innymi niepełnosprawnościami (sprzężenia) istnieją w Szkole Podstawowej Integracyjnej nr 11 w Tarnowie.
liczba oddziałów	23	4	
liczba uczniów niepełnosprawnych	75	13	
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy			Przedszkole Specjalne: - 5 oddziałów dla dzieci z autyzmem i niepełnosprawnością sprzężoną (17 dzieci) Szkoła Podstawowa Specjalna: - 14 oddziałów dla dzieci z autyzmem i niepełnosprawnością sprzężoną (48 uczniów) - 13 oddziałów dla dzieci z różnymi niepełnosprawnościami w tym niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym, z niepełnosprawnością ruchową, z autyzmem i zespołem Aspergera (68 uczniów) Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy: - 5 oddziałów dla uczniów z autyzmem i niepełnosprawnościami sprzężonymi (25 uczniów) - 4 oddziały z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym (22 uczniów) Branżowa Szkoła Specjalna I Stopnia: - 3 oddziały dla uczniów z niepełnosprawnością w stopniu lekkim - 19 uczniów w tym 2 uczniów z niepełnosprawnością sprzężoną (autyzm, niepełnosprawność ruchowa.)
liczba oddziałów	51	44	
liczba uczniów	230	199	
liczba wychowanków w internacie	42	42	
Zespół Szkół Specjalnych dla Niesłyszących i Słabo Słyszących			
liczba oddziałów	11	17	
liczba uczniów	50	53	
Zespół Specjalnych Szkół Przychodni			W ZSSP funkcjonują oddziały specjalne dla dzieci i uczniów chorych, nauka przy łóżku
liczba oddziałów	6		

liczba uczniów	1.309*	749*	dziecka. W roku szkolnym 2019/2020 w ZSSP funkcjonuje 6 oddziałów: 1 oddz. przedszkola specjalnego oraz 5 oddziałów szkoły podstawowej.
----------------	--------	------	---

* Rzeczywista liczba uczniów, która przewinęła się przez Zespół Specjalnych Szkół Przyszpitalnych w Tarnowie.
Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

Tabela nr 7. Działania Gminy Miasta Tarnowa w zakresie kształcenia specjalnego w 2019 i 2020 roku

Działania	2019	2020	Uwagi
Skierowania do wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka	45	42	Liczba opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju wydanych przez Poradnię Pedagogiczno-Psychologiczną
Skierowania do indywidualnego nauczania lub indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego	120	107	Na podstawie orzeczeń wydanych przez PPP i wniosków rodziców.
Orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego	245	192	Wydawane przez Zespół Orzekający PPP na podstawie wniosków rodziców
Skierowania do oddziałów integracyjnych			Na podstawie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego wydanych przez PPP w Tarnowie i wniosków rodziców.
liczba rozpatrywanych spraw	60	33	
liczba skierowań	60	33	
Zespół Szkół Specjalnych dla Nieślyszących i Słabo Słyszających			Na podstawie opinii PPP i wniosków rodziców. Skierowania wydawane są tylko do szkoły podstawowej. Do szkół ponadpodstawowych naboru dokonuje szkoła.
liczba skierowań	4	5	
skierowania do nauczania indywidualnego	0	1	
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy			Na podstawie orzeczeń PPP i wniosków rodziców lub postanowień sądu.
liczba skierowań	39	64	
skierowania do zajęć rewalidacyjnych.	12	1	
skierowania do nauczania indywidualnego	7	1	
Resocjalizacja i socjoterapia			Kierowanie do MOW w Polsce - na podstawie orzeczenia Sądu Rejonowego Wydział III Rodzinny i Nieletnich w Tarnowie. Kierowanie do MOS na terenie kraju – wyłącznie na podstawie orzeczeń PPP
liczba rozpatrywanych spraw	26	23	
skierowania do Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych (MOW)	13	23	

skierowania do Młodzieżowych Ośrodków Socjoterapii (MOS) - wydane przez właściwych starostów prowadzących takie ośrodki, na podstawie wniosków rodziców	9	2	i wniosków rodziców. Starosta powiatu właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia, nieprowadzący ośrodka socjoterapii, kieruje ucznia do ośrodka wskazanego przez wnioskodawcę lub do najbliższego powiatu prowadzącego taki ośrodek. Starosta powiatu prowadzący MOS kwalifikuje wniosek w miarę wolnych miejsc w ośrodku i wydaje skierowanie.
---	---	---	---

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna realizowana była w formie: zajęć rozwijających uzdolnienia, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, rewalidacji indywidualnej, zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym, zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej, gimnastyki korekcyjnej oraz innych form (warsztaty, porady i konsultacje). Wymienione formy zajęć pomocy psychologiczno-pedagogicznej w roku szkolnym 2019/2020 w szkołach prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa były realizowane przez nauczycieli z wykorzystaniem przydzielonych przez organ prowadzący dodatkowych godzin. Ponadto w trakcie roku szkolnego organ prowadzący przyznaje dodatkowe godziny na realizację nauczania indywidualnego, indywidualny program i tok nauki.

W oparciu o miejskie badania ankietowe za rok szkolny 2019/2020 wykonane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, na około 21.621 dzieci i młodzieży w szkołach i placówkach publicznych pomocą psychologiczno-pedagogiczną było objętych 9.498 uczniów i przedszkolaków, czyli 44 % (2018/2019 – 43,5%).

Tabela nr 8. Liczba uczniów w szkołach objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w roku szkolnym 2017/2018 i 2018/2019

Wyszczególnienie	2018/2019			2019/2020		
	Liczba uczniów	Liczba uczniów objętych ppp	Objęci ppp % uczniów w szkole	Liczba uczniów	Liczba uczniów objętych ppp	Objęci ppp % uczniów w szkole
Przedszkola Publiczne	3.111	1.726	55,5	3.118	1.509	48,5%
Szkoły Podstawowe	6.911	2.983	43	6.931	3.696	53%
Gimnazja	906	92	10	-	-	-
Szkoły Ponadpodstawowe	9.285	4.130	44,5	11.284	4.293	38%
Razem:	20.536	8.931	43,5	21.621	9.498	44%

Tabela opracowana na podstawie analizy wypełnionych ankiet przez publiczne szkoły i przedszkola w Tarnowie. Zagadnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej rozeznawano odpowiednio: w 2018/2019 - w 25 przedszkolach – 36 szkołach (w tym zespołach szkół), w 2019/2020 – w 24 przedszkolach i 38 szkołach podstawowych i ponadpodstawowych (w tym zespołach szkół).

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa w oparciu o dane z PPP

Pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, szkole i placówce udzielają uczniom nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych oraz specjaliści, w szczególności: psychologowie, pedagodzy, logopedzi, doradcy zawodowi i terapeuci pedagogiczni we współpracy z: rodzicami uczniów, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

W roku szkolnym 2019/2020 zatrudnionych nauczycieli specjalistów w przedszkolach, szkołach i placówkach prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa było:

- logopedów – 33,82 etatu,
- psychologów – 35,03 etatu,
- pedagogów – 46,85 etatu,
- nauczycieli współorganizujących kształcenie integracyjne – 76,44 etatu,
- terapeutów pedagogicznych – 7,68 etatu,
- doradców zawodowych – 2,80 etatu.

Istotną rolę w kształceniu uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi odgrywają dwie funkcjonujące w Tarnowie miejskie poradnie pełniące rolę koordynującą, doradczą, szkoleniową oraz udzielającą pomocy psychologicznej i terapeutycznej.

W czasie pracy zdalnej, spowodowanej epidemią COVID 19, pracownicy poradni kontynuowali swoje działania pomocowe wobec uczniów, rodziców i nauczycieli poprzez kontakt telefoniczny, za pomocą poczty elektronicznej oraz komunikatorów internetowych. Prowadzili dyżury specjalistów, zdalną terapię oraz udzielali wsparcia psychologicznego. Utrzymywali również kontakt z placówkami oświatowymi, udzielali porad i konsultacji.

Pracownicy obydwu poradni przygotowują publikacje dotyczące wspierania rozwoju dziecka, porad wychowawczych dla rodziców oraz materiały do pracy terapeutycznej, które są na bieżąco udostępniane na ich stronach internetowych.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna jest placówką, której głównym celem jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży oraz udzielanie im adekwatnej do potrzeb pomocy. Oferta poradni skierowana jest również do rodziców, nauczycieli, pedagogów i innych osób zaangażowanych w rozwój i wychowanie dzieci. Poradnia współpracuje ze wszystkimi placówkami oświatowo-wychowawczymi w Tarnowie, prowadzi działalność diagnostyczną, terapeutyczną i profilaktyczną, a w zasięgu jej działania znajduje się około 24 tysiące potencjalnych podopiecznych.

W roku szkolnym 2019/2020 poradnia wykonała 2.997 diagnoz specjalistycznych, wydała 839 opinii. Przesiewowo przebadano psychologicznie 627 sześciolatków. Odbyło się 18 posiedzeń Zespołu Orzekającego, wydano 281 orzeczeń, w tym 188 kwalifikujących do różnych form kształcenia specjalnego dzieci i uczniów:

- z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – 36
- z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym – 22
- z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim (zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze) – 3
- z niepełnosprawnościami sprzężonymi – 44
- z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – 31
- niesłyszących i słabosłyszących – 11
- niewidomych i słabowidzących – 6
- z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją – 31
- dla zagrożonych niedostosowaniem społecznym – 4

Wydano 93 orzeczenia o potrzebie nauczania indywidualnego oraz 34 opinie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka. Ponadto wydano pisemne opinie między innymi w sprawach: zindywidualizowanej ścieżki kształcenia (8), odroczenia rozpoczęcia spełniania

przez dziecko obowiązku szkolnego (42), dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia oraz objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną (468), specyficznych trudnościach w uczeniu się (167), udzielenia zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki (4) oraz inne opinie związane z kształceniem i wychowaniem dziecka (75).

W poradni działa II Zespół Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka, w skład którego wchodzi psycholog, pedagog, logopeda i neurologopeda. Pełni ona także rolę wiodącego ośrodka koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczego na terenie Gminy Miasta Tarnowa, realizującego program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”. W ramach tego programu dzieci posiadające opinię o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju otrzymują bezpłatnie dodatkowe usługi fizjoterapeutów, psychologów, pedagogów specjalnych, logopedów i innych specjalistów. W roku szkolnym 2019/2020 z programu korzystało 88 dzieci i ich rodzin.

Udzielanie pomocy przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w roku szkolnym 2019/2020:

1) pomoc dzieciom i młodzieży

Opieka terapeutyczna była realizowana w ramach:

- zajęć logopedycznych – 299 dzieci
- zajęć korekcyjno-kompensacyjnych – 400 dzieci i uczniów
- terapii EEG Biofeedback – przeprowadzono 750 treningów,
- terapii psychologicznej – 67 dzieci/uczniów
- terapii Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka – 18 dzieci.

Pracownicy poradni realizowali na terenie poradni, szkół i przedszkoli programy profilaktyczno-edukacyjne oraz warsztaty, którymi objęto ogółem 1123 uczniów. Były to następujące działania:

- dla uczniów szkół podstawowych program „3 x Z – Zakuć-Zdać-Zapamiętać”, „Zasady zdrowej rywalizacji”, „Integracja zespołu klasowego”, „Efektywne metody uczenia się”, „Młody geniusz w podstawówce”,
- dla uczniów szkół ponadpodstawowych „Jak radzić sobie ze stresem”, „Depresja i radzenie sobie z emocjami”, „Stres przed maturą”,
- prowadzono terapię grupową dla uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu,
- w trakcie ferii zimowych zorganizowano VII edycję „Kreatywnej Akademii Zimowej” - zajęcia psychoedukacyjne dla uczniów szkół podstawowych.

Z zakresu poradnictwa zawodowego przeprowadzono diagnozy specjalistyczne oraz indywidualne porady zawodowe. Zorganizowano zajęcia grupowe, aktywizujące wybór kierunku kształcenia i zawodu oraz zajęcia i warsztaty w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery, a także „Drogi do kariery. Część pierwsza – przedsiębiorczość z Chłopską Szkołą Biznesu. Część druga – zagrożenia na drodze do kariery” – 47 spotkań w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz warsztaty „Poznanie siebie”. Działaniami z zakresu doradztwa zawodowego objęto łącznie 1176 uczniów.

2) pomoc rodzicom

Pracownicy poradni przeprowadzili na terenie placówek oświatowych szereg prelekcji i konsultacji dla rodziców. Na terenie poradni zrealizowano m.in. dwie edycje zajęć warsztatowych pod nazwą „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”. Systematycznie są prowadzone różne grupy wsparcia (m.in. dla rodziców dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu czy dla rodziców dzieci z mutyzmem wybiórczym).

Pracownicy poradni na bieżąco przekazywali porady dotyczące postępowania postdiagnostycznego dzieci i młodzieży, udzielali porad i konsultacji.

3) pomoc nauczycielom

Pracownicy poradni w ciągu roku szkolnego 2019/2020 realizowali cykliczne spotkania dla pedagogów ze szkół i doradców zawodowych dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Uczestniczyli w opracowaniu i modyfikowaniu Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych dla uczniów. Prowadzili szkolenia rad pedagogicznych zgodnie ze zgłaszanymi zagadnieniami m.in. praca z uczniem ze spektrum autyzmu ze szczególnym uwzględnieniem zespołu Aspergera, pomoc dziecku krzywdzonemu, uwaga i jej funkcjonowanie u dzieci, interpretacja opinii i orzeczeń, specyfika i trudności rozwojowe osób w wieku 14-16 lat, przeciwdziałanie depresji, próbom samobójczym i samobójstwom.

Na terenie poradni przeprowadzono szkolenia dla nauczycieli pt. „Mutyzm wybiórczy – pomoc dziecku w przedszkolu”, „Mutyzm wybiórczy – pomoc dziecku w szkole”.

W ramach sieci współpracy i wspomagania zorganizowano spotkania informacyjno-warsztatowe z dyrektorami przedszkoli oraz z dyrektorami i pedagogami szkół podstawowych i ponadpodstawowych nt. „Uczeń zdolny – diagnoza, organizacja edukacji i formy wsparcia”.

Pracownicy systematycznie kontaktowali się z nauczycielami i pedagogami w objętych opieką placówkach oświatowych w celu udzielania porad i konsultacji dotyczących oddziaływań psychologiczno-pedagogiczno-logopedycznych.

Ponadto pracownicy poradni realizują zadania na rzecz środowiska i organizacji społecznych, np. biorą udział w wywiadach i audycjach w lokalnym radiu, pracują w Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy, współpracują z Kuratorium Oświaty Delegatura w Tarnowie – biorąc udział w mediacjach szkolnych, współpracują z lokalnymi uczelniami poprzez sprawowanie opieki merytorycznej nad praktykami studenckimi oraz publikują artykuły o tematyce edukacyjno-profilaktycznej w miesięczniku Tarnów.pl.

Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna specjalizuje się w terapii i profilaktyce zaburzeń zachowania i emocji, mediacjach konfliktów rodzinnych i w szkołach. Swoim działaniem obejmuje uczniów i rodziny z terenu miasta Tarnowa. Z pomocy mogą korzystać rodzice i opiekunowie uczących się w Tarnowie uczniów, a także nauczyciele. Poradnia w roku szkolnym 2019/2020 kontynuowała realizację sprawdzonych form pracy z dziećmi, młodzieżą, rodzicami i nauczycielami, takich jak: konsultacje i porady, terapia indywidualna dzieci, młodzieży i rodziców, terapia małżeńska i systemowa terapia rodzin, socjoterapia, a także terapia EEG Biofeedback jako metoda wspomagająca inne formy pracy z dziećmi i młodzieżą.

Działaniami Specjalistycznej Poradni Profilaktyczno-Terapeutycznej zostało objętych:

- 604 dzieci i młodzieży, w tym:
  - terapia psychologiczna, w tym psychoterapia i EEG Biofeedback: 423 os.
  - socjoterapia: 15 os.
  - terapia logopedyczna: 15 os.
  - inne zajęcia o charakterze terapeutycznym: 28 os.
  - interwencja kryzysowa: 52 os.
  - inne formy pomocy indywidualnej: 10 os.
  - inne formy pomocy grupowej (interwencje w szkole, zajęcia edukacyjne): 46 os.
  - porady bez badań: 15.
  - przebadanych psychologicznie, pedagogicznie, logopedycznie: 45 os.
- 624 osób dorosłych, w tym:
  - 536 rodziców (terapia rodzinna, konsultacje wychowawcze), w tym 67 rodzin w terapii rodzinnej,

- 22 osób – opiekunów prawnych lub realnych dzieci, wychowawców z placówki opiekuńczej, kuratorów sądowych (konsultacje, interwencje w sprawie dzieci i młodzieży),
- 58 rodziców (warsztaty, szkolenia i wykłady),
- 8 rodziców – grupa wsparcia

Najczęściej zgłaszane problemy obejmowały: trudności wychowawcze, radzenie sobie z trudnymi zachowaniami dzieci i młodzieży (depresja lub stany depresyjne u dzieci i młodzieży – bardzo duże nasilenie; w chwili obecnej ze względu na skutki pandemii wzrasta nie tylko liczba osób z zaburzeniami depresyjnymi, ale również więcej jest osób o głębokich zaburzeniach w obszarze zachowania i emocji wymagających jednoczesnego leczenia psychiatrycznego); zachowania lękowe własne i dziecka, brak porozumienia z drugim rodzicem w sprawach wychowawczych (w szczególności w sprawach rozwodowych - tendencja wzrostowa; nadopiekuńczość); praca z ofiarami przemocy (sposoby rozładowania emocji swoich i dzieci, Niebieska Karta); relacja małżeńska i partnerska (kryzys i konflikt), rozwód, rozstanie, powtórne związki; autoagresja dzieci i młodzieży (tendencja wzrostowa). Zauważono również pogarszającą się kondycję psychiczną rodziców, trudności w wykonywaniu swoich obowiązków wychowawczych, bardzo duża frustracja spowodowana brakiem stabilności zdrowotnej, społecznej, finansowej i rodzinnej.

- szkoły (zajęcia psychoedukacyjne i profilaktyczne)
Przykłady realizowanych zajęć: „Lubię siebie i innych”, „Lubię siebie”, „Inny nie znaczy gorszy, „Integracja zespołu klasowego”, „Kilka słów o tolerancji”, „Wewnętrzna moc – emocje – wróg czy przyjaciel”, „Edukacja emocjonalna”, „Dyscyplina w klasie”, „Radzenie sobie ze stresem – wykład interaktywny” oraz zajęcia z uczniami prowadzone w ramach Programu zapobiegania zachowaniom suicydalnym. W sumie zajęciami w szkołach objęto 1.352 uczniów.
- nauczyciele i pedagodzy szkolni:
  - szkolenia rad pedagogicznych w ramach „Programu zapobiegania zachwianiom suicydalnym” - 348 os.
  - webinar „Szkoła w kryzysie” – 51 os,
  - Uzależnienia – sposoby przeciwdziałania – 31 os,
  - Skuteczna komunikacja – 26 os
  - Zagrożenia w Internecie – 11 os.
  - w dwóch szkołach odbyły się również spotkania interwencyjne z uczniami i nauczycielami (samobójstwo ucznia, zespół dotyczący funkcjonowania jednego z dzieci w szkole).

Ponadto przeprowadzono badania ankietowe dotyczące „Zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży w mieście Tarnów” oraz badania „Funkcjonowania psycho-społecznego w okresie pandemii uczniów, rodziców i nauczycieli”. Pracownicy poradni popularyzowali wiedzę na temat zdrowia psychicznego w mediach (Radio Eska i RDN Małopolska) oraz opublikowali kilkanaście artykułów na stronie www.sppt.tarnow.pl. Poradnia prowadzi również szeroko zakrojoną działalność w ramach działań systemowych, m.in. organizuje spotkania konsultacyjne dla pedagogów szkolnych (8 spotkań), interwencje w szkole w sytuacji śmierci ucznia lub innej sytuacji kryzysowej (3 interwencje), pracownik poradni jest członkiem Zespołu roboczego ds. przemocy w rodzinie.

14.3.2 Działania z zakresu wychowania, profilaktyki, opieki i bezpieczeństwa

Systemowe działania z zakresu wychowania i profilaktyki zagrożeń dzieci i młodzieży na terenie Tarnowa nadzoruje Zespół Koordynujący obejmujący Specjalistyczną Poradnię Profilaktyczno-Terapeutyczną, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną i Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa. Ich efektem jest współpraca i większa integracja środowiska lokalnego w aktywności na rzecz wychowania młodego pokolenia.

Od 2003 r. organizowane są przez Specjalistyczną Poradnię Profilaktyczno-Terapeutyczną przy współpracy Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Tarnowa działania systemowe, których celem jest współpraca z różnymi podmiotami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży.

Z uwagi na pandemię koronawirusa oraz związane z nią obostrzenia, możliwości realizowania dotychczasowych działań (organizacji Miejskich Konferencji Wychowawczych dotyczących wychowania i profilaktyki zagrożeń, spotkań roboczych, akcji społecznych na rzecz dzieci i młodzieży oraz realizacji programów i zajęć profilaktycznych) były ograniczone. Część działań była realizowana w sposób zdalny.

W 2020 r. duży nacisk położono na działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie negatywnym skutkom psychologicznym związanym z izolacją społeczną z powodu Covid-19 (depresja lub stany depresyjne u dzieci i młodzieży, stany lękowe, agresja jako sposób rozładowania emocji swoich i dzieci, autoagresja). Przykładem takich działań był wdrożony przez Specjalistyczną Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną autorski projekt „Program zapobiegania zachowaniom suicydalnym”. Program zakłada działania skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli (zajęcia profilaktyczne w szkołach, szkolenie zespołu nauczycielskiego oraz rodziców, szkolenie specjalistyczne dla pedagogów szkolnych, opracowanie materiałów pomocniczych). Pilotaż programu odbył się w roku szkolnym 2019/2020 i zakończył się ewaluacją programu. Przeprowadzono również badania ankietowe wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i specjalistów na temat funkcjonowania psychospołecznego w okresie pandemii. Badanie były przeprowadzone online za pomocą narzędzi ankietowych Google. Wyniki i raport będzie opublikowany w roku szkolnym 2020/2021.

1. **Wychowanie patriotyczne** pełni kluczową rolę w edukacji dzieci i młodzieży. Jest realizowane między innymi poprzez:

- rozbudzanie uczuć patriotycznych (zapoznanie z hymnem, barwami i symbolami narodowymi naszego państwa i miasta),
- kształtowanie postawy szacunku do kultury i tradycji polskiej, symboliki narodowej, postaci wielkich Polaków, świąt państwowych i rocznic,
- promocji aktywnej postawy obywatelskiej,
- rozwijanie poszanowania postaw prospołecznych i dobra wspólnego,
- wzmacnianie identyfikacji z miejscem pochodzenia,
- kształtowanie postaw i szacunku do innych narodów i kultur,
- umożliwianie kreatywnego uczestnictwa w wydarzeniach kulturowych i politycznych,
- kształtowanie odpowiedniego zachowania w czasie uroczystości szkolnych, państwowych,
- rozwijanie poczucia własnej tożsamości narodowej,
- tworzenie sytuacji wyzwalających emocjonalny związek z krajem ojczystym przez uczestnictwo w spotkaniach, uroczystościach i konkursach (m.in. organizowanie spotkań z przewodnikiem Miasta Tarnowa, z kombatantami, regionalnymi artystami (poetka, pisarz)).

Realizacja w/w działań polega między innymi na:

- udziale w uroczystościach zawierających treści patriotyczne, w rocznicowych akademiach i apelach szkolnych (m.in. rocznica wybuchu II wojny światowej, Święto Konstytucji 3 Maja, Święto Niepodległości 11 Listopada, Święto Flagi, Święto Szkoły i Święto Patrona Szkoły),
- współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi, m.in. z Muzeum Okręgowym i Związkiem Sybiraków w Tarnowie,
- organizacji konkursów dotyczących problematyki regionalnej i narodowej,
- udziale w zajęciach w Muzeum Okręgowym i Muzeum Etnograficznym.

2. Działania na rzecz ucznia zdolnego

Tarnowskie szkoły systematycznie wspomagają uczniów zdolnych i podejmują działania wykraczające poza obowiązkowe zadania edukacyjne. Uczeń zdolny ma możliwość, m. in.:

- nauki w klasach językowych, przygotowaniu do matury międzynarodowej,
- uczestniczenia w różnego rodzaju zajęciach pozalekcyjnych, w tym rozwijających jego zainteresowania i uzdolnienia np.: sportowe, przedmiotowe, artystyczne,
- uczestniczenia w zajęciach pozaszkolnych m.in. wolontariat,
- uzyskania pomocy od nauczyciela w przygotowywaniu się do olimpiad przedmiotowych, konkursów szkolnych i pozaszkolnych,
- uczestniczenia w projektach edukacyjnych,
- realizacji indywidualnego toku lub programu nauczania,
- skorzystania z doradztwa zawodowego,
- skorzystania ze stypendium.

Najważniejsze realizowane w tym zakresie przedsięwzięcia to:

- **Projekt POKL Małopolska Chmura Edukacyjna** - stworzenie możliwości bezpośredniej współpracy uczelni z najzdolniejszymi uczniami 3 szkół w Tarnowie,

- **„Klasy Patronackie”** – forma współpracy szkół ponadpodstawowych z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Tarnowie. Celem patronatu jest podnoszenie jakości i efektywności nauczania w ramach kształcenia ogólnego czy zawodowego poprzez: umożliwienie uczniom klasy patronackiej rozwijania swoich zainteresowań, podejmowanie działań prowadzących do ponadprogramowego poszerzania wiedzy, rozwój i doskonalenie umiejętności praktycznego zdobywania wiedzy z zakresu ich zainteresowań, wszechstronny rozwój intelektualny oraz wymianę doświadczeń. Zajęcia te umożliwiają uczniom klas patronackich: uczestnictwo w wybranych wykładach organizowanych przez PWSZ, współpracę z wybranymi Kołami Naukowymi działającymi w PWSZ, udostępnienie uczniom zasobów czytelni PWSZ, w tym także zasobów multimedialnych. W roku szkolnym 2018/2019 współpracę w ramach klas patronackich prowadziły: II LO, III LO, ZST.

- **Poprawa efektywności pracy szkół przez rozwijanie innowacji** - w Szkole Podstawowej nr 17 w ZSO1 w Tarnowie kontynuowano realizację eksperymentu pedagogicznego „e-Przygoda z Językiem” na lata 2017-2020. Eksperyment zakłada naukę języka angielskiego oraz naukę drugiego języka obcego, francuskiego lub niemieckiego, który uczeń wybiera przystępując do eksperymentu.

- Uhonorowanie 51 najzdolniejszych uczniów dyplomami i tytułami Prymusów Tarnowa podczas Miejskiego Zakończenia Roku Szkolnego 2019/2020.

3. Działania na rzecz bezpiecznej szkoły/przedszkola

Działania na rzecz bezpiecznej szkoły/przedszkola to nie tylko przeciwdziałanie agresji czy przestępczości. Troska o bezpieczne otoczenie i bezpieczne zachowanie ucznia dotyczy także: poprawy poziomu bezpieczeństwa w szkołach i placówkach, wspierania rozwijania kompetencji kulturowych dzieci i młodzieży, promocji zdrowia i zdrowego stylu życia,

zapobiegania nadwadze i otyłości, a także zaangażowania młodzieży w działania profilaktyki rówieśniczej. Głównym zadaniem edukacji jest zapobieganie (profilaktyka pierwszorzędowa). Z ważniejszych obszarów aktywności w tej dziedzinie wymienić należy:

- ramowe programy działań profilaktyczno-wychowawczych, programy w szkole i przedszkolu w tym naprawcze,
- przygotowanie i reagowanie w obliczu incydentów krytycznych oraz sytuacji kryzysowych,
- rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców, nauczycieli, a w sytuacjach problemowych stosowanie skutecznych form interwencji profilaktycznych i wychowawczych,
- odpowiedzialność pracowników szkoły za zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, opieki i wychowania,
- gromadzenie i stosowanie scenariuszy zajęć dla uczniów (profilaktyka, kształtowanie umiejętności prospołecznych, ocena ryzyka, podejmowania decyzji, konsekwencji niewłaściwych wyborów, przestrzeganie przed demoralizacją i przestępczością).

4. Programy profilaktyczne i edukacyjno-wychowawcze

Szkoły i przedszkola realizują zapisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Od 2011 r. w Tarnowie funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, którego członkami są przedstawiciele edukacji. SPPT i PPP są aktywne w pracy w tym zespole oraz udzielają pomocy rodzinom i członkom rodzin, w których występuje problem przemocy.

Strategia rozwiązywania problemów alkoholizmu i narkomanii jest co roku opracowywana przez Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UMT. W „Gminnym Programie Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2020 rok” jako zadanie 3 wskazano: „Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych”.

W związku z pandemią oraz wprowadzonym zakazem zgromadzeń, a także ograniczeniem dostępu do szkół osób trzecich, podmioty zewnętrzne nie mogły realizować zadań zleconych (m.in. programów profilaktycznych). Przedszkola i szkoły realizowały we własnym zakresie szeroko rozumiane programy edukacyjno-wychowawcze i wychowawczo-profilaktyczne.

14.4 Pomoc materialna dla uczniów, stypendia i wyróżnienia

Pomoc materialna dla uczniów ma charakter socjalny (stypendium szkolne i zasiłek szkolny, wyprawka szkolna, bezpłatne podręczniki oraz dożywianie) lub motywacyjny (za szczególne osiągnięcia naukowe, sportowe i artystyczne).

Tabela nr 9. Stypendia socjalne przyznane w latach 2019 i 2020

Wyszczególnienie	2019	2020
Liczba uczniów	804	591
Wyplacona kwota stypendium razem z jednorazowymi zasiłkami szkolnymi, w tym jednorazowy zasiłek szkolny:	446.031,02	264.108,86
- liczba uczniów	5	7
- kwota	2.852,00	2.852,00
Dotacja z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego	356.802,12	211.146,00
Własne środki Gminy Miasta Tarnowa	89.231,90	52.962,86

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

Stypendia szkolne o charakterze socjalnym dla uczniów będących w trudnej sytuacji materialnej za 2020 r. wypłacono 591 uprawnionym uczniom na kwotę 264.108,86 zł, a zasiłki szkolne 7 uczniom na kwotę 2.852,00 zł.

Od lipca do października 2020 r. realizowano Rządowy program pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2020-2022 zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 2020 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 1227). Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych jest jedną z form realizacji zadania wyrównywania szans edukacyjnych, podnoszenia jakości kształcenia uczniów niepełnosprawnych, a w konsekwencji zwiększania ich szans edukacyjnych. W latach poprzednich realizacja dofinansowania zakupu podręczników i materiałów edukacyjnych („Wyprawka szkolna”) odbywała się na podstawie przyjmowanego corocznie programu rządowego, w którym zmieniała się tylko grupa odbiorców udzielanej pomocy – uczniów poszczególnych klas w danych typach szkół, natomiast niezmiennie pozostawały cele, sposób realizacji i finansowania programu oraz tryb udzielania pomocy. W związku z tym, że wysokość dofinansowania nie ulega zmianie, Ministerstwo Edukacji Narodowej podjęło decyzję o modyfikacji formuły z jednorocznej na trzyletnią. W nowej trzyletniej formule zmieniono nazwę programu, w której wprost wskazano faktycznych odbiorców, którymi są uczniowie niepełnosprawni oraz rozszerzono katalog wsparcia o dofinansowanie zakupu materiałów ćwiczeniowych (w latach ubiegłych dofinansowanie obejmowało podręczniki i materiały edukacyjne). Wszystkie 180 osób objętych programem posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną. Są wśród nich uczniowie ze szkół ponadpodstawowych (licea ogólnokształcące – 37, branżowe szkoły I stopnia – 58, technika – 22 oraz szkoły specjalne przysposabiające do pracy – 63). Łączny koszt pomocy finansowej na zakup książek wyniósł 47 072,40 zł (2019 r. – 42 097,33 zł).

Dotacja podręcznikowa to dotacja celowa z budżetu państwa na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe dla uczniów szkół podstawowych (bezpłatny dostęp) z zakresu kształcenia ogólnego, określonych w ramowych planach nauczania dla tych szkół.

W 2020 r. na realizację zadania polegającego na wyposażeniu:

- 8.491 uczniów w materiały ćwiczeniowe z klas I-VIII szkół podstawowych,
- 3.446 uczniów w podręczniki lub materiały edukacyjne (z klas I, IV i VII szkół podstawowych),
- 528 uczniów w podręczniki lub materiały edukacyjne, w wyniku zwiększenia się liczby uczniów w tych klasach w stosunku do zeszłego roku lub refundacji (z klas I-VIII szkół podstawowych)
- 0 uczniów w podręczniki do języka obcego nowożytnego lub materiałów edukacyjnych do języka obcego nowożytnego ze względu na zdiagnozowany stopień zaawansowania znajomości danego języka obcego nowożytnego.

Wojewoda udzielił Gminie Miasta Tarnowa dotacji celowej w wysokości 927 985,77 zł (w 2019 r. na wyposażenie 8.452 uczniów w materiały ćwiczeniowe oraz 3 015 uczniów w podręczniki lub materiały edukacyjne z klas I-VIII szkół podstawowych wydatkowano 722 204,19 zł). Maksymalna kwota dotacji na jednego ucznia wynosi od 74,25 zł do 272,27 zł, a w przypadku uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego korzystających z podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych od 123,75 zł do 5.445,40 zł.

Wypłacono również pomoc finansową o charakterze motywacyjnym w formie przyznawanego przez Prezydenta Miasta Tarnowa jednorazowego stypendium dla

uzdolnionych uczniów na podstawie uchwały nr LIV/575/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 24 maja 2018 roku w sprawie utworzenia „Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży” oraz szczegółowych warunków i trybu przyznawania przez Prezydenta Miasta Tarnowa jednorazowego stypendium dla uzdolnionych dzieci i młodzieży w ramach tego programu (Dz. Urz. Woj. Mał. z 2018, poz. 4141). Jego wysokość uzależniona jest od liczby kandydatów spełniających kryteria regulaminu, przy czym nie może przekroczyć kwoty 3 000 zł brutto na jednego ucznia. Biorąc pod uwagę wymogi regulaminu i zabezpieczone na ten cel środki w wysokości 200 000 zł (według podziału: 80% – naukowe, 20 % - artystyczne), stypendium przyznano 69 uczniom (w 2019 r. – 79), w kwocie:

- 3 000 zł (dla osoby legitymującej się wybitnymi osiągnięciami naukowymi, która uzyskała tytuł laureata) – 34 uczniów,
- 2 400 zł (dla osoby legitymującej się wybitnymi osiągnięciami naukowymi, która uzyskała tytuł finalisty) – 15 uczniów,
- 2 000 zł (dla osoby legitymującej się wybitnymi osiągnięciami artystycznymi, która uzyskała tytuł laureata) – 20 uczniów,

Całkowity koszt wydatkowany na stypendium w 2020 r. wyniósł 178 000 zł (w 2019 r. – 194 200 zł).

Stypendia Prezesa Rady Ministrów w roku szkolnym 2020/2021 otrzymało 40 uczniów (38 z 21 szkół publicznych oraz 2 uczniów ze szkoły niepublicznej). Stypendium Ministra Edukacji Narodowej otrzymało 6 uczniów z 2 szkół publicznych.

Tabela nr 10. Rozliczenie końcowe - finansowe i merytoryczne - środków przeznaczonych w roku 2020 na dofinansowanie pracodawcom kosztów przygotowania zawodowego młodocianych pracowników w ramach środków przekazywanych z Funduszu Pracy

Wyszczególnienie	Liczba pracodawców, którzy otrzymali dofinansowanie kosztów kształcenia ze środków Funduszu Pracy	Liczba młodocianych, którzy u tych pracodawców zrealizowali przygotowanie zawodowe	Wydatkowana przez gminę kwota ze środków Funduszu Pracy na realizację decyzji przyznających dofinansowanie pracodawcom
nauka zawodu 36 m-cy	27	39	244.420,79 zł
Przyuczenie do wykonywania określonej pracy	-	-	-
Wykorzystano razem ze środków Funduszu Pracy:			244.420,79 zł

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

15. KULTURA

Pandemia koronawirusa zmieniła funkcjonowanie instytucji kultury, organizacji pozarządowych, twórców i animatorów kultury w Tarnowie. Sfera kultury była jedną z pierwszych dziedzin życia społecznego, które zostały dotknięte ograniczeniami.

– Konieczne okazało się odwołanie spektakli, koncertów, spotkań, wernisaży, premier kinowych, co miało ogromne znaczenie dla funkcjonowania całej branży kultury. Już pod koniec pierwszego kwartału 2020 r. wszystkie miejskie instytucje kultury doświadczyły negatywnych skutków pandemii. Rola kultury skoncentrowana została na zespojeniu życia społecznego, w tym zintegrowaniu działań społeczności twórczych i instytucji kultury. Sytuacja zmusiła artystów i organizatorów do zmiany dotychczasowego sposobu działania. Twórcy i instytucje szybko zbudowali łączność z odbiorcami za pośrednictwem sieci. Powstały programy, umożliwiające mieszkańcom kontakt z kulturą i sztuką.

– Działania online były darmowe i ogólnodostępne, a głównym celem było zachowanie kontaktu z publicznością i środowiskiem artystycznym, a także wywiązanie się z roli kultury w sytuacjach kryzysowych - wsparcia i integracji społecznej. Pandemia niemalże przez cały 2020 rok narzuciła nowe i często zmieniające się zasady pracy instytucji kultury, co utrudniało nie tylko realizację działań, ale także planowanie. Naprzemienne otwieranie i zamykanie instytucji, lub ograniczanie liczby korzystających z oferty, zmusiło realizatorów działań kulturalnych do elastycznego opracowywania programów i repertuarów, oraz do pracy w rygorze sanitarnym opracowanym przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

– W marcu 2020 roku, zrodziła się akcja pod hasłem „Kultura w domu”. Miała ona na celu poszerzenie oferty kulturalnej instytucji kultury oraz zwiększenie jej dostępności za pośrednictwem Internetu. Złożyło się na nią szereg działań, w które zaangażowane były tarnowskie instytucje kultury, Wydział Kultury UMT oraz organizacje pozarządowe.

– W ramach akcji każda z miejskich instytucji kultury publikowała na swojej stronie internetowej oraz w mediach społecznościowych dedykowane materiały związane z działalnością placówki. Tym samym mieszkańcy miasta mogli m.in. przeczytać cykl publikacji „Z historii Tarnowa i okolic” oraz posłuchać „Powieści czytanej w odcinkach” przygotowanych przez Miejską Bibliotekę Publiczną im. Juliusza Słowackiego w Tarnowie, obejrzeć wybrane spektakle Teatru im. Ludwika Solskiego w Tarnowie w serwisie YouTube, obejrzeć cykl archiwalnych fotografii „Obrazy Wspomnień...” przygotowanych przez Tarnowskie Centrum Kultury, a najmłodszy odbiorcy kultury mogli m. in. bezpłatnie pobrać udostępnioną przez BWA w Tarnowie książkę „Pociąg do opowieści”.

– Ponadto na stronie kultura.tarnow.pl na bieżąco prezentowano w jednym miejscu większość materiałów udostępnianych przez tarnowskie instytucje kultury oraz publikowano szereg rekomendacji wystaw, filmów, książek oraz materiałów, które są dostępne bezpłatnie w Internecie.

– Warto również zaznaczyć, że z inicjatywy Wydziału Kultury UMT powstała cotygodniowa audycja audiowizualna pt. „Kultura w domu” czyli tarnowski program kulturalny na czas kwarantanny. Była ona współtworzona przez instytucje kultury miasta Tarnowa oraz osoby zaangażowane w życie kulturalne miasta. Każdy z dziesięciu odcinków zawierał szereg materiałów o charakterze informacyjnym, edukacyjnym, jak również promocyjnym. Były to m. in.: lekcje gry na gitarze prowadzone przez Pawła Mazura, podstawy teorii muzyki w ramach „S.M.Rock – w domu” przedstawiane przez Grzegorza Noska, filmowe rekomendacje od Kuby Armaty, cykl „Kształty Tarnowa”, poświęcony architekturze naszego miasta, audycja Boro&Roll, w której Krzysztof Borowiec prezentował wiele ciekawostek ze świata muzyki.

To tylko część tematyki jaka była poruszana w programach publikowanych na specjalnie utworzonym kanale YouTube oraz na stronie www.kultura.tarnow.pl.

– Urząd Miasta Tarnowa, Biuro Wystaw Artystycznych oraz Centrum Sztuki Mościce brały udział w szytciu i dystrybucji masek ochronnych w ramach akcji „Maski dla Tarnowa”.

– 4 lipca w Amfiteatrze Letnim odbyła się gala finałowa akcji „Tarnów Pomaga”. Podczas wydarzenia podziękowano wolontariuszom, firmom i instytucjom wspierającym potrzebujących podczas walki z epidemią koronawirusa. Podczas wydarzenia nie zabrakło także muzyki. Imprezę rozpoczęła emisja teledysku „Samotni”, nagranych przez 18 tarnowskich artystów w ich domach w ramach projektu #kulturawdomu. Do publiczności w specjalnym wideo zwrócił się Rafał Huszno, który opowiedział o charytatywnym koncercie grupy Totentanz, z którego dochód przeznaczono dla medyków ze stacji pogotowia ratunkowego na zakup m.in. kombinezonów, masek i rękawiczek. Z kolei na scenie pojawili się członkowie zespołu „Uwaga na jeże”, którym towarzyszyli muzycy przyjaciele.

– Ze względu na pandemię i związane z nią obostrzenia sanitarne, aktywności związane z okresem bożonarodzeniowym w roku 2020 przybrały nieco inną postać, niż miało to miejsce w latach ubiegłych. W grudniu 2020 roku Urząd Miasta Tarnowa oraz miejskie instytucje kultury wspólnie zorganizowały akcję „radio święta”, patronem której był RMF Classic. Ulice miasta zostały przyozdobione świątecznymi iluminacjami, na ratuszu pojawiły się wizualizacje świetlne, a miejskie pomniki oraz maszkarony zyskały okolicznościowe mikołajowe czapki. Spacerując po Tarnowie można było słuchać świątecznej muzyki. W Parku Strzeleckim, obok Teatru im. L. Solskiego, na rynku oraz przy siedzibie Miejskiej Biblioteki Publicznej na ul. Krakowskiej ustawione zostały głośniki, z których emitowana była świąteczna ramówka RMF Classic, a Tarnów zyskał ogólnopolską promocję. Programowi radia o pełnych godzinach towarzyszyły historie świąteczne czytane przez tarnowian. Do współpracy zostały zaproszone osoby związane z naszym miastem m.in. artyści, sportowcy, dziennikarze, społecznicy i samorządowcy, którzy wspólnie nagrali „Gwiazdkę Bożego Narodzenia” Wandy Grochowskiej. Usłyszeliśmy również dodatkowo „Choinkę” Hansa Christiana Andersena nagraną przez dzieci z tarnowskich szkół. Ponadto do akcji tworzenia wspólnego słuchowiska mógł włączyć się każdy mieszkaniec miasta, przesyłając nagrany fragment „Legendy o Bożym Narodzeniu” Jana Perłowskiego. W ramach akcji „radio święta” odbywały się również konkursy z nagrodami, m. in.: „Tarnów Pełen Blasku” na najpiękniejszą bożonarodzeniową iluminację.

15.1. Wydarzenia artystyczne

Najważniejsze wydarzenia artystyczne w Tarnowie w roku 2020 to:

- Gala Wręczenia Nagród Miasta Tarnowa 2020,
- 34. Tarnowska Nagroda Filmowa - Festiwal Wybranych Polskich Filmów Fabularnych,
- XXIV Ogólnopolski Festiwal Komedii „TALIA”,
- 17. Festiwal Sztuki ArtFest 2020 im. Bogusława Wojtowicza.

Gala Wręczenia Nagród Miasta Tarnowa 2020

Pomimo trudnego roku dla kultury 3 lipca w Amfiteatrze Letnim odbyła się Gala Wręczenia Nagród Miasta Tarnowa 2020 w dziedzinie kultury. Podczas Gali wręczono Nagrody Miasta Tarnowa w dziedzinie twórczości artystycznej i stypendia artystyczne” oraz odbył się koncert „*Nie-Bo*” Robert & *Żaneta Lubera*.

Tarnowska Nagroda Filmowa

Festiwal organizowany przez Tarnowskie Centrum Kultury jest wydarzeniem popularyzującym, promującym, upowszechniającym dorobek polskiej kinematografii i najstarszą po Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni imprezą związaną z polskim filmem. Festiwal odbywa się pod patronatem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego,

Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej, Stowarzyszenia Filmowców Polskich oraz Prezydenta Miasta Tarnowa. Program 34. edycji, odbywającej się w dniach 5-12 września, składał się ze stałych propozycji regulaminowych - pokazów konkursowych, pokazów specjalnych oraz projekcji dla dzieci w ramach projektu „Filmy Młodego Widza”, a także z imprez towarzyszących (koncerty, spotkania online).

Ogółem w całym programie TNF uczestniczyło 5 506 widzów.

XXIV Ogólnopolski Festiwal Komedii TALIA

Festiwal „Talia” to najważniejsze wydarzenie teatralne w Tarnowie. Podczas Festiwalu, organizowanego przez Teatr im. Ludwika Solskiego w dniach od 6 do 29 listopada, zaprezentowano premierę spektaklu „Mayday” oraz online spektakle komediowe z repertuaru tarnowskiego teatru („Księżniczka na opak wywrócona”, „Śluby panieńskie”, „Brzydal”, „Heroiny”). Przygotowano także imprezy towarzyszące: wystawę oraz panele dyskusyjne.

17. Festiwal ArtFest

ArtFest to projekt interdyscyplinarny, łączący ze sobą różne dyscypliny artystyczne, obejmujący wydarzenia plastyczne, muzyczne i teatralne. Organizatorem Festiwalu jest Biuro Wystaw Artystycznych w Tarnowie oraz Tarnowskie Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych. W 2020 r. imprezy festiwalowe odbywały się w dniach od 20 listopada do 20 grudnia w formule hybrydowej.

Na program 17. edycji Festiwalu złożyły się: m.in. wystawy, koncerty i spotkania z twórcami.

15.2. Instytucje kultury i ich działalność

Teatr im. Ludwika Solskiego w Tarnowie

Ze względu na sytuację epidemiologiczną w Polsce i na świecie, rok 2020 był dużym wyzwaniem dla teatru. Repertuar oraz inne wydarzenia teatralne zostały dostosowane do panującego reżimu.

W 2020 r. Teatr im. Ludwika Solskiego w Tarnowie przygotował pięć spektakli premierowych, dwa na Dużej Scenie, dwa na Małej oraz jeden (w formule online) na Scenie Underground:

- Eric-Emmanuel Schmitt „Oskar i Pani Róża”, reż. Mateusz Olszewski (premiera 8 lutego 2020 roku, Mała Scena),
- Monika Wenta „Jaś i Małgosia”, reż. Matylda Baczyńska (premiera 6 czerwca 2020 roku, Duża Scena),
- Fiodor Dostojewski „Bracia Karamazow”, reż. Marta Streker (premiera 19 czerwca 2020 roku, Mała Scena)
- Ray Cooney „Mayday”, reż. Tadeusz Łomnicki (premiera 12 września 2020 roku, Duża Scena),
- Edward Stachura „Po co jest noc, czyli rzecz na: głosy, gitarę i oddech na podstawie utworów Edwarda Stachury”, reż. Ireneusz Pastuszak (premiera online 12 grudnia 2020, Scena Underground).

Ponadto działalność teatralną wzbogaciły: koncert Anny Marii Jopek, wystawy (M. Baczyńskiej, M. Burdzyńskiej), warsztaty teatralne. Spektakle tarnowskiej sceny brały udział w festiwalach, m.in.: „Trans - Atlantico” na podstawie „Trans-Atlantyku” i „Dziennika 1953-1969” Witolda Gombrowicza, w reżyserii Tomasza Gawrona, znalazł się w Finale V edycji Konkursu na Inscenizację Dawnych Dzieł Literatury Polskiej „Klasyka Żywa” 2019 – 2020: „Bracia Karamazow” na festiwalu „Kierunek Wschód” w Białymstoku; „Brat naszego Boga” został zaproszony na Festiwal „Viva Polonia! Ku pokrzepieniu serc” przez Centrum Paderewskiego w Kańskiej Dolnej.

W czerwcu Matylda Baczyńska została dyrektorem artystycznym teatru.

W 2020 roku teatr zrealizował cztery projekty dofinansowane z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Narodowego Centrum Kultury:

1. Muzyka na dachu - od lipca do września 2020 roku na dachu tarnowskiego teatru zaprezentowano trzynaście wydarzeń: spektakle muzyczne: „Bądź taka, nie bądź taka”, „Apetyt na czereśnie” oraz koncerty: „Bajkowy koncert”, „Śpiewamy Stachurę”, „Tyle słońca w całym mieście” oraz koncert Anny Marii Jopek akustycznie.

2. Kultura w sieci - to multimedialne czytania i rejestracje audio/video sześciu utworów: ks. prof. Michała Hellera „Jak być uczonym”, Jacka Dukaja „Wroniec”, Mikołaja Łozińskiego „Stramer”, J. H. Tarnowskiego "Consilium rationis bellicae", Anieli Piszowej „600 lecie Tarnowa” oraz Antoniego Sypka „Mój Tarnów”. To także prezentacje spektakli: „Oskar i Pani Róża” (dla dzieci z Domu Dziecka), „Apetyt na czereśnie” (w DPS) oraz „Płuca” (dla Zakładu Karnego), wirtualny spacer i oprowadzanie po Teatrze w technice VR 360 stopni.

3. XII Festiwal Mała Talia - Festiwal rozpoczął się od happeningu promującego pn. „Solski autobus bajkowy”. Aktorzy tarnowskiego teatru w teatralnym autobusie jeździli po Tarnowie i zatrzymali się w kilku wybranych placówkach. Na otwarcie Festiwalu został przygotowany inauguracyjny koncert „Solski bajkowo” (online). Spektakle "Jaś i Małgosia" oraz „Księga lasu” zostały zaprezentowane w dwóch tarnowskich przedszkolach. Natomiast spektakle konkursowe: „Zorro” (Teatr Dzieci Zagłębia, Będzin), „Jaś i Małgosia” „Księga lasu”, „Mity greckie. Wyprawa po ambrożyj” (Teatr im. Ludwika Solskiego w Tarnowie), „Morze ciche” (Teatr Nowy w Zabrzu) zostały zaprezentowane online. W ramach Festiwalu odbyły się warsztaty dla dziecięcego jury.

4. XXIV Ogólnopolski Festiwal Komedi Talia 2020 - przygotowano premierę spektaklu „Mayday” oraz zaprezentowano go w siedzibie. Zaprezentowano online spektakle komediowe z własnego repertuaru („Księżniczka na opak wywrócona”, „Śluby panięskie”, „Brzydal”, „Heroiny”). Przygotowano imprezy towarzyszące: wystaw– i jej wernisaż online oraz panele dyskusyjne.

W 2020 roku wystawiono 156 spektakli, w tym dwa poza siedzibą, które obejrzało łącznie 18 156 widzów. Wpływy ze sprzedanych biletów w siedzibie i ze sprzedaży spektakli w terenie wyniosły łącznie 351 532,85 zł.

W 2020 r. teatr pozyskał na przedsięwzięcia artystyczne z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz od sponsorów kwotę 411 223 zł.

Tarnowskie Centrum Kultury

Centrum mieści się w zabytkowej kamienicy przy Rynku 5, a w jego strukturze znajduje się również kino „Marzenie” ul. Staszica 4 i Amfiteatr Letni n a ul. Kopernika 2.

W roku 2020 TCK w ramach działalności edukacyjnej prowadziło:

- Warsztaty podróżnicze,
- S.M.Rock – Teoria Muzyki,
- S.M.Rock w domu
- Pracownia Fotograficzna w domu (w postaci warsztatów online)

W ciągu roku odbywały się zajęcia stałe o charakterze edukacyjnym:

- S.M.Rock: śpiew, gitara, bass, perkusja, pianino,
- OtwARTa Pracownia Plastyczna.

W 2020 r. odbyło się 1 458 zajęć edukacyjnych (w ramach 9 projektów) z udziałem 170 osób (bez uczestników wykładów online).

Imprezy filmowe:

34. TARNOWSKA NAGRODA FILMOWA

Od 5 do 12 września 2020 r. w Tarnowie odbyła się kolejna edycja Tarnowskiej Nagrody Filmowej - Festiwalu wybranych polskich filmów fabularnych. Festiwal pierwotnie

miał się odbyć w maju, ale z powodu trwającej pandemii koronawirusa został przeniesiony na wrzesień. Program imprezy uległ modyfikacjom uwzględniającym konieczność zachowania dystansu społecznego. Wiele wydarzeń zrealizowano stosując formułę hybrydową. Seanse filmowe konkursu głównego i seanse projekcji specjalnych odbywały się w sali kinowej z uwzględnieniem udostępnienia połowy miejsc. Bezpośrednio po seansach publiczność uczestniczyła w spotkaniach prowadzonych online z ich twórcami. Filmy konkursu głównego oceniało pięcioosobowe Jury pod przewodnictwem reżyserki Kingi Dębskiej, które pracowało zdalnie. Konkurs Filmy Młodego Widza oceniało Jury Dziecięce bez udziału publiczności.

Łącznie w całym programie 34.TNF uczestniczyło 5 506 widzów (w tym 1 012 widzów na seansach filmowych w kinie Marzenie, 490 uczestników koncertów, 3 204 odwiedzających wystawy).

CineMARZENIE - projekcje kina niekomercyjnego, filmów ambitnych i wyróżnionych na najlepszych festiwalach. Ogółem w ramach cyklu zaprezentowano 9 filmów z udziałem 1 059 widzów.

CineMARZENIE Review - kilkudniowy przegląd filmowy - w ramach cyklu zaprezentowano 5 filmów z udziałem 134 widzów.

DOKUMENTY PROSZĘ... - projekcje specjalne filmów dokumentalnych w kinie Marzenie. W czterech projekcjach w ramach cyklu wzięło udział 75 widzów.

eko-Świat - XXI Przegląd Filmów Ekologicznych - coroczny przegląd filmów o tematyce ekologicznej finansowany z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Tarnowie oraz WFOŚiGW w Krakowie skierowany do dzieci i młodzieży szkolnej. W ramach przeglądu ogółem w 5 projekcjach wzięło udział 497 widzów.

CineMARZENIE – W DOMU - seria 25 filmów zawierających rekomendacje krytyka filmowego Kuby Armaty – animatora projektu Cinemarzenie. W związku z zamknięciem instytucji kultury z powodu pandemii koronawirusa filmy publikowane były w okresie od marca do czerwca oraz od listopada do grudnia 2020 r. w serwisach YouTube oraz Facebook. Ogółem w ramach cyklu „CineMARZENIE – w domu” zaprezentowano 29 filmów.

Ponadto w 2020 r. w TCK odbyło się:

- 19 koncertów z udziałem 2 898 osób (m.in. Łukasz Pawlik Quartet, Adam Pierończyk Solo, Mikromusic Trio Akustycznie, Daniel Grupa, Jurassic Gipsy Quartet, Leszek Możdżer, Andrzej Krzywy, Natalia Przybysz, Wojtek Cugowski, Bartek Szu i Te Fajne Dziewczyny).
- 6 wystaw, które obejrzało ogółem 3 959 osób (m.in. „Tam i z powrotem. Tadeusz Rolke”, „Sztuka Plakatu - Od Dwurnika do Sasnała”, „ToPolski Tarnów”, Roman Kalarus. Plakaty”),
- 3 spotkania z twórcami - z udziałem 520 osób (,
- 38 imprez współorganizowanych - z udziałem 8 268 osób (m.in. koncert 27. Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, Głośne czytanie z Biblioteką Miejską, turnieje szachowe, koncerty z cyklu: Jazzowy Rynek -Leliwa Jazz Band, Old Boys Band, RB Dixie Five, Chór Solskiego na pożegnanie lata),
- Pięć imprez rad osiedlowych – z udziałem 900 osób.

W 2020 r. kino „Marzenie” zaprezentowało 101 filmów, które na 638 seansach zgromadziły 23 765 widzów.

Ogółem w przedsięwzięciach zorganizowanych w 2020 r. przez TCK wzięło udział 37 212 osób.

W 2020 r. Tarnowskie Centrum Kultury pozyskało środki zewnętrzne na działalność kulturalną w wysokości 130 760 zł. Przychody własne wyniosły 620 355,77 zł.

Biuro Wystaw Artystycznych

Główne zdarzenia artystyczne (wystawy, wykłady, spotkania autorskie, warsztaty) są realizowane w salach wystawienniczych i w bezpośrednim otoczeniu Pałacyku Strzeleckiego - siedziby BWA. Instytucja przy współpracy z Małopolską Fundacją Muzeum Sztuki

Współczesnej w 2020 roku kontynuowała realizację zdarzeń artystycznych w salach na Dworcu PKP, mających na celu prezentację dzieł znajdujących się w kolekcji Fundacji. Obok wystaw odbywały się tam również działania interdyscyplinarne i edukacyjne.

Działania statutowe BWA w roku 2020 zostały podporządkowane przepisom dotyczącym stanu pandemii. Galeria jednak działała bez przerwy, a w okresie obowiązkowego zamknięcia instytucji kultury, przygotowywała dla mieszkańców ofertę wirtualną.

W okresie, kiedy maseczki ochronne były niedostępne, BWA przy współpracy z CSM zainicjowało akcję „#MaskiDlaTarnowa” zachęcającą mieszkańców do szycia masek w domach. W siedzibie BWA działał punkt, w którym można było oddawać uszyte maseczki. Dzięki tej akcji powstało ponad 23 000 maseczek, które po sterylizacji w szpitalu im. E. Szczeklika, otrzymywały placówki medyczne, domy pomocy społecznej oraz najbardziej potrzebujące instytucje i służby.

W roku 2020 BWA zrealizowało w różnej formie 17 wystaw: indywidualne oraz koncepcyjne, m.in.: wystawa indywidualna Doroty Sak „The Works”, „Przeciw wojnie” – wystawa przygotowana z okazji 80. rocznicy pierwszego transportu do KL Auschwitz prezentująca prace m.in. Jerzego Martynowa, Józefa Szajny, Joanny Srebro; wystawa plakatów Romana Kalarusa we współpracy z Tarnowskim Centrum Kultury w ramach Tarnowskiej Nagrody Filmowej, VII Salon BWA - największy przegląd twórczości tarnowskiego środowiska plastycznego, „Piotr Kukła. Peryferie percepcji II” - wystawa malarstwa, „Bardzo różnie i bardzo dobrze” - wystawa przekrojowa grafiki przygotowana we współpracy z Zachętą - Narodową Galerią Sztuki w Warszawie, uzupełniona przez „Aneks Tarnowski” - wystawę wybranych prac tarnowskich artystów poruszających się w dziedzinie grafiki warsztatowej, „Marek Batorski. Harmoniczna struktura natury”, „Siedem książek, które musisz zobaczyć” - wystawę przygotowaną we współpracy z Biblioteką Publiczną w Oleśnie czy dwie duże wystawy edukacyjne: „Elementarz polskiego dizajnu” i „Elementarz polskiej kultury”. BWA przygotowało także wystawę tarnowskich artystów na inaugurację przestrzeni Tarnowskiego Centrum Przedsiębiorczości.

W roku 2020 została zrealizowana kolejna odsłona interdyscyplinarnego Festiwalu ArtFest, która odbyła się w formule hybrydowej. Złożyły się na nią: wystawy, koncerty i spotkania z twórcami. Duże zainteresowanie wzbudziło połączenie sztuki z profilaktyką zdrowotną. Wystawie „PomacajSię” - portretów kobiet doświadczonych rakiem piersi towarzyszyła akcja sprzedaży ciasteczek, z których dochód został przekazany na rzecz fundacji wspierającej kobiety po raku piersi.

Bardzo ważną częścią programu BWA jest działalność edukacyjna, która w roku 2020 miała charakter hybrydowy, wiele projektów było realizowanych za pośrednictwem internetu, m.in. w ramach akcji „Kultura w domu” przygotowanej we współpracy z Wydziałem Kultury i pozostałymi instytucjami kultury miasta Tarnowa.

Wystawy organizowane przez BWA są szeroko komentowane w mediach lokalnych i ogólnopolskich, informacyjnych i branżowych. Zapowiedzi i wywiady dotyczące wydarzeń w BWA regularnie pojawiają się w audycji „Koło Kultury” Radia Kraków, w Programie II Polskiego Radia, w RDN Małopolska, czy w TVP Kraków i tarnowskiej telewizji STARnowa.TV.

BWA jest wysoko oceniane na profilu Facebook: 4,8 na 5 gwiazdek.

BWA jest także aktywne na kanale YouTube oraz ma swój profil na Instagramie cieszący się coraz większą popularnością, a dzięki licznym relacjom na żywo w 2020 roku udało się znacznie poszerzyć grono internetowej publiczności instytucji.

Do sukcesów tarnowskiego BWA należy zaliczyć wysokie pozycje w prestiżowym rankingu młodych artystów zorganizowanym przez Rzeczpospolitą, które zajęli artyści rozpoczynający swoje kariery od udziału w wystawach zorganizowanych i promowych przez BWA (Karolina Jabłońska, Martyna Czech, Kamil Kukła).

Nowością było uruchomienie internetowego sklepu, w którym można nabyć unikalne wydawnictwa związane ze sztuką.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Juliusza Słowackiego w Tarnowie

MBP jako lokalne centrum informacji, edukacji i kultury obsługuje czytelników poprzez sieć dziesięciu filii, dwóch punktów bibliotecznych zlokalizowanych w tarnowskich szpitalach oraz sześciu działów udostępniania zbiorów. MBP wykonuje również zadania biblioteki powiatowej dla powiatu ziemskiego, obejmując zasięgiem działania 16 bibliotek gminnych i ich filie (łącznie 63 placówki).

Planowany na 2020 r. program działania musiał zostać zmodyfikowany ze względu na epidemię COVID-19 i związane z nią obostrzenia. Od 13 marca do pierwszej połowy maja Biblioteka była zamknięta dla czytelników. Czytelnia Naukowa, Dział Starych Druków oraz Centrum Wiedzy o Tarnowie i Regionie przez cały ten okres świadczyły usługi kwerend zdalnych (skany artykułów z czasopism i fragmentów książek, zestawienia bibliograficzne, tekstowe opracowania tematyczne i in., przesyłane za pośrednictwem poczty e-mail). W związku z zaistniałą sytuacją wdrożone zostały liczne działania kulturalne online.

Po zniesieniu części obostrzeń sanitarnych od 11 maja 2020 r. stopniowo przywrócono usługi biblioteczne. Działy i filie zostały ponownie otwarte, wyposażone w środki ochrony, wprowadzono ograniczenia dotyczące ilości osób przebywających w poszczególnych agendach (w zależności od powierzchni), księgozbiory wyłączane zostały z wolnego dostępu do półek, wydzielono miejsca na kwarantannę książek zwracanych przez czytelników, z użytkowania zostały wyłączone czytelnie itp. Ponowne zamknięcie Biblioteki dla czytelników nastąpiło w listopadzie (7-29.11.2020).

MBP udostępnia książki, czasopisma i inne dokumenty w formie tradycyjnej (drukowanej), książkę elektroniczną, audiobooki, książkę mówioną na kasetach magnetofonowych oraz audiobooki dla osób z dysfunkcją wzroku, tzw. „czytaki”. Dla osób starszych i niepełnosprawnych ruchowo MBP ma w swojej ofercie akcję „Książka przyjdzie do Ciebie”.

W 2020 r. zakupiono 3 149 egz. książek oraz 122 egz. audiobooków na łączną kwotę 79 919,08 zł oraz 92 tytuły czasopism w prenumeracie za kwotę 21 485,04. W połowie roku – z powodu ograniczeń w funkcjonowaniu bibliotek – zrezygnowano z prenumeraty części tytułów.

W wypożyczalniach zarejestrowano 20 913 czytelników. W ciągu roku zanotowano 126 646 odwiedzin w bibliotece, w tym 122 579 w wypożyczalniach, czytelniach i Telecentrach, a 4 067 na spotkaniach, lekcjach, wystawach, warsztatach, imprezach literackich itp. Udostępniono na zewnątrz i w czytelniach 256 809 egz. materiałów bibliotecznych.

Usługi elektroniczne:

MBP udostępnia bezpłatny dostęp do następujących baz i portali: LEGIMI, IBUK LIBRA, LEGALIS, ACADEMICA, Tarnowska Biblioteka Cyfrowa. Do portalu IBUK LIBRA wydano 125 nowych kodów dostępu (kody dostępu wydane w latach wcześniejszych cały czas zachowują swoją ważność). W ramach konsorcjum bibliotek publicznych woj. małopolskiego MBP udostępnia również e-booki z portalu LEGIMI – w 2020 r. wydano czytelnikom 888 kodów dostępu.

Statystyka pobrań dokumentów elektronicznych: IBUK LIBRA – 7 149 wyświetlonych dokumentów, LEGALIS – 13 266 wyświetlonych dokumentów, Tarnowska Biblioteka Cyfrowa – 35 490 pobranych dokumentów, ACADEMIKA – 28 pobranych dokumentów. Dla platformy LEGIMI statystyka pobranych dokumentów prowadzona jest zbiorczo dla wszystkich bibliotek uczestniczących w konsorcjum, w ramach którego MBP oferuje dostęp do platformy.

W ciągu roku odnotowano 64 614 zdalnych logowań (przez Internet) na konto czytelnika w katalogu bibliotecznym SOWA oraz 733 129 odsłon strony katalogu SOWA (tarnow-mbp.sowa.pl).

W 2020 r. zintensyfikowane zostały działania wirtualne MBP. W ramach działań online zostały przygotowane i opublikowane w sieci Internet 434 posty tekstowe, filmowe, słuchowiska, gry, np.: „Wirtualne wycieczki po powiecie tarnowskim”, „Jednodniówki”, „Wirtualne zasoby Internetu”, „Internetowe źródła wiedzy współczesnej i pradawnej”, „Tarnowska Biblioteka Cyfrowea”, „Interaktywny regał”, „Małopolskie Dni Książki”, „Panie na Tarnowie”, „Panowie na Tarnowie”, „Z historii Tarnowa i okolic”, „Okruszki od Gruszki”.

Biblioteka pełni funkcję ośrodka informacji biblioteczno-bibliograficznej i regionalnej, m.in. poprzez udział w Małopolskim Systemie Bibliografii Regionalnej, w ramach którego tworzona jest w postaci dostępnej przez Internet bazy „Bibliografia Małopolski” oraz poprzez prowadzenie Tarnowskiej Biblioteki Cyfrowej. W 2020 r. do bazy „Bibliografia Małopolski” w MBP wprowadzono 2 072 nowych rekordów i zmodyfikowano 646 rekordy. Do Tarnowskiej Biblioteki Cyfrowej dodano 242 publikacje, w tym ze zbiorów własnych: 230, ze zbiorów innych niż własne: 12 (liczba skanów: 11 078).

Okresowe zamknięcie bibliotek było też okazją do zintensyfikowania prac melioracyjnych w katalogu bibliotecznym. Statystyka wprowadzonych i zmodyfikowanych w 2020 r. rekordów przedstawia się następująco: nowe rekordy – 17 509, zmodyfikowane rekordy – 412 395, usunięte rekordy – 2 384.

Pomimo pandemii w 2020 r. MBP była organizatorem 376 spotkań i imprez o charakterze kulturalno-edukacyjnym, w których udział wzięło 4 067 osób. W większości imprezy te odbyły się w okresie od stycznia do marca i od lipca do września. Zrealizowano m.in.:

- spotkania autorskie i promocje książek,
- wykłady i prelekcje o tematyce literackiej, historycznej, regionalnej,
- cykliczne spotkania grup i klubów działających w MBP,
- Narodowe Czytanie – „Balladyna” Juliusza Słowackiego (we współpracy z Teatrem im. Ludwika Solskiego)
- wystawy: okolicznościowe i plastyczne,
- zajęcia dla dzieci w czasie ferii oraz plenerowe zajęcia dla dzieci w okresie wakacji.

Formy edukacyjne obejmowały także zajęcia w kącikach bibliecznych, lekcje biblieczne, prelekcje i wykłady dla dzieci, młodzieży i dorosłych wygłaszane przez pracowników MBP oraz zapraszanych specjalistów, konkursy plastyczne i literackie, warsztaty, okolicznościowe spotkania literackie.

We współpracy z Instytutem Książki MBP realizuje dwa projekty popularyzujące czytelnictwo: „Mała Książka – Wielki Człowiek” oraz Dyskusyjne Kluby Książki (dla dorosłych, dzieci i w Zakładzie Karnym).

W ramach działalności wydawniczej:

- 1) „Aspiracje” Nr 24 (59) – w wersji drukowanej i elektronicznej,
- 2) Mariola Góra: Kalendarium rocznic Tarnowa i Ziemi Tarnowskiej na rok 2020 – w wersji elektronicznej,
- 3) Krzysztof Moskal: Panie na Tarnowie – w wersji elektronicznej,
- 4) Krzysztof Moskal: Z historii Tarnowa i okolic – w wersji elektronicznej,
- 5) Bożena Gruszka: Okruszki od Gruszki – w wersji elektronicznej,
- 6) Małgorzata Sarkowicz: Fenomen życia i posługi Jana Pawła II – w wersji elektronicznej,
- 7) Małgorzata Sobol-Kiełbana: Wycieczki po powiecie tarnowskim – w wersji elektronicznej.

MBP pozyskała środki zewnętrzne z Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu w wysokości 33 010,00 zł na zakup nowości wydawniczych – w ramach dwóch naborów: nabór I (zakup książek, audiobooków, roczników czasopism), nabór II (zakup usług dostarczania publikacji drogą elektroniczną) oraz środki finansowe z Narodowego Centrum Kultury w wysokości 8 946,61 na realizację zadania „Tarnowska biblioteka w sieci”.

Jako dary od instytucji i osób prywatnych MBP pozyskała książki i audiobooki na łączną kwotę 61 363,13 zł.

W Tarnowie działają również:

Muzeum Diecezjalne - najstarsze muzeum kościelne w Polsce (założone w roku 1888) posiadające cenne zabytki sztuki sakralnej,

Muzeum Okręgowe, instytucja kultury województwa małopolskiego, z siedzibami w renesansowych kamienicach na tarnowskim Rynku i w Ratuszu.

Wydarzenia artystyczne organizowane przez Muzeum Okręgowe w roku 2020 samorząd miejski dofinansował kwotą 18 500 zł. (z przeznaczeniem na pokrycie przedsięwzięć kulturalnych organizowanych w 2020 r. przez Muzeum Okręgowe w Tarnowie (8 500 zł.) oraz na wsparcie zakupu wyposażenia pracowni digitalizacji w Oddziale Historii Tarnowa i Regionu Muzeum Okręgowego w Tarnowie (10 000 zł.)

Centrum Sztuki Mościce, instytucja kultury województwa małopolskiego, w której funkcjonuje m.in. kino „Millennium” oraz Zespół Pieśni i Tańca „Świerczkowiacy”. Odbywają się tam festiwale (np. Międzynarodowy Festiwal Teatrów Tańca „Scena Otwarta”, „Muzyczne Tarasy”), koncerty, spektakle, spotkania i wystawy.

W Tarnowie działają również m.in.:

- Tarnowska Orkiestra Kameralna,
- Chłopięcy Chór Katedralny „Pueri Cantores Tarnovienses”,
- Dziewczęcy Chór Katedralny „Puellae Orantes”,
- Tarnowski Chór Gos.pl,
- zespoły muzyczne, m.in.: grupa MONK, Zespół Pieśni i Tańca „Świerczkowiacy”, zespół rockowy TOTENTANZ, Anvision, Wasabi, Need More Clouds, Wojtek Klich z zespołem,
- stowarzyszenia działające w dziedzinie kultury, np. Teatr Nie Teraz, Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Teatralnych, Tarnowskie Stowarzyszenie Jazzu Tradycyjnego „Leliwa”, Tarnowskie Stowarzyszenie Artystyczne ArtContest, Fundacja Kultury i Sztuki „i. Kropka”, Fundacja Promocji Artystycznej Aspiranci, Fundacja Pracownia Kreatywna, Stowarzyszenie Aktywnych Mieszkańców „Jestem Miastem”.

15.3. Nagrody, stypendia

W 2020 roku przyznane zostały nagrody:

- za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej – Annie Śliwińskiej,
- za osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania kultury – Halinie Bartnik,
- Nagroda „Mecenas Kultury Tarnowa” – Galerii HORTAR,
- Nagroda Honorowa za całokształt pracy w zakresie twórczości artystycznej lub upowszechniania kultury – ks. Tadeuszowi Bukowskiemu,
- Nagroda „Nadzieja Roku” – Fundacji IMPULS ROZWOJU.

Nagrody zostały wręczone laureatom w dniu 3 lipca 2020 r. r. w Amfiteatrze Letnim.

Nagroda Miasta Tarnowa za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej obejmowała nagrodę pieniężną w wysokości siedmiu tysięcy złotych, statuetkę, okolicznościowy dyplom oraz wpisanie laureata do Księgi Nagród Miasta Tarnowa.

Nagroda za osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania kultury obejmowała nagrodę pieniężną w wysokości pięciu tysięcy złotych, statuetkę, okolicznościowy dyplom oraz wpisanie laureata do Księgi Nagród Miasta Tarnowa.

Nagroda „Mecenas Kultury Tarnowa” jest honorowym wyróżnieniem potwierdzonym specjalną statuetką, okolicznościowym dyplomem oraz wpisaniem laureata do Księgi Nagród Miasta Tarnowa. Nagroda uprawnia do posługiwania się przez rok tytułem „Mecenas Kultury Tarnowa” w działaniach reklamowych i promocyjnych.

„Nagroda Honorowa” jest przyznawana za całokształt pracy w dziedzinie twórczości lub upowszechniania kultury w uznaniu wybitnych zasług i osiągnięć. Laureat otrzymał nagrodę pieniężną w wysokości dziesięciu tysięcy złotych, statuetkę, okolicznościowy dyplom i został wpisany do Księgi Nagród Miasta Tarnowa.

Nagroda „Nadzieja Roku” przyznawana jest wybitnie uzdolnionym młodym twórcom. Laureat nagrody „Nadzieja Roku” otrzymał nagrodę pieniężną w wysokości pięciu tysięcy złotych, statuetkę, okolicznościowy dyplom oraz został wpisany do Księgi Nagród Miasta Tarnowa prowadzonej przez Prezydenta Miasta Tarnowa.

Stypendia artystyczne:

Zgodnie z uchwałą Nr VII/69/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 5 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania przez Gminę Miasta Tarnowa stypendiów dla osób zajmujących się twórczością artystyczną oraz wysokości tych stypendiów, w 2020 roku przyznane zostały stypendia artystyczne 12 osobom:

- w kategorii *literatura*:

Katarzyna Nalezińska- „Szlak architektury modernistycznej w Tarnowie”,

- w kategorii *sztuki wizualne*:

Miłosz Reiner – „Archetyp Abstrakcji II”,

Piotr Wątroba - „Tarnowskie Widokówki”,

Tomasz Głowacz – „Mountains-Abstraction. W poszukiwaniu pierwotnego widzenia”,

Magdalena Trusz – „Domek Na Drzewie”,

- w kategorii *muzyka*:

Sebastian Mnich – „Mąż”,

Ewelina Panocha – „II Tarnowskie Dni Franciszka Schuberta”,

Hubert Kapturkiewicz – „Senny”,

Sebastian Kuchczyński – „Sonata Tarnowska”,

- w kategorii *taniec*:

Karolina Mika – „Perspektywy tańca”,

- w kategorii *film*:

Bartłomiej Pochopień – „Kształty Tarnowa”,

Anna Adamiak – „Świat z drugiej strony”.

Stypendia te to wsparcie dla osób twórczych, których energię i pomysły warto wykorzystać dla rozwoju kultury Tarnowa. Pozwalają realizować artystyczne projekty najbardziej obiecującym i oryginalnym twórcom. Wysokość stypendium artystycznego wynosi 5 000 zł.

W 2020 r. nakłady na kulturę w budżecie miasta wyniosły 20 218 483,16 zł.

16. SPORT I REKREACJA

16.1 Organizacje sportowe

L.p.	Forma	Liczba	Liczba współpracujących z GMT
1.	Uczniowskie Kluby Sportowe	49	32
2.	Ogniska Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej	5	2
3.	Towarzystwa Sportowe	17	10
4.	Związki Sportowe	3	3
5.	Kluby Sportowe	37	22
Razem:		111	69

Źródło: Wydział Sportu w Urzędzie Miasta Tarnowa

Wykaz organizacji sportowych stan na 31 grudnia 2020 roku

Uczniowskie Kluby Sportowe				
Lp.	Nazwa podmiotu	Adres	Zakres działania/dyscyplina	Rejestr, ewidencja
1.	Międzyszkolny Klub Sportowy „Pałac Młodzieży”	ul. Piłsudskiego 24 33-100 Tarnów	Sekcje: wspinaczki, koszykówki, judo, piłki ręcznej chłopców i dziewcząt, szermierki	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
2.	Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej Nr 23 w Tarnowie	Os. Legionów H. Dąbrowskiego 16 33-100 Tarnów	lekka atletyka	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
3.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „1811” w Tarnowie	ul. Szujskiego 15 33-100 Tarnów	koszykówka	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez

				Prezydenta Miasta Tarnowa
4.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Iskierka- Krzyż” przy Szkole Podstawowej Nr 14	ul. Krzyska 118 33-103 Tarnów	piłka siatkowa	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
5.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Olimpijczyk” w Tarnowie	ul. Reymonta 30 33-100 Tarnów	rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
6.	Uczniowski Klub Sportowy „Staś” przy VII Liceum Ogólnokształcącym w Tarnowie	ul. Staszica 8 33-100 Tarnów	Sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
7.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Sokół – Gumniska” przy Szkole Podstawowej Nr 2	ul. Szewska 7 33-100 Tarnów	piłka siatkowa	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
8.	Uczniowski Klub Sportowy „Hesed”	ul. Mościckiego 12 33-100 Tarnów	piłka nożna	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
9.	Parafialny Uczniowski Klub Sportowy „Karolina” przy Parafii Błogosławionej	ul. Marii Dąbrowskiej 41 33-100 Tarnów	szachy, rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez

	Karoliny w Tarnowie			Prezydenta Miasta Tarnowa
10.	Parafialny Uczniowski Klub Sportowy przy Parafii Świętej Trójcy w Tarnowie	ul. Tuchowska 76 33-100 Tarnów	tenis stołowy, rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
11.	Uczniowski Klub Sportowy „Sokół-Mościce” przy Szkole Podstawowej Nr 20 w Tarnowie	ul. Zbylitowska 7 33-101 Tarnów	pływanie, dwubój i trójbój	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
12.	Uczniowski Klub Sportowy „Budowlanka” przy Zespole Szkół Budowlanych	ul. Legionów 15 33-100 Tarnów	rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
13.	Uczniowski Klub Sportowy „Dwudziestka” przy Szkole Podstawowej Nr 20	ul. Zbylitowska 7 33-101 Tarnów	piłka nożna, lekka atletyka	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
14.	Uczniowski Klub Sportowy „Jaskółka” przy Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tarnowie	ul. Chemiczna 2 33-100 Tarnów	piłka nożna	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa

15.	Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka” przy I Liceum Ogólnokształcącym w Tarnowie	ul. Piłsudskiego 4 33-100 Tarnów	piłka siatkowa, piłka nożna	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
16.	Uczniowski Klub Sportowy „Kazik” przy Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych	ul. Brodzińskiego 9 33-100 Tarnów	piłka nożna	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
17.	Uczniowski Klub Sportowy „Leliwa” w Tarnowie	ul. Bitwy pod Studziankami 5 33-100 Tarnów	piłka ręczna	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
18.	Uczniowski Klub Sportowy „Lider” przy Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Tarnowie	ul. Szujskiego 13 33-100 Tarnów	piłka siatkowa	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
19.	Uczniowski Klub Sportowy „Maraton” przy III Liceum Ogólnokształcącym w Tarnowie	ul. Brodzińskiego 6 33-100 Tarnów	koszykówka, piłka siatkowa	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
20.	Uczniowski Klub Sportowy „Maraton” przy Szkole Podstawowej Nr 9	ul. Marii Dąbrowskiej 6, 33-100 Tarnów	rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez

				Prezydenta Miasta Tarnowa
21.	Uczniowski Klub Sportowy „Ogrodnik” przy Zespole Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych w Tarnowie	ul. Sanguszków 28 33-100 Tarnów	rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
22.	Uczniowski Klub Sportowy „Ósemka” przy Szkole Podstawowej Nr 8	ul. Bitwy pod Studziankami 5 33-100 Tarnów	rekreacja, piłka ręczna	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
23.	Uczniowski Klub Sportowy „Sprawni Razem” przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Tarnowie	ul. Romanowicza 9 33-100 Tarnów	pływanie, narciarstwo, piłka siatkowa, badminton	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
24.	Uczniowski Klub Sportowy „Technik” przy Zespole Szkół Technicznych	ul. Kwiatkowskiego 17 33-101 Tarnów	koszykówka, piłka nożna, piłka siatkowa	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
25.	Uczniowski Klub Sportowy przy Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Tarnowie	ul. Norwida 22 33-101 Tarnów	rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
26.	Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole	ul. Reymonta 30 33-100 Tarnów	tenis stołowy, piłka nożna, rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona

	Podstawowej Nr 1 w Tarnowie			przez Prezydenta Miasta Tarnowa
27.	Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej Nr 15 w Tarnowie	ul. Krupnicza 8 33-100 Tarnów	rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
28.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „IKS”	ul. Wojska Polskiego 14 33-100 Tarnów	sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
29.	Uczniowski Klub Sportowy „Westovia”	ul. Zagumnie 152 33-100 Tarnów	sport i rekreacja – piłka nożna halowa	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
30.	Uczniowski Klub Sportowy JMT Westerplatte	ul. Westerplatte 17/3 33-100 Tarnów	sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
31.	Uczniowski Klub Sportowy „HATTRICK”	ul. Westerplatte 8/70, 33-100 Tarnów	sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
32.	Uczniowski Klub Sportowy „Akademia Futsal” Tarnów	ul. Brandstaettera 6/42, 33-100 Tarnów	Futsal	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez

				Prezydenta Miasta Tarnowa
33.	Uczniowski Klub Sportowy Kung – Fu „Vo Thuat Thanh Quyen”	Tarnów, ul. H. Marusarz 132/3	Kung Fu	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
34.	Uczniowski Klub Sportowy „Junak”	Tarnów, ul. Mościckiego 27	sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
35.	Uczniowski Klub Sportowy A.C.T. - SPORT	Tarnów, ul. Wojska Polskiego 12	Tenis ziemny	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
36.	Uczniowski Klub Sportowy „Tarnowskie Gwiazdy”	Tarnów, ul. ul. Lippóczy’ego 4a - Zespół Szkół Specjalnych dla Niesłyszących i Słabo Słyszących	sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
37.	Uczniowski Klub Sportowy „Lumaro”	Tarnów, Os. Zielone 1/157	futsal	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
38.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Tarnowska	Tarnów, ul. Chemiczna 2	Piłka nożna	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez

	Akademia Piłkarska”			Prezydenta Miasta Tarnowa
39.	Uczniowski Klub Sportowy Start	33-101 Tarnów, ul. Norwida 22	Pływanie	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
40.	Uczniowski Klub Sportowy „Grabówka”	ul. Zagumnie 147 33-100 Tarnów	Piłka nożna, Futsal	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
41.	Uczniowski Klub Sportowy „Ostoja”	ul. Klikowska 304 33-100 Tarnów	Jeździectwo	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
42.	Uczniowski Klub Sportowy „Orlik”	ul. Wojska Polskiego 12 33-100 Tarnów	Tenis ziemny	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
43.	Uczniowski Klub Sportowo-Turystyczny „Azymut”	ul. Marii Dąbrowskiej 6 33-100 Tarnów	Sport, turystyka	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
44.	Uczniowski Klub Sportowy „Copacabana”	ul. Rolnicza 12/60 33-100 Tarnów	Sporty walki	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez

				Prezydenta Miasta Tarnowa
45.	Uczniowski Klub Sportowy „Hetman Basket”	ul. Norwida 9 33-100 Tarnów	Koszykówka	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
46.	Uczniowski Klub Sportowy „KANA”	ul. Mościckiego 12 33-100 Tarnów	Sport, rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
47.	Uczniowski Klub Sportowy „Orzełek”	ul. Mościckiego 27 33-100 Tarnów	Piłka nożna, futsal, strzelectwo sportowe	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
48.	Uczniowski Klub Sportowy „Olimpijczyk Pałac Młodzieży”	ul. Legionów 5a/8 33-100 Tarnów	Sport, rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
49.	Uczniowski Klub Sportowy „Trójka” przy III LO im. Adama Mickiewicza w Tarnowie	ul. Brodzińskiego 6 33-100 Tarnów	Sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa

Ogniska TKKF				
Lp.	Nazwa podmiotu	Adres	Zakres działania/dyscyplina	Rejestr, ewidencja
1.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Azoty”	ul.Kwiatkowskiego 18, 33-101 Tarnów	narciarstwo, rajdy turystyczne, rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
2.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Delfin”	ul. Sanguszków 32, 33-100 Tarnów	strzelectwo, pięciobój	Krajowy Rejestr Sądowy
3.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Iskra”	ul. Krakowska 8 33-100 Tarnów	rajdy turystyczne	Krajowy Rejestr Sądowy
4.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Legiony”	Os. Legionów 10 33-100 Tarnów	rekreacja	Krajowy Rejestr Sądowy
5.	Tarnowskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej	ul. Sanguszków 32, 33-100 Tarnów	rekreacja	Krajowy Rejestr Sądowy

Towarzystwa sportowe				
Lp.	Nazwa podmiotu	Adres	Zakres działania/dyscyplina	Rejestr, ewidencja
1.	Polskie Towarzystwo Boksu	ul. Gumniska 28 33-100 Tarnów	boks	Krajowy Rejestr Sądowy

2.	Polskie Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół – Świat Pracy”	ul. Mickiewicza 4 33-100 Tarnów	kolarstwo górskie, rajdy turystyczne, turystyka piesza i rowerowa, biegi, narciarstwo biegowe	Krajowy Rejestr Sądowy
3.	Tarnowskie Stowarzyszenie Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Niewidomych i Słabowidzących „Pogórze”	ul. Paderewskiego 3B/26 33-100 Tarnów	kręgle, turystyka, rekreacja	Krajowy Rejestr Sądowy
4.	Tarnowskie Towarzystwo Piłkarskie	ul. Traugutta 5a 33-100 Tarnów	wspieranie rozwoju piłki nożnej w Tarnowie	Krajowy Rejestr Sądowy
5.	Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Tarnów	ul. Traugutta 5 A 33-101 Tarnów	wspieranie rozwoju piłki ręcznej w Tarnowie	Krajowy Rejestr Sądowy
6.	Tarnowskie Towarzystwo Sportowe „FUTAR”	ul. Westerplatte 12/84 33-100 Tarnów	halowa piłka nożna	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
7.	Tarnowskie Towarzystwo Żużlowe „Unia Tarnów”	ul. Zbylitowska 3 33-100 Tarnów	wspieranie rozwoju żużla w Tarnowie	Krajowy Rejestr Sądowy
8.	Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych „Start”	ul. Bitwy pod Studziankami 8	pływanie, podnoszenie ciężarów,	Krajowy Rejestr Sądowy

		33-100 Tarnów	lekka atletyka	
9.	Towarzystwo Narciarskie „Mościce”	ul. Lelewela 1/17 33-100 Tarnów	narciarstwo	Krajowy Rejestr Sądowy
10.	Tarnowski Yacht Club „Azoty”	ul. Kwiatkowskiego 18, 33-101 Tarnów	żeglarstwo	Krajowy Rejestr Sądowy
11.	Stowarzyszenie Sportowe Sokół Tarnów	ul. Przybyłkiewicza 61 33-100 Tarnów	Kolarstwo górskie, biegi	Krajowy Rejestr Sądowy
12.	Stowarzyszenie Bokserskie „GONG”	ul. Do Prochowni 22/14 33-100 Tarnów	Boks	Krajowy Rejestr Sądowy
13.	Stowarzyszenie „Młoda Unia”	ul. Traugutta 5a 33-101 Tarnów	Piłka nożna	Krajowy Rejestr Sądowy
14.	Stowarzyszenie „Kępa Sport”	ul. Brandstaettera 6/26 33-100 Tarnów	Sport, rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowyc h prowadzon a przez Prezydenta Miasta Tarnowa
15.	Tarnowskie Towarzystwo Sportowo-Kulturalne „EMIKA”	Os. H. Dąbrowskiego 5/89 33-100 Tarnów	Sport, rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowyc h prowadzon a przez Prezydenta

				Miasta Tarnowa
16.	Stowarzyszenie „Razem dla Sportu”	Os. Zielone 1/188, 33-100 Tarnów	Wspieranie i upowszechni anie sportu	Krajowy Rejestr Sądowy
17.	Stowarzyszenie Promocji Sportów Siłowych i Aktywności Ruchowej Strong Gym	Ul. Zbylitowska 3, 33-101 Tarnów	Sporty siłowe	Krajowy Rejestr Sądowy

Związki sportowe				
Lp.	Nazwa podmiotu	Adres	Zakres działania/dyscyplina	Rejestr ewidencja
1.	Tarnowski Okręgowy Związek Piłki Nożnej	ul. Boya Żeleńskiego 4a 33-100 Tarnów	piłka nożna	Krajowy Rejestr Sądowy
2.	Tarnowski Szkolny Związek Sportowy	ul. Zbylitowska 7 33-101 Tarnów	realizacja rozgrywek miedzyszkolnych	Krajowy Rejestr Sądowy
3.	Tarnowski Związek Brydża Sportowego	ul. Ks. Kmiecika 18 A, 33-100 Tarnów	brydż sportowy	Krajowy Rejestr Sądowy

Kluby sportowe				
Lp.	Nazwa podmiotu	Adres	Zakres działania/dyscyplina	Rejestr, ewidencja
1.	Auto Moto Klub Tarnowski	ul. Piłsudskiego 24 33-100 Tarnów	sporty motorowe	Krajowy Rejestr Sądowy
2.	Jacht Klub „Orion”	ul. Westerplatte 17/27 33-100 Tarnów	żeglarstwo	Krajowy Rejestr Sądowy
3.	Klub Sportowy „Błękitni” w Tarnowie	ul. Piłsudskiego 32 33-100 Tarnów	sekcja judo	Krajowy Rejestr Sądowy
4.	Klub Sportowy „Capoeira” Tarnów	ul. Reja 9/18 33-100 Tarnów	capoeira	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
5.	Klub Sportowy „Iskra”	ul. Krzyska 116 33-100 Tarnów	piłka nożna	Krajowy Rejestr Sądowy
6.	Klub Sportowy „Metal”	ul. Warsztatowa 2 33-100 Tarnów	piłka nożna	Krajowy Rejestr Sądowy
7.	Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego	ul. Mickiewicza 8 33-100 Tarnów	piłka siatkowa, koszykówka, piłka nożna, tenis stołowy, pływanie	Krajowy Rejestr Sądowy

	Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie			
8.	Miejski Klub Sportowy „Tarnovia”	ul. Bandrowskiego 9 33-100 Tarnów	Sekcje: piłki nożnej, Wspinaczki sportowej, piłki siatkowej, tenisa stołowego	Krajowy Rejestr Sądowy
9.	Tarnowski Klub Sportowy „Kyokushin Karate”	ul. Bitwy pod Monte Cassino 5/4 33-100 Tarnów	karate kyokushin	Krajowy Rejestr Sądowy
10.	Tarnowski Klub Sportowy „Oyama Karate”	ul. Traugutta 5a 33-101 Tarnów	oyama karate	Krajowy Rejestr Sądowy
11.	Tarnowski Klub Strzelecki LOK	ul. Krzyska 17A 33-100 Tarnów	sekcja strzelecka	Krajowy Rejestr Sądowy
12.	Tarnowski Klub Tenisowy	ul. Elektryczna 2 33-100 Tarnów	tenis ziemny	Krajowy Rejestr Sądowy
13.	„Unia” Tarnów Żużlowa Sportowa Spółka Akcyjna	ul. Zbylitowska 3 33-101 Tarnów	udział w rozgrywkach żużlowych, organizacja zawodów i turniejów żużlowych	Krajowy Rejestr Sądowy
14.	Klub Sportowy „ZKS Unia” Tarnów	ul. Traugutta 5a- hotel klubowy 33-101 Tarnów	Piłka nożna	Krajowy Rejestr Sądowy

15.	Tarnowski Klub Modelarstwa Samochodowego	ul. Piłsudskiego 24, 33-101 Tarnów	modelarstwo samochodowe	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
16.	Tarnowski Klub Modelarzy R/C Cars	ul. Westerplatte 14a/16 33-100 Tarnów	Modelarstwo	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
17.	Tarnowska Szkołka Bokserska	ul. Józefa Władysława Krogulskiego 4/37 33-100 Tarnów	boks	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
18.	Klub Sportowy Legion Team Tarnów	Tarnów, ul. Szpitalna 33/39	Sztuki walki MMA	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
19.	Automobilklub Tarnowski	Tarnów, ul. Przemysłowa 27A	Sporty motorowe	Krajowy Rejestr Sądowy
20.	Tarnowskie Stowarzyszenie Cyklistów	Tarnów, ul. Powstańców Warszawy 3/20	Rozwój kultury fizycznej	Krajowy Rejestr Sądowy
21.	Stowarzyszenie Integro	Tarnów, ul. Bema 5	Rozwój kultury fizycznej	Krajowy Rejestr Sądowy
22.	Fundacja Pro Sport	Tarnów, ul. Warsztatowa 5	Rozwój kultury fizycznej	Krajowy Rejestr Sądowy

23.	Klub Sportowy „Tarnowska Akademia Karate i Kobudo”	ul. Pułaskiego 93, 33-100 Tarnów Adres do korespondencji ul. Wandy 8, 33-101 Tarnów	Karate, Kobudo	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
24.	Tarnowskie Stowarzyszenie Instruktorów Żeglarstwa	ul. Pracy 4B/4 33-100 Tarnów	Żeglarstwo	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
25.	Uczelniany Klub Sportowy Jedyńka Tarnów	ul. Okrężna 8 33-100 Tarnów	Piłka siatkowa,	Krajowy Rejestr Sądowy
26.	Klub Sportowy Thai Gym Tarnów	ul. Marynarki Wojennej 12/31 33-100 Tarnów	Sporty walki - Muaythai	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
27.	Tarnowskie Towarzystwo Sportowo – Kulturalne „K-Team”	ul. Kochanowskiego 30 hala nr 6 33-100 Tarnów	Karting	Krajowy Rejestr Sądowy
28.	Klub Sportowy Kyokushin Karate Seiken	ul. Radosna 6, 33-100 Tarnów	karate	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
29.	Klub Sportowy „KANA Sport”	ul. 3-go Maja 1/12 33-100 Tarnów	Żeglarstwo	Ewidencja Klubów Sportowych

				prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
30.	MTB Racing Team Tarnów	ul. Nowodąbrowska 168 A 33-100 Tarnów	Kolarstwo	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
31.	Klub Sportowy „Sportiva”	ul. Królowej Jadwigi 147 33-100 Tarnów	Wspinaczka sportowa	Krajowy Rejestr Sądowy
32.	Klub Piłkarski „Błękitni 1947”	Al. Piaskowa 38, 33-100 Tarnów	Piłka nożna	Krajowy Rejestr Sądowy
33.	Klub Sportowy Dragon Sports	ul. Olszynowa 9b, 33-100 Tarnów	Sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
33.	Tarnowski Klub Sportowy „Rakieta”	ul. Spokojna 20C, 33-100 Tarnów	Sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
34.	Klub Sportowy Legion	ul. Krakowska 101, 33-100 Tarnów	Strzelectwo sportowe	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa

35.	Klub Sportowy Squash Tarnów	ul. Spokojna 20C, 33-100 Tarnów	Sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
36.	Klub Sportowy „Rynek 2”	Rynek 2, 33-100 Tarnów	Sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa

16.2 Organizacja imprez i wydarzeń sportowych.

W ramach otwartych konkursów ofert przyznano kwotę z budżetu miasta Tarnowa w wysokości 50.000 zł na poniższe przedsięwzięcia:

Dotacje na realizację części kalendarza sportowych imprez miejskich o znaczeniu ponadlokalnym	50 000 zł
Polskie Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół – Świat Pracy” - Organizacja zawodów biegowych pn. II Bieg Sztafetowy i Bieg Rodzinny Konstytucji 3 Maja, VII Mistrzostwa Tarnowa w Nordic Walking.	7 500,00 (nie zrealizowano w związku z obostrzeniami)
Uczniowski Klub Sportowy "Ogrodnik" przy ZSEO w Tarnowie - Organizacja na terenie miasta Tarnowa sportowo-rekreacyjnych imprez biegowych i rowerowych o zasięgu ponadlokalnym - Polska Biega 2020 – Bieg Sanguszków	7 900,00
Uczniowski Klub Sportowy „Sokół – Mościce” - Organizacja zawodów biegowych z pokonywaniem przeszkód typu Runmagedon	2 000,00
Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy przy SP Nr 23 w Tarnowie - Organizacja na terenie miasta Tarnowa sportowo-rekreacyjnych imprez biegowych i rowerowych o zasięgu ponadlokalnym - Organizacja imprez pn. „Czwartki Lekkoatletyczne”; „Lekkoatletyka dla każdego – Młody Olimpijczyk”	2 400,00

Stowarzyszenie Kępa Sport - IV Bieg Pamięci Trenera Emila Wzorka	10 300,00 (realizacja na kwotę 5.700 w związku z obostrzeniami)
Stowarzyszenie Sportowe Sokół Tarnów - Cykl masowych zawodów sportowych oraz imprez sportowo- rekreacyjnych na terenie Tarnowa w 2020 roku: Puchar Tarnowa MTB, Marcinka Cross Challenge, Bieg na Zamek	19 900,00

Poza dotacjami realizowano również zadania w zakresie kalendarza miejskich imprez sportowych i rekreacyjnych 2020 r. na kwotę 66.020 zł. Zadanie zostało ograniczone ze względu na obostrzenia spowodowane przez stan epidemii oraz związane z tym redukcję środków finansowych. Zrealizowano m.in.:

Lp.	Nazwa głównego organizatora	Tytuł zadania
1.	Parafialny Uczniowski Klub Sportowy Karolina	Mikołajkowy Turniej Szachowy dla rodzin
2.	Klub Sportowy ZKS Unia Tarnów	Memoriał Krystiana Popieli w piłce nożnej z bezpłatnym udziałem widzów
3.	Tarnowski Klub Sportowy Oyama Karate	XV Zimowy Turniej Oyama Karate
4.	Międzyszkolny Klub Sportowy Pałac Młodzieży	Organizacja Pucharu Tarnowa w Koszykówce Dziewcząt ze szkół podstawowych (realizacja części zadania ze względu na obostrzenia spowodowane stanem epidemii)
5.	Małopolski Szkolny Związek Sportowy w Krakowie	Organizacja w tarnowskich szkołach Programu „Szkolny Klub Sportowy”
6.	Parafialny Uczniowski Klub Sportowy Karolina	Letni Turniej Szachowy dla dzieci i młodzieży

7.	Międzyszkolny Klub Sportowy Pałac Młodzieży	Organizacja zajęć koszykówki w ramach imprezy Tarninowe Koraloobranie w Centrum Wypoczynki i Rekreacji Kantoria
8.	Jaskółka Spółka z o.o.	Zakup biletów na mecze Superligi piłki ręcznej w Tarnowie dla dzieci ze szkół miasta Tarnowa (realizacja części zadania ze względu na obostrzenia spowodowane stanem epidemii)
9.	Stowarzyszenie Sportowe Sokół Tarnów	Organizacja cyklu imprez sportowo-rekreacyjnych biegowych i rowerowych dla mieszkańców Tarnowa

Program „Ferie zimowe Tarnów 2020”

Cel Programu: zapewnienie ciekawego i bezpiecznego spędzania wolnego od zajęć szkolnych czasu, uczniom tarnowskich szkół każdego szczebla oraz upowszechnianie kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży. Budżet przeznaczony na realizację Programu to 94.000 zł. W Programie uczestniczyło łącznie 10.685 uczniów. Program realizowało 16 podmiotów, w tym Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji oraz Pałac Młodzieży.

Program „Lato w mieście bezpieczne wakacje Tarnów 2020”

Ze względu na stan epidemii oraz znaczne ograniczenie środków finansowych Wydziału Sportu i Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji odstąpiono od realizacji Programu „Lato w mieście bezpieczne wakacje Tarnów 2020”. Jedynie Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji udostępniał uczniom, dzieciom i młodzieży za opłatą 1,- zł Pływalnię letnią przy Al. Tarnowskich 1 oraz pływalnię w Parku Wodnym – zanotowano 3870 wejść w tym zakresie.

Realizacja systemu rozgrywek międzyszkolnych w ramach kalendarza Szkolnego Związku Sportowego dla dzieci i młodzieży.

Zadanie realizowane było w 2020 r. przez Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji na poziomie szkół podstawowych i ponadpodstawowych (Igrzyska Dzieci, Igrzyska Młodzieży Szkolnej, Liceliada). W ramach systemu Szkolnego Związku Sportowego zorganizowane zostały 43 edycje zawodów i turniejów sportowych, w 5 do 6 dyscyplinach w każdej kategorii wiekowej. W zawodach sportowych uczestniczyło łącznie 2 313 zawodniczek i zawodników. Budżet planowany 57 600,- zł, zrealizowano na kwotę 14 300,- zł w związku z ograniczeniami spowodowanymi pandemią COVID-19.

Kategoria wiekowa	Ilość dyscyplin sportowych	Ilość zawodów turniejów	Ilość uczestników
Igrzyska Dzieci	5	12	784
Igrzyska Młodzieży Szkolnej	5	14	649
Licealiada	6	17	880
Razem	-	43	2 313

Wyniki udostępniania obiektów sportowych i rekreacyjnych Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji

W roku 2020, w porównaniu do roku 2019, odnotowano znaczny spadek ogólnej liczby osób korzystających z miejskiej bazy sportowo-rekreacyjnej. Spowodowane to było czasowym ograniczeniem działalności obiektów lub ich całkowitym zamknięciem w związku z wprowadzanymi obostrzeniami stanu epidemii. Podejmowane decyzje w tym zakresie były podyktowane nakazami i zaleceniami instytucji nadrzędnych.

Wyniki udostępniania miejskiej bazy sportowej.

Lp.	Obiekt	2019 r.	2020 r.
1	Park Wodny ul. Piłsudskiego	332 725	141 702
2	Tereny Rekreacyjne ul. W. Polskiego (siłownia, boiska)	43 969	29 820
3	Lodowisko zadaszone ul. W. Polskiego	36 290	44 717
4	Lodowisko mobilne ul. Traugutta	8 288	4 464
5	Hala Sportowa ul. Krupnicza	224 551	84 599
6	Pływalnia letnia Al. Tarnowskich	23 045	23 476
7	CAW Al. Tarnowskich	376	360
8	Pływalnia letnia ul. Traugutta	11 544	0
9	Miejski Dom Sportu ul. Traugutta	130 907	67 072
10	Arena Jaskółka Tarnów ul. Traugutta	21 669	35 801
11	Centrum Odnowy Biologicznej ul. Traugutta	0	4 405
12	Stadion piłkarsko-lekkoatletyczny, korty ul. Traugutta	4 866	6 238
13	Stadion sportowy ul. Piłsudskiego	56 995	39 897
Razem:		895 225	482 551

Funkcjonowanie obiektów TOSiR w czasie pandemii COVID-19

Lp.	Obiekt TOSiR	Zamknięcie obiektu ze względu na pandemię (liczba dni)	Funkcjonowanie obiektu z obostrzeniami / ograniczeniami (liczba dni)
1	Centrum Aktywnego Wypoczynku al. Tarnowskich	120	173
2	Pływalnia Letnia al. Tarnowskich	nie dotyczy	58
3	Hala Sportowo- Widowiskowa ul. Krupnicza 8a	85	209
4	Tereny Rekreacyjne ul. Wojska Polskiego 14	nie dotyczy	237

5	Lodowisko Zadaszone ul. Wojska Polskiego 14	0	23
6	Stadion Sportowy ul. Piłsudskiego 32	54	239
7	Kryta Pływalnia- Park Wodny ul. Piłsudskiego 30	91	204
8	Miejski Dom Sportu ul. Traugutta 5a	91	204
9	Arena Jaskółka Tarnów ul. Traugutta 3b	136	157
10	Centrum Odnowy Biologicznej ul. Traugutta 3b	135	158
11	Stadion LA ul. Traugutta	53	241

Liczba wstępów osób z ważną Tarnowską Kartą Miejską Premium od 2015 r.

Obiekt	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	Ogółem
Pływalnia letnia ul. Traugutta	2162	1503	1523	1708	1695	0	8591
Pływalnia letnia Al. Tarnowskich	2417	2216	2490	2479	3051	4060	16713
Lodowisko ul. W. Polskiego	4945	5018	5194	6103	5128	7297	33685
Lodowisko ul. Traugutta	539	595	698	1225	1098	633	4788
MDS basen ul. Traugutta	2929	5596	7721	11193	13416	5658	46513
Park Wodny ul. Piłsudskiego	19862	25611	32038	35318	36476	16900	166205
Razem:	32854	40539	49664	58026	60864	34548	276495

Liczba wstępów osób z ważną Kartą Tarnowskiej Rodziny od 2015 r.

Obiekt	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	Ogółem
Pływalnia letnia ul. Traugutta	1181	669	670	784	1093	0	4397
Pływalnia letnia Al. Tarnowskich	1618	1240	1155	1168	1163	1411	7755
Lodowisko ul. W. Polskiego	2381	2313	2711	2806	1919	2304	14434
Lodowisko ul. Traugutta	349	586	567	794	664	466	3426
MDS basen ul. Traugutta	691	1035	1822	3270	2434	1515	10767
Park Wodny ul. Piłsudskiego	7401	7903	10713	12148	13126	6537	57828
Razem:	13621	13746	17638	20970	20399	12233	98607

Podobnie jak w latach ubiegłych Ośrodek aktywnie uczestniczył w organizacji akcji letnich i zimowych, finansowanych w całości z budżetu Gminy Miasta Tarnowa. W ramach tych działań prowadzone były nieodpłatne zajęcia sportowo-rekreacyjne oraz możliwość korzystania z obiektów letnich i zimowych za 1 zł i 2 zł przez dzieci i młodzież w czasie wolnym od nauki. W 2020 r. odnotowano:

Lp.	Akcje Letnie i Zimowe 2020 r.	Ilość osób zima	Ilość osób lato
1	Park Wodny ul. Piłsudskiego wstęp 1 zł	1516	2527
2	Pływalnia letnia Al. Tarnowskich wstęp 1 zł	0	1343
3	Miejski Dom Sportu ul. Traugutta wstęp 1 zł	79	0
4	Hala Krupnicza Zajęcia z wspinaczki	740	0
5	Hala Krupnicza Zajęcia z karate	870	0
6	Hala Krupnicza Turniej piłki siatkowej	170	0
7	Lodowisko W. Polskiego wstęp 2 zł	3722	0
8	Lodowisko ul. Traugutta wstęp 2 zł	430	0

9	Wyjazdy na narty	116	0
Razem:		7643	3870

16.3 Nagrody i wyróżnienia sportowe

Podstawa prawna: Uchwała nr XLIII/419/2017 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 21 września 2017 roku w sprawie szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień za osiągnięte wyniki sportowe, a także warunków i trybu przyznawania wyróżnień i nagród pieniężnych za osiągnięcia w działalności sportowej oraz rodzajów tych wyróżnień i wysokości nagród pieniężnych (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2017 r., poz. 6355).

Kwota ogółem: 179 452,- zł

Liczba nagród: 142

Liczba wyróżnień: 5.

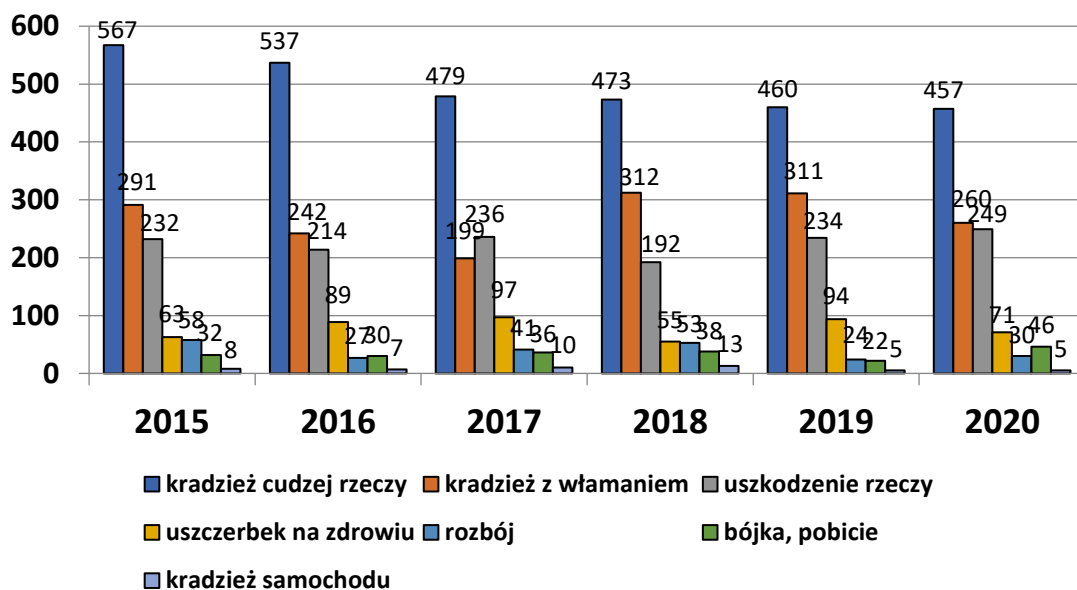
17. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIEPOŻAROWA

17.1 Działalność policji i straży miejskiej

Komenda Miejska Policji w Tarnowie (KMP Tarnów) obejmuje swoim działaniem obszar 1.416 km². Pod względem powierzchni powiat tarnowski zajmuje w województwie małopolskim trzecie miejsce, po nowosądeckim i nowotarskim.

Przestępczość ogólna

Liczba przestępstw stwierdzonych w siedmiu najbardziej uciążliwych kategoriach na terenie działania Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie w latach 2015 – 2020

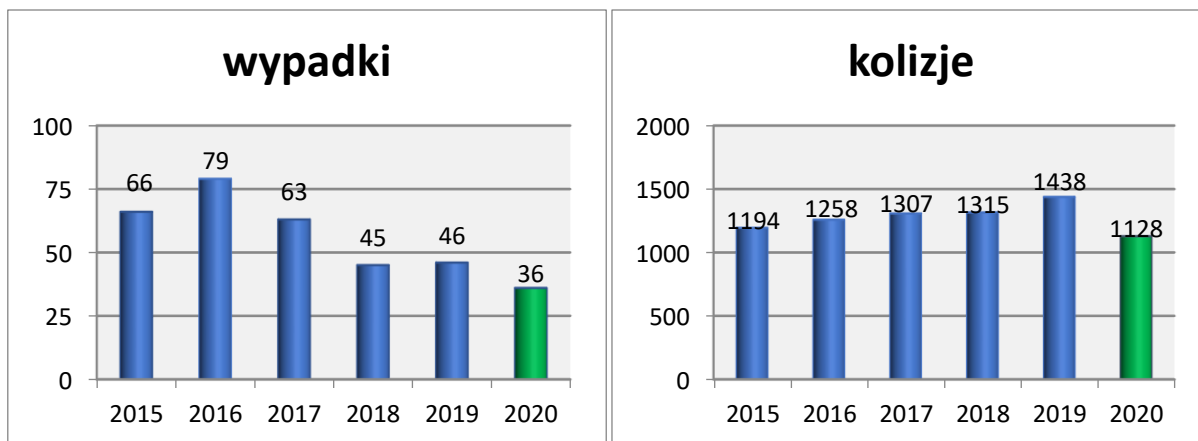

*dane obejmują działalność KMP Tarnów bez podziału administracyjnego miasto Tarnów/powiat tarnowski

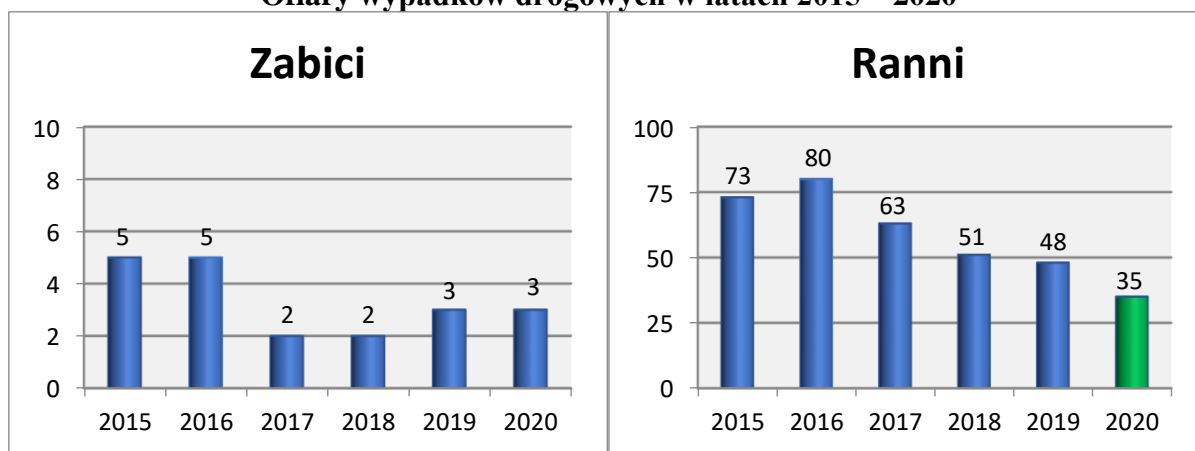
W 2020 roku na terenie działania Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie w podstawowych siedmiu kategoriach przestępstw stwierdzono 457 zdarzeń dotyczących kradzieży cudzej rzeczy, kolejnych 260 dotyczyło kradzieży z włamaniem, a 249 uszkodzenia rzeczy. W zakresie ochrony życia i zdrowia stwierdzono 71 zdarzeń dotyczących uszczerbku na zdrowiu, 30 rozbojów a także 46 przestępstw kategoryzowanych jako bójka/pobicie. Odnotowano również 5 kradzieży samochodów. Komenda Miejska Policji w Tarnowie odnotowała ogólny spadek zdarzeń przestępczych.

Zdarzenia drogowe i ich ofiary na terenie Tarnowa

Wypadki i kolizje drogowe w latach 2015 – 2020

Ofiary wypadków drogowych w latach 2015 – 2020

W 2020 roku na terenie Tarnowa odnotowano łącznie 36 wypadków drogowych, w których 3 osoby poniosło śmierć, a kolejnych 35 zostało rannych. W roku 2020 zaistniało również 1128 kolizji drogowych na terenie miasta.

Na uwagę zasługuje fakt, że na terenie miasta Tarnowa w przedmiocie inżynierii ruchu drogowego przeprowadzono inwestycje mające wpływ na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego, takie jak:

- modernizacje sygnalizacji świetlnych na 29 skrzyżowaniach i 3 przejściach dla pieszych w ramach tworzonego systemu ITS (inteligentny system transportowy),
- budowa trzech azylów na przejściach dla pieszych,
- wyznaczanie kontrapasów i kontraruchu dla rowerów na 13 ulicach,
- budowa drogi rowerowej na odcinku ul. Czerwonych Klonów – ul. Kwiatkowskiego,
- budowa wiaduktu kolejowego w ciągu Al. Tarnowskich,
- remont ul. Krakowskiej na odcinku ul. Droga do Huty – ul. Warsztatowa,

Główne przyczyny wypadków i kolizji spowodowanych przez kierujących 2020/(2019) rok

	wypadki	zabici	ranni	kolizje
niedostosowanie prędkości do warunków ruchu	28 (26)	4 (5)	29 (25)	358 (387)
nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu	24 (27)	1 (1)	24 (27)	394 (488)
niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami	9 (4)	2 (0)	8 (4)	357 (394)
nieprawidłowe cofanie	2 (2)	0 (0)	2 (2)	199 (267)
nieprawidłowe omijanie	1 (1)	0 (0)	1 (1)	151 (143)

*dane podane w nawiasach dotyczą 2019 roku.

*dane obejmują działalność KMP Tarnów bez podziału administracyjnego miasto Tarnów/powiat tarnowski

Jednym z najczęstszych powodów zdarzeń drogowych oraz odniesionych w nich obrażeń wśród uczestników ruchu drogowego spowodowanych przez kierujących było niedostosowanie prędkości do warunków ruchu. Taka przyczyna doprowadziła do 28 wypadków, 358 kolizji drogowych, w których to 4 osoby poniosły śmierć, a 29 zostało rannych. Drugą z kolei przyczyną było nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu, która doprowadziła do 24 wypadków i 394 kolizji w których 1 osoba zginęła, a 24 zostało rannych.

Główne przyczyny zdarzeń spowodowanych przez pieszych 2020/(2019) rok

	zdarzenia	wypadki	zabici	ranni
przekraczanie jezdni w miejscu niedozwolonym	6 (0)	4 (0)	2 (0)	2 (0)
wejście na jezdnię przed jadącym pojazdem	8 (17)	3 (4)	0 (1)	3 (3)
wejście na przejście zza pojazdu, przeszkody	3 (3)	1 (0)	0 (0)	0 (0)
wejście na jezdnię przy czerwonym świetle	3 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)

*dane podane w nawiasach dotyczą 2019 roku.

*dane obejmują działalność KMP Tarnów bez podziału administracyjnego miasto Tarnów/powiat tarnowski

Najczęstszym powodem zdarzeń drogowych wśród uczestników ruchu drogowego spowodowanych przez pieszych było wejście na jezdnię przed jadącym pojazdem. W tej kategorii odnotowano 8 zdarzeń, z których 3 zostały zakwalifikowane jako wypadki drogowy, w których 3 osoby zostały ranne. Przyczyną z kolei w której odnotowano najwięcej pokrzywdzonych to przekraczanie jezdni w miejscu niedozwolonym. Taka przyczyna doprowadziła do 6 zdarzeń, z których 4 zakwalifikowane zostały jako wypadki. W czasie tych zdarzeń 2 osoby zginęły oraz 2 zostały ranne.

Polityka karno-administracyjna (2020/2019 rok)

	2019	2020
Ujawniono ogółem wykroczeń	33 092	31 183
Skierowano wniosków o ukaranie do sądu	2 771	2 201
Ukarano mandatami karnymi za wykroczenia	7 882	8 045
Pouczono	19 674	18 370
Sporządzono odstępień od kierowania wniosku o ukaranie do sądu	4 506	2 361

*dane obejmują działalność KMP Tarnów bez podziału administracyjnego miasto Tarnów/powiat tarnowski

Na terenie działania Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie w 2020 roku, ujawniono ogółem 31 183 wykroczeń. Wobec sprawców takich czynów zastosowano 18 370 pouczeń, 8 045 ukarano mandatami karnymi, a 2 201 przypadkach skierowano wniosek o ukaranie do Sądu. Sporządzono również 2 361 odstępień od kierowania wniosku do Sądu o ukaranie po przeprowadzeniu czynności wyjaśniających w sprawie o wykroczenie.

Przemoc w rodzinie - procedura Niebieskiej Karty (2020/2019 rok)

		2019	2020	Tendencja
LICZBA SPORZĄDZONYCH NIEBIESKICH KART		429	410	- 19
LICZBA WYSTAWIONYCH NAKAZÓW / ZAKAZÓW PRZEZ POLICJĘ		obowiązuje od 30.11.2020 roku	3	w tym miasto Tarnów 3
SPRAWCY	OGÓŁEM	431	417	- 14
	KOBIETY	33	32	- 1
	MĘŻCZYŹNI	396	382	- 14
	NIELETNI	2	3	+ 1
	POD WPŁYWEM ALKOHOLU	194	198	+ 4
	ZATRZYMANO W PDOZ <i>- w tym do wytrzeźwienia</i>	251 64	238 36	- 13 - 28
POKRZYWDZENI	OGÓŁEM	532	518	- 14
	MAŁOLETNI	68	82	+ 14
	DOROŚLI	464	436	- 28

W 2020 roku na terenie działania Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie w chwili powzięcia informacji o możliwości stosowania przemocy domowej, głównie podczas interwencji domowych wypełniono 410 formularzy „Niebieska Karta”, czym automatycznie wszczęto procedurę przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy byli głównie mężczyźni, którzy stanowili 382 osoby z 417 ogółem osób mogących stosować przemoc domową. W czasie czynności zatrzymano 238 osób. Blisko połowa - 198 osób podejrzanych o stosowanie przemocy znajdowało się pod wpływem alkoholu. Osobami wobec których stosowano przemoc były głównie osoby dorosłe - 436 osób oraz 82 osoby małoletnie.

Od 30 listopada 2020 roku, funkcjonariusze Policji otrzymali nowe uprawnienia, dotyczące możliwości wydania nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia oraz wydanie zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Z takiego uprawnienia w minionym roku tarnowscy funkcjonariusze skorzystali trzykrotnie. Wszystkie wydane nakazy/zakazy dotyczyły osób zamieszkałych na terenie miasta Tarnowa.

Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa na terenie miasta Tarnowa

Na terenie miasta Tarnowa w minionym roku odnotowano ogółem **1228** zgłoszeń poprzez aplikację Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa (KMZB), z których :

- potwierdzono zagrożenie **57** (4,6%)
- potwierdzono i wyeliminowano zagrożenie **593** (48,3%)
- przekazano poza Policję **7** (0,6%)
- zgłoszenia niepotwierdzone **545** (44,4%)
- zgłoszenia traktowane jako żart/pomyłka **36** (2,9%)

Najbardziej uciążliwymi i najczęściej zgłaszanymi zagrożeniami na terenie miasta Tarnowa:

- ✓ nieprawidłowe parkowanie - 597 (48,6%)
zagrożenia zgłaszane są głównie w ścisłym centrum miasta i dotyczą przede wszystkim parkowania na chodnikach i w rejonie skrzyżowań. Najwięcej odnotowano zgłoszeń na ul. Zamkowej, ul. Wieniawskiego oraz ul. Wilczej
- ✓ przekraczanie dozwolonej prędkości - 191 (15,6%)
zagrożenia zgłaszane są na terenie całego miasta. Najwięcej odnotowano zgłoszeń na ul. Zamkowej, ul. Czarna Droga, ul. Brzozowej oraz ul. Wojtarowicza
- ✓ spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych - 150 (12,2%)
zagrożenia zgłaszane są na terenie całego miasta, przede wszystkim w rejonie skwerów i placów a także placówek handlowych. Najczęściej odnotowywane w rejonie skweru Popieluszki, czy ul. Bitwy o Wał Pomorski

Wpływ COVID-19 na pracę Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie w 2020 roku

Największym obciążeniem pracy funkcjonariuszy tarnowskiej Komendy Policji było sprawdzanie przestrzegania obowiązkowej kwarantanny / izolacji domowej na terenie miasta Tarnowa i powiatu tarnowskiego.

Z uwagi na stan epidemii COVID-19 i ograniczenia wprowadzone Rozporządzeniem Rady Ministrów „w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii” (z póź. zm.):

- przeprowadzono **2 594** interwencji w zw. z art. 54 kw. (z czego **2 337** dot. niestosowania maseczek),
- sporządzono **393** notatek na wniosek o ukaranie do Sądu w zw. z art. 54 kw. (z czego **315** dot. niestosowania maseczek),

- nałożono **1 655** mandatów na **147 265 zł** w zw. z art. 54 kw. (z czego **1 315** mandatów na **86 380 zł** dot. niestosowania maseczek),
- pouczone **1 260** osób w zw. z art. 54 kw. (z czego **976** dot. niestosowania maseczek)
- przeprowadzono **4 257** kontroli środków publicznego transportu zbiorowego (w tym **23** z PSSE),
- skontrolowano **7 761** placówek handlowych (w tym **1 105** z PSSE).

Działalność Profilaktyczna

W 2020 roku funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie, z uwagi na wprowadzony stan epidemii i ograniczenia wprowadzone Rozporządzeniem Rady Ministrów „w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii” (z póź. zm.), nie organizowali oraz nie uczestniczyli w imprezach plenerowych – w tym piknikach/festynach na terenie miasta. Dbając o wspólne bezpieczeństwo, zachowując reżim sanitarny oraz wprowadzone ograniczenia, tarnowskim policjantom udało się zrealizować działalność profilaktyczną między innymi poprzez nw. projekty:

Projekt „Zagrożenie w sieci – profilaktyka, reagowanie”

	Szkoły Podstawowe			Szkoły średnie		
	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice
Ogółem	2 179 (7 408) osób	38 (166) osób	375 (913) osób	239 (723) osób	56 (50) osób	80 (100) osób

*dane podane w nawiasach dotyczą 2019 roku.

Wybrane programy profilaktyczne, realizowane

	Alkohol i narkomania			Handel Ludźmi			Kibic i doping TAK – Pseudokibic i agresja NIE		
	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice
Ogółem	3 148 (12 147) osób	641 (1 061) osób	173 (2 775) osób	3 246 (6 696) osób	136 (240) osób	23 (1 706) osób	1 169 (9 265) osób	38 (881) osób	0 (504) osób

*dane podane w nawiasach dotyczą 2019 roku.

Projekt edukacyjno-informacyjny „Kibice i doping - TAK, Pseudokibice i agresja – NIE”. W minionym roku ze względu na wprowadzony stan epidemii w związku z COVID-19, policjantom z Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie realizującym powyższy program edukacyjno – informacyjny, udało się dotrzeć i tym samym przeprowadzić ogółem **40** spotkań na terenie miasta i powiatu tarnowskiego, w których uczestniczyło łącznie **1 207** osób, w tym: **1 169** uczniów oraz **38** nauczycieli.

Jak co roku, w listopadzie 2020 roku tarnowska Policja, już po raz dziewiąty włączyła się w obchody kampanii „Biała Wstążka”, która tym razem odbyła się pod hasłem „**Przemoc w rodzinie – Kto Ci może pomóc**”. Akcja została zorganizowana przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie w dniach od 23 do 27 listopada. Działania w ramach kampanii ograniczone zostały do publikacji na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie materiałów informacyjnych o zadaniach poszczególnych instytucji działających w systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W czasie

kampanii zorganizowano dyżury specjalistów (psychologów, prawników oraz osób tzw. pierwszego kontaktu). Dodatkowo w dniu 27 listopada przeprowadzone zostało szkolenie w trybie zdalnym, dla przedstawicieli służb realizujących ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, pn. „Jak diagnozować przemoc i udzielać wsparcia w rodzinach z problemem alkoholowym? - Zmiany w przepisach związanych z oddziaływaniem wobec osób stosujących przemoc w rodzinie”. Szkolenie prowadzone było przez Lilianę Krzywicką – psychologa, socjologa, kierownika Ośrodka Interwencji Kryzysowej, będącego wykładowcą Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytetu Humanistycznego – Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej – Wydziału Zamiejscowego w Katowicach. W szkoleniu tym udział wzięli dzielnicowi z miasta Tarnowa.

W minionym 2020 roku, tarnowska Policja włączyła się w obchody „Dnia Bezpiecznego Internetu - Safer Internet Day”. Na stronie internetowej Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie oraz Facebooku umieszczone zostały informacje na temat bezpiecznego korzystania z sieci. Dodatkowo dzielnicowi z Komisariatu Policji Tarnów – Centrum zorganizowali *akcję promocyjną na temat bezpieczeństwa w Internecie*, w Galerii Handlowej „Gemini Park” w Tarnowie. Funkcjonariusze w trakcie akcji, wręczali dorosłym, jak i małoletnim klientom galerii materiały związane z tematyką dotyczącą zagrożeń w sieci oraz zjawiska cyberprzemocy (ulotki przekazane przez KWP Kraków – specjalnie na ten cel).

W ramach projektu „Zagrożenia w sieci – profilaktyka, reagowanie” oraz w związku z „Dniem Bezpiecznego Internetu” po raz kolejny zorganizowano międzyszkolny konkurs plastyczny oraz konkurs wiedzy. Organizatorami konkursów były Szkoły Podstawowe nr 8 i nr 20 w Tarnowie oraz Wydział Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie. W konkursach udział wzięli uczniowie z Szkoły Podstawowej Nr 5, Nr 8 i Nr 20 w Tarnowie. Laureaci obu konkursów (plastycznego i wiedzy) otrzymali dyplomy oraz nagrody rzeczowe otrzymane z Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie.

Bezpieczeństwo Seniorów. funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie, z uwagi na wprowadzony stan epidemii związany z COVID-19, policjanci w minionym roku w znaczący sposób ograniczyli bezpośrednie spotkania z seniorami. Tarnowscy policjanci w ramach swoich możliwości prowadzili aktywne działania profilaktyczne ukierunkowane na zapobieganie przestępstwom popełnianych na osobach w podeszłym wieku, w ramach kontynuowanej od kilku lat akcji „Bezpieczny Senior”. Na terenie działania tarnowskiej Komendy przeprowadzono 48 spotkań, w których uczestniczyło łącznie 1 219 osób.

Głównym celem było zwiększenie świadomości społecznej seniorów oraz rozbudzenie w nich poczucia odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne oraz najbliższe otoczenie. Najczęściej poruszonymi tematami podczas spotkań były:

- przestępstwa „na wnuczka”, „policjanta”, „hydraulika”, „kominiarza” itp.;
- bezpieczeństwo w miejscu zamieszkania i miejscach publicznych;
- bezpieczne korzystanie z Internetu;
- problematyka kradzieży tożsamości;
- postępowanie w przypadku utraty dokumentów;
- bezpieczeństwo w ruchu drogowym, zwłaszcza pieszych i rowerzystów oraz obowiązek noszenia elementów odblaskowych poza terenem zabudowanym po zmroku;
- przestępstwa na tzw. „wyłudzenia mieszkań”.

Działalność Straży Miejskiej w Tarnowie

Straż Miejska jest jednostką organizacyjną Gminy Miasta Tarnowa, powołaną do ochrony porządku publicznego. Działania Straży Miejskiej koncentrują się na służbie patrolowo-interwencyjnej, reagowaniu na zgłoszenia od mieszkańców Tarnowa i podejmowaniu interwencji w ujawnionych przez strażników przypadkach naruszenia prawa.

Rok 2020 był rokiem szczególnym dla działalności Straży Miejskiej w związku z ogłoszeniem od dnia 14 marca 2020r. na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 i następnie, ogłoszonym od dnia 20 marca 2020 r. stanem epidemii.

W związku z powyższym od 16-go marca 2020r. w Centrum Bezpieczeństwa i Zarządzania Ruchem w Tarnowie ograniczono bezpośrednią obsługę interesantów.

W pierwszej kolejności realizowane były interwencje związane z bezpośrednim zagrożeniem zdrowia i życia mieszkańców jak i związane z zapewnieniem spokoju i porządku w miejscach publicznych. Znacznie ograniczono podejmowania interwencji związanych z nieprawidłowym parkowaniem pojazdów.

Podjęto działania mające na celu informowanie mieszkańców o istniejącym zagrożeniu – patrolowane były miejsca, gdzie najczęściej dochodziło do gromadzenia się osób tj. skwery, place zabaw, boiska, rejon pawilonów handlowych, sklepów.

Poprzez urządzenia nagłaśniające zamontowane w radiowozach mieszkańcom przekazywany był komunikat informujący o zagrożeniu, konieczności stosowania się do poleceń służb sanitarnych oraz zachęcający do pozostania w domach.

Poleceniem nr 19/2020 z dnia 31 marca 2020 r. wojewoda małopolski polecił Wójtom, Burmistrzom, Prezydentom Gmin i Miast z obszaru województwa Małopolskiego na terenie właściwości których działają straże gminne (miejskie) zlecić ze skutkiem począwszy od 2 kwietnia 2020 r. podległym strażom gminnym aby dokonywanie dyslokacji patroli straży gminnych (miejskich), organizacja wspólnych patroli z Policją oraz prowadzenie innych form współpracy straży gminnych (miejskich) z Policją odbywały się zgodnie ze wskazaniem komendantów właściwych terytorialnie jednostek Policji. Wojewoda polecił także, aby pozostałe zadania straży realizowane były wyłącznie w zakresie, w jakim służą prowadzeniu działań związanych z weryfikacją wykonywania nakazów, zakazów i obowiązków wynikających z przepisów prawa powszechnie obowiązującego, związanych z zapobieganiem rozprzestrzenianiu się choroby zakaźnej Covid-19.

Od 2 kwietnia 2020 r. Straż Miejska przeszła pod zwierzchni nadzór Policji. Organizowanie wspólnych służb polegało na oddelegowywaniu funkcjonariuszy do Policji – wspólne patrole zarówno zmotoryzowane jak i piesze w przestrzeni miejskiej podejmowały działania w zakresie zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się epidemii Covid-19. Informacje o liczbie funkcjonariuszy do wspólnych służb wysyłano do sztabu COVID Policji.

Kontrolowano m. in. parki, tereny zielone, place zabaw pod kątem zakazu wstępu, grupowania się osób, uprawiania sportu, przebywania nieletnich do lat 18. Miejsca te były również kontrolowane z wykorzystaniem drona.

Od 3 kwietnia do 23 czerwca 2020 r. trzy razy dziennie strażnicy dostarczali posiłki ze Słonecznego Wzgórza dla osób przebywających na kwarantannie przy ul. Romanowicza oraz monitorowali rejon ośrodka, w którym odbywała się kwarantanna.

Strażnicy dostarczali maseczki dla seniorów wg. list otrzymywanych z Urzędu Miasta Tarnowa, rozdawali mieszkańcom materiałowe maseczki, które były dostarczane do SM głównie z Centrum Sztuki Mościce, a także ze stowarzyszenia „Tu i teraz”. Strażnicy asystowali podczas przeprowadzania dezynfekcji dróg w mieście.

Polecenie wojewody obowiązywało do dnia 18 czerwca 2020 r. Z dniem następnym Straż Miejska w Tarnowie powróciła do realizacji zadań przed nałożeniem na nią obowiązków przez Wojewodę Małopolskiego, jednak w pełnym reżimie sanitarnym.

Po raz kolejny strażnicy miejscy poddani zostali zwierzchniemu nadzorowi Tarnowskiej Policji z dniem 12 października 2020 r. poleceniem nr 208/2020 Wojewody Małopolskiego, które nadal obowiązuje. Poleceniem tym Wojewoda zlecił tak jak uprzednio, aby dokonywanie dyslokacji patroli straży, organizowanie wspólnych patroli oraz prowadzenie innych form współpracy z Policją odbywało się zgodnie ze wskazaniem komendantów właściwych terytorialnie jednostek Policji. Wojewoda polecił także, aby pozostałe zadania straży realizowane były głównie w zakresie działań związanych z weryfikacją wykonywania nakazów, zakazów i obowiązków wynikających z przepisów prawa powszechnie obowiązującego, związanych z zapobieganiem rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej COVID-19.

Od 13 października 2020 r. (do nadal) funkcjonariusze SM oddelegowywani są na Policję, gdzie pełnią służbę we wspólnych patrolach zarówno zmotoryzowanych jak i pieszych, które działają głównie w ramach zwalczania i zapobiegania rozprzestrzeniania się Covid-19.

Ponadto strażnicy, którzy nie są oddelegowani do służby wspólnej z Policją realizują zadania zlecone przez Policję – wskazanych zostało 16 obszarów miasta, które strażnicy kontrolują codziennie w ramach w/w działań.

Do działań wspólnych z Policją oddelegowano na zasadzie powtarzalności 985 funkcjonariuszy, z czego aż w 952 przypadkach delegowani byli oni do działań związanych z pandemią Covid-19. Strażnicy pozostali do dyspozycji Straży Miejskiej realizowali zadania związane wyłącznie z poleceniem wojewody małopolskiego. Kontrolowana była cała przestrzeń miasta Tarnowa – parki, tereny zielone, place zabaw pod kątem zakazu wstępu, grupowania się osób, uprawiania sportu, przebywania osób nieletnich.

Do działań wspólnych w ramach patroli interwencyjnych do Policji oddelegowano 26 funkcjonariuszy SM, siedmiu strażników brało udział w akcji „Bezpieczne wakacje”, uczestnicząc we wspólnych patrolach.

W 2020 roku w związku z nieprzestrzeganiem obostrzeń związanych z pandemią koronawirusa strażnicy miejscy nałożyli 210 mandatów karnych, 12 osób zostało pouczone, skierowanych zostało 123 wnioski o ukaranie do Sądu Rejonowego w Tarnowie.

Od 2 listopada do 31 grudnia 2020r. w ramach akcji „Tarnów pomaga, odłona druga” z tarnowskich restauracji dostarczano 3 x w tygodniu posiłki dla seniorów - dostarczono 1437. Natomiast do zakończenia akcji tj. do dnia 1 lutego 2021r łącznie dostarczono 2381 posiłków.

Mimo zupełnie nowych, innych warunków pracy na przestrzeni całego ubiegłego roku udało się zrealizować dużą liczbę interwencji, niejednokrotnie pomagając mieszkańcom w rozwiązaniu ich problemów. W minionym roku do dyżurnego straży drogą telefoniczną wpłynęło 13141 interwencji, natomiast drogą pocztową wpłynęło ponad 900 interwencji.

Najczęściej interwencje dotyczyły:

- 1) naruszania przepisów drogowych 5813 przypadków,
- 2) zakłócanie spokoju i porządku publicznego 3463 przypadków,
- 3) ochrony środowiska i gospodarki odpadami 1412 przypadków,
- 4) zwierząt 1132 przypadki,
- 5) zagrożenia życia i zdrowia 640 przypadków
- 6) awarii technicznych 261 przypadków
- 7) zagrożeń pożarowych 30 przypadków
- 8) pozostałe 390 (pomoc mieszkańcom, uruchamianie pojazdów)

Ponadto w ramach działalności prewencyjnej:

- doprowadzono do PONON-u, Policyjnej Izby Zatrzymań, Domu dla Bezdomnych Mężczyzn i miejsca zamieszkania 751 nietrzeźwych osób,

- zabezpieczono 65 imprez i uroczystości patriotycznych, kulturalnych i szkolnych.

Ujawniono ogółem 8412 wykroczeń, w których 4776 sprawców ukarano mandatami karnymi, sporządzono 1478 wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego w Tarnowie oraz pouczone 2158 osób.

Strażnicy wystawili 2509 samodzielnych patroli, które oprócz zadań zleconych przez Policję w ramach zwalczania pandemii patrolowały miasto i podejmowały interwencje w związku ze zgłoszeniami mieszkańców oraz reagowały na popełniane wykroczenia. Ponadto, w okresie letnim wystawiono 83 dwuosobowe patrole rowerowe.

Na poprawę stanu bezpieczeństwa w mieście oraz ograniczenie popełnionych wykroczeń lub zdarzeń o charakterze przestępczym w miejscach publicznych, a także na stosowania się mieszkańców do ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem pandemii ma monitoring miejski. W 2020 roku operatorzy monitoringu odnotowali **1759** interwencji dotyczących różnych zdarzeń i wykroczeń, kierując w miejsce interwencji patrole straży miejskiej. Z zapisów systemu monitoringu w 324 przypadkach korzystała Policja przeglądając je, a w 252 przypadkach nagrania zostały pobrane.

W 2020 roku system monitoringu wizyjnego, który obejmuje swym zasięgiem zarówno centrum miasta jak również osiedla mieszkaniowe składał się z 40 kamer cyfrowych w jakości full HD. Utworzony został 1 nowy punkt kamerowy przy ul. Bernardyńskiej, obejmując nową fontannę na skwerze ks. kpt. Piotra Gajdy.

W 2020 roku zostało zakupione urządzenie do zadań specjalnych – statek powietrzny Matrice 210V2 wraz z laboratorium do badań zawartości dymu wydobywającego się z kominów. Dron jest urządzeniem wielofunkcyjnym, wyposażonym w kamerę z 30 krotnym zoomem optycznym. Wyposażony jest w doświetlacz do realizacji misji wieczorowo/nocnych, zapas baterii do celów realizacji misji w terenie przez kilka godzin bez dodatkowego doładowania, możliwość strumieniowania obrazu z kamery do dowolnej lokalizacji na ziemi, system przekazywania na żywo pomiarów do dwóch tabletów w trybie rzeczywistym. Laboratorium zostało doposażone w spora liczbę czujników wykrywających substancje szkodliwe. W Straży Miejskiej w Tarnowie pracuje 12 przeszkolonych funkcjonariuszy, którzy posiadają certyfikaty wydane przez Urząd Lotnictwa Cywilnego upoważniające ich do pilotowania bezałogowych statków powietrznych do 25 kg.

W 2020 roku Straż Miejska dysponowała 10 radiowozami wyposażonymi w sygnały świetlne i dźwiękowe z zainstalowanymi zestawami głośno mówiącymi, umożliwiającymi przekazanie komunikatów głosowych w przypadku zaistnienia konieczności ostrzegania lub informowania mieszkańców, które szczególnie w 2020 roku okazały i nadal okazują się bardzo przydatne, służąc strażnikom do nadawania komunikatów dla mieszkańców, związanych z panującą pandemią.

W marcu br. roku tabor samochodowy powiększył się o nowy, elektryczny, ekologiczny radiowóz. Pięć radiowozów jest przystosowanych do przewozu osób nietrzeźwych i ujętych.

Dodatkowo wszystkie radiowozy wyposażone są w radiostacje cyfrowe z wbudowanym systemem GPS, co umożliwia przede wszystkim bieżące monitorowanie patroli na terenie miasta, koordynację działań, minimalizację czasu reakcji na zgłoszenie.

Dyżurny posiada możliwość podglądu lokalizacji patroli w systemie GPS i kieruje w miejsce interwencji patrol pełniący służbę najbliższej zgłoszonego zdarzenia. Dodatkowo Straż Miejska dysponuje 18 radiotelefonami przenośnymi, cyfrowymi również z wbudowanym modułem GPS. Na wyposażeniu straży jest również 6 rowerów, które wykorzystywane są w okresie od wiosny do jesieni.

Na wyposażeniu Straży Miejskiej znajdują się również dwa parasole grzewcze, kamera termowizyjna oraz dwa noktowizory i zakupiony w 2020 roku ozonator powietrza. Parasole grzewcze mogą być wykorzystane w przypadku zaistnienia zdarzeń nadzwyczajnych objętych

zakresem zarządzania kryzysowego, są również używane podczas spotkań i imprez organizowanych na terenie miasta Tarnowa w okresie zimowym.

Kamera termowizyjna i noktowizory służą funkcjonariuszom do obserwacji miejsc trudno dostępnych i nie oświetlonych. Ozonator służy do dezynfekcji pojazdów, umundurowania strażników oraz pomieszczeń w budynku.

Ważną częścią działalności Tarnowskiej Straży Miejskiej w zakresie poprawy bezpieczeństwa i porządku były dotychczas działania edukacyjne i informacyjne w ramach programów profilaktycznych dla uczniów tarnowskich szkół i przedszkoli. Działania te z uwagi na pandemię zostały zawieszono. Jedynie w pierwszych trzech miesiącach udało się w ramach działań profilaktycznych w trzech placówkach edukacyjnych przeprowadzić program „Alkohol i nieletni”, którego celem jest zapobieganie demoralizacji i spożywania alkoholu wśród młodzieży oraz przekazanie informacji na temat społecznych i prawnych konsekwencji spożywania alkoholu przez nieletniego – programem objęto 403 osoby. Kolejnym programem, który udało się przeprowadzić w pierwszym kwartale 2020 roku był program mający uświadomić dzieciom różnice pomiędzy złością, agresją i przemocą – programem „Agresja, przemoc, cyberprzemoc” objęto 179 dzieci.

W budynku przy Nadbrzeżnej Dolnej znajduje się siedziba Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa oraz Centrum sterowania Ruchem. Pozwala to na bezpośredni kontakt służb ratowniczych i komunalnych, zarówno w czasie ich codziennej działalności, jak i w razie sytuacji kryzysowych. Jest to miejsce, które łączy kilka funkcji istotnych dla mieszkańców, takich jak bezpieczeństwo, monitoring, sterowanie ruchem w Tarnowie.

17.2 Działalność Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej i OSP w Tarnowie – Rzędzinie

Działalność Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowie

W 2020 roku jednostki ochrony przeciwpożarowej interweniowały 2502 razy, z czego na terenie miasta Tarnowa interwencji tych było 817. W ogólnej liczbie interwencji, odnotowano 141 pożarów, co w porównaniu do roku poprzedniego skutkuje spadkiem o 431 tego typu zdarzeń. Wśród ogólnej liczby pożarów największą stanowiły: pożary traw i nieużytków rolnych (8 zdarzeń), pożary w obiektach mieszkalnych (45 pożary) oraz w innych obiektach (65 pożarów) a także w środkach transportu (23 zdarzenia).

Odnutowano 1683 miejscowych zagrożeń, co w porównaniu z rokiem 2019 (2279) stanowi spadek o 596 interwencji. Wśród ogólnej liczby miejscowych zagrożeń stanowiły interwencje w obiektach mieszkalnych (222 zdarzeń); z udziałem środków transportu (92 zdarzeń) oraz w innych obiektach (270 zdarzeń).

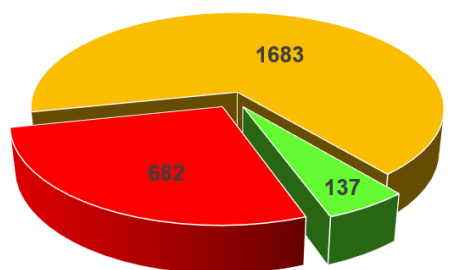
W roku 2019 utrzymał się poziom alarmów fałszywych - 92 interwencji, w porównaniu z rokiem 2019 (51 zdarzeń). Zdecydowana większość tych interwencji dotyczyła zgłoszeń w „dobrej wierze” lub wynikała z działania systemu monitoringu pożarowego.

Poniżej przedstawiono zestawienia zbiorcze obejmujące działania interwencyjne jednostek ratowniczo-gaśniczych Komendy Miejskiej PSP w Tarnowie za rok 2019 oraz w okresie od 2012 do 2019.

Liczba zdarzeń w 2020 r., Tarnów i powiat: pożary – 682, miejscowe zagrożenia – 1683, fałszywe alarmy – 137.

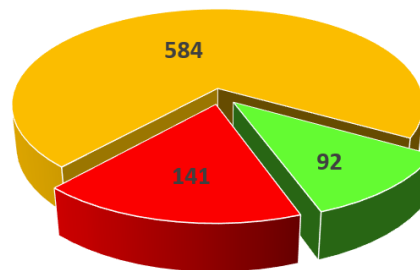
Liczba zdarzeń 2020 r., Tarnów: pożary 141, miejscowe zagrożenia 584, alarmy fałszywe – 92.

Statystyka zdarzeń - miasto + powiat

■ Pożary ■ Miejscowe zagrożenia ■ Alarmy fałszywe

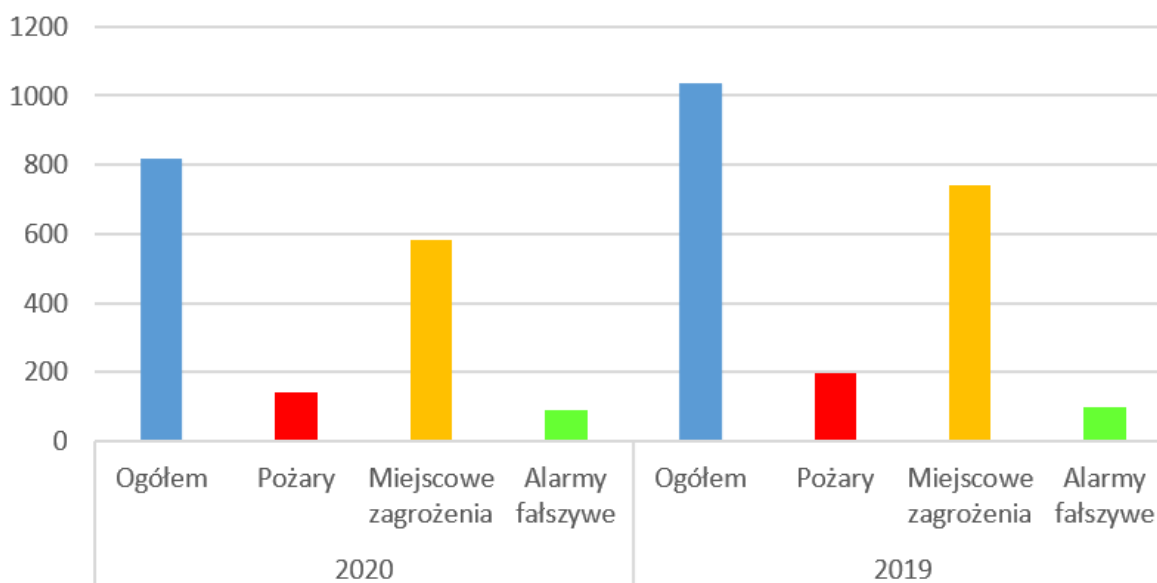
Statystyka zdarzeń - miasto Tarnów

■ Pożary ■ Miejscowe zagrożenia ■ Alarmy fałszywe

Liczba zdarzeń na terenie miasta Tarnowa (porównanie za lata 2020-2019).

Statystyka zdarzeń - Tarnów

2020				2019			
Ogółem	Pożary	Miejscowe zagrożenia	Alarmy fałszywe	Ogółem	Pożary	Miejscowe zagrożenia	Alarmy fałszywe
817	141	584	92	1035	195	741	99

Zestawienie najczęstszych, prawdopodobnych przyczyn pożarów w 2020 r.

Prawdopodobna przyczyna POŻARÓW	2019	2020
Nieostrożność Osób Dorosłych (NOD) przy posługiwaniu się ogniem otwartym, w tym papierosy, zapalniczki	13	10
NOD przy wypalaniu pozostałości roślinnych na polach	0	0
NOD w pozostałych przypadkach	16	13

Wady urządzeń i instalacji elektrycznych, w szczególności przewody, osprzęt oświetlenia, odbiorniki bez urządzeń grzewczych	8	10
Nieprawidłowa eksploatacja urządzeń i instalacji elektrycznych	0	0
Wady elektrycznych urządzeń grzewczych, w szczególności: piece, grzałki, kuchnie	0	0
Nieprawidłowa eksploatacja elektrycznych urządzeń grzewczych	0	0
Wady urządzeń grzewczych na paliwo stałe	2	0
Nieprawidłowa eksploatacja urządzeń grzewczych na paliwo stałe	18	9
Wady środków transportu	21	12
Podpalenia (umyślne) w tym akty terroru	71	391
Požary jako następstwo innych miejscowych zagrożeń	0	0
Inne przyczyny	7	13
Nieustalone	32	26

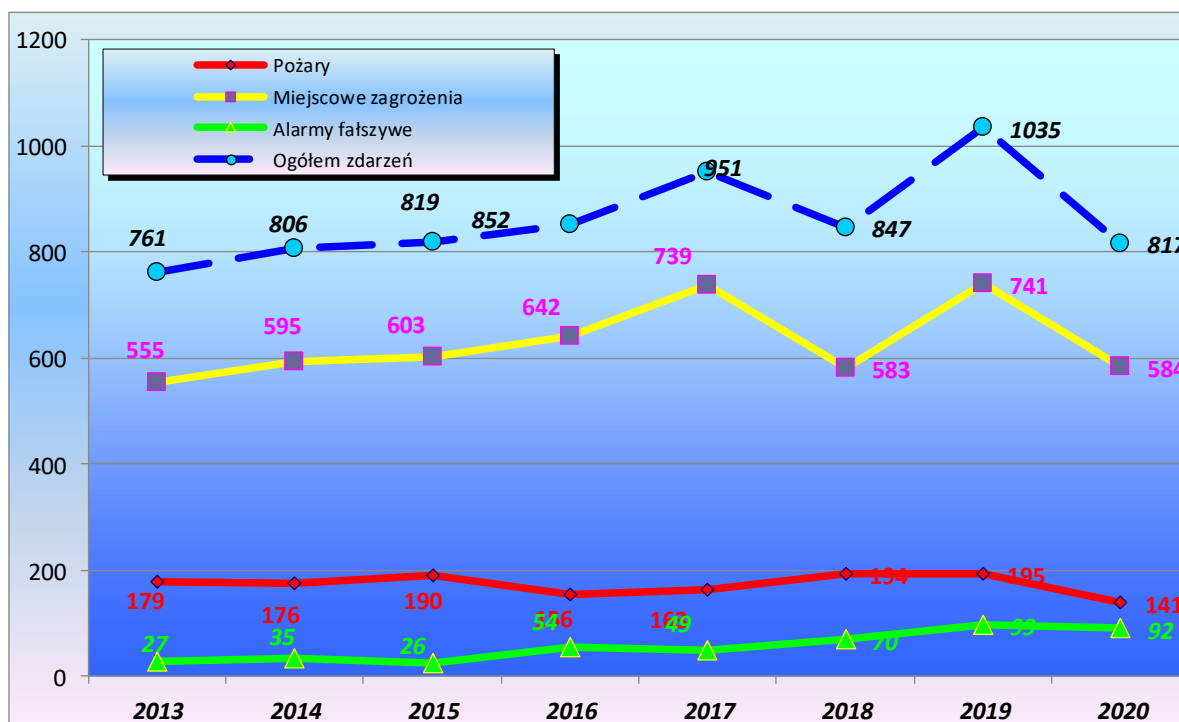
Zestawienie najczęstszych, prawdopodobnych przyczyn miejscowych zagrożeń w 2020r.

<i>Prawdopodobna przyczyna MIEJSCOWYCH ZAGROŻEŃ</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
Wady urządzeń i instalacji elektrycznych, w szczególności: przewody, osprzęt oświetlenia, odbiorniki bez urządzeń grzewczych	5	4
Nieprawidłowa eksploatacja urządzeń i instalacji elektrycznych	1	0
Wady elektrycznych urządzeń grzewczych, w szczególności: piece, grzałki, kuchnie	1	0
Nieprawidłowa eksploatacja elektrycznych urządzeń grzewczych	0	0
Nieprawidłowa eksploatacja urządzeń gazowych	4	0
Wady urządzeń mechanicznych	4	5
Nieprawidłowa eksploatacja urządzeń mechanicznych	0	0
Wady urządzeń grzewczych (innych niż elektryczne)	4	4
Nieprawidłowa eksploatacja urządzeń grzewczych (innych niż elektryczne)	1	2
Wady środków transportu	38	18
Nieprawidłowa eksploatacja środków transportu	7	4
Niezachowanie zasad bezpieczeństwa ruchu środków transportu	158	102
Wady konstrukcji budowlanych	0	2
Nieprawidłowa eksploatacja konstrukcji budowlanych, budynków	0	1
Nieprawidłowe wykonanie prac instalacyjnych, remontowych, montażowych, budowlanych	7	3
Huragany, silne wiatry, tornada	103	63
Gwałtowne opady atmosferyczne	53	13

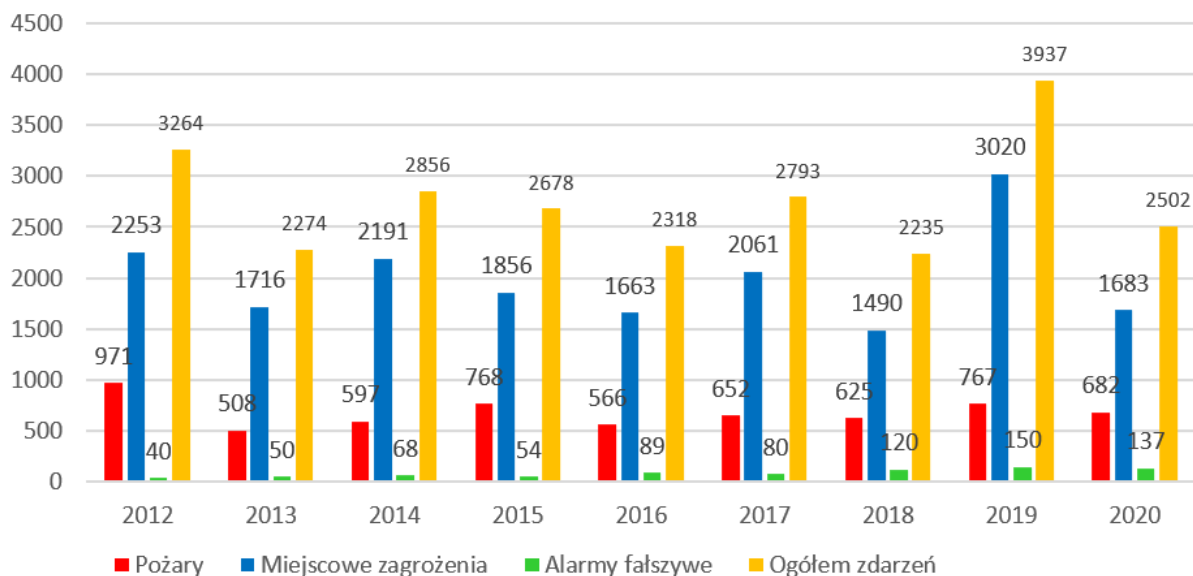

Gwałtowne przybory wód, zatory lodowe	1	0
Wyładowania atmosferyczne	0	1
Nietypowe zachowania się zwierząt, owadów stwarzające zagrożenie	31	16
Akcje terrorystyczne	0	5
Nieumyślne działanie człowieka	9	22
Celowe działanie człowieka	29	20
Inne miejscowe zagrożenia powstałe w wyniku pożarów	0	0
Nieustalone	28	15
Inne przyczyny	232	270

Zestawienie obejmujące liczbę zdarzeń w latach 2013-2020.

Zestawienie wyjazdów

Podział zdarzenia według rodzaju i wielkości z uwzględnieniem podziału administracyjnego.

Powiat/gmina	2020 rok				Lata:		
	Ogółem mniej o -36,40%	Pożary mniej o -11,00 %	Miejscow e zagrożeni a mniej o -44,30 %	Alarmy fałszywe mniej o -8,70 %	2019	2018	2017
SUMA (miasto i powiat)	2502	682	1683	137	3937	2235	2793
SUMA powiat tarnowski	1685	541	1099	45	2902	1388	1842
m. Tarnów	817	141	584	92	1035	847	951
Ciężkowice	94	18	75	1	133	54	106
Gromnik	59	15	43	1	85	41	86
Lisia Góra	222	87	130	5	386	145	182
Pleśna	102	22	78	2	243	94	127
Radłów	96	46	50	0	125	80	103
Ryglice	74	23	51	0	138	60	69
Rzepiennik Strzyżewski	25	7	18	0	90	39	36
Skrzyszów	84	24	56	4	148	83	110
Szerzyny	45	17	27	1	132	37	83
Tarnów	167	48	112	7	355	140	172
Tuchów	184	55	123	6	284	147	213
Wierzchosławice	109	24	81	4	111	100	106
Wietrzychowice	37	23	12	2	59	19	26
Wojnicz	97	31	61	5	180	98	116
Zakliczyn	101	20	79	2	165	88	119
Żabno	189	81	103	5	268	163	188

*- w 2020 r. odnotowano spadek liczby zdarzeń w stosunku do roku 2019.

Działania związane z COVID-19

Od marca 2020 r. działania Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowie skoncentrowane były na przeciwdziałaniu rozprzestrzeniania się koronawirusa wywołującego COVID 19. W ramach przedmiotowych czynności realizowano akcje rozgłaszania komunikatów informujących o zagrożeniu i konieczności przestrzegania wprowadzonych zasad, dostarczania paczek żywnościowych do osób objętych kwarantanną, transport środków pochodzących z rezerw materiałowych pomiędzy magazynami w Krakowie i Tarnowie, dystrybucja środków ochrony osobistej (w tym ubrań, masek, płynów do dezynfekcji) dla jednostek OSP, dystrybucja płynów do dezynfekcji oraz termometrów dla szkół i przedszkoli, wsparcie szpitala węzłowego, przygotowanie zaplecza logistycznego w postaci namiotów pneumatycznych na terenie szpitala jak i punktów pobierania wymazów na obecność SARS CoV-2, dezynfekcja pomieszczeń oraz koordynacja szczepień wśród druhów jednostek OSP. Należy również wspomnieć, że w czasie pandemii zastępy jednostek ochrony przeciwpożarowej wspomagała w działania interwencyjnych system PRM.

Czynności kontrolno-rozpoznawcze

W celu rozpoznawania zagrożeń, realizacji nadzoru nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych oraz przygotowania do działań ratowniczych upoważnieni funkcjonariusze Komendy Miejskiej PSP w Tarnowie realizując zadania ustawowe w roku 2020 prowadzili czynności kontrolno-rozpoznawcze, którymi objęte były budynki, inne obiekty budowlane i tereny oraz instalacje.

Działania prowadzono na podstawie wcześniej opracowanego planu kontroli oraz poza planem w sytuacji konieczności wydania opinii/zajęcia stanowiska lub w trybie interwencyjnym, w przypadkach wystąpienia nowych istotnych okoliczności w zakresie stanu bezpieczeństwa. W trakcie roku w związku z pandemią wirusa SARS-CoV-2 zaprzestano kontroli planowych z harmonogramu. W roku 2020 przeprowadzono 70 kontroli na terenie miasta Tarnowa (łącznie na terenie miasta Tarnowa i powiatu tarnowskiego 145), gdzie skontrolowano 117 obiektów (łącznie dla miasta Tarnowa i powiatu tarnowskiego 261).

Podczas czynności kontrolno-rozpoznawczych w obiektach znajdujących się na terenie miasta Tarnowa stwierdzono 84 nieprawidłowości (łącznie miasto i powiat 180 nieprawidłowości). W wyniku przeprowadzonych kontroli Komendant Miejski PSP w Tarnowie wydał 5 decyzji dotyczących usunięcia uchybień w odniesieniu do obiektów zlokalizowanych na terenie miasta Tarnowa (łącznie 8 takich decyzji w mieście i powiecie). W mieście Tarnowie i powiecie tarnowskim w 2020 r. nie nałożono grzywny w drodze mandatu karnego w trakcie czynności kontrolnych. Nie było też przypadków upomnień lub egzekucji administracyjnej w związku niezrealizowaniem decyzji.

Czynności kontrolno-rozpoznawcze w szczególności prowadzone były (w kolejności malejącej) w obiektach użyteczności publicznej i produkcyjno-magazynowych. W tych obiektach przeprowadzono na terenie miasta Tarnowa łącznie odpowiednio 37 i 25 kontroli (miasto i powiat – odpowiednio 66 i 63 kontrole). Pozostałe kontrole na terenie miasta (8 kontroli) obejmowały budynki mieszkalne wielorodzinne i obiekt zamieszkania zbiorowego.

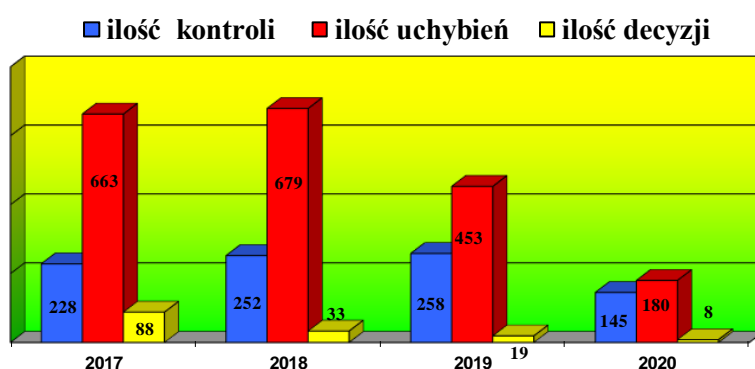
Najczęściej występujące kategoryzowane uchybienia dotyczyły (wszystkie kontrole w ww. kategoriach obiektów w kolejności malejącej):

- a) instalacji użytkowych,
- b) instrukcji bezpieczeństwa pożarowego,
- c) urządzeń i instalacji przeciwpożarowych,
- d) stanu dróg ewakuacyjnych (m.in. drożność, oznakowanie, składowanie materiałów palnych),
- e) gaśnic,

f) zaopatrzenia w wodę.

W odniesieniu do obiektów gospodarowania odpadami uzgadniano operaty zawierające warunki ochrony ppoż. miejsc magazynowania odpadów oraz prowadzono kontrole obiektów związanych z gospodarowaniem odpadami. Uzgodniono 34 operatów z terenu miasta Tarnowa (łącznie wszystkich uzgodnionych w mieście i powiecie 74). Przeprowadzono 10 kontroli działalności związanej z gospodarowaniem odpadami (w tym na terenie powiatu i miasta łącznie 34), po których wydano 5 opinii w formie postanowień (łącznie miasto i powiat 27). Niektóre kontrole w przedmiotowej materii prowadzono we współpracy z KM Policji w Tarnowie. W Tarnowie w 2020 r. nie zanotowano pożarów obiektów związanych z gospodarowaniem odpadami.

Działania kontrolno-rozpoznawcze w latach 2017 – 2020. Powiat tarnowski i miasto Tarnów

Zagrożenie życia ludzi

W ramach przeprowadzonych czynności stwierdzono, że w trzech obiektach występują nieprawidłowości (łącznie w powiecie i mieście), które zgodnie z przepisami rozporządzenia MSWiA w sprawie ochrony przeciwpożarowej kwalifikują budynek jako zagrażający życiu ludzi.

Wśród stwierdzonych uchybień, będących powodem zakwalifikowania obiektów do powyższej kategorii należy wymienić: przekroczenie długości lub szerokości dróg ewakuacyjnych powyżej granicznych dopuszczalnych wartości; niezabezpieczenie przed zadymieniem dróg ewakuacyjnych; zastosowanie do wystroju korytarzy albo pomieszczeń materiałów zaklasyfikowanych jako łatwo zapalne lub kapiące pod wpływem ognia.

Przekazanie obiektów do użytkowania

Realizując zapis art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane w sprawie zajęcia stanowiska w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektów nowobudowanych, przebudowywanych lub w których następuje zmiana sposobu użytkowania, przeprowadzono 34 czynności kontrolno-rozpoznawcze (łącznie miasto i powiat 60). W związku z przedmiotowymi „odbiorami” obiektów wniesiono sprzeciwy, uwagi lub zastrzeżenia w 12 przypadkach (odpowiednio łącznie w mieście i powiecie 22).

W części obiektów, po usunięciu stwierdzonych usterek zajęto pozytywne stanowiska w sprawie przekazania ich do użytkowania. Stanowiska w sprawie odbiorów obiektów były każdorazowo przekazywane do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego Miasta Tarnowa, który wydaje decyzje w zakresie pozwolenia na użytkowanie.

Zakłady dużego i zwiększonego ryzyka powstania poważnej awarii przemysłowej (ZDR i ZZR)

Zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, przeprowadzono przy współdziałaniu przedstawicieli Małopolskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP, kontrole w zakładzie dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej tj. Grupa Azoty S.A. Dodatkowo jako zakłady zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej kwalifikowane są Zakłady Mechaniczne Tarnów S. A. i Linde Gaz Polska sp. z o.o. – bez kontroli w 2020 roku.

Imprezy masowe

Mając na uwadze bezpieczeństwo ludzi podczas imprez masowych, dla dwóch imprez (na terenie powiatu i miasta łącznie 5) wydano pozytywne, bądź pozytywne z uwagami opinie w tym zakresie. Negatywnych opinii na terenie miasta nie było. Opinie wydawano po przeprowadzeniu lustracji obiektu na miejscu planowanej imprezy masowej oraz w oparciu o przedstawianą przez organizatora imprezy dokumentację. W związku z pandemią SARS-CoV-2 diametralnie zmalała liczba zgłaszanych do opiniowania imprez masowych w stosunku do roku poprzedniego.

Wypoczynek letni i zimowy

W związku z zamieszczeniem na stronie Małopolskiego Kuratorium Oświaty wykazu obiektów zgłaszanych na zimowy i letni wypoczynek dzieci i młodzieży tzw. „Bazy Wypoczynku”, funkcjonariusze tut. Komendy na bieżąco śledzili informacje o organizacji wypoczynku.

W oparciu o posiadaną dokumentację z przeprowadzonych czynności kontrolno-rozpoznawczych wydano 1 opinię dotyczącą wypoczynku dzieci i młodzieży w obiekcie na terenie miasta (łącznie 4 opinie dla miasta i powiatu). W związku z pandemią SARS-CoV-2 drastycznie zmalała liczba zgłaszanych do opiniowania obiektów w stosunku do roku poprzedniego.

Profilaktyka

Od września 2005 r. w Komendzie Miejskiej PSP w Tarnowie realizowany jest projekt „Bezpieczny dom”, który od października 2015 r. został włączony do rządowego programu „Bezpieczna +”. Przy Komendzie funkcjonują pomieszczenia edukacyjne o nazwie „Ognik”. Od początku realizacji programu cieszy się on wciąż niesłabnącym zainteresowaniem dzieci i młodzieży. W czasie szkolenia i pobytu w pomieszczeniach edukacyjnych dzieci nabywają praktycznych doświadczeń dotyczących prawidłowych zachowań w przypadku powstania pożaru, a w szczególności bezpiecznej i sprawnej ewakuacji z zagrożonych pomieszczeń. W 2020 r. tarnowski „Ognik” i strażnicę odwiedziło 121 osób.

W okresie pandemii SARS-CoV-2 „Ognik” oraz strażnice były niedostępne dla potencjalnych odwiedzających.

W III kwartale 2020 r. wytypowany funkcjonariusz uczestniczył w spotkaniu organizowanym przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Tarnowie w ramach cyklu spotkań z ludźmi wykonującymi ciekawe zawody.

Funkcjonariusze komendy oraz podległych JRG Nr 1 i JRG Nr 2 w Tarnowie uczestniczą w roli obserwatorów w wielu praktycznych sprawdzianach organizacji oraz warunków ewakuacji z obiektów szkół oraz innych obiektów użyteczności publicznej. Z uwagi na pandemię ograniczono ilość „wizytacji” do obiektów szczególnie istotnych pod kątem pożarowym.

W okresie wiosennym i letnim, kiedy występuje zwiększone zagrożenie pożarowe spowodowane corocznym wypalaniem łąk, torfowisk, wrzosowisk, traw na nieużytkach

i terenach śródlęsnych prowadzona jest akcja propagandowa w środkach masowego przekazu oraz za pośrednictwem komendantów gminnych OSP, mająca na celu przypomnienie i uświadomienie niebezpieczeństwa, jakie niesie ze sobą ten proceder.

Działalność Ochotniczej Straży Pożarnej

Na terenie Tarnowa funkcjonuje jednostka ochrony przeciwpożarowej pn. „Ochotnicza Straż Pożarna w Tarnowie-Rzędzinie”, która czynnie wspiera Państwową Straż Pożarną w zakresie zadań ratowniczo-gaśniczych. W ramach struktur ochrony przeciwpożarowej działa w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym, zrzeszającym najlepsze jednostki pod względem wyposażenia i wyszkolenia, które biorą udział w nadzwyczajnych akcjach zagrożeń życia i zdrowia.

W roku 2020 na zapewnienie gotowości bojowej jednostki Gmina Miasta Tarnowa wydatkowała kwotę przeszło 41 500 zł. W ramach przedmiotowej kwoty m.in. wypłacono ekwiwalent pożarniczy dla członków OSP, zakupiono paliwo, olej napędowy, akumulatory, środki ochrony indywidualnej, latarki, koszulki strażackie, czapki, drobne materiały techniczne. Wykonano badania okresowe członków OSP, przeglądy okresowe pojazdów, przeglądy okresowe sprzętu pożarniczego. Dokonano płatności za abonament – zintegrowany system powiadamiania o zdarzeniach oraz wywóz nieczystości. Ponadto dokonano ubezpieczenia członków jednostki oraz pojazdów pożarniczych.

W roku 2020 jednostka brała udział w następujących zdarzeniach:

- pożary: 12,
- miejscowe zagrożenia: 22,
- zabezpieczenie miasta: 2,
- wyjazdy gospodarcze: 1,
- ćwiczenia organizowane przez jednostkę: 5.

Stan osobowy jednostki na dzień 31.12.2020 r., wynosił:

- 52 członków czynnych,
- 1 członek honorowy,
- 12 osób wchodzących w skład Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej,
- 9 osób aspirujących do członkostwa czynnego (staż kandydacki),
- 28 członków Jednostki Operacyjno-Technicznej (JOT) wyszkolonych, zgodnie z obowiązującymi wymogami z aktualnymi badaniami lekarskimi.

18. ADMINISTRACJA

18.1. Organizacja Urzędu Miasta Tarnowa

Urząd Miasta Tarnowa jest jednostką organizacyjną Gminy Miasta Tarnowa, zapewniającą obsługę administracyjną, organizacyjną i techniczną Prezydenta Miasta Tarnowa, Rady Miejskiej w Tarnowie oraz jej organów wewnętrznych.

System kierowania Urzędem Miasta Tarnowa na dzień 31 grudnia 2020 r.

Prezydent Miasta Tarnowa Roman Ciepiela	Wydział Audytu i Kontroli - Samodzielne Stanowisko Pracy - Miejski Audytor Wewnętrzny Wydział Bezpieczeństwa Publicznego - Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych Wydział Edukacji Wydział Rozwoju Miasta Urząd Stanu Cywilnego Biuro Radców Prawnych Biuro Nadzoru Właścicielskiego
Zastępczyni prezydenta Dorota Krakowska	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej - Samodzielne Stanowisko Pracy do spraw Epidemicznych i Analiz Zdrowia Publicznego Wydział Mieszkalnictwa Wydział Spraw Obywatelskich Samodzielne Stanowisko Pracy do spraw Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Samodzielne Stanowisko Pracy Koordynator ds. dostępności
Zastępczyni prezydenta Agnieszka Kawa	Wydział Komunikacji Społecznej Wydział Kultury Wydział Sportu Wydział Rozwoju Gospodarczego Samodzielne Stanowisko Pracy do spraw Krajobrazu Miasta
Zastępca prezydenta Tadeusz Kwiatkowski	Wydział Architektury i Budownictwa Wydział Geodezji i Nieruchomości Wydział Infrastruktury Miejskiej Wydział Komunikacji Wydział Ochrony Środowiska Wydział Planowania Przestrzennego Biuro Zamówień Publicznych

Sekretarz miasta Aleksandra Mizera	Wydział Informatyzacji – Inspektor Ochrony Danych Wydział Organizacyjny Kancelaria Rady Miejskiej
Skarbnik miasta Sławomir Kolasiński	Wydział Budżetu Miasta Wydział Księgowości Miasta Wydział Podatków i Windykacji Wydział Księgowości Urzędu

Źródło: Wydział Organizacyjny Urzędu Miasta Tarnowa

Zatrudnienie i jego jakość w Urzędzie Miasta Tarnowa

Jakość świadczonych przez Urząd Miasta Tarnowa usług związana jest z poziomem kwalifikacji pracowników. Wg stanu na koniec 2020 r., wśród zatrudnionych pracowników UMT 82 % posiadało wykształcenie wyższe, dyplom ukończenia studiów podyplomowych posiadało 103 osoby, natomiast studiów doktoranckich dwie osoby.

Pracownicy urzędu chcący podnieść swoje kwalifikacje zawodowe mają możliwość skorzystania z dofinansowania kosztów nauki lub studiów oraz przyznania świadczeń dodatkowych (urlop szkoleniowy). W 2020 r. zawarto umowy na doksztalcanie z trzema pracownikami.

Poziom kwalifikacji zawodowych jest nie tylko zależny od poziomu wykształcenia, ale również od ciągłego doskonalenia umiejętności i poszerzania wiedzy. Tym celom służą różnego rodzaju szkolenia, na które kierowani są pracownicy Urzędu Miasta Tarnowa. Szkolenia i samokształcenie pracowników rozumiane są jako systematyczny rozwój postaw, wiedzy i umiejętności, niezbędnych do prawidłowego wykonywania zadań i stanowią priorytetowy obszar zarządzania kadrami w Urzędzie Miasta Tarnowa.

W procesie realizacji polityki szkoleniowej największe znaczenie posiada analiza, zdefiniowanie i rozpoznanie indywidualnych potrzeb szkoleniowych pracowników, które ujmowane są w planie szkoleń.

Szkolenia pracowników Urzędu Miasta Tarnowa w 2020 r.

Liczba pracowników zatrudnionych w UMT (stan na 31 grudnia)	425
Liczba szkoleń ogółem	40
Liczba przeszkolonych pracowników	48
Liczba uczestników szkoleń	41
Liczba szkoleń przypadających na 1 pracownika	0,09%
Wskaźnik szkoleń (liczba przeszkolonych/liczba pracowników Urzędu)	0,11%
Koszty szkoleń ogółem	34 273,55 zł
Koszt szkolenia przypadający na 1 osobę	835,99 zł

Źródło: Wydział Organizacyjny Urzędu Miasta Tarnowa

18.2. System Zarządzania Jakością w 2020 r.

Norma PN-EN ISO 9001:2015-10

System Zarządzania Jakością w Urzędzie Miasta Tarnowa stworzono w oparciu o obowiązujące przepisy prawa i akty wewnętrzne według zasad określonych w normie PN-ENISO 9001:2015-10. Zakres systemu obejmuje realizację zadań własnych gminy, zadań miasta na prawach powiatu, zadań z zakresu administracji rządowej oraz zadań zleconych ustawowo w całym obszarze funkcjonowania urzędu. Taki jest również zakres certyfikacji systemu –utrzymywany od 2003 r. i odnawiany co trzy lata. W dniach 28-29 kwietnia 2020 r. zewnętrzna jednostka certyfikująca przeprowadziła audyt nadzoru na zgodność funkcjonującego w Urzędzie Systemu Zarządzania Jakością z wymaganiami normy PN-EN ISO 9001:2015-10. Uzyskany został pozytywny wynik audytu i utrzymano ważność certyfikatu.

W urzędzie funkcjonuje podejście procesowe, tzn. opisano funkcjonujące procesy, określono również wzajemne oddziaływania między tymi procesami oraz sposoby zarządzania nimi.

Urząd określa, zbiera i analizuje dane odnośnie przebiegu i wyników realizowanych procesów, informacji zwrotnej od klienta oraz wyników zarządzania jakością w celu wykazania skuteczności i przydatności wdrożonego systemu jakości oraz ustanowienia wytycznych dla jego doskonalenia. Dane są analizowane przez właścicieli procesów i osoby nadzorujące te procesy. Na bieżąco dokonywana jest analiza raportów z audytów wewnętrznych oraz wyników kontroli wewnętrznych i zewnętrznych. Powyższe informacje wykorzystywane są podczas przeglądu Systemu Zarządzania Jakością wykonywanego przez prezydenta.

Zródła danych stanowią:

- zapisy z monitoringu wskaźników celów jakościowych,
- ankiety badania zadowolenia klientów Urzędu Miasta,
- zapisy z przeprowadzonych audytów i przeglądów zarządzania,
- zapisy z przeprowadzonych działań korygujących lub zapobiegawczych,
- protokoły z kontroli wewnętrznych i zewnętrznych przeprowadzanych w Urzędzie Miasta,
- raporty benchmarkingowe.

Zgodnie z przyjętą w 2012 r. polityką jakości jednym z celów działań urzędu jest zapewnienie klientom profesjonalnych i oczekiwanych usług miejskich.

Orientacja na klienta znajduje odzwierciedlenie głównie w następujących obszarach:

- organizacji pracy urzędu,
- komunikacji z klientem, w tym przekazywaniu rzetelnych informacji o usługach świadczonych przez urząd,
- identyfikacji wymagań dotyczących wszystkich usług i produktów urzędu,
- badania spełnienia określonych wymagań.

Jednym ze źródeł rozpoznawania efektywności Systemu Zarządzania Jakością w zakresie stopnia spełnienia oczekiwań klienta jest przeprowadzanie badań ankietowych. Wykorzystano ankietę, jako metodę zbierania danych. Zastosowano dwa sposoby dystrybucji pytań. Pierwszy to tradycyjny kwestionariusz papierowej ankiety wręczanej klientom przez pracowników Urzędu Miasta Tarnowa po zakończeniu obsługi. Drugi sposób zbierania danych to ankietka internetowa. Pytania zostały opublikowane na miejskiej stronie internetowej i w mediach społecznościowych. Zakres badania obejmował:

- ocenę poziomu obsługi w UMT,
- ocenę czytelności informacji w UMT,

- ocenę składników jakości obsługi w UMT, w tym: warunków obsługi, dostępności urzędników, fachowości urzędników i zrozumiałości przekazywanych przez nich informacji, zaangażowania i uprzejmości urzędników, szybkości załatwiania spraw, staranności i obiektywizmu w podejściu urzędników do załatwianych spraw.

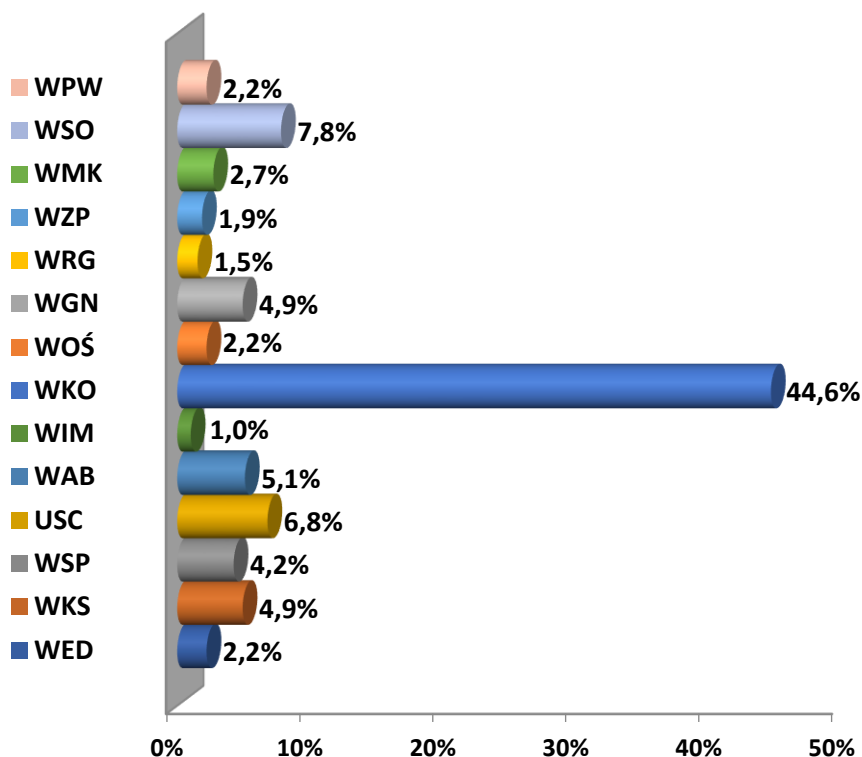
Wyniki przeprowadzonego badania:

- ✓ W badanej grupie zdecydowaną większość stanowili mężczyźni 59,8% natomiast kobiety 40,2%.
- ✓ Wśród grup wiekowych najliczniej reprezentowane były osoby w wieku 35-44 lat, które stanowili 31,4% badanych
- ✓ Największą grupę respondentów-61,3% stanowiły osoby z wykształceniem wyższym, kolejną grupą były osoby z wykształceniem średnim- 32,6, 5,5% stanowiły natomiast osoby z wykształceniem zawodowym., a tylko 0,6 % osoby wykształceniem podstawowym.
- ✓ Wśród respondentów największą grupę 44,6% stanowili klienci Wydziału Komunikacji, kolejną liczną grupę stanowili klienci Wydziału Spraw Obywatelskich 7,8% oraz Urzędu Stanu Cywilnego 6,8%.
- ✓ 33,2% badanych bardzo wysoko oceniło poziom świadczenia usług przez Urząd Miasta Tarnowa w 2021 roku, a 22,6% zadeklarowało, że ocenia poziom usług raczej wysoko. Łącznie 55,8% badanych wystawiło więc ocenę wysoką.
- ✓ 58,5% badanych ocenia pozytywnie czytelność informacji o sposobie załatwiania spraw, a 20,7% uważa, iż nie jest ona satysfakcjonująca.
- ✓ Najpopularniejszym sposobem pozyskiwania informacji o sposobie załatwiania spraw okazała się dla uczestników badania miejska strona internetowa, a w drugiej kolejności pracownicy Urzędu. Nastąpił wzrost popularności miejskiej strony internetowej, jako źródła wiedzy o sprawach urzędowych.
- ✓ Przeważająca większość (64,7%) respondentów ocenia warunki obsługi klienta pozytywnie, a 17,3% badanych wypowiedziało się negatywnie.
- ✓ 58,2% ankietowanych dostępność pracowników Urzędu Miasta Tarnowa oceniło wysoko, natomiast 26,5% badanych uznało ten aspekt obsługi klienta za niewystarczający.
- ✓ Zaangażowanie pracowników urzędu zostało ocenione wysoko przez większość (59,2%) badanych, natomiast 29,0 % ankietowanych przyznało ocenę negatywną.
- ✓ Pozytywnie uprzejmość pracowników urzędu w stosunku do klientów została oceniona przez 64,6% badanych, 23,8% uczestników ankiety wypowiedziało się negatywnie.
- ✓ Pracownicy urzędu zostali uznani za obiektywnych przez 62,8 % uczestników ankiety, obiektywnie w tym temacie zgłosiło natomiast 24% badanych przyznając niskie oceny.
- ✓ Najpopularniejszą przyczyną odwiedzenia urzędu przez osoby biorące udział w ankiecie była konieczność wydania decyzji administracyjnej. Taki powód wizyty w Urzędzie zadeklarowało 56,2% badanych. Na kolejnym miejscu uplasowała się potrzeba uzyskania informacji, która skłoniła 21,4% respondentów do przybycia do urzędu.
- ✓ W 44,8%, ci sami klienci urzędu powracają cyklicznie kilka razy w roku, by załatwić swoje sprawy. Kolejną liczną grupą (27,9%) są klienci odwiedzający urząd raz w roku. Zaledwie 3,2% uczestników badania zadeklarowało, iż pojawia się w urzędzie raz na tydzień lub częściej.
- ✓ Przeważająca większość -65,3% badanych nigdy nie użyła Internetu do załatwienia sprawy w urzędzie. Odpowiedzi twierdzącej udzieliło natomiast 27,6 % ankietowanych.
- ✓ Spadł odsetek badanych, którzy nigdy nie wykorzystywali Internetu do załatwiania spraw urzędowych (spadek o 10,2 punktów procentowych), wzrósł natomiast odsetek

osób, które odpowiedziały twierdząco (wzrost o 6,1 punktów procentowych), oraz niezdecydowanych (wzrost o 4,1 punktów procentowych).

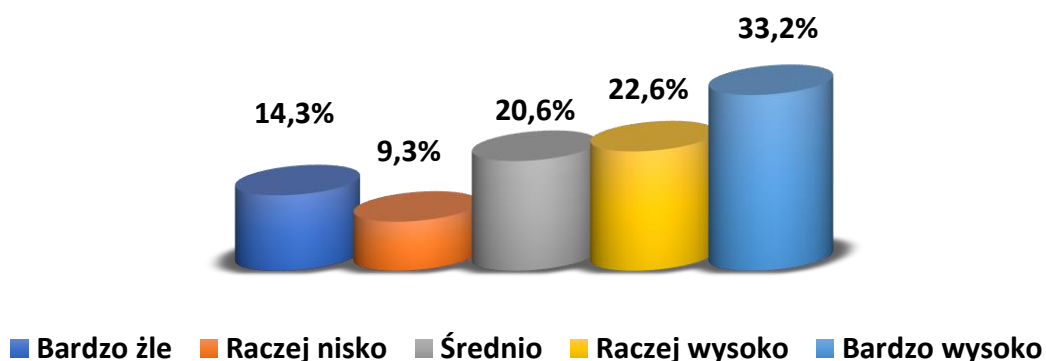
- ✓ Najpopularniejszą formą załatwiania spraw w urzędzie jest wizyta osobista, którą wybrało 38,0% respondentów. Na internetową drogę kontaktu z urzędnikami wskazało 33,8% ankietowanych, 24,8% uzależniło wybór od rodzaju sprawy, a 3,4% respondentów wykazało niezdecydowanie.
- ✓ Wśród respondentów nastąpił jednak wzrost zainteresowania internetową drogą załatwiania spraw urzędowych (wzrost o 20,8 punktów procentowych).

Najczęściej odwiedzane jednostki organizacyjne UMT

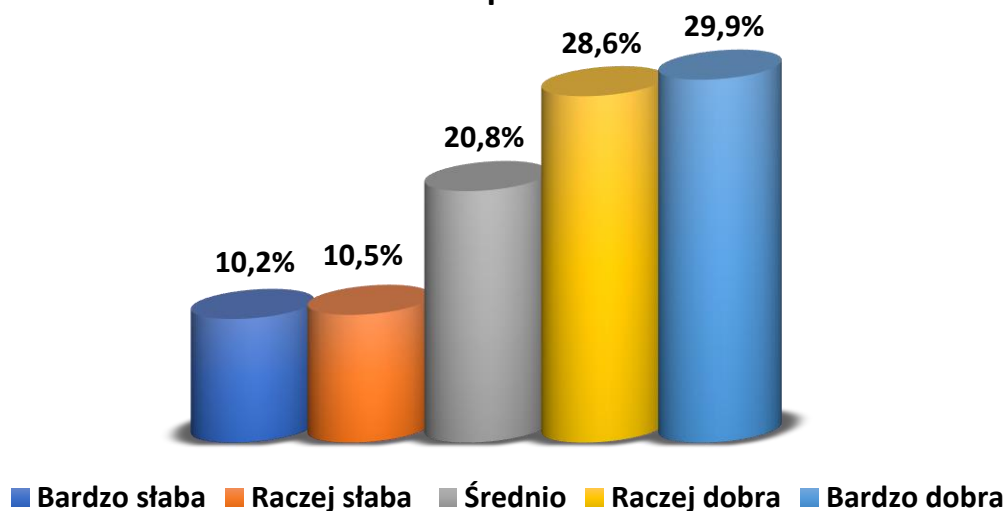
Wśród respondentów największą grupę 44,6% stanowili klienci Wydziału Komunikacji, kolejną liczną grupę stanowili klienci Wydziału Spraw Obywatelskich 7,8% oraz Urzędu Stanu Cywilnego 6,8%. Jednostki organizacyjne nieuwzględnione na wykresie nie były odwiedzane przez respondentów lub wartość procentowa liczby wskazań nie przekroczyła 1%.

Ocena ogólnego poziomu świadczenia usług przez UMT

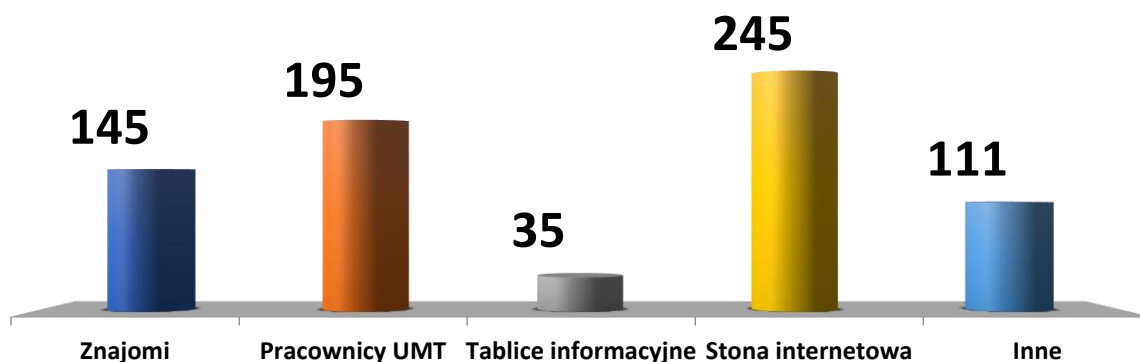
Z powyższych danych wynika, iż 33,2% badanych bardzo wysoko oceniło poziom świadczenia usług przez Urząd Miasta Tarnowa, a 22,6% zadeklarowało, że ocenia poziom usług raczej wysoko. Łącznie 55,8% badanych wystawiło więc ocenę wysoką. Bardzo nisko poziom usług oceniło 14,3% ankietowanych, a nisko 9,3%. W związku z tym 23,6% uczestników ankiety ocenia negatywnie Urząd Miasta Tarnowa w tym aspekcie.

Ocena czytelności informacji o zasadach załatwiania spraw w UMT

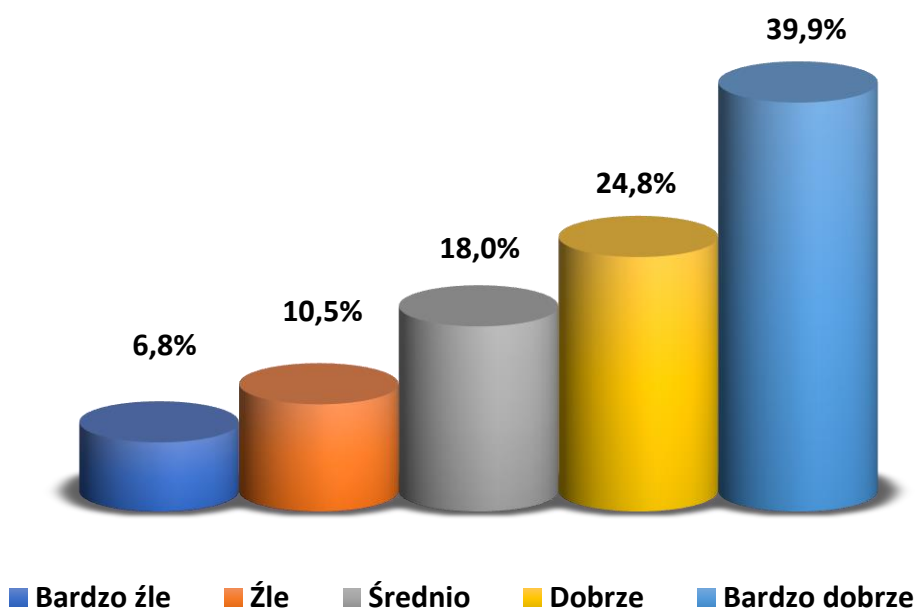
Z zebranych danych wynika, iż 58,5% badanych ocenia pozytywnie czytelność informacji o sposobie załatwiania spraw, a 20,7% uważa, iż nie jest ona satysfakcjonująca.

Główne źródła wiedzy o sposobie załatwiania spraw w UMT

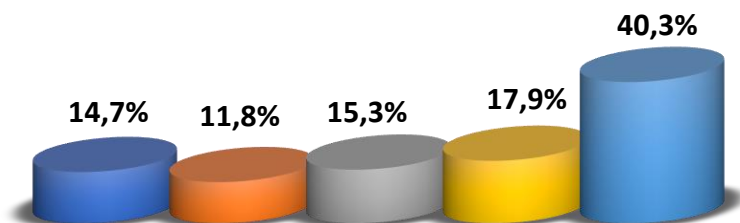
Z zebranych danych wynika, iż najpopularniejszym sposobem pozyskiwania informacji o sposobie załatwiania spraw jest miejska strona internetowa. Nastąpił wzrost popularności miejskiej strony internetowej jako źródła wiedzy o sprawach urzędowych.

Ocena warunków w jakich obsługiwani są klienci UMT

Z zebranych danych wynika, iż przeważająca większość (64,7%) respondentów ocenia ten aspekt pozytywnie, natomiast 17,3% badanych wypowiedziało się negatywnie.

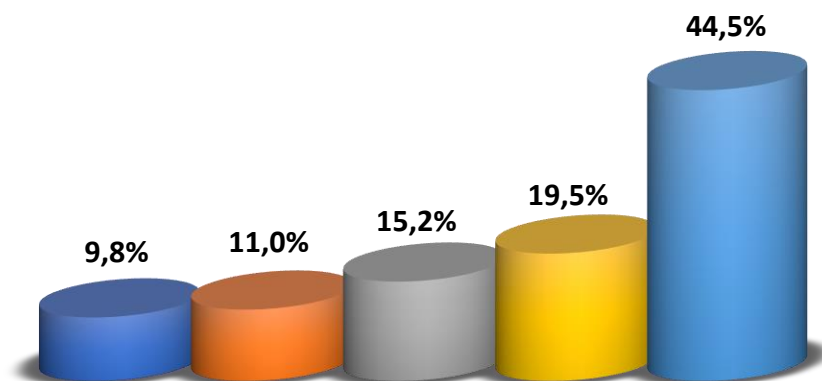
Ocena dostępności pracowników UMT

■ Bardzo źle ■ Żle ■ Średnio ■ Dobrze ■ Bardzo dobrze

Z powyższych danych wynika, iż 58,2% ankietowanych ten aspekt obsługi klienta oceniło wysoko, natomiast 26,5% badanych uznało dostępność pracowników Urzędu za niewystarczającą.

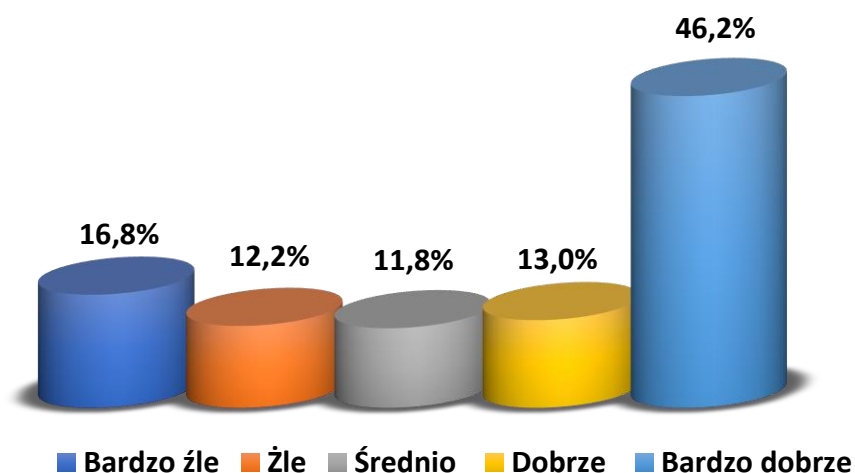
Ocena zrozumiałości informacji przekazywanych klientom przez pracowników UMT

■ Bardzo źle ■ Żle ■ Średnio ■ Dobrze ■ Bardzo dobrze

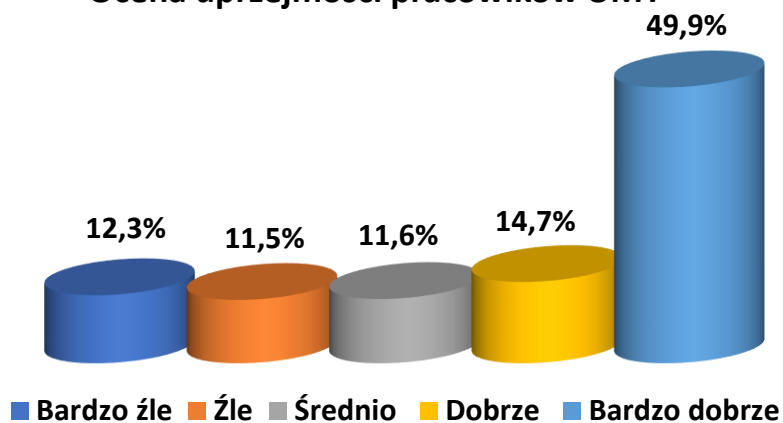
Z powyższych danych wynika, iż przekaz informacji satysfakcjonuje 64,0% badanych, natomiast dla 20,8% ankietowanych nie jest adekwatny.

Ocena zaangażowania pracowników UMT

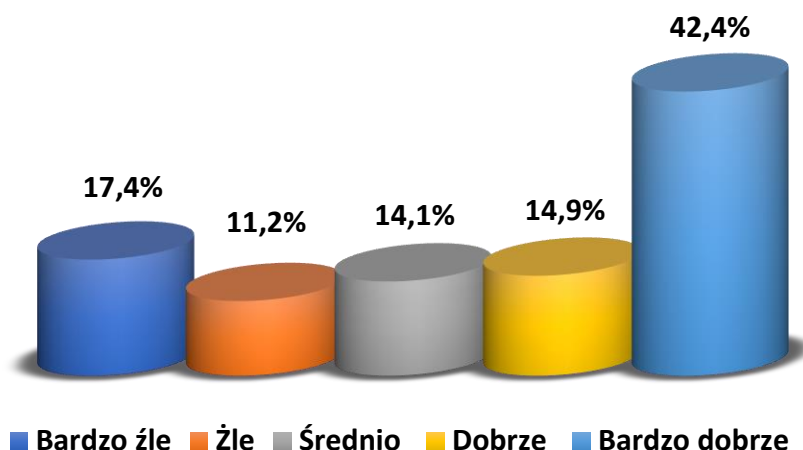
Z powyższych danych wynika, iż zaangażowanie pracowników Urzędu zostało ocenione wysoko przez większość (59,2%) badanych, natomiast 29,0 % ankietowanych przyznało ocenę negatywną.

Ocena uprzejmości pracowników UMT

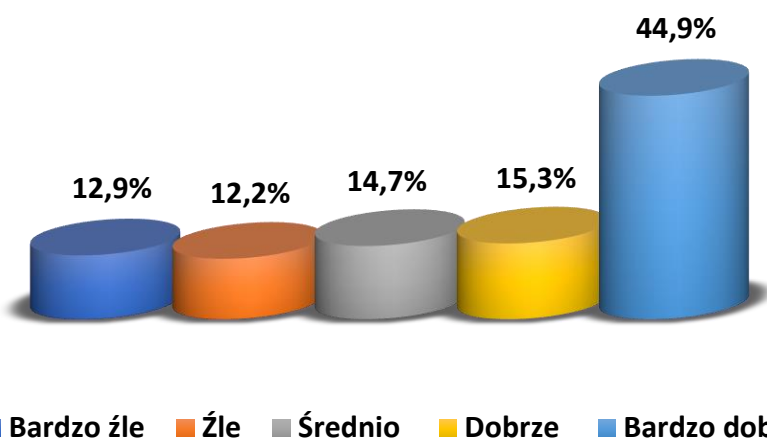
Pozytywnie ten aspekt obsługi klienta został oceniony przez 64,6% badanych, 23,8% uczestników ankiety wypowiedziało się negatywnie.

Ocena szybkości załatwienia sprawy w UMT

Z zebranych danych wynika, iż szybkość obsługi klientów została oceniona wysoko przez 57,3 % badanych, natomiast opinię niekorzystną na temat tego zakresu świadczenia usług wyraziło 28,6% uczestników ankiety.

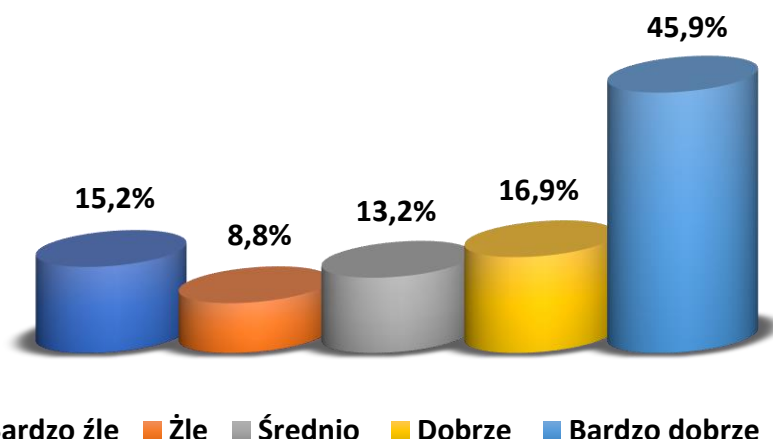
Ocena staranności w rozpatrywaniu sprawy w UMT

Powyższe dane wskazują, iż staranność w rozpatrywaniu spraw w Urzędzie Miasta Tarnowa została oceniona pozytywnie przez 60,2% uczestników ankiety, negatywnie natomiast przez 25,1% badanych.

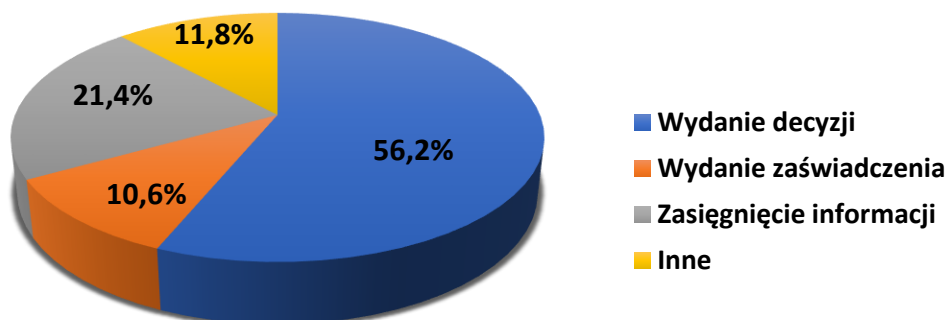

Ocena obiektywizmu pracowników UMT

Z zaprezentowanych powyżej danych wynika, iż pracownicy Urzędu Miasta Tarnowa zostali uznani za obiektywnych przez 62,8 % uczestników ankiety, za nieobiektywnych uznało ich 24% badanych, przyznając niskie oceny.

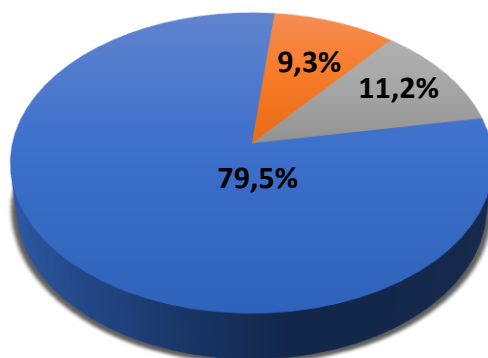
Rodzaj sprawy załatwianej w UMT

Najpopularniejszą przyczyną odwiedzenia urzędu przez osoby biorące udział w ankiecie była konieczność wydania decyzji administracyjnej. Taki powód wizyty w urzędzie zadeklarowało 56,2% badanych. Na kolejnym miejscu uplasowała się potrzeba uzyskania informacji, która skłoniła 21,4% respondentów do przybycia do urzędu.

Sprawy określone w ankiecie terminem *Inne* załatwiała w urzędzie 11,8% respondentów. Z informacji wskazanych w ankietach sprawy te dotyczyły: rejestracji pojazdu, pomocy mieszkaniowej, Karty Miejskiej, złożenia deklaracji dot. gospodarowania odpadami komunalnymi, zgłoszenia zgromadzenia, dotacji na wymianę pieca węglowego etc.

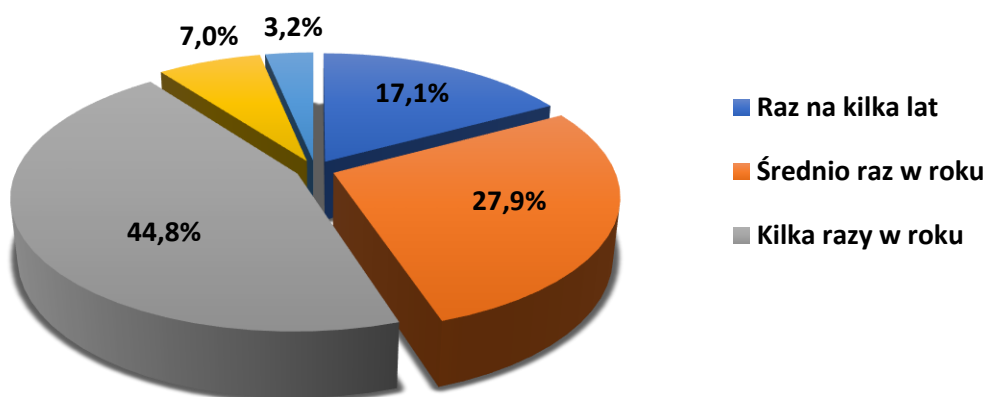
Status sprawy załatwianej w UMT

■ Załatwiona pozytywnie   ■ Załatwiona negatywnie   ■ Trwa postępowanie

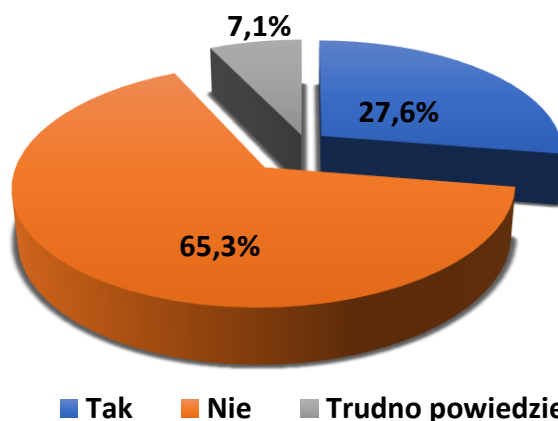
W przeważającej większości przypadków (79,5%) sprawa została załatwiona pozytywnie, w 11,2% spraw nadal toczy się postępowanie, a zaledwie 9,3 % rozpatrzono negatywnie.

Częstotliwość korzystania z usług UMT

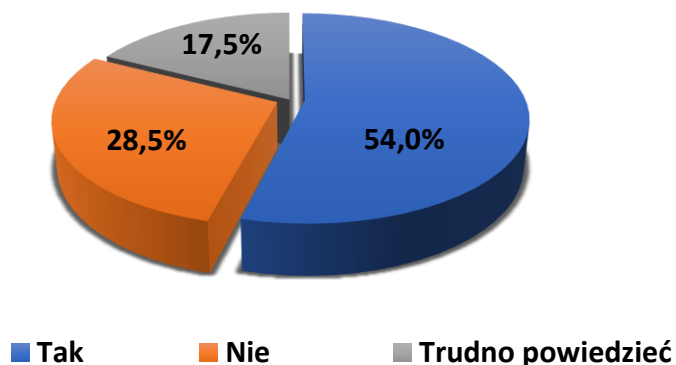
Z zebranych danych wynika, iż w większości (44,8%), ci sami klienci urzędu powracają cyklicznie kilka razy w roku, by załatwić swoje sprawy. Kolejną liczną grupą (27,9%) są klienci odwiedzający urząd raz w roku. Zaledwie 3,2% uczestników badania zadeklarowało, iż pojawia się w urzędzie raz na tydzień lub częściej.

Internet jako narzędzie załatwiania spraw w UMT

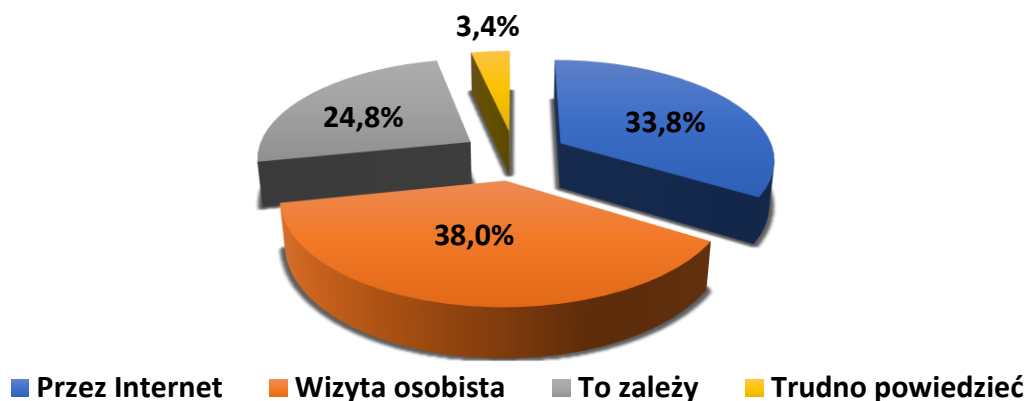
Jak wynika z danych zaprezentowanych powyżej przeważająca większość (65,3%), badanych nigdy nie użyła internetu do załatwienia sprawy w urzędzie. Odpowiedzi twierdzącej udzieliło natomiast 27,6 % ankietowanych.

Znajomość spraw, które można załatwić w UMT przez internet

Znajomość spraw, które można załatwić w urzędzie za pośrednictwem internetu zadeklarowało 54,0% badanych. Grupa 17,5% ankietowanych nie była zdecydowana, natomiast 28,5% respondentów przyznało, iż nie ma wiedzy w tym aspekcie.

Preferencje dotyczące sposobu załatwiania spraw w UMT

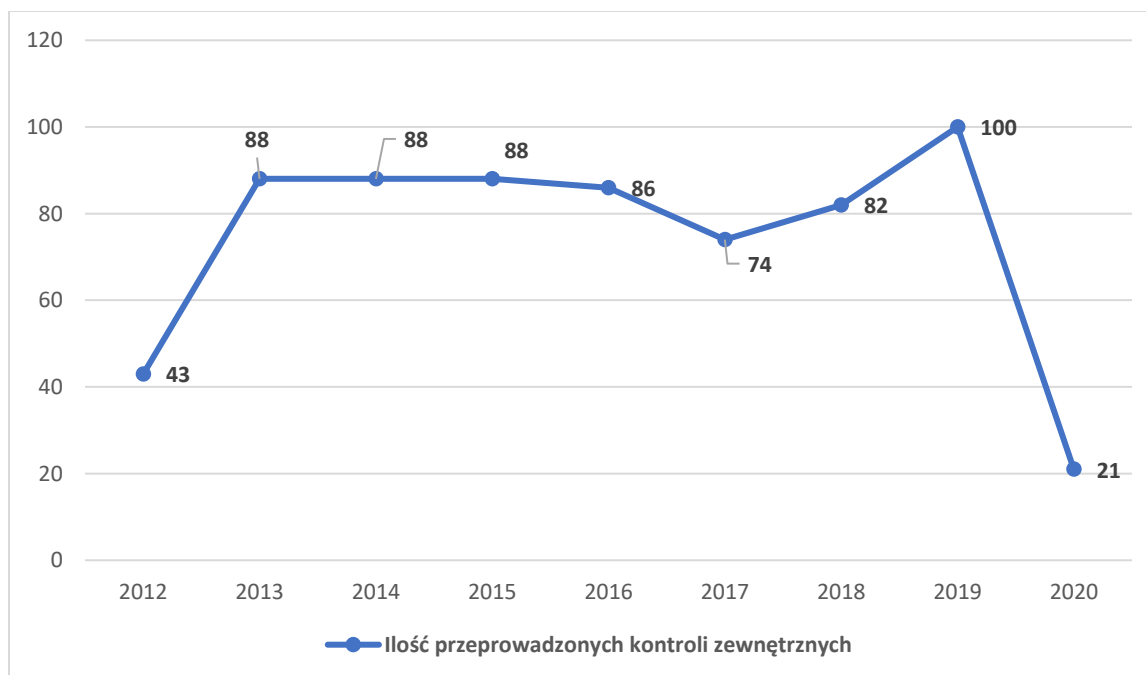
Z powyższych danych wynika, iż najpopularniejszą formą załatwiania spraw w urzędzie jest wizyta osobista, którą wybrało 38,0% respondentów. Na internetową drogę kontaktu z urzędnikami wskazało 33,8% ankietowanych, 24,8% uzależniło wybór od rodzaju sprawy, a 3,4% respondentów wykazało niezdecydowanie.

Wnioski końcowe

Wskaźniki oceny jakości obsługi klienta w UMT zmieniły się, ale nadal są wysokie dla wszystkich badanych aspektów obsługi klienta. Zaobserwowana zmiana polega na bardziej równomiernym rozłożeniu odpowiedzi udzielanych przez osoby biorące udział w ankiecie. Pojawiły się zarówno pozytywne, jak i negatywne oceny poszczególnych aspektów obsługi klienta w Urzędzie Miasta Tarnowa, niemniej jednak ogólna ocena urzędu przez uczestników ankiety okazała się pozytywna. Jest to bardzo istotne zjawisko z uwagi na fakt, iż grupa uczestników ankiety była o wiele większa (650 respondentów), niż w latach ubiegłych, poza tradycyjną formą papierową, wykorzystano również internet jako środek dystrybucji formularza ankiety. Na uwagę zasługuje również fakt, iż wskazywany w ostatnich latach, przez autorów poszczególnych raportów problem z niską świadomością mieszkańców Tarnowa dotyczącą możliwości załatwiania spraw przez internet został w pewnym stopniu zniwelowany, gdyż zauważalny jest wzrost spraw załatwionych przez internet, jak i wzrost wiedzy o sposobach załatwiania spraw za pośrednictwem strony internetowej.

18.3. Audyt i kontrola

Jednostki uprawnione do kontroli instytucjonalnej, przeprowadziły w 2020 roku w Gminie Miasta Tarnowa 21 kontroli, z czego 9 w samym Urzędzie Miasta Tarnowa oraz 12 w pozostałych jednostkach organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa. Na poniższym wykresie zaprezentowano kształtowanie się ilości kontroli zewnętrznych w Gminie Miasta Tarnowa na przestrzeni lat 2012 – 2020. Gwałtowny spadek ilości przeprowadzonych kontroli zewnętrznych w 2020 roku wynikał z faktu ogłoszenia na terenie kraju stanu epidemii Covid-19 oraz związanymi z nim ograniczeniami.

Urząd Miasta Tarnowa był w 2020 roku kontrolowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego (4 kontrole), Starostę Tarnowskiego (2 kontrole), Państwową Inspekcję Pracy (1 kontrola), Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska (1 kontrola) oraz Komisję Rewizyjną Rady Miejskiej (1 kontrola). Wszystkie powyższe kontrole zakończyły się wynikiem pozytywnym.

Kontrole zewnętrzne w jednostkach organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa to głównie kontrole realizowane przez Małopolskie Kuratorium Oświaty w ramach nadzoru pedagogicznego oraz Wojewódzki Inspektorat Sanitarny, który prowadzi bieżące kontrole stanu sanitarno-higienicznego obiektów, głównie szkół, przedszkoli i innych placówek oświatowo-wychowawczych, a także kontrole w zakresie przestrzegania warunków sanitarnohigienicznych podczas produkcji i wydawania posiłków.

Kontrole wewnętrzne w Gminie Miasta Tarnowa obejmują przede wszystkim czynności polegające na sprawdzeniu kierunków działania, doboru środków i wykonywania zadań przez jednostki organizacyjne urzędu oraz jednostki organizacyjne gminy. Celem kontroli jest w szczególności:

- przedstawienie prezydentowi bieżącej i obiektywnej informacji niezbędnej do podnoszenia jakości pracy i działalności urzędu oraz jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa,
- badanie zgodności działania z obowiązującymi przepisami prawa oraz ocena procesów gospodarczych i innych rodzajów działalności służących zaspokajaniu potrzeb mieszkańców miasta,
- ustalanie przyczyn i skutków stwierdzonych nieprawidłowości, jak również osób za nie odpowiedzialnych oraz wskazywanie sposobów i środków umożliwiających usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień,
- analizowanie stopnia wykonania zaleceń pokontrolnych, przeprowadzanie ponownej kontroli oraz wykorzystywanie materiałów pokontrolnych do doskonalenia działalności jednostek kontrolowanych,
- analizowanie i przedstawianie prezydentowi informacji o stopniu wykorzystania przez jednostki organizacyjne urzędu oraz jednostki organizacyjne gminy materiałów pokontrolnych innych podmiotów uprawnionych do kontroli.

Plan kontroli wewnętrznej Gminy Miasta Tarnowa opracowany jest w oparciu o analizę ryzyka. Potencjalne ryzyka związane z realizacją zadań urzędu oraz pozostałych jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa określają kierownicy tych jednostek. Rejestr ryzyk uzupełniany jest o ryzyka zidentyfikowane przez pracowników Wydziału Audytu i Kontroli podczas kontroli wykonywanych w jednostkach oraz na podstawie analizy raportów z kontroli zewnętrznych realizowanych w Urzędzie i jednostkach organizacyjnych gminy.

System kontroli w urzędzie oparty jest na zasadach określonych przez Ministra Finansów w formie standardów kontroli zarządczej i obejmuje kontrolę funkcjonalną realizowaną przez prezydenta, zastępców prezydenta, skarbnika oraz sekretarza miasta, dyrektorów wydziałów oraz kierowników biur w stosunku do pracowników, a także kontrolę instytucjonalną realizowaną przez Wydział Audytu i Kontroli Urzędu i inne wydziały, zgodnie z zakresem zadań określonym w Regulaminie organizacyjnym urzędu (w tym głównie: Wydział Komunikacji, Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej, Wydział Sportu).

Kontrole wewnętrzne prowadzone są w formie:

- kontroli kompleksowych – obejmujących ocenę realizacji całokształtu zadań kontrolowanych jednostek,
- kontroli problemowych – obejmujących ocenę realizacji wybranego zagadnienia lub grupy zagadnień,
- kontroli doraźnych – obejmujących ocenę całokształtu lub wycinka działalności kontrolowanych jednostek w przypadku stwierdzenia zaniedbań uzasadniających natychmiastową ingerencję,

- kontroli sprawdzających – obejmujących ocenę stopnia realizacji zaleceń i wniosków wydanych w wyniku przeprowadzonych uprzednio kontroli.

W 2020 roku przeprowadzono 66 kontroli planowych oraz 4 kontrole poza planem. Kontrole te obejmowały swym zakresem głównie:

- ocenę prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych niepublicznym przedszkolom, szkołom i placówkom;
- ocenę procesu udzielania zamówień publicznych i realizacji zadań inwestycyjnych;
- ocenę sprawozdań finansowych instytucji kultury;
- ocenę warunków i jakości sprawowanej opieki w Żłobkach, w tym niepublicznych;
- ocenę realizacji zajęć feryjnych i wakacyjnych;
- Stacje Kontroli Pojazdów, Ośrodki Szkolenia Kierowców oraz przedsiębiorców wykonujących transport drogowy;
- ocenę realizacji wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” (kontrole realizowane przez MOPS).

Audyt wewnętrzny jest działalnością niezależną i obiektywną, której celem jest wspieranie kierownika jednostki w realizacji celów i zadań przez systematyczną ocenę kontroli zarządczej oraz czynności doradcze. Gmina Miasta Tarnowa jest zobligowana do prowadzenia audytu wewnętrznego zapisem art. 274 ust 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Audyt wewnętrzny obejmuje czynności o charakterze zapewniającym i doradczym.

18.4 Infrastruktura informatyczna

W roku 2020 kontynuowano prace w zakresie rozbudowy infrastruktury wirtualnej serwerowni. Technologia ta umożliwiła przeniesienie systemów finansowych ze szkół, przedszkoli, jednostek pomocy społecznej do Centrum Usług Wspólnych (CUW). Kolejne budynki użyteczności publicznej w centrum uzyskały dostęp światłowodowy, przebudowano węzły sieci światłowodowej budynków urzędu. Budynek przy ul. Nowej 4 został wyposażony w system informacji wizualnej ułatwiający poruszanie się po obiekcie. Infrastruktura informatyczna w znacznym stopniu została dostosowana do potrzeb związanych z wprowadzeniem stan zagrożenia epidemicznego. Między innymi stanowiska kierownicze w Urzędzie Miasta Tarnowa zostały wyposażone w odpowiednie oprogramowanie oraz kamery z mikrofonem umożliwiające organizowanie i uczestniczenie w spotkaniach zdalnych. Pracownicy według potrzeb zostali wyposażeni w podpis elektroniczny a tym samym powszechne stało się wykorzystanie podpisywanie i wymiana dokumentów w formie elektronicznej.

18.5. Decyzje administracyjne

Informacja o decyzjach administracyjnych wydanych w Urzędzie Miasta Tarnowa w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. znajduje się w formie tabelarycznej w załączniku.

18.6 Nieodpłatna pomoc prawna

W Tarnowie przez cały rok 2020 funkcjonował system nieodpłatnej pomocy prawnej (w formie stacjonarnej oraz przy użyciu środków porozumiewania się na odległość – e-mail i telefon), zorganizowany przez Urząd Miasta Tarnowa na podstawie ustawy o nieodpłatnej

pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej, finansowany z budżetu państwa. Z darmowej pomocy prawnej mogły korzystać osoby fizyczne, które oświadczyły pisemnie na formularzu określonym w ustawie, że nie są w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej lub osoby fizyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą, jeśli oświadczyły, że w ciągu ostatniego roku nie zatrudniały innych osób.

Nieodpłatna pomoc prawna była świadczona w sześciu punktach zlokalizowanych na terenie miasta, a mianowicie w budynku urzędu miasta, w siedzibach rad osiedli: „Mościce”, „Westerplatte”, „Grabówka” oraz w czytelnicy Szkoły Podstawowej nr 14 im. S. Jaracza w osiedlu „Krzyż”. Pomoc udzielana była przez cały rok w dni powszednie przez adwokatów i radców prawnych, wskazanych zgodnie z ustawą przez Okręgową Radę Adwokacką w Krakowie oraz Okręgową Izbę Radców Prawnych w Krakowie.

Zakres nieodpłatnej pomocy prawnej określa ustawa i pomoc ta ma charakter wyłącznie konsultacyjny. Polega na poinformowaniu osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym, przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach, wskazaniu osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego oraz udzieleniu pomocy w sporządzeniu projektu pisma, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądowo-administracyjnym, bądź sporządzeniu projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym, lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądowo-administracyjnym oraz poinformowaniu o kosztach postępowania i ryzyku finansowym związanym ze skierowaniem sprawy na drogę sądową. Zakres udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej obejmował również nieodpłatną mediację. Uprawnieni mogli uzyskać informacje między innymi z dziedziny prawa: rodzinnego, cywilnego, pracy, karnego, administracyjnego, ubezpieczeń społecznych, podatkowego oraz spraw z zakresu działalności gospodarczej.

Przez cały rok funkcjonowania łącznie udzielono 1822 darmowych porad prawnych. Zainteresowani najczęściej zgłaszali się po pomoc z zakresu prawa cywilnego (999 porad – 54,83% ogółu udzielonych porad), prawa rodzinnego (315 porad – 17,29% ogółu udzielonych porad) oraz prawa administracyjnego, z wyłączeniem prawa podatkowego (154 porad – 8,45% ogółu udzielonych porad).

Największą popularnością cieszyły się punkty nieodpłatnej pomocy prawnej zlokalizowane w urzędzie miasta oraz w siedzibach rad osiedli Grabówka i Westerplatte. W urzędzie miasta udzielono darmowych porad prawnych 1166 osobom (aż 64% ogółu zainteresowanych). Zdecydowanie mniej chętnych do skorzystania z tej formy pomocy udało się do punktu nieodpłatnej pomocy prawnej na osiedlu Grabówka, bo tylko 220 osób (12,07% ogółu zainteresowanych) i na osiedlu Westerplatte – 201 osób (11,03% ogółu zainteresowanych).

Najmniejsze zainteresowanie uzyskaniem porady prawnej było w punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej zlokalizowanym w siedzibie Rady Osiedla Mościce – 125 osób (tj. 6,86% ogółu zainteresowanych) oraz na osiedlu Krzyż – 110 osób (6,04%). Pomimo ciężkiej sytuacji epidemiologicznej w kraju, nieodpłatne porady prawne cieszyły się niewiele mniejszym zainteresowaniem w porównaniu do roku poprzedniego. Powodem tego było umożliwienie osobom uprawnionym skorzystania z nieodpłatnych porad w formie zdalnej – telefonicznej lub e-mailowej.

19. PROMOCJA MIASTA, WSPÓLPRACA KRAJOWA I MIĘDZYNARODOWA

Rok 2020 pod wieloma względami różnił się od poprzednich. Przede wszystkim zapisze się jednak w historii, nie tylko Tarnowa jako czas walki z pandemią wywołanej koronawirusem SARS-CoV-2 oraz z jej skutkami.

Poukładany i do pewnego stopnia przewidywalny świat, który znaliśmy – przestał istnieć. W bardzo szybkim tempie musieliśmy dostosować się do kolejnych ograniczeń i nieustannie zmieniających się wytycznych. W realizacji codziennych zadań na pierwszy plan wysunęły się priorytety: zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców, co wymusiło modyfikację sposobu komunikacji. Nie bez znaczenia okazała się także elastyczność planowania działań w obszarze polityki informacyjnej, promocji i współpracy z miastami partnerskimi, czy też może jego wielowariantowość. Pomimo znacznych ograniczeń miasto realizowało lokalne oraz ogólnopolskie kampanie społeczne, informacyjne, reklamowe, starając się dotrzeć z do każdej zainteresowanej informacją grupy społecznej. Pozytywnej oceny naszej pracy dokonali sami mieszkańcy Tarnowa w prowadzonej corocznie ankiecie satysfakcji klienta.

W minionym roku zmienił się również profil turysty. Zamarła turystyka zagraniczna, a krajowa – z ograniczeniami – funkcjonowała tylko przez kilka miesięcy. Z tym większą satysfakcją należy odnotować, fakt, iż dzięki olbrzymiej aktywności Tarnowskiego Centrum Informacji, Tarnów znalazł się w czołówce najlepszych polskich miast do odwiedzenia po pandemii (wg angielskojęzycznego magazynu „The First News”)!

19.1 Miasta i regiony partnerskie

Współpraca krajowa i międzynarodowa Tarnowa przekłada się na aktywność w wielu obszarach. Praca przedstawicieli samorządów to jedna z powszechnie realizowanych form obecności gmin na forum międzynarodowym zarówno w celach reprezentacyjnych, poznawczych, jak i inicjujących współpracę społeczności poszczególnych miast. Ważnym obszarem dla wzmacniania partnerstwa Tarnowa jest wspólne dziedzictwo historyczne i kulturowe.

Od lat na pierwszy plan wychodzą mocne więzi tarnowsko-węgierskie (miasto i region Vesprim, miasto Kiskoros) wynikające zarówno ze wspólnej historii, jak i dobrej współpracy miasta Tarnowa z konkursem generalnym Węgier. Miasta partnerskie z Ukrainy (Tarnopol, Biała Cerkiew, Winnica) zainteresowane są wymianą doświadczeń i transferu wiedzy z zakresu funkcjonowania samorządu, usług komunalnych i ochrony zdrowia. Wzajemne kontakty miały charakter poznawczy i były platformą wzajemnej wymiany doświadczeń. Wymiana międzynarodowa to także współpraca z polonijnymi samorządami (Węgry) czy wspieranie polskich inicjatyw na Ukrainie. Są to działania wpisujące się pośrednio w priorytety polskiej polityki zagranicznej. Ze strony Urzędu Miasta Tarnowa jest to wymiana doświadczeń w zakresie organizacji i zarządzania miastem, zwłaszcza w dziedzinach kultury, edukacji, sportu i turystyki oraz dziedzin wynikających z potrzeb partnerów lub realizowanych projektów. Należy jednak podkreślić, iż w 2020 roku pandemia koronawirusa i wynikające z niej ograniczenia mocno utrudniły bezpośrednie kontakty oraz wymianę doświadczeń we wszystkich obszarach międzynarodowej współpracy. Na uwagę zasługuje również dotychczasowa aktywność tarnowskich szkół i wzorcowe modele wzajemnej współpracy, która w 2020 roku ze względu na zdalne nauczanie oraz rygor sanitarny została mocno ograniczona lub też była realizowana w formule online.

Do 2020 roku miasto Tarnów podpisało 12 porozumień partnerskich bądź listów intencyjnych z miastami: w Belgii, na Węgrzech, Słowacji, Ukrainie, w Rosji, Wielkiej Brytanii, we Włoszech, Gruzji oraz z jednym regionem węgierskim.

Miasto/Region/Kraj/Data podpisania porozumienia

- Schoten Belgia 04.04.1991 r.
- Kiskőrös Węgry 06.06.1992 r.
- Kotłas Rosja 11.1995 r.
- Trenczyn Słowacja 13.09.1997 r.
- Veszprém (województwo) Węgry 26.05.2001 r.
- Blackburn Wielka Brytania 06.11.2001 r.
- Tarnopol Ukraina 23.04.2004 r.
- Biała Cerkiew Ukraina 07.09.2007 r.
- Winnica Ukraina List intencyjny – 05.2006 r.
- Casalmaggiore Włochy List intencyjny – 10.2006 r.
- Veszprém Węgry 23.10.2012 r.
- Gori Gruzja 17.06.2014 r.

19.1.a) Aktywność międzynarodowa- biznes i gospodarka

Forum Gospodarcze Polonii Świata

Przedstawiciele 41 krajów ze wszystkich kontynentów wzięli udział w V Forum Gospodarczym Polonii Świata. Z uwagi na sytuację epidemiczną odbywało się ono w formule hybrydowej (stacjonarnie oraz online). Pierwszego dnia uczestnicy FGPS wzięli udział w dwóch blokach panelowych: „Odpowiedzialność społeczna i dobre praktyki dla biznesu w czasach pandemii i po jej ustaniu” oraz „Koronawirus globalnym zagrożeniem dla rozwoju społecznego i gospodarczego, czy inspiracją do tworzenia systemów bezpieczeństwa dla przedsiębiorców oraz innowacji i zmian strukturalnych w gospodarkach narodowych?”.

W programie pierwszego bloku znalazła się także dyskusja o pomysłach na lockdown, ochronie firm przed pandemią, jak również o tym, jak radzą sobie przedsiębiorcy w innych krajach. Podczas drugiego, popołudniowego bloku paneliści szukali natomiast odpowiedzi na pytania: czy istnieją instrumenty wsparcia na miarę obecnych oczekiwań biznesu, jak wykorzystać potencjał, doświadczenie i kontakty Polonii oraz czy możliwa jest integracja Polonii i Polaków w obszarze gospodarki. Drugi dzień Forum, to spotkania B2B online. W sumie odbyło się ich 463 i wzięli w nich udział przedstawiciele 28 krajów.

19.1.b) Aktywność międzynarodowa – dziedzictwo historyczne, kultura, sport

W 2020 roku pandemia koronawirusa i wynikające z niej ograniczenia mocno utrudniły bezpośrednie kontakty oraz współpracę w obszarach kultury i sportu czy dziedzictwa historycznego.

37. Karpacki Wyścig Kurierów (12. po reaktywacji), rozgrywany w dn. 31 sierpnia 2020 r., to międzynarodowa impreza sportowa zainaugurowana w 1975 roku, która odbywa się na terenie Polski, Czech, Słowacji i Węgier. W wyścigu brali udział kolarze szosowi w wieku 19-22 lat. To jeden z najważniejszych wyścigów w europejskim kalendarzu Międzynarodowej Unii Kolarskiej (UCI) i największa tego typu impreza w Europie. Wyścig posiada także bardzo ważny historyczny wymiar, którego znaczenie zawsze jest mocno akcentowane. Już w nazwie wyścig nawiązuje do „kurierskich” tradycji z okresu II wojny światowej, a przez kilka ostatnich lat odbywał się ku pamięci Jana Karskiego, legendarnego kuriera Polskiego Państwa Podziemnego. W 2020 roku patronem wyścigu został Waław Felczak, inny z bohaterskich kurierów Rządu RP na uchodźctwie. Organizatorzy Karpackiego Wyścigu Kurierów rozpoczęli w tym celu pracę z Instytutem Współpracy Polsko-Węgierskiej

im. Wacława Felczaka, który został oficjalnym partnerem klasyfikacji generalnej Karpackiego Wyścigu Kurierów. Od początku jego stałym partnerem jest miasto Tarnów.

Wspólnie dla kultury – dyrektor artystyczna Teatru im. Solskiego w Tarnowie Matylda Baczyńska wraz z Biurem Promocji i Współpracy Zagranicznej pozyskują kontakty z miastami partnerskimi Tarnowa, w których byłaby możliwość promowania słuchowiska teatralnego pt. „Żar pustki” autorstwa Piotra Palara oraz nawiązania międzyinstytucjonalnych przyjaźni, pozwalających na kolejne inne formy współpracy. Otrzymane informacje zwrotne z Veszprém, Tarnopola i Białej Cerkwii przekazano dyrektor Tarnowskiego Teatru.

19.1.c) Współpraca międzynarodowa tarnowskich szkół

W obszarze edukacji kilkanaście szkół i zespołów szkół deklaruje czynną współpracę międzynarodową. Tarnowskie szkoły najczęściej współpracują z placówkami oświatowymi w Niemczech, na Węgrzech, Słowacji, w Czechach i innych państwach Europy. Większość placówek posiada kilku partnerów i działa w obrębie wielu projektów. Współpraca obejmuje m.in. wizyty nauczycieli i uczniów, wymianę korespondencji między uczestnikami projektu. Konkursy, wernisaże i wystawy oraz koncerty czy turnieje sportowe stanowią typowy zakres wymian międzyszkolnych. W 2020 roku pandemia koronawirusa i wynikające z niej ograniczenia mocno utrudniły bezpośrednie, często wzorcowe kontakty oraz działania w obszarze międzynarodowej współpracy, odraczając je w czasie lub przenosząc w tryb zdalny.

19.2 Uczestnictwo w związkach i stowarzyszeniach jednostek samorządu terytorialnego

Nazwa stowarzyszenia	Data przystąpienia	Miejsce publikacji
Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski	14.11.1991 r.	Uchwała nr XIX/170/91 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 listopada 1991 roku w sprawie przystąpienia miasta Tarnowa do Stowarzyszenia Gmin Małopolski.
Związek Miast Polskich	29.07.1993 r.	Uchwała nr XXXVII/452/93 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 lipca 1993 roku w sprawie przystąpienia GMT do Związku Miast Polskich.
Stowarzyszenie Forum Rewitalizacji	23.11.2000 r.	Uchwała nr XXX/488/2000 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 23 listopada 2000 roku w sprawie przystąpienia Miasta Tarnowa do Stowarzyszenia pod nazwą „Forum Rewitalizacji”.
Stowarzyszenie Zdrowe Miasta Polski	22.10.2001 r.	Uchwała nr XLVI/833/2001 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 października 2001 roku w sprawie przystąpienia Tarnowa do Stowarzyszenia Zdrowych Miast Polskich.
Małopolska Organizacja Turystyczna	18.12.2003 r.	Uchwała nr XVIII/307/2003 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 18 grudnia 2003 roku w sprawie przystąpienia GMT do Stowarzyszenia „Małopolska Organizacja Turystyczna”
Lokalna Organizacja Turystyczna "Tarnowska Organizacja Turystyczna	29.11.2012 r.	Uchwała nr XXVIII/387/2012 Rady miejskiej w Tarnowie z dnia 29 listopada 2012 roku w sprawie przystąpienia GMT do Stowarzyszenia pod nazwą Lokalna Organizacja Turystyczna "Tarnowska Organizacja Turystyczna"

(źródło: Kancelaria Prezydenta)

19.3 Działania promocyjne

Nadrzędnym celem realizowanych działań było budowanie i wzmacnianie rozpoznawalnej marki Tarnowa. To zadanie realizowane było w odniesieniu do dziedzictwa historycznego miasta oraz bogactwa kulturowego.

Rok 2020 r. w obszarze promocji różnił się znacząco od lat poprzednich. Obostrzenia wymusiły modyfikację dotychczasowych priorytetów promocji miasta oraz kanałów komunikacji Urzędu Miasta Tarnowa z mieszkańcami. Odbywające się cyklicznie wydarzenia, eventy, konferencje czy spotkania musiały zostać zawieszane, a aktywność w znacznej części przeniesiona do wirtualnego świata, w którym komunikacja odbywa się online.

Nie oznacza to jednak, że zrezygnowano z bezpośrednich kontaktów z mieszkańcami. W okresie zniesionych obostrzeń organizowano wydarzenia plenerowe („Tarninowe Koralobranie”, „Śniadanie na trawie”, wystawę „30 lat samorządu”, czy koncert podsumowujący kampanię „Tarnów Pomaga”), ogólnopolskie kampanie promocyjne #ZwiedzajTarnów (wspólnie z TCI) oraz „Radioświęta” (wspólnie z tarnowskimi instytucjami kultury, mieszkańcami Tarnowa oraz RMF Classic), kampanię społeczną „Tarnów pomaga” (wspólnie z partnerami społecznymi) w sposób ciągły informowano nt. aktualnej sytuacji epidemiologicznej. Szczegółowy opis realizowanych działań znajduje się poniżej.

Najważniejsze wydarzenia i zadania w obszarze promocji w 2020 r.

TARNÓW PEŁEN BLASKU – finał i uroczyste wręczenie nagród w VI edycji konkursu na najpiękniejszą iluminację bożonarodzeniową oraz świąteczną witrynę sklepową lub witrynę lokalu gastronomicznego służył zarówno upiększaniu miasta, jak i jego promocji.

MOŻE TY MOŻESZ POMÓC? – kampania informacyjna dot. niewystarczającej liczby rodzin zastępczych. Zrealizowano 2 filmy dot. konkretnego środowiska (prawie 200 tys. wyświetleń), na bieżąco poprzez miejski portal internetowy oraz lokalne media informowano o potrzebach w tym zakresie, zrealizowano 3 zbiórki artykułów higienicznych i kosmetycznych dla podopiecznych Pogotowia Opiekuńczego w Tarnowie.

SERDECZNA POCZTÓWKA DLA MEDYKA – akcja skierowana do dzieci, w ramach której mieli oni wykonać pocztówkę z podziękowaniami dla wszystkich służb medycznych, które w tym szczególnym czasie są na pierwszej linii frontu w walce z koronawirusem. Zdjęcia pocztówek zostały zamieszczone w galerii na miejskiej stronie internetowej oraz na miejskich profilach w mediach społecznościowych.

WITRUALNY PISANKOWY DESANT – ze względu na obowiązującą kwarantannę narodową popularny „Pisankowy Desant” nie mógł się odbyć w tradycyjnej formie, dlatego też akcja została zrealizowana w Internecie. W ramach akcji dzieci z tarnowskich szkół i przedszkoli wykonywały w domu pisanki i przysyłały zdjęcia do Wydziału Komunikacji Społecznej, które następnie zostały opublikowane w galerii na miejskiej stronie internetowej oraz na miejskich profilach w mediach społecznościowych.

TARNÓW POMAGA - z inicjatywy prezydenta miasta w roku 2020 Wydział Komunikacji Społecznej koordynował miejską kampanię informacyjną „Tarnów pomaga”, podczas której szczególny nacisk został położony na objęcie opieką osób starszych, niesamodzielnych lub z niepełną sprawnością. Szczegółowe informacje były na bieżąco publikowane na stronie internetowej miasta (utworzono specjalną tematyczną zakładkę), mediach społecznościowych i miesięczniku „Tarnów.pl”, a także dystrybuowane za pośrednictwem spółdzielni mieszkaniowych i komunikacji miejskiej oraz poprzez zewnętrzne nośniki reklamowe. Pracownicy UMT aktywnie włączyli się w akcję jako wolontariusze, szyjąc maski oraz koordynując zadania w terenie. Do dyspozycji mieszkańców została oddana całodobowa infolinia, a obsługujący ją pracownicy miejskiej jednostki udzielali informacji

o możliwych formach wsparcia. Najważniejsze informacje znalazły się również na plakatach i billboardach w przestrzeni miejskiej.

W akcję koordynowaną przez Urząd Miasta Tarnowa bardzo aktywnie włączyło się wiele podmiotów i grup społecznych: EMES i Partnerzy z akcją RAZEM DLA SENIORA, MOPS, Straż Miejska w Tarnowie, restauracja Stara Łaźnia i restauracja Obsesja Smaku, Stowarzyszenie Mamy Tarnów, Środowiskowy Dom Samopomocy „Zielona Przystań”, Międzyosiedlowe Centra Aktywności Senioralnej, Fundacja REPI, Sokołów, Tarnowska Rada Seniorów i Niezależny Serwis Informacyjny KADR ze swoją inicjatywą POMAGAM BO CHCĘ, BWA, CSM i Szpital im. E Szczeklika z akcją „MASKI DLA TARNOWA”, tarnowskie szkoły i przedszkola, Rady Osiedli, Miejski Zarząd Budynków, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe oraz lokalne firmy, podmioty gospodarcze i osoby prywatne. Efektem tej pracy było choćby uszycie i rozdysponowanie kilkudziesięciu tysięcy maseczek ochronnych, co w pierwszej fali pandemii było bezcenne.

W lipcu w tarnowskim amfiteatrze zorganizowano okolicznościowy koncert, będący podsumowaniem prowadzonych działań, podczas którego podziękowano osobom zaangażowanym w niesienie pomocy potrzebującym. Cała akcja Tarnów Pomaga jest przykładem dobrej, choć niepozbawionej trudnych momentów współpracy z partnerami społecznymi.

#OBIADDLASENIORA - wspólnie z partnerami społecznymi od marca do grudnia 2020 r. realizowano akcję #obiaddlaseniora. Dzięki zaangażowaniu właścicieli i pracowników restauracji Stara Łaźnia i Obsesji Smaku, lokalnych firm i instytucji, dziesiątkom wolontariuszy oraz Urzędu Miasta Tarnowa dostarczono seniorom kilkanaście tysięcy ciepłych posiłków. W listopadzie i grudniu 2020 r. w Urzędzie Miasta Tarnowa przeprowadzono wśród pracowników zbiórkę żywności, która została wykorzystana przez restauracje jako produkty do przygotowywanych posiłków.

DZIECI DAJĄ PRZYKŁAD DOROSŁYM – akcja zainicjowana przez Wydział Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa, mająca na celu zabezpieczenie najmłodszych mieszkańców w maseczki ochronne. W jej efekcie 1600 maseczek uszytych przez pracowników BPW i przedszkoli trafiło do tarnowskich 5 i 6-latków. Do akcji bardzo aktywnie włączyło się Przedszkole Publiczne nr 32. W kolejnych dniach dołączyły także przedszkola: 34, 24, 20, 15, 13 i 5.

„ZAPISKI Z CZASÓW IZOLACJI” - konkurs na najlepszą tematyczną e-gazetkę szkolną, tworzoną przez uczniów w okresie izolacji spowodowanej pandemią koronawirusa. Prace można było nadsyłać od czerwca do września 2020. Uczestnikami konkursu mogły być maksymalnie pięcioosobowe zespoły redakcyjne, konkursowe zmagania odbywały się osobno w kategorii szkół podstawowych i średnich. Oceny zgłoszonych prac dokonała komisja konkursowa i przyznała nagrody I, II i III stopnia oraz wyróżnienia (nagrody finansowe dla szkół w łącznej kwocie 21 tys. zł brutto) oraz nagrody rzeczowe dla zespołów redakcyjnych. Wręczenie nagród nastąpiło w lutym 2021 r.

#ZWIEDZAJ TARNÓW - Urząd Miasta Tarnowa i Tarnowskie Centrum Informacji zrealizowali kampanię #ZwiedzajTarnów, promującą miasto i jego najbliższe okolice. Na potrzeby kampanii powstała strona internetowa www.zwiedzaj.tarnow.travel, gdzie dostępne są wszelkie informacje na temat miejsc i zabytków wartych odwiedzenia, noclegów, tras rowerowych czy produktów lokalnych. Jednym z głównych działań była telewizyjna kampania spotowa zapraszająca do Tarnowa - ponad 600 trzydziestosekundowych spotów filmowych emitowanych na prawie 30 kanałach TV (m.in. Discovery Chanel, Discovery Science, Discovery Life, National Geographic, Canal +, Puls 2, Metro, TVN Turbo, Food Network, TTV, Paramount Chanel).

Dodatkowo w mediach społecznościowych były prezentowane filmowe wizytówki Tarnowa, do realizacji których zaproszono osoby silnie związanych z miastem.

W kampanię chętnie zaangażowali się przedstawiciele m.in. instytucji kultury oraz branż hotelarskiej i gastronomicznej, którzy zachęcają do skorzystania ze swoich ofert. Ponadto przez miesiąc (na przełomie sierpnia i września) na citylightach w Krakowie w lokalizacjach o dużym natężeniu ruchu, prezentowana była pod hasłem #ZWIEDZAJ TARNÓW 10-sekundowa animacja na bazie nowej Księgi Znak. Cała kampania #ZWIEDZAJ TARNÓW skierowana była do osób, które chcą spędzić wakacje lub wolny czas w klimatycznym miejscu, miście atrakcyjnym turystycznie, ale i bezpiecznym. Tarnów, to bowiem nie tylko miasto obfitujące w skarby kultury i architektury, ale także miejsce dogodne do uprawiania aktywnych form turystyki, w tym tak popularnej ostatnio turystyki rowerowej i ekoturystyki.

Już w II kwartale 2020 roku badania pokazywały, że największym zainteresowaniem turysty będą wyjazdy bliższe (ang. staycation), głównie własnym transportem. Stąd też Biuro Promocji i Współpracy Zagranicznej wraz z Tarnowskim Centrum Informacji i Tarnowską Organizacją Turystyczną skupiły się na promocji Tarnowa głównie wśród mieszkańców Krakowa i aglomeracji krakowskiej. Drugi zasięg kampanii #ZWIEDZAJ TARNÓW obejmował obszary Świętokrzyskiego i Podkarpacia, które sąsiadują z Małopolską.

7. „TARNINOWE KORALOBRAŃIE” i „LETNIE ŚNIADANIE NA TRAWIE” – formuła wydarzenia została dostosowana do aktualnej sytuacji związanej z pandemią koronawirusa. LETNIE ŚNIADANIE NA TRAWIE zorganizowane było w myśl idei ZERO WASTE, czyli zero marnowanie i optymalnego wykorzystania produktów i materiałów. W programie pikniku znalazły się warsztaty koralowe, pokazy tańca, bezdotykowe animacje, śniadanie na trawie i konkursy kulinarne: „Śniadanie zero waste”, „Pocztówka z Tarnowa” czy „Tarnów do zjedzenia”. Na najlepszych uczestników konkursów czekały kosze piknikowe, vouchery do tarnowskich restauracji oraz inne atrakcyjne nagrody. Głównym partnerem i organizatorem kulinarnych konkurencji było Stowarzyszenie „Jemy w Tarnowie”, powstałe z inicjatywy tarnowskich restauratorów, którzy bardzo aktywnie zaangażowali się w pomoc tarnowskim seniorom podczas pandemii koronawirusa.

33. TARNOWSKA NAGRODA FILMOWA - wzorem ubiegłych lat miasto włączyło się w promocję wydarzenia.

WYSTAWA 30 LAT SAMORZĄDU 1990-2020 - Wydział Komunikacji Społecznej UMT przygotował plenerową wystawę obrazującą zmiany, jakie w tym czasie zachodziły w Tarnowie. Wystawa eksponowana na placu Sobieskiego składała się z 20 plansz, na których zamieszczono kilkadziesiąt fotografii autorstwa Pawła Topolskiego, obrazujących różne miejsca Tarnowa w początkach lat 90. ubiegłego wieku, gdy startowały odnowione samorządy i współczesne zdjęcia tych miejsc. Drugi wariant tej wystawy eksponowany był w gablotach wiat przystankowych na terenie całego miasta oraz w okolicznościowym numerze TARNÓW.PL

V FORM GOSPODARCZE POLONII ŚWIATA – Przedstawiciele z 41 krajów ze wszystkich kontynentów wzięli udział w V Forum Gospodarczym Polonii Świata. Z uwagi na sytuację epidemiologiczną odbywało się ono w formule hybrydowej (stacjonarnie oraz online).

ROWEROWA STOLICA POLSKI – miesięczna rywalizacja cyklistów o tytuł Rowerowej Stolicy Polski. Miasto Tarnów po raz pierwszy włączyło się do tej promującej aktywność ruchową rywalizacji. Po podliczeniu wszystkich kilometrów zebranych podczas trwania zmagania Tarnów znalazł się na 20. pozycji z sumą 522 punktów. W rywalizacji uczestniczyło 44 miasta Polski.

EUROPEJSKI TYDZIEŃ ZRÓWNOWAŻONEGO TRANSPORTU – w 2020 roku miasto ponownie aktywnie włączyło się w tę ogólnoeuropejską akcję (od 16 do 22 września). Celem ETZT jest promocja ekologicznych form mobilności, takich jak: środki transportu zbiorowego, rower, ruch pieszy oraz transport multimodalny, czyli łączenie różnych gałęzi transportu. ETZT 2020 odbył się pod hasłem „Mobilność czysta, współdzielona

i inteligentna”. Do akcji włączyło się MPK, ZDiK, TCI, Straż Miejska oraz Zespół Szkół Technicznych w Tarnowie – Mościcach.

„**KONTRARUCH W TARNOWIE**” – kampania edukacyjna realizowana przez pracowników Wydziału Komunikacji Społecznej we współpracy z ZDiK oraz liderami środowiska rowerowego w Tarnowie (m.in. Marcin Zaród, Mirosław Biedroń) zrealizowali filmiki edukacyjne o kontraruchu w Tarnowie (pilotażowe 10 ulic) oraz kampanię informacyjno-promocyjną w formie plakatów na słupy, tablice ogłoszeniowe Rad Osiedli, autobusy MPK, gabloty przystankowe oraz informacji na miejskiej stronie www.tarnow.pl, miejskich profilach w mediach społecznościowych i w miesięczniku TARNÓW.PL. Przygotowano również cykl filmików edukacyjnych o ścieżkach, ciągach pieszo-rowerowych oraz zasadach poruszania się rowerzystów w ruchu miejskim, a ich premierę zaplanowano na II kwartał 2021 r.

UROCZYSTA SESJA RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE I RADY POWIATU TARNOWSKIEGO W 102. ROCZNICĘ ODZYSKANIA PRZEZ TARNÓW NIEPODLEGŁOŚCI, połączona była z rozstrzygnięciem konkursu o nagrodę im. T. Tertila i obchodami Święta Miasta Tarnowa „Pierwsze Niepodległe”, dniem pamięci o zwycięskim zrywie niepodległościowym. Nagrody zostaną wręczone podczas Święta Miasta w czerwcu 2021 r.

Kapituła XIV edycji Nagrody im. Tadeusza Tertila

1. Agnieszka Kawa, zastępczyni prezydenta Tarnowa
2. Dr Jakub Kwaśny, przewodniczący Rady Miejskiej w Tarnowie
3. Dr Małgorzata Martowicz, prorektor ds. studenckich i dydaktyki PWSZ
4. Dr hab. Tadeusz Mędzelowski, prof. WSB w Nowym Sączu
5. Paweł Smoleń, przewodniczący Rady Powiatu Tarnowskiego
6. Tomasz Stelmach, etatowy członek Zarządu Powiatu Tarnowskiego

Werdykt:

Kategoria: prace magisterskie – obszar nauk humanistycznych i społecznych:

Nagroda im. Tadeusza Tertila: Piotr Kopa, absolwent Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie za pracę *Rola mediów lokalnych w kształtowaniu tożsamości małych społeczności na przykładzie tarnowskiego Radia MAKS.*

Wyróżnienie: Mariusz Szatko, absolwent Wyższej Szkoły Biznesu w Tarnowie za pracę *Wpływ wykorzystania środków unijnych na poziom zadowolenia mieszkańców Tarnowa.*

Wyróżnienie: Katarzyna Guzy-Mróz, absolwentka Wyższej Szkoły Biznesu w Tarnowie za pracę *Motywowanie pracowników jako element zarządzania organizacją na przykładzie Miejskiego Zarządu Budynków Spółka z o.o. w Tarnowie.*

Kategoria: prace magisterskie – obszar nauk techniczno-przyrodniczych:

Nagroda im. T. Tertila: Anna Świętnicka, absolwentka Politechniki Krakowskiej za pracę *Tarnów-Mościce – nowe centrum dzielnicy.*

Wyróżnienie: Dagmara Kras, absolwentka Akademii Górniczo-Hutniczej za pracę *Ocena efektywności usuwania wybranych zanieczyszczeń ze ścieków za pomocą metod zaawansowanego utleniania.*

Kategoria: prace licencjackie i inżynierskie:

Nagroda im. T. Tertila: Klaudia Złotowska, absolwentka Politechniki Krakowskiej za pracę *Opracowanie sposobu modyfikacji mieszanki asfaltowej za pomocą recyklatów.*

Kapituła oceniła zgłoszone prace, uwzględniając następujące kryteria:

- badawczość (umiejętność sformułowania problemu badawczego, jego oryginalność, adekwatność metod badawczych do badanego problemu, umiejętność dobrania technik i narzędzi badawczych, poziom zaawansowania zastosowanych metod);

- innowacyjność (rozumiana jako proces polegający na przekształceniu istniejących możliwości do praktycznego zastosowania);
- użyteczność (rozumiana jako zdolność do zaspokojenia ściśle określonych potrzeb społecznych);
- poprawność językowa (poprawność fleksyjna, składniowa, frazeologiczna, leksykalno-semantyczna, ortograficzna i interpunkcyjna oraz edytorska).

Tematem zwycięskiej pracy magisterskiej z obszaru nauk humanistycznych i społecznych jest rozgłośnia radiowa - Radio MAKS nadająca przez 13 lat (1994-2007) spełniająca rolę medium kształtującym opinię tarnowskiej społeczności. Rozprawa jest próbą ukazania skali i wpływu, jakie to medium wywarło na mieszkańców regionu tarnowskiego. Autor wykazał się kompetencją niezbędną do napisania dobrego tekstu o charakterze naukowym. Na uwagę zasługuje uporządkowanie niezwykle bogatego materiału w jednolitą, spójną całość, tworzącą tekst zgodny z konwencją tekstów naukowych.

Z kolei praca magisterska z obszaru nauk technicznych i przyrodniczych „Tarnów-Mościce – nowe centrum dzielnicy” dotyczy rewitalizacji rejonu dworca kolejowego w Tarnowie-Mościcach. Przedstawiona praca ukazuje niezwykle trafną koncepcję przebudowy nie tylko istniejącego dworca, ale i przekształca go w nowe atrakcyjne centrum dzielnicy łączące funkcje komunikacyjne i stacjonarne wraz z propozycjami nowego użytkowania (funkcje administracyjno-biurowe i rekreacyjne). Projekt ukazuje również możliwości usprawnienia powiązań w skali miasta i dzielnicy.

W pracy inżynierskiej przedstawiono opracowanie nowego sposobu modyfikacji mieszank asfaltowych za pomocą recyklatu poli(tereftalanu etylenu) (PET) i porównanie ich właściwości fizykochemicznych i mechanicznych z mieszankami asfaltowymi zastosowanymi na drogach miasta Tarnowa. W związku z prowadzoną przez miasto selektywną zbiórką odpadów, PET pozyskano ze składowisk znajdujących na terenie miejskich osiedli mieszkaniowych. Na podstawie uzyskanych wyników badań opracowano skład mieszank poliestrowo-asfaltowych z napełniaczem mineralnym. Po ich wytworzeniu poddano je badaniom porównawczym z próbkami mieszank mineralno-asfaltowych pochodzących z kilku newralgicznych punktów w Tarnowie, zawierających uszkodzone nawierzchnie asfaltowe. Patrząc na wnioski wynikłe z niniejszej pracy doświadczalnej i przeglądu literaturowego, można spodziewać się, iż produkcja mieszank polimero-asfaltowych będzie w przyszłości korzystna zarówno pod względem ekonomicznym, jak i ekologicznym dla miasta Tarnowa.

„TARNÓW 690” – konkurs plastyczny zrealizowany z okazji 690. rocznicy lokacji naszego miasta. Jego celem było kształtowanie szacunku wobec swojej małej ojczyzny wśród uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, a także popularyzacja i upowszechnianie wiedzy o postaci założyciela Tarnowa – Spycimira Leliwity i historycznym dziedzictwie 690 lat historii miasta. Plastyczna rywalizacja odbywała się w dwóch kategoriach tematycznych: TARNÓW 690 oraz TARNÓW-NOWE SPOJRZENIE.

JARMARK ŚWIĄTECZNY ZERO WASTE – Wydarzenie zorganizowane przez Stowarzyszenie GRUPA ODROLNIKA we współpracy z Tarnowskim Centrum Informacji w ramach realizacji projektu „BIO MIASTA i ich ekologicznie świadomi mieszkańcy”. Projekt miał za zadanie przyczynić się do wzrostu wiedzy na temat sposobów ograniczania ilości wytwarzanych śmieci czy znaczenia lokalnie produkowanej żywności.

„RADIO ŚWIĘTA” – cykl aktywności w przestrzeni miejskiej, realizowanych wspólnie z miejskimi instytucjami kultury oraz mieszkańcami Tarnowa w okresie świąt Bożego Narodzenia oraz kampania promocyjna miasta Tarnów na antenie radia RMF Classic (21 spotów). Od 7 go 26 grudnia mieszkańcy naszego miasta modli w czterech lokalizacjach słuchać świątecznej ramówki RFM Classic. Dodatkowo od 11 grudnia emitowane były kolejno trzy słuchowiska: „Gwiazdkę Bożego Narodzenia” Wandy Grochowskiej nagraną przez

tarnowskich artystów, sportowców, dziennikarzy, społeczników i samorządowców, „Choinkę” Hansa Christiana Andersena w wykonaniu dzieci z tarnowskich szkół oraz „Legendę o Bożem Narodzeniu” Jana Perłowskiego nagraną przez mieszkańców Tarnowa. W ramach akcji zorganizowano konkurs fotograficzny „Zdjęcie z Mikołajem” oraz – wspólnie z miejskimi spółkami i jednostkami organizacyjnymi – rozświetlono Tarnów na święta, dzięki licznym iluminacjom.

SPOTKANIE OPLATKOWE SUBREGIONU TARNOWSKIEGO – tradycyjny opłatek samorządowców z Tarnowa i regionu tarnowskiego, z udziałem przedstawicieli władz wojewódzkich i reprezentantów Kościoła. Ze względu na obowiązujące obostrzenia epidemiczne spotkanie zorganizowano online.

Narzędzia promocji i komunikacji z mieszkańcami:

- oficjalna strona www.tarnow.pl (wejścia unikatowe w 2020 roku – 593 051 wejść, liczba odwiedzin ponad 2 mln),
- social media: Facebook (ponad 30 tys. obserwujących), Twitter (1 895 obserwujących), Instagram (12 560 tys. obserwujących), YouTube (133 subskrypcje),
- miesięcznik „Tarnow.pl”,
- jednodniówka „Wiadomości Tarnowskie”,
- codzienny newsletter dla mieszkańców,
- miejsca reklamowe w przestrzeni miejskiej: billboardy, przystanki, panorama.

Aktywność:

- liczba informacji opublikowanych na stronie miejskiej www.tarnow.pl: 2 012,
- liczba informacji opublikowanych na Facebooku: 710,
- liczba informacji opublikowanych na Twitterze: 204,
- liczba informacji opublikowanych na profilu na Instagramie: 184,
- liczba filmów opublikowanych na miejskim profilu YouTube „Miasto Tarnów”: 14,
- liczba wydań miesięcznika Tarnow.pl: 7,
- liczba wydań jednodniówki Wiadomości Tarnowskie: 4,
- liczba wysłanych newsletterów do mieszkańców: 158,
- wideokonferencje – 17.

Miesięcznik „TARNÓW.PL” i „Wiadomości Tarnowskie”

Urząd Miasta Tarnowa jest wydawcą 24-stronicowego miesięcznika „Tarnów.pl” w nakładzie 8 tys. egzemplarzy miesięcznie. W 2020 roku, ze względu na ograniczenia w dystrybucji spowodowane pandemią, wydano siedem numerów miesięcznika.

UMT jest również wydawcą okolicznościowej jednodniówki „Wiadomości Tarnowskie”. Od 2005 roku do 2020 roku wydano łącznie 66 numerów, w tym również w wersjach obcojęzycznych (języki: hiszpański, angielski, niemiecki, węgierski, ukraiński, czeski). Wszystkie wydania miesięcznika i jednodniówki są także dostępne w formie elektronicznej na miejskiej stronie internetowej.

Tarnoviana

W 2020 r. w celach promocyjnych Urząd Miasta Tarnowa był partnerem lub zakupił następujące wydawnictwa i publikacje: „Tarnów - piękne ślady wieków”, „Tarnów wędrowka w przeszłość”, „Tarnów miasto niezwykle”, „Żydowskie krajobrazy”, „Tarnów - okupacja 1939-1945”, „Tarnów - wielka wojna 1914-18”, „Przewodnik - Tarnów i region tarnowski”, album „Kocham Tarnów”.

Wybrane kampanie informacyjne i promocyjne. Media elektroniczne, prasa, radio, tv, zewnętrzne nośniki reklamowe (plakaty, billboardy, gabloty przystankowe, reklama na autobusach komunikacji miejskiej).

W 2020 roku pomimo niesprzyjających okoliczności wynikających z pandemii zrealizowano szereg akcji oraz kampanii informacyjno-promocyjnych do mieszkańców miasta i regionu, ale także o zasięgu ogólnopolskim. Zmieniona została strategia informacyjna i promocyjna będąca efektem pandemicznych zachowań i wymogów. Działania informacyjne ukierunkowane zostały na aktualne potrzeby i priorytety.

Duży nacisk położono na szybką i rzetelną informację, której oczekiwali mieszkańcy, natomiast turyści wybierali małe miasta, unikali skupisk i w tę stronę - bezpiecznej indywidualnej turystyki skierowane były dziania promocyjne np. kampania #ZWIEDZAJ TARNÓW. Statystyki prowadzone przez pracowników TCI potwierdzają zainteresowanie Tarnowem i regionem turystów krajowych.

Duży nacisk położono na komunikowanie aktualnej sytuacji epidemiologicznej w mieście. Chcąc zapewnić mieszkańcom bieżący dostęp do informacji (szczególnie w zakresie aktualnej sytuacji epidemiologicznych), zrealizowano w ubiegłym roku 17 wideokonferencji prezydenta Tarnowa, podczas których prezydent przekazywał zarówno raporty o charakterze sanitarno-epidemiologicznym, jak również odpowiadał na pytania zadawane drogą elektroniczną (przesyłane na adres media@umt.tarnow.pl). Wideokonferencje były umieszczane zarówno na miejskiej stronie internetowej tarnow.pl oraz na miejskim profilu youtube (UM Tarnów).

Wraz z pojawieniem się pierwszych krajowych wytycznych na stronie internetowej utworzono specjalną zakładkę z aktualnymi informacjami nt. COVID-19. ZASADY I OBOSTRZENIA (dostępna z paska newsów), która jest swoistym kompendium wiedzy nt. aktualnej sytuacji epidemiologicznej w mieście. Utworzono także na stronie głównej baner, kierujący do sekcji z informacjami nt. programu szczepień. Zamieszczane w nich treści był i są na bieżąco aktualizowane.

Zrealizowana została także outdoorowa kampania informacyjna nt. zasad bezpieczeństwa, uzupełniona o objawy COVID-19 oraz zalecane sposoby postępowania. Dbając o bezpieczeństwo mieszkańców rozszerzono komunikację z Urzędem drogą telefoniczną i mailową. Na miejskich słupach i w gablotach przystankowych pojawiły się ogłoszenia z informacjami, w jaki sposób można w sposób bezpieczny „załatwić” sprawę w urzędzie, uzupełnione wykazami poszczególnych wydziałów i danych kontaktowych.

Dodatkowo w październiku 2020 r. na oficjalnej stronie miasta udostępniona została nowa, wykonana przez Wydział Informatyzacji, niezwykle przydatna zakładka – eUrząd (www.tarnow.pl/eUrząd), która systematyzuje sprawy urzędowe oraz podpowiada mieszkańcom Tarnowa, jak bezpiecznie i wygodnie załatwić poszczególne kwestie przez internet bez konieczności osobistej wizyty w Urzędzie Miasta. Kampania informacyjna nt. eUrzędu została zrealizowana zarówno na miejskiej stronie internetowej, miejskich profilach w social mediach oraz w przestrzeni miejskiej (plakaty, gabloty przystankowe, billboardy, cityligty).

Pomimo opisanych wyżej utrudnień, Wydział Komunikacji Społecznej na bieżąco realizował materiały/relacje filmowe dokumentujące organizowane w mieście wydarzenia, które następnie były publikowane na miejskiej stronie internetowej oraz w social mediach. Zrealizowano również cztery kilkunastominutowe filmy promocyjne zachęcające do poznawania Tarnowa. Występujący w nich tarnowianie (m.in. historycy i przewodnicy turystyczni) opowiadali o dziejach Grabówki, atrakcjach kulturalno-historycznych Moście, szlaku Jana Pawła II w Tarnowie oraz o drodze Tarnowa do niepodległości

2020 rok to także promocja bieżących wydarzeń kulturalnych, artystycznych, turystycznych, sportowych, akcji i kampanii społecznych (m.in. budżet obywatelski, wybory do rad osiedli, konkursy miejskie „Tarnów 690”, rocznica lokacji, „Zapiski z czasów izolacji”,

„Tarnów – pierwsze niepodległe”, akcja „Rowerowa Stolica Polski”, segregacja śmieci), ale także takie, które wzmacniały poczucie przynależności do miejskiej wspólnoty w czasie pandemii pn. „RAZEM DAMY RADE”. Kampanie realizowano poprzez media elektroniczne, prasę, billboardy, gabloty, przystankowe, plakaty, autobusy MPK, kolportaż ulotek. W Radiu RDN Małopolska (budżet obywatelski - nabór projektów i głosowanie, wybory rad osiedli, życzenia świąteczne dla mieszkańców, niepodległy Tarnów), Radiu ESKA (budżet obywatelski - nabór projektów i głosowanie, wybory do rad osiedli, życzenia świąteczne). Radio Kraków we współpracy z UMT przygotowało i zrealizowało niekomercyjnie audycję „Skarby Małopolski” (sierpień), prezentującą potencjały wyjątkowych miast w Małopolsce. W grudniu nawiązano współpracę z RMF Classic, w efekcie której stało się ono partnerem akcji RADIOŚWIĘTA.

Inne działania

Księga znaku - w 2019 roku rozpoczęto prace nad Księgą znaku, które polegały m.in. na sondowaniu odbioru wybranej linii graficznej na miejskich nośnikach reklamowych i galanterii promocyjnej wśród odbiorców (m.in. mieszkańcy, turyści). Pozytywne opinie stały się punktem wyjścia do dalszych prac nad przygotowaniem Księgi znaku do wykorzystania przez UMT, miejskie instytucje kultury oraz jednostki podległe na różnych polach eksploatacji.

Księga znaku składa się z ponad 70 stron opracowań różnych wariantów znaku, uwzględniając stosowanie pól ochronnych oraz liczne warianty przykładowych zastosowań. Opracowano animację promocyjną, szablony prezentacji w programach CANVA, PowerPoint, PREZI; wzory stopek kont e-mailowych, dyplomów, pism urzędowych i okolicznościowych, zaproszeń, kopert, zewnętrznych nośników reklamowych oraz zastosowano nowy znak na galanterii promocyjnej. Kolejnym etapem będą prace wdrożeniowe oraz prace nad dostosowaniem wzorów pism i druków urzędowych do wymogów dostępności (zgodnie z wytycznymi Ustawy o dostępności).

Biuro Promocji i Współpracy Zagranicznej we współpracy z Wydziałami Organizacyjnym i Informatyzacji opracowało również identyfikację wizualną do elektronicznego systemu obsługi mieszkańców na ul. Nowej 4.

Druk i dostawa kalendarzy promocyjnych miasta Tarnowa na rok 2021 (przygotowanie i realizacja w 2020). Linie graficzne i tematyczne kalendarzy promocyjnych nawiązują do nowego logotypu miasta. Na 2021 rok przygotowano trzy rodzaje kalendarzy: kalendarz książkowy z personalizowaną miejską okładką prezentującą nową grafikę promocyjną Tarnowa - 400 szt. oraz kalendarz trójdzielny - 500 szt. kalendarz jednoplanszowy, prezentujący postać Jana Szczepanika w 95. rocznicę śmierci (tzw. kolekcjonerski) – 300 szt.

W ramach współpracy promocyjno-reklamowej **w obszarze sportu** w roku 2020 miasto współpracowało z Grupą Azoty SPR Tarnów (piłka ręczna), jak również z Knockout Poland sp. z o.o, współorganizując galę boksu zawodowego pn. KnockOut Boxing Night 13 w Tarnowie. Współpracowano także z instytucjami, szkołami i organizacjami pozarządowymi oraz klubami sportowymi, wspierając je organizacyjnie, jak również poprzez nieodpłatne przekazywanie galanterii promocyjno-reklamowej dla uczestników wydarzeń, jako nagrody dla zwycięzców konkursów czy zawodów.

Obsługa promocyjna projektów realizowanych ze środków unijnych: Rozbudowa szkoły muzycznej o salę koncertową, Gospodarowanie wodami opadowymi w zlewni potoku Stary Wątok w Tarnowie.

W 2020 roku, w trybie zamówienia publicznego, zakupiono na cele promocyjne **galanterię reklamową**. Założenia i linie projektowe galanterii promocyjno-reklamowej na rok 2020 opierały się na trzech priorytetach:

- PORUSZ TARNÓW - linia galanterii odblaskowej, promująca dobre praktyki związane z bezpieczeństwem, widocznością na drodze pieszych i rowerzystów oraz aktywnością ruchową dzieci i dorosłych;
- Tarnów POLSKI BIEGUN CIEPŁA – linia galanterii promującej Tarnów i jego potencjał historyczny, walory klimatyczne, odnoszącej się do pozytywnych emocji i skojarzeń z miastem oraz jego mieszkańcami: ciepło, serdeczność, gościnność, aktywność itp.;
- linia „TARNINOWA” odnosząca się do nazwy Tarnowa i nawiązująca do krzewu tarniny - „tarninowe korale” przypominające swoim wyglądem nieregularnie rozsypane owoce krzewu tarniny, koszulki, torby.

19.4 Działalność Tarnowskiego Centrum Informacji

Punkt informacji turystycznej – adres: Rynek 7

- w budynku: punkt informacji turystycznej, publiczna toaleta, parking dla rowerów, pokoje gościnne, sala konferencyjna, przechowalnia bagażu dostępna całą dobę,
- wykonany przyłącz do sieci MPEC,
- wykonanie izolacji pionowej kamienicy Rynek 7,
- instalacja klimatyzacji w pokojach gościnnych,
- punkt dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz rodzin z dziećmi,
- personel mówi w pięciu językach,
- otwarte siedem dni w tygodniu przez cały rok, dostęp do podstawowych informacji przez całą dobę,
- dystrybucja miesięcznika „Tarnów.pl”,
- sprzedaż publikacji regionalnych, pamiątek – gadżetów, widokówek, map turystycznych i planów miast,
- darmowy dostęp do Internetu na 3 stanowiskach komputerowych, w tym jednym dostosowanym do potrzeb osób na wózkach inwalidzkich i niedowidzących,
- darmowe wifi wewnątrz,
- przewodnik po Tarnowie (MSIT) w formie map tyflogicznych i reliefowych grafik dotykowych - dla osób niewidomych i niedowidzących,
- miejsce przyjazne dzieciom: kącik z zabawkami i kolorowankami,
- miejsce przyjazne mamom i rodzicom: przewijak dla niemowląt, możliwość podgrzania posiłku, intymne miejsce dla matek karmiących,
- możliwość wypożyczenia klucza do bramy Cmentarza Żydowskiego,
- ok. 11 tys. udzielonych informacji w siedzibie TCI (rok wcześniej 21 tys.), w tym ok. 1 tys. obcokrajowcom (2019: ok. 6 tys),
- rzetelna i aktualizowana na bieżąco specjalna „covidowa” podstrona internetowa dot. sytuacji w mieście i regionie,
- opracowanie planów wycieczek do Tarnowa dla biur podróży,
- eBIN inteligentny kosz do segregacji śmieci w holu budynku (współpraca z INTERSEROH Organizacja Odzysku Opakowań S.A.),
- miska z wodą dla zwierząt przed wejściem do TCI

Wydawnictwa promocyjne

Wydawnictwa własne:

- folder "Tarnów i region" w ośmiu wersjach językowych,
- 15 tytułów ulotek w j. polskim; 8 w j. angielskim; 5 w j. niemieckim; po 2 tytuły w j. francuskim, włoskim i węgierskim,

- wrywany plan Tarnowa w j. polskim i angielskim,
- łącznie 32 000 egzemplarzy;
- MSIT:
- 10 tytułów w 7 wersjach językowych, przewodnik rowerowy, mapy Małopolski łącznie 6 500 egzemplarzy;

Wydawnictwa Tarnowskiej Organizacji Turystycznej:

- Mini przewodnik i mapa "Miodowy szlak" - 2 000 szt.,
- Mapa rowerowe "EnoVelo" – 200 000 szt.,
- Mapy kolorowanki - 6 000 szt.

Media elektroniczne i bazy danych

- www.tarnow.travel - oficjalny portal turystyczny miasta w 8 wersjach językowych: polskiej, angielskiej, niemieckiej, francuskiej, włoskiej, węgierskiej, ukraińskiej, hiszpańskiej,
- profile w mediach społecznościowych: Facebook, Twitter, You Tube oraz Instagram,
- informacje historyczne, opisy atrakcji turystycznych oraz osób związanych z miastem,
- sukcesywnie aktualizowane galerie zdjęć miasta i regionu,
- ponad 1 000 rekordów baz danych teleadresowych i ofert przedsiębiorstw i instytucji branży turystycznej i okołoturystycznej regionu. Po przebudowie serwisu kalendarium wydarzeń - kompleksowe i aktualne źródło wiedzy o tym, co dzieje się w Tarnowie i regionie,
- aplikacje na urządzenia mobilne: „Tarnów” (w ramach projektu „Geneatar”) oraz EnoVelo (projekt partnerski TOT),
- audio przewodnik MP3 po Tarnowie w języku polskim oraz w j. angielskim,
- profesjonalny sklep internetowy,
- newsletter skierowany do podmiotów branży turystycznej regionu.

Wydarzenia i imprezy

Z powodu pandemii koronawirusa TCI uczestniczyło tylko w jednej imprezie zagranicznej – targi turystyczne w Wiedniu (styczeń 2020 r.) oraz współorganizowało wraz z Grupą Odrolnika – świąteczny, bożonarodzeniowy jarmark Zero Waste (w ścisłym reżimie sanitarnym) na pl. Kazimierza Wielkiego.

Pozostałe akcje promocyjne w dobie pandemii:

Wspólne akcje z Tarnowską Organizacją Turystyczną:

- Spacerki po Tarnowie i regionie (Stare Miasto w Tarnowie, katedra oraz Skamieniałe Miasto, Iwkowa, Zalipie i Czchów),
- „Zwiedzaj Tarnów pieszo, rowerem busem”:
- Sześć wycieczek pieszych (w tym cztery online z powodu pandemii), trzy wycieczki rowerowe z Tarnowa (Zalipie, Ryglice, winnica), 5 wycieczek autokarowych z Krakowa,
- „Małopolska Pszczoła” (nasadzenia miododajnych roślin w Parku Strzeleckim; wspólna promocja),
- Projekt „EnoTarnowskie”,
- Projekt „Enovelo”,
- Promocja w Krakowie na pl. Handelka projektu „EnoTarnowskie” podczas „Święta Wina i Serów”, czerwiec 2020 r.
- Współpraca z biurami podróży,
- e- promocja Tarnowa i regionu w czeskiej Pradze (współpraca z Instytutem Polskim i Ambasadą RP w Pradze).

Wiedza i edukacja

- Z powodu pandemii koronawirusa wywołującego COVID-19, w 2020 roku nie odbyły się spotkania z dziećmi „Co to jest informacja turystyczna?”
- Praktyki - kontynuacja współpracy z wydziałami: Humanistycznym i Sztuki PWSZ,
- Współorganizacja z Polską Organizacji Turystycznej oraz Tarnowską Organizacją Turystyczną szkolenia online „ENOTarnowskie marka regionu tarnowskiego - szansą na odbudowę turystyki w okresie post pandemicznym”,
- Szkolenie on line dla pracowników TCI „Skuteczne i efektywne zarządzanie mediami społecznościowymi z wykorzystaniem dostępnych narzędzi i aplikacji, usprawniających pracę online dla pracowników Małopolskiego Systemu Informacji Turystycznej”,
- Udział w spotkaniu org. przez MBP „Poznajemy ludzi różnych zawodów” - prezentacja TCI i zawodu „informatorem turystyczny” (amfiteatr, wakacje 2020),
- Promocja Tarnowa i dorobku TCI wśród studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Stowarzyszenia i instytucje - współpraca

- **Polska Organizacja Turystyczna** - główny podmiot zarządzający turystyką w Polsce. TCI konsultuje projekty i wdrażane przez POT rozwiązania, w tym dotyczące nowoczesnych rozwiązań dla turystyki tj. Contact Center czy Narodowy Portal Turystyczny. POT oddała TCI w używanie dwa infokioski, dwie jednostki komputerowe oraz zestaw call center. Współpracujemy również przy organizacji imprez studyjnych dla dziennikarzy i blogerów. W 2020 r. wspólne akcje:
  - Promocja „Polskiego Bonu Turystycznego”,
  - Udział w akcjach: „Bezpieczny obiekt” oraz „Odpoczywaj w Polsce”,
  - Szkolenie dla branży „ENOTarnowskie marka regionu tarnowskiego - szansą na odbudowę turystyki w okresie post pandemicznym”.
- **Forum Informacji Turystycznej** jest ciałem doradczym POT, które zajmuje się organizacją i funkcjonowaniem systemu informacji turystycznej na szczeblu krajowym. Dyrektor TCI trzecią kadencję piastuje funkcję przewodniczącego FIT. W 2020 r. odbyło się jedno spotkanie w Warszawie i 2 online.
- **Małopolska Organizacja Turystyczna** jest wojewódzkim koordynatorem działań branży turystycznej. Dyrektor TCI jest członkiem zarządu MOT z ramienia Gminy Miasta Tarnowa. MOT jest organizatorem i koordynatorem wyjazdów na targi turystyczne, zarządza również systemem MSIT, którego członkiem jest GMT. TCI współpracuje z MOT także przy organizacji wizyt studyjnych. W 2020 r. m.in. współpracowaliśmy przy organizacji przyjazdów mieszkańców Krakowa do Tarnowa i regionu.
- **Tarnowska Organizacja Turystyczna** zajmuje się realizacją projektów turystycznych na obszarze Subregionu Tarnowskiego, łącząc podmioty publiczne i prywatne. Dyrektor TCI pełni funkcję prezesa TOT.
- **Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego** – główny podmiot zajmujący się kreowaniem i zarządzaniem turystyką na szczeblu regionalnym. Współpraca przy rozwijaniu i udoskonalaniu systemu MSIT, regionalnego portalu turystycznego, promocji turystyki.

Projekty turystyczne

Projekty turystyczne zrealizowane wspólnie z TOT:

- Zintegrowany produkt turystyczny subregionu tarnowskiego „Trasy rowerowe Pogórza”, łączna wartość: 14.163 313,48 zł (realizacja poszczególnych części)
- Letnie spacerzy z przewodnikiem po Tarnowie i subregionie tarnowskim, łączna wartość: 20 793,34 zł
- „Zwiedzaj Tarnów i region – pieszo, rowerem i busem”, łączna wartość: 26 925,00 zł (dotacja z UMWM: 22 000,00 zł)
- „Rozwój infrastruktury turystycznej winnic na obszarze ENOTarnowskie”, łączna wartość: 69 055,60 zł (dotacja z UMWM: 55 000,00 zł)
- „Małopolska pszczoła – małopolskie pasieki na turystycznym szlaku”, łączna wartość: 17 321,18 zł (dotacja z UMWM: 15 000,00 zł)
- Prace koncepcyjne nad stworzeniem w Tarnowie Małopolskiego Centrum Winiarstwa (m.in. wyjazd studyjny do Zielonej Góry i Lubuskiego Centrum Winiarstwa w Zaborze k/Zielonej Góry) oraz współpraca z Małopolskim Stowarzyszeniem Winiarzy przy koncepcji i organizacji „miejskiej winnicy” (efektem było ogłoszenie przetargu na dzierżawę 7 ha na południowym stoku terenu przy dawnym pałacu Sanguszków w Gumniskach na okres 20 lat. Zakłada się, że zasadzonych zostanie 31,5 tysiąca krzewów winorośli, co oznacza, że winnica w Tarnowie będzie jedną z największych winnic w Małopolsce. Działacze stowarzyszenia winiarzy mówią o potencjale produkcyjnym 30 tysięcy butelek wina rocznie.

Projekty turystyczne własne:

- Konserwacja tablic na szlakach w mieście,
- Realizacja projektu – szlaku spacerowego „Mościce w 120 minut” - wspólnie z PWSZ, UMT i RO Mościce (15 tablic informacyjnych w j. polskim i angielskim),
- „turystyczne przystanki”: „Krakowska Planty” (informacja o Tarnowie i wskazówka jak dojechać do Zalipia; po polsku, angielsku i japońsku): „Goldhammera PWSZ” (informacja o Tarnowie po polsku i angielsku),
- Wspólna akcja TCI, WKS UMT: **#ZwiedzajTarnów** - dedykowana strona www.zwiedzaj.tarnow.travel; promocja w mediach społecznościowych, zaproszenie do Tarnowa (seria czterech filmików), kampania spotowa na tematycznych kanałach tv (wakacje 2020),
- Zgłoszenie pomysłu Małopolskiego Centrum Winiarstwa do programu „Rozwój lokalny”, dofinansowanego z Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
- Oznakowanie na A4 znakiem E22 – pismo do GDDKiA wraz z opinią pozytywną Regionalnej Kapituły ds. znaków drogowych turystycznych; niestety po raz kolejny odmowa GDDKiA.

Projekty turystyczne wspólnie z Muzeum Okręgowym w Tarnowie:

- Udział w kilku targach turystycznych przedstawiciela TCI i ekspozycja materiałów podczas imprez bez udziału TCI,
- Aktualizacja wydawnictw i tablic MSIT,
- Certyfikacja punktów MSIT,
- Wizyty studyjne, szkolenia dla pracowników.

Projekty turystyczne wspólnie z UMWM:

- prace nad nowym portalem visitmalopolska.pl oraz „nowym” MSIT,
- konsultacje i warsztaty w ramach prac nad nową strategią Województwa oraz nad kierunkami rozwoju turystyki.

Projekty turystyczne wspólnie z POT:

- Certyfikacja punktów informacji turystycznej w ramach Polskiego Systemu Informacji Turystycznej,
- Promocja Tarnowa (dystrybucja materiałów, wpisy w przewodnikach, folderach i na stronach www) na rynkach zagranicznych, na których obecne są Polskie Ośrodki Informacji Turystycznej,
- Wizyty studyjne,
- Ogólnopolskie Call Center,
- Szkolenie on line dla branży „ENOTarnowskie marka regionu tarnowskiego - szansą na odbudowę turystyki w okresie post pandemicznym”,
- Promocja „Polskiego Bonu Turystycznego”,
- Wydanie na zlecenie POT „Podręcznika obsługi klienta-turysty w centrach i punktach informacji turystycznej”,
- Współpraca z Małopolskim Stowarzyszeniem Winiarzy, TOT i POT przy powstawaniu filmu promocyjnego „EnoTarnowskie” (jako jeden z elementów nagrody w konkursie „Najlepszy Produkt Turystyczny 2019 roku”); w spocie m.in. Tarnów i winnice w regionie
<https://www.facebook.com/polska.travel/videos/734271687428453>.

Współpraca z mediami i biurami podróży

Z powodu pandemii większość imprez zostało odwołanych; udało się zorganizować poniższe:

- Z powodu zamknięcia granic, odwołanych lotów, innych obostrzeń, większość polskich biur podróży przebranżowiło się i poszukując nowych miejsc do sprzedaży, tym razem dla turystów krajowych, współpracowało z TCI i przygotowywało oferty pobytu w Tarnowie i regionie. Poza Tarnowem ogromnym zainteresowaniem cieszyło się Zalipie oraz winnice z projektu „EnoTarnowskie”,
- <https://www.facebook.com/pilotwycieczek.net/photos/pcb.1215793205450804/1215789958784462>
- <https://www.pot.gov.pl/pl/nawosci/wiadomosci-z-pot/tarnowskie-centrum-informacji-wzorz-kompleksowej-obslugi-turysty#n>
- „Małopolska za 1 PLN”
https://www.youtube.com/watch?v=INC_pP9AsPs&feature=youtu.be
- <https://manifold.business.site/website/manifold/posts/8335431816180147862?hl=pl>

Statystyki i trendy

- Tarnów w czołówce najlepszych miast do odwiedzenia po pandemii!
<https://www.thefirstnews.com/article/looking-ahead-to-2021-heres-a-list-of-top-10-places-to-visit-after-pandemic-has-gone-18330?fbclid=IwAR2jdHnAVTF7GoWvWFq6PLaCOri4k9wtGSmlEdZ8gP-8mlGNWKQuyt6dpLw>
- Liczba osób odwiedzających TCI - na poziomie ok. 11 000 osób. Liczba obcokrajowców ok. 1 000 osób (znaczny spadek z rokiem 2019 z powodu pandemii).
- Baza noclegowa: nie zmieniła się liczba obiektów skategoryzowanych - w granicach miasta jest ich 8, a w promieniu do 10 km od centrum Tarnowa - 14. Rośnie natomiast liczba obiektów nieskategoryzowanych, przede wszystkim typu B&B, które nie są zgłaszane do gminnej ewidencji obiektów świadczących usługi hotelarskie. TCI szacuje ją na ok. 45 obiektów w mieście i 35 w odległości do 10 km od centrum.

- Łączną liczbę łóżek dostępnych we wszystkich obiektach szacuje się na ok. 1 600 (tylko na terenie Tarnowa) i ok. 500 w odległości do 10 km od centrum miasta.
- Z powodu pandemii zamknięto kilka obiektów gastronomicznych, które cieszyły się popularnością wśród turystów zagranicznych, m.in. kosztowną kawiarnię - The Nosh. Zamknięty most drogowy na Dunajcu w Mościcach paraliżował ruch samochodów, pieszych i rowerzystów.
- Podjęto kolejne próby wpisania Tarnowa na listę pomników historii przy Prezydencie RP (temat kontynuowany w 2021 r.)

Najciekawsze publikacje o Tarnowie i regionie

- https://polskapogodzinach.pl/atracje-turystyczne-tarnowa/#Tarnow_8211_przywita_Was_cieplo
- artykuł o Zalipiu i Tarnowie w flamandzkim magazynie 'Kampeertoerist' (wyd. kwiecień 2020)
- <https://podrozebezosci.pl/tarnow-atracje-co-warto-zwiedzic-zobaczyc-w-tarnowie-na-weekend-przewodnik/>
- <https://magazynswiat.pl/30293/winne-eldorado-tarnow-i-okolice.html>
- <https://www.nocowanie.pl/tarnow--zachwyc-sie-magia-tego-miejsca.html>
- Przygotowania i udział w programie promocyjnym Radia Kraków „Skarby Małopolski” (Park Strzelecki w Tarnowie, sierpień 2020)
- <https://urodaizdrowie.pl/tarnow-co-warto-zwiedzic-poradnik-dla-turysty>
- <https://magazynswiat.pl/30293/winne-eldorado-tarnow-i-okolice.html>
- <https://www.waszaturystyka.pl/atrakcyjnosci-i-profesjonalna-promocja-czyli-dlaczego-tarnow-odnosi-sukcesy-w-turystyce/>
- <https://www.polskieszlaki.pl/wycieczki/relacja,13064,enoturystyka-i-ekoturystyka-czyli-podtarnowskie-winnice-produkty-lokalne-i-widok-gor.html>
- <https://www.polskieszlaki.pl/wycieczki/relacja,13058,tarnow-najlepsze-atracje-wielokulturowej-perly-renesansu.html>

Najważniejsze nagrody w 2020 roku

- Certyfikat Małopolskiego Systemu Informacji Turystycznej w kategorii **** dla TCI
- Dyrektor TCI wśród 100 najbardziej wpływowych osób w polskiej turystyce <https://www.waszaturystyka.pl/100-najbardziej-wplywowych-osob-w-polskiej-turystyce-2020/>
- TCI (po raz trzeci) laureatem konkursu "Orły Turystyki"
- certyfikat „Miejsce Przyjazne Rowerzystom w województwie małopolskim” nadany przez Województwo Małopolskie dla TCI.
- Zaliczenie Tarnowa do czołówki miast godnych odwiedzenia po pandemii. <https://www.thefirstnews.com/article/looking-ahead-to-2021-heres-a-list-of-top-10-places-to-visit-after-pandemic-has-gone-18330?fbclid=IwAR2jdHnAVTF7GoWvWFq6PLaCOri4k9wtGSm1eDZ8gP-8mlGNWKQuyt6dpLw>